DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

TYT

Spor

Sosyoloji

Felsefe

Bilim

IQ

Edebiyat

Sanat

Teknoloji

PARAGRAF

SORU KÜTÜPHANESİ

ÖSYM TARZINDA HAZIRLANMIŞTIR

PARAF YAYINLARI
Hedefine Paraf At

VİDEO ÇÖZÜM

MOBİL KÜTÜPHANE

AKILLI TAHTA

PARAF YAYINLARI

IQ Paragraf Soru Kütüphanesi

Bu kitabın tüm hakları Paraf Yayınları'na aittir.
Kitabın tamamının ya da bir kısmının elektronik, mekanik, fotokopi ya da
herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.
© Copyright Paraf Yayınları - 22 VII-I

ISBN
978-

Dizgi - Grafik
Paraf Yayınları Dizgi - Grafik Ekibi

İletişim Bilgileri
Paraf Yayınları
Merdivenköy Mah. Bora Sok. No: 1 Kat: 15
Nidakule, Göztepe / Kadıköy / İstanbul
Telefon: (0850) 480 40 94 – (0216) 354 38 39
Faks: (0216) 354 38 36

Basım Yeri
WPC Matbaacılık
Osmangazi Mah. Mehmet Deniz Kopuz Cad.
No:17/1 34522 Kıraç - Esenyurt /İSTANBUL
Tel : 0212- 886 83 30
Faks : 0212- 886 83 60

İSTİKLAL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl...
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir îmânı boğar,
"Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma, sakın.
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehid oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da, bu cennet vatanı.

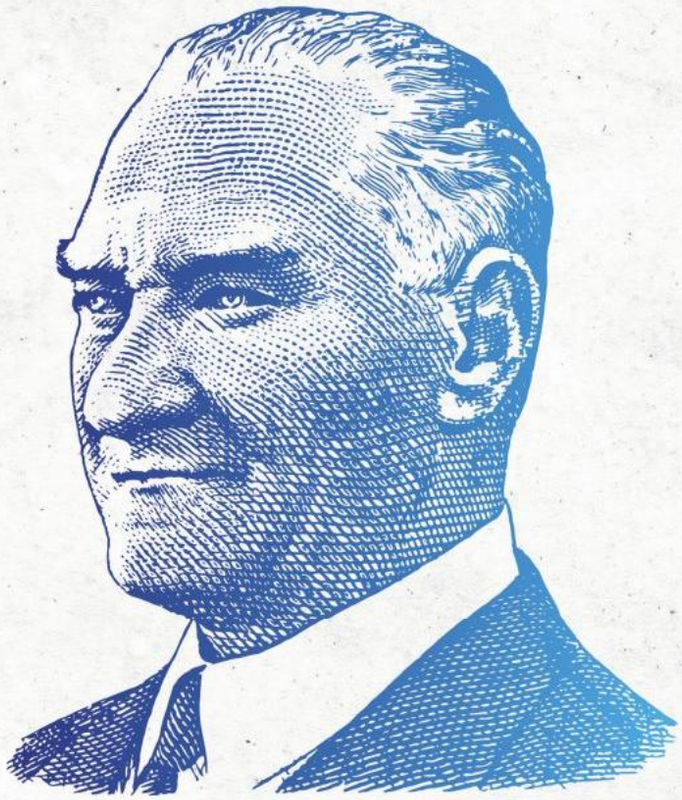
Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?
Şühedâ fışkıracak toprağı sıksan, şühedâ!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüdâ.

Ruhumun senden, İlâhi, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dînin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan, İlâhi, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerred gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl:
Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

ÖN SÖZ

Sevgili Öğrenciler,

Üniversite sınavlarında, kimi derslerdeki soru sayısından daha fazlasıyla karşılaşacağınız paragraf soruları; kimilerince zaman alıcı, uğraştırıcı, cevapları çelişkili, birden çok cevaplı gibi değerlendirmelere konu edilir. Okuma yazmayı öğrendiğinizden beri yazıların birer parçası olarak muhatabı olduğunuz paragraflar üzerine hazırlanan sorular aslında düşünüldüğü kadar zor ve uğraştırıcı değildir. Sadece pek çok şeyde olduğu gibi bu konu üzerine eğilip zaman ayırmanız ve nitelikli dokümanlarla çalışmanız gerekmektedir. İşte, elinizdeki bu kitap, size paragraf sorularına ayırdığınız zamanı verimli geçirmenizi sağlamak adına yeniden düzenlendi.

- *Zaten severek çözdüğünüz bu kitap güncellenmiş olarak sizlere yeniden sunuluyor.*
- *ÖSYM'nin kullandığı dil ve soru modelleri örnek alındı ve belli soru modelleri bir araya getirilerek o soru tiplerini daha iyi kavramanız amaçlandı.*
- *Son yıllarda paragraf sorularında görülen içerik çeşitliliğine (bilimsel, tarihî, felsefi, güncel... metinler) dikkat edildi.*
- *Soru tiplerinin sınavdaki dağılımı göz önünde bulunduruldu.*
- *Sınavın ciddiyetini ve zorluk derecesini yansıtacak metinler kullanıldı.*
- *Kitabın sonuna kendinizi deneyeceğiniz iki deneme kondu.*

Bütün bunlar sizi sınava en iyi biçimde hazırlamak için önemli bir kaynak olan bu kitabı benzerlerinden ayıracak niteliklerdir. Bu kitapla çalışmalarınıza hız kazandırarak paragraf sorularını daha çabuk ve daha doğru çözeceğinizi umuyoruz.

Başarı dileklerimizle...

PARAF YAYINLARI

Görüş ve Değerlendirmeleriniz için:
turkce@parafyayinlari.com

PARAF YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

ANLATIM TEKNİKLERİ VE DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI 9

ANLATIM TEKNİKLERİ 11

DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI 13

ANLATIM TEKNİKLERİ VE DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI 17

HEDEF SORULAR 31

PARAGRAFTA KONU VE ANA DÜŞÜNCE 41

HEDEF SORULAR 73

BİR PARÇAYA BAĞLI BİRDEN ÇOK SORU 95

PARAGRAFIN YAPISI 103

PARAGRAF OLUŞTURMA 105

PARAGRAF TAMAMLAMA 113

PARAGRAFI İKİYE BÖLME 123

PARAGRAFTA DÜŞÜNCENİN AKIŞINI BOZAN CÜMLE 127

PARAGRAFIN HANGİ SORUYA KARŞILIK SÖYLENDİĞİNİ BULMA 131

HEDEF SORULAR 137

BİR PARÇAYA BAĞLI BİRDEN ÇOK SORU 157

PARAGRAFIN YARDIMCI DÜŞÜNCELERİ 167

HEDEF SORULAR 193

BİR PARÇAYA BAĞLI BİRDEN ÇOK SORU 211

İÇİNDEKİLER

PARAGRAF DENEMELERİ

DENEME • 1 237

DENEME • 2 245

DENEME • 3 253

DENEME • 4 261

DENEME • 5 269

HIZ'LI DENEMELER

DENEME • 1 (30 DAKiKA) 279

DENEME • 2 (29 DAKiKA) 287

DENEME • 3 (28 DAKiKA) 295

DENEME • 4 (27 DAKiKA) 303

DENEME • 5 (26 DAKiKA) 311

DENEME • 6 (25 DAKiKA) 319

DENEME • 7 (24 DAKiKA) 327

IQ

PARAGRAF

SORU KÜTÜPHANESİ

ANLATIM TEKNİKLERİ VE DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

PARAF YAYINLARI

PARAF YAYINLARI

1. Akşamüstü kentin arka soklarında yürüyorum. Hafif bir rüzgâr esiyor, sararmış yapraklar uçuşuyor oraya buraya. Tek katlı, bahçeli evlerin önünden geçiyorum. Bahçelerde çeşit çeşit ağaçlar... Ağaçlarda sarının farklı tonları... Yaşlı bir kadın mütevazı balkonunda oturmuş, küçük ama içinde limon, turunç ve dut ağaçlarının olduğu bahçesine bakıyor. Bitişik evin kerpiç duvarından sokağa taşmış hurma ağacının dallarındaki sarı yapraklardan hüzün meyvelerini hasat ediyor gibi...

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

A) Tartışma B) Betimleme C) Karşılaştırma
D) Açıklama E) Örneklendirme

2. Türk Dil Kurumu, Türkçe konusunda duyarlı davranarak halkın tepkilerini dikkate almış. "Badigard", "developır" gibi sözcükleri sözlüğe eklemekten vazgeçmiş. Türk Dil Kurumu sözlüğe almayınca elbette bu sözcükler dilden çıkmış olmayacak. Bu, herkes tarafından bilinen bir gerçek. Ancak bunları sözlüğe almak, İngilizce sözcüklerin Türkçeye kabul edildiği ve Türk Dil Kurumunun, bu kavramlara karşılık bulma biçiminde özetlenebilecek asıl görevini yerine getirmediği anlamına gelir. Böyle bir tavrın da kabul edilmesi mümkün değildir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

A) Açıklayıcı anlatımdan
B) Öyküleyici anlatımdan
C) Betimleyici anlatımdan
D) Emredici anlatımdan
E) Tartışmacı anlatımdan

3. Modern eğitim, bireyi bilgi ile donatmaktan çok, ona kendi kendine bilgi edinme yollarını öğretmeyi amaçlar. Bireyde, sağlıklı düşünme, doğru anlama, toplum içindeki türlü durumlara olumlu uyum sağlayabilme yeteneklerinin geliştirilmesini ister. Bu eğitim anlayışında öğrenci, eğitimin ve öğretimin merkezindedir. Bu açıdan öğrencinin hem bedensel hem duyuşsal hem de bilişsel gelişim özellikleri göz önüne alınmaktadır. Bu da öğrenciyi daha aktif konuma getirmektedir. Öğretmen ise yönlendirici durumundadır. O; öğrenme ve öğretme sürecinin konu, yöntem, araç ve gereç gibi ögelerini öğrenciyi dikkate alıp seçerek öğrencinin gelişimini sağlar.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Öyküleme B) Betimleme C) Açıklama
D) Tartışma E) Karşılaştırma

4. Trenin istasyonda durmasıyla kalkması bir oldu. Küçük Hasan, kapalı ve puslu pencerelerin arkasında hayal meyal belli olan insan şekillerine bakarak trenin bir başından öbür başına koştu ve "Ayran, temiz ayran!" diye bağırdı. Kocaman kunduraları ıslak kumlarda gıcırtılar yapıyor, karlar bağırmak için açtığı ağzına doluyordu. Vagonların pencerelerinden dökülüp yerdeki su birikintilerine yayılan soluk ışıklar sıçraya sıçraya uzaklaşırken Küçük Hasan, güğümünü kavradı ve tahta parmaklıklı kapıyı iterek köyün yolunu tuttu.

Bu parçanın anlatımında aşağıda verilenlerin hangilerinden yararlanılmıştır?

A) Öyküleme - betimleme
B) Tanık gösterme - betimleme
C) Açıklama - örneklendirme
D) Açıklama - öyküleme
E) Tartışma - örneklendirme

5. Çayırlar sapsarı, kuru başaklarla kaplıydı. Tren yoluna kadar uzanacak, oradan gidecektim eve. Eskiden de bu yoldan giderdim. Güneşte pişen çayırların önündeki beyaz, yağlı boyalı evi yıllar sonra tekrar görecektim. Trenin homurtuları uzaktan gelmeye başladı bile. Tren, çocukluğumda da hep bu saatlerde geçerdi istasyondan. Elimde rengârenk, uçmaya her an hazır balonları görünce çocuklar kim bilir ne çok şaşıracak!

Bu parçada ayrıntıların seçiminde hangi duyulardan yararlanılmıştır?

A) Koklama - dokunma - görme
B) Görme - koklama - tatma
C) İşitme - dokunma - görme
D) Koklama - işitme - görme
E) Görme - işitme - tatma

6. Günümüzün büyük yapıtlarını inceleyip onlardan örnek almalı, eskileri bir tarafa atmalıymışız. Çünkü anlam ve güzellik eski yapıtlarda zor bulunuyormuş, onu yakalayabilmek herkesin harcı değilmiş. Bunu savunanlar, yeniye hep kötü bakıyor ve ne yazık ki yenideki anlamı ve güzelliği bulamıyorlar. Oysaki asıl, yeni zordur; yeninin anlamını algılamak, güzelliğini duymak zordur. Bunun için alışkanlıklarımızı aşmak, dikkatimizi işletmek gerekir. Savruk düşünceler arasında yolumuzu kaybetmeden dolaşmak gerekir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki anlatım türlerinden hangisi kullanılmıştır?

A) Kanıtlayıcı anlatım
B) Tartışmacı anlatım
C) Betimleyici anlatım
D) Açıklayıcı anlatım
E) Öyküleyici anlatım

Paraf Yayınları

7.
- Dikenli tel ABD'de icat edilmiş, sağladığı faydalar görülünce 1500'den fazla versiyonu geliştirilmiştir. Öyle ki dikenli tellerin ulaştığı sanatsal ve işlevsel boyut, dikenli tel festivallerinden dikenli tel antikacılığına kadar kendi mecrasında fevkalade geniş bir halk ve ilgi çemberi oluşturmuştur.
- Sinema, ilk yıllarında tiyatronun mekân ve insan yapısını kullandı. Önceleri kıraathane, gazino gibi mekânlarda yapılan gösteriler, ilgi yoğunlaşınca tiyatro binalarına taşındı ve oyunların aralarında, ek gösteriler olarak yapıldı. Türkiye'de ilk sinema salonunu "Türkiye'ye sinemayı getiren adam" olarak bilinen Sigmund Weinberg 1908'de Tepebaşı'nda Pathe adıyla açtı. Bu salonu 1911'de Pera'da (Beyoğlu) açılan Orientaux, 1912'de yine aynı bölgede açılan Central ve İdeal sinemaları izlemiştir.

Yukarıdaki her iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Öğretici bir içeriği vardır.
B) Karşılaştırmacı bir yol benimsenmiştir.
C) Bir öngörü dile getirilmiştir.
D) Öyküleyici anlatımla oluşturulmuştur.
E) Söylenenler örneklerle zenginleştirilmiştir.

8. Seben, Batı Karadeniz Bölgesi'ne girmekle beraber İç Anadolu Bölgesi'yle sınır teşkil eden şirin bir belde. Bolu il merkezinin 54 km güneyinde olup doğusunda Kıbrıscık, batısında Mudurnu, kuzeyinde Bolu, güneyinde ise Nallıhan bulunmaktadır. Birkaç gündür Kıbrıscık ve Seben dağlarında dolaşıyorum. Buraları çok iyi bilen bir rehber ile yaptığım gezilerimde bugüne kadar rastlamadığım bitkilerle karşılaşıyorum. Yaban hayatı çok zengin bu bölgenin. Tilki, sansar, sincap, tavşan, keklik, kartal ve porsuk gördük. Ayı ve kurt da varmış ama bize denk gelmedi. İyi ki denk gelmedi yoksa ne yapardık? Geyik de varmış ama bu dört gün içinde ne yazık ki geyik göremedik. Ama çevreyi iyi bilen rehberim, gördüğü geyiklerin fotoğraflarını bana da gösterdi. Bu, çok sevindirici bir durum. Bu güzellikleri ve zenginlikleri korumalıyız. Korumalıyız diyorum çünkü bazıları ormanlar kendi kendine varlığını sürdürür, onların bakımına gerek yok diyor. Bu, hiç de doğru değil. Ormanlar -ağaçlarla örtülü geniş alanlar- da birer canlı ekosistem, bakım ister. Onları da koruyup kollamamız, bakımını yapmamız, zararlılardan korumamız gerekiyor. Gençlik bakımı, sıklık bakımı, budama, aralama, ışıklandırma, alt tesis bakımları ormanlara can veriyor çünkü.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinde verilenlerden yararlanılmıştır?

A) Karşılaştırma, tanımlama, öyküleme
B) Açıklama, tartışma, örnek gösterme
C) Tanımlama, örnek gösterme, betimleme
D) Tartışma, karşılaştırma, öyküleme
E) Açıklama, tartışma, öyküleme

9. Daha önceleri Mars yüzeyinin hemen hemen tamamının bazalt adı verilen koyu renkli volkanik kayalardan oluştuğu düşünülüyordu. Fakat Curiosity'nin sönmüş bir volkanın etrafında yaptığı ölçümlerde yüksek miktarda feldspata (granit türü kayaların içinde bulunan bir mineral türü) rastlandı. Feldspatın bulunduğu bölge, Mars'ta granitin nasıl oluşmuş olabileceğine dair bir ipucu veriyor. Etkin bir yanardağın içindeki lavlar soğurken volkanik damıtma adı verilen bir süreçle, düşük yoğunluklu eriyik, yüksek yoğunluklu kristallerden ayrılıyor. Yıllar içinde tekrar tekrar meydana gelen bu süreç granit oluşumuyla sonuçlanıyor. Bu düşünceyi sınamak için bilgisayar kullanılarak yapılan simülasyonlar da hipotezi destekliyor.

Bu parçanın anlatımında özellikle aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

A) Öyküleme
B) Açıklama
C) Tanımlama
D) Karşılaştırma
E) Tartışma

10. **Aşağıdakilerin hangisinde betimsel ögelere <u>yer verilmemiştir</u>?**

A) Dışarda yumuşak ve taze kokulu havaya kavuşunca, başını çevirip sanatoryuma, perdeleri kapalı bir pencereye uzun uzun, hüzünle baktı. Sonra ellerini arkasında kavuşturup çakıl yolda yürümeye başladı. Bir bahçeye rastladı. Düşsel bir yabanıllığı çeviren eski duvarın çatlaklarından yeşil yosunlar fışkırıyordu.
B) Burası geniş bir salondu. Evin bireyleri burada sohbet ediyor, burada kitap okuyor ya da kadınlar el işi yapıyordu. Eskiden sobayla ısıtılıyormuş ama şimdi kaloriferle ısınıyor. Eskiden kalma şöminesi de duruyor. Yanmış odun taklidi ateş kırmızısı kâğıtlarla dolu bu güzel şöminenin önünde de rahat söyleşi köşeleri vardı.
C) Orta boylu, geniş omuzlu, güçlü kuvvetli bir adamdı. Bacakları kısaydı. Çok sarı kirpiklerle gölgelenen açık mavi gözleriyle etli, pembe bir yüzü, geniş bir burnu, ıslak dudakları vardı. Hızlı hızlı yürür, yürürken etrafa değil de daha çok önüne bakardı.
D) Çok sıkıntılıydı birkaç gündür. Bunun için katıla katıla ağlamak, ağladıkça kendini kaybederek ve hıçkırarak hatta hıçkırıklarının sesini duyarak ağlamak istiyordu. Sıkıntıların ancak böyle atabileceğine ve rahatlayacağına inanıyordu.
E) Yol kıvrılıyor, güneşe doğru gidiyordu. Güneş alçalmıştı, çevresinde altın çerçeveli bulutlar, gökyüzünde koskocaman yatıyordu. Bütün ağaçlar bu ışık içindeydi. Güneşin biçim alma saatiydi bu. Bu saatte güneş, batan bir daire olur, ışıkları gözü kamaştırmazdı artık.

Paraf Yayınları

1-B	2-E	3-C	4-A	5-C	6-B	7-A	8-C	9-B	10-D

1. Edebiyat eğitimi, birtakım sınavlık bilgilerin öğrenilmesi ve öğretilmesi değildir. Bu eğitim, öncelikle insan varoluşunu hissedecek içsel yaşantı boyutunu oluşturmak, bu oluşumun yollarını aramakla gerçekleşebilir. Onun için edebî eserle olan ilişki bir okuyup geçme değil, bir varoluşa katılma, bir varoluşu paylaşma sürecidir. Bu sürecin oluşma koşulu, kişinin kendinde oluşturduğu dünyadır. Schleiermacher, bu dünyanın kuruluşundan şu şekilde söz eder: "Yazarın içsel gelişimini nasıl anlayabiliriz? Gözlemle. Fakat bu gözlem kendi kendini gözlemlemeye dayanır. Kişinin, başka bir kişinin derin iç gerçekliğini anlamak için, kendi içsel gerçekliğini oluşturması gerekir. Kişinin kendi içsel gerçekliğini oluşturması, edebiyat alanında yüksek çalışmalar yapmak için esastır."

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Tanık gösterme
B) Örneklendirme
C) Karşılaştırma
D) Benzetme
E) Tanımlama

2. Duygu ve düşünceleri anlatma, sadece söze dayalı bir anlaşma sistemi değildir. Trafik işaretleri gibi göze dayanan anlaşma sistemleri de vardır. Demir yollarında gündüzleri makinistelere flama açılırsa bunun anlamı "dur, bekle"dir. Trenin makinisti kırmızı flamayı görünce ondan böyle bir anlam çıkarır. Bunun gibi sarı flama açılırsa "yavaşla", yeşil flama açılırsa "yol" açık" demektir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Tanımlama
B) Karşılaştırma
C) Örneklendirme
D) Tanık gösterme
E) Benzetme

3. En son hatırladığı, pembe beyaz bulutlardı. Alçak tepelerin üzerine inmiş, iyice çırpılıp kabartılmış krem şanti gibi iştah açıcı görünümleriyle, akşam vakti seyre dalanları kendilerine çeken bu pembe beyaz pamuksu bulutlar ve doğudaki o sınır şehri geliyordu gözünün önüne. Yola çıkmadan az önceydi. Uzansa tutuvereceğini hissediyordu bulutları. Sarılıp koynuna almak isteği duymuştu bu pembelikleri. Oysa "pembe"ye kavuşmak "kara"lara ulaşmak kadar kolay değildi. Bunu biliyordu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

A) Karşılaştırmaya
B) Benzetmeye
C) Örneklendirmeye
D) Tanımlamaya
E) Tanık göstermeye

4. Eski romanda kişiler özenle seçilmiştir. Adı sanı olan bu kişiler; toplum içindeki yerleri belirli, karşıt ya da uyumlu ilişkiler içindedirler. Olayların geçtiği uzamlarda uzun uzun betimlenir, oluş sıraları zaman akışına uygun olarak, çoğu zaman da kesintiye uğramadan düzenlenir. Biçimin, içeriği en açık biçimde yansıtması sağlanmaya çalışılır. Bir anlamda okura, olayların akışına kendini kaptırarak çizgisel bir okuma rahatlığı sağlanmış olur. Yeni romanda ise karakter ortadan kaldırılarak birey özne hâline getirilir ve içinde bulunduğu dünyanın bir parçası olarak silikleşir. Yeni romanda, sözcükler arasındaki her devinime dikkat edilerek, bölük pörçük ögeler anlıksal olarak bir araya getirilir. Yazının, bize göre pek saydam olmayan dokusundan olayları yakalamak, sözcük titreşimlerinden anlamlar çıkarmak, okuyucuya kalır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

A) Tanımlama
B) Örneklendirme
C) Benzetme
D) Karşılaştırma
E) Tanık gösterme

5. İlimde, sanatta, kültür ve teknikte ilerlemiş milletlerin dilleri de zengindir. Dilleri zengin olan milletler büyük sanatçılar çıkarır. Fuzûlî'nin şiirlerinde kullandığı sözcük sayısı on dokuz bindir. Batı edebiyatının üç dehası İngiliz Shakespeare, Fransız Hugo ve Alman Goethe eserlerinde çok değişik kelimeler kullanan edebiyatçılardır. Bunlardan Shaksepeare, eserlerinde toplam 17.677 farklı kelime kullanmıştır. Bu kelimelerden 1.770 tanesini de ilk defa o kullanılmıştır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

A) Tanımlamaya
B) Benzetmeye
C) Tanık göstermeye
D) Kişileştirmeye
E) Sayısal verilerden yararlanmaya

6. Helenistik Dönem'de antik kentlerde, şehri tanıtmak amacıyla seçilen semboller, sikkelerde ve ağırlıklarda kullanılmaktadır. Mesela Efes "arı"yı, Lisimakya "aslan"ı, Kizikos "ton balığı"nı ve "meşale"yi sembol olarak seçmiştir. Kolofon Antik Kenti ise müzik aleti olan "lir"i benimsemiştir. Lir, ilahi uyum ile müziksel ve şiirsel ilhamı simgeler. Kolofo Antik Kenti'nin MÖ 5-3. yüzyıla tarihlenen gümüş sikkelerinde lir betimi görülmektedir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Tanımlama
B) Karşılaştırma
C) Örneklendirme
D) Tanık gösterme
E) Benzetme

Paraf Yayınları

7. Bir yazar, nerede olursa olsun, ne zaman olursa olsun yazı yazabilmelidir. Yazamaz, diyenlere katılmıyorum. Ne soğuk ne sıcak, ne rahat ne sıkıntı, ne keder ne sevinç, ne sükûnet ne gürültü hiçbir şey onun yazı yazmasına etki etmemelidir. Türk edebiyatının usta kalemlerinden biri olan Sabahattin Ali "Dünyada irademi tüm şiddetimle kullandığım ve engel tanımadığım tek saha vardır: yazmak." diye boşuna söylememiştir. Gerçek yazar da bence böyle düşünmeli ve yazmalıdır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinde verilenlerden yararlanılmıştır?

A) Örnekleme - tartışma
B) Karşılaştırma - tanımlama
C) Tartışma - tanık gösterme
D) Açıklama - benzetme
E) Tanık gösterme - örnekleme

8. Arapça "zımn" kökünden gelen mazmun, bir edebiyat terimidir. Divan edebiyatında bazı kavramları dolaylı anlatmak için kullanılan nükteli ve sanatlı sözdür. Divan şiiri estetiğinde bir objenin, bir hâlin kendisini açıkça söylemek yerine onun, arka planda bağlı bulunduğu unsurlardan birini veya daha fazlasını bulmaya yarayacak ipuçlarını vererek dolaylı fakat ince, zarif ve orijinal bir şekilde ifade edilmesidir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

A) Örnekleme B) Karşılaştırma C) Tanımlama
D) Tanık gösterme E) Kanıttan yararlanma

9. İnsan, maymun ve diğer gelişmiş bazı canlıların gözleri, kafatalarındaki göz çukurlarına yerleşmiş olup buradaki kaslar sayesinde her yöne hareket eder. Bu canlılar nesneleri seçip tanıyabilme, farklı koşullarda ayrıntılı görebilme yeteneğindedir. Ancak hayvanların çoğu, şekilleri ve renkleri belirli ölçüde algılar. Gözleri omurgalılara benzeyen ahtapot ve mürekkep balıkları cisimleri net görebildikleri hâlde üç boyutlu göremez. Kuşlar insanlardan daha hızlı görüş gücüne sahip olup daha geniş açıyı çok daha detaylı tarayabilir. Bir kuş, insanın parça parça görerek algıladığı birçok görüntü karesini tek bakışta bir bütün olarak görür. Göz kapakları bulunmayan balıkların her iki gözü aynı yere bakmadığından balıklar aynı anda aynı yeri göremez. Salyangozlar ve solucanlar sadece ışığı ayırt edebilir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Tanık gösterme B) Karşılaştırma C) Örnekleme
D) İkileme E) Gerekçeli yargı

10. Sabah uyandınız ve âdeta otomatik bir şekilde banyoya yönelerek diş fırçasını elinize aldınız. Sabah kalkar kalkmaz dişinizi fırçalamak yıllar içinde otomatikleşmiş bir davranış biçimi olmuştu sizin için ve artık bunu düşünmeniz de gerekmiyor. Çünkü alışkanlık, zaman içinde tekrarlanarak beynimizde oluşan bir davranış örüntüsüdür. Burada örüntü sözcüğünü birbirini takip eden olay durum ve davranışları tanımlamak için kullanıyorum. Söz gelimi pek çoğumuz günde üç öğün yemek yeriz ve bu durum hepimiz için beslenme ritüelidir. "Bütün hayatımız bir yığın alışkanlıktan başka bir şey değildir." demiş William James.

Bu parçanın anlatımında

I. Tanımlama
II. Örnekleme
III. Benzetme
IV. Tanık gösterme
V. Karşılaştırma

yöntemlerinin hangilerinden yararlanılmamıştır?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) III ve V

11. *Çalıkuşu* ve *Vurun Kahpeye,* Kurtuluş Savaşı yıllarında Anadolu gerçeğini gözler önüne seren iki roman. Bu açıdan *Çalıkuşu*'nun Feride'siyle *Vurun Kahpeye*'nin Aliye'si yakın akraba sayılabilirler. Çünkü hedeflerinde yurdun eğitimden yoksun bırakılmış çocuklarına bilgi sağlamak tutkusu vardır. Ne var ki gerek Kurtuluş Savaşı'nı gerekse Anadolu'yu tüm gerçekliğiyle gözler önüne sermesi bakımından *Vurun Kahpeye* romanı hem edebiyat hem edebiyat tarihimiz açısından çok önemli bir romandır. *Çalıkuşu*'nda yaralı ve duyguların esiri bir kahraman vardır. Yaşadıkları da romantizmle harmanlanarak anlatılır. Anadolu'nun cahilliğini, geri kalmışlığını ve yoksulluğunu dile getirir. *Vurun Kahpeye*'nin Aliye'si Anadolu'daki kadına yanlış bakış ve eğitimdeki çarpıklıklarla mücadele eder. Yanlış işleyen çarkta ilk düzeltmeleri yapmaya çalışır. Aliye, kendini öğrencilerine adadığı, zorluklar karşısında yılmadığı gibi Millî Mücadele'nin başlamasıyla birlikte yurdu için öğretmenlikten çok daha fazlasını yapar. Sonunda ölüm olduğunu bildiği işlere gözünü kırpmadan girer çünkü o, sadece vatanını düşünür.

Bu parçada *Vurun Kahpeye* romanının önemi, aşağıdaki anlatım yöntemlerinden hangisi ön plana çıkarılarak vurgulanmıştır?

A) Benzetme B) Tanımlama
C) Örneklendirme D) Karşılaştırma
E) Tanık gösterme

Paraf Yayınları

1-A	2-C	3-B	4-D	5-E	6-C	7-C	8-C	9-A	10-E	11-D

1. Turuncudan kırmızıya, kırmızıdan mora, mordan griye, griden siyaha dönüşen ve ufuk çizgisinden yansıyan ışık demetleri kar kristallerinin üzerinde rengârenk pırıltılar saçar. Karanlık indiğinde, kayakçıların yaktıkları dev ateşlerin arasından geçişleri başlar. Otellerden mutfak pencerelerinden nar gibi kızaran etlerin kokuları ve salonlarından geceyi şenlendiren udilerin sesleri gelir. Gece yarısından sonra dağ, kendini av arayan yaban hayvanlarının uğultularına teslim eder. Sabah uyandığınızda iki metreyi aşan karın içinde neşeyle yuvarlanan köpekleri ve onlarla oynayan çocukları görürsünüz. Kahvaltıdan sonra, kat kat dalları bir "kar apartmanı"na dönüşen göknarların arasında yürüyüş yapabilirsiniz. Herkese tepeden bakan ağaçların baharda toprağa uzanan ince uzun parmaklı dalları bugünlerde kardan pamuk helvalar uzatır yanından geçenlere. Aşağıdaki vadilerde kara gömülmüş ormanların yarattığı vahşi doğa manzaraları bakanların soluğunu keser.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İşitsel ögelerden yararlanılmıştır.
B) Doğa devinim içinde yansıtılmıştır.
C) Kişileştirme yapılmıştır.
D) Betimleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
E) Devrik cümlelerle anlatımda doğallık sağlanmıştır.

2. Türkiye'de ilk nüfus sayımı, 1927'de yapılmıştır. Ancak Türkiye'deki iç göç hareketlerini ilk genel nüfus sayımıyla birlikte izlemek mümkün değildir. Devlet İstatistik Enstitüsü böyle bir çalışmaya temel teşkil edecek "doğum yerleri" itibarıyla Türkiye nüfusu oranlarını, 1935 yılından itibaren genel olarak, 1950'lerden itibaren ise ayrıntılı olarak yayımlamaya başlamıştır. Tükiye'deki iç göç olgusunun tarihsel gelişimine bakıldığında yıllara göre yaşanan değişim süreci rahatlıkla gözlemlenebilir. 1950 yılında Türkiye'deki il sayısı 63, kentlerde yaşayan nüfus %18,1'dir. 1960'ta il sayısı 67'ye yükselmiş, kentlerde yaşayan nüfus ise %26,3 olmuştur. Kentsel nüfus 1970'te %35,8, 1980'de %45,4 olmuştur. 1990 yılında il sayısı 73'e ulaşmış ve kentsel nüfusun toplam nüfusa oranı %56,3'e yükselmiştir. 2000 yılı genel nüfus sayımında ise il sayısı 81, kentte yaşayan nüfusun oranı ise %65 olmuştur.

Bu parçanın anlatımında, aşağıdakilerin hangisinde verilenlerden yararlanılmıştır?

A) Karşılaştırma, tanımlama, öyküleme
B) Açıklama, sayısal verilere yer verme, karşılaştırma
C) Tartışma, karşılaştırma, öyküleme
D) Tanımlama, tanık gösterme, betimleme
E) Öyküleme, sayısal verilere yer verme, örneklendirme

3. Sanat eğitimi, zamanında verilirse bireyin estetik duyarlılık, karşı görüşlere saygı, farklı kültürlere değer verme, sanat eserlerini koruma bilinci kazanma ve evrensel ortak bir değeri paylaşma vb. davranışları kazanması sağlanabilir. Prof. Gökbulut'un da dediği gibi sanat eğitiminin, genel eğitimin vazgeçilmez bir parçası olduğunu algılamak ve uygulamak, her aydının sorumluluğudur. Çünkü kültür ve uygarlığın sanat yoluyla ölümsüzleştirilmesi; sanatın, halk kültürünün ve günlük yaşamın zengin estetik birikimiyle beslenmesi ve çocuk yaşta sanat sevgisine ve sanat bilincine dönüştürülmesinden geçer. İnsanın genel eğitimi bir bütün olarak düşünüldüğünde sanat eğitiminin genel eğitimin bir parçası olduğu yadsınamaz. Ancak "Sanat, özgürlük ve bireysel yaratıcılık olgusudur." diyen Umberto Eco'ya göre ise sanat eğitiminin kendine özgü çok özel yasaları ve ilkeleri vardır. Bu ilkeler tam olarak öğretilmeden gerçek bir sanat eğitiminden söz edilemez.

Bu parçada yazar görüşlerini inandırıcı kılmak için aşağıdakilerden hangisine başvurmuştur?

A) Karşılaştırmaya
B) Örneklendirmeye
C) Tanık göstermeye
D) Tanımlamaya
E) Tartışmaya

4. Yaşlandıkça kazanılan deneyim, insanların hayata bakış açısını değiştirir. Bu nedenle çözemediğimiz bir konu olduğunda büyüklerimize danışmak ve onlardan fikir almak isteriz. Ancak yaşlandıkça hücresel ve biyokimyasal süreçlerde ortaya çıkan hasarlar, fizyolojik ve bilişsel birtakım değişimleri de beraberinde getiriyor. Söz gelimi zamanla bilgi işleme hızı azalmaya, bellek ve dikkat süreçleri zayıflamaya başlıyor. Ancak bazı yaşlı insanlar ilerleyen yaşlarına rağmen bilişsel olarak "genç" kalmaya devam edebiliyor. Süper yaşlılar olarak adlandırılan bu bireyler, diğer yaşlılardan daha çok bilişsel alıştırma yapıyor ve beyin aktivitelerini koruyor.

Bu parçanın anlatımında, aşağıdakilerin hangisinde verilenlerden yararlanılmıştır?

A) Karşılaştırma, öyküleme
B) Açıklama, betimleme
C) Tartışma, karşılaştırma
D) Örneklendirme, karşılaştırma
E) Öyküleme, betimleme

Paraf Yayınları

5. Bembeyaz bulutlar eteklerinde Erzurum'a kar taşır hep. Yollar bembeyaz bir resim kâğıdına, kara kalemle çizilmiş siyah çizgiler gibi uzar kar beyazı içinde. Tarih, Oltu taşından yapılmış tespih taneleri gibi dizilmiştir, Cumhuriyet Caddesi boyunca. Erzurum hep kar değildir, bahar gelir geç de olsa. Sonra yaz gelir kavak yelleri ile. Palandöken'in zirvesine çekilince kar, Erzurum Ovası yemyeşil olur. Yazın ovada, biçilen ot yığınlarını görmeniz mümkündür. Erzurumlular çayırlarını biçerken semaverlerinde yaptıkları çayı kıtlama şekerle içmeden edemezler.

Bu parçanın anlatımından özellikle aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

A) Benzetmeden
B) Tanımlamadan
C) Örneklemeden
D) Tartışmadan
E) Tanık göstermeden

6. Sanat, bir duyguyu yaşayan insanın, o duyguyu bilerek ve isteyerek başkalarına aktarma faaliyetidir. En genel ve yaygın sanat tanımı, sanatın maddi bir faydayı değil, insanlara haz vermeyi amaçlayan özel bir faaliyet olmasıdır. Sanat, bizde en derin varlık bilinciyle en yüce duyguları ve en asil düşünceleri uyandıran, makul ve bilinçli bir yaşamın ifade edilmesidir. Sanat, insanın insanla arasındaki iletişim araçlarındandır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Tanımlama
B) Örnekleme
C) Karşılaştırma
D) Tanık gösterme
E) Benzetme

7. Vapur Doğu Akdeniz limanlarından birine yaklaştığı zaman ortalık kararmaya başlamıştı. Güneşin biraz evvel battığı, denizle bulutların birbirine karıştığı yerde katmer katmer turuncu yığınlar, bunun karşısında, Torosların üzerinde ise karlı tepeleri saran al al tüller vardı. Vapur kısa, kalın bir şeydi. Arkası pek suya batmış, burnu pek havaya kalkmış gibi yürüyordu. Elli beş yaşındaki makine, kendisiyle aynı yaşta olan tekneyi, sıtmaya tutulmuş gibi zangır zangır titretiyordu. Yarım asırdan beri fırçalanıp silinmekten yarı yarıya incelmiş ve aralarındaki zifti dökülmüş olan güverte tahtaları, sıcakta yan yatıp hızlı hızlı soluk alan sıska bir köpeğin kaburgaları gibi, kımıldayıp duruyordu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Karşılaştırma
B) Açıklama
C) Örneklendirme
D) Betimleme
E) Tartışma

8. Yıllar önce, rafting yapanları fotoğraflamak için gittiğim Beşkonak'ı geçip Olukköprü'ye vardığımda arabamı durdurdum ve dağlardan aldığı suları Akdeniz'le buluşturmak için yol alan Köprüçay'a baktım. Antik Çağ'da adı Eurymedon olan akarsu, kayalıkların arasından geçen yeşil bir yılan gibiydi. Rafting merkezindeki heyecanlı kalabalığın ötesinde, kanyonun içinde büyük bir sessizlik vardı. O sırada bir keçi sürüsü eski Roma köprüsünden atalarının yüzlerce yıldır yaptığı gibi geçmeye başladı. İçlerinden biri, simsiyah bir keçi, karşımda durup merakla bana baktı. Sonra başını birkaç kez yukarıya doğru salladı. Bunu bir işaret olarak algıladım. Bana "Yola, dağlara doğru devam et!" dedi. Onu dinledim ve Olukköprü'den Selge'ye, bugünkü adıyla Altınkaya köyüne giden 11 km'lik yola koyuldum. Tırmandıkça raftingcilerin neşeli çığlıkları yitmeye ve eşine az rastlanır güzellikte bir coğrafya gözlerimin önüne serilmeye başladı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Benzetme yapıldığı
B) İkilemelere yer verildiği
C) Kişileştirmeden yararlanıldığı
D) Anlatıcının duygusal etkilenmesini yansıttığı
E) Nitelendirmelere başvurulduğu

9. Avrupa metropollerinde yoksul halkın ve işçi sınıfının yaşadığı toplu konutlar varoşlarda üst üste yığılır, caddeler uçsuz bucaksız, sokaklar tenhadır. Ama Berlin bu kurallara uymaz, diğer şehirlerden farklıdır. Kentin merkezden uzak semtleri, Wansee başta olmak üzere, zenginlerin yaşadığı, bahçe içindeki köşklerinde davetler verip sefa sürdükleri mekânlardır. Koyu ve yoğun yeşilin egemenliğinde bir semt Wansee, gardan çıkar çıkmaz kendinizi büyük çınarların, atkestanelerinin, göl kıyısında suya uzanan, şairin deyimiyle "saçlarını suda yıkayan" salkım söğütlerin arasında buluyorsunuz. Wansee Gölü, Havel adında dar bir ırmağa dönüşüyor burada. Köprünün üzerinden bakıldığında eski malikânelerle yeni yapılar iç içe, uyumsuz da olsa kendine özgü bir mimari doku oluşturuyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Betimleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
B) İkilemelere yer verilmiştir.
C) Soyutlamalarla anlatıma açıklık getirilmiştir.
D) Alıntıya yer verilmiştir.
E) Karşılaştırmaya başvurulmuştur.

Paraf Yayınları

1-E	2-B	3-C	4-D	5-A	6-A	7-D	8-B	9-C

1. Ulu bir dağın gölgesi olup ovaya düşen, eski Osmanlı başkentlerinden biridir Bursa. Kalabalık caddeleriyle karşılar insanı. Sonra, tarihin inatla zamana asıldığı hanların avlularına, hamamların buharlı kurna başlarına, kapalıçarşının ipek, baharat ve mensucat kokan kuytuluklarına ve eski camilerin sessizce şırıldayan şadırvan başlarına alır götürür usulca. Muradiye'den gelip Tophane'den kıvrılarak inen yol, Osmanlı'nın ilk sultanlarını selamlayıp, "Yeşil"e doğru uzanırken bir büyük caminin yüksek duvarlarına dayanıp bir süre soluklanır sanki. Burası; Evliya Çelebi'nin Mekke, Medine, Kudüs ve Şam'dan sonra beşinci makam saydığı Bursa'yı simgeleyen Ulu Cami'dir. Arka sokaklarına aldığı kapalıçarşı ve Emir, İpek, Fidan, Koza hanlarının arasında kaybolup gitmek, bir kentin 600 yıllık tarihiyle ansızın yüzleşmek gibi bir şeydir de aynı zamanda.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İkilemelere yer verilmiştir.
B) Nitelendirmelere yer verilmiştir.
C) Benzetmeye başvurulmuştur.
D) Kişisel görüşler ileri sürülmüştür.
E) Devrik cümlelerden yararlanılmıştır.

2. Metin Münir'le ilgili yorum yapan kimi eleştirmenler onun edebiyatçı değil, köşe yazarı olduğunu ileri sürüyor. Bu görüş, tam olarak doğru değil. Bir romanı ya da öykü kitabı yok Metin Münir'in, bildiğim kadarıyla. Peki, bu, onun bir edebiyat adamı olmadığı anlamına gelir mi? Çoğu yazısı öykü veya deneme türünün -ya da ara bir türün- başarılı birer küçük örneği sayılamaz mı? Aslında eğilse kısa öyküde çok sıkı yapıtlar verebileceğini düşünüyorum. Andığım yazılarda ben zaten böyle bir tat buluyorum ve bu yüzden, onlar hakkında bir yazı yazmak için bir kitapta bir araya gelmelerini beklemiyorum. *Dolu Geldiğinde Bahçede, Örümcek Olarak Yaşamak* ve son metinlerinden biri olan *Bir Balkonda Üç Şişman Kadın* gibi yazılar kanımca bu görüşümü destekler. Ya da mesela, geçen yaz okuduğumuz *Fotoğrafımı Çekiyorum O Hâlde Varım* adlı metni, bir haber sitesinde çıkan alelade bir köşe yazısı olarak mı göreceğiz? Hiç sanmıyorum!

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Karşılaştırma
B) Tartışma
C) Tanımlama
D) Öyküleme
E) Betimleme

3. Tarım sektörü, tüm ülkelerin ekonomisinde hayati bir yere sahiptir. Tarımsal üretim olmazsa olmazı olan suyun etkin kullanımı hem tarımın sürdürülebilirliği hem de gıda güvenliği açısından çok önemlidir. Ayrıca su olmadan herhangi bir biyolojik sürecin gerçekleşme olanağı yoktur. Dolayısıyla tarımsal üretimde topraktan sonra değerlendirilmesi gereken diğer önemli ve vazgeçilmez doğal kaynak sudur. Yeryüzündeki su varlığının toplamı 1,4 milyar km^3 civarındadır. Bu miktar; gaz, buz ve sıvı formda bulunmakta olan suyun toplamıdır. Sıvı formda olan su, yeryüzü kabuğunun yaklaşık %70'ni kaplamaktadır. Dünyadaki suyun ancak 10 binde 3'ü erişilebilir ve kullanılabilir durumdadır. Dünyada kullanılan suyun %65'i tarım, %25'i sanayi, %10'u da evsel amaçlı kullanılmaktadır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Yansız bir tutumla oluşturulmuştur.
B) Karşılaştırmaya başvurulmuştur.
C) Sayısal verilerden yararlanılmıştır.
D) Genelleme yapılmıştır.
E) Olasılık dile getirilmiştir.

4. Karahisar Kalesi'nde alışılmışın dışında bir yoğunluk... Yol boyunca sağlı sollu hediyelik eşya tezgâhları, meşrubat ve su satan çocuklar, fotoğrafçılar... Taşlara kazınmış sevgi mesajları ya da sosyal mesajlar, memleket isimleri, askerlik devreleri, hatıralar, hatıralar... Birisi taş merdivene "Batsın bu dünya!" yazmış örneğin. Onu yazmak için büyük bir emek harcadığı, oldukça zahmet çektiği kesin. Onları okuya okuya ilerliyoruz zirveye doğru. Bizden önce zirveye çıkıp dönenler olduğu gibi daha bizden epey sonra yola çıkanlar da var. Kenti tepeden görecek olmanın heyecanıyla ilerliyoruz. Yükseldikçe daracık sokakların, kiremit çatılı eski evlerin, minarelerin biraz daha küçüldüğünü görüyor; kendimizi zirveye bir adım daha yaklaşmış hissediyoruz.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinde verilenlerden yararlanılmıştır?

A) Açıklama - betimleme
B) Açıklama - tanımlama
C) Öyküleme - betimleme
D) Karşılaştırma - öyküleme
E) Karşılaştırma - tanımlama

Paraf Yayınları

5. İnsanların çoğu, akşam çocuklarıyla, anne babasıyla ve bütün sevdikleriyle ilgilenmek yerine zamanını TV başında boş boş harcıyor. Ee, diyeceksiniz ki "Bunun zararı neresinde, stres atıyoruz." Durum sandığınız gibi değil. Bazı araştırmalar yapan bilim adamları, TV'nin yaydığı leptin ve ghrelin gibi ışınların hormonları etkileyerek vücutta hormonal dengesizliklere yol açtığını, bunun da insan vücudunda hem psikolojik hem de fiziksel hastalıklara neden olduğunu söylüyor. Bu da izleyicilerde olan stres oranını azaltmak yerine artırmaktadır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Karşılıklı konuşma havasında yazılmıştır.
B) Tanık göstermeye başvurulmuştur.
C) Açıklayıcı bir yol benimsenmiştir.
D) Düş gücünden yararlanılmıştır.
E) Terimlere yer verilmiştir.

6. Bu küçük şehirde insanı bunaltan sıcağın altında "gutfa" denilen kutu gibi dükkânları dolaşıyorum. Ahşap ya da kalın bir bezden yapılma çatıları altında bekleşen ihtiyarların fısıldadıkları efsunlu melodiler mi acaba bana o duyguyu veren? Yoksa dükkânlardan dışarı taşan baharatların keskin kokuları mı? Bu küçük şehrin mütevazılığına aldanmayın sakın. Vadinin girişindeki Şehr-i Köhne (Eski Şehir) dedikleri kale ve saray, yüzyıl öncesinin şaşaasını gözünüzün önünde canlandırmanıza yardımcı olacaktır.

Bu parçada ayrıntıların seçiminde aşağıdaki duyuların hangisinden yararlanılmamıştır?

A) Koklama B) İşitme C) Görme
D) Dokunma E) Tatma

7. Son zamanlarda adını köyde çekilen dizilerle daha çok duymaya başladığımız yedi yüz yıllık bir Osmanlı köyü Cumalıkızık. Kızık köyleri içinde en çok tanınanı, yerli yabancı en çok turist çekeni. Bursa şehir merkezinden kalkan otobüsle doksan dakikada ulaşılabiliyor Cumalıkızık'a. Otobüsün son durağı, köyün başlangıcı. Köyün başında köy ürünlerinin satıldığı tezgâhlar sıralanıyor. Arkalarında ise köylülerin bahçelerine masa atarak muhteşem köy kahvaltısı sundukları evleri uzanıyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

A) Açıklayıcı anlatıma B) Karşılaştırmaya
C) Örnek vermeye D) Öznel yargılara
E) Sayısal veriye

8. İnsanoğlu var olmaya başladığı ilk andan beri hikâyelerini anlatmak için can atıyor. Bu amacını gerçekleştirmek için çeşitli araçlar kullanıyor: yazı, söz, resim… Tema ve form ne olursa olsun, derdini anlatmanın bir yolunu buluyor mutlaka. Yaşadığımız süreç de birçok meslek grubunda yeni yol ve yöntemlerin bulunmasını sağladı. Ben senaryo yazarken çok daha net yaşadım bu durumu. Senaryo çalışmaları bir anda bambaşka bir boyuta evrildi bu süreçte. Türkiye'de dizi senaryosu yazmak zaten çok zor bir mesele. İster dört sene sürsün ister üç bölüm, Türkiye'de dizi yazmak kumdan kale yapmak gibi. Sen daha kumsalı terk etmeden o kale dağılmaya başlıyor. Üstüne pandemi gibi bir parametre dâhil olunca daha da zorlu hâle geldi bizi yaptığımız iş. Ama bir biçimde bunun da üstesinden geldik.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Terim kullanmaktan kaçınılmıştır.
B) Deyimlere yer verilmiştir.
C) Örneklere yer verilmiştir.
D) Benzetmeden yararlanılmıştır.
E) Pekiştirmeli sözcük kullanılmıştır.

9. Sinemada yeni bir türün ortaya çıkması yalnızca yeni bir tematiğin başlaması anlamına gelmemekte, aynı zamanda sinemanın yeni bir teknik ve estetik "dili" kullanmaya başladığını da göstermektedir. Bu açıdan bakıldığında söz gelimi "western", doğal-kırsal manzaraların ve hareketlerin türü; "tarihsel sinema", kostümlerin ve mimari dekorların türü; "melodram", bakışların, romantik davranış ve hareketlerin türü olarak görülebilir. Bilim kurgu, Orson Welles'in de dediği gibi başlangıcından bu yana insanı hayrete düşürme peşindeki film hilelerinin türü olmuştur. Bilim kurgu, günümüz şartlarında olanaksız olanı canlandırıp gösteren, doğa yasalarını hayal gücüyle yeniden biçimlendiren bir türdür.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Tanımlamadan yararlanma
B) Tartışmacı anlatımdan yararlanma
C) Örneğe başvurma
D) Tanık göstermeye başvurma
E) Açıklama yapma

Paraf Yayınları

1-A	2-B	3-E	4-C	5-D	6-E	7-C	8-A	9-B

1. Folklor, şiir için de diğer sanatlar için de önemli bir kültürel kaynaktır. Bir sanatçı, folklorik ögelerden yararlandığı zaman yeni renkler ve yeni sesler yakalayabilir. Şiirimizde bunu başarıyla yapan şairler vardır: Ahmed Arif, Cahit Külebi, Melih Cevdet Anday... Hepsinden önce de Nazım Hikmet, folklorik ögelerden başarılı bir biçimde yararlanmış şairlerdendir. Bu açıdan, "Folklor şiire düşmandır." diyen Cemal Süreya aslında folklorun zenginliğini gözden kaçırmıştır. Üstelik yıllar önce söylenen bir söz o dönemin koşullarına göre gerekli olabilir. Ama İkinci Yeni şiiri bağlamı dışında düşünüldüğünde folklor, zengin bir kaynak olarak önümüzde durmaktadır. Folklora düşman olmak, hem bir geleneği hem de bir bilimi yok saymak olur.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Örnek verilmiştir.
B) Alıntı yapılmıştır.
C) Benzetme yapılmıştır.
D) Konu tartışma içinde sunulmuştur.
E) Kişisel görüşlere başvurulmuştur.

2. Türk dostu Anna Masala, *Anadolu Yolları*'nda adlı yazısında yolculuk izlenimlerini anlatır. Büyük garajlar yoktu ve otobüslerde klima cihazları yoktu, şoförler pilot gibi giyinmiyordu ama her zaman memba suyu şişeleriyle dolu buz dolapları vardı, der. O döneme dair sosyolojik bir tahlil yaparak şunları söyler: Anadolu otobüsleri her zaman dopdoluydu. Köylüler, yöresel kıyafetli insanlar, bazen de bir yolcunun bir dostu; kısa bir mesafe için binerdi otobüse. Bu misafirler bilet parası vermez, birkaç kilometre sonra inerdi fakat dostlarını son dakikaya kadar gördükleri için mutluydular. İstanbul'dan Ankara'ya gitmek için Bolu'dan geçerdik. Bolu'da yemek, Abant isimli lokantada yenirdi. Bulgur pilavı, patlıcan kızartma ve dondurmayı andıran bir yoğurt yerdik. O dağların arasında Köroğlu'nu düşünürdüm: "Benden selâm olsun Bolu Beyine..." Bunları söylerken Türk gibi heyecan duyar Anna Masala.

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki yollardan hangisine başvurulmamıştır?

A) Betimlemeye B) Öykülemeye C) Alıntı yapmaya
D) Benzetmeye E) Kanıtlamaya

3. Çocukların ve gençlerin toplum yaşayışında yerlerini almaları için gerekli bilgi, beceri ve anlayışları elde etmelerine, kişiliklerini geliştirmelerine okul içinde veya dışında, doğrudan veya dolaylı yardım etme ve terbiyeye eğitim denir. Hemen her alanı ilgilendiren ve genelden özele doğru bir açılım gösteren eğitim, bireylerin ve toplumların en temel ve öncelikli gereksinimlerinden biridir. Bu, sanat için de geçerlidir. Hatta sanat eğitimi genel eğitim içinde çok önemli bir konumdadır. Okullarda ders olarak da okutulan müzik eğitimi, sanat eğitiminin başlıca kolları arasında yer alır. Çalgı eğitimi ise müzik eğitiminin ana boyutlarından birini oluşturur ve kendi içinde çeşitli dallara ayrılır. Bu dallardan biri olan keman eğitimi, çalgı eğitiminin en önemli dalları arasında etkin ve seçkin bir yere sahiptir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili

I. Tümden gelim yöntemi uygulanmıştır.
II. Bir kavram açıklamasıyla verilmiştir.
III. Karşılaştırma yapılmıştır.
IV. Terim kullanmaktan kaçınılmıştır.

yargılarından hangileri yanlıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. İstanbul çok sesli ama uyumlu bir orkestrayı andırıyor. Nasıl mı? Sarayburnu açıklarında bir balıkçı teknesi, peşi sıra pat pat motor sesi ve oyuncu bir yunus, suya şarkı söyletmede her dalışında. Galata'nın dar sokaklarında sesleri yırtılan bembeyaz martılar uçuşuyor hoşgörünün masmavi göğünde. Balat'ta bir kilisenin çan sesi, Hasköy'den dalga dalga yükselen ezanın sesine karışıyor. Haliç ahalisi ise Lazca türkülerle Roman havalarını harmanlıyor. Hıncahınç Eminönü'nde, lastiğinden topuklusuna ayakkabılar koşuştururken şıkır şıkır şarkılar besteliyor kaldırımlar. Yeditepeli şehrin tepelerinde sert mi sert esiyor rüzgâr şarkılar savurarak.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Kişileştirmelere yer verilmiştir.
B) İkilemeler vardır.
C) Farklı duyularla algılanabilen ayrıntılara yer verilmiştir.
D) Koşul belirtilmiştir.
E) Varlıklar hareket hâlinde betimlenmiştir.

Paraf Yayınları

5. İzmir'de alışverişin kalbinin attığı Kemeraltı Çarşısı'nda geleneksel Türk el sanatlarının birçok çeşidini görebilirsiniz. Daha girişte usta ellerden çıkan seramikler karşılar sizi. Onların hemen yanında çini panolar, ahşap ürünler bekler. İçeriye doğru ilerledikçe el dokuması halı ve kilimler süslemektedir vitrinleri. Tam onların güzelliğiyle büyülenmişken hemen önünüzde bir bakır ustası yeni bir kaba son şekini vermektedir. Cezveler, sürahiler, tepsiler dizilmiştir yan yana. Hediyelik eşya satan dükkânlarda ağaç oymacılığının en güzel örneklerini görürsünüz bu tarihî çarşıda.

Bu parçada yazar söylediklerini inandırıcı kılmak için aşağıdakilerden özellikle hangisine başvurmuştur?

A) Kanılarını öne çıkarma
B) Örneklemelere ağırlık verme
C) Konuyu tartışma içinde sunma
D) Okurun hayal gücüne dayanma
E) Öyküleyici anlatım yolunu seçme

6. Bilimle bilgi arasındaki ilişkiyi, arının bal yapmasına benzetebiliriz. Arı çiçek tozlarını toplar, onları kendi içinde kimyasal bir işlemden geçirir ve peteklere döker. Çiçek tozları bilgi gibidir. Onların işlenmesi, bal hâline dönüştürülmesi, yöntemi çağrıştırmaktadır. Bal bir sonuçtur, bilime ve bilimsel bilgiye benzer. Çiçek tozlarının bal olmadığını herkes bilir. Ancak çiçek tozları olmadan bal olmaz. Aynı şekilde bilgi olmadan da bilim olmaz. Bilim faaliyeti ise bilimsel yöntemlerle gerçekleşir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Tanımlama B) Karşılaştırma C) Örneklendirme
D) Tanık gösterme E) Somutlama

7. Malakanlar; yüksek tavanlı, ışıklı, ahşap oymalı nakışlarla süslenmiş bol pencereli evlerde yaşıyorlar. Mutlaka bir ekmek fırını bulunuyor kapıları hep güneye açılan evlerin içinde. "Peç" denilen bir sistem kurmuşlar evleri ısıtmak için. Bu sistemde iki katmandan oluşan duvarların aralarından "peç"lere bağlı boru kanalları geçirilerek ısıtma sağlanıyor. Evi çevreleyen geniş bahçelerde sebze ve meyve yetiştiriyorlar. Etrafı yüksek duvarlarla çevrili bahçelerde güllerle, kasımpatılarla, leylaklarla öbek öbek kır çiçekleri yan yana duruyor. O yörede domates, patlıcan, fasulye yetişmez, diye bilinir genellikle. Oysa Malakanlar kıpkırmızı domatesler, mosmor patlıcanlar, ince ve uzun fasulyeler yetiştiriyorlar o topraklarda.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

A) İkilemelere B) Devrik cümlelere
C) Karşılaştırmalara D) Betimleyici ögelere
E) Pekiştirmeli sözcüklere

8. Masallar, olağanüstü kahramanların başlarından geçen olağanüstü olayların yer ve zaman belirtilmeden anlatıldığı edebiyat türüdür. Girişinde genellikle tekerlemeler bulunan masallar, özellikle çocuklara hitap eden eğitsel içerikli metinler olduğu için kolay anlaşılır ve akıcı bir anlatıma sahiptir. Masalda eğiticilik esastır. Aslında yerin, kişilerin ve zamanın hayalî olması da bundandır. Kimse rencide edilmeden insanlara ders verilir. Masallar iyilerin kötüleri yenmesi üzerine kurgulanmıştır. Sonunda iyiler ödüllendirilir ve kötüler cezalandırılır. Herkes masalın sonunda verilen dersten kendisine düşen payı alır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) Karşıt kavramlara yer verilmiştir.
B) Açıklayıcı anlatıma başvurulmuştur.
C) Tanımlamadan yararlanılmıştır.
D) Çıkarımda bulunulmuştur.
E) Yansız bir söyleme dayandırılmıştır.

9. Tarihle edebiyat arasındaki ilişki iki türlüdür: Birincisi geçmişte yazılmış edebiyat metinlerinin bugün yorumlanmayı bekleyen birer tarihî belge olmaları durumu. İkincisi ise geçmişi konu alan edebiyat metinlerinin bugünün insanı tarafından kaleme alınmasıdır. Her iki durumda da bu edebiyat metinlerini hangi bakış açısı ile değerlendirirsek değerlendirelim görüşlerin öznellikten sıyrılması mümkün değildir. Söz gelimi Osmanlı'nın kültür hayatını, sanat anlayışını, tarih bilincini, toplumsal katmanlarını hatta o dönemin bilim anlayışını kavrayabilmemiz için divan edebiyatı başlı başına bir kaynaktır. Biz bugünün bilim tasnifi ile bu metinleri çözümlemeye kalktığımızda ve o toplumun sosyolojisinden habersiz olarak sözlüklerle bu metinlere yaklaştığımızda divan şiirinin toplumdan kopuk, elit bir şiir olduğu görüşüne inanmak zorunda kalırız. Oysa geçmişte ortaya konan metinlere yaklaşabilmek için derin bir bakış açısı, engin bir bilgi birikimi ve sağlam bir eleştirel zemine ihtiyaç vardır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Alıntıya başvurma
B) Tartışmacı anlatımdan yararlanma
C) Örneğe başvurma
D) Kişisel görüşlere yer verme
E) Açıklama yapma

Paraf Yayınları

1-C	2-E	3-B	4-D	5-B	6-E	7-C	8-D	9-A

1. Toprak yolda doktorun tek atlı arabası ağır ağır ilerliyordu. Yol hafif bir yokuşla dağa doğru çıkmaktaydı. Solda biçilmiş ekin tarlalarıyla hâlâ ürünü toplanmakta olan patates tarlaları, sağda yarı boğulmuş gibi genç, sık bir çam ormanı, çok sık ağaç gövdelerinin ve ince dalların oluşturduğu kahverengi bir duvar yükseliyordu. Yerler, üst üste yığılmış, solmuş, hep bir renkte kuru kahverengi çam pürleriyle doluydu. Yol, dümdüz, yukarı doğru, uçuk mavi güz göklerine uzanıyor ve dünya sanki orada bitiyormuş gibi oluyordu. Doktor elindeki dizginleri gevşetmiş, yaşlı atını kendi bildiğince yürümeye bırakmıştı.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

A) İkilemeler kullanılmıştır.
B) Üçüncü kişili anlatımla oluşturulmuştur.
C) Karşılaştırma yapılmıştır.
D) Benzetme sanatından yararlanılmıştır.
E) Betimlemeye beğeni duygusu katılmıştır.

2. Dedektif dendiğinde aklımıza gelen o pardösülü, pipolu tipi zihinlerimizde yaratan kişidir Sir Arthur Conan Doyle. II. Abdülhamit'in tüm kitaplarını çevirttiği bu büyük yazarın aslında tek derdi tarihî roman gibi kalın ve hatırı sayılır kitaplar yazmaktı. Ama biraz da kendi isteğinin dışında, okuyucuların zorlamasıyla, ruh hastası, bağımlı, takıntılı bir dedektifle ünlü oldu. "Yeter artık." deyip öldürdüyse de baskılara dayanamayıp tekrar binbir katakulliyle diriltmek zorunda kaldı kahramanını. İlk kez 128 yıl önce kendini gösterdi Sherlock Holmes. Tam 128 yıldır herkes tarafından okunuyor, izleniyor. Bu ölümsüz karakterin yaratıcısı Sir Arthur Conan Doyle da 85 yıl önce ayrıldı aramızdan. Kendisi öldü ama yarattığı karakter Sherlock -ve hakkını yemeyelim Dr. Watson- geçen zamana inat yaşıyor. Öyle görünüyor ki ölmeye de pek niyeti yok.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

A) Anlatımda tekdüzeliği kırmak için devrik cümlelere
B) Öneri nitelikli cümlelere
C) Değişik yapılı cümlelere
D) Açıklayıcı anlatıma
E) Betimleyici ögelere

3. Sabahın ilk ışıklarıyla Kırım toprağı göründü.Yalta Limanı'na yaklaşırken uzaktan Gurzuf kasabası görünüyordu. Benim için yabancı bir siluet değildi zira Puşkin de orayı çok sever. Sade o değil elbette, herkes çok sever. Sahile çıkınca hava değişimi ve elbise, deri palto almak için gelen Azerbaycanlılara rastladık. Ticaret yeryüzünden kaybolsa Azerbaycan halkı ne eder bulur onu, derler. Şehirde Orta Asya sürgününden henüz dönmeye başlayan Kırımlılara tek tük rastlanıyordu. Çehov'un kaldığı yeri, Buhara emirinin yazlığını tek tek gezmek nasip oldu. Hoş bir memleket Kırım. Karadeniz'in kuzeyinde, güneyinden farklı olarak Akdeniz bitki örtüsü ve serviler daha hâkimdir. Sahile hâkim Yayla Dağı, Ukrayna steplerinden gelen soğuğa bir bekçi edasıyla geçit vermez. Akşama kadar Yalta, Livadiya ve Voronzof'un İngiliz tarzındaki sarayını gezdik. Ünlü Yalta Konferansı burada tertiplenmişti.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) Gözlem gücüyle ayrıntılar seçilmiştir.
B) Anlatıcının duygusal etkilenmesi yansıtılmıştır.
C) İnsana özgü nitelikler doğaya aktarılmıştır.
D) Tanımlamadan yararlanılmıştır.
E) İkilemeye yer verilmiştir.

4. Gotik tarzda yapılmış Notre Dame Katedrali, adanın ortasındaki meydanda bulunuyor. 1015 yılında yapılan bir bazilika üzerine inşa edilen katedralin yapımına, 1176'da başlanmış ancak bina 1439 yılında kısmen tamamlanmış. Tek kulesi bulunan ve 142 metre yüksekliğindeki yapının 329 basamağını tırmanırsanız terasına varırsınız. Buradan Strasbourg'u izlerken yorgunluğunuzu da gökyüzüne salıverirsiniz. Katedralin içindeki astroloji saati ise 1547 yılında İsviçreli saat ustaları tarafından yapılmış. Bu tarihî katedralin yanında, Kardinal Rohan adına yapılan, Fransız mimarisinin tüm etkilerini taşıyan Rohan Sarayı bulunuyor. Meydan ise yaşayan cıvıl cıvıl bir yer. Günün hemen her saati kalabalık ve renkli. Sokak ressamları, atlıkarıncalar, çiçekçiler, sokaklara yayılmış kafeleri insanı kendine çeken sıcacık bir yer.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Sayısal verilerden yararlanılmıştır.
B) Yer yer öznel bir anlatıma yer verilmiştir.
C) Açıklayıcı bir yol benimsenmiştir.
D) Gözlemlerden yararlanılmıştır.
E) Neden ve sonuç bildiren cümleler kullanılmıştır.

Paraf Yayınları

5. Eğitimde televizyon ve video kullanımı soyut konuların somutlaştırılmasında diğer faktörlere göre çok büyük etkiye sahiptir. Sadece "kuru söz"le yapılacak bir coğrafya öğretimi ezberden öteye gitmeyeceğinden bu derslerde televizyon ve video kullanımı şarttır. Coğrafya öğretiminde televizyon ve video kullanımı sayesinde hem öğrencilerin görme ve işitme duyularına hitap edilerek konuların çok daha kalıcı olması hem de derslerin monotonluktan kurtularak zevkli hâle gelmesi sağlanabilir. Öğretmenlerin televizyon ve video destekli öğretim yaparken çeşitli öğretim stratejileri kullanmaları da gerekmektedir. Öğretmenler öğretim stratejilerinin amaca uygun olmasına özen göstermeli ve bu amaç doğrultusunda stratejilerini şekillendirmelidirler.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Amaç bildiren cümlelere yer verme
B) Kanıtlanabilir veriden yararlanma
C) Örnek verme
D) Karşılaştırma
E) Öneri nitelikli cümleler

6. Dünyanın kuruluşundan bu yana insanlar başkaları üzerindeki tesirlerini iki çeşit kuvvet harcayarak göstermişlerdir. Bunlardan biri maddi kuvvet olan kılıç, diğeri de manevi kuvvet olan zekâdır. Bu iki kuvvetten zekâ, daima üstün çıkmıştır. Platon bunu şöyle ifadelendirir: "Yeryüzünde iki kuvvet vardır. Kılıç ve zekâ. Çok zaman kılıç, zekâya mağlup olmuştur."

Bu parçada yazar, söylediklerini inandırıcı kılmak için aşağıdakilerden özellikle hangisine başvurmuştur?

A) Örneklendirme B) Benzetme C) Tanık gösterme
D) Tanımlama E) Karşılaştırma

7. Klasik bilgisayarlar bir devre üzerindeki elektrik akımını anahtarlar yardımıyla açarak ve kapatarak çalışır. Bu anahtarın kapalı ya da açık olması sayesinde oluşturulan 0 ve 1'ler bilgisayar kodlarının temellerini oluşturur. Sonuç olarak klasik bilgisayarlar elektriğin fiziksel kanunlarına bağlı olarak çalışıyor ve tüm işlemlerini bu 0 ve 1'ler üzerinden yani elektrik akımının geçip geçmemesi üzerinden yürütüyor. Kuantum bilgisayarları ise elektrik akımına bağlı olarak çalışmıyor. Onun yerine elektron ve proton gibi atom altı parçacıkların fiziksel özelliklerine dayanan bir sistemle işliyor. Bu sayede klasik bilgisayarlardan çok daha küçük bir alanda ve çok daha büyük bir hızla çalışabiliyorlar.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Tartışma B) Karşılaştırma C) Benzetme
D) Örneklendirme E) Tanık gösterme

8. Tatil aylarında Bodrum çok kalabalık oluyor. Kalabalık olduğu içinde gezilmesi, doğal ortamından tat alınması zorlaşıyor. Bunun için tatil sezonun bitmesini bekledim. Ekim sonunda alelacele hazırlanıp yaz kalabalıklarından arınmış Bodrum'a gitmek için yola çıktım. Vakit geçirmeden tanıdık bir tekneye binip sabahın serinliğinde Gökova'ya doğru açıldık yavaş yavaş. Deniz, balıkçıların tabiriyle tahta gibiydi. Ama gökyüzünde kara kara bulutlar birikmeye başlamıştı. Kara bulutlar Kaş tarafından gelirse yağmur bırakır, derdi balıkçılar. Kıyıları dantel dantel, tepeleri zeytinlerle süslü Orak Adası'nı geçmiştik bile. Ardından Büyük ve Küçük Mazı Koyları geldi. El etek çekilmiş, balıkçı kayıkları rüzgârla salınıp duruyordu. Sonra Çökertme Koyu'na geldik. Kaptan demiri toplayıp köyden çıkarken türkudeki Çökertme'nin burası olmadığını, Geriş köyünün alt tarafının eski adının Çökertme olduğunu ve Kaçakçı Halil'in oralı olduğunu söyledi.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Olayları oluş sırasına göre verme
B) Doğrudan ve dolaylı anlatımlı cümleler
C) Birden çok duyuya seslenme
D) Deyim ve ikilemeler
E) Pekiştirilmiş sözcükler

9. Nedense bu ülkenin adını hep sevmişimdir, sevmemin nedeni aslında fillerin dişlerinin güzelliği ve ilginç olması. Ama bu, benim fillerin öldürülmesine destek çıktığım anlamına gelmez. Dişleri için öldürülen bu hayvanlar için de hep üzülürüm. Ülkenin adı neden "Fildişi" derseniz... Sahip olduğu çok sayıda fil nedeniyle elbette. Ne yazık ki fil dişi uzun yıllar ülkenin en önemli ihracat kaynaklarından biri olmuş. Bu nedenle ülkenin ismi Fransızca "Fildişi Sahili" anlamına gelen "Cote d'Ivoire" olmuş. Ülkenin bayrağındaki üç dikey şeritten yeşil, ülkenin sık ormanlarını; beyaz, ülkedeki birliği; turuncu ise kuzeyinde bulunan savanaları temsil ediyor. Sahip olduğu kaynaklardan yararlanma açısından da birçok Afrika ülkesinden ileride olan Fildişi Sahili, kakao ve kahve üretiminde dünyada ilk sırada yer alıyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Anlatıcı, duygularını yansıtmıştır.
B) I. kişili anlatıcıya yer verilmiştir.
C) Açıklayıcı anlatımdan yararlanılmıştır.
D) Koşul bildiren cümleler kullanılmıştır.
E) Sohbet havasındadır.

Paraf Yayınları

1-C 2-B 3-D 4-E 5-A 6-C 7-B 8-E 9-D

1. Uzun zamandır görmek istediğimiz Bursa'ya gitmek için bir pazar sabahı İstanbul'dan otobüse bindik. Üç saatlik bir yolculuğun ardından Bursa'dayız. Bursa Terminali, birçok markanın renk renk tabelalarının olduğu kestane şekeri satış noktalarıyla dikkat çeken bir yer. Terminalin çıkışında şehir merkezine otobüsler kalkıyor. Bunlardan birine binip merkeze, Ulu Cami'ye, gidiyoruz. Ulu Cami, Tophane, Emir Sultan, Yeşil Türbe… Hepsi de bizi tarihin içindeki eşsiz yolculuklarına davet ediyor.

Bu parçanın anlatımında,

I. Konuşma havası içinde oluşturulma
II. I. kişili anlatım
III. Olayları oluş sırasına göre verme
IV. Sayıp dökmeler
V. Yer yer öznel bir anlatımdan yararlanma

özelliklerinden hangisi yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Müzik eserlerinin çalınma hızı tempo terimiyle ifade edilir. Tempo, bir dakika içindeki vuruşların (temel zaman birimi) sayısıdır. Mesela temel zaman birimi, dörtlük notaların çalınma süresiyse tempo bir dakika içindeki dörtlük notaların sayısıdır. Müzik eserleri notaya alınırken her bir ölçü içindeki notaların sayısını ve süresini ifade etmek için zaman işareti kullanılır. Zaman işareti olan bir eserin her bir ölçüsü, altı adet sekizlik nota içerir. En yaygın kullanılan zaman işareti, ortak zaman olarak adlandırılır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Karşılaştırma B) Somutlama C) Tanımlama
D) Örnekleme E) Açıklama

3. Afşin-Elbistan Havzası, Türkiye'de çıkan kalitesiz linyit rezervinin ciddi bir miktarını barındırıyor. Hâlihazırda iki ünitesi aktif olan termik santral nedeniyle ülkede en yüksek düzeyde hava, su ve toprak kirliliğinin gözlemlendiği bir bölge burası. Genzimizi ve gözlerimizi yakan kesif kömür kokusu, termik santrale yaklaştıkça bölgedeki "terk edilmiş" izlenimimizi kuvvetlendiriyor. A Santrali'nin hemen yanındaki eski muhtarlık binasının camları kırılmış; ardına kadar açık duran kapılar, rüzgârdan çarpıyor. Hemen yakınında parlak renkli, plastik oyuncaklarla dolu çocuk parkı bomboş duruyor.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İzlenimler dile getirilmiştir.
B) Açıklayıcı anlatıma başvurulmuştur.
C) Abartmadan yararlanılmıştır.
D) Pekiştirmeye yer verilmiştir.
E) Farklı duyulara ait ayrıntılar vardır.

4. Yolculuk, bir karşılaşmadır. Karşılaşma iki tarafın birbiri için hazırlanmasını da içerir. Yolcu, eğer Doğu'nun yollarını, geleneklerini, göreneklerini, ağırlayıp uğurladıkları uygarlıkları ve yitirmekte olduklarını görmeye Gaziantep'ten başlarsa bu kent onu hem karşılar hem de yeni yolculuklara hazırlar. Gaziantep'in bazı gelenekleri hâlâ çok canlıdır. Türkmen köylerinde düğünler, Anadolu'nun birçok yerinde olduğu gibi üç gün üç gece sürer. Evlenenler farklı köydense iki köyde başlayan düğün, erkeğin köyünde sona erer. Gaziantep'in kaybetmediği değerlerinden biri de sedef ve gümüş işçiliğidir. Yekpare bir bakır parçası, ustasının elinde gümüşten bir sanat şölenine dönüşür.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

A) Benzetmeye
B) Sessel yinelemelere
C) İmgeli sözlere
D) Değişik yapılı cümlelere
E) Devinim içeren olay örgüsüne

5. Melih Kibar; dillerden düşmeyen, ölümsüz besteleriyle çağımızın en önemli bestecilerindendir. Özellikle *Hep Böyle Kal* ve *Sevdan Olmasa* adlı besteleri müzik tarihine silinmez harflerle yazılmıştır. *Hababam Sınıfı* başta olmak üzere ölümsüzleşen birçok filmin müziğinin altında da imzası vardır. Besteleri çeşitli ödüller almış, ülkemizi uluslararası yarışmalarda temsil etmiştir. Birçok şairin sayfalar arasında sıkışmış dizelerine hayat vermiş, onları milyonların belleğine kazımıştır. Unutulmaz müziklerin unutulmaz bestekârı olarak bir yıldız gibi parlayacaktır Türk halkın gönül dünyasında.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Öznellik B) Benzetme C) Örnekleme
D) Tartışma E) Karşılaştırma

6. Sizce yaşamak nedir, sorusuna Sait Faik şu cevabı verir: "Balık tutmak, kahvede oturmak, yanımda çok sevdiğim köpeğimle dolaşmak, insan tanımak, Beyoğlu'nda bir aşağı bir yukarı dolaşmak, hikâye yazmak... İşte ben böyle hayattan zevk alırım, buna yaşamak derim." Sait Faik böylesini sevebilir ancak ben buna yaşamak diyemeyeceğim. Yaşama katkısı olmayan, onu zenginleştirmeyen bir hayatı yaşanmış saymıyorum.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangilerine başvurulmuştur?

A) Öyküleme - betimleme
B) Alıntı yapma - tartışma
C) Öyküleme - karşılaştırma
D) Tanık gösterme - benzetme
E) Betimleme – karşılaştırma

Paraf Yayınları

7. Size de Edison veya Einstein gibi günü yirmi dört saat olan bir ömür emanet edildi. Siz de kafatasınızın içinde bütün diğer insanlar gibi ölünceye kadar eşit sayıda milyarlarca sinir hücresinden oluşan harika bir beyin mekanizması taşıyorsunuz. Öyle büyük bir potansiyele sahipsiniz ki milyonlarca iş yapsanız bile beyin kapasitenizin hâlâ yaklaşık binde birini kullanıyorsunuz. Kimse sizden üstün yeteneklerle yaratılmadı. Siz de kimseden üstün yeteneklerle yaratılmadınız. Öyleyse neden bazı insanlar zirvelere tırmanıyorlar? Neden sempati, karizma, zenginlik, şöhret gibi değerler yalnızca bazı insanların elinde kalıyor? Fizikçi iseniz neden bir Einstein veya Abdüsselam değilsiniz; edebiyatçı iseniz tarihin gerilerinde hâlâ parlak kalan Shakespeare'in ötesine neden geçmiyorsunuz?

Bu parça ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

A) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
B) Terimler kullanılmıştır.
C) Öngörüde bulunulmuştur.
D) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.
E) Sorular sorularak dikkatin konu üzerinde yoğunlaştırılması sağlanmaya çalışılmıştır.

8. İstanbul'la Ankara'yı birbirine bağlayan ve Türkiye ulaşımında atardamarı olan kara yolunun neredeyse tam ortasında Bolu Dağı. Kimi zaman sislerle, kazalarla, dumanı tüten "kendin pişir kendin ye"cilerle anımsanan bir mola yeri. Ama gerçek gezginler için dört mevsimi dört ayrı güzellik kraliçesi olarak karşılayan Bolu'nun yüreği de aynı zamanda. Doğa, her mevsimde farklı düşler görüyor bu coğrafyada. Şimdiyse kar yağıyor. Biliyorum, Göynük'te, tepede beyaz bir gelinlik giymiş gibi duran Saat Kulesi izliyor kırmızısı ak pak olan damları. Burada yayla evleri yavaş yavaş kristal bir örtünün altında sessizce kayboluyor. Kıbrısçık'ta dedeler torunlarına kızak yapıp uyandıklarında görüp sevinsinler diye usulca başuçlarına bırakıyorlar. Bolu'da kar, bütün harfleri beyaz bir masal gibi yağıyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Devrik cümlelerle anlatım doğallaştırılmıştır.
B) Nitelendirmelerden yararlanılmıştır.
C) Benzetme yapılmıştır.
D) Yineleme vardır.
E) Farklı duyularla algılanan ayrıntılara yer verilmiştir.

9. Yüzünüzü döndüğünüzde ada konuşur sizinle. Bir başlama noktası bulmalısınız. Kalenin ucundaki liman olabilir bu. Adayı ikiye bölen Alaybey ve Cumhuriyet Mahalleleri iki ayrı dünya olarak karşımıza çıkar. Sokak araları, evlerin alınlığındaki zamanın derin izleri anlatır adanın dününü. İki uçta, iki farklı dünyada yaşamanın rengini yansıtan kapı önlerindeki seslere yüzünüzü dönünce adanın belleğini görürsünüz. Konuşmaya değmez denilen, zamanın mührünü çözen dili yakalarsınız.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Mecazlı söyleyişlere yer verilmiştir.
B) Dil sanatsal işleviyle kullanılmıştır.
C) Kişileştirme vardır.
D) Yansız bir tutum söz konusudur.
E) Somutlaştırma yapılmıştır.

10. Romanda hayale, coşkuya doğru akan masalsı bir anlatım var. Romanın son bölümünde de bu masalsı anlatım sürüyor ama bu kez umut ve ışıkla. Yazar bir yerde "Gecenin karbon tozları evlerin çatılarının üstüne yağarken şehir göz kapaklarını sonuna kadar açık tuttu. Uyumayacaktı. Unutmamak için!" diyor mesela. Başka bir yerde ise "Sabah güneş, tepelerin ardından gülümseyerek uyandı. Gerindi, esnedi, uzandı. Mutluluktan ışıldadı. Coşkuyla zıpladı…" diyerek anlatımını sürdürüyor.

Bu parçada yazar, düşüncelerini inandırıcı kılmak için özellikle aşağıdakilerin hangisinden yararlanmıştır?

A) Örnekleme B) Tanımlama C) Somutlama
D) Karşılaştırma E) Tanık gösterme

11. Kumsal boyunca kuşlar yerlerini mandalara, mandalar sazlıklara, sazlıklar denize sokulan ormana, balıkçı teknelerine ve beton bir yola bırakıyor. Yol; bu bitmek bilmez kıyıya, kuma kalpler çizerek birbirlerinin gönlünü alan çiftleri, kederli yalnızları, sahil bandının hemen ardına dizilmiş yazlıkları getiriyor. Yazlıkların safları sıklaştırıp boylarını uzattığı yerde kumsala "plaj" denmeye başlıyor. Bu noktada yolun bir tarafında palmiye ağaçları, plajlar ve deniz; diğer tarafında kafeler, restoranlar sıralanıyor.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.
B) Soyutlaştırma yapılmıştır.
C) İnsan dışındaki varlıklara insan özelliği verilmiştir.
D) Farklı yapıda cümleler kullanılmıştır.
E) Yinelemelere yer verilmiştir.

Paraf Yayınları

1-A	2-B	3-C	4-E	5-D	6-B	7-C	8-E	9-D	10-A	11-B

1. Belgrat'ı tanımak ve biraz da hissedebilmek için en az üç gün ayırmalısınız şehre. Daha uzun zaman geçirirseniz de sıkılmaz, tam tersi çok keyif alabilirsiniz. Knez Mihailova Caddesi'nin bir ucunda Kalemegdan isimli bir park bulunuyor. Tuna ve Sava Nehirlerine tepeden bakar konumdaki park, sabah saatlerinde spor yapanlarla dolup taşıyor. Belgratlılar spora oldukça düşkünler; en iyi tenisçilerin ve basketbolcuların bu kentten çıkmasına şaşmamak gerek. Knez Mihailova'nın diğer bir ucuna doğru yürürken kentin ünlü Cumhuriyet Meydanı'nda bir atlı heykeli size hoş geldin diyor. Ulusal müze, tarih müzesi, opera binası bu meydanda sıralanıyor. Kentin kuzeydoğusuna doğru yolculuk yaparsanız daha ihtişamlı yapıları görmeniz de mümkün. Parlamento binası gibi resmî yapılar daha çok bu bölgede yoğunlaşmış durumda. Nikola Tesla'ya ithafen düzenlenmiş Elektrik Müzesi de Belgrat'ın ziyarete değer bir başka adresi tabii ki.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Tarihsel değerleri örneklerle açıklama
B) Öneri cümleleri
C) Gözlem gücünden yararlanma
D) Koşula yer verme
E) Kişileştirme

2. Kitabın birinci baskısında daha çok, birbirine yaklaşan denemeler, yazıldıkları tarihlere bakılmaksızın bir araya getirilmiş, tarihleri de gösterilmemişti. Her birinin yazıldığı tarihlerde dış ve iç olaylar, değişik yerli ve yabancı yayınlar karşısında edebiyatımızın ayrık sanat kümelerine göre ne gibi değişiklikler geçirmiş olduğunu belirtmek üzere bu kez tarihlendirmeyi uygun buldum. Böylece hem değişik dönemlerdeki edebiyat sorunlarını hem de onlar karşısında bende uyanan düşünceleri zaman akışı içinde değerlendirme olanağını elde ettim. Hepsinden daha önemlisi ikinci baskıda eleştiriye kaçan kimi denemeleri çıkarmam oldu. Çünkü deneme, eleştiri gibi kesin yargılara varmaz. Sadece keyif almak için rahatça yazılmış izlenimini verir. İşte yıllar boyunca düşüncelerimi en iyi yansıttığına inandığım denemelerim bu kitapta yer alıyor. Ben bunların yaşayacağına inanıyorum yoksa yayımlamazdım.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Öngörü
B) Yalın anlatım
C) Gerekçeli yargı
D) Amaç ilgisi
E) Tanımlama

3. Bisikletimin rotasını dik yokuştan aşağıya çeviriyorum. Şimdi Türk edebiyatının en çok iz bırakmış yazarlarından birinin, Reşat Nuri Güntekin'in, evine doğru gideceğim. Ahşap panjurları, zarif cumbaları ve önünde sıra sıra dizilmiş pembe ve beyaz zakkum ağaçlarıyla giriş cephesini de ormana doğru çevirmiş bu ev Sedef Adası'nın tam karşısında. Önündeki geniş terasta sıcak yaz gecelerinde kızı ile birlikte yıldızları seyreden yazarın evine baktığımda içerden dolup taşan misafirlerin konuşmalarını ve odasında tüm disipliniyle yazılarını yazmaya devam ederken daktilonun çıkardığı sesleri duyar gibi oluyorum.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

A) Olayları devinim içinde aktarmaya
B) Betimleyici ögelere
C) Tahmin bildiren cümleye
D) Farklı duyularla algılanabilen ayrıntılara
E) Nitelik bildiren sözcüklere

4. Kapıdan girince karşı köşede duvara çivilenmiş büyükçe bir ayna yer alıyordu. Duvarın iç tarafındaysa duvarın içinden ayrılmış, giysileri koymak için tasarlanmış bir bölme, dolap olarak kullanılıyordu. Duvarda tahtadan yapılmış bir raf vardı. Çamaşır dolabı şeklinde tasarlanmış bölme ise bezden lastikli bir perdeyle örtülü dururdu. Cam kenarında boydan boya toprak ve kerpiçten, bugün köşe takımlarını andırır tarzda yapılmış bir sedir ve sedirin üzerinde güzel kanaviçe işlemeli beyaz yastıklar vardı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Öyküleme B) Betimleme C) Açıklama
D) Tanık gösterme E) Karşılaştırma

5. Kelaynakların yurdu olan Birecik, bir hazinedir. Parke taşlı, daracık, eski sokaklarında bir köprü gibi uzanan ev çıkmalarının altından geçerken insan bugünden kopar, kendini Antik Çağ'da sanır. Zeugma gibi çok çekici, antik bir noktaya yakın olmasına rağmen turizmin gerektirdiği altyapıdan yoksun olan bu şehirde insan iki şeyi gerçekleştirirken duyguyu doruklarda yaşar: Fırat'ın karşısından eski kasabayı seyretmek, bir de kaleye çıkarak nehrin uzanıp gittiği ve her karışında uygarlıklar saklayan düzlüklere bakmak.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisine başvurulmamıştır?

A) Niteleyici sözlere B) Benzetmeye
C) Genellemeye D) Öznel bir anlatıma
E) Gözleme dayalı ayrıntılara

Paraf Yayınları

6. Ankara, Malatya, Gümüşhane, Diyarbakır, Afyon, Konya gibi günümüzde denizle ilişkisi kalmamış bir bölgede deniz kabukluları, mercanlar gibi deniz canlılarına ait bir fosil bulmak ilk bakışta şaşırtıcı gelebilir. Anadolu'un jeolojik devirler boyunca geçirdiği süreçleri bilenler içinse bu durum normaldir. Günümüzden çok çok öncesine kadar Tetis Denizi ile kaplı Anadolu'da deniz canlılarına ait izlere, fosillere rastlamak zor değildir. Deniz canlıları içinde yapısında kalsiyum, karbonat gibi maddeler taşıyanlarda fosilleşme meydana gelmesi daha kolaydır. Mercanlar da kalsiyum karbonat içeren yapılar ürettiklerinden en çok fosil oluşturan grup olarak bilinir. Fosilleşme; mercanların ölümü, yumuşak dokuların çürümesi, gömülme ve taşlaşma biçiminde gerçekleşir.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Doğrudan bilgi verme amaçlanmıştır.
B) Sayısal verilerden yararlanılmıştır.
C) Bilimsel terimlere yer verilmiştir.
D) Bazı düşünceler gerekçeli olarak sunulmuştur.
E) Yalın bir anlatım tarzı benimsenmiştir.

7. Çayını iki yudumda bitiren Ömer Kaptan, balık ağlarının nasırladığı elleriyle dizlerini ovalayıp ayağa kalktı. Kahveden helallik alıp kapıya yöneldi. Kapıda onu puslu İstanbul havasından süzülen ılık aralık güneşi karşıladı. Güneşle selamlaştı. Cibali'ye doğru yol aldı. Yol üstünde vakti zamanının köhne tütün fabrikasının, has taş bloklarla kaplı koca üniversiteye nasıl dönüştüğüne şaştı. Şaşkınlığı ile köprüye ulaştı. Şehir sanki eskilerini eskiciye satıp yeni kıyafetler kuşanıyordu. Bacakları yorgun bedenini taşımakta zorlanıyordu ama zihnini buna değil, düşünmeye verdi. Düşünceyi yoluna katık edince işi kolayladı. Yorgunluğunu yok saydı. Hayatın yükü mü ağırdır yoksa manifaturacılar çarşısından branda balyalarını çıkartan hamalın yükü mü, diye kafa yorarken su kemerlerinin yanına vardı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) III. kişili anlatıcıya başvurma
B) Öyküleyici anlatımdan yararlanma
C) Çeşitli duyulara seslenme
D) Betimleyici ögelere yer verme
E) Devrik cümleler kullanma

8. Otway Millî Parkı'nda, maviye çalan bir pusla kaplanmış bir vadiye ulaşıyoruz. Yol kenarında duran arabalar, çevrede koalalar olduğunun habercisi. Yedikleri okaliptus yapraklarının gevşetici etkisiyle huzur içinde ağaca sarılmış "keseli ayı"lar bizim varlığımızdan rahatsız değil. Ağır ağır keyif çatıyorlar. Uzaktan ne hoş , ne sevimli duruyorlar. Şühpesiz yakından da öyledir. "Birkaç koala bütün bir ormanı yiyip bitirebilir mi?" diye soruyor Otway Burnu Feneri'nin bekçisi biraz da kızgınlıkla. Kenttekinin aksine burada doğa tehdit altında. Feneri çevreleyen yaşlı okaliptus ormanı yavaş yavaş kuruyor, hayata küsüyor. Ağaç gövdeleri uzaktan üst üste yığılmış iskeletleri, korkunç bir toplu mezarı andırıyor. Sorumluluğu, sayıları artan koalalara yükleyenlere tepki duyuyor fenerin bekçisi. "Gerçek şu ki ağaçların kuruma nedeni henüz tam olarak bilinmiyor." diyor. Muhtemel sebeplerden biri uzun zamandır yangın görmeyen bölgede, orman tabanını kaplamaya başlayan çalıların yeni ağaçların büyümesine olanak vermemesi.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Bir doğa olayı, oluş sırasına göre verilmiştir.
B) Öyküleyici anlatım yeğlenmiştir.
C) Çıkarımda bulunulmuştur.
D) Farklı cümle türlerine yer verilmiştir.
E) Farklı duygular dile getirilmiştir.

9. Sanatçı, 4 Ocak 1960'ta, Sens yakınlarındaki küçük Villeblevin kasabasında Le Grand Fossard isimli bir yerde geçirdiği trafik kazası sonucu hayatını kaybetti. 1960 yılında trafik kazasından ölüm, günümüzdeki kadar kanıksanmış değildi kuşkusuz. Bu durum ölümüyle ilgili çeşitli rivayetlerin de dillendirilmesine neden olmuştur. Ömrü boyunca yaşamanın "saçma"lığından bahseden, bununla birlikte intihar fikrini de küçümseyen büyük yazarın, saçma ve intihar ihtimalini bile düşündürecek şekilde ölmesi Camusvari bir ironi değil midir sizce de? Çünkü daha önce o, ironik biçimde, en tuhaf ölüm şeklinin ne olduğu sorulduğunda "Araba kazasında ölmek." cevabını vermiştir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Yorumları bir ayrıntıya dayandırma
B) Saptamalara yer verme
C) Yargıları gerekçeleriyle birlikte verme
D) Soyut kavramları somutlaştırma
E) Karşılıklı konuşma üslubundan yararlanma

Paraf Yayınları

1-A	2-E	3-C	4-B	5-C	6-B	7-E	8-A	9-D

1. Bir coğrafyaya ruh veren, dildir. Bu ruha biçimi, eserleriyle sanatçılar kazandırır. Fazıl Hüsnü Dağlarca bütün hayatı boyunca bu ruhla yaşamış, yazmış bir şairdir. Kaşgarlı Mahmud'un 11. yy.da Arapçanın gölgesinde kaleme aldığı eseri dilin genişliğini, derinliğini, kaydını göstermesi açısından değerlidir. Ve o lügat, dilimizin çocukluğudur. Ancak kendi çocukluğumuzu severken başkalarının çocukluğuna da saygı ve sevgi içinde olmalıyız. Budur bize, dilin dile kardeşliğine yakışan. Dil; egemenlerin siyasi hırslarının, sömürge kurgularının, ezici planlarının, başka diller karşısındaki üstünlüğün, alçaklığın baskı aracı bir kırbaç değildir. Yeryüzünde hiçbir dilin birbirine üstünlüğü yoktur. Bir dili reddetmek bir insanı değil, insanlığı reddetmektir.

Bu parçanın anlatımında,

I. Genelleme yapma
II. Somutlaştırma
III. Düşünceyi örneklerle pekiştirme
IV. Koşula yer verme
V. Nesnel anlatım

özelliklerinden hangileri yoktur?

A) I ve III B) III ve IV C) I ve II
D) IV ve V E) II ve V

2. İspanya'nın kuzeyinde, tam Fransa sınırında bulunuyor San Sebastian. Atlas Okyanusu kıyısındaki şehir, Bask Bölgesi'nin en önemli yerleşimlerinden biri. Şehrin hem Bask hem Fransız kültürünün etkisini hissettiğiniz bir havası var. Nüfusu 186 bin olan küçük bir şehir aslında ama gastronomi ve kültür alanında çok ileri bir noktaya ulaşmış. Beni en çok etkileyen yanı da bu oldu. Ayrıca, 2016 yılında Avrupa Kültür Başkenti seçildi. Şehri son 80 yıldır çok bilinçli bir şekilde oya gibi işliyorlar. İlk defa 1939'da klasik müzik festivali düzenliyorlar. O yıldan bu yana her yıl ağustos ayında bu festival yapılmış. Her yıl temmuz ayında ise San Sebastian Caz Müzik Festivali düzenleniyor ve o da önemli bir caz festivali. Eğer eylülde bu şehri ziyaret ederseniz San Sebastian Film Festivali'ni izleyebilirsiniz.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Açıklayıcı anlatımdan yararlanma
B) Sayıp dökmelere yer verme
C) Koşul-sonuç ilgisi kurma
D) Değerlendirmeye başvurma
E) Nicel verilerdan yararlanma

3. Biraz unutkan veya dalgın biriyseniz şifrelerinizi hatırlamıyor veya anahtarlarınızı yanınıza almayı unutuyor olabilirsiniz. Bionym isimli bir firma tarafından bütün bu sıkıntılara son verecek yeni bir bileklik tasarlandı. Nymi adı verilen bileklik aslında parmak izi veya yüz tanıma programları gibi kişiye özgü fiziksel karakterlerin şifre olarak kullanılması esasına dayanıyor. Kullanan kişinin kalp ritmi verilerine ulaşan bu bileklik, yüklenecek özel bir uygulama sayesinde erişmek istediği cihazla bir çeşit kablosuz bağlantı -bluetooth- kullanarak iletişime geçecek. Kalp ritmi sayesinde sahibini tanıyan ve çevresindeki dijital uygulamalarda gerekli olan şifre işlemlerini otomatik olarak gerçekleştiren bu bilekliklerde, bileği bükmek veya sallamak gibi bazı vücut hareketleri de komut olarak kullanılabilecek.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) Tasarı bildiren cümlelere yer verilmiştir.
B) Sözcükler daha çok, gerçek anlamlarıyla kullanılmıştır.
C) Karşılıklı konuşma havası içinde yazılmıştır.
D) Farklı yapıda cümlelere yer verilmiştir.
E) Koşul bildiren yargıya yer verilmiştir.

4. Roman kurmacadır ve romandaki gerçeklik de kurmaca bir gerçekliktir. Kurmaca gerçeklik, kurmaca eserin kendi içinde tutarlı ve gerçekçi olmasıdır. Roman hayatın gerçeklerini kendi iç gerçekliği hâline getirerek sunar. Bütün realist ve natüralist romancılar gözlemledikleri kişi ve olayları mümkün olduğunca bire bir yansıtmamış, kişi ve olayları gerçeğe benzer olarak vermeye çalışmışlardır. Söz gelişi Stendhal'in Julien Sorel ve Flaubert'in Emma Bovary'si incelendiğinde onların, nüfus kütüklerinde adları sanları yazılı, başlarından geçen olaylar belli olan, gerçekten yaşamış kişiler olduğu meydana çıkmıştır. Ama bunlar romana geçerken yaşayışlarında oldukları gibi mi *Kızıl ile Kara*'ya, *Madame Bovary*'e geçmişlerdir?

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Tespitte bulunma
B) Açıklayıcı bir yol benimseme
C) Örneklendirmeden yararlanma
D) Tanımlamaya başvurma
E) Sözde soru cümlesine yer verme

Paraf Yayınları

5. Bundan 500 yıl önce okyanusun sislerinden doğdu yemyeşil ormanların yüksek dağlar tarafından delindiği bu sulak Asya adası. O günlerde asırlık bir medeniyet ve kültürü olmasına rağmen, bilinmeyen denizlerde dolaşan Portekizliler için bu yepyeni yer âdeta bir cennet gibiydi. Ona bir süre sonra haritalarda yer alacak ismini verdiler: Ilha Formosa yani güzel ada. Çin kıyılarının yaklaşık 100 mil doğusunda olan adanın ismi öyle kaldı ama bugün Tayvan olarak biliniyor. Aynı zamanda Asya'nın 20. yüzyılın sonlarına doğru büyümeye başlayan ve 21. yüzyılda da büyümeye devam eden dört kaplanından biri olarak da biliniyor. Tayvan'ın bu mucizevi büyümesinin merkezi ve sembolü olan başkenti Taipei, haftanın her günü ve günün 24 saati canlı bir atmosfere sahiptir.

Bu parça ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

A) Açıklamaya yer verilmiştir.
B) Devrik cümle kullanılmıştır.
C) Farklı duyulardan yararlanılmıştır.
D) Nitelik bildiren sözcükler vardır.
E) Pekiştirilmiş sözcük kullanılmıştır.

6. Landvetter Havalimanı'ndan otobüsle merkeze giderken şehrin güneşli günlerinden birine denk geldiğim için şanslı sayılırım. Yayalara ayrılmış, birbirine paralel Kungsgatan, Södra Larmgatan ve Vallgatan sokaklarının açıldığı Magasinsgatan'a varıyorum. Burada çoğu ev tasarımı ve mutfak eşyalarına odaklanmış yerel ve uluslararası epey mağaza var. Sözünü ettiğim denge, vitrinlere de hâkim. İç mekânlarda karamsar olmadan sade kalabilen renkler, alana gözü yormadan hareket katan desenler ve hafif bir sarı ışık kullanmak, şehrin temel dekor özelliklerinden sadece birkaçı. Yılın büyük bir bölümünde gün ışığını özleyen İsveçlilerin "mys" adını verdikleri geleneği yani tercihen loş bir ışıkla aydınlatılan samimi ortamlarda vakit geçirmeyi neden bu kadar sevdiğini anlamak pek de zor değil.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İzlenimlerden yararlanılmıştır.
B) Farklı duyularla algılanabilen ayrıntılar vardır.
C) Birinci kişili anlatımla kaleme alınmıştır.
D) Betimleyici anlatıma başvurulmuştur.
E) Gerekçeli yargıya yer verilmiştir.

7. Boğaziçi her kumaşa göre rengini değiştirir. Kimi zaman al, kimi zaman yakamozlanan bir lacivert, kimi zaman gümüş, kimi zaman camgöbeğidir... İster bir başınıza olun isterse kalabalık. Nasıl olsa Kapalıçarşı ya da Mısırçarşısı'na uğramışsınızdır. O zaman Eminönü'nden kalkan bir vapura binin. Ama bir koşulla: Eminönü İskelesi'nin ve vapurların salaş hâline kızmaca yok. Nasıl olsa nergis çiçeği gibi açan güvercinler ve martılar var: Yeni Cami Hünkâr Mahfili'nden iskeleye ve Boğaziçi'ne kadar bizi izleyen güvercinler ve martılar... Ve pencere kenarında bir yer bulun kendinize. Yuvarlak tepsisinde al renge bürünmüş çayları büyük bir ustalıkla getiren çaycıyı kaçırmayın. Damağınızda buruk bir tat kalsın, çayı içerken. Sahi, yarılan dalgaların sesini duyuyor musunuz? Yoksa ağır mı işitiyor kulaklarınız? Önemi yok. O size sesini ulaştıramıyorsa siz ona yaklaşın.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Söyleşiye yaklaşan bir havası vardır.
B) Betimleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
C) Uyarıda bulunulmuştur.
D) Karşılaştırmalara yer verilmiştir.
E) Mecazlı anlatımdan yararlanılmıştır.

8. Yüksek ve çirkin apartmanların arasına sıkışmıştı teyzemin evi. Çocukların hayalleri solmaya başlamadan önce resimlerinde çizdikleri evleri andırıyordu bu ilginç yapı. Tek katlı, yeşile boyalı, kocaman bahçeli... Adını bildiğim bilmediğim onlarca çeşit çiçekle doluydu bahçesi. Bahçeye sığmayanlar balkona, orayı sevmeyenler de evin içine sızmıştı. Hepsinin huyunu bilir, ışığı seveni güneşe koyardı, gölgede boy atanı kuytulara... Oturduğu odanın pencere pervazı rengârenk saksılarda huzurla büyüyen kadife çiçekleriyle doluydu. Galiba muhabbeti en çok onunlaydı. Beş adet saksıda sarı ve turuncunun her tonuyla coşan çiçekler, durmadan açarak onun sohbetine karşılık verirdi. Kadifelerim, diye severdi onları.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
B) Nitelendirmelere yer verilmiştir.
C) Devrik cümlelerle anlatım tekdüzelikten kurtarılmıştır.
D) Benzetme yapılmıştır.
E) İkilemelere yer verilmiştir.

Paraf Yayınları

1-D 2-B 3-C 4-E 5-C 6-B 7-D 8-E

1. Şırıl şırıl akan dereyi izleyerek tepeye doğru ilerledi. İkindi vakti tarla kuşlarının cıvıltıları duyuluyordu havada. Güneşli yamaçlarda küllenmiş kıvılcım yatakları gibi kara çalılar vardı. Çiçek kümelerinin arasında dalgın dalgın yürüyordu. Amacı tepedeki değirmene gitmekti. Değirmende mutlaka birileri vardır diye diye düşündü. En azından yiyecek bir şeyler bulurum, dedi. Bu düşüncelerle değirmene geldi. Ancak inanılmaz bir sessizlik vardı değirmende. İnsanın eksik olmadığı değirmende o gün kimsecikler yoktu.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Öykülemeye başvurulmuştur.
B) İkilemelere yer verilmiştir.
C) Deyimlere başvurularak anlatım güçlendirilmiştir.
D) Niteleyici sözcükler kullanılmıştır.
E) Tanrısal bakış açısından yararlanılmıştır.

2. Bilimsel etkinlik denince aklımıza ilk gelen, gözlem ve deney yapmak olabilir. Gözlem ve deneyin tüm bilimlerde ortak etkinlikler olduğunu düşünebilirsiniz. Ama deney yapmak, bağımsız değişkenleri değiştirip bağımlı değişkenlerdeki sonucu belirlemektir ve bu, her bilimde mümkün değildir. Mesela astronomi ve kozmolojide deney yapmak mümkün değil ama gözlem yapılabiliyor. Bir de tahmin yapmak var. Birçok bilim dalı için daha önce hiç yapılmamış tahminleri öne sürmek çok önemli bir etkinlik. Ama deprem bilimi gibi bazı bilim dallarında, depremlerin olabileceği yerleri tahmin etmek mümkünken zamanlarını tahmin etmek en azından şimdilik mümkün değil.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Somutlama B) Karşılaştırma C) Tartışma
D) Örnekleme E) Tanımlama

3. Dünyadaki en büyük su kütlesinin üzerinde "çelik kanatlı bir kuş"un karnındayım. Macellan'ın geçmek için haftalarını harcadığı, onlarca tayfasını feda ettiği, kalanların açlıktan gemilerin meşin kısımlarını yedikleri, sakin görünümlü uçsuz bucaksız Pasifik'i birkaç saatte aşarken aklımda hep Vancouver var. Güler yüzlü insanları, şahane parkları, otantik mahalleleri, bir zaman makinesini andıran sokaklarıyla Vancouver, Pasifik'in öte yanından beni çağırıyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Kişileştirme vardır.
B) I. kişili anlatımla biçimlendirilmiştir.
C) Bir adlandırmaya yer verilmiştir.
D) Anlatıcının duygusal etkilenmesi yansıtılmıştır.
E) Abartmadan yararlanılmıştır.

4. Her fotoğrafçı gibi kışın karda, kapalı havada fotoğraf çekmenin sıkıntılarını düşünüyordum Van'a giderken. Işık uygun olacak mı, kar yağacak mı, yollar açık mı türünden sorularımın yanıtını daha ilk gün verdi Van. Gevaş'taki Halime Hatun Kümbeti'ne giderken kaygan yolun kenarında uzanan Van Gölü'nün martıları kar yağışı altında birbirlerine sokuluyorlardı. Arabamızın önüne fırlayan köpeklerin soluklarının yarattığı buhar havada asılı dururken göç yolunun yorgun ve üzgün bıldırcınları asfaltın üzerinde kalakalmışlardı. Buz gibi havada Gevaş'a vardığımızda kar tipiye dönüştü. Yaşı yedi yüze yaklaşan kümbet için bu alışılmış bir görüntü olsa da benim için kara gömülmüş ve başlarına birer beyaz şapka geçirmiş mezar taşlarının sessizliği arasından Cemal Süreya'nın Su Altında Kanat Çırpan Üveyik'ini okumak etkileyiciydi: "Bir çift Van sesi / Van'ın doğurgan sesi / Bin çift nar düşürülmüş gibi dalından / Bu onun sesi / Sessizce yağan karda nar sesi."

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Devrik cümlelere yer verildiği
B) İkilemelerden yararlanıldığı
C) Farklı duyularla algılanan ayrıntılardan yararlanıldığı
D) Alıntı yapıldığı
E) İnsan dışındaki varlıklara insanlara özgü niteliğin yüklendiği

5. Bahar gelince babaannemle elinde çakısı ve torbası ile kırlara çıktığımızda şölen başlardı. Hem toplar hem anlatırdı. Kenger toplardık ilkin, toprağı kabartmış ilk sürgünleri çakı ile çıkarırdık, hem sütlü sütlü olurdu. Yazın büyüyüp diken olunca sakız yaptığımız kengerlerdi bunlar. Soğanlı, yumurtalı yapardı babaannem ve nefis olurdu. Bir de fazla olursa turşusunu... Otlar çoğaldıkça kırlara gidişler de çoğalırdı. Tort (sığırdili) toplardık. Ispanak gibi pişirilirdi, haşlayıp böreğe katıldığı da olurdu. Bizim "kuş ekmeği" dediğimiz otun taze sürgünlerini çiğ yerdik. Ne hoş olurdu tatları.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) Benzetmeye başvurulmuştur.
B) Gözlemlere yer verilmiştir.
C) Karşıtlıklardan yararlanılmıştır.
D) Yer yer öznel bir anlatımdan yararlanılmıştır.
E) Eylemler oluş sırasına göre verilmiştir.

Paraf Yayınları

6. Ne zaman bir antik kent görsem yüzümde hep aynı şaşkınlık ifadesi belirir, zihnime sayısız soru hücum eder. Neden burası seçilmiş? Bunca emek ne için harcanmış? Saklanma, savunma ve beslenmenin büyük rol oynadığı doğru ama ben bütün bir medeniyet yaratma sürecinin günlük telaşını merak etmeden duramıyorum. Kapıkaya'da dolu dolu geçirdiğimiz bir ay boyunca da etrafıma hep bu gözle bakmaktan alamadım kendimi. Kendi adımıza Kapıkaya'nın üstünü örten yorganı kaldırmamız için yılların geçmesi gerekmişti. Oralarda bir yerlerde açılmayı bekleyen örtüyü işaret eden, ok biçiminde bir kahverengi tabelaydı. Tabelanın gösterdiği yolun ucunda, iki tarafı yüksek kayalıklarla çevrili antik kent, bir kartal yuvası gibi güneyi gözlüyordu. İçine sayısız insanın sığabileceği devasa bir mağara, tarım yapmaya uygun teraslar, içi farklı farklı hayvanlarla dolu karaçam ormanı, rahatlıkla tutabileceğiniz küçücük bir kapı şeklinde giriş ve bugün bile dudak uçuklatacak büyüklükte bir yerleşimi ortaya çıkarmaya yetecek bollukta kayalar…

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Koşul bildirme
B) Nitelik bildiren sözcükler
C) Abartma
D) Eksiltili cümle
E) Tahminde bulunma

7. Zaman yolculuğundan surları, tekneleri ve denize kafa tutan insanlarıyla çıkmayı başaran Sinop'un merkezinde bazen mitolojiden bir esere, bazen Osmanlı Dönemi'nden bir yapıya, bazen ise Diyojen'in hatıralarından bir parçaya rastlıyor ve mest oluyorsunuz. Şehir merkezine inen yolda ilerlerken karşıma elinde feneriyle "dürüst adam" arayan ve Büyük İskender'e "Gölge etme başka ihsan istemem." diyen Sinoplu Diyojen'in heykeli çıkıyor. Heykelin arkasında şehri çeviren surların bir bölümü yer alıyor, yok olan kısmını dalgalar ve fırtına alıp götürmüş. Bu kalıntılar Sinop'un tarihî giriş kapılarıymış ama günümüzde sadece Kumkapı ve Lonca Kapısı ayakta kalabilmiş. Tarihî Sinop Cezaevi de bu alanda, Lonca Kapısı'nın hemen karşısında yer alıyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Deyimler kullanılmıştır.
B) Devrik cümlelerle anlatım doğallaştırılmıştır.
C) Yoruma yer verilmiştir.
D) Doğrudan anlatıma yer verilmiştir.
E) Betimleyici bir yol izlenmiştir.

8. Küresel ısınmaya bağlı iklim değişikliklerinin etkileri, geçmişte ve günümüzde olduğu gibi, gelecekte de alansal ve zamansal farklılıklar gösterebilecektir. Örneğin, gelecekte, dünyanın bazı bölgelerinde kasırgalar, seller ve taşkınlar gibi hava olaylarının şiddetlerinde ve sıklıklarında artışlar görülebilecekken bazı bölgelerinde uzun süreli ve şiddetli kuraklıklar ve çölleşme olayları daha fazla etkili olabilecektir. Türkiye'de ise yıllık ortalama hava sıcaklıklarının önümüzdeki 20 yılda 2-3 °C artacağı öngörülmektedir. Ayrıca ülkemizde kuraklık ve sele maruz kalan bölgelerde tarım ve mera bölgelerinde azalma, iklim kuşaklarının yer değiştirmesi ve yüksek sıcaklıklara bağlı salgın hastalıkların ve zararlıların artması gibi yaşamı doğrudan etkileyecek önemli değişikliklerin olması beklenmektedir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak,

I. Terimlere başvurulduğu
II. Sayısal verilerden yararlanıldığı
III. Öneri nitelikli cümleler kullanıldığı
IV. Nesnel bir anlatımdan yararlanıldığı

yargılarından hangileri söylenemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) III ve IV E) I ve IV

9. Sorumluluk bireyin uyum sağlaması, üzerine düşen görevleri yerine getirmesi ve kendine ait bir olayın başkaları üzerindeki etkilerinin sonuçlarını üstlenmesidir. Ayrıca başkalarının haklarına saygı göstermesi ve kendi davranışının sonuçlarına sahip çıkabilmesidir. Çocukta güven duygusunun öğrenilmesi, doğduğu ilk andan itibaren, onun sevgi ve ilgi başta olmak üzere tüm temel ihtiyaçlarının karşılanmasıyla doğrudan ilişkilidir. İnsanlık sorumluluk duygusuyla başlar, diyor Ahmet Hamdi Tanpınar. Dolayısıyla çocukların ileride sorumluluk sahibi bir birey olabilmesi için daha bebeklik dönemlerinden davranışlarına yön verilmesi gerekir. Söz gelişi çocuklar tam olarak yürümeden önce adım atmaya başladıklarında, ara ara ellerini bırakır, onları cesaretlendirmeye çalışırız. İşte, daha o zamanlardan yaptığımız bu davranış dahi çocuğa ileriki dönemlerde sorumluluk duygusunu kazandırmanın başlangıç basamaklarındandır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Karşılaştırma B) Tanımlama C) Açıklayıcı anlatım
D) Örnekleme E) Tanık gösterme

Paraf Yayınları

1-C	2-A	3-E	4-B	5-C	6-E	7-B	8-C	9-A

IQ

PARAGRAF

SORU KÜTÜPHANESİ

HEDEF SORULAR

PARAF YAYINLARI

PARAF YAYINLARI

1. Akan ve akmakta olan yaşamı, bilinçaltından ve bilinçten geçirip dışa vurma işidir roman. Hem bireysel hem toplumsal boyutları olan bir yazı türüdür. Yaşam, bilinçten bilinçaltına iner, orada mayalanır, dinlenir ve değişir. Etkisi derin, yankısı geniş toplumsal olayların sekiz on yıl geriden gelerek romanlaşması bundandır. Diyelim "esin" gibi bir belirtiyle ucu görünen konunun oradan dışa alınması zaman alır. O evrenin de romanına, romancısına göre birkaç yılı vardır. Bu açıdan kısa sürede yazıp ortaya koyan sanatçıların yazdıklarında bir sığlık, bir yalınlık vardır. Georges Simenon'un, Agatha Christie'nin adları çok roman yazmış olmakla anılır. Ne kadar birbirinin şablonudur o romanlar! Bir de Tolstoy'un, Faulkner'in, Gorki'nin kaçar roman yazdıklarını düşünelim.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Anlatımı tekdüzelikten kurtarmak için devrik cümleler kullanılmıştır.
B) Örneklere başvurulmuştur.
C) Öznel tanımlar yapılmıştır.
D) Tanık göstermeden yararlanılmıştır.
E) Mecaz anlamlı sözcüklere yer verilmiştir.

2. Eyüp'te Eski Eserleri Koruma Derneğinin, Feshane Caddesi'ne bakan yüzünde sevimli bir kuş evi var. Sığırcıklar, telaşa düşmüş; kuş evine çalı çırpı taşırken yoldan akan araba seline aldırmıyor. Oysa bu semt; camileri, çeşmeleri, türbeleri, külliyeleri ile ne kadar da dingin! Buraya gelenler pek çok mezarın bulunduğu Cülus Yolu'ndan geçerek Eyüp Sultan Camisi'nin avlusunu dolduruyor. Güvercinlerin kanat sesleri arasında, Eyüp Sultan'ın ve Akşemseddin'in dinî hikâyelerini fısıldıyorlar birbirlerine. Eyüp, taşların ellerle sevildiği, sadece güvercinlerin, kumruların değil, insanların da dem çektiği; sesin yakarış ve şükür olduğu bir yer. Eyüp'ün güneşi gören yüzüne biraz uzaktan -Cibali'den, Ayvansaray'dan, Balat'tan, Fener'den- bakmak ise apayrı bir güzellik.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) İkilemeye yer verme
B) Kişileştirmeye başvurma
C) Sayıp dökmelerden yararlanma
D) Görsel ve işitsel ögelerden yararlanma
E) Öneri nitelikli cümleler kullanma

3. Kireç taşları daha dün konmuş gibi duran, yalnızca zamana değil de kışın kara, yazın güneşe, rüzgâr ve yağmura hâlâ direnen Roma yolunda yürüdüm bir süre. Ne ayrık otları hakkından gelebilmişti ne de toprak. Üzerinde yemyeşil çimenler bitmişti belki ama bugün bile ıssızlığın ortasında sanki bir menzile erişecekmiş gibi duruyordu. Buraya gelirken Antik Çağ'da İç Anadolu'yu Kilikya'ya bağlayan "kapılar"dan geçmemiştik gerçi, o kapılar *İncil*'de anlatıldığı kadar dardı. İki yanından yükselen sarp kayalar gökyüzünü kapatıyordu. Yine de Torosları yorucu bir yolculuk sonunda aşıp düze inmenin getirdiği o rahatlama duygusunu, yolun bitimindeki anıtsal kapının altından geçip aşağıda göz alabildiğine uzanan verimli tarlaları, ırmakları ve Akdeniz'in köpüklü kıyılarını görmenin coşkusunu derinden hissettiğimi itiraf etmeliyim.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

A) Devrik cümlelerle akıcılığın sağlamaya
B) Tarihsel değerlerin örneklerle açıklamaya
C) Kişileştirmeye
D) Yoruma
E) Anlatanın duygusunun yansıtmaya

4. Bergama, İzmir'in kuzeyinde, Bakırçay havzasında yer alır. İl merkezine uzaklığı 107 km olan bu ilçenin ekonomisi ağırlıklı olarak tarıma dayalıdır. Bakırçay Ovası'nda tütün, pamuk, zeytin, domates, buğday, mısır ve üzüm yetiştirilmektedir. Kozak Yaylası'nda çam fıstığı önemli bir gelir kaynağıdır. Halıcılık ve kilim dokumacılığının gelişme gösterdiği Bergama, Antik Çağ'ın en eski yerleşim birimlerinden biri olma özelliğine sahiptir. Türkiye'nin ilk arkeoloji müzesi olan Bergama Müzesi, günümüzde en çok bilinen ve ziyaret edilen müzeler arasındadır. Bergama dendiği zaman öncelikle Akropolis, Asklepion, Kızıl Avlu, Kleopatra Güzellik Ilıcası ve Kozak Yaylası akla gelmektedir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) Gerekçeli yargılar kullanılmıştır.
B) Nesnel anlatımdan yararlanılmıştır.
C) Karşılaştırmaya başvurulmuştur.
D) Açıklayıcı anlatımdan yararlanılmıştır.
E) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.

Paraf Yayınları

5. Çoğu bakımlı ve korunaklı nefis ahşap ve kâgir konakların, köşklerin arasından gözlerimi diktiğim tepede Büyükada Yetimhanesi var. Dünyanın en büyük ahşap yapılarından biri olduğu söylenen bu bina, ne yazık ki ziyarete açık değil. Üstelik bakımsızlıkla günden güne eriyor. Onu saran tellerin arasından görebildiğim kadarıyla içeriyi seyredip hayaller kurmaktan kendimi alamıyorum yine de. Bu büyüklükte bir yapının işlevini yitirmediği vakitlerde bir ihtimal burası cıvıl cıvıldı. Yetimhane olmanın ağırlığını çocuk sesleriyle bastıran bir devasa alan olarak düşlüyorum burayı nedense.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) İzlenimleri aktarma
B) Farklı duyguları dile getirme
C) Tahminde bulunma
D) Kişisel görüş bildiren yargılara yer verilme
E) Örneklendirmeden yararlanma

6. Dış dünyayı model alan her romanda doğası gereği bir mahkeme kurulur. Yazar bir yargıçtır aslında. Yarattığı kişilerin kaderine yön verir. Kimi zaman onları ödüllendirir, kimi zaman da farklı şekillerde cezalara çarptırır. Bu hak dağıtımı şiirde yoktur. Şair, hiçbir zaman yargılamaz. Duygularını da düşüncelerini de dışa vurmak ister, o kadar. Ötesi, şiiri okuyan kişiye kalmıştır. Necip Fazıl'ın dediği gibi: "Arı balı yapar ancak izah etmez, edemez."

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) Kişisel görüşlere yer verilmiştir.
B) Okuyucuyu bilgilendirme amaçlanmıştır.
C) Karşılaştırmaya başvurulmuştur.
D) Örneklendirme yapılmıştır.
E) Tanık göstermeden yararlanılmıştır.

7. Platon'a göre doktorların en büyük hatası, ruh ve beden ayrılmaz bir bütün olduğu hâlde yalnızca bedeni tedavi etmeye çalışıp ruhu ihmal etmeleri. "Psikosomatik tıp" denen,bedeni ve ruhu tedavi etmeyi amaçlayan tıp dalı yeni yeni gelişiyor ve bu alanda çalışan bilim insanları şunu söylüyor: "Midenizin iyiliğini istiyorsanız üzülmeyi bırakın." Çünkü üzüntü, insanı gergin ve sinirli yapıyor; mide sinirlerini etkiliyor, mide salgılarını değiştirerek ülsere neden oluyor. "Ülsere sizin yedikleriniz değil, sizi yiyenler neden olur." diyen Josep F. Montague ne kadar da haklı öyle değil mi?

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Tanım yapma
B) Terimler
C) Tahminde bulunma
D) Onaylama
E) Alıntıya başvurma

8. Gönlümüzün güzelliği sevgi ise beynimizin güzelliği de düşünebilme yeteneğimizdir. O yeteneği her an, her dakika kullanalım. Unutmayalım ki düşünen insan, düşünmeyene göre daha özgür bir insandır. Kişi düşünebiliyorsa pek çok sorununu çözümleyecek, pek çok şeyi bilecektir. Herkesi dinleyin. Annenizi, babanızı, arkadaşlarınızı dinleyin. Sonra da düşünün ve sorular sorun: Neden, nasıl, nerede? Sonra da oturup kararlarınızı kendiniz alın. Kararları yalnız aldığınız zaman, eziyetler de güçlükler de sonuçta bütünüyle size aittir artık. Karar alırken sorumluluk almayı da bilin. İşte bu, büyümek ve olgunlaşmaktır; özgür insan olma yolunda atılan ilk adımdır.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Açıklamaya başvurulmuştur.
B) Tahminde bulunulmuştur.
C) Okuyanı yönlendirme söz konusudur.
D) Öneri nitelikli cümleler kullanılmıştır.
E) Koşul öne sürülmüştür.

9. Göğe uzanmış serviler arasından sessizce süzülen yol, ilk dönemeçte birden duraklar. Yolların hep geçip gittiğini biliriz. Duraklamaları nadirdir. Ama Kaz Dağı'nın güney yamaçlarında, Edremit Körfezi'nin suskun bir koyağına sığınmış Adatepe'yle karşılaştığınızda siz de yola hak vereceksiniz. Yol, Adatepe'de çam ağaçlarıyla dantel dantel örülmüş tepeler arasında, geçmiş zamanların yorgunluğuyla biraz soluklanmak için duraklamış gibi duruyor. Osmanlı Dönemi'nden kalma eski bir hanın beyaz duvarlarına, taş Rum evlerinin ağır başlı gölgeleri düşmüş. Köy camisinin ince minaresi, anıları yazan eski bir divit kalem gibi. Havadaki toprak ve çam kokusu, kuşların cıvıltılarını sırtlamış. Köy kahvesi çeşmenin yanı başına, dut ağaçlarının gölgesine uzanmış. Ağıllarıyla otlakları arasında çanlarını çıngırdatan koyun ve keçiler orkestrası da biraz uzun süreceğe benzeyen bu siestayı bozabilecek gibi görünmüyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İkilemeye yer verilmiştir.
B) Benzetme yapılmıştır.
C) Mecazlı söyleyişlere yer vermiştir.
D) Nitelendirmelerden yararlanılmıştır.
E) Kanıt gösterilmiştir.

Paraf Yayınları

1-D	2-E	3-B	4-A	5-E	6-D	7-C	8-B	9-E

1. Adaya giden vapurdayım. Adanın çocukluk yıllarımdaki görüntüsünü düşünmeye çalışıyorum. Geride kalmış ilk gençliğim gibi o günler de çok uzak ve yabancı geliyor bana. Vapur, suları yara yara ilerlerken gençlik anılarımla birlikte hayallerimi de sürüklüyorum peşim sıra. Zihnimin derinliklerinde gizlenmiş anılar canlanmaya başlıyor gözümde: Cıvıl cıvıl sokaklar, sıcak dostluklar, sokakları kaplayan nefis yemek kokuları... Aradan geçen zaman, pek çok şeyi alıp götürmüş anlaşılan. Sormadan edemiyorum kendi kendime: Şimdi nerede onlar? Ya o sokaklarda arşa kadar yükselen çığlıklar, birlikte oynamanın keyfi?.. Arıyorum ama bulamıyorum onları. Anı sandığımdaki huzur dolu günlere sığınıyorum çaresizlik içinde.

Bu parçanın anlatımıyla İlgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) Sorularla akıcılık sağlanmıştır.
B) İkilemeden yararlanılmıştır.
C) Okuyanın düşüncelerini değiştirmek amaçlanmıştır.
D) Örneklendirmeye başvurulmuştur.
E) Birinci kişili anlatım söz konusudur.

2. Yaylaları, gölleri, şelaleleri ve temiz havasıyla doğa tatili denince akla ilk gelen Karadeniz; son yıllarda kış tatilinin de yükselen yıldızı. Karla kaplı ağaçların arasında bir bungalovda şöminenin ve manzaranın keyfini, karlar içinde bir termal tesiste sıcak ve şifalı suyun tadını çıkarabilirsiniz. Adrenalin tutkunları için çok güzel yerler var: Zigana, Çambaşı, Akdağ kayak merkezleri... Artvin kent merkezine 8 kilometre mesafedeki 1.200 rakımlı Kafkasör Yaylası, doğal güzellikleri, piknik alanları, yürüyüş yolları, kamp yerleri; ormanlarıyla kışın bir başka güzel. Şehir merkezinden yaklaşık 20 dakikalık araç yolculuğuyla varılan yaylanın ulaşımı kolay ve yolu da sürekli açık. Ladin, sarıçam, kayın, gürgen ağaçları kışın kartpostalı andıran bir görüntü sunuyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Benzetme yapılmıştır.
B) Amaç bildiren cümlelere yer verilmiştir.
C) Sayısal verilere yer verilmiştir.
D) Bir saptamada bulunulmuştur.
E) Örneklendirmeye başvurulmuştur.

3. Sen bir su değirmeninin içini hiç dolaştın mı adaşım? Görülecek şeydir o. Yamulmuş duvarlar, tavana yakın ufacık pencereler ve kalın kalasların üstünde simsiyah bir çatı... Sonra çarklar, koca koca taşlar, miller, sıçraya sıçraya dönen tozlu kayışlar... Ve bir köşede birbiri üstüne yığılmış buğday, mısır, çavdar, her çeşitten ekin çuvalları, karşıda beyaz torbalara doldurulmuş unlar... Taşların yanında, duman hâlinde, sıcak ve ince zerreler uçuşur. Halbuki döşemedeki küçük kapağı kaldırınca aşağıdan doğru sis hâlinde soğuk su damlaları insanın yüzüne yayılır. Ya o seslere ne dersin adaşım, her köşeden ayrı ayrı makamlarda çıkıp da kulağa hep birlikte kocaman bir dalga hâlinde dolan seslere? Yukarıdaki tahta oluktan inen sular, kavak ağaçlarında esen kış rüzgârı gibi uğuldar.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Söyleşiye yaklaşan bir havasının olduğu
B) Bazı düşünceler gerekçeli olarak sunulduğu
C) Terimlere yer verildiği
D) Farklı yapıda cümlelerle anlatımda tekdüzeliğin kırıldığı
E) Betimleyici ögelere yer verildiği

4. Kars için son dönemde en popüler ulaşım aracı tren. Ancak Ankara'dan yolculuğuna başlayan trende aylar öncesinden yer ayırtmanız gerekiyor, biletler satışa sunulduğu andan itibaren çok kısa bir süre içinde bitiyor. Her sabah 08.00'de hareket eden ve 24 saat 30 dakikalık tren yolculuğunun sonunda Kars'a ulaşıyor tren. Ulaşım için treni tercih ederseniz yol üstünde birçok şehri görebilirsiniz. Kırıkkale, Kayseri, Sivas, Erzincan ve Erzurum akla ilk gelen kentler. Uzun süreli yolculuğunuzun daha eğlenceli geçmesini istiyorsanız aile veya bir grup arkadaşınızla birlikte gitmelisiniz Kars'a. Yakın kentlerden gidecekseniz en mantıklı ulaşım şekli kendi aracınızla gitmek. Ardahan, Artvin, Erzurum, Rize, Muş, Bitlis ve Van gibi kentlerden araçla kısa sürede ulaşmak mümkün Kars'a.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Örneklerden yararlanılmıştır.
B) Karşılaştırmaya başvurulmuştur.
C) Koşul cümlesine yer verilmiştir.
D) Öneri nitelikli cümleler kullanılmıştır.
E) Görsel ve işitsel ögelerden yararlanılmıştır.

Paraf Yayınları

5. Babakale Limanı, burnu ve deniz feneriyle dünyanın bir ucuna kurulmuş şirin bir köy duygusunu yaşatıyor insana. Bu koyda, Osmanlı'nın bu bölgedeki kaleler sistemi içinde yaptırdığı son kale vardır. Çünkü burası, hafif çaprazındaki Midilli önlerini mesken tutmuş deniz korsanlarının saldırılarından 18'inci yüzyıla kadar etkilenmeye devam etmiştir. Babakale Burnu'ysa denizin bir "V" gibi oyduğu Balıkesir hattının uç noktalarından biridir. Adlarını yerel denizci-balıkçı milletinden ya da meraklısından başka kimsenin bilmediği onlarca koy dizilmiştir bu hatta. Bir anlamda koyların minyatürünü görmek isteyenler yan yana duran iki güzelliğe, Bozcaada ve Gökçeada'ya, bakmalıdır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Benzetme
B) Deyim
C) Açıklayıcı anlatım
D) Yineleme
E) Pekiştirilmiş sözcükler

6. İnsanın isteklerinin, emellerinin dur durağı yoktur. Bunların esnekliği sonsuzdur âdeta. Bir o yana bir bu yana eğilir insanın arzuları. Bunun için ömür denizinin dalgalı ve durgun sularında yüzer insan gemisi. Ve her isteğin limanına demir atmak ister. Arzuları, istekleri bir sarmaşık gibi, gelip gelmeyeceği belirsiz bir geleceğe tutunarak sürgün verir. Akrep ve yelkovanlara tutunmuş arzular zamanın üzerinde yol alır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

A) Benzetme
B) Tanımlama
C) Alıntı
D) Tartışma
E) Örneklendirme

7. Birkaç yıl çalışıp çabaladı, güzel bir bahçe oluşturdu. Bu güzel bahçe güller, yıldız çiçekleri, sarı, pembe, kırmızı yaban gülleri, mine çiçekleri, iri gelincikler, mor menekşeler, yalım kırmızısında ateş çiçekleriyle doldu. Etkileyici, çekici, renk ve kokularıyla cezbedici çiçekler bir cennet bahçesi gibi çöktü oturdu bu tepenin yamacına denizden yansıyan ışıkta ipileyerek. Ağaçlar da toparlandı, güzelleşti bakılıp budanınca. Nisan, mayıs aylarında bahçe çiti boyunca dikili şeftaliler, kirazlar, vişneler, ağır kokulu, katmer çiçeklerini bu bahar daha bir gür açtı; üstlerine sıvamacasına sarıca, kırmızı, mor yanardöner arılar, bacakları, karınları tüylü bal arıları doluşuyor. Oğul verir gibi uğultuları ta uzaktan duyuluyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Sözcükler arasında sessel yinelemeler kurulmuştur.
B) Görsel ve işitsel ögelerden yararlanılmıştır.
C) Çoğullaştırmalara başvurulmuştur.
D) Deyimlere başvurarak anlatım güçlendirilmiştir.
E) Bahara özgü görüntüler betimlenmiştir.

8. Gaziantep'in merkezinde kurulmuş olan Gaziantep Kalesi, Alleben Deresi'nin güney kenarında, yaklaşık 25 metre yükseklikte, hemen herkesin dikkatini çeken bir tepe üzerindedir. Ne zaman ve kimler tarafından yapıldığı hakkında kesin bilgi mevcut değildir. Çeşitli efsaneler vardır. Yaklaşık 6.000 yıllık bir geçmişe sahip olduğu düşünülmektedir. Kalkolitik Dönem'e kadar giden bir höyük üzerinde kurulduğu, MS 2 ve 3. yüzyıllarda ise kale ve çevresinde "Theban" isimli küçük bir kentin olduğu bilinmektedir. Kalede 12 kule vardır. Evliya Çelebi, *Seyahatnamesi*'nde kalenin 36 burcundan bahsetmektedir. Günümüzde ise bunların sadece 12 tanesi görülebilmektedir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Bilgi verme amaçlanmıştır.
B) Nicel verilere yer verilmiştir.
C) Duygusal ögelerden yararlanılmıştır.
D) Anlatıcı, duygularını yansıtmıştır.
E) Tahmin söz konusudur.

9. Güney Afrika'nın kuzeybatısındaki gri çakıllı düzlüklerin hemen ötesinde, dünyadaki inanılmaz güzelliklerden birini ortaya çıkaran hafif bir eğim başlar. Kayısı renkli bir antik kum denizi sonsuza doğru akar gibidir. Burası, Afrika Platosu üzerindeki devasa düzlükte yer alan dünyanın en uzun kesintisiz kum denizi, bitmek tükenmek bilmeyen bir taş ve çakıl alanı olan Kalahari'dir. Uçsuz bucaksızlığı içindeki unutulmaz güzelliği, atmosferi, kültürü ve tarih öncesine kadar giden hikâyesiyle Kalahari neredeyse bütün Botswana'yı içine alır, Batı'da Namibya'ya uzanır ve kuzeyde Angola, Zimbabwe, Zambiya'ya kadar devam eder. Burada yaşayan insanların dilinde ismi "Kgalagadi", yani "yabanıl"dır. Bölge o denli geniş, o denli nüfuz edilemez ve o denli yaşlıdır ki geçmişi 500 bin yıl gerilere kadar giden yok olmuş uygarlıkların yakası açılmadık gizlerini saklar. Kumları üzerinde dünyanın en eski halklarından biri, 25 bin yıl boyunca değişmeden kalmış Bushmanlar (ya da San kabilesi) yurtlanmıştır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine varılamaz?

A) Anlatıcının duygusal etkilenmesi yansıtılmıştır.
B) Öneri nitelikli cümleler kullanılmıştır.
C) III. kişili anlatım kullanılmıştır.
D) Karşılaştırmaya yer verilmiştir.
E) Nicel verilerden yararlanılmıştır.

Paraf Yayınları

1-C	2-B	3-B	4-E	5-E	6-A	7-D	8-C	9-B

1. Bir çöl rüzgârının peşinden sürüklenip yolumu Ürdün'e düşürüyorum bu kez. Burası, çölün gizemiyle renklerin büyüsünü barındırıyor bağrında. Geçmişte büyük uygarlıklar oluşturmuş birçok millet geçmiş bu topraklardan: Araplar, Asurlular, Babilliler, Persler, Romalılar, Osmanlı İmparatorluğu... Orta Doğu'nun kalbindeki bu küçük ülke güzelliklerle dolu. Bir yanda çölün cazibesi, diğer yanda mercan resifleri... Akşam çölde otururken yüzümüze vuran ılık çöl rüzgârının yaşattığı hazzı asla unutamam. Taşın en büyülü hâli Petra'da kızılın en güzel rengini görüyorum. Bazı yerler kartpostallardaki görüntülerinden daha da güzeldir ya, işte öyle bir yer Petra. Sırf kayalıkların güneşin açısına göre pembe, kırmızı, turuncu ve sarıya dönüşen rengini görmek için bile görmeye değer. Mutlaka görün, derim.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Örneklere başvurulmuştur.
B) Öznellik ağır basmaktadır.
C) Amaç-sonuç ilişkili cümleler kullanılmıştır.
D) Okuyanı yönlendiren bir hava taşımaktadır.
E) Farklı duyularla algılanan ayrıntılara yer verilmiştir.

2. Başakların altına dönüştüğü bereketli toprakların, zümrüt yeşili ormanların olduğu söylenen masallar vardır. Pınarlarının başında, ışıltılı suların süzüldüğü derin vadilerinde, meyveleri, yemişi bol bağ ve bahçelerinde esin perilerinin coşup dans ettiği yerler vardır bu masallarda. Gökkubbesi masmavi, adil ve iyi kalpli insanların yaşadığı, aynı zamanda sihirli, biraz da gizemli bir coğrafyadır hep masallarda geçen ülkeler. Frigya Vadisi işte öyle bir yer. Tıpkı mutlu ülke masallarındaki gibi dingin, güzel ve sihirlidir. Koruluklar, sade bozkırlar, tepeleri düz dağlar, öte yanda bu dokuyu olağanüstü kılan dik volkanik kayalıklar... Yeşilin derinliğinde kimi zaman bembeyaz beliriveren peribacalarının, birbirinden farklı biçimleriyle insanı şaşırtan doğal oluşumların diyarıdır Frigya Vadisi.

Bu parçanın anlatımıyla İlgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. kişili anlatıma başvurulmuştur.
B) Abartma söz konusudur.
C) Nitelendirmelerden yararlanılmıştır.
D) Pekiştirmeli sözcüklerden yararlanılmıştır.
E) Devrik cümlelerle anlatımda doğallık sağlanmıştır.

3. Anadolu Yakası'nın kuzeyinde sarp bir yamaçta konumlanmış, Boğaz boyunca beş yüz metre uzanan, genişliği yer yer altmış ila yüz otuz metreye ulaşan Yoros Kalesi'nin dört kulesi vardır. Hem kara hem de deniz yönünde yapılmış ikiz kuleler, bu kalenin her iki yönden gelebilecek istilacılara karşı güvenliği sağlamak amacıyla yapıldığını gösteriyor. Günümüzde kalenin ziyaretçi girişi kara tarafında bulunmakta ve yalnızca bu taraftaki kuleler ziyarete açıktır. Genişliği iki metreyi bulan kale duvarlarına ve büyük taşlar kullanılarak yapılmış olan bu kulelerin duvarlarına herkesin kolayca görebileceği büyüklükte üzerinde Grekçe kitabe bulunan tuğlalar yerleştirilmiş.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili

I. Birden çok duyuya seslenilmiştir.
II. İkilemeye yer verilmiştir.
III. Düşünceler örnekle pekiştirilmiştir.
IV. Açıklama tekniğinden yararlanılmıştır.
V. Betimleyici ögelere yer verilmiştir.

yargılarından hangileri söylenemez?

A) I ve II B) I ve III C) Yalnız III
D) III ve IV E) IV ve V

4. Günün ilk ışıklarıyla vardığımız gölde kanoları suya itiyoruz. Hava serin, su sakin. Etrafımızdaki sazlıklardan yükselen sisle göl daha da gizemli bir hâle geliyor. Rehberimiz göle açılmadan önce yapmamız gerekenleri en ince ayrıntısına kadar anlatıyor bize. Gölün en derin yeri iki metreyi geçmediği ve akıntı da olmadığı için tehlike söz konusu değil. Yine de can yeleği veriliyor. Kıpırtısız suda kuş cıvıltıları eşliğinde ilerliyoruz. Burada kano, adrenalin değil; huzur veriyor insana. Bu büyüleyici deneyimin ardından bölgeyi avcunun içi gibi bilen rehberimizin öncülüğünde longoz ormanını keşfetmeye başlıyoruz. İlkbahar suları çekilince dere kenarlarındaki anıt ağaçların devasa kökleri açığa çıkmış. Bu heybetli ağaçların köklerinin bunca yıldır güneşe uzanmak için gösterdikleri gayreti anlamaya çalışıyoruz.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Deyimlere başvurarak anlatımı güçlendirilmiştir.
B) İşitme duyusuyla algılanan ayrıntılara yer verilmiştir.
C) Öykülemeye başvurulmuştur.
D) Konuşma havası içinde yazılmıştır.
E) Anlatımda tekdüzeliği kırmak için devrik cümleler kullanılmıştır.

Paraf Yayınları

5. Arabaya biniyoruz. Sararmış yamaçları, çakıllı dereleri geçiyor; devasa kayaların zirvesindeki Şebinkarahisar Kalesi'ne ulaşıp birden bulutlara karışan tepeleri aşıyoruz. Arabayı yavaş sürsem de boz bulanık toz içindeyiz toprak yolda. Kekliklerin neşe içinde oynadıklarını gören arkadaşım bir şairin şu dizelerini hatırlatıyor: "Ah hep böyledir sevgi, kaçan kaçmak istemiyor / kovalayan da yakalamak" Bir yandan da kan ter içinde çektiği fotoğrafları inceliyor. Duruyoruz yeniden. Arabadan inip çevreyi dolaşıyoruz. Çevrede alıç ağaçları var. Alıçlarla dolduruyoruz ceplerimizi. Yıllar içinde varlığını unuttuğumuz bir tat bu. Yerken çocukluğum geliyor aklıma.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

A) Devrik cümlelerle anlatımda doğallığı sağlamaya
B) İnsana özgü niteliği cansız varlığa aktamaya
C) Alıntı yapmaya
D) Farklı duyularla algılanan ayrıntılara
E) Tahminde bulunmaya

6. Kitap, çocuğa yaşamın değişik yönlerini öğrenmesinde, türlü insan tiplerini tanımasında, başka ülkeler ve toplumlar üzerinde bilgi edinmesinde çok zengin imkânlar sağlar. Çocuğun kendini tanımasını, gerektiğinde davranışlarını değiştirmesini ve kişiliğini geliştirmesini sağlar. Nitekim O.W. Holmes, "Kitap okumakla insan zekâsını geliştirir." diyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Tanık gösterme B) Örneklendirme C) Karşılaştırma
D) Tanımlama E) Benzetme

7. Lizbon'un kalbi; mağazaların, kafelerin, restoranların sıralandığı Rua Augusta Caddesi. Burada Portekizcede "bacalhau" olarak bilinen morina balığından yapılan yemekler lezzeti ve mis gibi kokusuyla ağız sulandırıyor. Deniz ürünleriyle meşhur şehrin jumbo karidesi ve ahtapot kızartması damakları şenlendiriyor. Caddedeki vitrinleri Portekiz'in meşhur mantar meşesinden yapılan eşyalar, seramik boyamaları süslüyor. Ve nihayet dünya listelerinde yer alan tatlı Belem turtası, inanılmaz lezzetiyle bizi mest ediyor. Turtanın altı çıtır milföy, içi ılık pasta kremasıyla dolu.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Anlatıcının kişisel görüşleri yansıtılmıştır.
B) Sessel yinelemelere yer verilmiştir.
C) Açıklayıcı bir yol benimsenmiştir.
D) Düş gücünden yararlanılmıştır.
E) Farklı duyularla algılanabilen ayrıntılar vardır.

8. Uyuyor mu, uyanık mı, hiç farkında değil. Dehşet verici bir sıcak var, onu biliyor. Bir de bulut bulut sivrisinek... Gün battı batacak. Ceyhan Irmağı'nın yüzü önce tozlu bir maviye döndü. Sonra usul usul mavi değişti, altından ışıklandırılmış, tatlı, derin koyu bir yalım mavisi oldu. Suyun kıyısındaki otlar, böğürtlenler, bucak, ötedeki büklük, kıyıdaki apak pamuk tarlası da maviye kesti. Ceyhan Irmağı'nın yüzünde en küçük bir kırışık bile yoktu; dümdüz, serilmiş bir mavilik… Akmayı unutmuş bir göl gibi. Üstünde buğulanan, tüten, ipileyen ışıklar… Bir ara, güneyden ok gibi, gözle görülmeyecek kadar ince bir ışık geldi, suyun yüzü ışıltılı bir yol oldu, kapandı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Doğa devinim hâlinde verilmiştir.
B) Günün belli bir zamanı anlatılmıştır.
C) Karşılaştırmalara yer verilmiştir.
D) Farklı duyularla algılanan ayrıntılara yer verilmiştir.
E) Sözcükler arasında sessel yinelemeler kurulmuştur.

9. Tanzimat sanatçıları, sanatı toplumu aydınlatmada, ilerletmede bir araç olarak görmüşler, eserlerini de bu doğrultuda yazmışlardır. Servetifunun sanatçıları ise sanatı bir amaç hâline getirmişler; eserlerinde bireysel konu ve temaları işlemişlerdir. Bu nedenle toplumsal konulardan uzak durmuşlardır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

A) Tanımlama B) Somutlama C) Örneklendirme
D) Karşılaştırma E) Tanık gösterme

10. Karlara bata çıka tepeye öğlen olmadan ulaştık, artık bulutların üzerindeyiz. Orman, sis battaniyesinin altında dinlenedursun, tepemizdeki uyurgezer gökyüzü hâlâ masmavi. Tam karşımızda, tropik diyarlardan fırlatılmış, yolunu kaybetmiş güneş, pırıl pırıl parlayarak arkamızdaki şatonun gölgesini bulutların üzerine aksettiriyor. Masallarla aşık atan bu manzaraya sığınmış, mesudum. Sanki tüm talihsizliklere set çekmiş, Hades'in canavarlarıyla aramızdaki tüm bağları kesip koparmışız. Sanki dünya tertemiz bir yer, sanki küresel ısınma sadece bir kavram ve ben hayatımda duymamışım.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Hem öyküleme hem betimleden yararlanılmıştır.
B) Söylenenler örneklerle zenginleştirilmiştir.
C) Günün belli bir zamanı anlatılmıştır.
D) Benzetme yapılmıştır.
E) Betimlemeye beğeni duygusu katılmıştır.

Paraf Yayınları

1-C	2-A	3-B	4-D	5-E	6-A	7-D	8-C	9-D	10-B

1. İstanbul'da bahar, çınarlarla ama daha çok erguvanlarla gelirdi benim çocukluğumda. Yaz "vira" diye bağırmadan hemen önce insanlar çınarların altında oturmaya başlardı. Yıllar sonra bu anılarla döndüm bir bahar günü İstanbul'a. Acaba çınarların altı Çallı'nın Emirgan tablosundaki gibi neşeli ışıklarla parıldıyor muydu yine? Mevsimin bütün hücrelerime göz kırptığı bir bahar sabahı bunu nasıl öğrenebilirdim ki Boğaz'ın derin mavisinden yansımalarını alan Emirgan'daki çınarın altından başka? Koruya dalıp kuş cıvıltıları arasında sarı, yeşil, buz mavisi ve su pembesi boyalı köşklerle bezenmiş Arnavut kaldırımlı dik yokuşa tırmandım. Bir zamanlar Tanzimat Fermanı'nın asıl mimarı Mustafa Reşit Paşa'ya ait olan o pembe boyalı muhteşem yalının önünden geçtim. Değişen zamana inat, baharın aynı güzelliklerle geldiğine tanık oldum bir kez daha.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Deyim kullanılmıştır.
B) Öznellik söz konusudur.
C) Nicel verilerden yararlanılmıştır.
D) Birden fazla duyuya seslenilmiştir.
E) Öyküleyici bir yol benimsenmiştir.

2. Otobüs Sabuncubeli yokuşunu tırmanıyor. Yolculuğun en sevdiğim kısmı burası, az sonra tepe noktasına varılacak ve iniş başlayacak. Şehrin ilk ışıklarını buradan görmek için sabırsızlanıyorum. Henüz uykunun hüküm sürdüğü saatlerde yeni aralanmaya başlayan gökyüzünün altındaki şehirde uyanık olmak bana bir üstünlük hissi sağlıyor. O an bir kahve içmek için muavini arıyor gözlerim. İçtiğim kahvenin acı tadı boğazımı yakarken aklımda eski günlerin canlılığı... Yıllar sonra bu şehre geri dönmek her zamankinden farklı bir duygu yaratıyor bende. On sekiz yaşında buradan ayrıldıktan sonra geri dönme isteği içimi kemirip durmuştu.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Koşul ileri sürülmüştür.
B) İkilemelere yer verilmiştir.
C) Benzetme yapılmıştır.
D) Yargılardan biri benzetmeyle somutlaştırılmıştır.
E) Geçmiş ve bugün karşılaştırılmıştır.

3. Bolu'da yüce dağlar yok ama sarıçamların, göknarların, karaçamların yüceliği var. Geçtiğimiz kış, dallarında donan kara dayanamayan binlerce ağaç yıkılmış olsa da rüzgârla bir pervane gibi uçan tohumları yeni ağaçlar yaratacak. Onlar yetişene kadar siz zaman kaybetmeyin, orman yollarında yürüyüş yapın. Alın çadırlarınızı, boşalan yaylalarda Samanyolu'na ve yıldızlara yakın olmanın keyfini çıkarın. Kuşlar size şaşkın şaşkın baksa da Abant'ta yamaç paraşütüyle uçun. Bolu Dağları ve ormanları kuş meraklıları için tam bir sürpriz kutusu. Bir sabah vakti, Yeniçağa'da asfalt yolun kenarında bir Mısır akbabası gördüğümden beri Bolu'da doğayla ilgili her türlü sürprizin konuklarını beklediğini biliyorum. Sonbaharda ışıl ışıl olan Mengen'in, Gerede'nin köylerini gezin. Bolu'nun, yaşamın tadına varmak isteyenleri dört mevsim de kucaklamak için hazır beklediğini unutmayın.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Kişileştirmeden yararlanılmıştır.
B) İkilemelere yer verilmiştir.
C) Öneri niteliğinde cümlelerden yararlanılmıştır.
D) Benzetme yapılmıştır.
E) Devrik cümlelerle anlatımda doğallık sağlanmıştır.

4. Tarihlendirme konusu, bilimin yıllarca çözüm bulmaya çalıştığı konulardan biri. Öyle ki ölçülebilir ve kanıtlanabilir mutlak tarihlendirme yöntemleri geliştirmek son elli yılın en önemli araştırma alanları arasında yer alıyor. Bilim insanları evrenin oluşumu, dünyamızın geçirdiği süreçler, canlılar ve insanlık tarihi gibi araştırma alanları için farklı tarihlendirme yöntemleri geliştirmiştir. Söz gelimi evrenin oluşumu ve kozmik olayları tarihlendirirken milyar yıl düzeyinde bir ölçek gerekirken insanlık hareketleri, medeniyetlerin gelişimi gibi yakın zamanlı olayları tarihlendirmek için son on bin yıla odaklanmak gerekir. Diğer bir ifadeyle, evrenin oluşumundan bugüne kadar geçen zamanı bir cetvele yansıttığımızı düşünürsek kilometre ve milimetre ölçeğindeki bölgelerin uzunluklarını ölçmek için farklı araçlar kullanmamız gerekecektir. Bundan dolayı fiziğe ve kimyaya dayalı çeşitli tarihlendirme yöntemleri geliştirilmiştir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Tanımlama
B) Karşılaştırma
C) Somutlama
D) Gerekçeli yargı
E) Terimler

Paraf Yayınları

5. Ne yapmalıydı şimdi? "Şoför efendi! İki buçuğun üstünü unuttunuz." dese şoför belki de "Ne biliyorsun unuttuğumu?" diye bozabilirdi. Bozmasa bile dolmuş yolcuları şöyle bir bakarlar, içlerinden, "Amma da para canlısı ha!" gibilerden geçirebilirlerdi. Başkalarının onun hakkında böyle düşünmelerini istememekle beraber, bu türlü düşündüklerini belirtircesine yan yan bakmalarından nefret eder, cinleri tepesine çıkardı.

Yukarıdaki parçayla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) Hâkim anlatıcı bakış açısından yararlanılmıştır.
B) Günlük konuşma dilinin özellikleri görülmektedir.
C) Mecaz anlamlı sözlere yer verilmiştir.
D) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
E) Tartışmacı anlatıma başvurulmuştur.

6. *Fatih Harbiye*, Cumhuriyet sonrası İstanbul'unu ele alan büyük bir eserdir. Bu romandaki "İstanbul"; zaman zaman buruk, zaman zaman sıcak bir nostalji hissi verir okura. Attila İlhan'ın romanlarındaki İstanbul ise neredeyse "kirli" bir İstanbul'dur. Yani İstanbul'u diğerlerinden güzellikleriyle ya da "trajedi"siyle ele alan sanatçılarımız olduğu gibi, İstanbul'un "kir"ini görmeye çalışan sanatçılarımız da hiç eksik değildir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Öyküleme
B) Betimleme
C) Karşılaştırma
D) Tartışma
E) Tanık gösterme

7. Tire, Batı Anadolu'da en eski yerleşimlerden biri olduğu için zengin bir kültürel birikime sahiptir. Kentin ana yollar üzerinde bulunmayışı, Türk kültürünün değişik alanlarını kapsayan özelliklerini korumada etkili olmuştur. Kentteki ilk dönem zengin aşiret ve oba yerleşimi de buna eklenince el sanatlarında Türk kültürünün kendine özgü yapısı özünü kaybetmeden günümüze ulaşabilmiştir. Tire el sanatları içinde urgancılık, semercilik, keçecilik, yorgancılık, hasırcılık, nalıncılık, oyacılık... varlığını sürdürmektedir. Bu sanatlarda el emeği göz nurunun yanında Türk zekâsının da işleyişi ayrı bir değer taşımaktadır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

A) Gerekçeli yargılara
B) Çıkarıma
C) Açıklayıcı anlatıma
D) Deyime
E) Sayıp dökmelere

8. Yüzlerce, belki binlerce senelik zeytin ağaçlarının arasında uzanan, çukur, iki yanı böğürtlenlerle örtülü yolda yürüyordum. Arkamdan yükselen güneş, gölgemi araba izlerinin kıvrımlarına serip uzaklara kadar götürüyordu. Deniz tarafından yüzüme doğru esen, hafif fakat serin bir bahar rüzgârı kasabadan uzaklaştığımı hatırlatıyordu. Kırağı yemiş toprak ve taze çimen kokusu etrafı kaplamıştı. Tarla kuşlarıyla serçeler, ötüşe ötüşe ağaçtan ağaca sıçrıyor; güneşin vurduğu yerlerden bir buğu yükseliyordu.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İzlenimler dile getirilmiştir.
B) Farklı duyulara ait ayrıntılara yer verilmiştir.
C) Niteleyici sözcükler kullanılmıştır.
D) Karşıt anlamlı sözcükler kullanılmıştır.
E) Doğa devinim içinde yansıtılmıştır.

9. Kısa öyküler bazen usulca bitiverir, bittiği için de bu, güzel bir şeydir. Romanlar söz konusu olduğunda ise okurun beklentisi daha farklıdır. Bilhassa uzun bir romanla günlerinizi, haftalarınızı geçirdikten sonra tatmin edici bir vedalaşma istersiniz. Diziler için de aynısı geçerlidir hatta belki daha da fazlası. En uzun romanı, nereden baksanız birkaç hafta içinde okur bitirirsiniz. Dizilerle ilişkinizi ise sezonlar ve yıllar üzerinden hesaplarsınız. Ekrandaki karakterleri, arkadaşlarınızdan daha sık gördüğünüz olur. Eh, bu yüzden ayrılığın da bir ağırlığı olmalı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmamıştır?

A) Senli benli anlatımdan
B) Benzetmelerden
C) Karşılaştırmadan
D) Öznel anlatımdan
E) Gerekçeli yargıdan

10. Yazar, eleştirmen niteliği kazanmadan, kendini yetiştirmeden yazarlık yapabilir mi sizce? Yazarlık da bir ayırma, seçme işi değil midir? Öyleyse eleştirmenlikte kendini pişirmeyen yazar, eninde sonunda buna gereksinim duyacaktır. Bunu umursamadan yol aldığında bir yerlere toslayacaktır. Bir yanı hep eksik kalacaktır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Örneklerden yararlanılmıştır.
B) Okuyanı yönlendiren bir havası vardır.
C) Soru yoluyla düşündürme yoluna gidilmiştir.
D) Kavramlar arasında ilişki kurulmuştur.
E) Mecaz anlamlı sözcükler kullanılmıştır.

Paraf Yayınları

1-C	2-D	3-E	4-A	5-E	6-C	7-B	8-D	9-B	10-A

IQ

PARAGRAF

SORU KÜTÜPHANESİ

PARAGRAFTA KONU VE ANA DÜŞÜNCE

PARAF YAYINLARI

PARAF YAYINLARI

1. Şu dönemde, bize hem umut hem de doğru ve kapsamlı bilgi verebilecek bir kaynak gerekiyor. Çünkü çağımızın bilgi kirliliğini aşmayı başarıp bizlere ulaşan bilgiler çoğu zaman kırıntı hâlinde, bölük pörçük, yıldırıcı, yüzeysel hatta eksik oluyor. Mesela ağaç dikmemiz gerektiğini, bunun iyi bir davranış olduğunu biliyoruz. Gelgelelim ağaçların bir araya geldiğinde orman oluşturmaya yetmediğinden çoğumuzun haberi yok. Ormanın, çok çeşitli bitki ve hayvanı bir arada yaşatan dengeli ve uzun ömürlü bir yaşam birliği olduğunu, esas yapılması gerekenin var olan ormanları korumak olduğunu bilmiyoruz.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çoğu bilgimizin doğruluğundan emin değiliz.
B) İnsanlar çok şey bilmelerine rağmen belli bir konuda derinleşmekten de uzaklar.
C) Günümüz insanının kapsamlı ve doğru bilgiye ulaşamama sorunu vardır.
D) Günlük yaşamın kovalamacasından insanlar yaşamın amacı konusunda düşünmekten uzak kalıyor.
E) Bütün insanlığı ilgilendiren yaşamsal konular hakkında bireyler olarak fazla düşünmüyoruz.

2. Ticarete endeksli edebiyatın son yıllarda en çok kullandığı yöntemlerden biri gizli reklam. Kahramanın arabası, saati, giysileri, yiyecekleri, içecekleri, gözlüğü ve akla gelebilecek bütün nesneleri tasvir edilmeden, sadece markası verilerek sayfaların arasına serpiştiriliyor. Okuyucu, sistem tarafından pompalanan markaların ablukası altında olduğundan bu ayrıntıyı çoğu zaman dikkate almıyor hatta uzun uzadıya anlatılması yerine kısa kısa marka isimleri verilmesi işine geliyor. Yazarın tasvir ve tanım yaparak enerji harcamak yerine var olan çarkın enerjisinden faydalanması ve bunu yüksek miktarda paralar için yapması hoş karşılanabilir mi? Elbette kabul edilemez.

Bu parçada aşağıda verilenlerin hangisinden yakınılmaktadır?

A) Edebî yapıtların reklamlarının yapılmasından
B) Edebiyatçıların yalnızca yazarak geçimlerini sağlamaya çalışmalarından
C) Okurların kolayca tüketilen, niteliksiz yapıtlara yönlendirilmesinden
D) Yazarların, yapıtlarını para kazanma düşüncesiyle şekillendirmesinden
E) Popüler kültürü esas alan yapıtlardan dolayı nitelikli yapıtlara ilgi gösterilmemesinden

3.
- İklim değişikliği ve küresel ısınma gibi faktörlerle bitkiler ve tozlayıcılar arasında uyumsuzluklar görülebiliyor. Tozlayıcı türler çiçekler açmadan polen toplamak için ortaya çıkabiliyor. Bu durumda canlılar, neslin devamı için gerekli olan koşulları kendileri yaratıyor. Böylece ekolojik denge sağlanıyor, türler varlığını sürdürüyor.

- Bombus arıları, polenlerin az olduğu durumlarda bitki yapraklarına kasıtlı bir şekilde zarar vererek bitkilerdeki çiçeklenme sürecini hızlandırıyor. Arılar tarafından mekanik olarak hasar verilmiş yapraklara sahip bitkiler, hasarsız olanlara göre daha erken çiçekleniyor. Çiçeklenmeyle birlikte arılar polen ihtiyacını karşılıyor, tozlanmayı sağlıyor.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Aynı olgu farklı yönleriyle ele alınıp değerlendirilmiştir.
B) İlk parçada dile getirilen görüşün gerekçesi ikinci parçada açıklanmıştır.
C) İlk parçada dile getirilen bir görüş, ikinci parçada örneklendirilmiştir.
D) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğu vurgulanmıştır.
E) Bir düşünceyi pekiştirmeye yönelik farklı örnekler verilmiştir.

4. Eleştirmenlerimiz yazınsal yapıtlar üzerine değişik yöntemlerle incelemeler yapıyor, kuramsal eleştiri yapıtları yayımlıyorlar. Batı dillerinden eleştiri üzerine pek çok yapıt çevriliyor. Ortada görmezlikten gelinemeyecek bir birikim var. Peki, çıkan yapıtları güncelliğini yitirmeden değerlendiren nitelikli eleştirmenlerimizin sayısı neden az? Kitap eleştiri dergilerinin olmaması bir neden ama asıl neden, bu değil. Nurullah Ataç, dergi yazılarına kadar yazın alanındaki her kıpırdanışı izlerken de kitap dergileri yoktu. Kimse Ataç'ı yazmaya zorlamıyordu. Onun kendi kendine verdiği bir görevdi güncel yazını izlemek.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Eleştiri ile ilgili kuramsal çalışmaların azlığı nedeniyle iyi eleştirmenler yetişmemektedir.
B) İyi eleştirmenlerin azlığı, kitap eleştiri dergilerinin olmamasından kaynaklanmaktadır.
C) Sanat yapıtlarını yayımlandığı dönemde değerlendirecek gerçek eleştirmen kıtlığı yaşanmaktadır.
D) Eleştirinin para kazanmak amacıyla yapılması, nitelikli eleştiri yapılmasını engellemektedir.
E) Eleştiri, yazınımızda sonradan gelişen bir tür olduğundan ilerleme kaydetmemiştir.

Paraf Yayınları

5.

- Toprak; bitkilerin su ve besin maddesi ihtiyacının karşılanması, su döngüsünün devamı ve karbon tutulumu gibi yaşamsal olayların merkezinde yer almaktadır. Sıcaklık ve yağış rejimindeki değişim toprakların fiziksel yapısına zarar vermekte, organik madde kapsamını olumsuz etkilemektedir. Ayrıca toprakların su tutma kapasitesi, biyolojik aktiviteyi olumsuz etkilemekte, toprakların kırılganlığı artmakta, erozyon gibi çok önemli toprak sorunları oluşmaktadır.
- Yapılan araştırmalar; insan sisteminin doğa ile bire bir bağlantılı olduğunu göstermektedir. Yaşam kaygısı ve psikolojik problemlere çözüm olarak doğa ve toprağın gözle görülür önleyici etkilerinin olduğu ortaya konmaktadır. Toprak, monoton hayat yaşayanlara, olumsuz düşünceler içinde boğulmuşlara "pozitif uyaran" olarak olumlu bir bakış açısı kazandırmaktadır.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Aynı düşünceyi pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.
B) Aynı olgunun birbirinden farklı yönlerine değinmektedirler.
C) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.
D) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.
E) Aynı olguyu çelişen yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.

6. Marguerite Yourcenar, Roma'nın en önemli imparatorlarından Hadrianus'un hayatının o güzelim romanını yazmadan önceki yıllar boyunca yaptığı araştırmalardan sonra, "Hadrianus'u babamdan daha iyi tanıyordum." diye anlatır. Roman anlayışı bakımından Orhan Pamuk ile yan yana duran Umberto Eco da başarılı romanlarını tasarlama sürecinde bazılarını hiç kullanmadığı pek çok ve ayrıntılı araştırma yapmıştır. Orhan Pamuk'un da *Kafamda Bir Tuhaflık* romanının 1960'ların sonundan 2012'ye kadar uzanan hikâyesinin gerçekliğini sağlama almak için epeyce araştırma yaptığını biliyoruz.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Nitelikli bir romanın arkasında yoğun bir çalışma vardır.
B) Büyük romancılar, geneli ilgilendiren konuları kaleme alır.
C) Gerçeklerden yola çıkan romanlar, daha başarılı olur.
D) Kimi yazarların, romanlarını oluşturma yöntemleri birbirine benzemektedir.
E) Tarihî konuları ele alan romanların yazılması her zaman daha zordur.

7. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Her sanatçı, kendinden önceki birikimin bir bakıma takipçisidir, hiçbir yazar yoktur ki bir gelenekten yahut büyük bir yazardan etkilenmiş olmasın." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) İngiliz şair William Blake, "Kendi kanatlarıyla yükselen hiçbir kuş yükseklerde uçmaz, ne zaman yüksekten uçan bir kuş görsem kanatlarına dikkatle bakarım." der.
B) Ahmet Arif şiirinde "hasret" anahtar bir sözcüktür. Ama öncesinde bu sözcük Nazım Hikmet'e kayıtlıdır. Ahmet Arif ondan devraldığı bu sözcüğü yepyeni formlarla zenginleştirmeyi bilmiştir.
C) Dostoyevski "Hepimiz Gogol'ün paltosundan çıktık." sözüyle bir yandan Rus romanında Gogol'ün etkisini dile getirirken diğer yandan yazarın "Palto" adlı öyküsüne de göndermede bulunur.
D) Goethe, bir dostuna yazdığı mektupta şöyle der: "Eğer daha uzağı görebiliyorsam bu, benden önceki devlerin omuzlarında durduğum içindir."
E) Gerek Orhan Kemal'in *Gurbet Kuşları, Çamaşırcının Kızı, Ekmek Kavgası* gibi eserlerinde gerekse Sait Faik'in *Mahalle Kahvesi, Havada Bulut* öykülerinde, günlük yaşamın ağırlığı altında ezilen kahramanların maceralarıdır anlatılan.

8. İnternet ve sosyal medyanın yakın zamandaki yükselişi, başımızı kaldıramayacağımız yeni olguları da beraberinde getirdi. Buna bir de yetişemediğimiz bilgi akışı ve gündemi eklediğimizde işin içine bir de FOMO kavramı yani bir şeyleri kaçırma, geri kalma korkusu giriyor. Hâl böyle olunca kronik odaklanma sorunu yaşamamız kaçınılmaz oluyor. Dijital cihazlarımızı kapatsak bile odaklanamama sorunu devam ediyor çünkü aklımız sürekli olarak bir yerlerde oluyor. Dış dünyayı takip etmeyi birkaç saatliğine bıraktığımızda "Acaba neleri kaçırdım?" düşüncesinden kurtulmak zor.

Bu parçada özellikle aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?

A) İnsanların, internet ve sosyal medya kullanım süresini belirleyememesinden
B) Teknolojinin gelişimiyle birlikte insanın dikkatini dağıtıcı unsurların artmasından
C) Teknolojik gelişmelerle ilgili bilgi aktarımının istenen düzeyde olmamasından
D) Günlük yaşamın sosyalleşmeye izin vermemesinden
E) Yaşamda kaçırılan fırsatların bir daha elde edilememesinden

1-C 2-D 3-C 4-C 5-B 6-A 7-E 8-B

Paraf Yayınları

1. Bir toplumdaki üyelerden bazılarının yaşlı kabul edilmesi, onların temelde toplumu oluşturan diğer yaş gruplarından farklı rol ve davranışlara sahip olmalarıyla doğrudan ilişkilidir. Yaşlı kişilerin farklı bir statü kazanmalarında zamanın yani kronolojik yaşın ilerlemesi etkilidir ancak yaşlı olarak adlandırılan kişilerin toplumdan topluma farklılıklar içerdiği de bilinen bir gerçektir. Yaşlıların sahip oldukları rol ve statüler de toplumsal farklılıklara dayalı değerlendirmeler içermekle birlikte yaşlılıktaki hareket kaybı, daha fazla denetime duyulan gereksinim, mental gerileme, ekonomik üretimden çok bakım talep edilmesi yaşlılığın genel belirleyicileri olarak ortaya çıkmaktadır.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

A) Yaşlı insanların içinde bulunduğu toplumun ekonomisine olan katkısı göz ardı edilmemelidir.
B) Yaşlıların kendi yaş grupları dışındaki kişilerle ilişkileri her zaman güçlü olmuştur.
C) Yaşlı kavramı içine giren kişilerin biyolojik yaş aralığı toplumdan topluma farklılık göstermektedir.
D) Toplumların yaş ortalamaları, yaşlılara sağladıkları yaşam kalitesiyle doğrudan ilintilidir.
E) Yaşlılığın getirdiği zorluklar, yakın çevredeki kişilerin yardımıyla çözümlenmektedir.

2. Siz sıcağı yazmaya çalışın. Örneğin, öyle bir yaz sıcağı anlatın ki bizler okurken mevsim kış da olsa terleyelim, o sıcağı tenimizde hissedelim. Ama bunu, "Ortalık sıcaktan cayır cayır yanıyordu, gökyüzünde güneş kızgın bir sini gibi parlıyordu, asfalt, buram buram sıcaktan erimişti, boncuk boncuk terleyen alnını bir mendille sildi." gibi artık hiçbir etki gücü kalmamış basmakalıp söyleyişlerin, bayatlamış tümcelerin doğrudanlığına sığınmadan yapın.

Bu parçada konuşan yazarın asıl anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yazarken konuşma dilindeki söyleyişleri kullanmanın yapıtın anlatımını sıradanlaştıracağı
B) Başarılı bir anlatımın süsten ve yapmacıktan uzak olduğu
C) Alışılmış konular yerine özgün ve farklı konuların ele alınması gerektiği
D) Anlatımda başarının çokça kullanılan söyleyişleri yeni ve farklı bağlamlarda kullanarak okuru şaşırtmaya bağlı olduğu
E) Yazarken klişelerin yüzeyselliğiyle yetinmek yerine dolaylı ve etkileyici bir anlatım kullanmanın önemli olduğu

3. Türk edebiyatı tarihine bakıldığında bu edebiyatın; daha çok şiir merkezli, şiir ağırlıklı bir seyir izlediği görülmektedir. Gerek en eski zamanlardan kalan sözlü edebiyat ürünleri gerekse yazılı edebiyat ürünleri şiir üzerine kurulmuş ve şiir üzerinden gelişmiştir. Öyle ki Türk toplumunda şiir; pek çok yazarın, edebiyat dünyasına adım attığı "giriş" kapısıdır. Dolayısıyla Türk edebiyatının şiir merkezli oluşu, Türk edebiyatında köklü bir şiir geleneğinin oluşmasında önemli bir rol oynar. Zaten genel olarak bakıldığında da şairler; yaşadıkları dönemin özelliklerine göre farklı eğilimler, arayışlar peşine düşseler bile kendilerinden önceki edebî birikimi, geleneği göz ardı edemezler.

Bu parçaya getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tarih İçinde Türk Edebiyatı
B) Şiirin Türk Edebiyatındaki Yeri
C) Şairler ve Yazarlarla Gelişen Dil
D) Türk Diline Hayat Veren Şiirler
E) Şiirin Merkezindeki Duygu

4. Üniversitelerimizde müzik bölümlerinin, öncelikle müzikoloji, etnomüzikoloji gibi bölümlerin kurulmamış olması, var olanın da henüz elle tutulur geçerlikte çalışmalar üretmemesi, sanat ve kültür yaşamımızın en büyük eksiklerinden biridir. Ciddi bilgi sahibi olmadan çeşitli alanlarda meslek dışı kişilerin oturup yazılar yazmaları, Türkiye'de müziğin gelişimini sekteye uğratmaktadır. Ayrıca Türkiye'de müzik konusunu çok iyi bilen kişilerin meydanı daima heveslilere bırakmış olmaları, geniş kapsamlı araştırma ve incelemeler yapmayıp kendi kabuklarına çekilmeleri de sorunları büyütmektedir.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?

A) Müzikle ilgili bilimsel çalışmaların bu alana uzak kişilerce yürütülmesinden
B) Ülkemizde müziğe gereken önemin verilmemesinden
C) Müzikle ilgili akademik çalışmaların yetersiz olmasından
D) Ülkemizde nitelikli müzisyenlerin yetişmemesinden
E) Sanatçıların, müzik eğitimi almadan mesleğini sürdürmek istemesinden

Paraf Yayınları

5. Her klasik eserde anlatılanlar, belli bir ülkede, belli bir kültürün içinde, belli bir tarihte geçer. Dolayısıyla klasik eser, o ülkenin, kültürün ve tarihî dönemin özelliklerini içinde barındırır. Bu özellikleri okurları için kültürel bir bariyer teşkil etmez çünkü klasikler yalnızca dönemsel ve kültürel konulara değil, insan doğasına ve yapısına odaklanır. İnsan doğasının değişmezliği, daima anlaşılır olması bu kitapları her okuyan için anlaşılır ve keyifli kılar. Örneğin Lev Tolstoy'un *Savaş ve Barış*'ının Napolyon Savaşları sırasında geçtiğini ve bu savaşların beş aileyi nasıl etkilediğini hepimiz biliyoruz. Lakin kitabın bu dönemsel özelliği, karakterleriyle empati kurmamıza, onları anlamamıza engel olmuyor.

Bu parçada "klasikler"**le ilgili asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Okura sağladığı keşif duygusunun hiçbir zaman bitmediği
B) İnsana dair vurgularından dolayı kültürel ayrım olmaksızın herkese seslenebildiği
C) Özgün bilgi ve yorumlarla insanların yaşam karşısında farkındalığını artırdığı
D) İçinde doğduğu toplumun niteliklerini başarıyla yansıttığı
E) Her okumada farklı tatlar ve anlamlar çıkarmaya uygun bir yapısının olduğu

6. "Alçak" kelimesinin kafamızdaki çağrışımı hoş değildir. Ancak "alçak" kelimesini "gönül" kelimesinin önüne koyarsak anlamı olumlu hâle gelir. "İnsan" kelimesinin önüne koyarsak olumsuz hâle gelir. Başka bir örnek verecek olursak "Polis görevini soğukkanlılıkla yaptı." cümlesinde "soğukkanlılık" kelimesi bizde takdir hissi uyandırır. "Katil cinayeti soğukkanlılıkla işledi." cümlesinde "soğukkanlılık" bizde nefret duygusu uyandırır. Katilin acımasızlığını ortaya koyar.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

A) Dilin anlaşılır olması, kelimelerin farklı anlamlarda kullanılmamasına bağlıdır.
B) Bireylerin kavramlara bakış açısı, toplumların bakış açısını belirleyen en önemli faktördür.
C) Toplumun genelinin kabul ettiği olgular, yanlış olsa bile doğru olarak kabul görür.
D) Kelimeler, olumsuz bir anlam taşısa da arka planda hepsi olumlu bir anlam ifade eder.
E) Cümlede kullanılışına göre bir kavram, olumlu ya da olumsuz anlam kazanabilmektedir.

7. Bugün İstiklal Caddesi'nde yürürken tarihî binaların oluşturduğu estetik doku ve caddenin kaotik ruhu aslında bizlere bir hikâye anlatmaya çalışır. Zaman zaman kimi binaların üzerlerinde yüz yıl önce yaşamış kıymetli mimarların isimleri gözümüze ilişir. Çoğu zaman bu isimler bizlere yabancı gelir, Beyoğlu bize bu kadar tanıdık geliyor olmasına rağmen. Oysa onlar bu şehri inşa edenlerdir, birçoğumuzdan daha buralıdır. Ruhunu yakalamaya çalışsak bu binaların, adları üzerlerine kazınan mimarlarını ve onların yaşamsal gizlerini de yakalayabiliriz. Aslında bizimle konuşmaya can atan bu binaların dilini bir yakalayabilsek sokaklarında yaşanan aşkları, hüzünleri, mutlulukları, kıskançlıkları vs. duyabiliriz.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

A) İstiklal Caddesi, mimari yapılarıyla eski zamanları olduğu kadar günümüzü de çok iyi yansıtmaktadır.
B) Eski yapılar, bakmasını bildiğimizde içindeki ve etrafındaki sosyal yaşamın izlerini bize gösterir.
C) İnsanın kendi varlığını sorgulaması, etrafındaki mimari değişimi sorgulamasıyla doğrudan ilgilidir.
D) Ruhsal değişimler, insanları mekânlardaki değişimlerden daha çok etkiler.
E) Tarihî mekânların anlatıldığı yazınsal yapıtlar, insanların iç dünyalarında bir yolculuğa çıkmalarını sağlar.

8. Üyesi olduğum ve yakından izlediğim pek çok sosyal medya grubunda okurların "iyi edebiyat" ve "iyi kitap" şemsiyesi altında buluştuğuna yakından tanık oluyorum. Bu gruplarda bir araya gelenler, okudukları kitapları tartışıyor, kitaplarla ilgili yorumlar yazıyor, düşünce ve eleştirilerini, birbirleriyle; yayıncı ve yazarlarla paylaşabiliyor. Yeni çıkan kitaplardan ve bunlarla ilgili değerlendirmelerden de bu tarz gruplarda yer alarak haberdar olmak mümkün oluyor. Okur, gerçekten kendi inisiyatifini kullanabiliyor bu sosyal medya gruplarında. Sonuçta kitaplarla ilgili görüş ve düşünceler, gruplardaki yayınevi temsilcileri tarafından da dikkatle takip ediliyor; yeni baskısı yapılacak kitaplar konusunda buralarda nabız yoklanıyor, okurlardan fikir alınıyor.

Bu parçada sosyal medyadaki okur gruplarıyla ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsanların kitaba ve edebiyata bakışını değiştirdiği
B) Birçok insan için kitap seçiminde bir referans oluşturduğu
C) Nitelikli ve seçkin bir okur kitlesinin oluşmasını sağladığı
D) Kitapla ve edebiyatla heşir neşir olmak isteyen insan sayısını artırdığı
E) Edebiyat gündeminin şekillenmesinde rol oynadığı

Paraf Yayınları

1-C 2-E 3-B 4-A 5-B 6-E 7-B 8-E

1. "Hiç boş vaktim yok, kendime zaman ayıramıyorum, hiçbir şeye yetişemiyorum." gibi cümleler size de tanıdık geliyorsa siz de hayatınızda "hayır" kelimesinin önemini göz ardı ediyor olabilirsiniz. Hepimizin yaşamı büyüklü küçüklü pek çok sorumlulukla dolu. İş, aile, arkadaşlar derken belki de tüm bunların arasında kaybolup gidiyor ve kendimizi unutuyoruz. Kulağa çok basit bir kelime gibi gelen "hayır"ın önemi işte burada devreye giriyor. Kimimiz etrafımızdakileri kırmamak için kimimiz ise belki farkında bile olmadan bize sunulan birçok öneriye "evet" diyoruz. Bu, ofiste bize verilen ekstra bir proje ya da hafta sonu davet edildiğimiz iki doğum günü partisi olabilir. Tüm bunların sonucunda, kendimizi belki de çok istemediğimiz bir şeyi yaparken bulabiliyor ve daha da önemlisi asıl yapmak istediklerimizden vazgeçebiliyoruz.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsanlar bu hayatta mutlu olmak istiyorsa önce yakın çevresinin isteklerine cevap vermeye çalışmalıdır.
B) İnsan, çevresiyle ilişkilerinin güzel olması için söz söylemenin inceliklerini öğrenmelidir.
C) İnsanlar gündelik hayatta ne yapacaklarını planlarken kendi işlerini halletmeye öncelik vermelidir.
D) Başkalarının isteklerine bir noktada dur diyemeyen kişiler, kendinden ödün vermekten kurtulamaz.
E) Başkalarının işlerini hallederken kendi işlerini ihmal eden kişilerin bir süre sonra bocalamaya başlaması doğaldır.

2. Safranbolu; yüzlerce yıllık bir süreçte oluşan evleriyle Türk kent kültürünün günümüzde yaşanmasına katkıda bulunan önemli değerlerimizdendir. Osmanlı'dan kalma han, hamam, konak, çeşme, cami ve köprülerin yer aldığı tarihî ilçe, bu özelliğini hâlâ koruyor. Bu tarihî ilçenin çarşısı, insanı hepten zaman tüneline sokuyor. Küçümen, basık tavanlı, özgün görünümü korunmuş onlarca dükkânın kusursuz bir düzen içinde kentin merkezine yayılışı hayranlık uyandırıyor. Çarşıda; safran, safranlı lokumu, oyuncaklar, ışıklı spor ayakkabıları, türlü nesne, araç ve gereçler satılıyor. Çağdaş objeler de içeren bu geniş yelpaze, çarşının tarihî görüntüsünü yine de bozmuyor.

Bu parçada Safranbolu'nun hangi yönü öne çıkarılmıştır?

A) Mimari yapısının çağdaş örneklerle olan uyumu
B) Tarihî değerinin tam olarak anlaşılamaması
C) Tarihî dokusunu korumadaki başarısı
D) Günümüz kentlerine ilham veren özgün yapısı
E) Farklı kültürleri bir arada yaşatma becerisi

3. James W. Pennebaker ve Sadra K. Beall tarafından 1986 yılında yapılan bir araştırmada, deney grubundaki katılımcılar yaşadıkları bir travma; kontrol grubundakiler ise yüzeysel bir konu hakkında dört gün boyunca 15-30 dakika yazı yazdılar. Sonuçta travmaları hakkında yazan katılımcıların kan basıncının düştüğü ve dört aylık takip süreci boyunca sağlık merkezlerini daha az ziyaret ettikleri tespit edildi. Başka bir araştırmada ise Rosenberg ve arkadaşları, ileri düzey prostat kanseri olan kişilere bu kanserin yol açtığı ruhsal bunalımla ilgili 3 hafta düzenli yazı yazdırmış. Üç ay sonunda bu kişilerin kanserin yol açtığı sorunları daha kolay kabullenme eğiliminde oldukları ve daha az stres yaşadıkları saptanmış.

Bu parçada sözü edilen araştırmaların amacı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) İnsanların ruhsal yapılarının, yaşadıkları hastalıklardan ne kadar etkilendiğini yazı yoluyla saptamak
B) Yazmanın ileri düzeyde hasta olan kişilerle sağlıklı iletişim kurma konusundaki işlevselliğini anlamak
C) Psikolojik ve fizyolojik hastalıkların tedavisinde klasik tıbbi yöntemlerin sınırlılığını göstermek
D) Yazarak beyni aktif kılmanın insan yaşamına sağladığı olumlu katkılara dikkatleri çekmek
E) Stres altındaki kişilerin yaşadıkları durumları yazı aracılığıyla dışa vurmasının psikolojik ve fizyolojik faydalarını ortaya koymak

4. Kurbağalar, ilk olarak 400 milyon yıl önce görüldü ve o zamandan günümüze kadar soylarını devam ettirmeyi başardı. Kurbağalar, akciğerleri olan ancak su olmadan yaşayamayan canlılar. Amniyotik yumurtaları ve solunum sistemleri onları suya mahkûm ediyor. Derileri karasal hayvanlarda olduğu gibi sert olmadığından (pul gibi yapıları yoktur) devamlı su kaybına yol açar. Üremelerini yumurtlayarak yaparlar. Ancak, yumurtaları da kabuklu olmadığından suya bırakılması gerekir. Larva dönemlerinde solungaç solunumu yaptıklarından suya gereksinimleri vardır.

Bu parçada "kurbağalar"**la ilgili özellikle aşağıdakilerin hangisi üzerinde durulmaktadır?**

A) Suya bağımlı olarak yaşama nedenleri
B) Diğer canlılardan farklı olan özellikleri
C) Karasal yaşamda karşılaştıkları zorluklar
D) Solunum sistemlerinde zamanla görülen değişimler
E) Soylarını devam ettirmek için gösterdikleri olağanüstü çabalar

Paraf Yayınları

5. Bazı bakterilerin sıcaklıkla birlikte artan etkinlik düzeyleri, atıkların daha kısa sürede bozulmasına ve kötü kokulara neden olan kimyasalları üretmesine yol açar. Kokuların nedeni burnumuza ulaşan koku moleküllerdir. Koku moleküllerinin burnumuza ulaşabilmesi için buharlaşmaları gerekir. Sıcaklık düzeyinin artması bu moleküllere buharlaşma fırsatı sunar. Buzdolabından çıkardığımız bir sulu yemeği ocakta ısıttığımızda evi yemek kokusunun kaplaması bundandır. Havadaki molekül içeriğine ek olarak bu moleküllerin yayılım biçimi de sıcaklık ve nem gibi faktörlerden etkilenir. Hava sıcaklığının artması gaz moleküllerini hızlandıracağı için koku bileşenlerinin yayılımı kolaylaşır. Kokunun kaynağı olan uçucu kimyasallar nemle daha uzaklara taşınmakla kalmaz, aynı zamanda bunların havada bulunma süresi de uzar.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılanları örneklendirmektedir?

A) Çöp kokusundan rahatsız olan insanların kolonya kokusundan rahatsız olmaması
B) İnsanların sıcak havalarda daha çok parfüm ve kolonya kullanması
C) Yaz aylarında sokaklardaki çöp kutularından yayılan kokuların etrafı kaplaması
D) Benzin kokusundan etkilenen insanların yolculuk sırasında midesinin bulanması
E) Nemli ortamlarda nefes almakta zorlanan kişilerin kokuyu ayırt etmekte zorlanması

6. Bilge Karasu'da Türkçenin kendi kişiliğini, kendi anlatı biçimini, kendine özgü edebiyat benliğini oluşturma süreci bütün çarpıcılığıyla karşımıza çıkar. O, öylesine ustadır ki bu usta lafını hem üstat hem de işçi anlamında kullanıyorum; heykeltıraş gibi dille uğraşmış, dilin üzerinde çalışmıştır. Onun dille çok özel bir ilişkisi vardır. Bunu söylerken kesinlikle hemen ekleyeyim: Elif Şafak, Murathan Mungan ve Latife Tekin'in de Türk diliyle ilişkileri çok zengin, çok içerikli, çok bilinçli fakat onunki farklı. Bilge Karasu hangi konuda yazarsa yazsın, hangi öyküyü anlatmaya karar verirse versin dil, o öykünün, o konunun kaçınılmaz bir boyutu olur. Her şey dil içinde, dil hakkında ve dil içindir sanki Bilge Karasu'da.

Bu parçadan Bilge Karasu'yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Türkçenin gelişimine büyük katkılar sağladığına
B) Yapıtlarında dili titizlikle kullandığına
C) Türkçeyi en güzel kullanan yazar olduğuna
D) Yapıtlarında içerikten çok, söyleyişe odaklandığına
E) Dil üzerinde önemli çalışmalarının olduğuna

7. **Genç müzisyen:** Neden benim müziğimin kötü olduğunu söylüyorsunuz. Oysa benim yaptığım müziği beğeniyle takip eden büyük bir kitle var.

Usta müzisyen: Yanılıyorsun, ben müziğine kötü demedim.

Genç müzisyen: Ama yaptığın müzikle yetkinliğe ulaştığını sanıyorsan yanılıyorsun, dediniz.

Usta müzisyen: Bak evlat, musiki öyle bir denizdir ki ben paçalarımı sıvadığım hâlde içine giremedim ama sen bu denizin içinde kulaç atarak yüzdüğünü iddia ediyorsun. İtirazım ona.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki deneyimli müzisyenin sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) Bir sanatçı müzik alanında ne kadar ustalaşırsa ustalaşsın, kendini yetersiz görüp daha iyisi için mücadele vermelidir.
B) Müzik adına yetkin eserler üretmeyi amaçlayan her sanatçının birinci önceliği, genel kabul görmüş ilkeler doğrultusunda hareket etmek olmalıdır.
C) Müziğin evrensel dilini kullanıp insanlara, büyük kitlelere ulaşamayan her müzisyen, başarısız olmuş demektir.
D) Müzik alanında söz sahibi olmak için önemli ölçüde bir birikim gerekli, aksi takdirde ortaya konan ürünler kısa zamanda değerini yitirir.
E) Müzik piyasasına açılan bir sanatçı, kendinden öncekilere öykünerek kendi özgün kimliğini oluşturmalı.

8. (I) Gerek eski şairler gerekse Yahya Kemal kuşağı, vezin ve dili bir duyguyu, bir düşünceyi aktarmada araç olarak görür. (II) Vezin ve dili, duygu ya da düşüncenin aracı saymakla bir duygu veya hayali şiire dönüştürmek farklı şeylerdir. (III) Şiir için gerekli görülen vezinle dil, yalnızca duyguları, hayalleri aktarmakta kullanılmaz, bilimsel içerikleri de yansıtabilir. (IV) Vezinli olarak kimya, geometri kitapları da yazılabilir. (V) Nitekim Tanzimat sanatçısı Nabizade Nazım, manzum olarak geometri kitabı yazmak için uğraşmıştır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisi, bu parçanın ana düşüncesi olabilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Paraf Yayınları

1-D 2-C 3-E 4-A 5-C 6-B 7-A 8-B

1. Özellikle 1990'ların başından itibaren kitle iletişim araçları ve medya hakkında yazılan yazılarda kitle iletişim araçlarının gittikçe artan önemine ve toplum üzerindeki etkisine vurgu yapılıyor. Şimdi ise onların etkisi o zamanki söylemin çok daha ötesine geçmiş ve tahmin edilenin daha da üstüne çıkmış durumda. Radyodan beri kitle iletişim alanındaki her türlü gelişmeyi şaşkınlıkla takip eden insanoğlu, geldiği noktayı algılamakta zorluk çekiyor. Gelişmeler son derece hızlı ve baş döndürücü. Şu anda kitle iletişim araçlarının her birinin denetimi çok daha güçlü ve sanki hepimiz geçmişten daha fazla bir oranda birileri tarafından izlenmekteyiz. Üstelik daha özgür olduğumuzu ve her şeye sahip olabileceğimizi sandığımız hazcı bir tavır içinde yaşayarak bunu yapıyoruz.

Bu parçada "iletişim ve medya" **ile ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yeniliğe açık yönüyle sürekli bir değişim ve gelişim içinde olduğu
B) Öngörülemeyen bir süreç sonunda hayatımızı etki altına aldığı
C) İnsan yaşamını kolaylaştıran yapısıyla kısa zamanda benimsendiği
D) Geldiği nokta itibarıyla insan yaşamında vazgeçilemez bir yer edindiği
E) İnsanları birbirine yaklaştırarak katılımcı bir ortam oluşturduğu

2. Benim için sanat, bir yapboz oyunudur. Dünyayı bilinenin, görünenin dışına ancak böyle taşırım çünkü. Hayatı ve hayata dair ne varsa her şeyi yeniden yorumlarım. Her eserimde yeni bir dünya inşa ederim, bir sonrakinde yıkacağımı bile bile. Bu yüzden biraz dünyayı ve hayatı, çocuk gözüyle yorumlamayı tercih ediyorum. Çünkü çocuklar, kendilerine zihinsel bir sınır koymadıkları için dünyayı yıkıp yeniden yapmanın hazzını her an yaşarlar.

Bu parçanın yazarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Yazar olarak kendini aşma çabası içinde olduğu
B) Yeniliklere kapalı olmamasına rağmen temkinli olmayı tercih ettiği
C) Gerçek yaşamı özgürce aktarmayı önemsediği
D) Yapıcı ve faydacı bir yazma eylemini önceliediği
E) Çocukların dünyasına seslenmeyi hedeflediği

3. Pek çok roman yazdım ve sürekli olarak roman kahramanlarımı malumatfuruş hatta ukala kişilerden seçtiğime yönelik eleştiriler aldım. Bu eleştirilere son romanımdan hareketle yanıt vereyim: Son yapıtımın kahramanı Âkil, entelektüel kimliği dışında romanda yer alamazdı. Kurguda mutlaka "çokbilmişliği"yle öne çıkmalı ve bu niteliğini sürdürmeliydi. Âkil; deyişlere, ipuçlarına, referans verir gibi bazı göstergeler ileri sürmeye yatkın biri ve böyle yaptığında romandaki konumu yerli yerine oturuyor. Bize düşense onu böyle kabullenmektir. Eco'nun dediği gibi "Bir roman kahramanını yaşadığımız dünyaya davet ettiğimizde ondan fazlasıyla rahatsız olabiliriz ama onu yer aldığı kurgusal dünyada değerlendirirken durum değişir."

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bir yazarın her romanında aynı niteliklere sahip kahramanların bulunmasının imkânsız olduğu
B) Bir yapıttaki kişilerin, o yapıtın konusuna ve verdiği mesajlara uygun seçilmesinin mantıklı olduğu
C) Yapıtlardaki kişilerin yaşadıkları düşünsel ve duygusal değişimlerin yazarın dünya görüşüyle tutarlı olmasının doğru olacağı
D) Bir yapıttaki kişilerle ilgili değerlendirmelerin, yapıt içi gerçeklik gözetilerek yapılması gerektiği
E) Yazarın, kahramanları aracılığıyla kendi kişiliği ve yaşamıyla ilgili ayrıntılara yer verdiği

4. Gerçekçi bir yazardır Sait Faik. Yazın serüveninde zor olanın peşine düşmüş; basit olanı bulup ortaya çıkarmayı, yazıya dökmeyi becerebilmiştir. Farklılığı ve taklit edilmezliği de buradan el alır, ustalığı da. Çünkü basiti, gündeliği, gerçek hayatı yaşayan insanı bazen yakalayıp yazıya dökebilirsiniz belki ama elinizde tutamaz, sürdüremezsiniz. Üstelik Sait Faik bunu, kalemini her yonttuğunda becermiştir. Paul Valery'nin ünlü, "İlk dize Allah vergisidir, gerisi çaba." sözünü Sait Faik'e şöyle uyarlayabiliriz: Öykünün ilk cümlesini durumun gözleminden çıkarır, gerisi kendisinde vardır zaten.

Bu parçadan Sait Faik ile ilgili olarak,

I. Yaşamıyla yapıtları arasında uyum olduğu
II. Konularını sıradan olaylardan seçtiği
III. Özgün ve yetenekli bir yazar olduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

Paraf Yayınları

5. Dünya üzerindeki canlı ve cansız bütün varlıkların kendilerine ait özellikler ve bu özellikler derecesinde üstlendikleri işlevle konumlandırıldıkları bilinmektedir. Bu varlıkların içerisinde insan, diğer varlıklarla benzeşen yönleri olmasına rağmen, akıl ve özgür irade gibi iki önemli özelliğe sahip oluşuyla, anlama, değerlendirme ve sorgulama özellikleriyle özel bir konuma sahiptir. Sözü edilen seçkin konum ve ayrıcalık, insanın yaratıldığı zamandan beri kendini tanıma ve tanıtma gayreti içerisine girmesini sağlamıştır. Çünkü insanın olgunlaşması; hayatla mücadelede becerilerini artırabilmesi, kendini, yaşadığı dünyayı anlayabilmesi, ardından da kendisini tanıtabilmesine bağlıdır.

Bu parçaya göre insanın kendini tanıma ve tanıtma çabasına girmesinin sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsanın diğer canlılardan üstün özelliklere sahip olması
B) Fiziki özelliklerinin diğer canlılardan farklı olduğunun bilincinde olması
C) Canlıların sınıflandırılmasında özellikleri bakımından en üstte olması
D) Kendini ve yaşadığı çevreyi diğer canlılardan farklı görmesi
E) Zekâ ve özgür irade gibi özellikleriyle çevresini algılayıp yorumlayabilmesi

6. İnternetin olmadığı 1960'lı, 1970'li yıllarda dünya edebiyatını yabancı dergiler ve gazetelerden izleyen, yurt dışına gittiklerinde kitabevlerinin rafları arasında gezinen çevirmenler; onları bekleyen yayınevi yöneticilerine pek çok öneri getirirlerdi. Zamanla yayınevlerinin gelişmesi, çok daha profesyonelleşmesiyle, bu araştırmayı yayınevi yönetmenleri ya da editörleri kendileri daha çok yapar oldular. Ben de o yıllarda, çoğunlukla kendi seçtiğim ve yayınevine kabul ettirdiğim kitapları çevirdim. Örnekse Juan Rulfo'nun *Kızgın Ova*'sı, George Thomson'ın *Tarih Öncesi Ege*'si... Şimdilerde de benim önerdiğim kitaplar oluyor ama genellikle yayınevi öneriyor bir kitabı bana, ben de kafama yatarsa çeviriyorum.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

A) Bir kitabı çevirmeye karar vermek, yoğun bir temponun altına girmenin ilk basamağıdır.
B) İnternetin varlığı, edebiyat yapıtlarının üretimini olumsuz etkilemiştir.
C) Yayınevlerinin çeviri eser yayımlama isteği, her geçen gün azalmaktadır.
D) Yazın dünyamızda çevrilecek kitapların seçiminde çevirmenlerin daha çok söz hakkı olduğu dönemler olmuştur.
E) Yabancı yapıtların çevrilmesiyle, yazın dünyamıza katkı sağlayan yazar sayısı artmıştır.

7. Romanlarımı yazarken piyanistlerden resitaller dinlemeyi çok severim. Benim için tüm zamanların en favori piyanistlerinden biri Thelonious Monk'tur. Bir zamanlar, ona piyanodan nasıl bu kadar özel bir ses çıkarabildiğini sorduğumda Monk bana klavyeyi gösterip şöyle demişti: "Yeni bir nota yok. Klavyeye baktığınızda tüm notalar zaten oradadır. Ama yeterince isterseniz ve bu konuda kendinizi geliştirirseniz farklı bir sese ulaşırsınız. Gerçekten çıkarmak istediğiniz notaları ancak böyle elde edersiniz."

Bu parçada konuşan piyanistin anlatmak istediği, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanat, emeğin yanı sıra belli bir birikim isteyen bir uğraştır.
B) Bir sanat dalında zirveye çıkmak için her şeyden önce sanatsal yeteneğe gereksinim vardır.
C) Sanatta başarı sadece arzu etmekle değil, bu konuda her türlü çabayı sarf etmekle elde edilir.
D) Bir sanatçı yenilikçi olmalı, kendini tekrar etmekten özenle kaçınmalıdır.
E) Sanat dünyasında yeni başarılar sıfırdan değil, eski çalışmalar üzerine inşa edilebilir.

8. Önceki kuşağın sanatçılarıyla son kuşak arasında, kendilerini değerlendirmeleri bakımından olumlu bir gelişme bulunmadığı kanısındayım. Önceki kuşakların sanatçıları genellikle eleştirileri bireycilikle değerlendirirlerdi. Bugünküler de öyle yapıyor: Yazdıklarınız övgüyse doğru, yergiyse yanlış. Hoşlarına gitmeyen bir şey mi söylediniz, karşılığını bir gün bir yerde alırsınız. Onlar da sizin hoşunuza gitmeyen bir şey söylerler.

Böyle düşünen bir eleştirmen aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

A) Günümüz sanatçılarının, sanat anlayışı bakımından önceki kuşağı takip etmesinden
B) Eleştirinin geçmişten bugüne duygusal bir düzlemde ilerlemesinden
C) Sanatçıların bireyci sanat anlayışına sahip olma niteliğini sürdürmelerinden
D) Günümüz sanatçılarının, eski kuşak sanatçıları gibi eleştiri ortamından uzak kalamamasından
E) Günümüz sanatçılarının eleştirilere yanlı bir tutumla bakmasından

Paraf Yayınları

1-B 2-C 3-D 4-E 5-E 6-D 7-C 8-B

1. Hollanda Maastricht Üniversitesi Medikal Merkezindeki araştırmacılar, "tip 2 diyabetli" bireylerden oluşan bir çalışmanın veri tabanını incelediler. Burada yer alan, yaşları 40 ila 75 arasında değişen, yaklaşık üçte biri çalışma sırasında veya öncesinde tip 2 diyabet teşhisi konmuş 2.861 hastayı analiz ettiler. Hastalardan bir anket aracılığıyla derlenen, hastaların sosyal gruplarının karakteristik özellikleri, onların arkadaş çevresinin genişliği, görüşme sıklıkları ve nasıl yaşadıklarına dair detayları araştırdılar. Hem kadınlar hem de erkekler arasında, daha dar bir sosyal çevreye sahip olanlarda tip 2 diyabet teşhisinin fazla olduğunu keşfettiler. İlerleyen zamanlarda arkadaş, aile veya tanıdıklarıyla çok sık bir araya gelmeye başlayan aynı kişilerde tip 2 diyabet hastalığının gerilediği ortaya çıktı.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen araştırmadan çıkabilecek bir sonuçtur?

A) Genetik yatkınlık, hastalıkların ortaya çıkmasında önemli bir rol oynamaktadır.

B) Kadın ve erkeklerdeki bireysel farklılıklar, hastalıklarla mücadelede farklı stratejilerin izlenmesi gerektiğini göstermektedir.

C) Sosyalleşme ve insanlarla ilişkileri geliştirme, hastalıklarla mücadelede bir adım olabilir.

D) Toplumsal ilişkilerin, hastalıkların ortaya çıkmasında anlamlı bir etkisi yoktur.

E) Çoğu hastalığın nedeni, fizyolojik olarak hasara uğrama ya da yıpranmışlık değil; psikolojik sorunlardır.

2. Hikâye türüne en uygun forma sahip olduğunu düşündüğüm olayları hikâyeleştirdim önce. Bunlar aşağı yukarı dört yıla yayılan bir zamanda, farklı ruh hâlleri, farklı meseleler etrafında kurgulanmış öyküler. Kitabı oluştururken öykülerin birbirleriyle ilişkilerini, bu kitabın çatısı altına girecek niteliğe sahip olup olmadığını sorguladım. Bazı öyküleri çıkardım, geçişleri aksatmamak için yeni öyküler yazdım. Bence bir öykü kitabının kurgusu, öykülerin seçimi, art arda gelişi bir roman kurgusu kadar önemli. Kitabımın kapsayıcı bir fikri, kavramsal bir arka planı vardı ve bu, bir roman gibi hikâyeler boyunca devam etmeliydi.

Bu parçada yazar, aşağıdakilerin hangisinden söz etmektedir?

A) Öykülerini yazarken hangi anlatım yollarına başvurduğundan

B) Öykülerinde kime veya neye göndermeler yaptığından

C) Öykü yazma sürecinin niçin uzun olduğundan

D) Öykülerini oluştururken neyi amaçladığından

E) Öykülerini neden bütüncül bir anlayışla yazdığından

3. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Edebiyatta her eser, az ya da çok, otobiyografik özellikler taşır." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Polisiye romanların kraliçesi olarak anılan Agatha Cristie, *Hayatım* ile sıra dışı bir yaşamı ilk ağızdan gözler önüne serer. Çocukluk yılları, yaptığı evlilikler, II. Dünya Savaşı'nda tanık olduğu olaylar, yazdığı polisiye romanlar kadar ilginç ve sürükleyicidir.

B) Ünlü Rus yazar Maksim Gorki'nin, *Çocukluğum, Ekmeğimi Kazanırken, Benim Üniversitelerim* adlı eserlerini okurken "acı" anlamına gelen Gorki takma adını niçin aldığını anlarız. Çünkü o, küçük yaşta yetim kalmış, okuyamamış; uzun süre başıboş, yoksul bir hayat sürmüştür.

C) Oyunculuğu ile gönüllerde taht kurmuş olan Tuncel Kurtiz'in *Bölük Pörçük*'ünde Edremit'ten İstanbul'a, Berlin'den Bodrum'a uzanan bir ömrün izini süreceksiniz. Sanatçı; ailesi, dostları, aşkları, tiyatro sevdası, çocukluk ve gençlik yıllarına ait orijinal siyah-beyaz fotoğraflarla çıkacak karşınıza.

D) Doğuştan beyin felçli olan Christy Brown, *Sol Ayağım*'da okuma ve yazmayı, resim yapmayı, daktilo kullanmayı nasıl öğrendiğini gözler önüne serer. Bütün bunları öğrenebilmek için sol ayağını kullanarak nasıl büyük bir mücadele verdiğine ve hayata nasıl tutunduğuna tanıklık etmek hem hüzün hem de hayranlık duyguları yaşatır insana.

E) Yazınsal yaratılarda kurgusallığın en güzel örneğini ortaya koyanlardan biridir Mehmet Akif Ersoy. Çanakkale Savaşı'na katılmadan yazdığı *Çanakkale Şehitlerine* adlı şiirinde sanki savaş meydanından seslenir, tıpkı Yahya Kemal'in çağlar öncesinin savaşlarının kılıç seslerini dizelerinde duyurması gibi.

4. Sanatın toplumsal olması gerektiğiyle ilgili çok şey söylendi. Bunun dışında yazanlara, bugünü yansıtmıyor, dendi; biz acı çekerken bu sanatçı nelerden bahsediyor, dendi. Bu sözleri söyleyenler toplumsal problemleri anlatmanın başka araçları olmasa belki haklı olabilirler. Gazetelerin var mı? Dergilerin var mı? Makale yazanların var mı? Politikayla uğraşanların var mı? Evet, bunların hepsi var. Bu durumda sen git de onlara çat. Sanatçıya niye çatıyorsun? Onun görevi değil ki bu.

Bu parçada yazar, aşağıdaki görüşlerden hangisine karşı çıkmaktadır?

A) Sanatçı, okurun ihtiyaçlarını göz önünde bulundurmak zorunda değildir.

B) Sanatçı, sosyal sorunlarına eğilmeli; onları dile getirmelidir.

C) Sanatçı, içinde yaşadığı toplumun diliyle yazmak zorundadır.

D) Gazete yazarlarının sanatçı sayılması mümkün değildir.

E) Sanatçı, okurun beğenisini dikkate almak zorunda değildir.

Paraf Yayınları

5. Felix Mendelssohn, müzik tarihinin en tanınmış bestecilerinden biridir. Bununla birlikte onun müzik sanatına ne kadar yön verdiği müzik eleştirmenleri tarafından genellikle fark edilmez. Bunun sonucunda ise Mendelssohn ilerici değil; tutucu, sıradan besteciler kategorisinde değerlendirilir. Bestecinin yalın ve basit tarzı eleştirmenlerde ciddi bir yanılsama oluşturur. Halbuki Mendelssohn'un yeniliklerini keşfetmekle söz gelimi Wagner'in yeniliklerini keşfetmek, farklı emek ve dikkat ister. Çünkü ilki "ben yeniyim" diye haykırırken diğeri "fısıldar". Bu Mendelssohn'un tutucu ya da sıradan olduğu anlamına gelmez. Eleştirmene düşen, bu fısıltıyı anlamak için daha yakından bakmak hatta dudakları okumaktır.

Bu parçadan hareketle eleştirmenler bir sanatçının değerini ve sanata yaptığı katkıları saptarken aşağıdakilerden hangisini yapmalıdır?

A) Bir sanatçının, yaşadığı ülkedeki sanatsal gelenek içindeki yerini tespit etmek
B) Sanatçıyı, yapıt verdiği sanat alanının yetkin isimleriyle karşılaştırmak
C) Sanatçının ortaya koyduğu yapıtı yüzeysel değil, derinlikli bir bakışla incelemek
D) Sanatçının yaşamıyla yapıtı arasındaki bağlantıları yakalamaya çalışmak
E) Sanatçının yapıtlarının, salt ortaya çıktığı dönemdeki değil, farklı dönemlerdeki yansımalarını da izlemek

6. Bence insanlar tembellikten uydurmuş yetenek tabirini. Herhangi bir konuda az başarılı olan bir insan, tam başarılı olmak için gerekli yeteneğin kendisinde olmadığını ifade ederek haklı olmaya çalışır. Bunu yaparken de başarılı olanlara çok büyük bir haksızlık yaptığını bilmez. İyi bilardo oynayan birine "yeteneklisin" demek, o insanın tüm çalışmalarını yok saymak demektir. Ne yazık ki bunu, söyleyen de bilmez, söylenen de. Hatta yeteneklisin dediğimizde karşı taraf çoğunlukla mutlu bile olur. Belki de sen şu anda dünyanın en büyük yazarısın! Eline hiç kalem almadıysan biz veya sen bunu nasıl anlayabiliriz ki?

Bu parçanın bütününde yazar, aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

A) Yetenekli insanların çok çalışmadığı görüşünün yaygınlaşmasından
B) Yeteneğin ancak çok çalışmakla değer kazanabileceğine inanılmasından
C) Çok çalışmanın, insanların başarılı olmasında en önemli etken olmasından
D) Yetenek kavramının, başarının ya da başarısızlığın asıl nedeni olarak görülmesinden
E) Yeteneğin bazı kişilerce gerektiği şekilde değerlendirilmemesinden

7. 50 Kuşağı yazarları, hikâyeyi anlatılan bir şey olarak değil de yapılan, kurulan bir şey olarak görüyordu. Bu yazarımız da hikâye anlatan biri gibi değil de hikâye yazan biri gibi kuruyor metinlerini. Anlattığı hikâyeyle arasına koyduğu mesafeyi özellikle bir öykünün yazılış aşamalarını da içeren postmodern oyuna dayanan öykülerinde çok net biçimde görüyoruz. Onun öyküleri, postmodern estetiğin meşhur "parçalanmış gerçeklik" kavramını anlatmak için biçilmiş kaftan. Anlattığı hikâyeyi parçalara ayırmayı, o kısa parçalarla öykünün bütününü kurmayı tercih ediyor. Her bir parça öykünün farklı cephelerine tekabül ettiği gibi bu parçalı yapı bütünü farklı yorumlara, imalara açık uçlar hâline getiriyor. Öykülerinde sık sık başvurduğu bu yöntem, "yapılan bir şey olarak öykü" anlayışıyla da uyum içinde. Ancak konusuyla dikkat çeken son öyküsünün köyde yaşayan ve akli dengesi yerinde olmayan karakterinin bir şehirli gibi düşünüp yer yer bilgece konuşmasını kurgusal bir hata olarak değil de estetik bir tercih olarak görmek pek mümkün değil.

Bu parçada sözü edilen yazarla ilgili

I. Öykünün yazılış sürecini öykünün bir parçası hâline getirdiği
II. Parçalı anlatımının, okurun öykülerin bütününü anlamasını zorlaştırdığı
III. Öykülerindeki parçalı anlatımın öyküyü farklı açılardan yorumlamaya olanak sağladığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) II ve III

8. Yazılı iletişim, yüz yüze iletişimin bütün olanaklarından yoksundur. Araya giren yüzyıllar ya da coğrafi uzaklık yüzünden bize yabancı birçok ögeyi, metni kavramak için aydınlığa kavuşturmak zorunda kalırız ilkin. Nasıl ki gündelik konuşmamızda kullandığımız her sözcük, her cümle ancak belli ilişkiler, davranışlar bağlamında anlam kazanıyorsa bu durum yazılı metin için de geçerlidir. Yazılı metin, oluştuğu dönemin koşulları kavranmadan tam olarak anlaşılamaz. Dolayısıyla bir yazarın hangi koşullar altında, hangi gelenekten beslenerek yazdığını bilmek, yapıtını doğru anlamamızı sağlar.

Bu parçaya göre yazılı metni tam olarak anlayabilmek aşağıdakilerin hangisine bağlıdır?

A) Yazarın yaşamındaki değişimlerin anlaşılmasına
B) Yazarın toplumsal olaylara bakış açısının bilinmesine
C) Yazarın, yaşadığı sorunlara getirdiği çözüm önerilerinin kavranmasına
D) Dilindeki sözcüklerin tüm anlam ayrıntılarının öğrenilmesine
E) Yazıldığı dönemin toplumsal ve kültürel özelliklerinin bilinmesine

Paraf Yayınları

1-C 2-E 3-E 4-B 5-C 6-D 7-D 8-E

1. **Eleştirmen:**

— Yapıtınızda geçen aşağıdaki cümle, sizin yapıtınızı nasıl bir zeminde inşa ettiğiniz hakkında fikir veriyor.

"O gece olay mahallinde yakalanan ve kuvvetli cinayet şüphelisi olan Serdar, sorgu sonrası serbest bırakıldı."

Yazar:

— Ben yazarım, savcı ya da polis değil. Bir adli olayla ilgili tutanak tutmuyorum, roman yazıyorum.

Eleştirmen:

— O zaman yazdığınız romanı polisiye değil, fantastik roman olarak nitelemek daha doğru olur. Kuvvetli cinayet şüphelisi bir şahıs bir ülkede elini kolunu sallaya sallaya polis merkezinden çıkıp gidemez. Sadece bu değil, yapıtta pek çok maddi hata var. Bunları, türün hiçbir başyapıtında görmeniz mümkün değil.

Bu diyalogda eleştirmenin polisiye romanla ilgili olarak anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Anlatılanların, gerçek yaşamla tutarlı olmamasının yapıtın inandırıcılığını ve etkisini azaltabileceği
B) Kişileri, iyi kötü yanlarıyla doğal bir biçimde kurgulamanın önemli olduğu
C) Başarılı olmanın, olaylar arasında kuvvetli neden-sonuç bağı kurmayı gerektirdiği
D) Başarılı olmak için yaşanmış olayların ele alınması gerektiği
E) Olayları okurun merakını kamçılayacak nitelikte yapılandırmanın, romana ilgiyi artıracağı

2. İnsan, zaman dışında hiçbir kaynağa eşit oranda sahip değildir. Zaman kıt bir kaynaktır. Bir kez tüketildi mi tekrar tüketilme şansı yoktur. Bununla birlikte zaman ölçülemeyen bir sonsuzluktur. Bu sonsuzluk içinde insan her zaman ilerlemek, yenilenmek, yeni şeyler öğrenmek ister. Genelde ilk adımı atmakta zorlanır. İlk adımı atmadan asla ilerleyemez, olduğu yerde sayar. Ancak yaşamın en güzel yanı; her gün, her an ilk adımı atma şansını verme bonkörlüğünü üzerinde taşımasıdır. Bu, biz insanlara bir armağandır.

Böyle düşünen bir kişinin aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenir?

A) Geçmişinden ders çıkarmayan insanlar, yaşamda hiçbir zaman başarılı olamaz.
B) Yaşamdaki her bir dakika; insanlar için iyi işler yapma, üretme ve yenilikler bulma fırsatıdır.
C) Başkalarının deneyimlerinden yararlanmayan kişiler, doğru kararlar verme konusunda zorluk yaşar.
D) Bir işe başlarken tereddüt yaşamak, o işten vazgeçmek için yeterli bir nedendir.
E) Yaşamın sırrını arayan insanlar, eninde sonunda zihinsel bir değişimin içine girer.

3. **Rap Değişti!**

İşim gereği yeni çıkan her müziği takip etmeye çalışan biriyim. Bir gözlemimi paylaşmak isterim: Rap müzik bayağı değişti. Bir zamanlar sosyal adaletsizlik, sokaktaki insanın dertleri, gençlerin kendilerini yok sayanlara karşı isyanı gibi konuların işlenmesine iyice alıştığımız Türkçe rap parçalarda içinde marka geçmeyen söz neredeyse yer almıyor. Derdini anlatırken markalar üzerinden anlatmak bir ifade türü ve farklı bir tarza dönüşmeye başladı, desem yeridir. Zenginse arabasıyla, giyim kuşamıyla övünüyorlar, karşısındakine gözdağı vermek ister gibi. Bunu yaparken de gözde markaların adını anıyorlar. Ama fakirse de "Biz falanca marka kullanmıyoruz, bizimki şundan!" diyorlar örneğin. Bu da gösteriyor ki rap müzikte her durumda markalar üzerinden bir çatışma ve kimlik inşası söz konusu.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Farklı görüşlere sahip olsalar bile rap sanatçılarının daima gündemde olmalarının nedenleri üzerinde durulmuştur.
B) Kişisel gözlem ve çıkarımlar yoluyla rap müzikle ilgili değerlendirme yapılmıştır.
C) Müziğin zaman içinde sanatsal bir etkinlikten çıkarak belli bir iletinin aracı kılındığı belirtilmiştir.
D) Tüketim kültürünün her alanı olduğu gibi müziği de etkisi altına aldığı uzman görüşlerine dayanılarak kanıtlanmıştır.
E) İstatiksel veriler ışığında rap müzik sanatçılarının ve bu türe ilgi duyan kitlelerin sosyal analizi yapılmıştır.

4. Yıllardır bir pazarlama taktiği olarak piyasada ve halk arasında çok konuşulan ve gündeme oturan teknolojiler üzerine çalışmalar yürütülür. Aslında bu, bir anlamda "geleceğin teknolojilerini bugünden pazarlamak" anlamına da gelir. Genelde bu durum, üründen çok servis ve hizmet konusunda öne çıkar. Gündemde her daim yeni teknolojik gelişmeler vardır ve bu gelişmeler üzerine yazılır, çizilir ancak bu teknolojileri kullanamazsınız. Bu pazarlama argümanı; söz konusu marka veya firmanın rakiplerinden geri kalmadığını göstermek, kullanıcılarına en son teknolojileri sunduğu veya sunacağı imajını oluşturmak için kullanır. Aslında gerçekte ortada kullanıma açık bir ürün veya servis yoktur.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

A) Teknolojik gelişmelerin, pazarlama yöntemlerini etkili biçimde değiştirdiğinden
B) Teknolojik aletlerin bir servis hizmeti almayı gerektirdiğinden
C) Ürün pazarlamada güvenilir kuruluşların daha başarılı olduğundan
D) Teknoloji dünyasındaki rekabetin, sürekli yeni ürün çıkarmayı zorunlu kıldığından
E) Teknoloji konusunda yapılan pazarlama çalışmalarının temel amaçlarından

Paraf Yayınları

5. Öykücü ve romancılar genelde birkaç dil ile çalışmaktadır. İlki yazarın kendi dili, üslubu, algısal donanımları, birikimi ve benzeri özelliklerden oluşur. Diğerlerini de roman veya öykü karakterinin dili, üslubu, algısal donanımları, birikimi ve son olarak da dünyanın genel dili diyebileceğimiz gündelik konuşma, gazete, ofis, reklam, blog ve kısa mesaj dilini sayabiliriz. Bütün bunların belli bir uyum ve denge içerisinde harmanlanarak metnin atmosferine uygun tasarlanması gerekir. Söz konusu bütünlük, yazar adına her zaman çok önemlidir. Yazar bu durumu sağlayamazsa okurun metne yabancılaşmasına neden olabilir.

Bu parçada altı çizili sözle, yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine bir gönderme yapılmıştır?

A) Yazdığı dilin tüm inceliklerini bilip bu bilinçle hareket etmesi
B) Kendi yazınsal diliyle kahramanların dilini ve güncel dili bağdaştırması
C) Roman ve öykü kahramanlarını bulundukları sosyal çevreye uygun bir dille konuşturması
D) Yazı dilini konuşma dilinin söz değerleriyle şekillendirmesi
E) Dil ve anlatımında denenmemişi deneyerek özgün söyleyişlere ulaşması

6. İyi gerekçeler ortaya koyarak ikna etme girişimlerinde bulunmaya "argüman sunma" denir. Birçok farklı tipte ikna girişimi ile karşı karşıya kalırız. Bunların hepsi argüman değildir. Konuşmacının veya yazarın, bir argüman sunmaya çalıştığı girişimleri, argüman dışındaki yöntemlerle bizi ikna etmeyi amaçladığı girişimlerden nasıl ayıracağımızı bilmeliyiz. Eğer insanların söylediklerini veya yazdıklarını hakkıyla anlayabilir ve iyi bir argüman sunup sunmadıklarını değerlendirebilirseniz başkalarının sizi inandırmaya çalıştığı şeyleri sorgular, kabul edip etmeme noktasında özgür kalabilirsiniz. Bu da yanlış bir şey yapmanızı ya da yanlış bir şeye inanmanızı engeller.

Bu parçada "argüman sunma" **ile ilgili olarak anlatılmak istenen, aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Her zaman için iyi bir yöntem olmayıp bazı durumlarda insanları yanlış yönlendirdiği
B) Doğru biçimde yorumlanmasının verilen kararları olumlu yönde etkilediği
C) Tüm insanlar üzerinde aynı etkiyi oluşturmadığından herkese uygulanamadığı
D) İnsanları ikna etmede kullanılsa da sonuç alma noktasında bazı eksikleri olduğu
E) Başarılı bir metot olabilmesi için nasıl uygulanacağını bilmek gerektiği

7. Eleştirinin, kendine ait bir işleyişi vardır. Sistemli düşünme disiplini kazanmamış, tabularından arınmamış, dogmalarından sıyrılmamış bir akıl, eleştiri yapabilir mi? Aklın, eleştiri yeteneği kazanabilmesi için böyle yeteneklere, üstelik yeterli düzeyde ulaşmış olması gerekmez mi? Öykü, roman gibi düz yazarlık işine oranla daha çok zihinsel, kültürel birikime dayalıdır eleştiri. Eleştirmen olmak isteyen kişinin bu çetinliğe hazır olması gerekir.

Bu parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Eleştiri, basmakalıp düşüncelerden uzak oldukça gerçek değerini yakalar.
B) Eleştirmen, ön yargılardan uzak bir düşünce yapısına ve derin bir kültürel birikime sahip olmalıdır.
C) Diğer yazılardan farklı olarak eleştiri, olaylara çok yönlü bakmayı zorunlu kılar.
D) Eleştiri, disiplinli çalışma ve düşünme becerisi kazanmış kişilerin işidir.
E) Eleştirmenin düşüncelerini nesnel bir biçimde aktarması ondan beklenen en önemli davranıştır.

8. Büyülü gerçekçilik, sanatın her alanında ama en çok edebiyatta rastlanılan bir tarzdır. Öncüsü García Márquez olmakla beraber birçok sanatçı bu tarza uygun yapıtlar vermiştir. Büyülü gerçekçiliğe uygun yapıtlarda her şey olağan ve hayatın içinden şeylermiş gibi aktarılır. Okuyucu anlatılanlar karşısında hayretler içinde kalmaz ama aslında anlatılanlar gerçekliğin düşsel hâlinden başka bir şey değildir. Rüzgârla uçup giden kadınlar, uçabilen ama yükseklik korkusu olan insanlar, Pan'la arkadaşlık edip yüzyıllarca yaşayan sevgililer ve birbirlerine âşık olan kediler ile kırlangıçlar o kadar kendinden emin bir şekilde anlatılır ki okuyucunun bunların gerçekliğine inanmaktan başka şansı kalmaz.

Bu parçadan "büyülü gerçekçilik" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?**

A) Okurları, yaşadığı gerçekliği sorgulamaya çağıran bir içeriği vardır.
B) Masal kahramanlarının yaşamı ekseninde gelişen olaylar anlatılır.
C) Çocukların düş dünyasını geliştiren bir nitelik taşımaktadır.
D) Yazar, yaşamına ilişkin ayrıntıları simgesel bir dille anlatmaktadır.
E) Düşsel ve sıra dışı olaylar, belli bir gerçeklik havasında aktarılır.

Paraf Yayınları

1-A	2-B	3-B	4-E	5-B	6-B	7-B	8-E

1. I. İngiliz araştırmacılar, geçtiğimiz günlerde yeni tip koronavirüsün akrabası olan üç tip koronavirüsün neden olduğu solunum yolu hastalıklarının yıllar içindeki artış oranlarını incelediler. Uzmanlar bu enfeksiyonların ilkbaharda durma noktasına geldiğini ve kış aylarına kadar geri dönmediğini keşfettiler.

II. Southampton Üniversitesinden araştırmacılar, İngilizler tarafından yapılan bu araştırmanın yeni tip koronavirüsün yaz aylarındaki seviyesine ilişkin yararlı bir tahmin sağlayabileceğini söylediler. Ancak halk sağlığına etkisi dolayısıyla yeni tip virüsün mevcut "soğuk algınlığı" tipi koronavirüslerden çok farklı olduğunu vurguladılar. Bu virüsün mevsimsel olarak akrabaları gibi davranıp davranmayacağı konusunda çekinceleri var.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Bir araştırmanın sonuçlarındaki çelişkileri ortaya koymaya yönelik farklı görüşler sunmaktadırlar.
B) İki farklı araştırmaya ilişkin ortak bir bağlantı noktası olduğunu vurgulamaktadırlar.
C) Farklı alanlardaki çalışmalardan birbirini destekleyen sonuçlar alındığını göstermektedirler.
D) Aynı sorunu farklı araştırma yöntemleriyle değerlendirip birbirine benzer sonuçlar elde etmektedirler.
E) Bir konudaki araştırmayı farklı yönleriyle değerlendirip değişik sonuçlara varmaktadırlar.

2. Son yıllarda ülkemizde ağalık dizilerinin izlenme oranları oldukça yükseliyor ve konuları ağalık olan çok sayıda dizi yayımlanıyor. Kent yaşamının beraberinde getirdiği sıradanlıktan ve duygusuz ilişkilerden bunalan insanlar, geleneksel ilişkilerin sunduğu sıcaklığı ve duygusallığı bu durumdan kaçış olarak görmekte ve buna yakın temaları olan yapımlar onların dikkatlerini çekmektedir. İşte bu noktada da ağalık dizilerine olan rağbet artmaktadır. Bu dizilerde işlenen ağa tipi 1980 öncesindeki sert, acımasız, cahil ve her durumda halkı ezen ağa tipinden ziyade, kimi zaman duygusal, kimi zaman beceriksiz, kimi zaman modern, kimi zamansa duyguları altında ezilen biraz da acınası tipler şeklinde sunulmaktadır.

Bu parçaya göre ağalık temasını işleyen dizilerin ilgi görmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ağa tipinin insancıl yönüyle ön plana çıkarılması
B) Şehir yaşamının sıkıcılığını göstermesi
C) Sanatsal kaygılar güdülerek oluşturulması
D) Yapaylıktan uzak, samimi ilişkileri yansıtması
E) Yapyeni anlatım olanaklarıyla şekillenmesi

3. Yazmak insanın kendi kendisiyle konuşması gibidir. İnsan yazarken başkalarının gözüyle kendini görmeye çalışır. Yazan kişiye, karşısında biri varmış gibi görünür. Ama aslında orada hayalî, pasif bir dinleyici vardır onun için. Anlayacağınız yazmak her anlamda yalnızlaşmaktır.

Sanatçılara ait aşağıdaki açıklamalardan hangisi bu parçada anlatılan yazma tutumuyla ilişkilendirilebilir?

A) Yazdıklarım için yüzde yüz kurgu diyebilirim. Başımdan geçenleri yazmak gibi bir refleksim hiç olmadı. Günlük bile tutmamışımdır doğru düzgün.
B) Sevdiğim şairlerin yanında yer almak, belki de onlarla birlikte olmak için yazıyorum. Ama yine de şiiri ya da yazıyı neden yazdığımı bugüne kadar hiç düşünmemiştim.
C) Önceleri hatıra defterime her gün yaşadıklarımı yazıyordum, biraz daha büyüdüğümde ise babama mektuplar yazmaya başladım.
D) Sanırım yazmaya başlamamın temel nedeni iletişim kurmaktı, yazı ile çok daha rahat iletişim kurabildiğimi de yine aynı yaşlarda keşfettim ama daha sonra yazmak; yaşamı anlamak, yaşamı yorumlamak, kendimle baş başa kalmak için vazgeçilmez bir yol oldu.
E) Yaşadıklarımızı anlatmak için kalemi kullandığımızda, geriye doğru bakarken, anlattıklarımızın ne kadarı gerçekten yaşanmış ve ne kadarı da zihnimizin kişisel tarihimizi değiştirircesine bize oyun oynayarak kurguladığı bir hayattır; bunu anlamak için yazdım.

4. Pek çok konuda olduğu gibi geçmiş üstüne övünmelerimiz de boş sözlerin ötesine geçmez çünkü sözler uçar gider. Oysa savunduğumuz şeylerin somut görüntülerinin olması gerekir. Geçmişimizle mi övünüyoruz, öyleyse inandırıcı olabilmek için geçmişimizde yaptığımız güzel şeyleri ortaya koyabilmeliyiz. Neler armağan etmişiz dünyaya; müzelerimizde, kitaplarımızda sergileyebilmeliyiz.

Bu parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Belge ve görüntülerle desteklenmeyen geçmiş güzellemelerinin faydası yoktur.
B) Geçmişimizle övünmek yerine, geleceğe kalıcı eserler bırakmaya çalışmalıyız.
C) Geçmişimizde sadece övünülecek işlere değil, hatalara da rastlanmaktadır.
D) Geçmişi sadece iyi yönleriyle dile getirmek, onu iyi bilmemenin bir sonucudur.
E) Önemli olan, ne kadar iyi bir geçmişe sahip olduğumuzdan çok, insanların bu konuda ne düşündüğüdür.

Paraf Yayınları

5. Elime *Kasaba Doktoru* adlı küçük bir kitap geçti. Gazeteye gönderilmiş, oradan da biriken diğer dergi ve kitaplarla birlikte eve gönderilmiş bir anı kitabıydı bu. Bir solukta okunan bir kitaptı, ben de hemen okudum. İster istemez John Berger'ın Galler'de bir kasaba doktorunun hayatını anlatan *A Fortunate Man* adlı kitabı geldi aklıma. Bambaşka bir ülkede yazılmış olmasına rağmen okuduğum kitapla arasında benzerlikler vardı. Farklılıklar daha çok ülkede, toplumda; benzerlik ise doktorluk ahlakında, çeşitli güçlük ve imkânsızlıklar arasında insana yardımcı olmaya çalışan adamın o alçak gönüllü iyiliğinde ortaya çıkıyordu.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada anlatılmak istenen düşünceyle örtüşmektedir?

A) Farklı kültürlere sahip olsalar da okurlar, kendilerini iyi kahramanlarla özdeşleştirirler.
B) Farklı kültürlerdeki yazarların birbirinden etkilenmesi doğaldır.
C) Aynı konuları işleyen kitapları art arda okumak, aralarında benzerlikler kurulmasına yol açar.
D) Bir kitabın başka kitapları çağrıştırması, onun üstünlüğünü gösterir.
E) Coğrafi ve kültürel koşullar farklı olsa da insani özellikler evrenseldir.

6. Amerika'da bir sosyal araştırma okulunun akademisyenlerinin yürüttüğü araştırma, yeni bir tartışmayı alevlendirdi. Yapılan çalışma, "edebî" etiketi taşıyan romanların, okurlara çok daha özgün faydalar sağlayabildiğini söylüyor. Okudukları kitaplar arasında edebî romanlar çoğunlukta olan okurların diğer insanların hislerini anlamada daha başarılı olduğu görülüyor. Çalışmada binden fazla katılımcıya "gözlerden zihin okuma testi" uygulanmış. Katılımcılara, kendilerine gösterilen fotoğraflardaki yüz ifadelerinin hangi duyguları yansıttığı sorulmuş. Sonuçta edebî roman farkındalığı ile duygusal zekâ arasında doğrusal ilişki olduğu anlaşılmış.

Bu parçaya göre edebî romanlarla ilgili,

I. Duygudaşlık becerisini geliştirdiği
II. Kalıcı öğrenmeler sağladığı
III. Açık görüşlü olmaya yönelttiği

özelliklerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

7. Hata aramaya eğilimli anne-baba ve öğretmen yaklaşımıyla ilgili bir deneyin aşamaları kısaca şöyle: Maymunlardan, bilgisayar ekranında değişen iki resme bakmaları isteniyor. Resimlerden birinde maymun, bakışını sağa doğru kaydırdığında, diğerinde ise sola baktığında ödüllendiriliyor. Maymunlar deneme yanılma yoluyla hangi hareketlerin hangi resimler için gerekli olduğunu buluyor. Doğru bir cevaptan hemen sonra beyindeki sinirler, bilgileri daha keskin ve etkili bir biçimde işliyor. Fakat bir hatadan sonra ödül olmayınca sinirlerde herhangi bir gelişme görülmüyor. Başka bir deyişle beyin, sadece başarılardan sonra işlem yapmaya devam ediyor ve maymunun davranışı gelişme gösteriyor.

Bu parçada sözü edilen deneyle ispat edilmek istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çocukların hata yapmasının normal olduğu
B) Çocukların hata yapa yapa doğru yapmayı öğrendiği
C) Başarılı insanların, hatalarından ders aldığı
D) Eğitimde başarıyı öne çıkarmanın çocuğun gelişimini hızlandırdığı
E) Eğitimde çocukların hatalarını görmezden gelmenin, onları daha çok motive ettiği

8. Sistematik bir disiplin olarak Avrupa'da 19. yüzyılda; Türkiye'de ise 20. yüzyıl sonrasında ortaya çıkan edebiyat sosyolojisi çalışmaları ciddi ölçüde 19. yüzyıl pozitivizminin, teknolojik gelişmelerin ve sonrasındaki realist yönelimlerin etkisini taşır. Edebiyat sosyolojisi, akademik bir nitelik kazanmadan önce edebiyat-toplum ilişkileri çerçevesinde yapılan çalışmalar kanalıyla bir oluşum evresi yaşamıştır. 19. yüzyılda Batı'da bu tür çalışmaların ilk örnekleri verilmiştir. Ancak özellikle 20. yüzyılda söz konusu gayretler belli yöntem ve bakış açısıyla gerçekleştirilmeye başlanmıştır. Daha sonra araştırmaya dayalı ve akademik bir nitelik kazanan edebiyat sosyolojisi, çeşitli araştırma ve incelemelere esin kaynağı olmuştur.

Bu parçadan "edebiyat sosyolojisi" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?**

A) Yazınsal eserlerin toplum üzerindeki etkisini incelediği
B) Modern yazım tekniklerinin oluşmasını sağladığı
C) Bir çalışma alanı olarak Avrupa'dan sonra kısa sürede ülkemizde yaygınlık kazandığı
D) Gerçekçi ve bilimsel bir bakış açısı taşıdığı
E) Üniversite çevrelerinde gelişen bir alan olduğu

Paraf Yayınları

1-E 2-D 3-D 4-A 5-E 6-A 7-D 8-D

1.

- Plastik poşetlerin doğada serbestçe dolaşımları sonucu tarımsal alanlarda meydana gelen zararlar arasında; toprak verimliliğinde azalma, azot miktarında azalma, besin-ürün kaybı ile flora ve faunada azalma yer almaktadır. Plastik poşetlerin tarım verimliliğini olumsuz etkilemesi, tarımsal üretimi de büyük oranda etkilemektedir.
- Plastik poşetler bin yıl gibi uzun bir zaman diliminde çözündüğünden çevreye ciddi zararlar vermektedir. Bu nedenle çevre kirliliğiyle mücadelede naylon poşetlerin yerine bez çantalar, fileler, kese kâğıdı veya çevre dostu poşetler kullanılmalıdır. Bez çanta ve file bir ay veya iki yılda, kâğıttan oluşan çantalar üç ayda, çevre dostu poşetler ise yirmi dört ayda doğada yok olarak zararsız hâle gelmektedir.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Farklı görüşlerle plastiklerin yol açtığı çevre sorununa dikkat çekilmiştir.
B) Aynı konu farklı bakış açıları ile ele alınmıştır.
C) Aynı konuda ortaya konan görüşlerin birbirini desteklemeyebileceği karşılaştırma yoluyla verilmiştir.
D) Aynı konuyla ilgili ortak görüşlere yer verilmiştir.
E) Birinde sorunun yol açtığı olumsuzluklar, diğerinde sorun için çözüm önerileri dile getirilmiştir.

2. Mutlak zaman anlayışı, zamanın her türlü hareketten ve evrendeki tüm varlıklardan bağımsız olduğunu savunur. Bu bağlamda mutlak zaman anlayışı, nesnel zaman anlayışının savunduğu zamanın hareket, değişim gibi fiziksel ögelere bağlı olduğu görüşünü reddettiği gibi öznel zaman anlayışının savunduğu, zamanın insan düşüncesine bağlı olduğu görüşünü de reddeder. Bu görüşün ilk savunucularından Gassendi, nasıl ki mekânın varlığını insan düşüncesinden bağımsız olarak kabul ediyorsak aynı şeyi zaman için de yapmamız gerektiğini söylemiştir. Öte yandan varlıkların konumu nasıl mekân ile açıklanıyorsa hangi zamanda olduklarının da zaman kavramı ile açıklanması gerektiğini belirterek zamanın mekândan da ayrı bir varlığa sahip olduğunu düşünmüştür.

Bu parçada sözü edilen anlayışın "zaman" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisini savunduğu söylenebilir?**

A) Somut varlıklar olmadan kapsamının bilinemeyeceğini
B) Mekân kavramıyla aynı derecede önem taşıdığını
C) Varoluşunun başka bir varlığa bağlı olmadığını
D) Zihnin algılama yetisiyle anlam kazandığını
E) Etkilerinin varlıklardaki değişimle anlaşılabileceğini

3. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Bir yazar, eserine başlamadan önce bir akış planı oluştursa da bunun eserin yazım sürecinde bir bağlayıcılığı yoktur." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Yazma işinin merkezinde bir duygu, mümkünse o duyguyu içinde taşıyabilen bir de düşünce ile başlar. Kurgu ve karakter önce duygunun, sığabiliyorsa belki de bir düşüncenin taşıyıcısıdır. Böyle olunca da elbette omlet yapmaya oturup dolma sararak kalkmak da var eserin başından.
B) Roman yazmaya bir mimar titizliğiyle başlarım. İncelikli çalışır, önce bir çatı kurarım. Azıcık ilerledikten sonra kurguladığım ögelerin her birinin bir yana savrulduğunu, kişilerin anlamsızca kurguda dolandığını görürüm hayretle.
C) Yazı yazarken kurduğum her cümle labirentte yeni bir yol açıyor. Bir süre sonra kahramanlarım ve ben kayboluyoruz. Her birimiz kendimizi bambaşka bir sahilde, gitmek istediğimiz ülkenin çok uzağında bir kenarda buluyoruz.
D) Yazmaya başlamadan önce kurgunun ne kadarını aklımda halledebilirsem o kadar akıcı ve sağlam bir metin çıkıyor ortaya. Özellikle finale ne kadar vakıf olursam yol boyu kenara köşeye sakladığım inciler de o kadar iri ve göz alıcı oluyor.
E) Filmlerde bize hep bir yazar profili çizilmiştir. Yazar oturup ilhamın gelmesini bekler. Bence bu klişe sahne, yazar olmak isteyenler için önemli bir ipucu veriyor. Yazar ne yazacağını, nasıl yazacağını biliyormuş gibi görünse de onu yönlendiren mutlaka başka etmenler oluyor.

4. Çeviri dille düşünülen, yazılan, sadece karakterlerin adını değiştirerek yerelleştirme yapılan hikâyeleri pek tutmuyorum. Aynı zamanda spiker gibi konuşan köylülerin olduğu hikâyeleri de beğenmiyorum. İnandırıcı değiller. Öyküler beni ikna edemiyor, yıllardır bu gibi şeyleri işaret edip duruyoruz. Bu gibi eserler edebiyatımızın yerinde saymasına neden oluyor. Yazarlar kendi dillerini bulamıyor, asıl hikâyelerini anlatamıyor, üsluplarını geliştiremiyorlar. Üstüne üstlük çoğu kez çeviri eserlerdeki dili taklitten öteye gidemeyen, bazen de dilin güzelliğine atıf sosuna bulandırılmış bolca aforizmalı ve lirik eserler ortaya çıkıyor.

Bu parçada görüşlerine yer verilen kişinin çeviri dille oluşturulan yapıtlarda eksik bulduğu yön aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gerçekçilik
B) Nesnellik
C) Evrensellik
D) Duygusallık
E) Sıradanlık

Paraf Yayınları

5. Ben edebiyatın bir fanus içerisinde yaşaması gerektiğini düşünmüyorum. Popüler kelimesi bizde bazen bir hakaret gibi kullanılıyor. Sanki bir şey popüler olduğu zaman otomatik olarak ucuz ya da sığ olduğu anlamına geliyor. Bence bu, otomatik olarak halkı küçümsemek demek. Ne kadar çok sayıda insan okursa bir şey o kadar kalitesini kaybeder diye bire bir bağlantı kurmak bence, topluma da halka da çok tepeden bakan bir yaklaşım. Ben bunu gönlüme yakın bulmuyorum, buna böyle bakmıyorum. Benim gözümde popüler olmak öyle otomatikman çok kötü bir şey değil. Her yazar daha çok okunmak ister, bunu saklamakta da bir anlam görmüyorum.

Bu parçada özellikle aşağıdakilerin hangisine karşı çıkılmaktadır?

A) İyi bir yazar olmak için toplumun her kesimine hitap etmek gerektiğine
B) Tanınan ve çok okunan bir sanatçının niteliksiz olacağı düşüncesine
C) Sanatçının belli duygu ve düşünceleri yansıtma kaygısıyla hareket etmesine
D) Yazarların halka yukarıdan bakarak onların sorunlarına odaklanmamasına
E) Yazarların daha çok okunmak için kaliteden ödün vermesine

6. Ne kadar etkili olursa olsun Güneş panelleri yağmur bulutları toplandığı zaman çok faydasız olabilmektedir. Bu yüzden Güneş panellerine düşen yağmur damlalarından elektrik üretme çalışmaları uzun zamandır gündemde ve artık Güneş panellerini ticari olarak daha istenir hâle getirmeye yönelik çalışmalar meyvelerini vermeye başlamış gibi görünüyor. "Yağış sırasında küçük bir miktar bile elektrik toplamak, hiç toplamamaktan daha iyidir." düşüncesiyle hareket eden bir araştırma ekibi, 2016'da ekstra grafen tabakası ilave edilmiş bir Güneş paneli üzerine düşen yağmur damlalarından elektrik üretmeyi başardı. Zaman, bize bu çalışmanın laboratuvar ortamından gerçek dünyaya ne kadar verimli bir biçimde aktarılabileceğini gösterecek.

Bu parçada Güneş panelleriyle ilgili sözü edilen çalışmanın amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Elektrik dışında başka bir enerji türüne yönelmek
B) Üretilen elektriği depolama sorunlarına çözüm üretmek
C) Yıllık olarak üretilen elektrik miktarını doğru olarak hesaplamak
D) Güneş ışınlarını daha verimli toplamayı sağlamak
E) Hava şartlarının olumsuz etkisini en aza indirecek keşif yapmak

7. Olumsuz duygular, bizi düşünsel ve fiziksel olarak aşağı çeker. Moralimiz bozuk olduğunda daha kolay yorulur, kendimizi daha güçsüz hissederiz. Enerjimiz daha azdır. Durum her ne ise onu düzeltecek çözüm önerilerini üretmek bile başlı başına bir güç gerektirir fakat bazen o gücü içimizde bulamayız. Resmin tamamını görmek yerine olumsuz olan tarafına kilitlenmek, durumu düzeltmek için düşünme ve çözüm üretme yetimizi kısıtlar. Sıkıntımız arttıkça bu tür olumsuz düşüncelerin sıklığı da artar. Bu tür düşünceler arttıkça onlara daha fazla inanmaya başlayabiliriz.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

A) Yoğun olarak yaşanan bazı duygular, karşıdaki kişilerde yanlış bir algı bırakabilir.
B) İş yapma enerjisi düşük kişiler, her zaman motive edici sözler duymak ister.
C) Başkalarının düşüncelerine saygı duyan kişiler, karşılaştığı sorunların altında ezilmezler.
D) Her sıkıntı, kişilerde olumsuz bir sonuç doğurmaz hatta bazıları onları dirençli hâle getirir.
E) Olumsuz duyguları kabullenmek, kişileri içinden çıkamayacakları ruhsal bir girdabın içine sokar.

8. Dijital oyunlar, kültür endüstrisinin önemli bir parçasıdır ve hızla gelişmeye devam etmektedir. 2017 yılı Avrupa Komisyonu E-ticaret raporuna göre Avrupa'da internet üzerinden en çok satın alınan ilk on ürün içerisinde yazılım ve dijital oyunlar yer almaktadır. Yine aynı rapora göre dijital oyun pazarının %51'i mobil oyun, %24'ü bilgisayar oyunu ve %25'i de konsol oyunu satışlarından oluşmaktadır. 2017 yılında 78,6 milyar dolar olan küresel oyun piyasasının %14,6 büyüyerek 2021 yılında 90,1 milyar dolara ulaşacağı tahmin edilmektedir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi kesin olarak çıkarılabilir?

A) Avrupa Komisyonu E-ticaret raporu, 2017'de ilk kez kamuoyuyla paylaşılmıştır.
B) Dijital oyun piyasası, küresel oyun piyasasının yarısından fazlasını elinde tutmaktadır.
C) 2017 yılında Avrupa'da en çok satılan ürünler sıralamasında internet üzerinden alınan dijital oyunlar ilk sırada yer almaktadır.
D) 2017 yılında dijital oyun piyasasının çoğunluğunu mobil oyun türleri oluşturmaktadır.
E) Küresel oyun piyasasının cirosu, 2017'den sonra artışa geçmiştir.

Paraf Yayınları

1-E	2-C	3-D	4-A	5-B	6-E	7-E	8-D

1. İnsanın mutlu, verimli, huzurlu olmasının altında ruhsal dengesini sağlayabilmesi ve ruhsal sağlığını koruyabilmesi yatmaktadır. Burada da psikolojinin, insanın ruhsal sorunları ve hastalıkları ile ilgilenen bir alt dalı "klinik psikoloji" öne çıkmaktadır. Klinik psikoloji öncülüğünde yaşadığımız süreç, bizi sadece var olan sorunlarımızdan kurtarmakla kalmayıp daha nitelikli bir kişisel gelişime sahip olmamıza ve olası sorunlara karşı da daha dirençli bir duruma gelmemize yardım eder. Bununla birlikte toplumumuzda azalmakla birlikte hâlen var olan birtakım ön yargılar; insanların psikolojik destek alma konusunda çekimser kalmasına neden olmaktadır. Dolayısıyla çoğu kişi bu basit nedenle daha mutlu, sağlıklı bir yaşam sürmek kadar önemli bir olguyu basit ve akılcı olmayan ön yargılar nedeniyle ıskalamak durumunda kalmaktadır.

Bu parçadan hareketle

I. Kendini anlamaya, tanımaya yönelik araştırmalar; insanların bir zaman sonra psikolojiye ilgi duymaları sonucunu ortaya çıkarmaktadır.

II. Psikolojik tedaviler, hastaların ileride karşılaşacakları başka sorunlarla baş etmelerine önemli katkı sağlamaktadır.

III. Psikolojinin bir bilim dalı olarak kabul edilmesinde, insanlık tarihinde yaşanan bazı olaylar etkili olmuştur.

IV. Psikolojinin insan sağlığına yönelik çalışmaları, toplumumuzun bir kısmı tarafından şüpheyle karşılanmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) I ve III C) II ve IV D) III ve IV E) Yalnız IV

2. Canlıların işlevlerini ve yaşam biçimlerini taklit eden, programlanabilen veya öğrenme yeteneğine ve zekâya sahip olan robotlar endüstriyel üretimde, uzayda, tıp, eğitim, savunma gibi birçok sektörde yaygın olarak kullanılıyor. Otomobillerimizi kullanan, çimlerimizi biçen ve evlerimizi temizleyen robotların kullanımı da gittikçe artıyor. Aileden biri gibi olmaları an meselesi. Evlerimizde, iş yerlerimizde ve fabrikalarda bizlere hizmet edebilmeleri için, çevrelerinde olup bitenleri ve insanların nasıl ve neye göre davrandığını anlamaları ve doğru yorumlamaları için programlanıyor robotlar.

Bu parçada "robotlar"**la ilgili olarak anlatılmak istenen, aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Zamanla insan hayatının çeşitli alanlarında daha çok yer almaya başladığı

B) Gelişen teknolojiye paralel olarak hızlı bir büyüme gösterdiği

C) İnsanların gündelik yaşamını kolaylaştırdığı

D) Sanayide üretim artışı sağlayarak ekonomiye katkı yaptığı

E) Gelişen özellikleriyle beraber insana özgü niteliklere kavuştuğu

3. İnternetle birlikte bilgisayar ve cep telefonları arasında bir ağ şebekesinin kurulması yeni bir dünyanın doğmasına yol açtı. Kablolu veya kablosuz kullanılan internet, hayatımıza teknolojik tabanlı bir değişim sunarak kültürel bir devrim gerçekleştirdi. Yaşamla ilgili olarak alışılmış usullerin yerini yeni ve dijital bir kültür aldı. Klasik yaşama biçimlerinin, değer yargılarının yerine hayatımıza yeni kavramlar girdi. İnternet yeni kolaylıklar, aynı zamanda yeni sorunlar getirdi insanların hayatına. Hayatın bütün boyutlarını etkiledi, önemli dönüşümlere yol açtı. Girdiği her toplumda kendi kültürel egemenliğini ilan etti, benzer süreçleri kültür ve coğrafya farkı gözetmeksizin bir şekilde yaşattı.

Bu parçada internetle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

A) İnsanların kültür düzeyini yükselttiğinden

B) Kullanımının hızla yayılma gerekçelerinden

C) İnsanları bir duygu etrafında birleştirdiğinden

D) Teknolojinin gelişmesini hızlandırdığından

E) Toplumsal yaşam üzerindeki etkilerinden

4. Bir süredir parlak yeteneklerin ortaya çıkmadığı konuşuluyor. Bir yandan da ilk yapıtları coşkuyla karşılananların çoğunun ya aynı metni üretmeyi sürdürdüğü ya da yazdıklarının düzeyinin ve okunurluğunun düştüğü görüşü var. Bence bunun nedeni, yeni yazarların aceleci olmaları ve pişip olgunlaşmadan hak etmedikleri ölçüde övülüp şişirilmeleri. Dildeki pürüzler, sakatlanmış söz dizimi ve yazım kuralları bir yana, yeterli felsefi ve insani birikime sahip olmadığı hâlde yazmaya özenen gençlerin çoğunda, bolluk içinde konu sıkıntısı yaşanıyor. Birikim ve bilgi yoksunluğunun doğurduğu yüzeysellik ise yazılanlara bütüncüllükten kaçış ve bunalım olarak yansımakta.

Görüşlerini böyle dile getiren eleştirmene göre başarılı olmak isteyen genç bir yazar, aşağıdakilerden hangisini yapmalıdır?

A) Konusal bir bütünlük yarattığı izlenimi vermek için ilk yapıtında değindiği konulara sonraki yapıtlarında da değinmeli

B) Farklı okumalar yaparak yapıtlarının temelini kültürel bir birikime yaslamalı

C) Edebiyat dışı görüşlerini farklı platformlarda dile getirerek düşünsel yönünü öne çıkarmalı

D) Konu aramak yerine günlük yaşamın en sıradan durumlarını dikkat çekici dil oyunlarıyla sunmalı

E) Yapıtlarında farklı dillerden alınan kelimelerle zengileşen karmaşık ve güç anlaşılır bir dil kullanmalı

Paraf Yayınları

5. Ebeveynler, ailelerinden aldıkları duygusal yüklerin, koşullanmaların, ön yargıların, kalıplaşmış düşüncelerin ve artık işlevsel olmayan öğretilerin kıskacından kurtaramıyorlar kendilerini. Çocuklarıyla ilgili hayalleri var ve bu hayallerinin sınırlarını ailelerinin kazandırdığı anlayışlar, alışkanlıklar ve beklentiler çiziyor. Bu yaklaşım tarzı, hayallerindeki çocuk ile gerçekteki çocuk arasında büyük bir fark olduğunu gösteriyor onlara. Fark ne kadar büyükse sorunlar da o kadar derinleşiyor. Farkında olmasalar da sorun çocuklarında değil aslında, çocuklarıyla sağlıklı ilişkiler kurmalarına ve yürütmelerine engel olan kendi çocukluklarında.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çocukluklarında yaptıkları hatalardan ders alan ebeveynler, çocuklarının aynı hataları yapmasını istemez.
B) Çocuklarının beceri ve isteklerini fark edemeyen ebeveynler, zaman içinde büyük bir hayal kırıklığı yaşar.
C) Ebeveynlerin çocuklarıyla yaşadıkları sorunların temelinde, kendilerine ailelerinden miras kalan bakış açılarıyla çocuklarına yaklaşmaları yatar.
D) Ebeveynlerin, çocuklarını başka çocuklarla karşılaştırması, çocuklarda öz güven kaybına ve başarısızlığa yol açar.
E) Aile içinde yaşanan anlaşmazlıkların kaynağı, genellikle ebeveynler değil, sorumluluklarının farkında olmayan çocuklardır.

6. Bir romanı okurken başka hayatları yaşar, başka insanlarla birlikte duygulanır, düşünür, heyecanlanır, mutlu olur, acı çekeriz. Kendi yaşamımızdan dışarı fırlayıp başkası olur, kurmacanın bize sunduğu deneyimleri yaşarız. Bir başka dünyanın kapısı açılır önümüzde ve biz o rüyaya, o yanılsamaya kapılır; okuma süresi boyunca gerçeğin yerine o rüyayı ikame ederiz. Roman, hayatımızın daha zengin ve renkli olmasını isteyen arzularımıza cevap veriyorsa roman bittikten sonra da roman kahramanlarıyla, onların yaşadıklarıyla hemhâl olmaya devam eder, uzun yıllar boyunca unutmayız onları. Artık ruhumuzdan bir parça olmuşlardır.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Okur, kendi yaşam çevresinden seçilen karakterin yer aldığı romanlardan daha çok etkilenir.
B) Romanların büyülü atmosferine kendini kaptıran okur, gerçek yaşama dönmekte zorluk çeker.
C) Roman içindeki dünyada kahramanlar arasında kaybolan okur, gerçekle düşü ayırt etmekte zorlanır.
D) Romanların okur üzerindeki etkisi, romanda anlatılanların gerçek yaşamla örtüşmesine bağlıdır.
E) Okurun yaşamı ile düşleri arasındaki boşluğu dolduran romanların okur üzerindeki etkisi uzun sürer.

7. Pandemi sürecinde sokağa çıkma kısıtlaması ve fiziki sosyal ilişkilerin fiilen ortadan kalkması sonucu internet ve sosyal medya ağları üzerinden kurulmuş olan bir "sanal toplum"dan söz etmek mümkündür. Küreselleşme, postmodern koşullar, geç modernite ya da ekolojik modernite, risk toplumu gibi kavramlarla ifade edilen bu dönemin diğer ifade biçimi de bilgisayar ve internetin etkisine vurgu yapmak amacıyla kullanılan dijital toplum ya da burada ifade edildiği biçimiyle sanal toplumdur. Sanal toplumun, 1990'lı yıllarda internetin sivil amaçlarla kullanılarak yaygınlık kazanıp ekonomi, toplum ve bilim dünyasına ilişkin yaşamın internet üzerine kaymaya başlamasıyla ortaya çıktığı söylenebilir. Böylelikle, internet üzerinden kurulan bu yeni ilişkiler ağına kısaca "sanal toplum" denmiştir.

Bu parçada "sanal toplum"**la ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İnsanlar arası iletişimi güçlendirerek insanları birbirine yaklaştırdığı
B) Göz ardı edilen bir kavram olarak pandemiyle birlikte önem kazandığı
C) Toplumsal hayattaki konumunun yeni yeni belirginleştiği
D) Pandemi sürecinde ön plana çıksa da geçmişinin eski olduğu
E) Bilgisayar ve internet kullanımına bağlı olarak yaygınlaştığı

8. Günümüzde eleştiri, bazı yetkin kalemleri istisna tutarak söylüyorum, ne yazık ki kuramsallıktan, birikimden giderek uzaklaşıyor. Kültürün ve edebiyatın çözülmesine, çapsızlaşmasına zemin hazırlayan postmodernist anlayışın bir sonucu olarak öznel tutumların belirleyiciliğinde sığ bir anlayış eleştiri alanına da hâkim olacak gibi görünüyor. Bir metnin tarihsel doku içerisinde tuttuğu yeri sorgulayan, metinlerin birbirleriyle ilişkisini derinden inceleyen, şairin poetik dünyasının derinliklerine dalmayı göze alan eleştirilere rastlanmıyor çoktandır. Hiçbir dayanağı olmayan boş iddialarla çalakalem yazılan kitap tanıtma yazıları eleştiri olarak sunuluyor.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada eleştiriyle ilgili olarak yakınılan durumlardan biridir?

A) Genel kabul görmüş düşüncelere dayalı yorumlar içermesi
B) Bazı türlerin göz ardı edilerek belli türlere yoğunlaşılması
C) Metinlerle ilgili ayrıntılı değerlendirmelerin yapılmaması
D) Kitap tanıtımlarının okur çoğunluğunun ilgisini çekecek nitelikte olmaması
E) Kaleme alınan yazıların, edebî dilin sıcaklığını yansıtmaktan uzak olması

Paraf Yayınları

1-C 2-E 3-E 4-B 5-C 6-E 7-D 8-C

1. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "İyi bir yazar şüphesiz okurların, eseriyle ve kahramanlarıyla kendilerini özdeşleştirebileceği canlı bir anlatıma sahip olmalıdır." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Sembolik anlatımı en iyi kullananlardan biri de Dino Buzatti'dir. Onun hayatın geçiciliği ve fanilik temasını işleyen *Bahçedeki Tümsekler* adlı eserini okuyanlar kendilerinin de bir gün bahçedeki bir tümsek olacaklarını görür gibi olurlar.

B) Bachmann, eserlerinde çıkışsız insanların dünyasına eğilir. Bachmann'ın eserlerini okuyanlar okuma esnasında kendi kendilerine konuşur, olayları, durumları yorumlarlar. Bir süre sonra bu konuşmaları sayıklamalara ve gerçeküstü analizlere dönüşür.

C) Platanov'un eserlerinde açlık ve acı temel vurgulardan biridir ancak o hiçbir acı sömürüsüne başvurmaz. Acı, doğal bir insani durum olarak öykülerde yer bulur. İnsanın onunla baş edebilme yolları, hayatın gereklilikleri ve insanın zaafları bu bağlamda incelikle örülür.

D) Cengiz Aytmatov'un eserleri sinemasaldır. Tasvirler, görüntüler, karakter çizimi, olaya dayalı anlatım neredeyse çekime hazır bir senaryo gibidir. Bizde de izleyiciler *Selvi Boylum Al Yazmalım* olarak uyarlanan bir eserinde başarılı performansıyla dikkat çeken başrol oyuncusunun yerine tepki vermekten kendini alıkoyamamıştır.

E) Sherwood Anderson'un bir öyküsünde on altı yaşında sevgilisi tarafından terk edilen ve ömrü hep onu beklemekle geçen genç kız yirmi altı yaşına geldiğinde beklediği sevgilisi dönmeyince dengesini kaybeder. Okurlar da kendilerini karmaşık bir bilinç akışı sarmalının tam göbeğinde bir o yana bir bu yana savrulurken bulur.

2. İnsanı ilgilendiren her şeyi yazmaya çalışıyorum. Bir çocuğun bir metal alıp onunla dünyayı kurtaracak bir bilezik yapmasından, bir babanın çocuğunu geleceğe taşıma çabasına kadar ne varsa anlatıyorum. Edebiyat gündeminde hangi konu varsa onu okuyucuya kendi gözümden aktarıyorum. Örneğin son kitabımda özgürlüğü merkeze koydum. Bir öncekinde felsefeyi kurcalamak istedim. Düşünmenin ne olduğunu anlatmaya çalıştım. Düşünmenin, insanların doğdukları coğrafyaya göre şekillendiğini, yanlış bile olsa çocuk yaşta edinilen doğruların bir türlü değişmediğini anlattım. Diğerlerinde de hep merkezde insan var. İlk günden beri insana dair ne varsa onları anlatmaya çalışıyorum.

Bu parçada yazar, aşağıdakilerin hangisinden söz etmektedir?

A) Kitaplarında işlediği konulardan
B) Kitap yazma sebeplerinden
C) İnsanlara doğruları gösterdiğinden
D) İnsani duyguları ayrıntılarda aradığından
E) Kitaplarında sorunlara nasıl yaklaştığından

3. Çoğu hayvan sahibi, bir evcil hayvana sahip olmanın kendilerini daha iyi hissettirdiğini dile getirse de kısa yoldan böyle bir yargıya varmak zor. Bu konudaki çalışmaların sadece bir kısmında evcil hayvan sahiplerinin diğer insanlardan daha mutlu olduğu yönünde bulgular elde edilmiş. Pennsylvania Üniversitesinden Erika Firedmann'ın 1980-1992 yılları arasında yaptığı araştırmalarda ise hayvan sahiplerinin kalp krizi sonrasında bir yıl hayatta kalmasının diğer insanlara göre daha olası olduğu görülmüş. Ancak bu tür araştırmaların sonuçlarının yorumlanması pek kolay değil. Çünkü deneklerin (hayvan sahibi olan insanların) diğer insanlardan farklı ortak özellikleri olabilir ve bu durumda hayvan sahibi olmanın tek başına bir etmen olarak değerlendirilmesi çok sağlıklı olmayabilir. Araştırmacıların ev hayvanlarının sağlığa olan etkisini daha iyi anlayabilmek için ev hayvanı olmayan rastgele bir grup insana ev hayvanı edindirip ev hayvanı olmayan insanlarla karşılaştırmalar yapması gerekiyor.

Bu parçaya göre sözü edilen araştırmalardan istenen verimin alınamamasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Deneklerin sahip olduğu hayvanların birbirinden farklı özelliklere sahip olması
B) Daha önce hayvanı olmayan, sonradan hayvan edinen deneklerin seçilmiş olması
C) Deneklerin hayvanlara olan yaklaşımlarının büyük oranda farklılık göstermesi
D) Hayvan sahibi olma dışında, deneklerin yaşamını etkileyen benzer faktörlerin göz ardı edilmesi
E) Deneklerin hayvanlarla olan ilişkilerinde bazı durumların gözlemlenmesinin mümkün olmaması

4. Mektubunda "Yazma." demişsin. Bu da gösteriyor ki bunca yıllık dostunu anlayamamışsın. Bugüne kadar düşünceyi, duyguyu, acıyı, öfkeyi, kıvancı, keyfi paylaşmanın tek yolu bellemişim yazmayı. Okumak, bakmak, görmek, seyretmek, dinlemek yolları elbet açık ama sıra söz almaya, tepki vermeye gelince ancak yazıyla yapagelmişim bunu otuz şu kadar yıldır. Bunu yani en iyi bildiğim şeyi bırakamam, bildiğim yoldan çıkıp hiç bilmediğim patikalara yönelemem.

Bu parçada

I. Sitem
II. Şaşırma
III. Umursamazlık

duygularından hangileri belirgindir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

Paraf Yayınları

5. Eskiden geleneksel yapıya sıkı sıkıya bağlı olan Avrupa mutfakları, şimdilerde büyük bir değişim yaşamakta. Bu değişimin temel nedeni ise savaş sonrasındaki iş gücü sıkıntılarına çözüm olarak başka ülkelerden Avrupa'ya göç eden ve beraberinde mutfaklarını da götüren yabancı işçiler ve onların çocuklarıdır. Günümüzde Avrupa'nın her yanında İtalyan, Türk, Portekiz ve Yunan yemekleri yaygın ve revaçta; pizza restoranlarına en küçük köylerde bile rastlamak mümkün olduğu gibi dondurulmuş pizzalar ve diğer hazır gıdalar düzenli olarak tüketiliyor.

Bu parçanın bütünüyle ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi doğrudur?

A) Ekonomik sıkıntılarla beslenme alışkanlıkları arasında doğrudan bir ilişki söz konusudur.
B) Avrupa'ya göç eden farklı etnik grupların etkisiyle Avrupa mutfağı tamamen pratik yemeklere yönelmiştir.
C) Avrupa'da, göçle birlikte sosyal yapıda meydana gelen değişikliklerin yemek kültüründe de yansımaları olmuştur.
D) Avrupa mutfağında yaşanan değişikliklerin ardından halkın beslenme alışkanlığında ciddi bir değişim göze çarpmaktadır.
E) Savaş sonrası yaşananlar ve göç olgusu, Avrupa mutfaklarını niteliksizleştirmiştir.

6. Aramızda zamansal açıdan büyük mesafeler olsa da bazı yazarlar, bizi hiç terk etmiyor. Shakespeare'in hayatının sırlarla dolu oluşu bizi hâlâ ilgilendiriyor. Dickens'ın, Dostoyevski'nin hayatları da öyle. Ama bizi asıl ilgilendiren, yazarların hayatları değil de yazdıklarının hayatı aslında. Yaşadıklarını yazan yazarların bile kendi yaşadıkları değil de yazdıklarının hikâyesi ilgilendiriyor bizi. Shakespeare gibi yazarları güçlü kılan, yazdıklarındaki hayatlar. Otobiyografiye kaçan yazarın yazdıkları ise pek ciddiye alınmıyor. Bizi bir süre ilgilendirse de onların bir süre sonra unutulup gideceklerini biliyoruz. Yaşamı en ilginç olan yazarların yaşamı bile yazdıkları hayatlar kadar dayanıklı olmuyor.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaşamıyla insanlara yol gösteren yazarların yapıtları çağlar ötesine seslenir.
B) Bir yazarın kalıcı yapıtlar vermesinin yolu, ilginç olaylar yaşamasına bağlıdır.
C) Yazarları ölümsüzleştiren, kişisel yaşanmışlıkları değil, yapıtlarındaki kişilerin yaşamlarıdır.
D) Yazarlar kendi başlarından geçenleri yapıtlarına yansıttıkları oranda zamana direnebilir.
E) Kişisel yaşamları, yapıtlarındaki kişilerin yaşamlarıyla örtüşen yazarlar daha çok ilgi çeker.

7. Geçtiğimiz 500 yıl boyunca modern bilim, pek çok olağanüstü gelişmeye imza atarken bunu büyük ölçüde devletlerin, şirketlerin, vakıfların ve bireysel bağışçıların bilimsel araştırmalara akıttıkları büyük paralarla başardı. Bu paralar, evrenin ve dünyanın gizemini çözen tanınmış kâşiflerin yaptığından çok daha fazlasını gerçekleştirdi. Bu dâhiler doğmamış olsaydı büyük olasılıkla, onların sezgisel buluşlarını başkaları gerçekleştirecekti. Ama gerekli finansal kaynaklar olmasaydı hiçbir entelektüel gelişme bunun yerini dolduramazdı.

Bu parçada savunulan asıl düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Modern bilimin gelişmesi, finansal destekçiler sayesinde olmuştur.
B) Büyük buluşların gerçekleşmesinde mali kaynaklar, kişisel yeteneklerden daha etkili olmuştur.
C) Bilim adamları ve kâşifler için sezgi ve merak, para desteği kadar önemlidir.
D) Önemli keşiflerin hayata geçirilebilmesi ancak büyük dehaların varlığıyla mümkün olmuştur.
E) Günümüzde yeni buluşların yapılabilmesi, geçmişe oranla daha fazla maliyet gerektirmektedir.

8. Geçmişin mirası olan eserlerle metinler arası ilişkiler kurarak okurla birlikte oyun oynama, postmodern edebiyatın olmazsa olmazlarından biri. Başkalarının sözlerinden oluşmuş bu dünyada devinirken büyük bir dönüşüme şahit oluyoruz. Bu dönüşüm kimi zaman biçimle, kimi zaman da eskinin ve bugünün söyleminin bir araya gelişiyle bambaşka bir biçeme bürünüyor. Metinler arasılığın, metinleri fazlasıyla zenginleştirdiğini düşünüyorum. Bugün söylenecek bir söz kalmadı, yeni bir şey söylemek çok zor. Bu anlamda özgün bir eserin verilmesi mümkün görünmüyor. Bunun yerine ben, eskinin mirasıyla metinler arası ilişki kurup bugün bambaşka öykülerin, romanların üretim sürecine girdim.

Bu parçada yazarın kendisiyle ilgili anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Başka metinlerin üslubunu taklit etmesinin, edebî yetkinliğine gölge düşürmediği
B) Metinler arası ilişki kuran postmodern anlatılardan yararlanarak kalıcılığı yakaladığı
C) Edebiyat alanında söylenebilecek her şey söylendiği için içerik üretmede sıkıntılar yaşadığı
D) Postmodern edebiyatın ortaya koyduğu anlatım yöntemlerini edebiyat için bir çıkış olarak gördüğü
E) İçerik olarak yenilik üretmek yerine eski metinlerle bağ içeren yeni söyleyişlere yöneldiği

Paraf Yayınları

1-C	2-A	3-D	4-A	5-C	6-C	7-B	8-E

1. **Gazeteci:** Sergiyi beğendiniz mi?

Ressam: Resimler olağanüstüydü ancak tabloların sadece dekoratif amaçla dizildiği bir kompozisyon oluşturulmuş gibi geldi bana.

Gazeteci: Resimler arasında konu birliği mi yoktu?

Ressam: Sorun bu değil. Eserler, kendi dönem ve ekollerinden koparılmış. İzleyicileri cezbetmek uğruna tüm ulusların yer aldığı bir cümbüş oluşturmak amacı gözetilmiş. Böylece kültür gezginlerine bir eğlence çıkmış, o kadar.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki ressamın beklentisiyle örtüştüğü söylenebilir?

A) Ressamların sanat anlayışı, sergiledikleri resimlerin yapıldığı dönemin karakteristik özellikleri sergiye bir bütün olarak yansıtılmalıdır.

B) Bir sergide tek bir ekolün ya da sanatçının değil, olabildiğince farklı mizaçtaki sanatçıların da eserlerine yer verilmelidir.

C) Yeterince iyi bir kompozisyon kurabilirseniz bir sergideki resimlerin estetik değerden yoksun olmaları bile göze çarpan bir kusur olmaktan çıkacaktır.

D) Resim sergileri sadece tarihe not düşmek için yapılan çalışmalar değildir, aynı zamanda ulusların kaynaşması ve etkileşimi için de bir fırsattır.

E) Bir serginin seyirciden geçer not alabilmesi için sergideki resimlerin seyircinin dikkatini dağıtacak konu çeşitliliğine sahip olmaması gerekir.

2. Dünyanın en yaşlı çölü olarak kabul edilen Namib Çölü'nün Atlas Okyanusu'na bakan kıyısında sabah saatlerinde bir sis oluşur. Welwitschia bitkisi ve Namib böceği gibi canlılar bu sisteki suyu kullanarak çölde yaşayabilir. Namib böceği, eğimli bir yerde başı aşağı, sırt ve kanat kısmı ise yukarı doğru gelecek şekilde yaklaşık 45 derecelik bir açıyla durur. Havadaki nemde bulunan su molekülleri, böceğin sert kabuk yapısında bulunan bölgede toplanır ve eğimli duruştan dolayı böceğin ağzına iner. Bunu keşfeden uzmanlar, Namib böceğinin sırt yapısındakine benzeyen bir yüzey oluşturarak su toplama sistemi denemeleri ve prototipleri tasarlıyor şimdilerde.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Çölde yaşayan bitki ve canlılar daha dayanıklıdır.

B) Doğa, bilim insanlarına esin kaynağı olmaktadır.

C) Namib böceği uzun süre susuz yaşayabilmektedir.

D) Çöllerin deniz kıyısındaki bölümlerinde susuzluk yaşanmamaktadır.

E) Uzmanlar, çöl yaşamını zenginleştirmek için projeler geliştirmektedir.

3. Zaman zaman anılarımıza dönmek isteriz. Ne var ki artık bize çok uzak olan o yerler, anlar, olaylar, yüzler çoktan belleğin derinliklerinde kaybolmuş; kolayca çıkamayacakları kör kuyulara düşmüş gibidir. Hafıza, uyanmak için bir görüntü ister. Zihnimizde neredeyse hiçbir görüntüsü kalmamış şeyleri bazen bir iz, bir imge bulundukları kör kuyunun derinliklerinde yakalar. Bulundukları yerden çıkmak için bazen kalemin ördüğü ağa, bazen bir fotoğrafa, bazen bir kitaba takılır. Kalemin sihirli gücü girer burada devreye. Yazı, bir fotoğraf gibi hafızaya yardım eder, geçmişin sandığında biriktirdiklerimize eşlik ederek bir kez daha huzura getirir onları.

Bu parçadan

I. Yazmak, unutulmaya yüz tutmuş anıların gün yüzüne çıkmasını sağlar.

II. Anılar yaşanan zamandan ne kadar uzaksa onların anımsanması o denli güçtür.

III. Geçmişte yaşananların hatırlanması, üzerimizde bıraktıkları etkiyle doğru orantılıdır.

IV. Yaşadığımız bazı olayların uyandırdığı çağrışımlar, geçmişe yapılan yolculuklar için bir araçtır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

4. Edebiyat birtakım iddialarla yola çıkamaz. Bir iddia ile yola çıksa da yazma eylemi kendi kişiliğinde yön bulmaktadır. Bu nedenle iddia hiçbir şeydir edebiyatta. Yazı, yazarın iç dünyası ve ortaya koyabildikleriyle oluşmaktadır. "Şunları amaçladım, şunları yazacağım." gibi sözler yazarın yolunu belirlemede yetersiz kalır. Hatta yazarın yolunu açmaz, aksine onu yanıltır. Yazarın yolu, yaptıklarıdır.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Edebiyatta her yapıtın anlattığı bir önerme vardır.

B) Edebiyatta her yapıt kendi oluşum sürecini beraberinde taşır.

C) Sanatçı hiçbir akımın boyunduruğuna girmeden yapıtlarını oluşturmalıdır.

D) Amacı olmayan bir yazarın iyi bir eser oluşturması zordur.

E) Sanatçı yapıtlarında kendine ne kadar yer verse de aslında o yapıt toplumun malıdır.

Paraf Yayınları

5. Bir toplumda ahlakın ilerlemesini, düzelmesini istiyor musunuz; o toplumda mutlaka edebiyat, sanat merakını uyandırmaya çalışın. Çocuklara, gençlere şiirler, hikâyeler, romanlar okutturun; onları tiyatrolara, sinemalara gönderin. O hikâyelerin, romanların, oyunların insanlarıyla tanışsınlar. Onların hayatlarını, hayallerini yaşasınlar. Öğrensinler onların içlerini, böylece gerçekteki insanları daha da iyi anlarlar. Çocuğunuz büyüyünce ne olacaksa olsun, küçükken siz ona edebiyatı sevdirmeye bakın; ilim, bilgi sonradan gelecektir.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanat yönünden gelişmiş toplumların, kültürel değerlerini hiçbir zaman yitirmeyeceği
B) Edebî eserlerde anlatılanların ahlakın belirlediği sınırlar dışına çıkmaması gerektiği
C) Sanat ve edebiyatın bir toplumun ahlak düzeyini yükselttiği
D) Okuma kültüründen yoksun bir toplumun, varlığını devam ettiremeyeceği
E) Gerçek bir bilgiye ancak nitelikli bir sanat eğitiminden sonra ulaşılacağı

6. 1980'li yıllara kadar zekâ, IQ adı altında dilsel ve matematiksel beceriler olarak tanımlanmış ve ölçülmüştür. Bu tanıma göre zekâ tek parçalı, tek unsurludur. Bu temel varsayımın yanı sıra insanların sabit bir zekâ ile doğduğu ve zekânın yaşam boyu çok az değişim geçirdiği inancı geçerli olmuştur. Ancak son on yıldır şiddetli eleştirilere hedef olan bu görüşler köklü bir değişim geçirmiştir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi kesin olarak çıkarılabilir?

A) 1980 yılından önceki zekâ ölçümlerinin hiçbir bilimsel karşılığı yoktur.
B) Zekânın ölçümündeki bazı metotlar, genelgeçer bir sonuç ortaya koyamamaktadır.
C) IQ adı altında yapılan testler, günümüzde artık hiçbir şekilde yapılmamaktadır.
D) Çocukların zekâ ölçüm sonuçlarına göre eğitim görmesi, 1980'li yıllarda başlamıştır.
E) Zekânın geliştirilebilir bir özellik taşımadığı görüşü, çocuk eğitimcileri tarafından kabul görmemektedir.

7. Geçtiğimiz aylarda Türkçe yayımlanan *Kırılgan Şeyler* adlı derlemede karşımıza farklı bir yapıt çıkmıştı. Aslında bir öykü derlemesi olan bu kitapta sanatçının yazdığı uzun şiirler de yer alıyordu. Korku edebiyatının önemli isimlerine baktığımızda şiirin bir öykü anlatma aracı olarak kullanıldığını görürüz. 18 ve 19. yüzyıllarda yayımlanan çeşitli Gotik romanlarda da bölümlerin arasına serpiştirilmiş şiirler çıkar karşımıza. Elbette korku edebiyatındaki bu şiirselliği 18. yüzyıldaki "mezarlık şairleri" akımına kadar götürmek mümkün. Onun, şiiri bir öykü formu olarak kullanmasını hatta yer yer deneme, anı ve gezinin sınırlarında gezinmesi içinden geldiği edebî gelenekten kopmamış olmasına bir kanıt olarak gösterebiliriz.

Bu parçada sözü edilen sanatçı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Türk edebiyatında var olmayan bir türde yapıt oluşturduğu
B) Dünya edebiyatında adından çokça söz ettirdiği
C) Türler arası sınırların kaldırıldığı metinlere imza attığı
D) Yetiştiği edebî geleneğin dışında yeni bir türe yöneldiği
E) Korku türündeki yapıtlarında şiirin mizahi yönünden yararlandığı

8. Bir yapıt ne zaman sanat hâline gelir, bir insan ne zaman sanatçı olur? Size hiç beklemediğiniz bir cevap vereceğim: Hiçbir nesne, kendi kendine sanat yapıtı değildir. Bir nesne, sanatçı tarafından sanat yapıtına dönüştürülür. Kelebeğin güzelliği, denizin bizde yarattığı duygular, Haliç'in görüntüsü sanat değildir. Sanatçı, gördüklerini, yaşadıklarını ya da hissettiklerini sanat alanının içinde ifade ettiği zaman, onu oraya taşıdığı zaman sanat yapıtı olur.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanatsal nitelik, malzemenin sanatçı bakış açısıyla işlenmesi sonucu ortaya çıkar.
B) Sanatçının, uzun zaman ayırarak oluşturduğu bir yapıt kendi estetik görünümünü kazanır.
C) Kendi üretim gücüyle nesneleri soyut düzeye taşıyabilen kişi gerçek sanatçıdır.
D) Doğadan alınan malzemenin yeni bir biçim kazanması yoğun bir emek gerektirir.
E) Sanat yapıtının başarısı taşıdığı güzelliğin herkesçe fark edilmesiyle ortaya çıkar.

Paraf Yayınları

1-A	2-B	3-B	4-B	5-C	6-B	7-C	8-A

1. Yunus Emre'nin ve Fuzuli'nin şiirlerini daha iyi anlamamız için temelini tasavvufun oluşturduğu yaşam tarzını, Nedim'in şiirlerindeki dünyayı hissetmemiz için Lale Devri'nin masalsı iklimini, Baki'nin şiirlerini anlamamız için divan edebiyatı geleneğini ve Kanuni'nin ihtişamlı dönemlerini, Yahya Kemal'in şiirlerinden tat almamız için yıkılmakta olan büyük bir imparatorluğun son demlerini, Nazım Hikmet'i anlamamız için de sosyal sınıfların çatışma alanlarını kavramamız gerekli olabilir. Bize o şiirin büyüleyici dünyasının kapısını aralamak noktasında yardımcı olan bu bilgiler, bir çeşit anahtar işlevi görür.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nitelikli eserlerin birçok yönden ortak özellikler taşıdığı
B) Ortaya çıktığı dönemin koşulları bilinmeden eserlerin tam olarak anlaşılamayacağı
C) Çağını yansıtan eserlerin her dönemde okuyucu bulacağı
D) Şairlerin yaşamlarıyla şiirleri arasında benzerlik olmayabileceği
E) Yaşanan negatif olayların sanatı ve sanatçıyı da olumsuz etkilediği

2. "Çocuk okuru olmayan bir toplumun yetişkin okuru olmaz." sözü doğal ki şiir için daha çok geçerli. Günümüzde yetişkin şiir kitapları çok dar bir edebiyat çevresinde okunuyor ne yazık ki. Çocuklar şiirle tanışmalı ve büyümeli ki bu olumsuz gelişme aşılabilsin. Bu yüzden çocuklar için şiir önemlidir. Çocuklar şiirle büyümeli; sevinci, coşkuyu, acıyı, hüznü ana dilinin müziğiyle yüreğinde duyabilmeli; böylelikle iç dünyası zenginleşmeli. Çünkü şiir; dilin, sesin, yüreğin ritmini yansıtır. Yaşam şiirle anlam kazanır.

Bu parçaya göre,

I. Duygu dünyasını zenginleştirmesi
II. Yaşama iyimser bakabilmeye yöneltmesi
III. Kendini doğru ifade edebilmesini sağlaması
IV. Mutluluğu yaşamına egemen kılmayı öğretmesi

yargılarından hangileri şiirin çocuklara yönelik yararlarından biridir?

A) I ve II B) Yalnız I C) I ve IV
D) III ve IV E) Yalnız II

3. **Müsilaj konusunda sevindiren gelişme!**

Marmara Denizi'nin kâbusu haline gelen ve halk arasında "deniz salyası" olarak da bilinen müsilaj, Çanakkale Boğazı'nda son günlerde artan hava sıcaklıklarıyla birlikte büyük oranda azaldı. Uzmanlar, Marmara Denizi'nin büyük bölümünü kaplayan, Çanakkale Boğazı'ndan akıntıyla Kuzey Ege'ye kadar ulaşan müsilajın oluşumuna, deniz suyu sıcaklığının uzun süre 14-16 santigrat derecede sabit kalmasının neden olduğunu açıkladı. ÇOMÜ Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ayaz, deniz suyu sıcaklığının çok uzun süre 14 ile 16 santigrat derece arasında sabit kalmasının, fitoplanktonları oluşturan diatomların hızla çoğalmasına neden olduğunu söyledi.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Güncel bir konuyla ilgili halkın yanlış düşüncelerine yer verilmiştir.
B) Doğal bir sorunun oluşum sebepleri ve süreci hakkında güncel bir bilgi aktarılmıştır.
C) İnsan eliyle gerçekleşen bir problemin çözüm yolları üzerinde durulmaktadır.
D) Uzmanların bir konuda çatışma hâlinde olduğu gösterilmektedir.
E) Metnin gerek kendi içinde gerekse metin ile başlık arasında tutarsızlıklar bulunmaktadır.

4. Yaz boyu yiyenleri serinletip ağızları tatlandıran üzümler, başka bir biçimde olsa da kış boyu sofralarda yer bulmak için pekmez olmaya doğru yolculuğa çıkıyor. Toplanıyor, küfelere dolduruluyor, köye taşınıyor sonra. Çuvallara doldurulup ağızları sıkıca bağlanıyor. İlk önce havuzlarda sıkılarak üzümün suyu elde ediliyor. Üzüm suyu bir süre dinlenmeye bırakılıyor. Daha sonra kurulan kazanların içi üzüm suyuyla, altları da odunlarla dolduruluyor. Yakılan ateşin üzerindeki kazanlar hızlı ve aralıksız şekilde karıştırılıyor. Pekmez kıvamını alana kadar bu işlem devam ediyor. Uzun ve yorucu kaynatma işleminden sonra asla su ve şeker katılmadan üzümün özünden katkısız, vücuda şifa, nefis bir pekmez çıkıyor.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

A) Pekmez yapmanın püf noktalarından
B) Pekmez yapmanın zorluklarından
C) Pekmez yapma sürecinden
D) Pekmezin sağlığa yararından
E) Pekmez yapımında kullanılan ana malzemeden

Paraf Yayınları

5.
- Tıpta, doğru bilgilere sahip doktorların fikirleri, sıradan bir insanın kendi rahatsızlığıyla ilgili olarak koyduğu teşhisten çok daha önemlidir. Doktorlar, hastaların bedenin işleyişi konusunda bazen ölümcül olabilecek bilgisizliklerini telafi etmekle yükümlüdürler.
- Epikürcülüğün temelinde şu düşünce yatar: Biz insanlar, "Mutlu olmak için ne yapmalıyım?" sorusunu içgüdüsel olarak yanıtlarken "Sağlığıma kavuşmam için ne yapmam gerek?" sorusunu yanıtlamaya çalışırken yaptığımız gibi yanlış sonuçlara varabiliriz.

Bu iki parçadan çıkarılabilecek sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ruhumuzla ilgili teşhislerimiz, bedenimizle ilgili teşhislerimizden daha doğru değildir.
B) Mutluluğa ulaşmak için çabalamamız, sağlığımıza ilişkin olumlu hislerimizden kaynaklanır.
C) İnsan bedeninin işleyişi ile ruhsal bütünlüğün korunması arasında doğrudan bir ilişki yoktur.
D) Felsefe ve tıp, insanların kendileri hakkındaki kanılarına eleştirel gözle bakmalarını sağlar.
E) Alanında uzman kişiler, teşhisleriyle geleceğimizi güvence altına almamızı sağlarlar.

6. 35 yıldan uzun bir süre boyunca 24 milyon kilometreden fazla yol kateden Voyager 1 nihayet yıldızlar arası uzaya ulaştı. Böylece ilk defa insan yapımı bir nesne heliosferin yani Güneş'ten kaynaklanan atom altı parçacıklarla dolu görünmez "balon"un ötesine geçmiş oldu. Ölçümler Voyager 1'in yıldızlar arası uzaya 2012'nin Ağustos'unda çıktığını gösteriyor. Ancak araştırmacılar uzay aracının çıkışını teyit eden verileri ancak 2015'in Eylül ayında elde edebildi. Şimdi araştırmacılar uzay aracının en güncel gözlemlerini inceliyor.

Bu parçadan çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Voyager 1 aracı atom altı parçacıkları ilk kez bulan, insan yapımı bir araçtır.
B) Uzay araçlarından elde edilen bilgiler, hızlı biçimde incelenmektedir.
C) Uzay araçlarından edinilen bilgilerin dünyaya ulaşması zaman almaktadır.
D) Voyager 1 uzay aracı dışında insan yapımı hiçbir araç uzayda yolculuk yapmamıştır.
E) Uzaydan elde edilen bilgiler içinde sadece güncel olanlar değerlidir.

7. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Yazın dünyasında belirli bir kıvamı tutturup adından söz ettirmeyi başaran hiçbir sanatçı, yenilenmeksizin varlığını uzun süre devam ettiremez." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Azra Erhat; gerçek özgürlük, gerçek mutluluk deyimlerinin ardında yatan felsefeyi uzun yıllardır ortaya koyuyor. Bilginin, birikimin, yoğun bir çalışmanın oluşturduğu eserleriyle okurun zihninde şimşekler çaktırmayı başarıyor.
B) Her dem taze kalmayı başaran sanatçılardan olan Sabahattin Eyüboğlu, dünü ve bugünü saran engin kültürüyle yaşama yepyeni bir yorum getiriyor. Anlatımının olanaklarını sürekli geliştiren sanatçı, dünü ve bugünü çok iyi bildiği için olayları çağdaş düşünce açısından yorumlamayı başarıyor.
C) Kavramlar üzerine düşünmenin canlılığı koruma yöntemlerinden biri olduğunu çok iyi kavrayan Memet Fuat; zaman içinde sapmalara, değişimlere uğrayan kavramları modern düşünce düzlemlerinde irdelediği yazılarıyla güncelliğini hiçbir zaman kaybetmiyor.
D) Ara Güler'in fotoğrafları birer şiirdir; ezilmişliğiyle, ihtişamıyla ve zavallılığıyla insanın bütün hâlleri gelir sizi çekip götürür. Her seferinde farklı bir insanlık hâlini ortaya koymayı başaran Ara Güler'in fotoğrafları bu nedenle on yıllarca bizlerle konuşmaya devam edecek.
E) Vedat Günyol, eserlerinde sanatçıları kendi koşulları içinde değerlendiriyor. Seslendiği okur kitlesinin fikrî ve estetik değişikliklerini de hesaba katarak eleştiri yöntemlerini çeşitlendiren Günyol, Cumhuriyet'in ilk yıllarından bu yana edebiyat panoramasının genel çizgilerini çarpıcı bir biçimde ortaya koyuyor.

8. Toplum olarak bizler; tarih, edebiyat, kültür, mimari, sanat hazinelerinin içindeyiz. Ancak bunların değerini, oturduğu taşın altındaki hazineden haberi olmayan bir fukara gibi bilgisizlik ve ilgisizlik yüzünden anlayamıyoruz. Hâlbuki onlardan esinlenerek dünyalar kuran nice yabancılar var. Biz de en azından kendi kadim kültürümüzle yabancılar kadar da olsa ilgilenmeli, yine dünya çapında sanatçılar çıkarmak sevdasında olmalıyız.

Bu parçada asıl yakınılan durum aşağıdakilerden hangisidir?

A) Geçmişin birikimlerinden yararlanılmaması
B) Edebî eserlerde istenilen düzeye ulaşılamaması
C) Birçok sanat eserinin taklit yoluyla oluşturulması
D) Geleneğin sanatçılar aracılığıyla günümüze taşınması
E) Yabancıların bizim sanat ve kültürümüzden beslenmesi

Paraf Yayınları

1-B 2-B 3-B 4-C 5-A 6-C 7-A 8-A

1. Gelişen teknoloji ve artan veri, bu verinin cihazdan cihaza aktarıldığı ana yollardan biri olan USB bağlantısında da bazı değişiklikleri gündeme getirdi. Standardın geleceğini belirleyen USB 3.0 Promoter grubu, bu yeni ihtiyacı karşılamak amacıyla saniyede 10 gigabit veri aktarımına izin veren USB 3.1 standardı üzerinde çalışmaya başladığını geçtiğimiz aylarda açıkladı. Geçen süre içinde konuya dair ilginç başka bazı detaylar da belirginleşmeye başladı. Örneğin USB 3.1 bağlantıları, gittikçe küçülen ve incelen cihazlara uyum sağlamak üzere daha da küçük hâle gelecek. Dahası, USB yuvalarının artık taktığınız yönü umursamayacağı söyleniyor. Yani kabloyu taktım, ucu yanlış geldi, çevirdim, bir daha taktım derdi ortadan kalkacak. Geçen yıldan itibaren Apple cihazlarında yaygınlaşmaya başlayan Lightning bağlantı sistemi de benzer özelliğe sahip.

Bu parçaya göre USB 3.1 bağlantı ürününün,

I. Verileri daha hızlı aktarma
II. Yeni teknolojik ürünlere uygun olma
III. Bağlantı ucunu daha işlevsel kılma

özelliklerinden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I, II ve III
D) II ve III E) I ve III

2. Yetişkinler rakamlardan çok hoşlanırlar. Biz çocuklar onlara, yeni edindiğimiz bir arkadaştan söz ettiğimizde hiçbir zaman en önemli şeyleri sormazlar. "Sesi nasıl, hangi oyunları sever, kelebek koleksiyonu yapar mı?" demezler. "Kaç yaşında, kaç kardeşi var, babası kaç para kazanıyor?" diye sorarlar. Biz, yetişkinlere "Pembe tuğladan yapılmış güzel bir ev gördüm; pencerelerinde sardunyalar, damının üstünde güvercinler vardı." dersek kafalarında bu evi canlandıramazlar bir türlü. Onlara "Dokuz yüz bin lira değerinde bir ev gördüm!" demek gerekir. O zaman haykırırlar "Ne kadar güzel bir evmiş!" diye.

Bu parçadan, yetişkinlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Evrene çocukların bakış açılarıyla bakmadıklarına
B) Sayılara dayalı bir eğitim süreci geçirdiklerine
C) Çocuklarıyla iletişim kurmakta güçlük çektiklerine
D) Doğadaki güzelliklerin farkında olmadıklarına
E) Sayılara dayalı bir düşünsel yapılarının olduğuna

3. Eskiden beri, yaratma yeteneği ile yaş arasında bağlantılar aranagelmiştir. Okurları biyografilerde en çok ilgilendiren noktalardan biri, genellikle adı geçen insanın kaç yaşında olduğudur. Yaşayan bir yazarın başka bir yazardan on yaş küçük olması karşısında küçük olanın bu on yıl içinde büyüğe yetişip geçme şansını bir avantaj saymaktan, "Hele olgunlaşsın, şu kadar yaş daha yaşasın; dünya görgüsü, insan bilgisi, tecrübe stoku, yazma alışkanlığı daha gelişsin, bakalım o zaman neler yapacak?" diye ümitlenmekten kendimizi alamayız. Bütün bunlar çok doğru. Ama bunlar sadece Batılı sanatçılar için doğru olan şeylerdir. Bizimkiler için ne yazık ki iş tam tersine tecelli ediyor. Türk sanatçısı için avantajlı olan olgunluk değil, gençliktir.

Bu parçanın yazarı aşağıdaki yargılardan hangisine karşı çıkmaktadır?

A) Okurun beklentilerini dikkate almak, eserin estetiğine zarar verir.
B) İyi eserler ancak belli bir yaş ve olgunlukta yazılabilir.
C) Gerçekçi eserler ancak yaşanmış olaylardan yola çıkılarak yazılabilir.
D) Özgünlüğe ancak geleneksel olan yok sayılarak ulaşılabilir.
E) Büyük eserler verebilmek kendini diğer yazarlardan farklı görebilmeyi gerektirir.

4. Son yıllarda sergi mekânlarındaki en büyük değişim, etkileşimli teknolojik cihazlar ve hizmetler. Modern sanatın teknoloji sayesinde gelişmesiyle video ve grafik destekli sergi sayısı arttı. Sergilerde bu alanlardaki çalışmaları görmek artık alışılmadık bir durum değil. Artırılmış gerçeklik uygulamaları ve sanal gerçeklik gözlükleri ile etkileşimli olarak sanatın, bilimin ve tarihin "içinde" olabiliyorsunuz. GPS cihazları, kablosuz bağlantı ve ekranlar alternatif müze ve sergi deneyimlerinin altyapısını oluşturuyor. Kablosuz haberleşme, küresel konumlama sistemi ve artırılmış gerçeklik uygulamalarıyla sergi deneyimleri evimize kadar geliyor artık.

Bu parçada "sergiler"**le ilgili olarak asıl anlatılmak istenen, aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Teknolojik altyapısı sağlam olanların ayakta kalabildiği
B) Teknolojik gelişmelere ayak uydurduğu
C) Teknolojideki değişimleri tanıttığı
D) Teknolojinin ilerlemesine katkı sağladığı
E) Teknolojinin yaygınlaşmasıyla gösterilen ilginin arttığı

Paraf Yayınları

5. Pembe, parlak tüyleri ve uzun boyunları ile hayli dikkat çeken flamingoların belki de en ilginç özelliği çoğunlukla tek ayakları üzerinde durmaları. Aslında flamingolar tek ayak üzerinde duran tek kuş türü değildir. Ördek, kaz, kuğu gibi farklı kuş türleri de tek ayak üzerinde durur. Ancak flamingolar çok uzun süre bu durumda kalabildikleri için daha fazla ilgi çekerler. Flamingoların neden uzun süre tek ayakları üzerinde durdukları konusunda çeşitli görüşler var. Ancak bu açıklamaların henüz küçük bir kısmı bilimsel olarak sınanmış durumda. Bu görüşlerden biri flamingoların tek ayak üstünde durmasının bacak kaslarının daha az yorulmasını sağladığı yönünde. İkinci görüşe göre ise tek ayak üzerinde durmak flamingoların vücut sıcaklığının düzenlenmesine yardımcı oluyor. Çoğunlukla tropikal bölgelerde yaşayan flamingoların vücut sıcaklıklarını korumasının çok zor olmaması bu görüşü geçersiz kılıyor.

Bu parçadan, "flamingolar"**la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?**

A) Hayvanlar âleminin en zarif canlılarından olduğuna
B) Tek ayağı üzerinde en uzun süre kalabilen canlı olduğuna
C) Uzun bir süre ayakları üzerinde durmalarının şaşırtıcı bulunduğuna
D) Yaşamlarının bilim adamları tarafından uzun yıllardır araştırıldığına
E) Tek ayakları üzerinde uzun süre dengede kalabilmelerinin gizemini koruduğuna

6. Yazmanın zorluğu, noktayı koyduktan sonra başlıyor. Metne mesafeli yaklaşabilmek için eksiğini fazlasını görebileceğin zamanı beklemek sabır işi. O saat gelince de özenerek yazdığın çoğu cümlenin aslında yersiz olduğunu görüyorsun. Bunlardan biri öyküyü doğuran cümle olabiliyor. Yazar ile metnin mücadelesi bu noktada başlıyor, gevezelik etmekle tadında bir metin ortaya koymak arasında.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Biten bir yapıta bütüncül bir bakışla yaklaşabilmek zordur.
B) Yazmak, yazıyı gereksiz söyleyiş ve ayrıntılardan kurtarmaktır.
C) Yazdığı bir metnin okurla buluşacak olması, yazarını heyecanlandırır.
D) Yazarın yeni bir şeyler ortaya koyma sancısı eline kalem aldığında başlar.
E) Yapıttaki eksiklikleri görebilmek, yazarın birincil amacı olmalıdır.

7. **Gazeteci:** Niçin Juan Goytisolo'nun *Kenar Mahalle* adlı hikâyesini beğenmediğinizi söylüyorsunuz?

Eleştirmen: "Güneş bakır bir tepsiye benziyordu.", "Çınar yaprakları kocaman bir eli andırıyordu." gibi benzetmeleri ona yakıştıramadığım için.

Gazeteci: Bu benzetmeler yanlış mı?

Eleştirmen: Bilakis, fazlasıyla doğru. O kadar kabul edilebilir ki hiçbir sanatsal değeri yok. Kızdığım da bu.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki eleştirmenin sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) Sanatçının asıl başarısı, o güne değin kimsenin dile getirmeye cesaret edemediği konuları işlemesidir.
B) Basmakalıp söyleyişler, klişeler bir sanatçının asla içine düşmemesi gereken tuzaklardır.
C) Doğadan ilham almayan bir sanatçı, bir süre sonra kendini tekrar etmek zorunda kalacaktır.
D) İnsanı gerçeklerle buluşturmayı beceremeyen bir sanatçı, sadece süslü sözlerle okuru etkileyemez.
E) Sanatçıyı yalınlığa götürecek yol, sözcükleri tasarruflu kullanmaktan geçer.

8. Bir olaya, kavrama ya da varlığa edebiyatın yaklaşımıyla bilimin yaklaşımı bir değildir. Sanatçı, edebî eseri oluştururken işin içine kendi duygularını, hayalini katar. Bilim adamı ise bir metni oluştururken nesnel bir tutum takınmak zorundadır. Örneğin *Orhun Abideleri,* edebî metin olarak ortaya konduğu dönemi günümüze taşır. Bu abideler, tarih bilimi açısından incelendiğindeyse o dönemle ilgili bilimsel yargılara ulaşmayı sağlayan kaynak niteliğine bürünür.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Bilim; olgu ve durumlara edebiyattan daha üstün bir tavırla yaklaşır.
B) Sanat, amacı ve benimsediği araçlar bakımından bilimden ayrılır.
C) Bilimle sanatın toplumda aynı etkiyi bırakması beklenemez.
D) Bilimsel metinle sanatsal metin, birbirinden farklı anlatım tekniklerinden yararlanır.
E) Bilimle sanatın beslenme kaynağı insan yaşamıdır.

Paraf Yayınları

1-C 2-E 3-B 4-B 5-E 6-B 7-B 8-B

1. Bilgisayar oyunlarının, televizyondaki çizgi filmlerin içerdiği şiddet sahneleri, korku filmlerininkini aratmıyor artık. Üstelik aramızda bu durumun gençleri gerçek hayata hazırladığını sananlar bile var. Hem de sayıları hiç azımsanamayacak bu kişiler, buldukları her fırsatta çok önemli bir düşünceyi açıklar gibi bunu dile getirmiyorlar mı? E, bunlardan sonra, televizyonlarda, gazetelerde her gün gördüğümüz, gençler arasında giderek artan şiddetin nedenini anlamak güç olmasa gerek.

Bu parçada asıl yakınılan durum aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gençlerin şiddet içerikli bilgisayar oyunlarına yönelmesi
B) Şiddet içerikli ürünlerin yayımlanmasının doğal karşılanması
C) Ailelerin, çocuklarını teknolojinin olumsuzluklarından korumaması
D) Gençlerin giderek sanal dünyanın esiri olmasına karşı duyarsız kalınması
E) Korku içerikli ürünlerin gençleri şiddete yönlendirmesi

2. Sanat yapıtlarının değerlendirilmesinde öznel yargılar, çoğu zaman bilimsel araştırmalardan önce gelir. Dinler, okur, bakar, beğenir ya da beğenmezsiniz. Sanatçılar da yapıtlarını böyle öznel değerlendirmelerle yaratırlar. Ressam çalışırken ikide bir geri çekilip bakar. Nedir yaptığı? Siz hiç çizdiği resmin güzel olup olmadığını anlamak için bilimsel eleştiri yapan ressam gördünüz mü?

Bu parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ressamlar yapıtlarını bilimsel eleştiriyle değerlendirmezler.
B) Sanat yapıtlarını nesnel bir eleştiriyle değerlendirmek gerekir.
C) Sanat yapıtlarında gerçekle kurmaca iç içe geçmiştir.
D) Sanatçı kendisinin eleştirmeni olmadan yapıt oluşturamaz.
E) Sanat yapıtı ve eleştirisi öznellikten ayrı düşünülemez.

3. "Bize özgü bir eleştiri kuramı yok!" ifadesinde yer alan "biz" kavramı Batı medeniyeti karşısında Batı'nın gelişmiş kültürel düzeyinin gerisinde kalmış, dolayısıyla ona yetişmek için çabalayan özne anlamında kullanılmaktadır. Ayrıca "biz" kavramı kültürel başkalığı da dile getirmektedir. Her iki bağlamda da "biz" kavramının "kuram" kavramıyla birlikte kullanımı olanaksızdır. Hem kuram olacak hem de bize ait bir kuram olacak, kuram kavramının yapısına ve tanımına uymaz bu. Bilgisayar kuramının bize veya onlara göresi olur mu hiç?

Bu parçada yazar aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

A) Eleştiri yapılırken Batı ölçütlerine bağlı kalınmasından
B) Kuram sözcüğünün terim olarak yanlış kullanılmasından
C) Eleştirmenlerin bazı terimleri ve sözcükleri çeviri yoluyla dilimize sokmasından
D) Eleştirmenlerin sık sık anlatım bozukluğu yapmasından
E) Batılı anlamda eleştirinin bizde uygulanmamasından

4. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Yazarların başka uğraşı alanlarında yaşadıkları deneyim, yazdıklarının renk çeşitliliğini artırdığı gibi üretkenliklerine de önemli katkı sağlar." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Okul eğitiminden ve ajans geçmişimden kaynaklı sahne tasarımına aşinalığım var. Bu özelliğimi eserlerimde mutlaka kullanıyorum ama bunu daha çok dışarıdan söylendiğinde fark ediyorum.
B) Yazar, son romanında okurlarına tanıttığı ünlü Türk müzisyenin daha çok insani taraflarına işaret ediyor. Piyanist ve müzik öğretmeni olan yazarın, eserinde yer alan başarılı metaforları kendi mesleki bilgisinden beslenerek oluşturduğunu tahmin etmek zor olmasa gerek.
C) John Steinbeck, romanlarını gerçekçi ve canlı bir anlatımla oluşturabilmiş ender sanatçılardandır. Gazetecilik yaptığı dönemlerdeki gözlemlerini bu eserlerinde başarıyla okurlarına aktarmıştır.
D) Yazarın öyküsünü asıl ilginç kılan, karakteri bulunduğu noktaya sürükleyen bir rüyaya yer vermesi. Yazarın psikoloji bölümünden mezun olması ve bu bilgisini öyküsünde okurlara eğreti durmadan vermesi onun başarısı olarak karşımızda duruyor.
E) Hastanede geçirdiği günleri son öyküsünde kaleme alan sanatçı, bir hastanın iç dünyasına ışık tutarken bunu tek yönlü gerçekleştiriyor. Bu durum da öykünün olay akış hızını yavaşlatıyor.

5. Yazarlık birkaç sebepten ortaya çıkar. Bunlardan biri, kendimizin bile adını koyamadığımız, farkında olmadığımız bir duygunun içimizde yeşermesidir. Bu duygu, yazdıkça gelişen ve bizi içine alan bir duygudur. Dolayısıyla yazı yazmak mutluluk ya da mutsuzluk, başarı ya da başarısızlıkla ilgili bir durum değildir. Profesyonel yazarlık bu duyguyu biçimlendiren, onu yola getiren bir çabanın sonunda ortaya çıkar. Attila İlhan, bir gün bana "Enver, hiçbir şey bulamadığım zaman sabah kalkarım, pencereden dışarı bakarım, gördüğüm ne varsa oturur onu yazarım." demişti. Dolayısıyla esin gelen yazar, yazar değildir. Yazara esin falan gelmez.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yazmak, işini ciddiye alan yazar için bir mutluluk kaynağıdır.
B) Ayrıntıyı yakalama gücü, yazarın olgunlaştığının bir göstergesidir.
C) Yazarın, her şeyden önce kendisini yazmaya iten bir nedeni olmalıdır.
D) Yazar, yazma eyleminin gerektirdiği emeği ortaya koyan kişidir.
E) Usta bir yazar, kendi uğraş alanının sorumluluklarını yerine getirmelidir.

Paraf Yayınları

6. Bir deneyde laboratuvarda belli sayıda bireyden meydana gelmiş gruplara, sırayla birçok kart gösterilmiştir. Her çift kartın birinin üzerinde çeşitli uzunlukta 3 çizgi birinde ise tek bir çizgi olup bu tek çizgi diğer karttaki üç çizgiden biriyle aynı uzunluktadır. Deneklerden tek çizginin uzunluk bakımından diğer karttaki çizgilerden hangisine benzediği sorulmuştur. Aslında deneklerden yalnızca biri gerçek denektir, ötekiler araştırmacının asistanlarıdır ve her defasında ne söyleyeceklerine önceden karar verilmiştir. Esas deneğe söz sırası en sonda gelmektedir. İlk birkaç kart gösterildiğinde araştırmacının yardımcıları doğru cevap vererek deneğin güvenini kazanırlar fakat sonra hep yanlış cevap vermeye başlarlar. Denek sıra kendisine gelene kadar sıra ile herkesin yanlış cevap vermesinden rahatsız olmaktadır, nitekim sıra kendisine gelince onun da diğerlerinin söylediklerini tekrarladığı görülmüştür.

Bu parçada sözü edilen deney, aşağıdaki sorulardan hangisine yanıt bulmak için yapılmış olabilir?

A) Toplumsal baskıya maruz kalan bireyler, neden inandıkları şeyleri değiştirmek zorunda kalır?
B) Yakın çevredekilerin istek ve beklentileri, insanın karar verme davranışını nasıl etkiler?
C) Yanlış bir tutum benimseyen insanların doğruyu gördüğü hâlde tutumunu devam ettirmesi neye bağlıdır?
D) Görerek ve izleyerek öğrenme, insan davranışları üzerinde ne kadar etkilidir?
E) İnsan doğru bildiğini sandığı şeyin tersini iddia eden bir grupla karşılaşırsa ne yapar?

7. Kafka'nın yarına kalmak gibi bir derdi yoktu. Mektuplarının birer kopyasını çıkarıp dosyasında saklayan bir André Gide değildi. Yapıtı üzerine titremiyordu. Dünya yazınında bugünkü eşsiz yerini sağlayacak tamamlanmamış yapıtlarını, ölüm döşeğindeyken, dostu Max Brod'dan yakmasını istemişti. Kendisine çok yakın bulduğu arkadaşlarına ve dostlarına yazdığı mektuplardan hiç söz etmemişti çünkü bunların saklanıp ileride yayımlanabileceğini ummuyordu.

Bu parçaya göre Kafka'yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Çalkantılı bir yaşam sürdüğü
B) Sıra dışı bir yazın evreninin olduğu
C) Verdiği sanat yapıtlarını önemsemediği
D) Farklı türlerde başarılı yapıtlar ortaya koyduğu
E) Dünya edebiyatına klasik yapıtlar armağan ettiği

8. Günümüzde, halk dilini "fikir" dilinden ayıran, eski zamanlarda olduğu gibi sınıf ve geçim farkı değil, eğitim derecesi farkıdır. Orta tabaka ve işçi sınıfı en fazla bin kelimelik bir sermaye ile yaşar. Köylünün dili ise beş yüz kelime bile değildir. Pazarlarda, çarşılarda müşterinin çoğu, alacakları malın adını bile bilmez; bundan dolayı satıcıya "Şundan ver!", "Bundan ver!" der. Oysa ilmin uçsuz bucaksız alanında durmadan meydana gelen keşifler, fikir dilinin sınırlarını her gün bir adım daha genişletiyor. Bu durum ise halk tabakası ile fikir tabakası denilen aydın sınıfın arasının açılmasına neden oluyor. Bunu ortadan kaldırmak da fikir dilini daraltmakla değil, halk dilini zenginleştirmekle mümkün olabilir.

Bu parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fikir dili ile halk dili arasındaki fark aydın-halk arasında kopukluğa neden olmaktadır.
B) Sınıflar arasındaki ayrımın temel nedeni bu sınıfların aldıkları eğitimdir.
C) Eğitimin etkisiyle fikir ve halk dili arasında meydana gelen fark, halk dilini zenginleştirmekle kapanabilir.
D) Günlük yaşamda çok az kelime kullanılması, iletişim sorunlarını da beraberinde getirmektedir.
E) Halk dilini fikir diline yaklaştırmanın yolu ilk olarak nitelikli bir eğitimdir.

9. Yazar ve eleştirmenin görevi birbirinden tamamen farklıdır. Yazar temeli atar, üstüne yapıyı çıkar ama eleştirmenin böyle bir amacı yoktur. O; atılan temel, çıkılan yapı sağlam mı çürük mü onu anlamaya çalışır. Çürüktür diyorsa elinden geldiği kadar yıkmaya çalışır, toprağı temizler. Gerçekten kalıcı bir saray yapılmasını istediği yere yamru yumru bir kulübe dikilmesine neden razı olsun? O kulübe nasıl olsa yıkılacak, bari bir an önce süpürülsün de orada bir şey var diye kimseyi aldatmasın.

Böyle düşünen bir yazarın eleştirmenden beklediği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Amatör yazarların niteliksiz yapıtlarını eleştirerek onları sanat bakımından geliştirmesi
B) Büyük eserlerin ortaya çıkması için cesur ve açık davranması
C) Eleştirilerinde kişisel zevk ve beğenilerini bir kenara koyması
D) Sanat değeri taşıyan eserlerin geleceğe kalması için niteliksiz olanları bulup ayıklaması
E) Eleştirilerini yazarken yazarın değil, toplumun niteliklerini ölçüt kabul etmesi

Paraf Yayınları

1-B	2-E	3-B	4-E	5-D	6-E	7-C	8-C	9-D

1.

- Doğa tahribatı kıyılar, deltalar, sulak alanlar ve ovalar gibi ulaşımı nispeten daha kolay, alçak yerlerden yüksek dağ zirvelerine çoktan ulaştı. Hassas ekosistemler; turizm yapılaşmaları, yol inşaatları, madencilik faaliyetleri gibi nedenlerle müdahaleye maruz kalıyor. İşin ilginç yanı bu müdahalelerde amaçlanan sonuç da elde edilemiyor çoğu zaman.

- Alplerde bir alan, kayak pisti olarak belirlendi. Belirlenen alan, köknar ormanıyla kaplıydı. Ağaçlar, pist inşaatı için kesildi, taban bitki örtüsü tıraşlandı ve toprak yüzeyi iş makineleriyle düzleştirildi. Dik bir bölgede doğal bitki örtüsünün tamamen temizlenmesi sonucu erozyon oluştu. Sadece köknarlar yok olmadı, kayak pisti üzerinde kar tutunamaz oldu, kayak yapmak daha zor ve tehlikeli bir hâle geldi.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Farklı konular, aynı dil ve üslupla açıklanmaktadır.
B) Farklı görüşlerin birbirini desteklediğini göstermektedir.
C) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş dile getirilmiştir.
D) Birinde ortaya atılan görüşün koşulu diğerinde açıklanmaktadır.
E) Birinde ileri sürülen bir düşünce, diğerinde örneklenmektedir.

2. Sanatta en büyük tehlike "savrulmak"tır. Doğru düşünebilmenin, yaşamı ve gerçekleri anlayabilmenin en güzel yolu kuşkucu olmaktır. Ama kuşkuculuğun sonu, sağlam inançlardır. Sürekli denetlenen, gerektiğinde geliştirilen, yenilenen inançlar... Yapıcı bir kuşkuculuk içinde olursanız her dönemeçte sarsılıp savrulmazsınız. Sanatınız, geceleri bir parlayıp bir sönen yıldızlara dönmez, rüzgârın önüne kapılıp giden bir yaprak olmaz, geleceğe kalırsınız.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanat eserlerinin değerine her zaman kuşkuyla bakmak gerekir.
B) Yaşama kuşkuyla bakan sanatçı, değerli yapıtlar ortaya koyar.
C) Biçeminde sürekli yeniliğin peşinden koşan sanatçı, sıkıcılıktan uzaklaşır.
D) Sanat anlayışını eleştirel bir gözle yenileyip sağlamlaştıran sanatçı kalıcılığı yakalar.
E) Sanatçı, değişen zamana ayak uyduramazsa yapıtları okuyucunun ilgisini çekemez.

3. Yeryüzünün en bol bulunan ışık kaynakları arasında canlıların kendisi de var. Saat 22.00 suları. Monterey Körfezi Akvaryum Araştırma Enstitüsünün araştırma gemisinin karanlık odasındayım. Küçücük odaya birkaç kişi sıkışmış durumdayız. Işıklar sönük, içerisi sıcak ve havasız. Kaliforniya sahilinin 80 kilometre açıklarında seyrettiğimiz için de zemin sürekli sallantı hâlinde. Masanın üzerindeki küçük bir kapta henüz yakalanmış bir hayvan var. Ktenofor adıyla bilinen bir deniz canlısı. Beş santimetre uzunluğundaki bu canlı, yanlarındaki bombeleriyle jelatinimsi, saydam bir çanı andırıyor ve dokunulduğunda ışık saçıyor. Işık yayan canlı uzmanlarından Steven Haddock, hayvana cam bir çubukla dokunmaya hazırlanıyor. Çubuk ktenofora dokununca kapta bir anlığına onun hayalet gibi bir görüntüsü beliriyor. Mavimsi ışık değişerek yavaş yavaş yok olurken hayvan âdeta eriyormuş gibi görünüyor.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) Işık yayan canlıların gizemli bir yaşamı vardır.
B) Bilim insanları, araştırmalarını yaparken olumsuz şartlara aldırmaz.
C) Yeryüzündeki küçük canlıların bilinmeyen birçok yönü bulunmaktadır.
D) Evrende ışık yayan kaynaklar arasında canlılar da vardır.
E) Işık yayan canlıların yaydığı enerjiler elektrik üretiminde kullanılabilir.

4. Eşyalar, kimi günler yalnızca eşyadırlar. Kendilerinden öte hiçbir anlam ifade etmezler. Hiçbir şeyi çağrıştırmaz, hiçbir şeye gönderme yapmazlar. Duygusal, şiirsel, anlam bilimsel boyutlardan yoksundurlar. Kimi günler ise eşyalar bambaşkadır sizin için. Mesela çalışma masanız… Ne kadar emektardır. Çok eskidir, yıllardır birliktesinizdir. Ona baktıkça onu satın alıp eve taşıdığınız günü anımsarsınız.

Bu parçada "eşyalar" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi üzerinde durulmaktadır?**

A) Anlamlarının insan için zamanla değişmesi
B) İnsanlar için taşıdığı önemin her dönemde giderek artması
C) Zamana göre farklı çağrışımlara sahip olması
D) Çoğu zaman insan için bir anlam ifade etmemesi
E) Hayatın büyük bir kısmını kaplaması

Paraf Yayınları

5. Çocuklara eğitim verir gibi görünürken aslında kendi kalıplarımıza göre düşünmeyi öğretmek, yalnız onlar için değil, bütün toplum için de zararlı bir tutum. Kendi kendini tekrarlamanın, kısırlık içinde yüzüp durmanın en kolay yolu bu. Hele işin başlangıcında, daha birtakım kavramları verirken onlara kendi değer yargılarımızı da yüklersek belki çok uslu bir kuşak yaratabiliriz ama düşünmeyi öğrenmeden yetişen çocuk, gün gelir, öğretilenlerin dışında yeni bir durumla karşılaştığında şaşırır; ne yapacağını bilmez ve rüzgârlar önünde savrulur durur.

Bu parçada vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çocukların düşünme becerisi kazanmasında okulda verilen eğitimin önemli olduğu
B) Kavramların doğru bilinmesinin sağlıklı bir iletişim için gerekli olduğu
C) Toplumla uyumlu bir nesil için nitelikli bir eğitime ihtiyaç duyulduğu
D) Çocuklardan kendimiz gibi düşünmelerini beklemenin doğru bir davranış olmadığı
E) Çok yönlü düşünebilen bireylerin bazı uyumsuzlukları gösterebildiği

6. Hamburg Serbest Elektron Lazer Bilimi Merkezinden bilim insanları, saniyenin trilyonda biri kadar bir sürede suyu kaynatabilecek yeni bir yol tasarladı. Çalışma için kullanılan su miktarı bir nanolitre yani litrenin milyarda biri. Çok az görünen bu miktar pek çok deney için yeterli. Henüz kuramsal bir çalışma olan araştırmaya göre az miktarda su, bir saniyenin trilyonda birinin -pikosaniye- yarısı kadar sürede 600 dereceye kadar ısıtılabiliyor. Eğer bu yöntem pratiğe dökülebilirse dünyanın en hızlı su ısıtma yöntemi olacak.

Bu parçadan, sözü edilen çalışmayla ilgili olarak

I. İnsan yaşamını kolaylaştırdığı
II. Günlük yaşamda önemli bir sorunu çözdüğü
III. Henüz uygulama aşamasına geçilmediği

yargılarından hangileri çıkarılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

7. Televizyonun Türkiye'ye gelişi Batı'dakine oranla geç gerçekleşti. Deneme yayınlarını ve birkaç saatlik ilk yayınları saymazsak Türkiye'nin televizyonla gerçek anlamda tanışması 1970'li yıllara rastlar. Yapılan çalışmalar, Türkiye'de televizyon yayıncılığının emekleme yıllarından itibaren dizilerin çok önemli bir yere sahip olduğuna işaret ediyor. Özgün ve yerli program yapımının az olduğu ilk yayın yıllarında, TRT'nin satın aldığı yabancı diziler deyim yerindeyse izleyiciyi ekran başına kilitliyor. Hatta toplumsal tarih bağlamında belli zaman dilimlerini *Aşk Gemisi* yılları veya *Dallas* yılları olarak adlandıranlar bile var. *Görevimiz Tehlike* ya da *Kaçak* dizilerinin yayınlandığı zamanlar ise caddelerin boşaldığı ve herkesin evinde ekran başına geçtiği saatler olarak bilinir.

Bu parçada televizyonla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

A) Ülkemizin televizyonla tanıştığı yıllarda çoğunlukla dizi filmlerin gösterildiğine
B) Türkiye'nin televizyonla beklenenden geç tanışmasının farklı nedenlerinin olduğuna
C) Türkiye'de televizyonun ilk yayın yıllarında program çeşitliliğinin zayıf olduğuna
D) Türk seyircisinin aşk konulu televizyon dizilerine ilgi gösterdiğine
E) Televizyondaki programların ilk yıllarda günlük yaşamda aksamalara neden olduğu

8. Deneme, benim en sevdiğim yazı türüdür. Batı edebiyatı, denemenin babası Montaigne'in başlattığı bu kişisel düşünceye dayalı türe ağırlık verir. Bizim sanatçılarımız, kişisel düşünce üretmeye alışmadığından, başkalarının düşünce kalıplarıyla yetindiğinden ne yazık ki bizde deneme türü yeterince gelişmemiştir.

Bu parçanın yazarına göre deneme türünün gelişmesi, aşağıdaki anlatım özelliklerinden hangilerine sahip olmasına bağlıdır?

A) Yalınlık - özgünlük
B) Tutarlılık - öznellik
C) Öznellik - açıklık
D) Özgünlük - öznellik
E) Özlülük - yalınlık

Paraf Yayınları

1-E	2-D	3-D	4-C	5-D	6-B	7-A	8-D

IQ

PARAGRAF

SORU KÜTÜPHANESİ

HEDEF SORULAR

PARAF YAYINLARI

PARAF YAYINLARI

1. **Gazeteci:** Sanatçı halkla aynı havayı solumalıdır, diyen eleştirmenlere niçin karşı çıkıyorsunuz?

Şair: Ancak fil dişi kulesine kapanarak gerçek yapıtını verebilecek bir şairi arenaya çağırmak hem ona hem de sanata yazık etmektir.

Gazeteci: Yani sanatçının güncel olaylara belli bir mesafeden bakması gerektiğini mi savunuyorsunuz?

Şair: Tam olarak değil. Benim savunduğum, nitelikli sanattır. Sanatçıyı fil dişi kuleye hapsedenlere de ona zorla toplumcu bir rol giydirenlere de karşıyım.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki şairin sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) Halkın beğenisini ölçüt alan şairlerin toprağa serpeceği tohumlar, hiçbir zaman yeşeremeden yok olup gitmeye mahkûmdur.
B) Kalıcılığı yakalayan şairlerin ortak özelliği, özgürlüklerini bir ideolojinin emrine vermemeleridir.
C) Beğenilen şiirler yazmak için şairin farklı arayışlar içine girmesi gerekmez, yapacağı şey toplumu yakından tanımaktır.
D) Şiirin amacı, insanlarda estetik güzellik uyandırmaktır ama bunu yaparken şair, şiirin geldiği noktayı aşma çabasında olmalıdır.
E) Şair, dış müdahalelere aldırmadan en verimli olacağını hissettiği tarzın arayışında olursa gerçek şiire ulaşır.

2. İnsan, yaşamın içinde akıp giderken hatalarını görme konusunda pek başarılı değildir. Başkaları da bu hataları tepki görmemek, olumsuz algı oluşturmamak gibi sebeplerle pek dile getirmez ve paylaşmaz. Bazıları da Jim Carrey'in *Yalancı Yalancı* filmindeki gibi duymak istediklerinizi söyler ama gerçekler bundan çok farklıdır. Biraz bu sebeplerden biraz da olumsuz şeyleri duyduğumuzda bunları genellikle kabul etmememizden dolayı hatalarımızı ya bilmez ya da yok sayarız. Oysaki insanın kişisel gelişimi, hatalarını düzeltmesiyle gerçekleşir ve hataların bilinmesi de bunun ilk adımıdır.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

A) Başkalarından duyulan destekleyici sözler, insanların yaşama tutunmasını kolaylaştıran unsurlardır.
B) Bütün iletişim sorunları, olaylara bilimsel yaklaşmamaktan ileri gelir.
C) Farklı fikirlere saygı göstermeyen kişiler, kendi fikirlerine de saygı gösterilmesini beklememelidir.
D) İnsanlar, kendi kişiliklerini değerlendirme adına yaptıkları keşiflerde nesnel bir duruş sergileyemezler.
E) İnsanın kişilik gelişimi, sadece doğru alınan kararların sonucunda gerçekleşir.

3. Geleneksel tarihçiliğin temel niteliklerinden biri, kendisinden ders alınacak eylemleri konu edinmektir. Bu anlayışta tarihçiler, geçmişin bir haritasını yapmak değil, insanların davranışlarını düzeltmeleri için örnek alacakları ahlaki modeller sunmak için tarih yazar. Olayın gerçekleşme sürecinin doğru verilip verilmemesi önemsenmez; tarihçi, okuduğu bir olayın doğruluğunu sorgulamadan kayıtlara geçirir. Olayın doğruluğundan çok, olayı okuyanların ondan nasıl etkilenecekleri daha fazla önemsenir; eylemin ahlaki açıdan doğru olup olmadığı belirlenir.

Bu parçada "geleneksel tarihçilik"**le ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?**

A) Objektiflikten uzak olmasının tarih açısından bilgi karmaşasına yol açtığı
B) Öğretici bir amaç doğrultusunda yazılmasının tarafsız olmasını engellediği
C) Kişilerin yalnızca olumlu yönlerine odaklanılmasının tek yanlı bir bakış açısının doğmasına neden olduğu
D) Yeterli kaynaklardan yararlanılmamasının verilen bilgilerin sınırlı olmasına neden olduğu
E) Mesaj verme kaygısının tarihsel metinlerin gereksiz bilgilerle doldurulması sonucunu doğurduğu

4. Acı çektiğimizde genellikle sebebini araştırmak yerine acıdan uzaklaşmayı tercih ederiz. Halbuki her acının bir sebebi vardır. Çektiğimiz acı her neyse sebebini bulmadıkça aynı acıyı tekrar tekrar yaratmaya devam ederiz. Ne var ki bunu yaptığımızda genellikle bu acıyı hak etmediğimizi düşünür, bundan ayrıca acı duyarız. Bununla birlikte aynı muhakemeyi mutlu olduğumuz anlar için yapmayız. Mutlu olduğumuzda, "Neden bu başıma geldi. Bunun hak ettim mi?" sorusunu sormayız.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) İnsanların yaşadıkları acılar, yaşamlarında her zaman mutluluklardan daha baskındır.
B) İnsanlık tarihine yön veren en belirgin etkenler, yaşanan olumsuz olaylardır.
C) Mutlu bir gelecek, ancak acı çekilen bir serüvenin sonucu olarak ortaya çıkar.
D) Zıt olguları karşılaştırmak için onları mutlaka bizzat yaşamak gerekir.
E) İnsan, olumsuz olguları kendine konduramazken olumlu olanlarda böyle bir tutum sergilemez.

Paraf Yayınları

5. Deniz dibine takılarak kalmış veya balıkçılar tarafından bilerek atılan ağlara "hayalet ağ" denir. Gerek bir şekilde deniz dibinde kalan gerekse balıkçılar tarafından atılan bu ağlar denizlerdeki balık varlığına ciddi bir şekilde zarar vermektedir. Amatör deniz altı avcılarının gözlemleri ve son zamanlarda yapılan bilimsel çalışmalarla, hayalet ağların balık stoklarına olumsuz etkileri çok yakından gözlenmektedir. Bu konuda alınacak en iyi önlem, ağların deniz dibinde bırakılmaması ve takılmaları durumunda mümkünse sahipleri tarafından o anda çıkarılmalarıdır. Bu mümkün değilse ilgili resmî kurumlar veya STK'lerden destek istenmesi ve ağın dipte kalmasına izin verilmemesidir.

Bu parçada anlatılanlar, aşağıdakilerden hangisine yönelik bir uyarı niteliği taşımaktadır?

A) Balıkçılık mesleğinin yeni teknolojilere açık olması
B) Deniz canlılarının popülasyonuna zarar veren unsurlar
C) Deniz canlılarının birbirine zarar verme potansiyeli
D) Amatör balık avcılığının balık popülasyonunu olumsuz etkilemesi
E) Denizlerdeki kirlenmenin, tehlike boyutuna yükselmesi

6. Tarihte tarımın geliştiği ilk yer, Orta Doğu'da "verimli hilal" adı verilen bölgedir. Yeni araştırmalar, ilk defa tarıma alınan buğdayın ana vatanının Urfa ve Diyarbakır arasındaki Karacadağ olduğunu ortaya koymaktadır. Bununla beraber tarım, dünyanın başka yerlerinde, örneğin Amerika kıtasında ve Güneydoğu Asya'da birbirinden bağımsız olarak daha sonra başlamıştır. Tarım, Orta Doğu'da yaklaşık günümüzden 10.000 yıl önce, Güneydoğu Asya'da günümüzden 8.000 yıl önce ve Orta Amerika'da ise günümüzden 5.000 yıl önce başlamıştır. Ancak bu bölgelerde tarımı yapılmaya başlanan bitki türleri farklıdır. Orta Doğu'da arpa, buğday; Güneydoğu Asya'da pirinç ve Orta Amerika'da ise mısır tarıma alınan ilk bitkilerdir.

Bu parçadan hareketle "tarım"**la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?**

A) Kısıtlı doğal kaynaklara çare olduğuna
B) İnsanlık tarihine yön veren etkenlerin başında geldiğine
C) Ortaya çıktığı coğrafyaların ortak bir süreç yaşamadığına
D) Buğday üretiminden önce başka ürünlerde üretim yapılmadığına
E) Bölgelerin ekonomik gelişimine katkı sağladığına

Paraf Yayınları

7. **Aşağıdakilerden hangisi** "İsterim ki bir okur, yazdıklarımı hemen anlamasın da üzerine biraz düşünsün. Bir çırpıda anlaşılan metinlerin ömrü de saman alevi kadardır bence." **diyen bir sanatçıya ait olabilir?**

A) Kalkıp yeniden yola koyulduk. Dünya büyük, sonsuz ve anlamlı idi. Yürümek, çok hoşuma gidiyordu. İçime sindire sindire yürüyordum. Bozkırın düz, hadisesiz ufukları uzaklarda belirsizdi.
B) Kırmızı kiremitlerin üstündeki leyleğin takırdadığını duydu çocuk. "Leylek leylek lekirdek, hani bana çekirdek?" diye bağırdı, taş merdivenleri bir solukta çıkıp odanın kapısını araladı. Büyükanne biraz da korkarak başını kapıya doğru çevirince torununu görüp gülümsedi.
C) Öküzleri pazara çıkardık. Elimde doğmuş, büyümüş hayvancıklar... Boz öküz gözüme bakar bakar ağlar. Sarı öküz ellerimi yalar. Neyse uzatmayalım, sattık öküzleri, üç bin lirayı denkleştirdik. Kalanına da bankadan kredi aldık. Gittik traktörü almaya.
D) "Şiir okuyacaktın ya, çayın acelesi yok!" diyor. Şiir yere düşmüş, biber çiçeklerinin birazı solmuş, artık çok kötü olacak okumam, biliyorum. Şiiri yerden kucağıma taşıyorum, biraz sırtım ağrıyor ama başlıyorum.
E) Birkaç adım kadar sesiz sedasız, konuşmadan yürüdük. İkimiz de öbürü başlasın diye bekliyorduk. Kaç günden beri görüşmedikse arada geçen bu zaman içinde yapılanlar anlatılacaktı. Yapılanlar da ne olabilirdi ki? Üç beş cümlede bitiverir, söz döner dolaşır, aşklarımıza gelirdi.

8. Öteden beri tartışılagelmiştir sanatın bir meslek olup olmadığı. Büyük bir çoğunluk, sanatın meslek olmadığı konusunda hemfikirdir. Gerçekten de sanatı, edebiyatı bir meslek olarak kabul etmek mümkün değildir. Ortaya konan yapıtlara bakıldığında, yazarlarının farklı işler yaptığı görülür. Asıl mesleği doktordur, öğretmendir, mühendistir ama sanat yapıtı ortaya koymuştur. Kendi mesleği gerektirdiği için değil; içindeki yazma, notalara dökme, tuvale aktarma isteğine karşı koyamadığı için yapmıştır bunu.

Bu parçada yazar, aşağıdakilerden hangisine karşı çıkmaktadır?

A) Sanat tartışmalarının yetersizliğine
B) Gerçek sanat yapıtlarının azlığına
C) Sanatın bir meslek olarak kabul edilmemesine
D) Herkesin sanatçı olabileceği düşüncesine
E) Sanatı, bir iş türü olarak görmeye

1-E	2-D	3-B	4-E	5-B	6-C	7-D	8-E

1. Çağdaş ressamlardan biri olan Constant, II. Dünya Savaşı'na yol açtığını düşündüğü Batı'nın akılcı kültürünü reddetmiştir. Bundan dolayı Batı'dan uzak olan her şeyden beslenmiştir: ilkel insanlara ait totemler, tılsımlar, Doğu kaligrafisi, çocukların ve akıl hastalarının yaratıcılıkları... İnsanların bilinçaltına gizlenmiş korku, kaygı, ölümden kaçış gibi duygulara ait eski imgeler arar. Tablolarında kullandığı teknikler ve malzemeler sınırsızdır: boyanın, ahşabın, çamurun yanı sıra, sözcükler, harfler, sesler... Onun için önemli olan, yaratma sürecidir, ürün değil. Bunlardan dolayı mantık bağlamından uzak, gerçeküstücü ve soyutlanmış figürlerle dolu tabloları oldukça sınırlı bir azınlıkça izlenmiş ve genelde görmezden gelinmiştir.

I. Eski kültürlere ait ögelerle çağdaş ögeleri bir arada kullanarak geçmişle gelecek arasında köprü kurmayı amaçlamıştır.

II. Resimleri, akıl ve mantık ölçüleri dışında çizgiler ve anlamlar taşımaktadır.

III. Oldukça dar bir kitle tarafından takip edilmesinde Batı kültürüne özgü değerlere sırt çevirmesi de etkili olmuştur.

Bu parçada "Constant"**la ilgili olarak yukarıda verilenlerden hangilerine değinilmiştir?**

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) Yalnız III E) II ve III

2. Felsefi şiir, ne felsefi söylemle kurulan bir şiirdir ne de felsefenin ortaya koyduğu bilgiye dayalı bir şiirdir. Felsefi şiir, şairin felsefi göz edinmesi gerektiğini dile getiren bir anlayışa sahiptir. Felsefe, bize, bunun için yani felsefi bir göz edinmek için gereklidir yoksa felsefi bilgi üretmek için değil. Şiirin, içinde yaşadığımız çağın koşulları içinde insanın bulunduğu durumu göstermesi bakımından, şairin felsefi göze sahip olması gereklidir. Felsefi göz derken kastettiğim, görülen şeyin "ne" olduğunu, onu "o" yapan şeyin ne olduğunu görmektir. Problem edindiğimiz konu nesnesini bağlantılar içinde görmemizi ve nesneyi ıskalamamamızı sağlar böyle bir göz.

Bu parçada vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Felsefi terimlerle kurulmuş bir şiirin estetik değerinden söz edilemez.
B) Şiirde temel kaynağın bilgi olması, şiirin özgünlüğüne gölge düşürür.
C) Şairin bir durumu bütüncül olarak kavramasında felsefi bakışı etkilidir.
D) Felsefe, şiirde ortaya konan kavramın yaratıcı imgelerle anlatılmasını sağlar.
E) Felsefeciler şiirsel söylemlerden yararlanarak bilgiyi verimli hâle getirirler.

3. Jean Paul Sartre "Edebiyat Nedir?" adlı kitabında yalnızca edebiyatın ne olduğunu sorgulamakla kalmaz, genel anlamda sanatın ne olduğunu ya da olması gerektiğini de sorgular. Ona göre sanatçı, belli bir konuyu anlatmayı seçtiği için değil, anlatmayı seçtiği konuyu belli bir biçimde anlatabildiği için sanatçı sıfatını hak eder. Ancak bu durum, sanatçının söylediklerinin önemsiz olmasını gerektirmez. Sanatçı, nasıl anlattığı kadar ne anlattığından da sorumludur. Sanatın dilinin öncelikle biçimlerin dili olması, hiçbir şekilde içinde düşünce olmadığı anlamına gelmez. Nasıl ki hiçbir şey söylemeyen bir dil, dil olarak görülemez ise yalnızca biçimlerden oluşan bir sanat dili de düşünülemez.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Sanatçıdan beklenen içeriği geri plana atmak değil, onu estetik bir biçimde anlatmaktır.
B) Sanatçı, sanatın diliyle düşüncenin dilinin farklı olduğunun bilinciyle hareket etmelidir.
C) Sanatçılar önemsiz sayılan bir konudan bile çok önemli sanat eserleri ortaya çıkarabilir.
D) Anlattığı konu hakkında bilgisi olmayan bir sanatçı, estetik bir anlatıma ulaşamaz.
E) Bir sanatçı için önemli olan, neyi anlattığı ya da nasıl anlattığı değil, ne zaman anlattığıdır.

4. Osmanlı İmparatorluğu'nun 19. yüzyıl ortalarına doğru Batılı devletlere benzeme kararını çeşitli kuruluşlarda uygulamaya başlamasının etkisiyle edebiyatımız da değişmeye başlar. Divan edebiyatı aşınmıştır, yıpranmıştır. Toplum düzenindeki kalkınma çabaları edebiyatta da bir zindeleşme eğilimi yaratır. Şiir ve düzyazıda iç ve dış değişmeler meydana gelir; çeşitleri çoğalır, ufukları genişler. Şair ve yazarlar toplum sorunlarına, günün olaylarına eğilir; edebiyatı besleyen türlü düşünce ve hayallere açılırlar.

Bu parça, aşağıdaki yargıların hangisine örnek olarak verilmiş olabilir?

A) Sanatçı toplumsal konulara yönelmedikçe eserleri okunmayacaktır.
B) Divan şiiri, şairlerin yeniliklere uyum sağlayamaması nedeniyle zamanla etkisini kaybeder.
C) Yönetim anlayışının değişmesiyle birlikte toplumda da değişimler başlar.
D) Siyasal hayatta meydana gelen değişimler, edebiyata da bir şekilde yansır.
E) Edebiyatın yararlandığı kaynaklar her dönemde değişiklik gösterir.

Paraf Yayınları

5. Dil öğretimi konusunda pek çok ödül alan Dr. Bregni, kendi geliştirdiği "Tanımla-Edin-Oluştur" (TEO) yöntemi ile öğrencilerine İtalyancayı kalıcı bir biçimde öğretiyor. Dr. Bregni, öğretmenliğinin ilk yıllarında öğrencilerine yalnızca dil öğretimine dayalı kitaplardan dersler vermiş. Sonraki yıllarda ise İtalyanca dersini alan öğrencilerine kendi tasarladığı bir bilgisayar oyununu oynatmış. Oyun, Floransa'da günlük yaşamdaki görevlerin tamamlanması üzerine planlanmış. Oyun sayesinde İtalya'nın sokaklarında gezen ve dili, ilgi çekici bir simülasyonun içinde öğrenme imkânı bulan öğrencilerin önceki yıllardaki öğrencilerden çok daha yüksek notlar aldığını ve dili çok daha etkili ve kalıcı bir biçimde öğrendiklerini görmüş.

Bu parça, aşağıdaki tezlerden hangisini güçlendirmek için verilen bir örnek olabilir?

A) Dil öğretiminde etkinliği kanıtlanmış klasik yöntemlerin dışına çıkmak, hem öğretmen hem de öğrenci için verimsiz bir eğitim sürecini ortaya çıkarmaktadır.

B) Dil öğretiminde grup çalışması, bireysel performanstan çok daha etkili ve kalıcı sonuçların alınmasını sağlayabilir.

C) Dil eğitiminde görselliğin öne çıktığı eğlenceli bir yöntem, klasik yöntemlerden çok daha etkili olmaktadır.

D) Dil öğretiminde öğrencinin yaşı ve statüsü ne olursa olsun dili temelden almak ve sade bir eğitim materyali kullanmak başarıyı artıracaktır.

E) Günlük yaşamdaki diyaloglar ve basit eylemler üzerinden yapılan dil öğretimi, teorik anlatımdan daha faydalıdır.

6. Aynı şiiri belki onlarca, yüzlerce kez okuduğumuz olmuştur. Bunu bir roman, bir öykü için söylememiz sanırım çok güçtür. Bunda elbette şiirin roman ve öyküye göre daha kısa oluşunun bir etkisi vardır ama bir şiirin diğer yazınsal türlerde yazılmış eserlere göre daha çok okunmasının tek açıklaması bu olmasa gerek. İyi bir şiir, her okunduğunda yeni anlam değerleri kazanmaya uygun bir metindir. Elbette bunda okuyucunun da çok büyük etkisi vardır. Aynı şiiri farklı zamanlarda okuyan bir kişi, değişen ya da olgunlaşan zevkine, kültürüne, anlayışına, içinde bulunduğu duruma, psikolojik hâline göre o şiire yeni anlam değerleri yükleyebilir.

Bu parçaya göre şiiri, diğer edebî türlerden ayıran <u>asıl</u> özellik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Daha kısa olması nedeniyle kolay okunması

B) Her okumada yeni tatlar veren yoğun bir anlatıma sahip olması

C) Duyguları ifade etmede diğer türlerden daha etkili olması

D) Okuyucuyu düşünsel değil, duygusal açıdan etkilemesi

E) Estetik zevk bakımından daha etkileyici olması

7. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Türk tiyatrosunda gerçekleşmeyen hayal ve beklentiler çerçevesinde geçim sıkıntısı ve aile içi ekonomik sorunlar sık sık ele alınmıştır." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Yazarın *Çatıdaki Çatlak* oyunu, orta sınıf ailelerin yaşam çelişkilerinin bir sorgulaması gibidir. Orta ve alt sınıf arasında mesafe kapanmış, kendi sınıfını kaybeden aileler yaşadığı maddi sıkıntılarla bunalmaktadır. Buna bağlı olarak da orta sınıf insanın alışkanlıkları, değer yargıları değişmektedir.

B) Orhan Kemal'in *İspinozlar* adlı oyununda fakir bir aileye mensup olan başkahraman Mustafa'nın, ailesinin daha iyi bir hayat yaşamak adına üzerinde baskı kurmalarından ötürü kendi hayallerinden vazgeçerek dâhil olduğu yeni hayatta yaşadığı dram konu edilmektedir.

C) Turgut Özakman, *Ocak* adlı oyununda emekçi bir ailenin geçim sıkıntısının getirdiği zorluklara rağmen bir arada durma çabasını anlatır. Anne, baba, çocuklar ve büyükanneden oluşan aile bireylerinin her biri farklı karakterlere ve hayallere sahiptir. Tüm sıkışmışlıklarına rağmen, birbirlerine duydukları sevgiyle bu zorlukları aşmak isterler.

D) Güner Sümer, *Bozuk Düzen*'de büyük kente göçmüş küçük insanların bu yeni ortamın zorlu yaşam koşulları karşısındaki kaçınılmaz yenilgilerini anlatır. Karşılaşılan parasal sıkıntılar, aile bireyleri arasındaki güçlü aile bağı, sevgi, anlayış, dayanışma, hoşgörü gibi değerlerle göğüslenmeye çalışılırsa da onlar için mutluluk hep ulaşılmaz olacaktır.

E) Vüsat O. Bener, *Ihlamur Ağacı*'nda, aile ilişkilerini psikolojik boyutlarıyla irdeler. Yazar, aileyi uyumlu dış görünümü altındaki karmaşık ilişkileriyle anlatmıştır. Taşlama ve yergiyi, söz ve hareket güldürüsüne ilişkin tekniklerle yoğuran sanatçı, çağdaş Türkiye ortamının çelişkili yönlerini, ince bir alaya yönelerek resmeder.

8. Murakami, roman yazmaya dair pek çok şeyi sabahın erken saatlerinde yürüyerek öğrendiğini söylüyor; yazmaya karar verdikten sonra uzun mesafe yürüyüşlerine başlamış olmasa yazdıklarının şimdikinden çok farklı olacağını da ekliyor. Önemli bir yazarın yazdıklarına bakış açısı için ilgi çekici ayrıntılardan ama bilinmeyenlerden söz etmiyor. Yaşar Kemal, romanlarını yürüyerek kafasında yazar, sonra kâğıda geçirirdi. Her adım bir kurgu halkasıydı onun için. Geçen yüzyılın başının nadir saflıktaki yazarı Robert Walser da kısa yazılarını hiç durmadan çoğaltırken arada uzun yürüyüşlere çıkıyordu.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

A) Yazarların yürüyüşlerinin yapıtlarına nasıl yansıdığından

B) Edebî metinlerin doğadan alınan esinle yazıldığından

C) Yürümenin, yazarlar için ne anlam ifade ettiğinden

D) Romanlarda, yazarın gözlemlerinin önemli olduğundan

E) Büyük yazarların yazmaya nasıl hazırlandıklarından

Paraf Yayınları

1-E 2-C 3-A 4-D 5-C 6-B 7-E 8-C

1. Sanatçıların şiir, hikâye, deneme, eleştiri türlerindeki çalışmalarını yayımlamak, edebî tartışma ve mülakatlara yer vermek, bazı sanat konularını gündemde tutmak ve edebiyatı geniş kitlelere ulaştırmak noktasında en önemli görevlerden biri elbette dergilerindir. Edebiyat dergileri, canlılığın sürdürülmesini sağlar; bir bakıma edebiyatın atardamarıdır onlar. Tartışmalar onlarla sürdürülür, akımlar onlarla belirir, onlarla gelişir, güncel konular onlarla gündeme gelir. Edebiyatın geniş kitlelere ulaştırılması için de dergiler birer basamaktır. Kitap okuru, edebiyat okuru dergilerle yetişir. Hatta diyebiliriz ki bu anlamda dergilerin kitaplardan daha üstün bir yeri vardır.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Kitaplar, dergilere göre daha çok okuma kolaylığı taşıdıklarından okurların her zaman birinci önceliği olmuştur.

B) Yazarların edebiyata duydukları sevginin en net dışarı vurulduğu alanlar, gazete ve dergiler olmuştur.

C) Edebî ürünlerini ve yazılarını dergilerde yayımlayan sanatçılar, edebiyatın toplum içinde yer edinmesinde daha fazla rol üstlenirler.

D) Dergilerin kitap tanıtımı yaparak okurları istedikleri yapıtlara yöneltmesi; okurları, kendilerini yetiştirmeleri adına olumsuz etkilemektedir.

E) Dergilerde güncel konuların yer alması, onlara aynı zamanda gazete özelliği kazandırmaktadır.

2. "Multitasking", dilimizdeki karşılığıyla "çok görevlilik". Uzmanlara göre çok görevliliğin başarılabilmesi için iki koşulun sağlanması gerekiyor. Birincisi, görevlerden en az birinin, üzerinde düşünmeye ya da odaklanmaya gerek duymayacak kadar iyi öğrenilmiş, otomatik olarak gerçekleşen bir eylem olması, ikincisi ise görevlerin, beynin farklı bölümleriyle ilişkili olması. Örneğin klasik müzik dinlerken kitap okuyabilirsiniz çünkü okuduğunu kavrama ile enstrümantal müziği işleme süreci beynin farklı bölümlerini ilgilendirir. Ancak sözlü müzik dinlerken kitap okuduğunuzda okuduğunuz bilgiyi saklama beceriniz belirgin biçimde düşer çünkü her ikisi de beynin dil merkezine yüklenir.

I. Sözel ve görsel alıştırmalarla beynin geliştirilmesi

II. Aynı anda yapılan eylemlerden birinin alışkanlığa dönüşmesi

III. Benzer nitelikli eylemlerin beynin aynı bölgesinde gerçekleştiriliyor olması

Bu parçaya göre yukarıda verilenlerden hangileri başarılı bir "multikasking" **için gereklidir?**

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III D) II ve III E) Yalnız III

3. Saç diplerini örten derimizin en üst katmanındaki ölü hücreler yaklaşık bir aylık süreçte alttan gelen yeni hücrelerin etkisiyle ciltten uzaklaştırılır. Olağan süreçte, bu parçalar gözle görülemeyecek kadar küçüktür. Ancak bebekliğimizden itibaren saç derimizi mesken edinen mantarlar devreye girdiğinde işler değişir. Çünkü söz konusu mantarlar deri üzerindeki protein ve yağlarla beslenir. İnsanların bir kısmında, kafa derisine saplanan yağ artıkları, vücudun savunma mekanizmasını harekete geçirir. Savunma mekanizması devreye girdiğinde ölü hücrelerle ilgili döngü hızlanır. Üst derideki ölü hücreler, kitleler hâlinde dökülmeye başlar ve gözle görülebilecek boyuttaki kepek tanelerini meydana getirir. Kepek oluşturan bünyelerde üretilen kepek miktarı ise zamanla değişen hormonal aktiviteye göre şekillenir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Saçların yağlanmasının nedeni, oluşan kepeklerdir.

B) Saç dökülmesinin hızlandığı dönemlerde kepek oluşumu artar.

C) Hormon bozukluğu olan kişilerde kepek oluşumu hızlanır.

D) Bebeklikte başlayan kepek oluşumu, etkisini ileri yaşlarda çokça gösterir.

E) Kepek oluşumunda, mantarlara karşı reaksiyon gösteren yağlar etkili olmaktadır.

4. Eski resimleri kopyalamak konusunda çok büyük işçilik becerisi sergileyen bir ressamın sanatçı olarak nitelenmesini doğru bulanlar var. Ben onlara katılmıyorum. Çünkü tek başına kopyalama becerisi sonucu ortaya çıkan ürünler hiçbir zaman sanat eseri sayılmamıştır. Bunun nedeni, böyle bir beceriyi sergileyen ressamın, ustalığını yalnızca yineleme bağlamında kanıtlaması fakat yaratıcılık bağlamında ortaya "biriciklik" niteliğini taşıyan, daha önce var olmayan bir eser koyamamasıdır.

Bu parçada yazarın asıl yakındığı durum aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kimi resimlerin, sanatsal nitelikten yoksun olmasına rağmen beğenilmesi

B) Bazı ressamların doğayı resmederken aslını tuvale aynen yansıtması

C) Sanatçı olarak nitelendirilen birçok ressamın ustalaşmadan büyük sanatçılığa soyunması

D) Birçok sanatseverin, iyi ve kötü sanatçıları ayırt edememesi

E) Bazı ressamların özgün bir tarz ve yapıt ortaya koymadan sanatçı olarak görülmesi

Paraf Yayınları

5. Bir yazar çağına bakma bilincinden yoksunsa bu ülkede ve dünyada olup bitenlerden habersizdir. Yazarın en temel işi günü izlemektir. İçinde yaşadığı zamanın neleri içerdiğini görebilmek için bu kaçınılmazdır. Kendi zamanını göremeyen, o zamanın gerçekliğinin dip dalgalarını hissedemeyen birinin, sığınma adacıkları yaratarak ve insan gerçeğinden koparak yazdıklarını ne şimdi ne de yarın "edebî yapıt" olarak tanımlamak güçtür.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada savunulanları destekler niteliktedir?

A) Bir yazarın çağına sırtını dönmesi ne kadar yanlışsa alıcılarını tümüyle çağına çevirmesi de o kadar yanlıştır.
B) Evrensel insan gerçeğinden habersiz bir yazarın güncel sorunlarla ilgilenerek kalıcı olması mümkün değildir.
C) Yazarlar ister bireysel isterse tümüyle fantastik konulardan söz etsin, yazdıklarında içinde bulundukları toplumdan bir iz olacaktır.
D) Yaşadığı toplumun ve insanlığın sorunlarına kulak tıkayan bir yazarın toplumsal hafızada yer etmesi imkânsızdır.
E) İçerdiği anlamsal zenginliği hiçbir zaman tüketmeyen yapıtlar kalıcılığa ulaşır.

6. İnsanı ve hayatı yücelten, dildir. Yeryüzünde hiçbir sınırın, gücün bir dili karanlıkta tutmaya ömrü, arzusu yetmez. Dilin sınırlarını, değdiği hayat ve hayatı estetik hâle getirerek ortaya koyan sanat belirler. 13. yüzyıldan pırıl pırıl bir Türkçe ile bize seslenen Yunus ile çağdaşı Dante'yi yücelten, egemenlerin tavrına karşı şiirle verdikleri dil mücadelesidir. Bugün Yunus'un "Bir kez gönül yıktın ise / Bu kıldığın namaz değil" dizesini hâlâ paylaşıyorsak bu, sanatın gücüdür. 11. yy.da *Divanü Lügat'it-Türk*'ten buraya Türkçe, bir ırmak misali akıyorsa ve ortadan devletler, saltanatlar, adlar, makamlar, tahtlar, taçlar kalktığı hâlde bir dil yaşıyorsa bunu o dili sürdüren şiire ve o şiiri ortaya koyan şaire borçluyuz.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanat, baskıcı eğilimlerin kötü sonuçlarını ortadan kaldırır.
B) Dille ilgili çalışmalar sanat yapıtının oluşumuna zemin hazırlar.
C) Dil, kaynaklık ettiği sanat yapıtları aracılığıyla varlığını korur.
D) Toplum yararı için yazılan eserler, çağlar boyunca eskimez.
E) Dilin gücü toplumun tüm kesimlerini bir arada tutmaya yeter.

7. Kabuğuna çekilmek, içe dönmenin yollarından biri olarak kabul edilir ve buna karar veren birey, bunu gerçekleştirmenin yalnız yaşamaktan geçtiğini bilir. Çünkü kabuğuna çekilmek, yalnızlığı tercih eden bir bilinci taşır. Bu bilinç, kendiliğinden oluşan yaşamsal bir zorunluluk durumu olabileceği gibi aynı zamanda içinde bulunulan mekânın yani dış etkenlerin bir sonucu da olabilir. Dış dünyayla bağlantılı yani bir mekânda tek başına kalma olarak yaşanan yalnızlıklar, kişide daha çok kendini tartma, varlığını tartışma düzlemi oluşturur. Çünkü artık yapıyı içeriden inşa etmek üstüne kurulan imgeler devreye girer ve bu ortamda birey artık daha eleştirel bir tutum içinde olması gerektiğini fark eder.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

A) Yalnızlığı bilinçli yaşayan insanlar, kendilerini daha mutsuz hisseder.
B) Yalnızlığı bir zorunluluk olarak yaşayan insanların yaşamdan beklentileri her zaman daha yüksek olmuştur.
C) İnsanın kendi varlığını sorgulaması, uzun zamandan beri felsefenin konusu olmaya devam etmektedir.
D) Mekânsal yalnızlıklar, insana ruhsal yalnızlıklardan daha çok iç sorgulama yaşatır.
E) Yalnızlığı en iyi anlatan sözlerden biri, "kendi kabuğuna çekilmek" deyimidir.

8. Kelimenin tam anlamıyla yeni bir şey yoktur. Hiçbir sanatçı, kendinden önce var olmayan bir sanat yaratamamıştır. Hiçbir güzelliği yoktan var edememiştir. Doğada olduğu gibi sanatta da hiçbir şey kaybolmaz ve hiçbir şey yoktan yaratılmaz. Sanatta buluş bir yenileştirme, bir değişmedir sadece. Sanatların tarihinde görüyoruz ki her sanat aslında kendi geçmişine bağlıdır. Sanatta yenileşme dediğimiz şey de geçmişin bugüne karışmasıyla oluyor.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) İyi bir eser oluşturmanın diğer ulusların da edebiyatlarını iyi bilmeye bağlı olduğu
B) Aynı kaynaktan beslenen eserlerin genellikle birbirine benzediği
C) Sanattaki yeniliğin aslında eskinin değişmesiyle meydana geldiği
D) Edebî eserlerin kültürün gelecek kuşaklara taşınmasını sağladığı
E) Sanattaki değişimi tarihsel olaylardan ayrı düşünmemek gerektiği

Paraf Yayınları

1-C	2-B	3-E	4-E	5-D	6-C	7-D	8-C

1. **Şair:**

— Ben geleneği reddetmeyen bir sanatçının gerçek anlamda kalıcılığı yakalayacağına inanmıyorum.

Eleştirmen:

— Bir sanatçının geleneği reddetmesi mümkün değil, hele de şairse! Gelenek şairin kötü günler için biriktirdiği Reşat altını gibidir.

Şair:

— Ben geleneği birikim olarak görmediğim gibi şairin ayağında bir pranga olarak görüyorum.

Eleştirmen:

— Ama şiirlerinizde bu görüşünüzün tam tersi olan yansımalar var. Geleneği reddeden bir şairde "akşamın kızıllığı"yla ölüme, "Endülüs"le tarihin görkemli dönemlerine, "gül"e kur yapan "bülbül"e çağrışımlar bulunabilir mi?

Aşağıdakilerden hangisi, bu diyalogdaki eleştirmenin görüşleriyle örtüşür?

A) Bir şairin başka şiirlerden ya da şiir geleneklerinden etkilenmesi, özgünlüğünün önündeki en büyük engellerden biridir.
B) Var olan şiir birikimiyle ve görkemli şairlerle çatışmayan bir sanatçının kendi yolunu açması mümkün değildir.
C) İster bambaşka biçimler denesin isterse kendine özgü bir yaklaşım sergilesin her şairde şiir geleneğinin izleri mutlaka olacaktır.
D) Şiir geleneğini benimsemek ne denli yanlışsa yeni biçimler ve şaşırtıcı içerikler bulmak için mantık ölçülerinin dışına çıkmak da o denli yanlıştır.
E) Şiirde başkaldırıcı bir duyuş ve düşünüş ortaya koymak, öncelikle hiçbir etkiye kapılmamayı, bireysel ve sıra dışı ölçüler tutturmayı gerektirir.

2. Klasik bir öykücü müyüm? Bunun gerçek olmasını ne kadar isterdim. Çünkü bana göre klasik; olduğu yerde donup kalmamış, canlılığını yitirmemiş, insanı en değişmez yanından yakalamış, ölümü yenmenin yolunu bulmuş, ölümü aşmış olandır. Yalınlıktır. Belki ben de bir gün olabildiğine yalınlaşarak klasik öykücüler seviyesine çıkarım.

Bu sözleri söyleyen yazar, aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilebilir?

A) Alçak gönüllü
B) Hoşgörülü
C) Mükemmeliyetçi
D) Özverili
E) Öz güven sahibi

3. I. Bir ağ üzerinde yapılandırılan bilgisayarlar yardımı ile veri alışverişi sağlayan internet, 1970'lerde sadece araştırma, eğitim ve askerî alanlarda kullanılırken 1990'lı yıllardan sonra sosyal ve ticari yaşamın etkilerinin daha çok hissedildiği bir alan hâline gelmiştir. İnternet üzerinde pazarlama faaliyetlerinin gelişmesi ile reklamcılık alanında da geleneksel reklam araçlarından web üzerinde reklamcılığa doğru bir kayma başlamıştır.

II. İnternet teknolojisinde yaşanan baş döndürücü gelişmeler sonucunda pazarlama ve reklam stratejilerinde değişiklikler yaşanmaya başlamış ve bu değişim tüketicilerin satın alma alışkanlıklarında da değişiklikler yaşanmasına neden olmuştur. Tüketiciler artık geleneksel satın alma sistemlerinden vazgeçerek web siteleri üzerinden alışveriş yapmakta, bu siteler üzerindeki reklamları takip etmekte, aynı zamanda diğer tüketicilerle, ürün ve hizmet sağlayıcılarla interaktif olarak iletişim ve etkileşime girmektedir.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) II. parçada, I. parçada belirtilen olguyu destekleyecek değişimlerden söz edilmektedir.
B) II. parçada, I. parçadaki saptamanın doğruluğuyla ilgili bir şüpheden söz edilmektedir.
C) Aynı düşüncenin çelişen yönleri örneklerle belirtilmektedir.
D) Aynı olgunun birbirinden farklı yönlerine değinilmektedir.
E) II. parçada, I. parçada ele alınan konuyla ilgili bir öneride bulunulmaktadır.

4. Roman yazarken, bir hikâye, bir makale yazarken durmadan belli sözcükleri yinelediğimi görüyorum. Hep aynı kalıpları kullandığımı fark ediyorum. Bunu elbette dilde ustalaşmayışıma bağlıyorum. Ama asıl sorun Türkçede, daha doğrusu Türkçenin kalıpçı kullanımında. Türkçe kalıpçı kullanılıyor çünkü insanlarımızın kafaları çok sınırlı. Dil ustası denen yazarlara bakın, aynı kalıp yirmi kere yinelenir: "Aldı, yatırdı, aldı yatırdı."

Bu parçanın yazarı, diğer yazarlarla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

A) Sözcük dağarcıklarının yeterli olmamasından
B) Değişik anlatım biçimleri denememelerinden
C) Sözcükleri dikkatsizce kullanmalarından
D) Eserlerinde kendilerine özgü bir biçeme sahip olmamalarından
E) Kendilerini dil ustalarının etkisinden kurtaramamalarından

Paraf Yayınları

5. Saçların rengi, saç köklerinin yer aldığı bölgede bulunan hücreler tarafından üretilen renk pigmentlerinden gelir. Yaş ilerledikçe gerçekleşen biyolojik süreçler sonucunda melanosit adı verilen bu hücrelerin sayısı azalır ve saçlar mevcut renklerini kaybederek beyazlamaya başlar. Geçtiğimiz yıllarda yapılan bir deneyde, katılımcıların stresli dönemlerinde pigment miktarında düşüş yani beyazlama bölgeleri, görüntülenirken tatile çıkma gibi rahatlanan dönemlerde pigment artışı ile saç telinin eski rengine kavuştuğu fark edildi. Deney sonuçları, saçlardaki beyazlamanın geri çevrilmesinin şimdilik genellikle genç ve orta yaştaki bireylerde az sayıda kılda gerçekleştiğini gösterse de stresin yaşlanma sürecindeki etkisinin ve yaşlılığın bazı göstergelerinin durdurulabileceğini hatta geri çevrilebileceğini göstermesi açısından dikkat çekiyor.

Bu parçada sözü edilen deneyin sonucundan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Saçların beyazlamasının tek nedeninin stres olduğu
B) Beyazlaşan saçların eski hâline döndürülebileceği
C) Saç dökülmesinin stresten çok, biyolojik nedenlerle gerçekleştiği
D) Yaşlı kişilerin saçlarındaki beyazlamanın engellenemeyeceği
E) Saçlardaki renk değişiminin herkeste benzer süreçlerle gerçekleştiği

6. Sait Faik'in altı üstü pişmiş, içi insan kalmış bir yalnızlığı vardır. Rızık peşindeki balıkçılardan, sokak çocuklarından, dilencilerden, simitçilerden hatta kedilerden, köpeklerden, balıklardan seçtiği ahbaplarıyla olan dostluğu bir an gelir son bulur. Öykülerini iyi yazar olma hasretiyle değil de yalnızlığına olan kızgınlığını sakinleştirme gayretiyle yazdığını, bunu bir imdat çekici gibi kullandığını anlarız onu okurken. Sait Faik'i okumakla, gidip göremediğimiz yerleri, üzerine kamera takılmış bir kartalın uçup gezdiği uçsuz bucaksız yolları, dağları, gölleri görür; tanışıp sohbet edemediğimiz insanları tanırız. Bunları başka yazarların kitaplarında da görürüz belki ama aradaki fark, Sait Faik'in yalnızlığının üzerini örtme konusundaki becerisinde saklı.

Bu parçada Sait Faik ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi üzerinde durulmaktadır?

A) Öykülerinin okur üzerindeki etkilerinden
B) Kalabalıklar arasındaki yalnızlığından
C) Sıradan insanların yaşamını anlatmadaki başarısından
D) Öykülerinin temelindeki bir duygudan
E) Öykülerini yazarken seçtiği ortamdan

7. 20. yüzyılın başlarında aydınlanmayla gelen rasyonalizmin sonucu olarak insanlık, benzeri görülmemiş bir çatışma ve rekabet içerisine girmiştir. Yaşanılan toplumsal değişimler, teknolojik gelişmeler ve savaşlar insanı hiç ummadığı bir dünyayla karşı karşıya getirmiştir. Böylesi bir dünyaya hazırlıksız yakalanan insan, kendi kaderiyle baş başa bırakılmıştır. İçine düştüğü dünyanın karşısındaki çaresizliği ile insan, kurtuluşu iç dünyasına kapanmakta görmüştür. Bu dönemin yazarları; acıyı, umutsuzluğu kendi içlerinde duyumsarken kurtuluşu edebî yaratımda görmüş ve bu dönemde mutlu biten romanların okunma oranlarında bir patlama görülmüştür.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Edebiyat, daima yaşama yön verir; yaşanan sıra dışı olaylara kaynaklık eder.
B) Edebiyat, insanları günlük yaşamın ya da yaşanan dönemin sorunlarından uzaklaştırarak rahatlatır.
C) Her edebî eser, içinde doğduğu toplumun ya da çağın koşullarını olduğu gibi yansıtır.
D) Edebî eserler, ortaya koydukları farklı bakış açılarıyla insanların yaşananları daha soğukkanlı değerlendirmesini sağlamaktadır.
E) Yaşanan yıkımlara ve sorunlara geniş açıdan bakmak ve bunları doğru değerlendirmek ancak nitelikli yapıtlar okumakla mümkündür.

8. Kültürü oluşturan, insanı insan yapan bütün etkinliklerin başında dil vardır. İnsan için her şey dilden ibarettir. İnsan dille yaşar, dilde yaşar. Ancak insanlarımız bunun bilincine varmamış gibi görünüyor. Doğum gününü kutlarken "Happy birthday to you!" (Hapi börtdey tu yu) diyoruz; dükkânlarımıza, mağazalarımıza yabancı adlar veriyoruz. Hâlbuki yabancı bir sözü Türkçe karşılığı varken kullanmamız, ruhumuzu öz yurdundan ayırmamız demektir.

Bu parçada vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yabancı dil öğretiminin doğru yapılmadığı
B) Sözcüklerin anlamlarına uygun olarak kullanılması gerektiği
C) Türkçesi varken yabancı sözcük kullanmanın dil ve kültürü yozlaştırdığı
D) Yabancı kökenli sözcüklere Türkçe karşılıklar bulunması gerektiği
E) Sözcük türetilirken dil bilgisi kurallarının göz ardı edildiği

Paraf Yayınları

1-C 2-A 3-A 4-D 5-B 6-D 7-B 8-C

1. Hipokrat, pek çok hastalığın tedavisinde güneşin iyi geldiğine inanıyordu. Ama güneş ışığına tıp dünyasından asıl ilgi, güneş ışığının bakterileri öldürdüğünün ve çocuklarda görülen raşitizm sorununun keşfedilmesiyle 20. yy.ın başlarında başladı. 1920'lerin sonlarına gelindiğinde güneşin her derde deva olduğu düşünülüyordu. Daha sonra bilim insanları cildin, güneş ışığındaki UV'ye (Ultraviyole ışınları) maruz kaldığında vücutta D3 vitamini sentezinin arttığını keşfettiler. Diğer yandan ise İngiliz araştırmacı George Findlay 1928'de fareleri çok fazla ve düzenli olarak UV ışınına maruz bıraktığında ciltlerinde tümörlerin geliştiğini gözlemledi. O zamandan beri birçok çalışma, UV ışığının cilt hücrelerindeki DNA mutasyonlarını tetikleyerek potansiyel olarak kansere yol açtığını gösteriyor.

Bu parçadan "güneş ışınları"**yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?**

A) İnsanlar ve hayvanlar üzerindeki etkilerinin aynı olmadığına
B) 20. yüzyıla kadar hakkında doğru ve sağlıklı bilgilerin elde edilemediğine
C) Vücutta D3 vitamini üretmeyle görevli tek yapı olduğuna
D) İnsan sağlığına faydasından çok zararı olduğuna
E) İnsan sağlığına etkileriyle ilgili değerlendirmelerin zamanla farklılıklar gösterdiğine

2. Propolis; arıların iğne yapraklı ağaçlardan, bitkilerin tomurcuk, yaprak, gövde ve salgılarından topladığı maddeleri başlarında bulunan salgı bezlerinden salgıladıkları enzimlerle işleyerek ürettiği reçine benzeri bir üründür. Olağanüstü bir yaşam disiplini ve iş bölümü ile örnek almamız gereken bir yaşam sürdüren bal arıları için, topladıkları propolis, aslında kovanın hem temizlik hem de yalıtım maddesidir. Propolisin yoğun antimikrobiyal özelliği arı larvalarını her türlü hastalıktan korurken, antioksidan ve hücre yenileyici özellikleri larvaların arı sütünün de yardımıyla çok hızlı büyüyüp gelişmesini ve sağlıklı kalmasını sağlar.

Bu parçada "propolis"**le ilgili**

I. Arılar tarafından farklı amaçlar doğrultusunda kullanıldığına
II. Üretilmesinin uzun ve karmaşık bir süreci gerekli kıldığına
III. İnsanı hastalıklardan koruyan özellikler barındırdığına

yargılarından hangilerine değinilmiştir?

A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız II
D) I ve III E) II ve III

3. Yönetmen Justin Kurzel, Shakespeare'in *Macbeth* adlı yapıtını sinemaya uyarlamış. Çok ağır giden filmi kesintisiz bir biçimde seyretmek ve filmden keyif almak pek mümkün değil. Pek çok eleştirmen, bu durumu oyunculuğa bağlasa da ben farklı düşünüyorum. Şöyle ki Shakespeare trajedilerinde bile çok yoğun sahnelerin ardından seyirciye nefes aldıracak komik karakterler serpiştirir aralara. *Macbeth*'te de Duncan'ın cinayeti ardından II. Perde 3. Sahne'de bir gece önce yaşadığı komik durumların ardından uyanmakta zorlanan kapıcı, böyle bir karakterdir. Burada Shakespeare, konudan koparır bizi ve hayatın basit gerçekliğine götürür. Kapıcının bu bölümdeki sözleri hem komik hem de bilgecedir. Oyundaki buna benzer sahnelerin filmden tamamen çıkarılması, Shakespeare'in çok önem verdiği bu karşıtlığı yok ediyor.

Bu parçada sözü edilen filmdeki asıl eksiklik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Oyuncu performanslarının, dramatik kurguyu yansıtmakta yeterli olmaması
B) Cinayetin yapıttaki aslına uygun olarak canlandırılmaması
C) Kahramanların kötücül karakterleri yansıtılırken insani özelliklerinin göz ardı edilmesi
D) Filmin ağır atmosferini ve konusal yoğunluğunu hafifletecek ayrıntıların yer almaması
E) Sinemaya aktarılamayacak bir yapıtın zorlama bir senaryoya dönüştürülmesi

4. Sanatın dili, yoruma açık bir dildir. Sanatın tarihsel sürecinde bilimde olduğu gibi ilerlemeci bir gelişme çizgisi yoktur. Bu süreç inişli çıkışlı, çapraşık, olasılıklarla dolu bir oluşumdur. Zengin içeriğiyle, sınırları çizilemediğinden, sanatın tanımı her zaman yetersiz kalmaktadır. Sanat yapıtı zamanlar üstüdür. Sürekli yeniden, yeni bakış açılarıyla değerlendirilmeye gereksinimi vardır. Kalıcı olması da buna bağlıdır. Bu nedenle de sanat üzerine yapılan yorumlar tarihsel süreçte sürekli değişmiştir.

Bu parçada "sanat"**la ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yazının bir malzeme olarak kullanıldığı dallarında sürekli bir değişimin söz konusu olduğu
B) Toplumdaki değişimlerden eninde sonunda etkilendiği
C) Doğrusal olmayan bir gelişim gösterdiğinden ne olduğuyla ilgili kesin bir yargı oluşturulamadığı
D) Tarihin her döneminde aynı değeri göremediği
E) Hakkında yapılan her yorumun, daha fazla kişiye ulaşmasını sağladığı

Paraf Yayınları

5. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Bir yazarın ilhama yaslanıp emeği ve işçiliği göz ardı etmesi kadar büyük bir hata düşünemiyorum." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Yahya Kemal için sözcükler âdeta bir madendir, kendisi de dikkatli bir kuyumcu. Yonttuğu sözcükleri öper, koklar, bağrına basar. Ancak kendine mal ettiğine inandığında kâğıda emanet eder onları.

B) Her sanatçı yazdığını değiştirir, bozar, ona yeni biçimler verir. Ama belki de hiçbiri Kafka kadar yazdıklarıyla bir kavga içine girmemiş, yaka paça olmamıştır. Bu kavga ve çekişme olmasaydı bugün elimizde bu enfes kitaplar olmazdı.

C) Arkadaşlarının "Balıkçı", okurlarının "Halikarnas Balıkçısı" olarak tanıdığı Cevat Şakir Kabaağaçlı, dalgaların kıyıya getirdiği sular, yosunlar kadar doğal yazdı. İçine doğan yaratıcı duygularını gözlemleriyle besledi. Anlatımındaki pürüzleri, fazlalıkları atma gereği duymadı; onları da doğallığın bir parçası saydı.

D) *Ölmeye Yatmak* romanını yazma sürecini anlatan Adalet Ağaoğlu, bu sancılı dönemi kendisi açısından bir "kâbus" olarak niteler. Kahramanlarını nefes alan kişiler kılmak için gösterdiği olağanüstü çaba, onun yazarlık mayasını sağlam bir biçimde atmasını da sağlamıştır.

E) Cahit Sıtkı Tarancı'nın, şair dostu ve eski okul arkadaşı Ziya Osman Saba'ya yazdığı mektuplarda konu döner dolaşır, şiire gelir daima. Bazen yazmakta olduğu bir şiir hakkında arkadaşının fikrini ister, bazen bir türlü tamamlayamadığı bir dizenin kendisine yaşattığı acıdan yakınır. Kısacası, şiirin gölgesi düşer bu mektuplara.

6. Bir parlayışı, bir düşünce kıvılcımını, önemli bir değer olarak kullanmak yanıltıcı olabilir. Yazarın amacı, bu düşünsel atılımı bir bileşime götürmek olmalıdır. Bu esinsel parlamaların, yaşantı süzgecinden geçmesi, insan gerçeğinde oluşumunu tamamlaması zorunludur. Oluşuma uğramamış esinlenmeler, düşünsel içe doğuşlar, etkili duygulanımlar uyandırabilir. Ancak sonrası bir ışık oyunu olup gider, uzun soluklu etki bırakması mümkün olmaz.

Bu parçada anlatılmak isteneni <u>en doğru biçimde</u> dile getiren yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Esine dayalı ifadelerin kalıcı bir değer taşıması, hayatın gerçekleriyle yoğrulmasına bağlıdır.

B) Bir anlatımın bütünüyle yaşantıya dayanması, onu yarınlara ulaştıracak tek niteliktir.

C) İlhama dayalı düşünceler, muhatabında etkili duygulanımlar oluşturur.

D) İnsana özgü gerçekliği ele alan düşünceler, anlık bir esintiyle içe doğan duygulardan daha değerlidir.

E) Her düşünce, temelini anlık bir esinsel kıvılcıma borçludur.

7. Masallarda karşıtlığın uyumu vardır ve konu bunların çatışması üzerine kurulmuştur. Her ne kadar ilk başta masal karanlık yüzünü gösterse de aynı zamanda bunların karşısında aydınlık yüzünü, umudu ve güveni de verir. Yaşamın kendi doğasında bulunan ve olmazsa olmazı olan zıtlıkları içinde barındırır. Böylece masallar, kötülüğün karşısında iyilik, umutsuzluğun karşısında umut, korkaklığın karşısında cesaret gibi bir sürü karşıtlığı harmanlayarak kendisini okuyucuya/dinleyiciye sunar. Bütün bunlar olay örgüsünün vazgeçilmezidir çünkü bu yolla masal kahramanı mutluluğa, iyiliğe, başarıya giden yolu öğrenebilir ve bir birey olarak olgunlaşabilir.

Bu parçada masallarla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Karşıt duyguları bir arada vererek çocuk okurları bir tercih yapmaya zorladığı

B) Yaşam gerçekleriyle bağdaşan zıtlıklar yardımıyla okuru eğitmek istediği

C) Birbiriyle çelişen, karamsar olayları anlatarak çocukların gerçek hayatı tanımasını sağladığı

D) Dünyayı iyi ile kötünün mücadele alanı olarak göstererek çocuğu olası kötü sonuçlara hazırladığı

E) İnsanın iç çelişkilerini, tutarsızlıklarını merkeze alarak iç dünyasını çocuk gözüyle aydınlattığı

8. Sanayi İnkılabı öncesinde doğal bir yaşam süren ancak endüstrileşmeyle beraber ev yaşamı ve iş yaşamı arasına sıkışan insanoğlu, var olduğundan bu yana yaşayabilmek için sürekli çalışmıştır. Özellikle Sanayi Devrimi'nden önce insanlar kendi tarlasında ekip biçmiş ve onu tüketmiş ancak insanoğlunun yaşamında bir dönüm noktası olan Sanayi Devrimi'nden sonra ise insanlık makinelere bağımlı hâle gelmiş ve hayat bu işleyişe göre planlanmıştır. Bu bağlamda, çalışma hayatında üretim faktörlerinin en önemli aktörü olan insan, artık tek başına değil; diğer önemli bir aktörü olan sermaye yani üretim araçlarıyla bir bütünlük arz etmeye başlamıştır.

Bu parçada <u>özellikle</u> aşağıdakilerin hangisi üzerinde durulmaktadır?

A) Sanayi Devrimi'nin insanın yaşama bakışında meydana getirdiği değişimler

B) Modern dünyanın üretime dayalı yaşam anlayışı

C) Sanayi Devrimi ile birlikte çalışma hayatında görülen değişimler

D) Çalışıp üretmenin, insan hayatının devamlılığı için önemi

E) İnsanoğlunun Sanayi Devrimi'nden sonra daha çok çalışmasının nedenleri

Paraf Yayınları

1-E 2-A 3-D 4-C 5-C 6-A 7-B 8-C

1. I. Sanayi Devrimi çocuğu olan romancı Marcel Proust, fiziksel hastalığı yüzünden evden çıkamamış; çağının birçok yeniliğine tanıklık edememiştir. Zorunlu inzivası döneminde kendini hatıralarına vermiş, geçmişten -özellikle de çocukluğundan- derlediği hatıraları romanlarının temel meselesi hâline getirerek okurlarına detayların mükemmelliğini yaşatmıştır.

II. Abdülhak Şinasi Hisar, Osmanlı'nın zengin kültürel mirasının hâlâ canlı olduğu bir dönemde çocukluk ve gençlik yıllarını geçirmiştir. Bu atmosferin bir süre sonra yerini bambaşka bir yaşam tarzına terk etmesiyle birlikte o da âdeta aktüel yaşama küsmüş, kendi tatlı deneyimleriyle avunmuştu. Yazdığı anı ve roman türündeki eserlerinde Boğaz'ın ve İstanbul'un güzelliklerini, özlemle içinde yaşattığı Boğaz kültürünü ve inceliklerini kayıp bir cennet coşkusuyla anlatmıştır.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Dönemsel farklılıkların aynı durumla ilgili farklı değerlendirmelerin oluşmasındaki etkisi belirtilmiştir.
B) Birbirini etkileyen iki olay hakkında bilgi verilmiştir.
C) Aynı olgunun farklı nedenlere dayalı olarak ortaya çıkabileceği gösterilmiştir.
D) Aynı amaca yönelik farklı tutumların farklı sonuçlar doğurabileceği örneklenmiştir.
E) Aynı olayın farklı kültür ortamında yetişen yazarları farklı etkilediği somut verilerle ortaya konmuştur.

2. Son yıllarda yazılanlar içinde olay örgüsünü çözmeyip en sonda okuru sorularla baş başa bırakan romanların çoğunun okur tarafından beğenilmediği tespiti yapılıyor. Çünkü insanlar okuduklarından hareketle kendisiyle yüzleşmek derdinde değil. Oyalanmak, vakit geçirmek istiyor. Mümkünse bu vakti geçirirken her türlü duyguyu bir arada yaşamak gibi bir arzusu da var. Hüzün, neşe, acı ama sonunda mutlaka zafer ya da mutluluk... Yani işler tatlıya bağlansın. Bağlansın ki kurulu düzenin, hâlihazırdaki bireysel ya da toplumsal yaşamın aksayan bir dişlisi olduğumuz şüphesine asla kapılmayalım.

Bu parçadan günümüzde kimi romanların aşağıdaki niteliklerden hangisini taşıdığı çıkarılabilir?

A) Okurun kısa sürede okumasına imkân tanıdığı
B) Okura duygusal bir tatmin yaşattığı
C) Sürprizlere dayalı bir sonla bitmediği
D) Okurun yaşadıklarının benzerlerini içeren olay ve durumların anlatıldığı
E) Yeni teknik ve söyleyişlere yer vermekten kaçınıldığı

3. Bir romansal diyalog ve bir romansal eylem olduğu gibi bir romansal düşünce de vardır. Tolstoy'un *Savaş ve Barış* romanındaki büyük yer kaplayan fikirler, romanın dışında, örneğin bir bilimsel dergide düşünülemez. Hiç kuşkusuz bu, kasıtlı olarak naifleşmiş karşılaştırmalar ve eğretilemelerle dolu olan roman dilinde kendine has bir nitelik olduğundandır. Sadece bunun için değil. Tarihten söz eden Tolstoy, bir tarihçinin yapabileceği gibi olayların doğru betimlenmesiyle, bunların toplumsal, siyasal, kültürel sonuçlarıyla, şunun ya da bunun rolünün gelişmesiyle ilgilenmediği için de bu mümkün değildir. Çünkü Tolstoy, tarihle yalnızca "insan varlığının yeni boyutu" olarak ilgilenmiştir.

Bu parçaya göre aşağıdaki önermelerden hangisi Tolstoy'un roman anlayışıyla örtüşür?

A) Romanın tarihî konulara yaklaşımı, kendine özgü ve insan odaklıdır.
B) Roman, topluma ayna tutması yönüyle tarihten ayrılır.
C) Roman, tarihe ve tarihsel araştırmalara kaynaklık eder.
D) Roman, inandırıcılığını artırmak üzere geçmişi ve kültürel birikimi kullanır.
E) Roman, tarihi bir fon olarak kullanmak istediğinde kendi dil ve anlatımından ödünler verir.

4. Koleksiyon yapmak insana boş vakitlerini değerlendirme için bir fırsat. Mutlaka pahalı şeylerin koleksiyonu olması da gerekmiyor. Üstelik bir koleksiyon yapmaya başladığınızda insanlarla konuşacak konunuz oluyor ve zamanla onların da sizin koleksiyonunuz için çabaladığını görüyorsunuz. Bu sayede aranızda bir bağ oluşuyor. Parçaları toplarken onları kim getirdi, nereden buldunuz gibi hatıraları da biriktiriyorsunuz. Hatta çoğu zaman hatıralar koleksiyondan daha değerli oluyor, koleksiyonu bunları hatırlamak için saklıyorsunuz.

Bu parçadan "koleksiyon yapma" **ile ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?**

A) İletişim olanaklarını artırarak sosyalleşmeye katkı sağladığına
B) Kişiyi ruhsal yönden rahatlattığına
C) Kendini ifade etmenin en güzel yolu olduğuna
D) Kişiyi bir amacı gerçekleştirmeye yönelttiğine
E) Kişide disiplin ve takip becerisi oluşturduğuna

Paraf Yayınları

5. Arkeolojik çalışmalar, geçmişe dokunmak demektir. İnsan her zaman atalarının bıraktığı izlere karşı bir merak duygusu içinde olmuştur. Bu ilginin ne zamandan beri var olduğu bilinmese de bilinen ilk örneği MÖ 6. yüzyılda Babil Kralı Nabonidus'un kendisinden binlerce yıl önce inşa edilen Naram-Sin Tapınağı'nın bir katından başlayarak binanın temel tuğlasını bulana dek kazıya devam etmesidir. Buna benzer bir başka örneği Roma Dönemi'nde görmekteyiz. Büyük Roma Kralı Julius Sezar'ın askerleri, İtalya ve Yunanistan'da koloniler kurma amacıyla başlatılan seferde, bu bölgelerde eski çağlara ait birçok mezar bulmuş ve bu mezarlardan buldukları objeleri yüksek fiyatla Romalı seçkin sınıfa satmışlardır.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsanoğlunun arkeolojiye bakışının zaman ilerledikçe değiştiği
B) Arkeolojinin hangi süreçlerden geçerek bir bilim dalı olarak kabul edildiği
C) Arkeolojinin tarihî olaylara ışık tuttuğundan tarih bilimiyle ilişkili olduğu
D) Tarihte insan eliyle yapılmış her şeyin arkeolojinin araştırma konusuna girdiği
E) Tarihteki ilk örnekleri ışığında insanoğlunun arkeolojik çalışmalara her zaman ilgi duyduğu

6. Nitelikli edebiyat eleştirileri okura açık alanlarda yapılmıyor. Bugün güncel yapıtların eleştirisinin yapılabildiği tek mecra, kitap ekleri ve dergiler gibi görünüyor ama bu ürünler de piyasaya bağımlı. Üstelik kendilerini reklamla döndürebilen yayın organları oldukları için edebiyat eleştirisini hakkıyla yapmaları mümkün olmuyor. Akademisyenlerimiz sessiz ve köşelerine çekilmiş görünüyorlar. Var olan piyasa ilişkilerinin bir parçası olmak istemediklerinden belki de. Güncel edebiyatla dirsek temasları son derece zayıf, hayatta olmayan yazarların metinlerini inceleyerek kendilerine güvenli bir alan oluşturuyorlar.

Bu parçanın bütününde aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?

A) Eleştiri için kişisel zevklerden bağımsız ortak bir yöntemin izlenmeyişinden
B) Yazın ortamımızda eleştiri kurumunun sağlıksız işlemesinden
C) Eleştirmenlerin eleştirilerinde taraflı davranmalarından
D) Edebiyat eleştirisi alanında uğraşan az sayıda kişi olmasından
E) Akademisyenlerin eleştiri çalışmalarını sınırlı bir alanda sürdürmelerinden

7. Yeni medya ortamlarında hâkim olan hız ve işlev odaklı işleyiş, işaret ve kısaltma ağırlıklı ifadelerden oluşan bir dile zemin hazırladı. Bireylerin dile ilişkin hassasiyetinden söz etmenin pek mümkün olmadığı bu ortamlarda, gülücüğü simgeleyen bir işaretten oluşan bir ileti göndermek zamandan tasarruf sağlarken kaybolan anlam ve anlamın taşıdığı derinlik sorgulanmıyor, fark edilmiyor ve belki de zamanla bu durum kanıksanıyor. İşaretlerden ve kısaltmalardan, biçimi değiştirilmiş sözcüklerden oluşan iletişim dili sosyal ağlar, web siteleri, elektronik posta, ses, video ve metin tabanlı çoklu medya ve sanal gerçeklik ortamlarının bir unsuru artık.

Bu parçada özellikle aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

A) Bilimsel çalışmalarla dilin biçimlendirildiğinden
B) Dilde meydana gelen bozulmaların daha çok, teknolojik gelişmelere bağlı olduğundan
C) İnsanların eskiye göre daha az yazdığından
D) Kısa ve öz yazmanın bir ihtiyaç olarak ortaya çıktığından
E) Teknolojik gelişmelere paralel olarak yeni bir iletişim dilinin oluştuğundan

8. Ekonomik kalkınma ve büyüme tüm ülkelerin hedefi. Her ülke bu hedefe ulaşmak için en iyi stratejileri ve politikaları geliştirmenin peşinde. Ne var ki mevcut ekonomik sistem sınırlı kaynaklara sahip bir gezegende yaşadığımız gerçeğini görmezden gelen bir anlayış üstüne kurulu. Çünkü insanlık şimdiye kadar bu sınırlılığı küresel ölçekte fark ettirecek şeyler yaşamadı. İnsanlığın büyük bir bölümü kaynakların biri tükenince diğerine yöneldi ve bunu hep böyle devam edecek sandı. Bugün gelinen noktada yaşanan çevre sorunlarıysa gezegenimizin aslında ne kadar küçük, insan nüfusunun ve bu nüfusun tüketiminin ne kadar büyük olduğunu apaçık ortaya koyuyor.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hoyratça tüketilen doğal kaynakların insanların ihtiyaçlarını karşılayamaz duruma geldiği
B) İnsan nüfusundaki artışın tahminlerin çok üzerinde olduğu
C) Tüketim alışkanlıklarımızın zamanla önemli ölçüde değiştiği
D) Ekonomik kalkınma için yeni stratejiler geliştirilmesi gerektiği
E) Toplumların çevre sorunlarıyla mücadele edebilecek bilinçten yoksun olduğu

Paraf Yayınları

1-C 2-B 3-A 4-A 5-E 6-B 7-E 8-A

1. Depresyona olumsuz bir pencereden bakmamak gerekir. Nasıl ki vücudumuza bir mikrop girdiğinde ateş, öksürük ya da benzeri belirtiler bize bunu haber veriyor ve bunun sağlıklı bir bünyede olması gerekiyor. Art arda farkında olarak ya da olmayarak yaşadığımız psikolojik durumlar sonucunda da farklı bir sistemimizin, depresyon belirtileri ile sinyal vermesi çok normaldir. Depresyon tedavisini geride bırakan bir kişi kendini daha iyi tanıma, kendiyle daha barışık yaşama ve kendiyle ilgili daha iyi saptamalarda bulunma, kendisi için daha doğru kararlar alma, neyi isteyip neyi istemediğinin farkında olma yeteneğine kavuşur. Ayrıca çevresinde benzer durumları yaşayanları anlayabilme hatta depresyona girmiş kişileri tedavi anlamında yönlendirme ve bu süreçte onlara destek olma davranışları kazanır.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

A) Depresyonu bir hastalık olarak görmek doğru değildir.
B) Depresyon, atlatıldığında kişiye pek çok yeti kazandırabilir.
C) Depresyon yaşayan insanın başkalarını da olumsuz etkileme ihtimali vardır.
D) Depresyon da diğerleri gibi tedavi edilmesi gereken bir hastalıktır.
E) Depresyon, sanılanın aksine tedavisi kolay bir hastalıktır.

2. Siyaset ve idare hayatımızda başlayan Batı eğilimli Tanzimat hareketi, bütün düşünce ve edebiyat hayatımızda kendini göstermekten geri kalmamış; Batı diye de Fransa örnek alınmıştır. Fransa ile ilişkiler kurmak, onun dilini, edebiyatını öğrenmek suretiyle, edebiyatımızın darlığını, kuruluğunu kavramak ve onun baskısından kurtulmak mümkün olacaktı. Böylece sanat ve edebiyat reformu, siyasal ve sosyal reformla birlikte kendini gösterdi, ilk ağızda çeviri işine hız verildi. Çevrilen eserlerin isabetle seçildiği, çevirilerin başarılı olduğu elbette söylenemez. Ama böyle de olsa yeni görüşler getirmesi ve yazarlara yeni örnekler vermesi bakımından bu çevirilerin önemi yadsınamaz.

Bu parçadan Tanzimat Dönemi'yle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Eski edebiyat anlayışı tamamen terk edilmiştir.
B) Edebiyatımızda Batı'yı esas alan gelişmeler yaşanmıştır.
C) Yapılan çevirilerle Batı edebiyatının seviyesi yakalanmıştır.
D) Sanatçılar, siyasal ve toplumsal baskıya maruz kalmıştır.
E) Devlet eliyle desteklenen bir edebiyat ortamı oluşmuştur.

3. Aynı anlama gelen sözcüklerin çokluğunun dil için bir zenginlik göstergesi olduğunu iddia edenler var. Ancak aynı anlama gelen sözcüklerin çokluğu dil için bir ağırlıktır. Diyelim siz "kelime" dediniz, ben "sözcük", Nurullah Ataç da "tilcik" derdi. Söylediğimiz aynı şey olduktan sonra ne değişir? Aynı anlama gelen on sözcük de olsa tek sözcük değil midir? Tek bir anlam ifade edilmeye çalışılmamakta mıdır? Dilde özdeş anlamlı sözcükler olabilir ama bunların çokluğu o dilin varsıllığı için bir kanıt olarak gösterilemez. Dilin zenginliği için yegâne ölçüt sözcüklerle sağlanan anlatım gücüdür.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine karşı çıkılmaktadır?

A) Aynı anlama gelen sözcüklerin çokluğunun dili yorduğuna
B) Dilimizin başka dillerle sözcük sayısı yönünden karşılaştırılmasına
C) Özenti nedeniyle dilde yabancı sözcüklere sıkça yer verilmesine
D) Dilin anlatım gücünün dildeki anlamdaş sözcük sayısıyla ilişkilendirilmesine
E) Dil konusunda bilgili bilgisiz herkesin görüş belirtmesine

4. ABD'nin Oregon eyaletindeki Malheur Ulusal Ormanları'nda, 2 bin 200 hektar alanı kaplayan ve üç metre yerin altına kadar inen dev bir mantar bulundu. Kimilerine göre 2.400 yıldan beri boy attığı hesaplanan ancak 8650 yaşında olabileceği de iddia edilen ve bir örgü gibi araziyi saran Armillaria ostoyae (bal mantarı) adındaki bu canlı, bilim insanlarınca dünyanın en büyük canlı organizması olarak nitelendirildi.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi kesin olarak çıkarılabilir?

A) Dünyadaki en büyük canlı organizmasının yaşı hakkında görüş birliği yoktur.
B) Bal mantarının vücudunun büyük bölümü toprak altında bulunmaktadır.
C) Bal mantarı, tür olarak ilk kez keşfedilmiştir.
D) Bal mantarı, 2.400 yıldır dünyanın en büyük canlı organizmasıdır.
E) Bal mantarları, sadece ABD'de yetişmektedir.

Paraf Yayınları

5. Bütün bir toplumun, yüzlerce kişinin eleştirildiği, taşların toprakların bile uzun uzun anlatıldığı geleneksel romanda, kendi başlarına bütünlenip birer birim hâline gelen olaylar birleştiriliyordu. Romanın bel kemiği, dramatik gerilimi, bu halkaların çakışmasından doğuyordu. Anlatmaktan hiç yılmıyordu eski ustalar, okurları da okumaktan. Oysa günümüzde sanatı, gündelik yaşamasının vazgeçilmez bir bölümü olarak düşünenler bile böylesine geniş kapsamlı romanlara ilgi gösterecek vakitten yoksunlar. Sinema gelip yerleştikten sonra, seyircinin ya da okurun durmadan uyarılan hayal gücü artık anlatan değil, gösteren yapıt bekliyor. Okur, imgeyi söze dönüştürme yeteneğini kazandı kazanalı ayrıntı; bir oyalama alanı olmaktan çıktı.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Günümüz romanının, gerçekleri tüm boyutlarıyla ortaya koymaktan yoksun olduğu
B) Günümüz romanının hem biçim hem de içerik açısından geçmişin roman tekniğinden daha üstün olduğu
C) Sinemanın gelişiminin, edebî türlerin geri planda kalmasına yol açtığı
D) Edebiyatın popülerliğinin, sinemayı edebiyattan yararlanmaya ittiği
E) Sinemanın oluşturduğu görsel kültürün edebiyatın geleneksel anlatım biçimlerini dönüştürdüğü

6. En kısa tanımı ile kimya, madde bilimidir. Kimya element veya bileşik olarak bulunabilen maddenin yapısını, bileşimini, özelliklerini, birbirleri ile etkileşimlerini, bu etkileşimler sonucunda oluşan enerji değişimlerini inceler. Dört element ve belirli sayıda tanımlanabilen maddeden yola çıkılarak yüzden fazla element, yüz binlerce inorganik bileşik, milyonlarca organik bileşik, bunların özellikleri ve tepkimeleri ile uğraşmaktadır kimya bilimi. İnşaat mühendisi köprü yapımında, jeolog bir mineral üzerinde, doktor bir hastalığın tedavisi sürecinde çalışırken kimya bilimini kullanır.

I. Çeşitli ana ve alt disiplinlere ayrıldığına
II. Hayatın çoğu alanında karşımıza çıktığına
III. Tanımsal çerçevesinin henüz belirlenemediğine

Bu parçadan kimya bilimiyle ilgili olarak yukarıda verilenlerden hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

7. Çoğu insan, zamanı heba ettiğinin farkında bile olmaz çünkü hayat, zamanı boşa harcatan tuzaklarla doludur. Cep telefonu ve tabletlerle oynadığı oyunlar, sosyal mecralarda geçirdiği fazla zaman, bir konuşmayı zamanında bitirememe, gündemsiz ve fazla uzun toplantılar, sistemsizlik gibi onlarca tuzak insanın zamanını çalar. Zamanı iyi kullanan insanların en temel farkı, bu tuzaklara düşmemeleridir. Aslında insanların çoğunun esas sorunu zamansızlık değil, zamanı etkin kullanmayı bilmemeleridir. Bunu becerebilen insanlar, yaşamlarını daha anlamlı kıldığı gibi zamanı israf ettikleri hayıflanmalarına da maruz kalmazlar.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

A) Zamanın hızlı geçtiğiyle ilgili şikâyetler yaşamın her döneminde var olacaktır.
B) Hayatta insanın fark yaratacağı işler, acil olan değil; önemli olan işlerdir.
C) Zamanı verimli kullanmak, ancak israf edilen zamanın nedenlerini kavramakla mümkün olur.
D) Hayatının sonuna gelmiş insanların pişmanlıkları, çoğunlukla yaşadıkları anın tadını çıkarmamalarındandır.
E) Kendi önceliklerini bilen insan, yaşamda her zaman daha başarılı olur.

8. Öğretmenlerin edebiyat sevgisi aşılamaktaki çabası gençleri etkiliyor. Ancak yazmak bireysel bir eylem. Öğretmenin ya da ebeveynin zorlamasıyla ya da onları memnun etmek için iyi yazı, iyi öykü yazmak mümkün değil. Gençleri heveslendirmeli ama yazma konusunda kesinlikle özgür bırakmalı. Düşünce özgürlüğü, iyi bir edebiyat metni oluşturabilmenin anahtarı, olmazsa olmazı. Fantastik de yazabilir, anı kıvamında gerçek bir öykü de yazabilir öğrenci. Önemli olan, özgün imgelemini özgürce kullanabilmesi, yazmayı içinden gelen bir tutku neticesinde eyleme dönüştürmesi.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Öğretmenler, öğrencilerini iyi tanıyarak onların ruhsal durumlarına göre yazma konusu belirlemelidir.
B) Öğretmenler öğrencileri yazma konusunda cesaretlendirirken onları yönlendirme çabası içinde olmamalıdır.
C) Öğrenciler, ilgi duydukları ve zevk aldıkları yazınsal türde yazmaya özendirilmelidir.
D) Öğretmenlerin öğrencilerin yazdıklarına olumsuz eleştiri yöneltmesi onların bocalamasına neden olur.
E) Okullarda öğrencileri yazmaya teşvik etmek için ilgi çekici metotlara başvurulmalıdır.

Paraf Yayınları

1-B	2-B	3-D	4-A	5-E	6-B	7-C	8-B

1. Ben tüm dünya kültürlerine insanlık mirası olarak bakıyorum. Doğu ve Batı kavramları bile nerede durduğunuza ve nereyi merkez aldığınıza göre şekillenen kavramlar. Üzerinde yaşadığımız topraklarda pek çok farklı kültür yeşermiş ve solmuş, hepsi geride solmayan ve eskimeyen izler bırakmıştır. Bu mirası keşfetmek ve sanatımızda dolu dolu kullanmak eserlerimizi zenginleştirecek ve derinleştirecektir. Batı ve Doğu'nun kesiştiği bu coğrafyada yaşıyor olmanın yarattığı çatışmalar ve zorluklarla mücadele ederken nimetlerinden de faydalanmak gerektiğini düşünüyorum. Öyle ki *Yıldız Savaşları*'nın Jedi'larını da *Dede Korkut Hikâyeleri*'ndeki yiğitleri de Grimm Kardeşlerin masallarını da Anadolu halk masallarını da yabancılaşmadan okuyabiliyor, onlarla özdeşleşebiliyoruz.

Bu şekilde konuşan bir yazara göre Anadolu coğrafyasında yaşamanın sağladığı avantaj aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çeşitli medeniyetlerin ortak değerlerini görme şansı yakalama
B) Birtakım zorluklarla mücadele ederek hayatı ve insanları yakından tanıma
C) Doğu ve Batı medeniyetleriyle ilgili bir kanaate sahip olma
D) Sanatçıların yaşamını ve eserlerini doğru kaynaklardan inceleyebilme
E) Farklı kültürlere ait eserleri yabancılık çekmeden okuyup benimseme

2. Kuşkusuz, edebî metinlerin anlamlarını düzenleyen ve kuramcılar tarafından henüz saptanmamış pek çok şifre vardır. Okurlar bunları sezgisel olarak yakalarlar. Yazar tarafından kullanılmış olan bütün şifrelerin, böyle sezgi yoluyla bile olsa saptanması ya da yakalanması gerekmez. Metnin anlamının bir kesiminin yakalanması, pek çok okur ve eleştirmen için çoğu zaman yeterlidir. Üstelik bu kişiler metni, yazarın kullanmamış olduğu şifrelere göre de yorumlayabilir; bu yolla yeni anlamlar oluşturabilirler.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Edebiyatın yazar, okur ve eleştirmenden oluşan bir bütünü oluşturduğu
B) Edebî metinleri anlamak için sağlam bir sanat birikimi gerektiği
C) Yazarların, yapıtlarını mesaj verme amacıyla oluşturmamaları gerektiği
D) Edebî metinlerin herkesçe farklı yorumlanabilecek bir yapıda olduğu
E) Bir yapıtı okurların, eleştirmenlerden daha farklı olarak yorumlayabileceği

3. Yazın en sıcak günlerinde serinlemek için soğuk içecekleri tercih etsek de bazen çevremizden "Sıcak, hararet alır." diye bir söz duyarız. Bu durum şundan kaynaklanır: Sıcak bir içecek içtiğimizde ağız ve mide arasındaki bölümde bulunan sıcaklık algılayıcı hücreler, beyne vücut ısısının arttığını ifade eden sinyaller gönderir. Beynimiz terleme mekanizmasını hızlandırarak vücudumuzu soğutmaya çalışır. Terimiz, buharlaşmak için gereken enerjiyi cildimizden alır. Bu olay, vücudumuzun ısı kaybederek soğumasıyla sonuçlanır. Ancak sıcak içecekten sonra vücudun serinleyebilmesi için terin tamamının buharlaşması gerekir. Durgun ve yüksek nemli bir havada ya da terin ciltten uzaklaşmasını engelleyecek kıyafetler varken içilen sıcak bir içecek, vücut ısısını daha da artırır.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Sıcak içeceklerin serinletici etkisini hissetmek, belli koşullara bağlıdır.
B) Sıcak içeceklerin, söylenenin aksine, vücut ısısını artırıcı etkisi vardır.
C) Sıcak içecekler sıvı kaybına neden olduğunda vücut ısısı artmaya başlar.
D) Terliyken sıcak içeceklerin serinletici etkisi hissedilmez.
E) Sıcak içecekler, sıcaklığın daha çok hissedilmesine yol açar.

4. Takıntı, kişinin isteği dışında zihne gelen ve uzaklaştırılamayan mantık dışı düşünce, dürtüler ve temel bozukluklardır. Bu takıntılar, uzaklaştırılamadığı için kaygı ve sıkıntıya yol açar. Takıntıların yol açtığı kaygı ve sıkıntıyı azaltmak için ya da ortadan kaldırmak için yapılan yineleyici davranış ve zihinsel eylemlere de "zorlantı" adı verilir. Takıntıların her 100 kişiden 2-3'ünde görüldüğü saptanmıştır. Genellikle; ergenlik döneminde ve 20-30'lu yaşlarda başlamasına karşın, okul öncesi çağdaki çocuklar dâhil herhangi bir yaşta görülebilir. Erkeklerde daha erken yaşlarda başlamasına karşın genel olarak kadınlarda daha sık görülmektedir.

Bu parçada sözü edilen "takıntı hastalığı"**yla ilgili olarak**

I. Kişinin kendisine ve çevresine zarar verdiği
II. Kesin bir tedavisinin olmadığı
III. İstemsiz gerçekleşen bir dürtü olduğu
IV. Toplumdan topluma, kültürden kültüre değişiklik gösterdiği

yargılarından hangileri söylenebilir?

A) I ve II B) II ve III C) Yalnız III D) III ve IV E) Yalnız IV

Paraf Yayınları

5. Bu film eleştirmeni; filmlerle ilgili, üç farklı tipte eleştiri yapmaktadır. Farklı mecralarda yayımlanan bu eleştirilerin ilkinde, sıradan sinema seyircisine seslenir. Bu kitle, filmin düşünsel derinliğinden çok, filmle ilgili tanıtıcı bilgiler istediği için eleştirmen bu kitleye dönük eleştirilerinde filmle ilgili genel bilgiler verir. II. tip eleştiride ise hedef kitle entelektüel sinema izleyicisidir. Eleştirmen bu tarz bir eleştiride filmdeki felsefi altyapıyı ve göndermeleri çözümleyerek filmin sanatsal ve kültürel yönlerini öne çıkaran bir okuma yapar. III. tip eleştirileri ise filmin mutfağındaki ekibe dönüktür. Daha çok filmin tekniğiyle ilgili yapılan bu eleştiriler, profesyonellere yol gösterici niteliktedir.

I. Jane Campion'ın başyapıtı olan *Köpeklerin Gücü*, sinema tarihinde çok fazla öne çıkmayan aktörlerle kotarılmış, maceraya doyulacak başarılı bir western filmi.

II. Yönetmen *Okul Tıraşı*'nda doğal ışıkta ısrar etmiş; bunun yerine 5500 celvinlik birkaç beyaz ışık, güneşin batışına yakın saatlerde çekilen sahnelerin daha etkileyici olmasını sağlayabilirdi.

III. *6 Numaralı Kompartıman*'da trende yolculuk yapan insanlar anlatılıyor ancak filmdeki vurgular dikkatle izlendiğinde filmin Tolstoy'un hakikat arayışının bir tür uyarlaması olduğu görülebilir.

Bu parçaya göre yukarıda verilenlerden hangileri eleştirmenin yazdığı I. tip eleştiriye örnek oluşturur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) Yalnız III E) II ve III

6. Dilimizdeki kavramların nitelikleri ve anlatım yolu özellikleri, deyim aktarmaları, benzetmeler ve çeşitli anlam değişmelerinin incelenmesi dille kültürün sıkı ilişkisini bir kere daha ortaya koymuştur. Bir toplumun yaşayışı, inançları, gelenekleri hatta nüktedanlığı onun diline olduğu gibi yansımaktadır. Çünkü dil, hem kültürün taşıyıcısı hem de yansıtıcısı durumundadır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi üzerinde durulmuştur?

A) Bir milletin dilinin değişik anlatım yolları
B) Bir milletin esprili sözlerinin diline yansıması
C) Bir milletin dili ile kültürü arasındaki ilişki
D) Türkçenin gelişmiş anlatım imkânı
E) Kültürlü milletlerin dilinin zenginliği

7. I. Dünya'nın farklı bölgelerinden 38 ormanda gerçekleşen 40 kuraklık olayının verilerinden yola çıkan bir araştırma ekibi, kuraklık zamanı daha büyük ağaçların daha yavaş geliştiğini ortaya çıkardı. Araştırma aynı zamanda incelenen kuraklık durumlarının %65'inde, kuraklıkla ilişkili ağaç ölümlerinin ağacın büyüklüğüyle doğru orantılı olduğunu ortaya koydu.

II. Büyük ağaçların orman ekosistemi içinde önemli görevleri var. Bazı kuş türlerinin yalnızca bu tür ağaçlarda yaşaması ve alt kısımda yer alan bitki örtüsünün bu ağaçlar sayesinde serin ve nemli kalması bunlardan yalnızca bazıları. Bu ağaçların zarar görmesi, orman ekosisteminin bozulmasına ve pek çok türün yok olmasına neden olabilir.

Yukarıdaki II. parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) I. parçada sözü edilen sorunla ilgili yapılan çalışmaların yetersiz olduğuna yönelik saptamalar dile getirilmiştir.
B) I. parçada dile getirilen sorunun nedenleri üzerinde durulmuştur.
C) I. parçadaki araştırmanın nasıl yapıldığına yönelik açıklayıcı bilgiler verilmiştir.
D) I. parçada sözü edilen sorunun yol açabileceği olası risklerin boyutlarına dikkat çekilmiştir.
E) I. parçada anlatılanlar farklı bir üslupla yinelenmiştir.

8. 1830'larda icat edilen telgraf sayesinde insanlık tarihinde ilk kez uzak mesafelere gönderilen mesaja neredeyse eş zamanlı cevap almak mümkün hâle geldi. Telgraf; maliyetinin düşük, faydasının yüksek olması sayesinde sadece haberleşmeyi değil, toplumları ve ilişkilerini de değiştirdi.

Bu parçadan kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Telgrafın icadı, sosyal hayatı da etkilemiştir.
B) Telgrafın yaygınlaşması, toplumlar arası iletişimi güçlendirmiştir.
C) İnsanlar 1830'lardan önce haberleşemiyordu.
D) Günümüzde telgraf eş zamanlı haberleşmeyi sağlayan en önemli iletişim aracıdır.
E) Telgraf icat edilmeden önce uzak yerlere mesaj göndermek mümkün değildi.

Paraf Yayınları

1-E 2-D 3-A 4-C 5-A 6-C 7-D 8-A

1. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Yazar, edebiyatın beslenme kaynağının yaşam olduğunun bilincinde olmalı, edebî eserlerde anlatılanların yaşananların yapıta sızmış biçimi olduğunu bilmelidir." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Romanlarında "acı gerçeğin" peşinde koşan Stendhal, "Roman, yol boyunca gezdirilen bir aynadır." diyerek gerçekçiliğin öncüleri arasında yerini almış, dönemin toplumsal tasvirlerine eserlerinde geniş yer vermiştir.

B) Ludwig Wittgenstein, "Estetik yargı anlatımları dediğimiz sözcükler, karmakarışık olsalar da bir dönemin kültürü diye adlandırdığımız yaşam biçimi üzerinde belirleyici bir rol oynar." ifadesiyle edebiyatın toplum üzerindeki biçimlendirici etkisini vurgulamıştır.

C) Edebiyat tarihçisi ve teorisyeni Gustave Lanson, *Edebiyat Tarihinde Usül* adlı kitabında edebî bir metne nasıl yaklaşılması gerektiği ortaya koyar. Yazar, bu kitabında edebiyat ve yaşam arasındaki bağlantıya vurgu yaparken edebiyatı, toplumun yansıması olarak görür.

D) Kemal Tahir, romanlarıyla ilgili olarak "Ben Anadolu Türk'ünün ortalama, ortak yönünü tespite çalışıyorum." der. Toplumumuzu meydana getiren çeşitli halk kesimlerinin ve zümrelerinin toplumdaki yerlerine göre romanlarına girdiğini söyler.

E) Latife Pekcan, *İmtihan 2020* adlı romanıyla ilgili olarak "Bu kitap gerçek olaylardan esinlenmiştir. Karakterler gerçek hayatta elinizi uzatsanız tutacağınız kadar yakınınızdadır." diyor. Romanda pandemi döneminde karantinaya giren yakın arkadaşların hikâyesini anlatıyor.

2. Çok satanlar listesinin en başında roman vardır. Sonrasında deneme, gezi ve tarih kitapları... Öyküyü üst sıralarda göremezsiniz. O, genellikle listenin alt sıralarında yer alır. Okurların bilmesi gereken bir şey var ki edebiyat, romandan ibaret değildir. Öykü, deneme, makale de önemlidir. Edebiyata her türün belli bir katkısı vardır. Bu yüzden okurun, ilgisini sadece bir türe yöneltmesi doğru değildir.

Bu sözleri söyleyen yazar, aşağıdakilerden hangisini anlatmak istemiştir?

A) Okurlar, nitelikli kitaplarla meşgul olmalıdır.

B) Romanın anlatımı, diğer türlere göre daha etkileyicidir.

C) Romanların çok satması, edebiyata zarar verir.

D) Okurlar, her türden kitaba ilgi göstermelidir.

E) Günümüzde öykü, hak ettiği yere ulaşamamıştır.

3. Kendimi hiçbir zaman bir edebiyat "-izm"inde hapsetmek istemedim. Yazdığım zaman eserlerim şu veya bu edebiyat akımına dâhil olsun diye bir çabanın içine girmedim. Hayatta savunduğum renkli yelpazeyi edebiyatta da savunuyorum. Çok rahat bir dille karmaşık olayları anlatmaya çalışıyorum romanlarımda. Entelektüel birikimimi diğer dillerden elde ettiğim ve edebiyat teorisi alanında çalışmalarda bulunduğum için benim ölçülerim de hep evrensel olmuştur. Birçok yazarla aynı konumda olmamıza rağmen tarz olarak benzerlik taşıdığımızı düşünmüyorum. Ben, kendimi sansür ve otosansürden tamamen kurtarmış bir yazarım. Yazarken sadece beynimin ve yüreğimin sesine kulak veriyorum ve yazdığım roman için hangi edebî üslup uyuyorsa o romanı o üslupla yazıyorum.

I. Kendini geliştirmek için akademik çalışmalara zaman ayırmaktadır.

II. Yazacağı yapıtlar için mutlaka bir ön çalışma yapmaktadır.

III. Yazarken yeni şeyler denemekten hoşlanmaktadır.

IV. Kendine özgü bir yazınsal anlayışa sahiptir.

Bu parçadan yazarla ilgili olarak yukarıdakilerden hangileri çıkarılabilir?

A) I ve II B) Yalnız II C) II ve IV D) Yalnız III E) III ve IV

4. Bir kitabın sadeleştirilmesinin o kitaptan ne götüreceğini en iyi bilenlerdenim. Ancak öğretici metinler için hoş görebileceğimiz bu durumu, sanatsal metinler için kabul etmek mümkün değildir. Çünkü dil içi çeviri diyebileceğimiz bu müdahale bütün görkemini, tadını dilden alan bir sanatsal yapıtın dilindeki büyüyü yok edebilmektedir.

Bu parçada sadeleştirme ile ilgili olarak vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yazınsal yapıtların sanatsal yetkinliğine zarar verdiği

B) Öğreticiliğe katkı sağladığı

C) Yetkin kişilerce yapılması gerektiği

D) Yazarların izni olmadan yapılamayacağı

E) Okurların işini kolaylaştırdığı

Paraf Yayınları

5. Günümüzde yazar ve şairlerin yaptığı çeviriler revaçta. Özellikle de Necatigil'in çevirileri birçok yayınevi tarafından yayımlanıyor. Bu çeviriler, Behçet Necatigil'in adı özellikle vurgulanarak piyasaya sürülüyor. Bu etiketin, Necatigil'in orijinal dilinden yapmadığı Miguel de Unamuno, Knut Hamsun çevirilerinde de kullanılması, birtakım pazarlama unsurlarının, çeviride öne çıktığını gösteriyor. Çünkü bilindiği üzere Necatigil, tüm yapıtları Almancadan çeviriyordu. Özellikle de Norveç dilinde yazan Hamsun'un yapıtlarının çevirisinde pek çok hatanın bulunduğu, çeviri eleştirmenlerince saptanmıştı. Buna rağmen bu çeviriler, şairin edebî kişiliğinin oluşturduğu imajın gölgesinde sanki bir çeviri başyapıtıymış gibi sunulmaya devam ediliyor.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?

A) Çevirmenlerin yetişmemesinin, çeviri işinin yazar ve şairlerin üzerine kalmasına neden olduğundan
B) Ekonomik koşulların, yazar ve şairleri çeviri işiyle uğraşmaya yöneltmesinden
C) Yayınevlerinin çevirinin kalitesinden çok, o çeviriyi yapan sanatçının adını kullanarak tanıtım yapmasından
D) Yayınevlerinin çevirmenlerden çok, kamuoyunda tanınan ünlü yazarlara çeviri yaptırmasından
E) Yazar ve şairlerin, kendi yetkinliklerinin dışında olmasına karşın çeviri işine soyunmasından

6. Kalıplaşmış biçim ögelerini bir yana bırakan Garipçiler, Türk şiirine yalın, doğal bir söyleyiş getirerek her konunun şiire girebileceğini göstermiştir. Sanatın topluma kapandığı 1950 dönemi ise İkinci Yeni şiirini getirir. İkinci Yeni'nin şairleri, Ahmet Haşim'deki, anlamı arka plana atma eğiliminin, "saf şiir" düşüncesinin sürdürücüleri görünümündedirler. Fakat bu eğilim, anlamı arka plana atmanın da ötesine giderek anlamsızlığa doğru kayar. Bu dönem şiiri toplumdan, toplum sorunlarından iyiden iyiye uzaktır. Şiirimiz bu değişmeleri yaşarken Cahit Külebi, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Behçet Necatigil gibi kimi şairler, kendilerince bir bileşimle özgün şiirlerini oluşturdular.

I. Garipçilerin geleneksel Türk şiir anlayışının dışına çıkarak şiirler yazdığına
II. İkinci Yeni şairlerinin anlamda kapalılığı abarttığına
III. Bazı şairlerin, dönemlerinin şiir akımları dışında kalarak özgün şiirler yazdığına

Bu parçada yukarıda verilenlerden hangilerine değinilmiştir?

A) I ve II B) Yalnız II C) II ve III
D) Yalnız III E) I, II ve III

7. Acılar, hüzünler, yokluklar, kayıplar, yoksunluklar, dibe vuruşlar yaşamın bir parçası olarak keyif, mutluluk, kazanç anları gibi yaşamın kabullenilen bir parçasıdır. Öncelikle kendimi karşılaştığım açmazlarla başa çıkıp çıkamayacağım konusunda tartarım. Elimden gelen bir şey varsa moral bozukluğu ve çaresizlikle vakit kaybetmem ve enerjimi hayatımı karartan durumu çözmeye harcarım. Şayet çabalamama rağmen neticeyi değiştirmeyecek bir durum söz konusu ise bu defa da isyan ve inkârla zaman geçirmem. Madem ki gelmiştir başıma ve düzeltemiyorum, o zaman bana aittir, hayatımın bir parçasıdır. Kabullenirim ve acımın tadını çıkarırım!

Bu parçada konuşan kişiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Sorunlarıyla baş etmek yerine bu sorunları görmezden gelerek rahatlamaya çalışmaktadır.
B) Yaşadığı hayal kırıklıklarının nedenlerini dış dünyada aradığı için içsel huzura ulaşamamıştır.
C) Mücadeleci ve eleştirel bir kişiliğinin olmaması, yaşadığı sorunların altında ezilmesine neden olmuştur.
D) Kırılgan bir kişiliğinin olmaması, başkalarıyla iletişiminin sağlıklı bir biçimde yürütmesini kolaylaştırmaktadır.
E) Kendi sınırlarının ve yeteneklerinin farkında olması, yaşadığı sorunlarla baş etmesinde dengeli bir yaklaşım belirlemesini sağlamıştır.

8. Tarihî romanlarda toplumların kaderini değiştirmeyi amaçlayan idealist tiplere ihtiyaç vardır. Bu kahramanlar, herkesten farklı ve üstün niteliklere sahip, cesur, akıllı, öngörü sahibi, kahraman yaradılışlı kişiler olarak öncü rolde yer alırlar. Ancak bu kişiler, okuyucunun beklentilerine cevap verebilecek nitelikte üstün vasıflarla donatılırken, insanüstü güç ve yetilerle tasvir edilerek imkânsızı başarabilen kişi portresiyle takdim edilirler. Kimi tarihî romanlarda rastlanan bu tarz takdimler, okuyucuyu olumsuz yönde etkiler. Olay kahramanı, tarihî rolü içinde inandırıcı olmaktan çıkar; böylece tarihî vakayla birlikte mesaj da amacına ulaşmamış olur.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tarihî romanlarda kahramanlıkların değil, sıradan olayların ele alınması gerektiği
B) Tarihsel kişilerin gerçeklikten uzak bir yaklaşımla ele alınmasının okura katkı sağlamadığı
C) Tarihî romanlarda belli mesajlar vermeye çalışmanın yapıtın yazınsal niteliğini gölgelediği
D) Tarihî roman yazmanın yazarlara toplumsal bir misyon yüklediği
E) Tarihî romanlarda başarının ancak olayların gerçekçi bir biçimde verilmesiyle sağlanabileceği

Paraf Yayınları

1-B 2-D 3-E 4-A 5-C 6-E 7-E 8-B

1. Edebiyat dünyasında yazarlar, sanatçılar; eleştirmenlerin eleştirilerine bir şekilde katlanırlar. Aynı yazarların internet ortamında yapılan eleştirilere katlanmaları ise mümkün değildir. Burada yapılan eleştirileri küçümseyerek yok sayar ve bu dünyadan uzak dururlar. Oysa içe kapanıp görmezlikten gelmek, çözüm değildir. Çünkü o yazar görmezlikten gelse de bu dünya var olmaya devam edecektir. Üstelik dijital ortamda edebiyat adı artık daha fazla kullanılmaya başlandı. Bu nedenle hiçbir yazar bunun dışında kalamayacak, bir şekilde hiç istemese de bu dünyanın bir parçası olacak. Edebiyat, insanın kendini ifade etme yollarından biriyse internet ortamı da insana bu imkânı fazlasıyla sunmaktadır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Edebiyatın zenginleşmesi ve yaygınlık kazanmasına katkı sağlayan dijital ortamın yok sayılması doğru değildir.
B) Günümüzde yazar-okur iletişiminin sağlıklı gerçekleşebileceği tek ortam internet ortamıdır.
C) Dijital ortamda yazar ve okur arasındaki bilgi paylaşımı aracısız olarak gerçekleştirilebilmektedir.
D) Sanal dünyada yazar ve okur aynı ortamda, aynı şartlarda söz sahibidir.
E) Günümüzün teknolojik olanakları insanların bilgi paylaşımını daha hızlı yapmalarını sağlamaktadır.

2. Yapay zekâ insanlık tarihindeki en büyük bilimsel girişim olarak değerlendiriliyor. Klasik bilgisayarlar büyük ölçülerdeki verileri ve bilgileri saklayıp istendiğinde hızla geri çağırmaya, belirli programlama yöntemleriyle otomasyona olanak sağlıyor. Fakat sisteme yüklenen verilerden daha fazlası çıktı olarak alınamıyor. Yapay zekâ daha fazlasını ifade ediyor. Deneyimlerden ve eklenen yeni verilerden yeni sonuçlar çıkarabilen, öğrenebilen, tahminde bulunabilen, çözümler önerebilen ve üretebilen, insan beynine benzer şekilde çalışan bir sistem söz konusu. Bu yüzden nörobilim yapay zekâ çalışmalarına büyük katkı sağlıyor. Ancak insan zekâsı sistemin tek esin kaynağı değil. Hayvan davranışları ve doğanın işleyiş biçimi de incelenip değerlendiriliyor.

Bu parçaya göre yapay zekânın klasik bilgisayar sistemlerinden <u>temel farkı</u> aşağıdakilerden hangisidir?

A) Geliştirilmesinde insan beyninin örnek alınması
B) Yüklenen verileri kendince değiştirip geliştirmesi
C) Kullanılmasında insana ihtiyacı en az indirmesi
D) Daha fazla veri toplama ve işleme kapasitesinin olması
E) Daha yeni ve farklı teknolojik altyapılarla geliştirilmesi

3. İbn Rüşd, kuşkusuz sadece bir çevirmen ya da kültür aktarıcısı değildir. İbn Rüşd'ün mantık, din, metot, felsefe, metafizik, bilgi, tıp, astronomi, psikoloji hakkında düşünceleri vardır. Hatta bir zamanlar Aristo'yu Arap dünyasına tanıtan İbn Rüşd'ü Endülüs'te bulunan aydınlar Avrupa'ya tanıtmış ve İbn Rüşd hareketi meydana getirmiştir. Aristo mantığı, dile dayalı bir mantıktır. Önermeler ve çıkarımlar söz konusudur. İbn Rüşd ise önermelerin ve çıkardığı sonuçların farklı dillerde farklı anlamlara gelebileceğini fark etmiştir. O, dilin değil, düşüncenin evrensel olduğunu, bu bakımdan düşüncelerin dille değil, herhangi bir dilde değişmeyen semboller ile anlatılması gerektiğini savunmuştur.

Bu parçadan İbn Rüşd ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Aristo'yla birlikte felsefenin temellerini atan önemli bir düşünürdür.
B) Etkilendiği kişilerin izinde gitmiş, felsefede belli ekollerin temsilcisi olmuştur.
C) Düşüncenin sembollerle anlatılmasının düşünceye açıklık getireceğini savunmuştur.
D) Farklı bilimsel alanlarda çalışmışsa da asıl başarısını felsefe alanında göstermiştir.
E) Etkisi yaşadığı dönemle sınırlı kalmamış, günümüze kadar ulaşmıştır.

4. Çocukların çoğu, günün önemli bir kısmını televizyon karşısında geçirmektedir. Televizyon başında geçirilen uzun süre; aile içi sosyal izolasyona, çocuğun anne babasından görmesi gereken ilgi ve sevginin azalmasına, düşünme becerisinde gerilemeye neden olmaktadır. Her 3-5 saniyede bir değişen, sürekli hareket içeren televizyon programlarını çok fazla izleyen çocuklar, gerçek dünyalarının da aynı şekilde olmasını istemektedir. Bu tür programlar belgesel gibi öğretici bir niteliği olmadığından çocuğa bir şey kazandırmıyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

A) Televizyonun eğitim konusunda yetersiz kaldığı
B) Televizyonda öğretici içeriğin ilgi çekici bir biçimde sunulmadığı
C) Teknolojik gelişmelerin eğitimde yeterince değerlendirilmediği
D) Televizyon izlemenin çocuklara fayda vermekten çok zararının dokunduğu
E) Teknolojik gelişmelerin, çocuk eğitiminde önemli bir rol oynadığı

Paraf Yayınları

5. Yanmış ormanların yenilenmesi, alanların hızlı iklim değişikliğine nasıl tepki verdiğine bağlıdır. Yanmış araziler önümüzdeki yıllarda bir ekosistemin hızlı iklim değişikliğine, özellikle de sıcaklık artışına uyum sağlama yeteneğine bağlı olarak kendilerini onarır. O zaman bile bir zamanlar tanıdık olan manzaralar, tam olarak daha önceki görünümlerine dönmeyebilir. Bir yüzey, önceki ağaç karışımına geri dönmeden de yeniden canlanabilir. Çamların yerini, meşeler alabilir veya nemi seven ağaçların yerini kuraklığa dayanıklı çalılar alabilir. Yanmış ormanları hangi tür bir bitki topluluğunun yeniden kolonileştireceği yangından sonraki aylar ve yıllar içinde bölgenin iklimine bağlıdır çünkü daha yüksek sıcaklıklar ve azalan yağışlar, bir ormanın tam iyileşme ihtimalini tehlikeye atabilir. İklim değişikliği, uzun süredir belirli bir ormanla ilişkilendirilen ağaçların bir orman yangınından sonra o tabiata geri dönüp dönmeyeceği konusunda önemli bir rol oynayacaktır.

Bu parçanın bütününde aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

A) İklim değişikliklerinin ormanların yenilenme sürecine olan etkisinden
B) Ormanların kendilerini yenileme safhasında yağışların öneminden
C) Ormanlarda biyolojik çeşitliliğin nasıl oluşturulabileceğinden
D) İklim değişikliklerinin dünya ekosistemine olan olumsuz etkisinden
E) Sıcaklık artışı ve orman yangınları arasındaki doğrudan ilişkiden

6. Kafka'nın yazarlığının özünde ne ün ne para kazanma tutkusu vardır. Ne insanı ne dünyayı değiştirme gibi bir amacın peşindedir. Günlüklerinin birinde şöyle der: "İçimde yazma eylemi üzerinde yoğunlaşan bir dikkatin varlığını görmek pekâlâ mümkün. Varlığımın en verimli yönü olan yazmanın açığa çıkmasından sonra içimdeki tüm güçler o yana üşüştü. Düşsü iç yaşamımı öyküleme isteği öbür nesnelerin tümünü ikinci plana itti." Arkadaşı Max de doğrular bunu: "Kafasının içi olağanüstü öykülerle doludur. Onları yazmazsa deliye döner. O, salt edebiyattır."

Bu parçada Kafka ile ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Toplumsal konulara yer vermediği
B) Tanınmış bir yazar olmayı önemsemediği
C) Yaşamını yazmaya adadığı
D) Sıra dışı öyküler yazdığı
E) Yapıtlarını yazarken kendi yaşamından yola çıktığı

7. Namık Kemal, Tevfik Fikret ve Mehmet Âkif gibi sanatçılar istisna edilirse edebiyatımızın birçok sanatçısının esaslı bir şekilde ele alınarak incelendiği iddia edilemez. Bunlar dışında muhtelif şahsiyetler hakkında vücuda getirilen eserler, biyografik ve antolojik bir mahiyet taşımaktan öteye geçemez. Bir şahsiyeti bütün olarak değerlendiren veya bir yönden derinleştiren incelemeler yapmak bizde henüz kabul gören bir şey değil. Doğumları, ölümleri gibi sebeplerle haklarında uzun boylu sözler söylediğimiz bazı şahsiyetler ise makale çerçevesini aşan bir çalışmanın konusu olamamışlardır. Halit Ziya Uşaklıgil gibi "romancılığımızın babası" dediğimiz bir şahsiyeti bile daha bir broşüre bile geçiremedik.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?

A) Sanatçılarla ilgili çalışmaların sayıca çok olmasına rağmen değerlerinin yüksek olmayışından
B) Edebiyatımızın önemli sanatçıları hakkında yeterince nitelikli çalışma yapılmamasından
C) Sanatçıları tanıtan eserlerin dönemin havasını yansıtmaktan uzak oluşundan
D) Yazınımızda daha çok uzak dönemde yaşamış edebiyatçılara ilgi gösterilmesinden
E) Sanatçıları tanıtan çalışmaların sanatçıyı bütün yönleriyle ele almayışından

8. Yüzyılların eleklerinden süzülerek gelmiş tarihsel mirasımız olan dilimizin sözcüklerini hırpalamak doğru değil. Arapça, Farsça, Türkçe, Fransızca, İngilizce vs. olmaları hiç fark etmez. Asıl olan onların ne anlatmak istediğidir. Budanır veya değişime uğrarlarsa eğer yüklendikleri anlamı bize taşıma özelliğini tümden yitirirler. Onlar yok olurken bilgi eksilir ve sonuçta biz çoraklaşırız. Sayılar ve dili oluşturan harflerle sözcükler bütün şifrelerin anahtarı olduğuna göre, bu durumda tek bir harfin kaybolması bile çok önemlidir. "Sıfır"ın kaybolması gibi bir şey bu. Düşünsenize "sıfır"sız ne yapardık?

Bu parçada özellikle aşağıdakilerin hangisi eleştirilmektedir?

A) Dile ait söz değerlerinin yerinde ve doğru kullanılmaması
B) Dile ve sözcüklere doğal akışın dışında yapılan müdahaleler
C) Toplumda dil bilincinin yeterince gelişmemiş olması
D) Yeni sözcükler türetmenin dile zarar vermesi
E) Dilin, toplumsal kültürü gelecek nesillere taşıyan işlevinin görmezden gelinmesi

Paraf Yayınları

1-A	2-B	3-C	4-D	5-A	6-C	7-B	8-B

IQ

PARAGRAF

SORU KÜTÜPHANESİ

BİR PARÇAYA BAĞLI BİRDEN ÇOK SORU

PARAF YAYINLARI

PARAF YAYINLARI

1 - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Rönesans'ın neden başka bir yerde değil de İtalyan karasında ortaya çıktığı eskiden beri sorgulanagelmiş bir konuydu. Bu ömürlük sorunun cevabı, İtalya'da hüküm süren olağan dışı siyasi koşullarda yatıyordu. Fransa ve İngiltere gibi kuzeyli güçlerin aksine İtalya'nın tümüne hâkim tek bir saltanat yoktu. Yarımadanın kuzey ve orta kısımları birbirine diş bileyen bir dizi kent devleti arasında paylaşılmıştı. Bu temel özellik, bir şehirden diğerine iltica edip saklanabilme imkânına sahip olan bireyin düşünce özgürlüğünü de belli bir ölçüde teminat altına alıyordu. Dahası İtalyan toplumsal yapısı, katı monarşilerle idare edilen dindaşlarının tersine açık ve geçişken bir hayata izin veriyor; üst mevki ve makamlara gelebilmek için soyluluk yerine liyakat ve cesarete değer veriliyordu.

1. **Bu parçadan hareketle** "İtalya" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?**

A) Fransa ve İngiltere ile yaşadığı siyasi sorunlara çok çabuk çözüm üretebildiğine
B) Toplumsal ve siyasi yapısındaki esnekliğin, bilimsel ve sanatsal gelişmelere imkân sağladığına
C) Kent devleti özelliğinin, başka ülkelerce örnek alınmadığına
D) Sıradan halkın, sosyal konumunu değiştirebilmesinin olanaksız olduğuna
E) Sanatçıları en iyiyi yapamaya yönelten rekabetçi bir sanat ortamına sahip olduğuna

2. **Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Farklı yapıda cümlelere yer verilmiştir.
B) Açıklayıcı anlatıma başvurulmuştur.
C) Karşıtlıklardan yararlanılmıştır.
D) Görsel ve işitsel ögelerden yararlanılmıştır.
E) Karşılaştırmaya başvurulmuştur.

3 - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Özellikle derste, konferansta, toplantıda ya da bir şey üzerinde çalışırken yani uzun süre oturmak zorunda kaldığımız durumlarda sık sık kıpırdanma ihtiyacı hissederiz. Bacak bacak üstüne atıp bir ayağı ileri geri sallamak, bacakları titretmek, parmakların arasında kalem çevirmek, bir kâğıda rastgele şekiller çizmek, yüzüğü parmağın çevresinde döndürmek, tırnakları masanın üzerinde tıkırdatmak... Bunlar farkında olmadan yaptığımız hareketlerdir. Ellerde ve ayaklarda görülen yerinde duramama, kıpırdanma hâli "küçük hareketler" olarak adlandırılır. Peki, bu hareketleri neden yaparız? Çünkü bu tür hareketlerin konuşma ve hafıza üzerindeki olumlu etkisi vardır. Küçük hareketler, konuşurken dilimizin ucuna gelen sözcükleri hatırlamamıza yardımcı olur.

3. **Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Açıklamadan yararlanılmıştır.
B) Örneklere yer verilmiştir.
C) Tanımlamaya başvurulmuştur.
D) Gerekçeye yer verilmiştir.
E) Tartışmacı bir havası vardır.

4. **Bu parçada** "küçük hareketler" **ile ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kişinin stresli olduğunun göstergesi olduğu
B) Bilinçsizce ama bir amaç doğrultusunda yapıldığı
C) İnsanın günlük yaşantısını etkilediği
D) Düşünme ve karar verme yeteneklerimizi geliştirdiği
E) Her insanda farklı şekillerde ortaya çıktığı

Paraf Yayınları

5 - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Nüfusu genellikle ticaret, sanayi, hizmet veya yönetimle ilgili işlerle uğraşan, tarımsal etkinliklerin olmadığı yerleşim alanına kent; bir ülkenin başkenti veya en önemli kentleri dışındaki yerlerine ise taşra denir. Taşra ve kent, modernleşmenin iki ucu olarak nitelendirilir ancak günümüzde bu durumun mekânsal bir karşılığı yok. Eskiden Trabzon'dan ya da Adana'dan bir romancı çıkacak olsa yolunun İstanbul'a düşmesi gerekirdi yoksa yerel bir yazar olmaktan öteye gidemezdi. Bu; ressam olmak isteyenlerin eskiden Paris'in, oyuncu olmak isteyenlerin Hollywood'un yolunu tutması gibi bir şeydi. Çünkü editörler, galeri sahipleri, yönetmenler, kısacası yayıncılığın kalbi kentlerde atıyordu. Zaman içinde, merkezler dağılıp ufalanırken taşranın anlamı da değişti. İnternet çağında mekânların önemi azalıp rastlaşmaların, kendini göstermelerin yolları çoğalmış ve farklılaşmışken taşranın yerini tasvir etmek de güçleşti.

5. **Bu parçada vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Nitelikli yazarların genellikle kentlerde yetiştiği
B) Sanat alanında merkez kavramının önemini yitirdiği
C) Yayıncılığın internet kültürüne direnemediği
D) Kırsal kesim insanında sanatsal eğilimin arttığı
E) Sanatçıların tanınmak için reklama ihtiyaç duyduğu

6. **Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?**

A) Tanık göstermeye
B) Gerekçeli yargıya
C) Nesnel verilere
D) Tanımlamaya
E) Karşılaştırmaya

7 - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Cevdet Kudret'in *Türk Edebiyatında Hikâye ve Roman* çalışması, ilk bakışta öyle sanılsa da yalnızca bir özet bilgi dağarcığı değildir. Bu ciltler, eserlerin ilk basım yıllarını da içeren kronolojik sıralanması, yazarların yaşam öyküleri ve eserlerinden alıntılarla hepimize ansiklopedik bilgiler sağlayan bir arşiv çalışmasından da ibaret değildir. Yazar, bütün bunların yanı sıra bize çok daha önemli bir yardımda bulunur. Başlangıcından bugüne doğru roman ve hikâye yazarlarımızın sanat anlayışlarını, birikime dayalı, çok zengin ve duyarlı bir alımlamayla, özlü biçimde va akıcı bir anlatımla sergiler; yargılarını eserden seçtiği irili ufaklı parçalarla pekiştirir.

7. **Bu parçada, sözü edilen yapıtın hangi yönü üzerinde durulmuştur?**

A) İşlevselliği yüksek bir çalışma metoduyla oluşturulduğu
B) Alanında en nitelikli sanatçıların seçildiği
C) Yazarın diğer eserlerine göre daha zengin bir içerikle oluşturulduğu
D) Okura zaman kazandıracak pratik bilgiler içerdiği
E) Kendinden önce hiç denenmeyen bir üslup özelliğine sahip olduğu

8. **Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Karşılaştırma yapılmıştır.
B) İkilemeye yer verilmiştir.
C) Benzetmeden yararlanılmıştır.
D) Öznellik ağır basmaktadır.
E) Açıklayıcı anlatımdan yararlanılmıştır.

Paraf Yayınları

1-B 2-D 3-E 4-B 5-B 6-A 7-A 8-C

1 - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Yazının temelinde anlaşılır olmak, iletisini okura aktarmak vardır. Hiç kuşkusuz, bir yazarın ilke olarak "kapalı anlatmak", "anlaşılmaz olmak" gibi bir amacı olamaz. Olmamalıdır da. Haldun Taner'in de dediği gibi "Açık seçiklik, sadelik yazarın birinci nezaket borcudur." Yazar, yazarak ikinci kişiyle iletişim kurmayı seçtiğine göre bu yolu tıkayacak yaklaşımlardan kaçınmak durumundadır. Bu açıdan o, söylemek istediklerinin üstünü örtmemeli; bilakis açmalıdır. Ama yazar, herkese ulaşayım diye anlattıklarının hakkını da yememelidir.

1. **Bu parçaya göre yazardan beklenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bir düşünce aktarma peşinde olması
B) Özgün, yaratıcı yazı peşinde koşması
C) Yapıtlarını güzelleştirmek için edebiyatın gücüne yaslanması
D) Okurla aynı dili kullanması
E) Yalın bir anlatıma ulaşması

2. **Bu parçanın anlatımında aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarının hangisine başvurulmuştur?**

A) Tanık göstermeye
B) Örneklendirmeye
C) Tanımlamaya
D) Karşılaştırmaya
E) Benzetmeye

3 - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kış aylarıyla birlikte, hapşıran, kıpkırmızı burunlarını çeken insanların görüntüsü artıyor. Hemen hemen herkeste bir yorgunluk şikâyeti… Toplu mekânlarda kendini son ana kadar tutmaya çalışıp ama sonunda başarısızlığa uğrayıp "hapşuuu" diye feryat edenlerin utancı yüzlerine vuruyor. Bilim adamları hesaplamışlar. Hapşırık sırasında ağzımızdan çıkan havanın hızı, inanamayacaksınız ama, saatte 176 kilometreye ulaşıyor. Hapşırık, kış mevsiminin en tipik hastalığı olan soğuk algınlığının ilk ve neredeyse kesin işaretlerinden biri. Ancak bu cümleyi düzeltmek gerekiyor. Çünkü soğuk algınlığı tatil yapan bir hastalık değil. Her zaman kapınızı çalabilir.

3. **Bu parçadan kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İnsanlarda kış aylarında görülen yorgunluğun temel nedeni soğuk algınlığıdır.
B) Soğuk algınlığı, insanların toplu bulunduğu mekânlarda daha hızlı yayılır.
C) Hapşırığı engellemeye çalışmak, sağlık açısından sakıncalıdır.
D) Soğuk algınlığı, yılın her ayında insanlar üzerinde etkili olabilmektedir.
E) Bilim adamları, soğuk algınlığı üzerinde uzun zamandan beri çalışmaktadır.

4. **Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Eksiltili cümleye yer verilmiştir.
B) Ara söz kullanılmıştır.
C) Abartılı bir söyleyiş vardır.
D) Yansıma sözcük kullanılmıştır.
E) Deyimlere yer verilmiştir.

Paraf Yayınları

5 - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Eğer teknoloji dünyasında mobil bir uygulama geliştirmek ve sanal mağazalardaki yerinizi almak istiyorsanız önünüzde iki yol bulunuyor: Bunlardan bir tanesi görece daha pahalı olan ve genelde daha profesyonel süreçlerde kullanılan native tipi mobil uygulamalar, diğeri ise hibrit mobil uygulamalardır. Hibrit, karma ya da melez şeklinde ifade edilebilen bu tip mobil uygulamalar, tek kodla bütün platformlara uygun üretilen modellerdir. Native mobil uygulamalarda ise her platform için ayrı kodların yazılması gerekir. Tek kodla birçok platformda yaygın şekilde kullanılabilme özelliğinden dolayı bilişim sektöründe en çok tercih edilen uygulama tipi hibrittir. Bu tip uygulamalara melez veya karma denmesinin nedeni yerel uygulama mantığında yüklenmesine rağmen içinde bir web uygulamasının açılmasıdır. Bu tip uygulamalar, esasen HTML, CSS ya da Javascript aracılığıyla ortaya çıkarılır. Genelde beklentilerin daha düşük olduğu, daha hızlı tüketime odaklı ve aciliyet gerektiren durumlarda devreye girmektedir. Zaman sorunu yaşayan pek çok kişi, sanal mağazalarda hızlı bir şekilde yer bulmak adına hibrit mobil uygulamasına yönelmektedir.

5. **Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Tartışma
B) Karşılaştırma
C) Neden-sonuç cümlesi
D) Tanım
E) Koşula bağlılık cümlesi

6. **Bu parçaya göre** "hibrit uygulamalar"**ın günümüzde daha çok tercih edilmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Native mobil uygulamalara göre daha ucuza mal edilmesi
B) Pratik bir şekilde üretilerek daha geniş alanda kullanılabilmesi
C) Kolayca öğrenilip hızla üretime geçilebilmesi
D) Kullanıcılara daha pratik ve sade gelmesi
E) Teknoloji çağının bilişim isteklerine daha uyumlu olması

7 - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Şimdilerde ülkemizde bir "roman patlaması" olduğu söyleniyor. Macera romanları, bilim kurgu romanları, tarihî romanlar derken gerçekten de birkaç yıldır romana yönelik yoğun bir ilgi var. Bunun romanın yapısıyla ilgili olduğunu düşünüyorum. Gevşek yapısı, okuru sıkmayan basit anlatımı ve kurduğu dünyanın kabullenilirliği zamanımızın okurunu cezbediyor. Ama bu romanların nitelikli edebiyat ürünlerinden daha çok, popüler ürünler olduğunu biliyoruz. Satılan romanlar, bir anda parlayıp bir anda sönen dönemlik pop şarkıları gibi görünüyor. Romanın bu kolay yapısına karşın öykünün sıkı örgüsü ise okurdan bir çaba istediği için okur bu zora gelmiyor.

7. **Bu parçaya göre, öykü türünün romana göre daha az ilgi görmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Güncel sorunlara fazla yoğunlaşmaması
B) Sıkıcı ve kapalı bir söyleyişle yazılması
C) Nitelik bakımından okuru tatmin etmemesi
D) Okurun istek ve beklentilerinden uzak olması
E) Emekle anlaşılabilen yoğun bir anlatımının olması

8. **Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Tanımlama
B) Karşılaştırma
C) Örneklendirme
D) Saptama
E) Öznel cümleler

Paraf Yayınları

1-E 2-A 3-D 4-C 5-A 6-B 7-E 8-A

1 - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Günün, hayatın, olayların getirdiğini yaşamaktansa kendi hayatımıza egemen olmak, bu geminin kaptan koltuğuna oturmak ve kendimize "Rotamız neresi?" diye sormak değişim ya da gelişim için çok güzel bir başlangıçtır. Hayata karşı çözümsüz kaldığımız durum ve olaylarda, problemin gerçekte ne olduğunu bilmek çözüme doğru atılan bir adımdır. Çevremizde çok sık rastladığımız "mutsuzum" diyen insanların pek çoğunun, esas problemlerini ve o problemi oluşturan koşulları, problemin temelini bilmediklerinden emin olabilirsiniz.

1. **Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?**

A) Duygusal yaklaşımlar, çoğu zaman doğru kararlar almamızı engellemez.

B) Yaşamda karşılaştığınız sorunların çoğu, başkaları tarafından da yaşanmıştır.

C) Yaşamın getirdiklerini kabullenmek, gerçekte yapabileceklerimizi görmemize engel olur.

D) Mutluluk, ancak mutsuz insanlardan uzaklaşmakla elde edilebilir.

E) İnsan her şeyi kendi içinde yaşadığından başkalarının tavsiyelerine kulak asmamalıdır.

2. I. Öznellik içeren yargılara yer verme

II. Sözcükleri gerçek anlamlarının dışında kullanma

III. Okuru yönlendiren bir tutum izleme

IV. Alıntılara yer verme

Bu parçanın anlatımında yukarıda verilenlerden hangileri yoktur?

A) I ve II B) Yalnız II C) II ve IV

D) III ve IV E) Yalnız IV

3 - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Tarih bilimi veya tarihçi, genelde insanlığın, özelde toplumların geçmişte karşı karşıya kaldığı önemli olayları ayrıntısına girmeden konu edinir. Edebiyat ise daha çok tarihin anlatmadığı sıradan kişi ve olaylarla, bunların bıraktığı izlerin ayrıntılarıyla ilgilenir. Tarihî şahsiyetlerin tarihte üstlendikleri rolün dışında yaşantılarına ait örneklerin belli bir olay örgüsü içinde anlatımı edebiyat biliminin, edebiyatçıların, roman ve hikâye sanatının işleri arasında yer alır. Edebî eserin tarih öğretmek gibi bir işlevi olmasa da tarih ilmini anlama ve sevdirme yolunda etkin bir rolü vardır. Bu bağlamda tarihçinin yazdıklarıyla sunulan bir tarihî olay veya şahsiyet, edebiyat ve edebî ürünler vasıtasıyla geniş kesimlerin ilgi alanı hâline getirilmektedir. Gombrich'in dediği gibi tarih ancak edebiyatla sanat katına yükselir. Edebiyat, tarihi deforme ederek bağlamından koparır, diyenlerin edebiyatın bu işlevini görmemesi ayrıca dikkate değer bir durumdur.

3. **Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?**

A) Edebiyat da tarih gibi bilimsel yöntemleri kullanır ve gerçeğe ulaşmaya çalışır.

B) Tarihi edebiyat yoluyla öğretmeye kalkmak hem hatalı hem de eksik bir yaklaşım olur.

C) Tarihsel gerçekler elde edilen bulgularla değiştiği için tarih yazımı dinamik bir süreçtir.

D) Edebiyat, tarihsel gerçeklerin geniş kitlelere ulaşmasında önemli bir rol oynamaktadır.

E) Tarihsel gerçekler, edebî metinlerde ele alınırken değişir; kişi ve olaylar bağlamından koparılabilir.

4. **Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Savı inandırıcı kılmak için örnekler verilmiştir.

B) Açıklayıcı anlatımdan yararlanılmıştır.

C) Karşılaştırma yapılmıştır.

D) Tanık göstermeye başvurulmuştur.

E) Kişisel görüşlere yer verilmiştir.

Paraf Yayınları

5 - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ünlü yazarlar o ölümsüz eserlerini acaba evlerinde pencerenin önüne oturup dışarıyı seyrederek mi yazardı, çatı katında mı yoksa? Kitaplığında hangi kitaplar vardı, acaba benim ufkumu açan yazarlar kimleri dönüp dönüp okurdu? Bütün bu ayrıntıları o yazarın biyografisinden de öğrenmek mümkün olabilir. Ancak bu bana, arada birinin varlığını hissettirir ve kafamdaki yazarımla benim arama mesafe koyar. O yüzden bir yazarın evini ziyaret etmek, onun kullandığı yazı masasına, kitaplarına, daktilosuna, kıyafetlerine, temize çekilmemiş el yazmalarına, sevdiklerine yolladığı mektuplara bakmak, o yazarın biyografisini okumaktan çok daha ötede bir yerdedir benim için. Çünkü yazarın bir zamanlar nefes alıp verdiği evde soluklanırken onun doğup büyüdüğü coğrafyayı, evini, yaşadığı dönemi, mütevazılığını, karşılaştığı zorlukları, imkânlarını ya da imkânsızlıklarını, hayata nasıl baktığını size anlatan birinin varlığına ihtiyaç duymazsınız. Yazarın evin her köşesine sinen yaşamının parçalarına dokunabilirsiniz.

5. **Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yazarlar hakkında yapılan değerlendirmelerin çoğu, taraflı görüşler içermektedir.
B) Biyografi yoluyla bir sanatçı hakkında elde edilen bilgiler yüzeysel niteliktedir.
C) Sanatçının yaşadığı çevreye ve yaşam şartlarına bakarak düşünceleri, sanatı hakkında fikir edinilebilir.
D) Sanatçının yaşadığı ortam, yazacaklarına yön veren en önemli ögedir.
E) Kişinin bulunduğu ortam ve psikolojik durumu arasında açık bir ilgi vardır.

6. **Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Öznellik vardır.
B) Gerekçe bildiren yargılara yer verilmiştir.
C) Karşılaştırma vardır.
D) Mecazlı söyleyişlere yer verilmiştir.
E) Tanık göstermeye başvurulmuştur.

7 - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

"Hava durumu" kısa bir süre içerisinde gerçekleşen belirli bir atmosfer olayıdır. Söz gelişi yağmur, sis, kar yağışı, sıcak bir günün derecesi hava durumunun birer göstergesidir. Hava durumu saatlik ya da günlük olarak takip edilebilir. "İklim" ise 30 yıl ya da daha uzun zaman dilimlerinde belirli bir bölgedeki ortalama hava koşullarıdır. Doğanın önemli bir unsuru olan ağaçlar çok uzun zamanlardan beri Dünya'nın iklimiyle ilgili kayıt tutmaktadır. Çünkü yüzlerce hatta binlerce sene yaşayabilenleri vardır. Bilim insanları ağaçların halkalarını inceleyerek geçmişteki iklim hakkında bilgi edinebilir. Eğer daha önce ağaç gövdesinden bir kesit gördüyseniz büyük ihtimalle üzerinde birçok halka olduğunu fark etmişsinizdir. Bu halkalar bize ağacın yaşı ve yaşadığı senelerdeki hava durumu hakkında bilgi verir. Açık renkli halkalar baharda ve yaz mevsimi başlarında oluşan halkalar iken koyu renkli halkalar ise yaz sonunda ve sonbahar aylarında oluşan halkalardır. Bir koyu ve bir açık renkli halka çifti, o ağacın hayatındaki bir seneye denk gelir.

7. **Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Alıntı yapılmıştır.
B) Örneklendirmeden yararlanılmıştır.
C) Karşılaştırma yapılmıştır.
D) Bir yargı koşula bağlı olarak söylenmiştir.
E) Tanımlamalara yer verilmiştir.

8. **Bu parçada anlatılanlardan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

A) Ağaçların gövdelerindeki halkaları inceleyerek iklim değişikliğini tespit etmek yeni bir buluştur.
B) Ağaçların yaşam süresi, hangi iklim koşullarında yetiştikleriyle ilgilidir.
C) Ağaçlar, bahar ve yaz mevsiminde diğer mevsimlere göre daha hızlı büyür.
D) Dünya'daki iklim değişikliğinden en fazla ağaçlar etkilenmektedir.
E) Dünya'daki iklim değişikliği ile ilgili bilgiler ağaçlardan elde edilebilir.

Paraf Yayınları

1-C 2-E 3-D 4-A 5-C 6-E 7-A 8-E

IQ

PARAGRAF

SORU KÜTÜPHANESİ

PARAGRAFIN YAPISI

PARAF YAYINLARI

PARAF YAYINLARI

1. I. Kendini kelimeler yoluyla anlatması sınırlı olan bu yaş grubundaki çocukların dış dünyayı nasıl algıladıklarının belirlenmesinde kullanılan en etkili yollardan biri de resim sanatıdır.

II. Tarih, aşk, gelenekler, toplumsal yapıyı romanlarının konusu olarak seçen bu sanatçımız, geleneklere sahip çıkılmasını savunduğu için tutucu diye nitelendirilmiştir.

III. İçinde bulunduğumuz şartlar ne olursa olsun, derin bir nefes almanın işe yaramasının sebebi işte budur.

IV. Toplumsal gelişimin önemli dinamiklerinden biri olan üniversiteler, bütün dünyada saygın bir konuma sahip eğitim kuruluşlarıdır.

V. Türk yayıncılığındaki gelişmeler iyi yönde ilerliyor ama hâlâ kalitesiz ürünler ortaya koyan yayınevleri yok değil.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangileri, bir paragrafın ilk cümlesi olmaya en uygundur?

A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) III ve V E) IV ve V

2. (I) 19. yy.da hızlanan sanayileşme, büyük kentlerde korkunç bir iş gücü ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. (II) Ancak kente yönelen ilgi, uzun vadede çevre kirliliğini artırırken kentlerde nüfusun hızla artmasına ve sağlıksız yaşama koşullarının ortaya çıkmasına yol açmıştır. (III) İnsanların kente yönelmesinin temel nedeni sanayinin gelişmesi değildir yalnızca; köy ve kır yaşantısında gün geçtikçe sıkıntıların artması, tarımın sanayileşmesiyle kırsal bölgelerde emek gücüne olan ihtiyacın azalması da önemli bir etkendir. (IV) Ayrıca miras yoluyla toprakların bölünmesi ve bu toprakların artık mevcut ihtiyaçları karşılayamaması da şehirlerin cazibesini ve çekiciliğini artırmıştır. (V) Bu durum, büyük kentlere ciddi bir nüfus çekmiş ve kırsal kesimlerde kente yönelik umutlar ve beklentileri artırmıştır.

Bu parçanın anlam akışındaki bozukluğu gidermek için, aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

A) I. cümleyle IV. yer değiştirmeli
B) II. cümleyle V. yer değiştirmeli
C) III. cümleyle IV. yer değiştirmeli
D) IV. cümle, II.den sonra gelmeli
E) IV. cümleyle V. yer değiştirmeli

3. I. Bitkiler öldüğünde gövdelerindeki organik madde çözülerek toprağa karışır.

II. Permafrostta sadece donmuş karbon değil, aynı zamanda bol miktarda buz da bulunur.

III. Bu organik maddelerdeki karbon, aşırı düşük sıcaklıklar altında atmosfere karışmaz; donarak toprağın içine hapsolur.

IV. Artan sıcaklıklarla birlikte bu buzlar eridiğinde karbonu tüketerek metan üreten mikroorganizmalar için ideal koşullar ortaya çıkar.

V. Böylece bugün Sibirya, Alaska, Antarktika ve Kanada'nın kuzeyinde gördüğümüz gibi donmuş topraklar yani permafrost denen karbonlu yapı oluşur.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi sonuncu olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. Ancak silgi üretiminde kullanılan kauçuk kolayca ufalanıyor, zamanla bozuluyor ve kötü kokuyordu.

II. Vulkanizasyon denilen bu yöntem sayesinde kauçuğun sertleşmesi ve malzemenin dayanıklılığının artması, zaman içerisinde silgi kullanımının hızla yaygınlaşmasını sağladı.

III. Mucit, bir gün uzun süredir üzerinde çalıştığı kükürtle karıştırdığı kauçuk örneğini sıcak bir yüzeye düşürdüğünde kauçuğun erimediğini fark etti.

IV. Bu sorun, 1839'da mucit Charles Goodyear'ın kauçuğu sertleştirme yöntemini icat etmesiyle çözüldü.

V. İngiliz mühendis Edward Nairne, kauçuğun kurşun kalem izlerini silme konusunda iyi bir malzeme olduğunu keşfetti ve kauçuktan silgi üretimine başladı.

Yukarıda verilen cümleler anlamlı ve kurallı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Paraf Yayınları

5. I. Söz gelimi yakın zamanda Uluslararası Uzay İstasyonu, iki kez uzay çöplerinden kaçmak için manevra yapmak zorunda kaldı.

II. Günlük hayatta kullandığımız bütün teknolojik cihazlar eninde sonunda ömrünü tamamlayıp kullanılamaz hâle geliyor.

III. En az yeryüzündeki hurdalar kadar önemli başka bir sorun da Dünya'nın etrafında dönen hurdalar.

IV. Hurdaya dönüşen cihazların dünyamızı kirletmeden nasıl geri dönüştürüleceği, insanlığın önünde önemli bir sorun olarak duruyor.

V. Bu hurdaların oluşturduğu çöp miktarı, yeryüzündeki herhangi bir hurdalıktakilerden çok daha fazla ve giderek artıyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında "Üstelik bunlar, Dünya'nın etrafında dönen pek çok aktif cihazı tehdit ediyor." **cümlesi numaralanmış cümlelerin hangisinden önce getirilmelidir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. I. Söz gelimi bir karınca hastalandığında ya da öldüğünde bu organizma harekete geçerek karıncayı koloni dışına çıkarıyor.

II. Bu iş için her seferinde farklı bireyler görevlendirilerek bireysel riskler de en aza indirilmiş oluyor.

III. Karıncalar kolonilerini sağlıklı tutmak için kendilerine özgü davranışlar geliştirmiştir.

IV. Böylece ölen karıncadan diğerlerine ölümcül bakterilerin ve hastalıkların bulaşması önleniyor.

V. Bu davranışların en dikkat çekeni, tehditlere karşı bireysel değil, toplumsal bir tepki oluşturarak bir süper organizma gibi hareket etmeleridir.

Bu parçada numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) V B) IV C) III D) II E) I

7. I. Bu çözümler içinde yer alan Panama, Süveyş, Korint vb. su yolları için doğaya müdahale zorunluluğu doğmuştur.

II. Bununla birlikte hepsinin değişik güzellikleri, ayrı özellikleri ve tabii ki tarihî sürece ilişkin öyküleri vardır.

III. Tarih boyunca insanlar bu uzun ve engebeli bölgelere geçişleri kısaltmak için çözümler aramışlardır.

IV. İnsan gücüyle oluşturulan bu geçitler, elbette istisnai ve stratejik bir öneme sahiptir.

V. Yerküremizin farklı coğrafyalarında karalar ve denizlerin oluşumları şekillenirken birbirine uzak düşen stratejik alanlar mevcuttur.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler kullanılarak anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda hangisinin yeri değişmez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. Biraz ekmek ve su bulduktan sonra ilk arayacağınız şey, konuşacak bir insandır, değil mi?

II. Ancak bu yalnızlıkta, dost ve arkadaş yokluğunun yerini kitap tutabilir.

III. Bir an kendinizi tek başına bir odaya kapatılmış olarak düşünün.

IV. Bulduğunuz kitabı yazan da sizin bu tek başına kaldığınız anda konuşabileceğiniz tek arkadaşınız olur.

V. Bu his, yalnız kalmanın verdiği manevi açlığınızın giderilmesini istemekten başka ne ifade eder?

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden oluşturulacak bir paragrafta cümlelerin sıralanışı nasıl olmalıdır?

A) I - III - II - IV - V
B) III - II - I - V - IV
C) III - I - V - II - IV
D) IV - II - I - III - V
E) IV - III - V - I - II

9. I. Bu çerçevede Neolitik Devrim ile toprağı ekip biçerek yiyeceğini üretmiş, bu üretimi insan uygarlığına dönüştürmüştür.

II. Bu uygarlığın eseri olarak kurduğu kentleri ve oturduğu alanı korumak için de su kanalları ve setler yaparak devletin temellerini atmıştır.

III. Yerleşik yaşamla birlikte, doğayı ihtiyaçları için kaynak olarak kullanmayı öğrenen insan, doğa ile mücadele ederek ciddi gelişim göstermiştir.

IV. İnsanoğlunun göçebeliği ve av peşinde koşmayı bırakıp toprağa yerleşmesi, doğanın bir parçası olarak başladığı yolculuğunda bir dönüm noktası olmuştur.

V. Böylece insan; tarım, kent ve yazı gibi uygarlığın temel aşamalarını gerçekleştirmiştir.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler kurallı ve anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Paraf Yayınları

1-E	2-B	3-D	4-D	5-A	6-E	7-D	8-C	9-B

1. I. Öyle ki ormanlar ve habitatlar büyük oranda tahrip ediliyor, şehirleşme sürekli olarak ormanların içine doğru kayıyor.

II. Sınırlı bir bölgede insanlara bulaşan bu hastalıklar, kısa sürede tüm dünyaya yayılıyor ve insan yaşamını hiç olmadığı kadar değiştiriyor.

III. Bu etkileşim neticesinde bulaşıcı hastalıklar hayvanlardan insanlara bulaşıyor.

IV. Bitki örtüsündeki tahribatın yanında küresel ısınma ve iklim değişikliği de yabani hayvanların yeni yerlere göç etmesine ve daha önce karşılaşmadıkları türlerle etkileşime girmelerine neden oluyor.

V. İnsanlık tarihi göz önünde bulundurulduğunda biyoçeşitlilik, günümüzde her zamankinden daha hızlı azalıyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında "Bu durum da vahşi hayvanları insan yerleşimlerine daha fazla yaklaştırıyor." **cümlesi numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra getirilmelidir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. Ama yeni bir araştırmaysa okyanusların on sekiz yıl öncesine göre neredeyse iki kat daha hızlı ısı aldığını gösteriyor.

II. Okyanusların hızlı ısınması ise mercanların beyazlamasına yol açarak mercan resiflerini yok olma tehlikesiyle karşı karşıya getirecek.

III. Yani okyanusların sıcaklığı son yirmi yılda, önceki yüz yılda gerçekleşen artışa yakın bir artış gösterdi.

IV. Eskiden beri okyanusların az bir düzeyde ısı tuttuğu biliniyordu.

V. Bu, aynı zamanda okyanusların daha hızlı ısınması anlamına geliyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) IV B) V C) II D) I E) III

3. I. Ama atmosferimiz doğal bir kalkan oluşturarak bizi bu kozmik mermilerin çoğundan korur.

II. Sayıları daha az olmakla birlikte, bazı büyük gök taşlarının Dünya'ya çarpma olasılıkları var.

III. Çoğumuz, Güneş sisteminin sakin ve güvenli bir yer olduğunu düşünürüz.

IV. Ancak karşılaşabileceğimiz tüm gök taşları bu kadar zararsız değil.

V. Oysa gezegenimiz, milyonlarca gök taşının bir mermiden çok daha hızlı bir şekilde vızır vızır uçuştuğu kozmik bir atış poligonunun tam ortasında duruyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi sonuncu olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. Bugün üzerinde yaşadığımız topraklarda rahatça yaşamımızı sürdürmemizi, atalarımızın yüzlerce yıl önce yaptığı savaşlara borçluyuz.

II. Bu savaşlara hazırlıksa güreş ve atlı cirit gibi sporlarla yapılıyordu.

III. Ata sporlarımıza sahip çıkıp evrenselleştirmek, yalnızca bu sporları değil, aynı zamanda binlerce yılda oluşan kültürel değerlerimize de sahip çıkmak anlamına geliyor.

IV. Beden gücüyle yapılan savaşa yer olmayan günümüz dünyasında ise yalnızca madalya ve eğlence amaçlı yapılan ata sporlarımız, gün geçtikçe önemini ve değerini yitirmekte.

V. Türk toplumunun var olma içgüdülerinin ürünü olan bu sporlar, zamanla millî sporlarımız olarak adlandırıldı.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için aşağıdakilerden hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV D) III ve V E) IV ve V

5. (I) Karamsar bilim insanları, "Yapay bir süper zekâ ortaya çıktığında kıyamet bazı garip ve beklenmedik şekillerde gelebilir." anlayışıyla hareket etmektedir. (II) Bu riskleri gören bilim insanları, uluslararası toplumu, yapay zekâ kullanımı ile ilgili küresel yasalar çıkarılması gerektiği konusunda uyarmaktadır. (III) Çünkü yapay zekâ üreticilerinin tümünün, ahlaki kurallara göre algoritmalar oluşturmayacağı bir gerçek. (IV) Üstelik uluslararası toplumun uzlaştığı bir ahlaki kurallar listesi de mevcut değildir. (V) Kötü niyetli yapay zekâ üreticisi olduğu kadar, iyi niyetli yapay zekâ üreticileri de çıkacak hatta bunların gelişi de eş zamanlı olacaktır. (VI) Ne var ki tüm yapay zekâ üreticilerinin "kötü niyetli" algoritmalar üretmeyeceğini de varsayımlarımız içine yerleştirmeliyiz.

Bu parçanın anlam akışındaki bozukluğu gidermek için, aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

A) II. cümleyle III. yer değiştirmeli
B) II. cümle III.den sonra gelmeli
C) III. cümleyle IV. yer değiştirmeli
D) V. cümle I. den sonra gelmeli
E) V. cümle ile VI. yer değiştirmeli

Paraf Yayınları

6. I. Bu uyarılmışlık hâlinin vücutta meydana getirdiği çeşitli bedensel belirtiler vardır.

II. Bütün bu sıra dışı belirtilerin ortaya çıkmasının nedeni ise kişinin kaygı esnasında kendisini sarsan duygusal bir panik durumu yaşamasıdır.

III. Kaygı, kişinin istemediği bir uyaranla karşılaştığı zaman yaşadığı bedensel, zihinsel bir uyarılmışlık hâlidir.

IV. Birçok bilim dalının üzerinde durduğu bir kavram olan konuşma kaygısı, psikoloji ve psikiyatri ile birlikte günümüzde eğitimin de konusu hâline gelmiştir.

V. Bunlar; el ve ayaklarda soğukluk, ellerde terleme, sesin titremesi, kalp atışlarının hızlanması, vücutta terleme yahut üşüme, yüz kızarması, hızlı nefes alıp verme gibi belirtilerdir.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı ve kurallı bir bütün oluşturduğunda hangisi dışarıda kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Muğla'da Dalaman ile Fethiye ilçe sınırları içinde uzanan Göcek beldesi ve koyları, bakir doğasıyla kendine özgü bir zamanı yaşıyor. Her ne kadar yaz tatillerinin vazgeçilmez mekânlarından olsa da bahar ayında tepeleri kaplayan çiçekleri ve taze çam kokusuyla gezginleri mavi koylarına çağırıyor. (1) Göcek kent merkezinden bozuk bir orman yoluna girerek ulaşılabilen Küçük Karanlık Koyu, muhteşem bir Fethiye Körfezi manzarası sunuyor. (2) Taşkaya Koyu ise bugün yaygın olarak "Bedri Rahmi Koyu" adıyla anılıyor. (3)

I. Yassıca Adaları ve Babadağ'ın seyrine doyum olmuyor.

II. Bunun nedeni, Likya kaya mezarlarının önündeki, Bedri Rahmi'nin elinden çıkma balık resmi.

III. Eskiden küçük bir balıkçı köyü iken şimdi yat turizminin en rağbet gören yerlerinden biri Göcek.

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için 1, 2 ve 3 ile belirtilen yerlere I, II ve III numaralı cümlelerden hangileri getirilmelidir?

	1	2	3
A)	I	II	III
B)	II	I	III
C)	III	I	II
D)	III	II	I
E)	I	III	II

8. I. Çocukluğumda kitaplarla aram çok iyiydi, daha çok masal kitapları okurdum.

II. İzlediğim filmler, okuduğum kitaplar, tanık olduğum olaylarla ilgili görüşlerimi kayda geçiriyordum o günlüklerde her gün.

III. Ama edebiyatla bağım hiç kopmadı; bir taraftan okuyor bir taraftan da günlük tutarak yazma deneyimi kazanıyordum.

IV. Büyüdükçe şiir, roman, öykü de girdi ilgi alanıma; üniversitede, eğitimim gereği akademik kitaplar hayatımda geniş yer kaplamaya başladı.

V. Bir zaman sonra yazdıklarımın günlüğün sınırlarını aştığını, kurmacaya dönüştüğünü fark ettim.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangileri yer değiştirmelidir?

A) I ve V B) II ve III C) II ve IV D) III ve IV E) IV ve V

9. I. Böyle ara bir bölgede tanımlanmalarının nedenleri, canlılığın tanımında yer alan "kendine benzer yaşam formları oluşturma" yetenekleri, tamamen yakınlarında başka canlı hücrelerin bulunmasına bağımlı olması.

II. Biyoloji ve tıp alanındaki çalışmaların büyük hızla ilerlediği son 100 yıldır, bilim dünyasının virüslerin "ne oldukları" konusundaki yaklaşımı da sürekli olarak değişti.

III. Günümüzdeyse canlılık ve cansızlık arasında gri bir bölge olarak anılıyor virüsler.

IV. Kendi başlarına üreyememelerine karşın konak olarak kullandıkları diğer canlı hücrelerin davranışlarını kendi istekleri doğrultusunda değiştirmek konusundaysa oldukça ustalar.

V. İlk önce yalnızca bir "zehir" oldukları düşünüldü, sonra yaşam formları oldukları, daha sonra biyolojik kimyasallar oldukları...

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden oluşturulacak bir paragrafta cümlelerin sıralanışı nasıl olmalıdır?

A) I - III - II - IV - V
B) II - V - III - I - IV
C) II - III - I - V - IV
D) IV - II - I - III - V
E) IV - III - V - I - II

Paraf Yayınları

1-A 2-E 3-B 4-D 5-E 6-D 7-C 8-C 9-B

1. I. Bu sayede uzaktan çalışma, birlikte tasarım ve geliştirme yapma gibi süreçler daha verimli yürütülebiliyor.

II. Sanal gerçeklik ve artırılmış gerçekliğin birlikte kullanılmasına karma gerçeklik deniyor.

III. Ancak bu teknolojinin pratik kullanılabilmesi için mevcut yazılım ve donanımlar henüz çok yetersiz.

IV. Karma gerçeklikte özel gözlükler veya akıllı cihazlar yardımıyla kameralardan alınan görüntüyle sanal nesneler bir arada kullanılıyor.

V. Bu yüzden büyük bilişim firmaları bu alanda çalışmalar yapıyor, var olan teknolojiyi bir adım daha öteye taşımaya çalışıyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisinin sıralamadaki yeri değişmez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. **Aşağıdakilerden hangisi bir paragrafın ilk cümlesi olmaya en uygundur?**

A) Olayların asıl gerçekliğini bize gösterdiği için de büyük saygınlığı var bilimin, bu bakımdan bilim rakipsiz bir alandır.

B) Gelişimleri ve süreklilikleri için, birbirine ihtiyaç duyan bu kavramlar arasındaki döngüsel ilişki yadsınamaz olduğu gibi, bu ilişkilerin hangi periyotta ve ne derece olduğu da önemlidir.

C) Modem Çağ'da ise Orta Çağ'ın kapanmasıyla birlikte matbaa gelmiş, bu sayede okuma ve yazma oranı artmıştır.

D) Bilim ve teknolojinin gelişmesi ve ilerlemesinde, ilk zamanlarda bir araç olarak kullanılan evren, son yüzyıllarda bilimin amacı hâline gelmiştir.

E) Başka bir deyişle, başlangıçtan günümüze kadar insanoğlu, hayatını canlı bir organizma olan doğada devam ettirmiştir.

3. I. Ebru, kâğıt üzerine, özel yöntemlerle yapılan geleneksel bir süsleme sanatıdır.

II. Bir başka görüşe göre ebru sözcüğü "yüz suyu" anlamına gelen Farsça "âb-rûy" tamlamasından gelmektedir.

III. Bu sözcükten türetilen ve "bulut gibi" ya da "bulutumsu" anlamına gelen "ebri" sözcüğü Türkçe'de değişerek "ebru" biçimini almıştır.

IV. Gerçekten de ebru bulut izlenimi uyandıran bir görünümdedir.

V. Ebru sözcüğüne köken olarak, bulut anlamına gelen Farsça "ebr" sözcüğü gösterilmektedir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangileri yer değiştirmelidir?

A) I ve V B) II ve III C) II ve V D) III ve IV E) IV ve V

4. I. İnsanoğlu, Galileo'nun gözlemleriyle başlayan 400 yılı aşkın süredir teleskoplarla bir parçası olduğumuz evreni keşfediyor.

II. Bilim tarihinde çığır açan ve bilim tarihinin yeniden yazılmasını sağlayan pek çok keşif, incelikle tasarlanmış teknolojik araçlar sayesinde olmuştur.

III. Medeniyet tarihine damgasını vuran cihazlardan biri olan teleskop, kuşkusuz bu anlamda ayrı bir öneme sahip.

IV. Adını öncü gök bilimci Edwin Hubble'dan alan bu teleskop, şimdiye dek bizlere pek çok gezegen ve uzay nesnesiyle ilgili çarpıcı derecede güzel ve net fotoğraflar iletti.

V. 30 yıldır uzayda bu keşifler zincirinin son halkalarından biri olarak görev yapan Hubble Uzay Teleskobu, bilim tarihinin belki de en önemli teleskoplarından biri.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) II - III - I - V - IV
B) IV - I - II - III - V
C) II - III - I - IV - V
D) II - IV - V - I - III
E) IV - III - V - II - I

5. (I) İnsanların karşıdaki kişiyle göz temasından kaçınması, bugüne kadar toplumsal kaygı, dalgınlık, suçluluk veya utangaçlık psikolojisiyle açıklanmaktaydı. (II) Fakat son zamanlarda, göz teması kurmaktan kaçınmanın altında ruhsal sebepler dışında başka sebeplerin de olabileceği ileri sürülmekte. (III) Demek ki beynin fazla çaba sarf etmesine ve yorulmasına yol açan bir durumla karşılaştığında kişi gözlerini kaçırmayı tercih ediyor. (IV) Bu görüşü doğrulamak üzere yapılan araştırmada, katılımcılardan insan yüzlerinin yer aldığı videoda gözlere odaklanırken sözlü iletişime de devam etmeleri istendi. (V) Karşılarındaki ekranlarda gözlere odaklanan katılımcılar basit sözlü görevde zorlanmadı ancak verilen görevler zorlaştırıldığında katılımcıların, gözlerini kaçırdıkları tespit edildi.

Bu parçanın anlam akışındaki bozukluğu gidermek için, aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

A) I. cümleyle V. yer değiştirmeli
B) II. cümleyle III. yer değiştirmeli
C) V. cümle, II.den sonra gelmeli
D) IV. cümle, V.den sonra gelmeli
E) III. cümle, V.den sonra gelmeli

Paraf Yayınları

6. (I) Sokakta arkadaşlarıyla oyun oynayan ve koşan bir çocuk ise birikmiş vücut enerjisini boşalttığı için rahatlayıp eve sakinleşmiş olarak dönüyor. (II) Çocuk, televizyon başında yeterince hareket etmediği ve biriken enerjisini harcayamadığı için devamlı kilo alıyor. (III) Çocuklarda televizyon seyretme alışkanlığı sadece okul başarısını etkilemekle kalmıyor; onların fiziksel, sosyal, zihinsel ve duygusal gelişimlerini de yavaşlatıyor. (IV) Bu nedenle televizyonun karşısında saatlerce çocuğunu oturtan ebeveynler, çocuğun, enerjisini boşaltmak şöyle dursun, aksine bu cihazlardan yayılan elektronlara maruz kalmasına sebep oluyor. (V) Bu da televizyon bağımlısı çocukların daha sinirli ve daha saldırgan olmalarını sanırım bize çok iyi açıklıyor.

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için numaralanmış cümlelerden hangileri birbiriyle yer değiştirmelidir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) III ve V E) IV ve V

7. I. Ne var ki çıplak gözle gördüğünün fotoğrafını çekmek isteyenler, büyük hayal kırıklığına uğrarlar.

II. "O kadar güzeldi ki çektim ama öyle çıkmadı." denir ve kullanılan fotoğraf makinesinin kalitesinde suç aranır.

III. Yani fotoğraf makinesinden, gerçekteki görüntüyü kopyalayıp kalıcılaştırması beklenir.

IV. "Amatör makineyle bu kadar oldu, profesyonel makine olsaydı daha güzel olurdu." şeklinde serzenişlerde bulunulur.

V. Genellikle çıplak gözle görülenle fotoğrafın görüntüsü arasında hep bir aynılık varmış gibi düşünülür.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler kullanılarak anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda hangi cümle baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. Bu yöntemlerle grupları, kültürleri, organizasyonları, sosyal kurumları incelerler.

II. Toplumun seviyesini yükseltebilmesi için sosyologların toplumu ve insanı yakından tanıması gerekir.

III. Sosyolog; toplumu, toplum ile bireylerin karşılıklı ve karmaşık ilişkilerini anlamaya çalışan kişidir.

IV. Toplumu dolayısıyla insanı tanıma ve tanımlama aşamasında sosyologlar çeşitli yöntemlere başvurur.

V. Bu kişilerin temel amacı; toplumsal gerçekleri ortaya koyarak toplumun daha iyi bir noktaya ulaşmasına katkı sağlamaktır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturduğunda hangi cümleler sırasıyla birinci ve sonuncu cümle olur?

A) II ve I B) III ve I C) IV ve II D) III ve V E) II ve V

9. I. Çorum dendiğinde de akla ilk gelen, ünü ülke sınırlarını aşmış "leblebi" olur.

II. Ne zaman Çorum'dan söz edilse hemen o simge de canlanır zihinlerimizde.

III. Türkiye'mizde bazı kentlerimiz, adının yanında kendi özgün simgesini de beraberinde taşır.

IV. Birçok uygarlığa ev sahipliği yapan Çorum'da eski dönemlerden beri yaygın olan mesleklerden biri de dokumacılıktır.

V. Denizli'nin horozu, İzmit'in pişmaniyesi, Kütahya'nın porselenleri, Kayseri'nin pastırması, Maraş'ın dondurması böyledir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulmak istense hangisi dışarıda kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. I. Bu kapsamda, nükleer enerji endüstrisi 1990'lı yıllardan sonra tekrardan canlanmaya başladı.

II. Ancak Fukuşima nükleer kazası tam da enerjiye çok ihtiyaç duyulan bir dönemde yaşandı.

III. Enerji ihtiyacı, son yıllarda ülkeleri yeniden nükleer enerjiye yöneltti.

IV. Çünkü patlama sonrası oluşan tsunami, radyasyonun çok daha geniş bir alana yayılmasına neden oldu.

V. Bu kaza, Çernobil'den sonra yaşanan nükleer hadiselerin en vahimi olarak nitelendirilebilir.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı ve kurallı bir bütün olacak şekilde sıralandığında hangisi son cümle olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. I. Özelikle tek kullanımlık plastiklerin üretimindeki artış ve "kullan at" kültürü durumun daha da kötüleşmesine neden oluyor.

II. Ancak bu ülkelerin büyük çoğunluğunun atık yönetiminde çok da başarılı olmaması kirliliğin daha da artmasına neden oluyor.

III. Sorunun büyümesine neden olan bir diğer etken de atık plastiklerin ticaretinin yapılması.

IV. Son yıllarda plastik kirliliği giderek büyüme eğiliminde olan bir sorun olarak dikkat çekiyor.

V. Plastik üretimini ucuza getirmeye çalışan bazı ülkeler, atık plastikleri ithal edip geri dönüştürme yoluna gidiyorlar.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Paraf Yayınları

1-E	2-D	3-C	4-A	5-E	6-B	7-A	8-B	9-D	10-D	11-E

1. I. Böylece bireysel ve toplumsal belleklerde iz bırakıyor durmaksızın.
II. Bu keşiflerin insanda bıraktığı haz ise onun yeni maceraların peşinde koşmasını sağlıyor.
III. İnsan, bilincini köprü yaparak geçmişi ve geleceği birbirine bağlıyor.
IV. Bu izlerin ardına düşmek, silinenleri ya da silinmiş gibi olanları yeniden bulup keşfetmek, merak dolu, heyecanlı bir serüven duygusu yaratıyor insanda.
V. Zaman, yaşamın içinde usul usul akmaya devam ediyor.

Yukarıda verilen cümleler anlamlı ve kurallı bir bütün oluşturacak şekilde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. Kütlesi Güneş'ten 10 kat daha fazla, hacmi 200 kat daha büyük ve ortalama 15.000 kez daha parlak olan RS Pupa, parlaklığı zamanla değişen türde bir yıldız.
II. Çünkü yıldızdan yayılan ışığın toz parçacıklarının arasından geçtikten sonra teleskoba ulaşması, yıldızdan doğrudan teleskoba gelmesinden biraz daha fazla zaman alıyor.
III. Bu tür yıldızların çevrelerinde bulunan bulutsular sayesinde gök bilimciler yıldızın uzaklığını belirleyebiliyor.
IV. Ancak yaydığı ışınların bir kısmı çevresindeki çok ince toz zerreciklerinden oluşmuş bulutsu tarafından yansıtılıyor.
V. Bulutsu içindeki yıldızın parlaklığındaki değişim ölçülerek yıldızın uzaklığı belirlenebiliyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için aşağıdakilerden hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve III B) II ve III C) II ve IV
D) II ve V E) IV ve V

3. I. Ayrıca sağlam kalan nesnelerin içindeki çamur birikintilerinin bölgede yaşanan sellerle ilgili de fikir verebileceğini ortaya koydular.
II. Bir grup arkeolog Philadelphia'da bir nehir kenarında bulunan, 1850'lerden kalma bir konağın önündeki çamur yığınındaki atıkları inceledi.
III. Gruptaki uzmanlar bölgenin geçmişte çöplük olarak kullanıldığını tahmin ediyor.
IV. Grup ilk olarak çamur yığınında üzerinde kabartmalı marka etiketi bulunan şişeler ile yüzlerce cam, porselen ve metal örnekleri buldu.
V. Çünkü kırılacak nitelikteki nesnelerin akıntıya direnerek bu bölgeye ulaşmasının imkânsız olduğunu düşünüyorlar.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı ve kurallı bir bütün oluşturduğunda hangisinin yeri değişmez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. Yüksek atlama sporunda atletler belirli bir yükseklikte bulunan çıtayı düşürmeden üzerinden atlamaya çalışır.
II. 1930'ların sonuna kadar atletlerin bu atlayışlarını gerçekleştirdikten sonra ayakta durması gerekirdi.
III. Bu durum "at binme tekniği" denilen bacakların sırayla çıtanın üzerinden geçirildiği ve atletlerin yumuşak zemine yan düştüğü bir stilin ortaya çıkmasına zemin hazırladı.
IV. 1930'ların sonlarında atletlerin kendilerini yumuşak bir zemine bırakacak şekilde "dalış yapmasına" izin verildi.
V. Bunun için atletler atlayış sırasında ayaklarını gövdelerine doğru çekip mümkün olduğunca yükselmeye çalışırlar, bu sırada ivmelenmek için de ayaklarını hızla ileri geri hareket ettirirlerdi.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için aşağıdakilerden hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve V
D) III ve V E) IV ve V

5. I. Çocuk yaşlarda sık görülen büyüme geriliği, doğuştan olabileceği gibi farklı sebepler ile de ortaya çıkabilir.
II. Kemik, kas ve organların gelişmesinden sorumlu olan büyüme hormonu, hipofiz bezindeki somatotrop hücrelerinde üretilir.
III. Bununla birlikte büyüme hormonu eksikliği, sadece çocuklarda değil; yetişkin bireylerde de ortaya çıkabilen bir durumdur.
IV. Bu büyüme hormonunun kana yeteri kadar salgılanamaması büyüme geriliğini ortaya çıkarır.
V. Üretilen hormon, günün farklı saatlerinde ve değişik durumlarda kana salgılanır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) I - III - II - IV - V
B) II - IV - V - III - I
C) I - III - II - V - IV
D) I - III - IV - V - II
E) II - V - IV - I - III

Paraf Yayınları

6. (1) İçtenliksiz buluyorum bu sözü. Dünyayı karartıyoruz. Hep birlikte erteliyoruz güzel günleri kendi ellerimizle. Onları başkalarının getirip bize armağan edeceğini mi düşünüyoruz yoksa? Hayır, hayır... (2) Hemen harekete geçerek tutup bir ucundan, biz çekeceğiz onları bugüne. Tavrımızı barıştan yana koyarak, barış için bir damla su taşıyarak... Hz. İbrahim'in atıldığı ateşe su taşıyan güvercinler gibi. Bizim çalışmamızla olacak bu. (3) Mayakovski, Yesenin'in ölümünden sonra yazdığı şiirde şöyle der: "Eğlenceye ayıracak yeri yok / gezegenimizin/ Yarınlardan/ Koparıp almalıdır mutluluğu insan./ Şu yaşamda / en kolay şey ölmek/ Asıl güç olan/ Yepyeni bir yaşama başlamak"

I. Düşlemek, ertelemek, beklemek getirmiyor iyi günleri.

II. "İyi günler ileride." demeye dilim varmıyor.

III. İyi günleri, zor olsa da türlü fedakârlıklarla biz kuracağız.

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için 1, 2 ve 3 numaralı yerlere I, II ve III numaralı cümlelerden hangileri gelmelidir?

	1	2	3
A)	III	II	I
B)	I	III	II
C)	II	I	III
D)	III	I	II
E)	I	II	III

7. I. Çünkü eleştirel süreç bilimsel iddiaları didik didik inceler ve sonunda tartışmasız gerçeklere ulaşır.

II. Bilimsel bilgi hiçbir zaman kesin olarak ispatlanmış değildir, zaman içinde değişebilir.

III. Belli sınırlar dâhilinde, belli şartlar altında geçerli olan bilimsel bilgi aynı zamanda son derece güvenilirdir.

IV. Her bilimsel araştırmada biyoloji, matematik ve fizik gibi farklı disiplinler bir arada kullanılabilir.

V. Bu nedenle bilimde kesin doğrudan değil, geçerlilikten bahsederiz.

VI. Bilimsel bilginin güvenirliği, büyük ölçüde kullandığı eleştirel süreçlerden, yöntemlerden ve yöntemle ilgili kurallardan kaynaklanır.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi dışarıda kalır?

A) I B) III C) IV D) V E) VI

8. I. Fazıl Hüsnüleri, Cahit Sıtkıları, Ziya Osman Sabaları, İlhan Tarusları, Memduh Şevket Esendalları, Sait Faikleri…

II. Bundan da hiçbir zaman gocunmam çünkü ben geleneği reddeden bir edebiyat anlayışından hep uzak durmuşumdur.

III. Bu etkiler, başta hikâyelerim olmak üzere bütün yazdıklarımda açık ya da kapalı olarak belirir.

IV. Lise sıralarındayken çağdaş Türk edebiyatının büyük bir bölümünü okumuştum.

V. Tüm bu okuduğum şair ve yazarlardan çok etkilendim.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler kullanılarak anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda hangi cümle sonuncu olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. I. Ama dalgalar durgun sulara ve kıyıya uzandıkça yavaşlasa da devasa boyutlara ulaşır.

II. Hatta ilk çarpma anından sonra dalgalar geri çekilir ve daha da şiddetli olarak yeniden etkisini gösterir.

III. Tsunami açık denizlerde hızlı başlar ve burada dalgaların boyu çok yüksek olmayabilir.

IV. Bu geliş gidişler ile dalgaların gücü binlerce ton ağırlığa ulaşabilir.

V. Bu yüzden de bu dev dalgalar bir yere vurduğunda tahrip gücü yüksektir.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı ve kurallı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. I. Ayrıca bu yolların fazla inişli çıkışlı ya da virajlı olmamasına özen gösterilir.

II. Trafiğin düzenli akmasını sağlamak için bu yollara giriş ve çıkışların yalnız belli kavşaklarda yapılmasına izin verilir.

III. Dört şeritli, 24 km uzunluğundaki bu otoyolun iki yanında yola girişleri engelleyen park alanları vardır.

IV. Dünyanın gelişmiş ülkelerinin kara yollarında uzun yolculuklar, yüksek hızlı araçlar için yapılmış otoyollarla gerçekleştirilir.

V. Bu biçimde yapılan ilk yol, William Niles White'ın tasarımlarıyla New York'ta yapılan Bronx Irmağı Otoyolu'dur.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Paraf Yayınları

1-A	2-B	3-C	4-D	5-E	6-C	7-C	8-B	9-B	10-A

1. Sanat eserlerinin en temel niteliklerinden biri de kurmaca olmalarıdır. Çoğu zaman küçültücü bir anlam taşıyan bu ifade anlatılanların gerçek olmadığını, "uyduruk" şeyler olduğunu da ima eder. Sanat eserinin "uydurma" olduğu doğrudur ancak "uyduruk" olduğu değildir. Sanatın uydurma olması, onun kurmaca olmasıyla eş anlamlıdır. ----. Aksine, sanat eserinin kurmaca olan dünyası; içinde bulunduğu çağın, toplumun hakikatiyle, gerçeği ile yoğrulan bir dünyadır. Sanat, kurmaca olma niteliğiyle "var olan" ile yetinmeyen, "olabilecek" olan bir dünyayı dile getirir. Olan ile yetinmeyip daha güzel, daha adaletli, daha erdemli bir dünyanın yol göstericisi olmak ister sanat. Gerçek dünyadaki çirkinliklerin, haksızlıkların bir nebze de olsa azaltılmasını amaçlar.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Hatta kurmaca olmasından kaynaklı olarak sanatçılar için "hayal evreninde dolaşmak" ifadesi bile kullanılır zaman zaman
B) Çünkü sanat eserinde anlatılan gerçeklik, yaşamın bire bir yansıtılmasını değil, yazarın zihin dünyasında kurguladığı gerçekliği ifade eder
C) Fakat sanatçıların bazıları, içinde yaşadıkları dünyanın acı gerçeklerinden kurtulmak için kurmaca bir dünya yaratır
D) Oysa sanat eserini tarihî, bilimsel ve felsefi eserlerden ayıran temel özellik, onun kurmaca ve yaratıcılık ürünü olmasıdır
E) Ne var ki sanatın uydurma ya da kurmaca olması, sanat eserinin gerçeklikle, hakikatle hiçbir ilişkisinin olmadığı anlamına gelmez

2. Yeryüzünde konuşulan bütün diller toplam 600 ünsüz ve 200 ünlü ses içerir ancak her dilde yaklaşık 40 farklı ses vardır. (I) Bebekler ilk altı aylık dönemlerinde, aralarındaki akustik farklar çok belirsiz olmasına rağmen bütün bu sesler arasındaki farkları ayırt edebilir. (II) Bebekler, duydukları sesler arasındaki farkları algıladıkça sesleri beyinlerinde kullanım sıklığına göre sınıflandırır. (III) Böylece kendi ana dillerine özgü seslere ve farklı seslerden oluşan ses gruplarına daha duyarlı hâle gelirler. (IV) Bu dönemden sonra kendi ana dillerinde kullanılan seslerin dışındaki sesler arasındaki farkları daha zor algılarlar. (V) Bu nedenle araştırmacılar, başka dillerle olan sosyal etkileşimin bebeklerin dil öğrenmesinde çok belirgin bir etkisi olduğunu söylüyor.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine "Ancak bebeklerin bütün sesler arasındaki farkları algılayabilme yeteneği bir yaşından itibaren azalmaya başlar." **cümlesi getirilirse parçanın anlam bütünlüğü bozulmaz?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Ece, performans ödevi için yazdığı hikâyesini öğretmenine sunar. Hikâye şu şekilde başlamaktadır:

"Anahtar kapının kilidine girdiğinde küçük Gamze, duvarın dibinde oturuyordu. Kapıya arkası dönüktü. Ayaklarını sallıyor, bir yandan da şarkı söylüyordu. Birden ayağa kalktı ve yüksek sesle 'Büyük hala geldi. Kapıyı açıyor.' dedi."

Öğretmenin tavsiyesi: "----."

Ece, öğretmeninin tavsiyesi üzerine ödevini düzelterek şu şekilde tekrar kaleme alır:

"Anahtar kapının kilidine girdiğinde küçük Gamze, duvarın dibinde, şirin sandalyesinde oturuyordu. Kapıya arkası dönüktü. Belirsiz bir noktaya diktiği gözlerini oynatmaksızın sanki birilerine haber vermesi gerekiyormuş gibi yüksek sesle 'Büyük hala geldi. Kapıyı açıyor.' dedi."

Bu parçadan hareketle boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Anlattıklarının okurda içtenlik oluşturması için halk söyleyişlerinden, deyim ve atasözlerinden yararlanmalısın
B) Metni oluşturan ögeler sadece kişi ve mekân değildir, zamana dair de söyleyeceklerin mutlaka olmalı
C) Dış dünyayı yalın gerçekliği ile dile getirmek yerine yorumlayarak aktarabilmek seni daha özgün kılacaktır
D) Söylemek istediklerinin daha iyi anlaşılması için yan ve mecaz anlamlı kelimeleri daha az kullanmaya çalış
E) Kişileri konuştururken ruhsal durumlarını göz önünde bulundurursan metnin daha inandırıcı olur

4. ----. Çünkü o, bir resim gibi her bakışta, bir müzik gibi her dinleyişte, bir kitap gibi her okuyuşta size farklı bir tat vermez. Yanlış anlamayın, sinema bir sanat değildir, demiyorum. Sinemanın sanat olabilmesi için her şeyi vardır yalnız hep aynı tazelikte kalma gücü yoktur.

Bu parçanın başına, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Sinemanın, yönetmenine özgü bir yapıt olma ihtimali, diğer sanat dallarına göre düşüktür
B) Sinemanın; resim, şiir, müzik gibi sanat dalları kadar kalıcı olabilme niteliği yoktur
C) Sinemanın toplum üzerindeki etkisinin, bir kitabın etkisinden daha fazla olduğu kabul edilir
D) Sinemanın sanat olabilmesi için diğer sanat dallarının birçok özelliğinden faydalanması gerekir
E) Sinema filmlerinin asıl sahibi oyuncular değil, onu hayal dünyasından gerçeğe çıkaran yönetmenlerdir

Paraf Yayınları

5. Maupassant kendisine akıl hocalığı yapan Flaubert'in tavsiyelerinden şöyle bir bölüm aktarıyor: "Söylenmek istenen şey ne olursa olsun, kesinlikle onu anlatacak tek bir sözcük, canlandıracak tek bir eylem, nitelendirecek tek bir sıfat vardır. İnsan bu sözcüğü, bu eylemi, bu sıfatı buluncaya kadar uğraşmalı; hiçbir zaman yaklaşık olanla yetinmemeli, hiçbir hileye hatta başarılı bile olsa güçlüğü yenmek için dil şaklabanlıklarına başvurmamalıdır." Ben de bu sözlere gönülden katıldığım için ----.

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) eserlerimdeki kurmacayı hayata geçirmek için yan yana gelecek en uygun sözcükleri tek tek bulma çabası içinde olurum
B) soyut olanı anlatmanın her zaman somut olanı anlatmaktan daha zor olduğuna inanırım
C) gerçek yaşamı anlatmak adına sonsuz bir çaba içine girmeyip sabırsızlık yapmadan sıranın bana gelmesini beklerim
D) birbirlerine benzeyen kurgular oluşturmaktan çok, kendimi mutlu edecek olayları sanatsal anlatılar içinde vermeyi tercih ederim
E) sıra dışı bir içeriğin, okurda hayranlık uyandıracak bir biçimin önünde olduğunu düşünürüm

6. İletişim sayesinde yayılan kültürü bilmek, onu oluşturan sembol, değer ve ölçüleri bilmeyi gerektirmektedir. Bu noktada bir iletişim yöntemi olan reklamın da ana malzemesinin şekillendiği yerin kültürü olduğu unutulmamalıdır. Çoğu zaman kültürün göstergelerinden yararlanan reklam, pazarda satışın gerçekleşmesi için tüketiciyi iknaya çalışır. Reklamı yapanlar, tüketiciyi ikna edebilmek için herkesin bildiği veya kullandığı, kültüre mal olmuş ortak kavramlarla iletisini ortaya koyar. Çünkü ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) reklamın içeriğinde kullanılan kelimeler, cümleler, göndermeler o kültür içinde bir değer kazanır
B) reklamda kullanılan kültürel işaretlerin reklamın anlatım biçimini de değiştirdiği, bilinen bir gerçektir
C) bir toplumun kimliğini oluşturan kültür, onu diğer toplumlardan farklı kılan en önemli faktördür
D) reklamların hayatı yansıtan ve biçimleyen önemli bir kültürel etkinlik olduğu açıktır
E) günümüzde reklamı yapılan ürün ya da hizmetle ilgili vaatlerden çok, marka ön plana çıkartılmaktadır

7. ----. Edebiyatın devasa birikimi, bize yazdığımızın ilk kez bizim tarafımızdan yazıldığını söyleme fırsatı vermez hemen. Onları yayımlama konusunda bu nedenle biraz temkinli davranırım. Okuduklarımı, duyduklarımı sakin kafayla düşünür; anlattıklarıma benzer bir şeyler var mı diye yoklarım belleğimi. Bu şekilde kendi yazarlığımı sürekli denetim altında tutarım. Hayatın bazı sorumlulukları bu denetimi yapmamı engelliyor bazen. Akademisyen olmam, bu konuda biraz rahatlatıyor beni. Edebiyat alanında var olan her şey, yazarlığın dışında akademisyen olarak da benim ilgi alanıma giriyor. Belki bu yüzden bugüne dek başkalarınca geçilmiş bir yoldan geçmedim hiç.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Bize ait bir yapıtın toplumsal etkisini önceden kestiremeyiz
B) Yapıtların oluşum sürecinde bizi bekleyen bir sürü engelle karşılaşırız
C) Bir yapıt oluştururken hazırladığımız taslağın defalarca değiştiğine tanık oluruz
D) Bir yapıtı tamamladığımızda yazdıklarımızın ne kadarının bize ait olduğunu bilemeyiz
E) Edebiyatta hangi türde daha başarılı olacağımızı zamanla anlarız

8. Hepimiz yaşamımızda övgü aldığımız zamanları hatırlarız. Okul tiyatrosunda aldığınız alkış, performans değerlendirmenizin olumlu sonuçlanması veya yaptığınız yemeğin beğenilmesi gibi hayatta aldığınız övgüler vardır. Bir kez övgü aldınız mı daha fazla övgü almak için yaptığınızı yapmaya devam etmek istediğinizi de belki keşfetmişsinizdir. Daha iyi performans göstermek, daha iyi çalışmak hatta daha iyi yemek yapmak istemişsinizdir. ----. Gelişimsel yetersizliği olanları da dahil çocuklar, bizden farklı değillerdir. Davranışları için ödüllendirildikleri zaman olumlu tepki verirler. Bu ödüllere pekiştireç denir ve bunlar belki de otizmli çocukların öğrenmesine yardımcı olmakta sahip olacağınız en güçlü araçlardır.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

A) Kısaca sizde görülen her değişimi olumlu karşılama gibi bir alışkanlığınız olması normal değildir
B) Başka bir deyişle aldığınız övgülerin ve ödüllerin, sizi illa başarıya götüreceğine inanma hatasına düşmemelisiniz
C) Yani aldığınız ödüller kararlılığınızı pekiştirmiş ve ilerleyen zamanlarda iyi davranışınızın artmasını sağlamıştır
D) Her şeyden önce ödül alma, kişinin yaşamında ana hedef olmamakla birlikte yadsıyacağı da bir olgu değildir
E) Övgüler elbette yaşamınıza olumlu katkı sağlar ama bazen sizin yanlış bir tutumda sabitlenmenize de neden olabilir

Paraf Yayınları

1-E	2-D	3-C	4-B	5-A	6-A	7-D	8-C

1. Genç bir yazar adayı yanıma geldi, benden yazdığı öyküler için tavsiyelerimi istedi. Bana yeni yazdığı bir hikâyeyi verdi. Hikâyede şöyle bir kısım geçiyordu:

"Annesi küçük çocuğu cezalandırdı, karanlık bir odaya kilitledi. Cezalandırılan çocuk zemin kattaki karanlık odada korkmuş bir hâlde bekliyordu. "

Bu cümlelerin yanına şu öneriyi yazdım: "----."

Önerimden sonra genç yazar aynı cümleleri aşağıdaki gibi değiştirdi:

"Annesi tarafından cezalandırılan küçük çocuk odada bir köşeye büzüldü, annesinin kilit sesine karışan ayak seslerine kulak kabarttı. Her yeri zangır zangır titriyordu."

Bu parçadan hareketle boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Kahramanın bir duyguyu nasıl yaşadığını değil, neden yaşadığını ön plana çıkaran sözlere yer vermelisin
B) Kahramanları sadece iyi veya kötü özellikleriyle değil, tüm yönleriyle gözler önüne sermelisin
C) Çocuğun içinde yaşadığı duyguyu adını vermeden tanımlamalı, bu duyguyu kahramanla birlikte okurda yaşatmalısın
D) Okuru yönlendirmekten mümkün olduğunca kaçınarak olaylara ve kişilere tarafsız bir bakış açısıyla yaklaşmayı bilmelisin
E) Kişlerin ruhsal dünyalarını yansıtırken onların geçmişlerini, yaşadığı acı tatlı olayları göz önünde bulundurmalısın

2. Suçun toplumla ilişkisinin irdelendiği ya da bireyin psikolojisinin anlatıldığı polisiye romanlarda, sosyoloji ve psikoloji disiplinlerinden sağlanan kaynaklar önem taşır ve adli tıbbın öne çıktığı romanlarda adli tıp bilgisine ihtiyaç duyulur. Bir mahkeme polisiyesi yazmak isteyen yazarın, hukuk alanında ve mahkeme salonlarında olan bitenler üzerine kapsamlı araştırma yapması, ciddi hukuk bilgisine sahip olması gerekir. Kısacası ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) polisiye romanlarda yazar, işlenen konunun niteliğine göre fen bilimlerinden ve sosyal bilimlerden yararlanır
B) polisiye romanlarda okurun romanın akışına hâkim olabilmesi için, sağlam bir bilimsel altyapıya sahip olması gerekir
C) polisiye roman yazmak, diğer roman türlerine göre daha çok çaba ve zaman ister
D) polisiye romanda anlatılanların yaşamın gerçekleriyle örtüşmesi, romanın inandırıcılığını artıracaktır
E) polisiye roman yazarı, hayatın içinden beslenir; şahit olduğu olay ve durumları anlatır

3. Öğrencinin verimli ders çalışma alışkanlıklarına sahip olmaması ya da yanlış çalışma alışkanlıkları geliştirmesi, okul başarısızlığının en temel nedenlerinden biridir. ---- Buna gerekçe olarak da onların etkili ders çalışma becerilerine sahip olmamalarını göstermektedir. Nitekim verimli çalışma yöntemleri geliştiremeyen öğrenciler, öğrenme süreçlerini planlama ve bunları değerlendirme konularında yetersiz kalmaktadır. Bu durum, okul başarılarını ve buna bağlı olarak okul sonrası yaşamlarını olumsuz yönde etkilemektedir. ---- Durum böyle olunca da çalışma süreçleri, onlara öz güven kazandırmanın yanında ders çalışmayı keyifli bir etkinliğe dönüştürür.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıda verilenlerden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

A) Hızlı bir şekilde değişen bilgi dünyasında yaşam boyu öğrenme yaşamın ayrılmaz bir parçası hâline gelmiştir. - Derslerine iyi çalışan her öğrenci, istediği hedefe ulaşacak diye bir kaide yoktur.
B) Uzmanlar, birçok öğrencinin ders çalışmaya çok fazla zaman ayırmasına rağmen başarılı olamadıklarını ifade etmektedir. - Verimli ders çalışma alışkanlıkları kazanmış öğrenciler ise öğrenmeyi bir amaç olarak benimserler.
C) Eğitimciler arasında, ders çalışma sorumluluğunun temelde öğrenciye ait olduğu görüşü hâkimdir. - Ebeveyninden destek alan öğrencilerin ders çalışma tempoları her zaman yüksektir.
D) Öğrenmede, motivasyonu yüksek öğrenici kadar öğreticilerin de yeterli özelliklere sahip olması etkilidir. - Eğitim kurumlarında öğrencilerin bireysel farklılıklara sahip olduğu göz ardı edilmemelidir.
E) Ders çalışma becerileri, günümüzde üzerinde titizlikle durulması gereken bir konudur. - Ders çalışmanın öğrenebilir davranışlar grubunda olduğunu bilen eğitimciler, verimli çalışmanın merkezinde yer alır.

4. (I) Tarihî kaynaklara göre İlk Çağ filozoflarından itibaren suyun insan için ne kadar önemli olduğu hep vurgulanmıştır. (II) Örneğin, Thales insanın suyla temasının yoğunluğundan yola çıkarak onun sudan geldiğini ileri sürmüştür. (III) Su ile insan ilişkisini "Her şey arkheden türer, yine ona döner." sözüyle ortaya koymuştur bu görüşünü. (IV) Thales'in "arkhe"nin yani ilk maddenin su olduğu sonucuna ulaşmasındaki en büyük etkense suyun yaşamı desteklemesi, yaşamın devamında etkin bir rol oynamasıdır. (V) Bütün varlıkların bir şekilde su ile yakın ilgisinin bulunması, Thales'i her şeyin aslının su olduğu fikrine götürmüştür.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Hatta o dönemde su yani 'arkhe' insanlar için varoluşsal bir noktaya taşınıp insanların ondan türediği söylenmiştir." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

Paraf Yayınları

5. Tiyatro, bütün sanatların en eskisi ve en toplumsalı olarak tanımlanır. Eski olması geleneksel niteliğini sürdürmesini, toplumsal olması ise yansıttığı toplumla birlikte gelişip yeni nitelikler kazanmasını gerektirmiştir. Shakespeare'in belirttiği gibi "doğduğu gün de bugün de dünyaya bir ayna tutmak, iyilerin iyiliklerini, kötülerin kötülüklerini göstermek, o çağda neler yaşandığını ortaya koymak"tır tiyatronun amacı. ----. Oyun konularından tiyatro mimarisine, oyuncu sayısından sahne ve seyirci ilişkisine kadar çeşitli alanları içeren bu süreç, tiyatro tarihçileri ve eleştirmenleri için sınır tanımayan bir araştırma konusu olagelmiştir. Tiyatro tarihi içindeki değişimlerden kuşkusuz en çarpıcı olanı, oyun dilinin geçirdiği evrim, manzum söyleyişin zamanla önemini yitirmesi ve yerini düzyazının almasıdır.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Tiyatronun geleneksel yapısının bozulmasıyla işlevi de değişmiştir
B) Tiyatro bunları yaparken başlangıcından günümüze sürekli bir değişim yaşamıştır
C) Tiyatronun biçiminde yenilikler olsa da içerik ve söylem hiç değişmemiştir
D) Çağdaş tiyatronun ortaya çıkmasıyla geleneksel tiyatro önemini yitirmiştir
E) Tiyatro daha başlangıçtan itibaren topluma belli düşünceleri yayma aracı olarak görülmüştür

6. (I) Başka insanlarla iletişim kurmak için karşımızdaki kişiye hissettiklerimizi ifade edebilmek ve onun hissettiklerini anlayabilmek gibi bazı duygusal yeteneklere ihtiyacımız vardır. (II) Bu karşılıklı duygusal aktarım; sesler, kelimeler, yüz ifadeleri ya da beden dili yoluyla gerçekleşir. (III) Bir birey duygularını çevreye yansıtmak istemediği zaman konuşmasını ve bedensel hareketlerini kolaylıkla kontrol edebilir. (IV) Fakat konu yüz olunca işler biraz daha netleşmektedir çünkü yüzdeki kaslar bir duygu hissedildiği anda istemsiz olarak harekete geçer ve bu hareketlerin kontrol edilmesi çok daha zordur. (V) Hatta ustalıkla kontrol edilseler bile hissedilen duyguya dair bazı ipuçları bırakırlar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Dolayısıyla bu yolla bize yansıtılan verileri yorumlarken yeterince güvenilir sonuçlar alamayız." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. ---- Bu durumu, sosyal psikologlar Bibb Darley ve John Latené, 1968 yılında gerçekleştirdikleri bir deneyde ortaya koydu. Deney sırasında katılımcılar bir odada kişisel sorunları hakkında bir tartışma gerçekleştireceklerdi. Tartışma sırasında araştırmacılar tarafından çalışmaya dâhil edilen bir iş birlikçi, sara nöbeti geçiriyormuş gibi davrandı. Sonuçta yalnız oldukları durumda katılımcıların %85'inin sara nöbeti geçirdiğini düşündükleri kişiye yardım ettiği belirlendi. Odada kendilerinden başka bir kişi daha varsa bu oranın %62'ye, odadaki kişi sayısı altı olduğunda ise %31'e düştüğü görüldü. Aynı zamanda, katılımcıların yardım etmeye başlamasına kadar geçen süre de odadaki kişi sayısı ile birlikte artış gösterdi.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Bir insanın başkalarına yardım etme düşüncesinin oluşumunda ailesinin ve çevresinin önemli bir etkisi vardır.
B) İnsanların psikolojik yapılarını, karşılaştıkları durumlar ve iletişim sırasında verdikleri tepkiler şekillendiriyor.
C) Bir insana yardım etmek, tek başınayken kişisel bir tercih olarak, bir topluluk içindeyken görev olarak algılanıyor.
D) Bireylerin tek başınayken başkalarına yardım etme kararı vermesi topluluk içinde bu kararı vermesine göre çok daha zordur.
E) İnsanlar bir grup içindeyken yardıma muhtaç birine yardım etme konusunda yalnız olduğundan daha az sorumluluk hissediyor.

8. Gerçek edebiyat yapıtlarında her sözcüğün birer yüreği, canı, kanı vardır. Yüreksiz yazı, boş sözdür. Söğüt odununun ateşi gibi ısıtmaz insanı. Bu türden sözcüklere yer vermek; sanatçının cesareti, gördüğü yanlışlıklara karşı kükremesi, yanlışların karşısında durmasıdır. Yoksa sanatçı olmak, yaşananların etrafında laf dolaştırıp kimseyi ürkütmeden okunacak şeyler karalamak değildir. Dolayısıyla ----.

Düşüncenin akışına göre bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) bilinen edebiyat gerçeklerinin dışına çıkmaya çalışan yazarlar, başarılı eserler ortaya koyar
B) her yazarın yaşama karşı farklı bir tutumu ve yaklaşımı vardır
C) duygularını okurlara geçiremeyen bir yazar, duygularını gözden geçirmelidir
D) insanlara can suyu olan metinler, ancak gözünü budaktan sakınmayan kalemlerden çıkar
E) yazı; insanın, yaşamını değiştirme adına kullanacağı en son araç olmalıdır

Paraf Yayınları

1-C 2-A 3-B 4-A 5-B 6-C 7-E 8-D

1. Duygusal durumumuzun farkında olmak, ne yaşadığımızı biliyor olmak bile bir başlangıç, değişim için bir adımdır. "Hayat monoton ve ben mutsuzum." durumundan çıkıp mutsuzluğumuzun gerçek ve objektif sebeplerini bilmek, ----. Günün, hayatın, olayların getirdiğini yaşamaktansa kendi hayatımıza hükmetmek, bu geminin kaptan koltuğuna oturmak değişim ya da gelişim için çok güzel bir başlangıçtır.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

A) kendimize yakın olduğuna inandığımız kişilerle dostluk kurmamızı sağlar
B) bize yaşayacaklarımızı belirleyen bir egemenlik hissi kazandıracaktır
C) omuzlarımızdaki yüklerin ağırlığını daha çok hissettirir
D) zihnimizi geliştirip unutkanlığımızı en aza indirir
E) merak duygumuzu geliştirip geleceğe dönük planlar yapmamızı sağlayacaktır

2. ---- Bunun en açık örneği tekerlektir. Tekerleğin ilk kez günümüzden yaklaşık beş bin yıl önce Karadeniz yakınlarında kullanıldığına dair kanıtlar var. Daha sonraki birkaç yüzyıl içinde tekerlek Avrupa ve Asya'nın büyük bir bölümünde dönmeye başladı. Eski Dünya'daki bütün o ilk tekerleklerin tuhaf bir biçimi vardır. Tekerlek; çember biçiminde bir dış çerçeveyle bu çerçeveyi merkeze bağlayan çubuklar yerine, birbirine tutturulmuş üç kalın tahtadan yapılmış bir daireden oluşuyor. Oysa dünyanın kalan kısmından izole olan ve kendine örnek alabileceği bir model bulunmayan Yeni Dünya'daki tekerlekler tek parçadan oluşmaktadır.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Bugün dünya medeniyeti diye bir olgudan söz edilebiliyorsa Avrasya'nın bu konudaki başat katkısı asla yadsınamaz.
B) Eski Dünya'da tarım, yerleşik yaşamın temelini oluşturuyor; her türlü yenilik, tarımsal faaliyetleri daha verimli kılma amacına hizmet ediyordu.
C) Günümüzdeki pek çok teknolojik gelişmenin kökeninde insanların yaşamsal ihtiyaçlarını giderme isteği yer alır.
D) Bir icadın ilk olarak ortaya çıkış nedeni ile sonraki dönemlerde kullanılma amacı birbirinden tümüyle farklı olabiliyor.
E) Tarih boyunca icatlar her bölgede sıfırdan meydana getirilmek yerine -bulabilirlerse- örnek olma yoluyla yaygınlaştı.

3. (I) İçsel eleştiri, yapıtı kendi yapısı dışında kalan verilerle değil; kendi kendisiyle, kendi ögeleri arasında kurulan bağlantılarla, kendine özgü, ayırıcı nitelikleriyle açıklamaktır. (II) Eleştiri, sınırlı bir biçimde bile olsa olumlu ya da olumsuz bir değer yargısını, dolayısıyla ona dışarıdan bakan bir öznenin varlığını da içerir. (III) Bir başka deyişle eleştiri, bir özneyle bir nesnenin karşılaşmasının ürünü olduğundan özne, kendi değer yargılarını da mutlaka devreye sokacaktır yaptığı eleştiride. (IV) Eleştirmen, yaptığı çözümleme ve açıklamalarda yapıtın dışına çıkıp araya başka ögeler kattığı anda eleştiri içsellikten uzaklaşır. (V) Bu bakımdan, eleştirmenin kişisel deneyimlerinin, kişisel beğenilerinin, kişisel bilgilerinin ölçütlerinden geçirilerek yapılan öznel ya da izlenimci eleştiriler içselliğin en aza indirgendiği eleştirilerdir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Hemen belirtmek gerekir ki gerçek uygulamalarla yüzde yüz örtüşmeyen bir tanımlamadır bu." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Yüzyıllardan bu yana okullarda, çeşitli eğitim kurumlarında, aile içindeki okumalarda klasiklerin belirli bir önemi ve değeri olduğu anlayışı süregelmiş ve çocuklarla gençlerin eğitiminde klasik yapıtlar her zaman için ön plana alınmıştır. Ancak bu okumalar özetten yapılmamalıdır çünkü hiçbir özet, yapıtın bütününü yansıtamaz. Klasik yapıtların insan ruhunu ne denli derin anlattığını keşfetmek ve yapıtın atmosferinde soluk alabilmek için kısaltılmış metinlerden uzak durmak gerekir. Ayrıca *Pinokyo*'yu ya da *Aya Yolculuk*'u tam metin olarak okuyamayan ilköğretim ikinci kademe öğrencisi, elbette *Savaş ve Barış*'ın ya da *Karamazov Kardeşler*'in tam metninden hoşlanmayacak ve yapıtı anlayamadığını düşünecektir. Bu nedenlerle ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) çocukları iletisi olan, didaktik yönü ağır basan metinlere yönlendirmek elzemdir
B) okunacak yapıtların seçiminde niteliğinden emin olunanlara öncelik verilmelidir
C) okunacak metnin çocuğun istek ve beklentilerine uygun olması beklenmelidir
D) okumalarda yaş düzeyine, kişisel gelişime uygun tam metin öncelenmelidir
E) çocuk klasiklerinde anlam her zaman üslubun bir adım önündedir

Paraf Yayınları

5. Son dönemde artan yazarlık kursları ve atölyelerde katılımcılara şu mesaj veriliyor: "----." Ben bu düşünceye katılmıyorum. Herkes yazamaz, yazmak çok önemli nitelikler gerektirir. Burada dünyayı kavrama, anlama kabiliyeti, bunu bir ifadeye sığdırabilme cüreti, her cümlenin ardında büyük bir insanlık hikâyesinin parçası olduğumuzu hissettirme yeteneği, dil ve dünyayla başka türlü bir ilişki gerekir. Bunlar olmadan bir iki teknik verilerek yazılacağına inanmıyorum.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Sağlam bir genel kültür ve deneyim olmadan yazar olunamaz
B) Yazarlık doğuştan gelen bir yetenek olsa da onu ancak çalışarak geliştirebilirsiniz
C) Popüler konularda yazarak kısa sürede zengin olabilirsiniz
D) Çalışarak, tekniklerini öğrenerek siz de yazar olabilirsiniz
E) Yazmanın öğretilemeyen, doğuştan gelen yönleri vardır

6. ----. Bu, kimi zaman aylarca süren bir dönem olabiliyor. Zaman içerisinde gördüklerim, okuduklarım ve izlediklerim aklımın devasa evreninde birikiyor. Karakterim gözümün önünde canlanmaya başladıktan sonra depodaki malzemeyi gerektiği kadarıyla kullanmaya başlıyorum ve kurmacanın kendi gerçekliğinde var olmuş bir insan ortaya çıkıyor. Metne nihai noktayı koyduktan sonra da zihnimde hapsolmuş bu karakter, artık özgürlüğüne doğru kanat çırpıyor. Günlerce, aylarca belki de yıllarca benimle yaşamış bu kurmaca varlık, başka insanların hayatlarına misafir oluyor.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Her yazarın bir olgunlaşma ve kendi üslubunu bulma süreci olduğunu düşünüyorum
B) Titiz bir yazar olduğumdan kaleme aldığım bir yapıtın yayımlanması, yazılma sürecinden çok daha uzun ve zahmetli olabiliyor
C) Okurla buluşmayan bir yapıtımın gerçek anlamda tamamlandığını söylemem mümkün değildir
D) Bir yapıtı yazmadan önce başka bir yapıtın taslağını çıkarmak ve farklı yapıtları aynı anda yazmak, o süreci keyifli geçirmemi sağlıyor
E) Pek çok yazar gibi ben de bir öyküyü yazmadan önce zihinsel ve psikolojik bir hazırlık sürecinden geçiyorum

7. "Su küçüğün, söz büyüğün." atasözü, çok genel olarak çocukların, yetişkinlerin yanında söze karışmamaları, onlara saygı göstermeleri gerektiğini bildirmekte kullanılır. (I) Böylece çocuğun yetişkin karşısındaki geleneksel konumuna ve durumuna işaret edilir ki bu, yetişkin karşısında ikincil bir yerdir. (II) Zira bir toplumsal kategori olarak çocukluk, çocukluğa yüklenen anlam ve değer, bununla ilgili algı ve tutumlar zaman içinde hem de toplumdan topluma farklılık göstermektedir. (III) Çocukların nasıl tanımlandığı, toplumsal, kültürel, ekonomik, politik bir kurgu olan çocukluğun ne kadar sürdüğü ve nasıl yaşandığı tarih boyunca önemli değişiklikler göstermektedir. (IV) Mesela Antik Çağ'da, Orta Çağ'da ve Modern Çağ'da çocuklara atfedilen değer, anlam ve çocukların toplumsal konumları birbirine benzemez. (V)

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine "Ancak gene de bu konum doğal, sabit ve değişmez değildir." **cümlesi getirilirse parçanın anlam bütünlüğü bozulmaz?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. 2009'da İngiltere'de ilginç bir edebiyat skandalı gündeme geldi. Birisi oturup ünlü yazar Jane Austen'ın az bilinen bir romanını daktilo etmiş ve kendi adıyla otuzdan fazla yayınevine göndermiş. İnanır mısınız, yayınevlerinden hiçbiri kitabı basmaya değer bulmamış. Aynı deney birçok büyük yazar için tekrarlanabilir ve büyük bir ihtimalle sonuç aynı olur. Çünkü ----. Bu yüzden genç yazarlar; okurlar için değil, edebiyat çevreleri, yayınevleri ve ödül jürileri için yazıyorlar. Piyasanın beklentisine göre eser veriyorlar, özgün olmak için çabalayan kimse yok neredeyse.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) başarılı bulduğumuz o eserler genelde edebî bir nitelik taşımaz
B) yayınevlerinin basması için bir yapıtın çok üst düzeyde olması gerekiyor
C) modaya uygun yazmak, iyi yazmanın önüne geçmiş durumda
D) iyi eserler değil, hem iyi hem evrensel konuları işleyen eserler yazmak gerekiyor
E) yayınevleri, ekonomik nedenlerden dolayı sınırlı sayıda kitap basmak durumunda

Paraf Yayınları

1-B 2-E 3-A 4-D 5-D 6-E 7-B 8-C

1. (I) Son romanımdaki olaylar, ilk bakışta sıradan insanların gündelik hayatlarında yaşadıkları kadar basit gözükebilir. (II) Ancak roman üzerinde düşündükçe yoğun anlatımın altına gizlenmiş karmaşık olayların olduğu fark edilecektir. (III) Zira romanın derinliklerine inmek için roman konusunda belli bir birikime sahip olmak gerekir. (IV) Bu alanda hiç bilgisi olmayan, sığ sularda yüzmeye alışmış okurların başarabileceği bir iş değildir bu. (V) Onlar gündelik yaşamda her gün onlarca olayı görüp geçtikleri ama olayların arka planını göremedikleri gibi romandaki olayların da sadece su üstünde kalmış kısmıyla yetineceklerdir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Elbette bunu fark etmek öyle bir anda, kolayca olmayacak hatta belki de birçok okur bu derinliği hiç görmeyecektir." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Kaleminden çıkanı tekrar okumayan, bir iki yerini düzeltmeyen, hiç yazar olur mu? (II) Yazar dediğin dinlenmeye bıraktıktan sonra tekrar okur yazdıklarını hem de eleştirel bir gözle. (III) Çünkü yazının artısı, eksisi bu dinlenmeden sonraki okumalarda ortaya çıkacaktır. (IV) Onların bu yaptığı en azından okurlarına saygısızlıktır. (V) Gerçek yazar, duygu ve düşüncelerini kâğıda aktardıktan sonra ciddi bir düzeltmeden geçirir ve okurların beğenisine sunar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra, düşüncenin akışına göre, "Bazı yazarlar, yazdıklarını hiç okumadan yayımladıklarını övünerek anlatmaktadır." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Kısa ve uzun vadeli programlar yapmamızı ve sürekli planlarımızı gözden geçirerek hareket etmemizi, yapacaklarımızı önceden zihnimizde prova etmemizi salık veren Covey'in önerileri, hayatımızın her anını planlamaya dayalıdır. Gerçekten de ----. Belirlediğimiz amaçlara yönelik doğru bir yol takip ettiğimizde ve zihnimizi de buna göre yönetmeyi öğrendiğimizde içtenlik ve doğrulukla bütünleştirdiğimiz bir iletişim mekanizmasına sahip oluruz.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) birey olarak davranışlarımızı karşımızdakilerin tepkilerine göre ayarlamayı bilmeliyiz
B) toplumsal alışkanlıkları, inançları ve duyguları göz önünde bulundurduğumuzda insanlara kendimizi daha iyi anlatırız
C) başarının yolu, düzenli ve özverili bir çalışmadan geçmektedir
D) doğru bir amaç peşinde koşmak, kısa sürede başarıya ulaşmaktan daha önemlidir
E) başarıya ulaşmak istiyorsak her şeyden önce iyi bir strateji uzmanı olmalıyız

4. Hayal kurmak, çocukların ve ergen bireylerin yaratıcılığını geliştirmektedir. Ancak burada önemli olan, ----. Yani birey hayal kurmada çok aşırıya gidecek olursa zamanla hayal ettiği şeyleri gerçek sanmaya başlar ve hayal âleminde kendini kaybedebilir. Kısacası hayal kurmada aşırıya kaçılması durumu, bireyi ruh sağlığını bozma noktasına kadar götürebilmektedir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

A) bireyin hayal ve gerçek arasındaki sınırı çok iyi ayarlamasıdır
B) çocukların ve gençlerin hayal dünyasını nelerin doldurduğudur
C) hayal kurmanın, kişiyi kısa bir süreliğine gerçeklerden uzaklaştırdığının bilinmesidir
D) bireylerin hayal kurarken içinde bulundukları şartları da gözetmesidir
E) yaş ilerleyince hayal kurmanın bırakılıp gerçekler dünyasına dönülmesidir

5. Ünlü bir şair, şiirlerini incelediği genç şaire aşağıdaki tavsiyelerde bulunuyor:

- ---- Yani şiirlerini söz sanatlarını, süslü söyleyişleri aşan, anlama yaslanan bir tavır içinde yazmalısın. Yalın ve duru anlatım öncelikli tavrın olmalı.
- ---- Şunu unutmamalısın ki yaşamın atardamarına bağlı şiir yerinde durmaz, hayat gibi akar, dönüşür, başkalaşır. Durağanlık, şiiri öldürür.
- ---- Yeni yetme şairlerin birçoğu çalışmanın önemini kavramamış görünüyor. Çoğunlukla bir şiiri çalışarak geliştirebilecekleri akıllarına getirmiyor. Bu tuzağa düşmemelisin.
- ---- Bunun için edebiyat dergilerini izlemeli, yeni çıkan şiir kitaplarını, internet sitelerini takip etmelisin. İyi şiirin nerede karşına çıkacağını bilemezsin.

Bu parçada boş bırakılan yerlerden birine aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

A) Hayatın gerçeklerinden beslenirsen şiirin yeniliğe ve değişime açık olacaktır.
B) İlk okuyuşta anlaşılan, anlatmak istediğini açıkça ortaya koyan bir şiir kötüdür, denilemez.
C) Şiirin salt ilhamla yazılabileceğini düşünme; özveri ve emek, şiirin olmazsa olmazlarıdır.
D) Şiirin ancak bir birikimle yazılabileceğini unutmayıp şiir geleneğimizi yakından tanımalısın
E) Şair yaşadığı zaman dilimiyle koşulludur, öyleyse şiir adına oluşan gündemi takip etmelisin.

Paraf Yayınları

6. Kitap okumak, yaşam içinde kazanılması gereken en önemli alışkanlıklardan biridir. Kitap okumanın çocuklara hatta biz yetişkinlere kazandırdıkları saymakla bitmez. Bu alışkanlık ne kadar erken kazanılırsa onun kalıcılığı da o kadar fazla olacaktır. Bununla birlikte kitap sevgisi aşılamak, bu alışkanlığı kazandırmak zaman zaman ailelerin kaygılanmasına sebep olan konulardan biridir. Her aile çocuğu okusun, bundan keyif alsın ve aynı zamanda gelişimi desteklensin ister fakat ----.

Bu parça düşüncenin akışına göre

I. bunu nasıl sağlanacağıyla ilgili fazla bilgi sahibi değildir.
II. baskıcı bir tutum izleyerek çocuklarını kitaptan daha da uzaklaştırabilmektedir.
III. özen gösterilerek yapıldığında kitap okuma alışkanlığı kazandırmak kolay bir çabaya dönüşmektedir.

yargılarından hangileriyle tamamlanamaz?

A) I ve II B) I ve III C) Yalnız II
D) II ve III E) Yalnız III

7. Büyük ve önemli, içinde bir dizi önemli önemsiz olayı, gelişmeyi barındıran bir dönemi anlatmak için akla gelen en uygun anlatım biçimi üçüncü kişi ağzından anlatmak gibi geliyor bana. Ben de son romanımda böyle yaptım, olayların genelini üçüncü kişinin ağzından anlattım. Ancak üçüncü kişi anlatıcının yanı sıra kişilere de sırayla söz verdim; kendi duygularını, düşüncelerini, ötekiler hakkındaki düşüncelerini dile getirmelerini istedim. Aksi hâlde ----. Bunun o kişilere haksızlık olacağını düşündüğümden üçüncü kişili anlatımın dışına çıktım.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıda verilenlerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

A) kişilerim olayın önüne geçecek, yapıtı kurgusal olarak toparlamak kolay olmayacaktı
B) yapıtım anlatımsal olarak tekdüze ve sıradan bir niteliğe bürünecekti
C) başkişimi başkalarının gözünden anlatamayacak ve dolayısıyla da sığ bir kişilik hâline getirecektim
D) ikinci plandaki kişileri yüzeysel bir biçimde anlatacak, onları bir fon olarak kullanacaktım
E) olayı detaylandıramayacak, yapıtı geliştiremediğim için de öylece kalakalacaktım

8. ----. Öykünün, romanın, denemenin, şiirin iç içe geçen durumları var. Eserlerimde hayatı bir tuval olarak kullanırken yer yer bu birliktelikler görüntüye, olaylara renk kattı. Bazı yerlerde doğaçlama türküler yer aldı. Kahramanlar, yan karakterler kimi zaman ünlü şairlerden ya da halk ozanlarından dizeler mırıldandılar. Bir tiyatro oyunundan replikler döküldü dudaklarından. Ancak yazdıklarımda farklı sanat disiplinlerinden ayrıntılar yer alsa da anlatımımı bütünüyle bunlara yaslamamaya özen gösterdim.

Bu parçanın başına, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Farklı sanatsal alanlarda tecrübeler kazanmak, yazdıklarımı daha iyi eleştirmemi sağladı
B) Yapıtıma değişik yazın türlerinden damıttıklarım renk kattı
C) Yazarların kalemine kimi yazınsal türler daha çok yakışıyor
D) Belli bir zaman diliminden sonra yazdığı metinler yazarların önüne yeni ufuklar açıyor
E) Tüm sanat disiplinlerinin birbiriyle ilişkili olduğu kadar farklılık taşıyan yönleri de vardır

9. Bebek, çocukluğa doğru geliştikçe yeni beceriler kazanmaya, davranışlarını kendi denetimi altına almaya başlar. Bu dönemde ailenin rehberliği çocuğun gelişimi üzerinde çok etkili olur. Hatalı anne baba tutumu sağlıksız bir gelişimin ve uyumsuzlukların başlıca kaynağı olabilir. Anne-baba, bazen çocuğa çok şey vererek onun kendi gelişimine yön vermesini engeller. Bazen de çok az şey vererek ona gerekli desteği sağlayamaz ve uygunsuz davranış örüntülerinin gelişimine neden olur. Dolayısıyla ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) gelişiminde gerilik bulunan çocukların acilen uzmanlar tarafından takip edilmesi gerekmektedir
B) iyi bir çocuk yetiştirmenin genelgeçer kuralları olduğunu söylemek doğru değildir
C) anne ve babanın çocukla olan etkileşimi, çocuğun ileride nasıl bir birey olacağını belirlemektedir
D) anne ve babasının daha çok ilgilendiği çocuklar, yaşıtlarına göre daha hızlı gelişir
E) anne ve babaların bütün çocuklarıyla eşit derecede ilgilenmesi gerekmektedir

Paraf Yayınları

1-B 2-C 3-E 4-A 5-D 6-E 7-D 8-B 9-C

1. ---- Bu durum Türk edebiyatı açısından incelendiğinde İslamiyet öncesi Türk edebiyatında sözlü edebiyat ile karşılaşılmaktadır. Bu dönemde edebiyat yazılı olarak değil, sözlü olarak ilerlemekteydi. Yapılan törenlerde ozanlar tarafından, kopuz eşliğinde okunan şiirler, anlatılan destanlar halk arasında kulaktan kulağa yayılırdı. Daha sonra Göktürk yazısı ile taşların edebiyatta bir aktarım yolu olarak boy gösterdiği görülür. Türklerin İslamiyet'i kabul etmeleri edebiyatın yayılış biçimini, amacını, kaynaklarını etkilemiş; Türkler artık duygu ve düşüncelerini daha çok, yazının gücüyle yani kitapla insanlara aktarmıştır. Batılılaşma Devri Türk edebiyatına bakıldığında Batılı kaynaklara yönelişin, yeni araçları beraberinde edebiyata taşıdığı görülür. Bunların başında gazete ve dergi gelir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Edebiyatta yazınsal türler sürekli bir yenilenme ve gelişim içindedir.
B) Her edebî birikim, gelecek kuşaklara yol gösteren bir fener hükmündedir.
C) Edebiyat, tarihin pek çok evresinde farklı araçlar ile insanlara ulaşmıştır.
D) Sosyal hayatta meydana gelen değişim, her zaman edebiyatı doğrudan etkilemiştir.
E) Toplumların duygu ve düşünce dünyasını edebiyatlarından izlemek mümkündür.

2. Hep yazdım, yine söylüyorum: Edebiyatımızın usta yazarlarından biridir o. Benzersiz öyküler, usta işi romanlar kaleme almıştır. Hayranlıkla okuduğum yazarların başında gelir. Biraz hakkı yenmiştir. Büyük bir yazar olduğunu topluma benimsetememiştir yaşadığı dönemde. Reklam için kendini tanıtmak adına her yolu deneyenlerin dünyasında azıcık gölgede kalmıştır. Ancak sanatı bir güneş gibi günümüzü aydınlatmaktadır. Gerçek değerler öyledir. ----

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Zaman geçip gitse de onlar çağlarının tarzını moda akımların dışında sürdürmeye devam ederler.
B) Günler geçer, zaman değişir ancak onlar çağını aşar, önem ve değerleri zamanla anlaşılır.
C) Yaşadıkları dönemde popüler yazarların gölgesinde kalmaktan kendilerini kurtaramazlar.
D) Kendi çağlarında anlaşılamamaktan kurtulmanın yollarını ararken boşa emek harcadıklarını bilmezler.
E) Ulaştıkları zirvenin ve sanatın kalitesi, kendilerinden sonra aşılamaz bir çıta bırakır yenilere.

3. ----. Uzaktan işletilen madencilik makineleri, yüzeyin bin metre altında hareket ederken yaptığı sondaj ve kesme çalışmalarıyla, deniz tabanında doğrudan fiziksel hasara ve biyolojik çeşitlilik kaybına neden oluyor çünkü. Tabanda bulunan endemik türlerin hayatını tehlikeye atacak olan madencilik, eşi benzeri bulunmayan deniz habitatlarının tahrip edilmesine yol açıyor. Bu açgözlü endüstri gezegendeki en büyük ekosistem olan ve henüz tam olarak tanımadığımız eşsiz canlılara ev sahipliği yapan denizleri ve onların harikalarını daha inceleme şansımız olmadan yok edebilir. Deniz madenciliğinden etkilenen deniz ekosistemlerinin yavaş iyileşme oranları göz önüne alındığında derin denizlerdeki biyolojik çeşitlilik kaybının sonsuza dek sürmesi muhtemel gözüküyor.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre

I. Derin deniz madenciliği, gerek okyanuslar gerekse bu okyanuslarda yaşayan canlılar için çok tehlikelidir
II. Bugüne kadar Almanya ve Fransa'nın büyüklüğüne eş bir alanda derin deniz madenciliği yapmak için birçok sözleşme yapıldı
III. Okyanusları korumak için şimdi harekete geçmezsek derin deniz madenciliği deniz yaşamı ve insanlık için yıkıcı etkiler doğurabilir
IV. Küresel boyutta gerçekleşecek bir uzlaşı, deniz hayatını korumak için atılmış önemli bir adımdır

yargılarından hangileri getirilebilir?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) III ve IV

4. (I) Küreselleşmeyle birlikte her şey aynılaşıyor. (II) Yaşamımızdaki birçok şey, gittikçe Mc Donaldslar gibi birbirine benziyor. (III) Böyle her şeyin bollaşıp aynılaştığı bir dünyada ancak özgün ve otantik olanların, anlamlı bir fark oluşturabileceği öngörülüyor. (IV) Bu yüzden özgün kültürel ögeleri doğru bir şekilde sunmak, otantik değerlerin üzerine kurulu bir çekim merkezi yaratmak, her geçen gün biraz daha önemli hâle geliyor. (V) Bazılarınca ise bu durum, küresel dünyanın değerlerinin benimsenmesine engel olarak görülüyor. (VI) Ben, her şeye rağmen yerelleşmenin ve otantik ögelere değer vermenin önüne geçilemeyeceğini düşünüyorum.

Bu parçada düşüncenin akışına göre numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Bu süreci durdurmaksa ne yazık ki elimizde değil." **cümlesi getirilmelidir?**

A) II B) III C) IV D) V E) VI

Paraf Yayınları

5. ---- Hani kitap eklerinin tanıtım yazılarında anlamı üzerine pek de düşünülmeden sarf edilen o tarif vardır ya, işte ondan söz ediyorum: "sıkı dokunmuş bir metin". İlmeklerin arasına elimizi sokamayacağımız, bir parçasını eksiltemeyeceğimiz kadar sıkı. Tekrarların, bir süre sonra aynı cümle kalıpları şeklinde kendini göstermediği metinler... Dile özen gösterilmiş, yazarın sırtını olay örgüsüne yasladığı ve okurun merakını canlı tutacak formüllerden yararlandığı bir metin...

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Bir yazar, eserinde kalıplaşmış anlatım tekniklerini kullanmaktan çekinmemelidir.
B) Sanatçı eserinde öncelikle biçim ve içerik dengesini kurma çabasıyla hareket etmelidir.
C) Bir sanat yapıtı, çoklu okumalara zemin hazırlayacak biçimde biçimlendirilmelidir.
D) Bir metni iyi yapan en önemli özellik, içinden tek cümle bile çekip çıkarılamıyor olmasıdır.
E) Kimi sanatçılar eserlerinde kusursuz anlatımı ararken anlamı ikinci plana atar.

6. Görüp işittiklerini, yaşadıklarını, hissettiklerini en estetik ifade ile yansıtmaktır her şairin yegâne gayesi. Bunun için çırpınıp durmaktadır. İmge, şairin günlük dilin dışına çıkmak zorunda kaldığı işte bu aşamada dayatır kendini. İmge kavram olarak bulunup keşfedilen, aranıp icat edilen bir şey değil; şiirsel mecburiyetin bir gereksinimidir. Şaire ait bir tercih değil, şiire ait bir zorunluluktur. ----. Sözü yoğunlaştırarak şairin hayalinde tasarladıklarını somutlaştırmaktır bu. Hayaller; somut varlıklarla ilişkilendirilir imge aracılığıyla. Şairin arayışları imgeler etrafında örgülenen bir anlam coğrafyasında şekillenmeye başlar. Böylece, çırpınış içinde olan şair de rahatlar.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Şiirde kullanılan imgeyi görmek, okurda bir şair duyarlığına sahip olmayı zorunlu kılar
B) İmgeyi şiirin temel ögelerinden biri hâline getirmek, şairin özgürlüğüne müdahaledir
C) İmgeye ve hayale boğulmuş bir şiir, somut gerçeklerle arasına mesafe koymuştur
D) İmgenin yoğun olarak kullanıldığı şiirler okurun da şiir üzerinde anlam üretmesini zorunlu kılar
E) Şiirin anlam coğrafyası içinde bir başka şiirsel unsurun yerine getiremediği bir işlevi vardır onun

7. Yığın edebiyatı da denen popüler edebiyat ürünleri, sanat kaygısı taşıyan yapıtlardan çok farklıdır. Bunlar hazır kalıplar içerisinde üretildiğinden tekrarlara dayanır, sıradan ve günlük duygulanımlarla iç içedir; eleştirmeyen insanların önüne, kültür endüstrisi tarafından "Halk böyle istiyor." diye sunulur. Oysa gerçek bir sanat yapıtı ----. Bir heykelin, bir tablonun hayat için doğrudan doğruya hiçbir faydası yoktur belki. Bu faaliyetin gayesi zaruri bir ihtiyacın giderilmesi değildir zaten ama bu eserler, insanı yaşama karşı tutum değişikliğine iter, çevresini ve olayları farklı gözle görmesini sağlar.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) insanı düşünmeye, sorgulamaya yönlendirir; gerçeğe birkaç yoldan gidilebileceğini gösterir
B) hayatın ne kadar kıymetli olduğunu, insanlara ve doğaya sevgiyle yaklaşmamız gerektiğini bize fısıldar
C) yaşamda daha önce göremediğimiz kimi ayrıntıları bize tüm yönleriyle tanıtır
D) insanda sanata ve sanatçıya karşı bir duyarlılık oluşturarak sanata ilgiyi artırır
E) insan gerçeğinin bir parçası olarak toplumsal hayatı biçimlendirir; ona, doğru olanı dikte eder

8. ----. Hâlbuki bu düşünce, onların yazmayı doğaüstü bir yetenek gibi algılamalarından kaynaklanıyor. Onlara göre sanat bir ilham, sanatçı da sadece bunu ileten bir elçi gibi. O kişiye eğer bir ilham bahşedilmediyse ya da o kişide bir sanatçı kumaşı yoksa onun kendi çabasıyla bir şey yapması mümkün değil. Böyle düşününce yaratıcılık kişinin dışında gelişen, kontrol edemediği gizemli bir yetiymiş gibi görünüyor. Gerçekte ise sanatçı, öğrenen, bile isteye, arzu ederek üreten, dünyayı ve kendisini dönüştüren kişidir. Bu anlamda yazma öğrenilebilir ve öğretilebilir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Son yıllarda yazmanın belli kuralları bilindiğinde nitelikli yapıtların yazılabileceği düşünen genç yazarlar kuşağı oluştu
B) Kimi sanatçılar, yazarlığın doğuştan getirilen bir yeti olduğunu, yazarlık derslerinin yazara hiçbir şey katmayacağını ileri sürüyor
C) Günümüzde yazarlığın para kazanma aracı olarak görülmesi, çoğu kişiyi niteliksiz kitaplar yazmaya yöneltiyor
D) Yazma yeteneğinin tek başına nitelikli yapıtlar yaratmak için yeterli olmadığını düşünenler var
E) Kimi eleştirmenler, yazarlığın herhangi bir iş gibi profesyonel bir meslek olması gerektiğine inanıyor

Paraf Yayınları

1-C	2-B	3-C	4-A	5-D	6-E	7-A	8-B

1. (I) İçinden bilgi tomurcukları fışkıran "ansiklopedik" çalışmalarından tanıdığımız Susie Brooks'un elinden çıkan *Yüzde 25'in Muz* adlı kitabı okuduğunuzda şaşırtıcı bilgilere ulaşacaksınız. (II) Şarkı söyleme genlerimizin kuşlara, beyin genlerimizin ise yunuslara tıpatıp benzediğini öğreneceksiniz. (III) Bazı hayvanlar arasındaki "akrabalık" ilişkisine hayret edecek, bir avuç pirincin genlerinin, sizinkilerden daha fazla olduğunu keşfedeceksiniz. (IV) Canlı türlerini yakından tanımaya çalışan minikleri kendine okur kitlesi olarak seçen Susie Brooks, çok sayıda ödüle sahip bir yazardır. (V) İskoçya'nın Edinburgh kentinde yaşayan ve çalışmalarını burada sürdüren yazar, on beş yılı aşkın süredir çocuklar için kitaplar kaleme almaktadır. (VI) Yazarın ayrıca kurmaca dışı ve erken öğrenme çağına yönelik de pek çok eseri bulunmaktadır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) VI B) III C) V D) IV E) II

2. (I) Aydınlatma, normal bir binanın toplam enerji tüketiminin ortalama %25-%40'ından sorumlu. (II) Bu nedenle güneş ışığının aydınlatma ve ısıtma özelliklerinden daha fazla yararlanılan binalar sayesinde enerji tasarrufu belirgin şekilde artabilir. (III) Ancak aşırı ısınma, Güneş'ten gelen enerjinin değişken olması, parlama, şeffaf malzemelerin kullanılması gerektiği için ortaya çıkan mahremiyet problemi gibi sorunlar nedeniyle binalar tasarlanırken güneş ışığının doğru bir şekilde kullanılması hayli önemli. (IV) Evlerimize, binalarımıza giren güneş ışığının insanlar üzerinde başta fizyolojik ve psikolojik olmak üzere sayısız olumlu etkisi var. (V) Örneğin güneş ışığı vücutta D vitamininin salgılanması için gerekli temel bir bileşen. (VI) Özellikle dalga boyu 280-315 nanometre aralığında değişen morötesi ışık (UVB) deri hücrelerinde D vitamini üretilmesini sağlar. (VII) Vücudun kalsiyum metabolizması üzerinde düzenleyici etkisi olan D vitamini, sinir sisteminin işlevini normal bir şekilde devam ettirebilmesi ve kemik gelişimi için gereklidir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

A) IV B) II C) III D) V E) VI

3. (I) Türk halk müziği, geçmiş çağlardan günümüze kadar zenginliğini taşımış bir kültür unsuru olarak Türk toplumunda yerini almıştır. (II) Türk toplumu içinde varlığını sürdürürken halk kültürünün yeni üretimlerinde bunların gelecek kuşaklara taşınmasında da etkin bir rol üstlenmiştir. (III) Bu önemli rolünün yanında kültürler arası etkileşimi sağlamada etkili bir iletişim aracı olmuştur. (IV) Türk halk müziği yeryüzünde ne kadar doğal ve sosyal olay varsa onları konu edinmiştir. (V) İnsanın insanla, insanın doğayla ilişkileri, özellikle halk müziğinde enine boyuna işlenmiştir. (VI) Estetik yönünden bir elemi, bir sevinci ifade eden ve çeşitli olayları canlandıran ezgilerin en ince örneklerini halk müziğinde bulmak mümkündür.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf kaçıncı cümleyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. (I) Yeryüzünde neredeyse bütün toplumlarda hayvanlar, her zaman önemli bir yere sahiptir. (II) Bu hayvanlardan bazıları, bireylerin ve toplumların karakterlerini yansıtır. (III) Kimi toplumlarda ise bazı hayvanların dinî değer de taşıdığına inanılır. (IV) Toplumdan topluma türü değişse de bazı hayvanlar sembolik olarak özgürlüğü, gücü, dünyevi ve ilahi bağı ifade etmiş hatta bugün de ifade etmektedir. (V) Türk kültüründe birçok hayvan simgesel anlam taşımaktadır. (VI) Söz gelimi Türk kültüründe kurt, yol göstericiliğin; geyik, bolluk ve bereketin; at, kuvvet ve kudretin simgesi olagelmiştir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) IV B) V C) III D) II E) VI

5. (I) Şiir dilinin kendine özgü yapısı konuşma dilinden sapmalarla, öne çıkartma ve düzenliliklerle sağlanmaktadır. (II) Gündelik dilden sessel, sözcüksel, söz dizimsel, anlamsal her türlü sapma ve yinelemeler şiir dilinin öne çıkartılan özellikleridir ancak bu özelliklerin şiirin derin yapısında bir bağdaşık bulma şartı vardır. (III) Yani yapılan bir öne çıkartma, anlama bir etkide bulunmuyorsa sadece yüzeyseldir ve bunun şiirsel bir işlevi yoktur. (IV) Şiiri düz yazıdan ayıran dilsel özelliklerden en önemlisi anlamın düzyazıda açık, şiirde ise dolaylı olmasıdır. (V) Düzyazıda yani şiir olmayan bir metinde anlam hazır olarak vardır ve gösteren-gösterilen ilişkisi açıktır. (VI) Şiirde ise gösteren için birden fazla gösterilen olabilir ve her okur farklı gösterileni anlam olarak algılayabilir, kısacası tek bir anlamın varlığından söz edilemez.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

Paraf Yayınları

6. (I) Yaşama elverişli gezegenler, genel olarak yüzeyinde sıvı suyun bulunabileceği gezegenler olarak tanımlanır. (II) Bilinen tüm yaşam biçimleri suya bağımlıdır fakat sudan başka sıvıların da yaşamın oluşmasına olanak sağlayabileceğini öne süren görüşler de var. (III) Buna rağmen su uzayda en çok bulunan sıvı olduğu için yaşanabilir ötegezegenler araştırılırken başka sıvıların değil, suyun bulunma ihtimalinin yüksek olduğu bölgelere odaklanılır. (IV) Atmosferindeki hidrojen oranının yüksek olması Venüs'ün yüzeyinde bir zamanlar sıvı su olduğunu düşündürüyor. (V) Bu oranın yüksek olması Venüs'ün Güneş'e, Dünya'ya göre %30 daha yakın olması ve Dünya'nın Güneş'ten aldığından %90 daha fazla ışıma alması ile açıklanıyor. (VI) Güneş'ten gelen yüksek miktardaki radyasyon, gezegenin atmosferindeki su buharı moleküllerini, hidrojen ve oksijen atomlarına ayrıştırıyor. (VII) Bunun sonucunda hidrojen atomlarının bir kısmının uzaya kaçtığı (gezegenin çekiminden kurtulduğu) düşünülüyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

7. (I) Yazarların, şairlerin ve düşünürlerin özgün eserler ortaya koyarken kendilerinden önce yazılmış eserlerden etkilenmeleri kaçınılmazdır. (II) Bir metinde karşımıza çıkan bir cümle, bir deyiş, bir mısra, bir karakter, bir olay başka bir metinde aynı ya da farklı bir şekilde yorumlanmış olarak kendine yer bulabilir. (III) Bu olgu, metinlerin birbirleriyle olan iş birliği ve çok sesliliğidir ki bu ortak paylaşımı inceleyen ve yorumlayan kavram metinlerarasılıktır. (IV) Metinlerarasılığın temeli, Julia Kristeva'nın 1960'lı yıllarda ortaya attığı hiçbir metnin daha önce yazılmış metinlerden bağımsız olarak yazılamayacağı görüşüne dayanmaktadır. (V) Bununla birlikte metinlerarasılık kavramı oluşmadan önce bu bağlamda değerlendirilebilecek örnekler de bulunmaktadır. (VI) Çünkü yazın tarihi boyunca yazarlar, şairler, düşünürler farklı kişilerden, çeşitli fikirlerden, akımlardan ve ekollerden etkilenmişlerdir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) V B) IV C) VI D) III E) II

8. (I) Her yıl Afrika orman fillerinin bir kısmı, dişleri için yasa dışı olarak avlanıyor. (II) 2017 yılında dünyada genelinde fil dişi talebinin azalması sonucu %10'luk ölüm oranı %4'e gerilese de hâlen yılda 15.000 fil avlanıyor. (III) Bu orana doğal etkenler de eklenince Afrika orman fillerini yakın bir gelecekte uçsuz bucaksız ormanlarda görmemiz mümkün olmayacak. (IV) Afrika orman filleri ormanda gezinirken bitkilerle beslenir ve 30 cm'den küçük fidanları ezerler. (V) Fillerin ezdiği bu fidanların bulunduğu yerde hayatta kalmayı başaran diğer ağaçlar; çevrelerinde yaşayan komşu ağaçların yok olmasıyla ışık, su ve alan için daha az rekabete girer. (VI) Ağaçlar, daha fazla ışık, su ve alana erişebildikleri için daha iyi gelişir. (VII) Bu durum, Afrika ormanlarının, aynı tropikal kuşakta yer alan ancak fillerin olmadığı Amazon Ormanları'na göre daha büyük olmasının en önemli nedenlerinden biridir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragrafın hangi cümleyle başlaması uygun olur?

A) III B) II C) VI D) V E) IV

9. (I) Hava kirliliği sonucunda ekolojik denge, onarılamayacak şekilde bozulur. (II) Zararlı gazların bulut, yağmur ve kara karışması sonucu asit yağmurları oluşur. (III) Asit yağmurları, yeşil alanları yok ederken suları da kirletir. (IV) Kirlenen sular, gerek içme suyu olarak gerek bitki ve balıklar aracılığıyla insan vücuduna uzun vadede zarar verecektir. (V) Çok yakın bir gelecekte sera etkisi sonucu oluşan küresel ısınma neticesinde pek çok yerleşim yeri sular altında kalma tehdidi ile karşı karşıya kalacaktır. (VI) Ayrıca freon, kloroflorokarbon gibi gazların etkisiyle ozon tabakası incelediği için, güneşin zararlı ışınları Dünya'ya ulaşarak cilt kanseri vakalarını artıracaktır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

10. (I) Küreselleşmeyle beraber önemi artan eğitimlerden biri, değer eğitimidir. (II) "Değer" kavramının birçok anlamı olmakla birlikte *Türkçe Sözlük*'te, "bir ulusun sahip olduğu sosyal, kültürel, ekonomik ve bilimsel değerlerini kapsayan maddi ve manevi ögelerin bütünü" olarak tanımlanmaktadır. (III) Bu tanım bağlamında düşünüldüğünde değerler, toplumun sahip olduğu kültürü oluşturan, bir yönü ile millî, diğer yönü ile evrensel unsurlardır. (IV) Okullardaki programların, Türkçe ve Türk Dili ders kitapları içerisindeki metinlerin, değer aktarımı üzerinde çok güçlü ve yapıcı bir etkisi vardır. (V) Ders kitaplarında var olan metin türlerinin, millî ve evrensel değerleri anlatma biçimi, metin türüne bağlı olarak değişiklik göstermektedir. (VI) Bu değişiklik metin içerisinde iletilmek istenen tema ve değerin aktarılmasında etkili olmaktadır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

Paraf Yayınları

1-D	2-A	3-C	4-B	5-C	6-C	7-B	8-E	9-D	10-C

1. (I) Biz sanatçılar, sanat yapıtıyla insanları sıkmadan, bir bakıma onlara hissetirmeden dönemimizde yaşananları duyururuz. (II) Sanat bizim doğrudan doğruya dünyayla olan estetik, etnik, ideolojik ilintimizi yönlendirir. (III) Bir resme bakan, bir sergiyi gezen kimse, dünyaya sanatçı gözüyle bakmaya, sanatçının yaşama olan tavrı neyse o tavrı takınmaya başlar. (IV) Sanatın bu eğitsel işlevi insanların yaşantıları ve işi üstüne kuruludur. (V) Bir bakıma sanatın eğitsel gücü kişinin kendi yaşamı ile etkileşim sırasında bir ilişki kurulmasına dayanır. (VI) Sanatın eğitsel bir işlevi vardır ama sanatçı, insanları eğitmek için vermez yapıtını. (VII) Sanatta insana şunu yapın, şunu yapmayın diyemeyiz çünkü sanat insanın, somut yaşamı içinde duyup yaşayacağı şeyleri duyup yaşamasını sağlar.

Bu parça ikiye bölünmek istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. (I) Duyma ya da görme kaybı söz konusu olduğunda insanlar korkunç bir durumla karşı karşıya kaldıklarını düşünüyor. (II) Ama koku alma yeteneğinin kaybı söz konusu olduğunda bazen bunun farkında bile olmuyorlar ya da farkında oluyor ama önemsemiyorlar. (III) Üstelik bu bozukluğa sahip pek çok kişi tıbbi yardım alma ihtiyacı bile hissetmiyor. (IV) Oysa koku alma duyusunun azalması ya da tamamen kaybolması bazı hastalıkların ya da sağlık problemlerinin habercisi. (V) Koku duyumuz bir erken uyarı sistemi olarak görev yapıyor. (VI) Gaz sızıntısı, bozulmuş bir yiyecek ya da yangın gibi tehlikeli durumların farkına koklama yeteneğimiz sayesinde varıyoruz. (VII) Kişi uyurken bile görev başında olan koku duyusu tehlikeli durumlarda bizi uyarırken annemizin hazırladığı çöreklerin kokusuyla şahane bir sabaha uyanmamızı da sağlıyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) Gıda üretim zincirinin tüm aşamaları düşünüldüğünde satın aldığımız bir gıdanın doğaya maliyeti tahminimizin çok üzerindedir. (II) Belirli bir emek ve üretim süreci sonunda ortaya çıkan gıdanın israfı sadece alıcı için bir maliyet doğurmuyor. (III) Üretilen gıdalar tüketilmeden çöpe atıldığında kullanılan tüm kaynaklar insan ya da hayvan beslenmesi karşılığında değil, tamamen boşuna harcanmış oluyor. (IV) Evrensel gıda kayıp ve atıklarının yaydığı sera gazı miktarının toplam 4,4 milyar ton olduğu tahmin ediliyor. (V) Günümüzde bu miktar, dünyada kara yolu ulaşımı nedeniyle salınan sera gazları toplamının %87'sine denktir. (VI) Artış hızının aynı şekilde devam etmesi, dünyamızı bekleyen tehlikenin boyutlarını da gözler önüne sermektedir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. (I) Beynin çalışma sistemi, tek yönlü bir bakış açısıyla izah edilemeyecek kadar karmaşık işlevler dizgesi içerir. (II) İnsan yaşamındaki öneminden yola çıkılarak beynin işlevleri genel anlamda fiziksel ve zihinsel olmak üzere iki temel gruba ayrılabilir. (III) Bu iki temel işlev aynı zamanda birbirleriyle de çoğu zaman karşılıklı etkileşim içerisindedir. (IV) Zihinsel aktiviteler fiziki davranışları yönlendirirken fiziki aktiviteler de zihinsel davranışların tetikleyicisi olmaktadır. (V) İnsan beyni, olanla yetinmeyip iç ve dış dünyanın etkileşimiyle var olan dünyanın ötesini hayal eder. (VI) Hayal gücünün yardımıyla dünyayı başka türlü anlayıp başka türlü görmeye, yorumlamaya başlar. (VII) Marcel Proust'un dediği gibi insan, bir dünyada düşünür ve konuşur; hayalleri sayesinde bir başka dünyada yaşar ve hisseder.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) VI B) V C) IV D) III E) II

5. (I) Plastikler, polimer yapılı malzemelerdir ve zincir biçimli uzun polimer moleküllerini meydana getiren küçük moleküller arasında güçlü bağlar vardır. (II) Bu yüzden plastik malzemelerin doğada kendiliğinden yok olması çok zordur. (III) Plastikleri eriterek yok etmek içinse genellikle ısıtarak sıcaklıklarını çok yüksek seviyelere çıkarmak gerekir. (IV) Plastikleri bazı işlemlerden geçirerek geri dönüştürmenin maliyetleri çok yüksek. (V) Öyle ki başta Almanya olmak üzere çoğu ülke atık plastikleri dönüştürmek yerine yenisini üretmeyi tercih ediyor ve atıkları üçüncü dünya ülkelerine satıyor. (VI) Ayrıca geri dönüştürülen plastik malzeme, ikinci kez işlemden geçtiği için kalitesini yitiriyor; bu da kullanım alanlarını daraltıyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) IV B) V C) VI D) III E) II

6. (I) Akdeniz ikliminin karakteristik özelliklerini taşıyan Muğla'da yazlar sıcak ve kurak, kışlar ılık ve yağışlı geçer. (II) Turistik gezilerin vazgeçilmez şehirlerinden biri olan Muğla'ya gitmek için en uygun aylar, sıcaklıkların arttığı yaz aylarıdır. (III) Güneşli günlerin ve denizin tadı bu aylarda en üst düzeyde çıkarılır. (IV) Ancak doğa gezileri için ilkbahar ayları daha elverişli olacaktır. (V) Muğla; Karyalılar, Hititler, Lidyalılar, Persler, Bizans, Selçuklular ve Osmanlılar gibi büyük medeniyetlere ev sahipliği yapmış olmasıyla da önemli bir konuma sahiptir. (VI) Bu önemli medeniyetlere ait kalıntılarıyla doğa cenneti kentimiz, kültür turizminin de göz bebeği durumundadır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

Paraf Yayınları

7. (I) İstanbul'un Türkler tarafından fethinden önce buraya Anadolu'dan kağnılarla gelip yerleşen ve kağnı yapıp satarak geçinen kimselerden dolayı "Kanglı" dendiği, kelimenin zamanla "Kanglıcak" ve daha sonraki kullanımlarda "Kanlıca"ya dönüştüğü söyleniyor. (II) Ancak kan kırmızı yalılarından dolayı semtin "Kanlıca" olarak anıldığını aktaranlar da var. (III) Sonuncu hikâye ise daha ilginç: Bu yörede hayvanların yediği bir ot, süte kırmızımtırak bir renk veriyor, o sütten yapılan yoğurdun rengi pembeye çalıyormuş, semtin adı böylece buradandan gelmiş. (IV) İstanbullu bilir, Kanlıca denince akla hep yoğurt gelir. (V) Uzak yakın fark etmez, İstanbul'un dört bir yanından yoğurt yemeye Kanlıca'ya gidilir. (VI) Bu nedenle neredeyse Marmara'nın içine bağdaş kurmuş İsmailağa Kahvehanesi -yoğurdun bu asırlık adresi- hep kalabalıktır, canlıdır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) V B) IV C) VI D) III E) II

8. (I) İncir, ülkemizde hem taze hem de kuru olarak tüketilen ve ihraç edilen bir meyvedir. (II) Kurutulmuş olarak ihracat değeri taşıyan çeşidimiz Sarılop'tur. (III) Büyük ve Küçük Menderes havzaları; iklim ve toprak şartları yönünden, kuru incirin yetiştirilmesi ve kurutulması bakımından ideal şartlara sahiptir ve dünyanın en kaliteli kuru inciri olan Sarılop bu bölgemizden elde edilir. (IV) Dünya kuru incir üretiminin yaklaşık olarak %60'ı ülkemiz tarafından sağlanmaktadır. (V) İhracatın büyük bir bölümü, bilinçli tüketici oranının yüksek olduğu Avrupa Birliği ülkelerine yapılmaktadır. (VI) Artık yavaş yavaş diğer ülkelerde de tüketiciler satın alacakları ürünün sağlıklı ve güvenilir olduğundan emin olmak istemektedir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

9. (I) İklim değişikliği ile ilgili en dikkat çeken durumlardan biri de klima kullanımındaki artış. (II) Klima kullanımında öylesine büyük artış var ki oda tipi klimaların bu gidişle 2050 yılında bugünküne göre 4 kat artarak 4,5 milyara ulaşması bekleniyor. (III) İnsanlar küresel sıcaklık artışından bir nebze olsun kendilerini uzak tutabilmek adına klima teknolojisinin imkânlarına sığınıyorlar ancak bu durum bir kısır döngüye de yol açıyor. (IV) Çünkü klima kullanımındaki yükseliş, dünyamızın daha fazla ısınmasının nedenlerinden biri ve biz serinlemeye çalıştıkça farkına varmadan daha da ısınıyoruz. (V) Artık şu bir gerçek ki klimalarda acilen bir çevre dostu teknoloji gelişimine ihtiyaç var. (VI) Klima ve buzdolaplarının arkasındaki temel soğutma teknolojisi hemen hemen aynı. (VII) Willis Carrier adlı Amerikalı mühendisin 1902'de bir matbaa şirketinin nem sorununu çözmek için tasarladığı ilk klimadan bu yana klimaların soğutma teknolojisi pek değişmedi.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

10. (I) Doğada bazı hayvan türlerinin sayısı; kıtlık, aşırı avlanma, iklim değişikliği ya da yaşam alanlarının daralması sonucu azalır. (II) Hatta bu durum, soylarının tamamen tükenmesine kadar gidebilir. (III) Fakat bazen soyunun tükendiğini düşündüğümüz türler, uzun bir aradan sonra tekrar ortaya çıkar. (IV) Türkiye'deki bu türlerden biri de balık baykuşudur. (V) Balık baykuşları alçak alanlardaki ovalarda bulunan ağaçlarda, göl veya nehir kıyılarındaki açık ormanlık alanlarda yaşar. (VI) Yuvalarını kayalıklardaki oyuklara, kurumuş ağaçlara ya da yırtıcı kuşların eski yuvalarına yaparlar.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) V B) IV C) III D) II E) VI

11. (I) İnsan, hayatını devam ettirmek ve insan onuruna yakışır bir hayat sürebilmek için çalışmak ve üretmek zorundadır. (II) Çalışarak ve üreterek değerli bir maddeyi daha değerli hâle getirirken insan, bu üretim sonucunda daha değerli bir birey hâline gelmektedir. (III) Sanayileşmeye ve teknolojik ilerlemelere paralel olarak değişen ve gelişen çalışma yöntemleri ve çalışma ortamları, çalışanlar açısından birçok sağlık ve güvenlik tehdidini beraberinde getirmiştir. (IV) Hayatının sağlıklı bir şekilde devamlılığını sağlamak için çalışan insan, çalışırken sağlığını kaybetmeye başlamıştır. (V) Ancak bilinmesi gereken, hastalığın yapılan işten dolayı değil, o işin nasıl yapıldığıyla ve iş yapılırken ne gibi önlemler alındığıyla ilgili olarak ortaya çıktığı gerçeğidir. (VI) Çalışanların meslek hastalıklarından muzdarip olmaması için işverenin de çalışanın da alması gereken önlemler vardır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

12. (I) Küresel olarak kanserin görülme sıklığı çok yüksek ve bu sıklık her yıl hızla artıyor. (II) 2000'li yılların başında yılda 10 milyon yeni kanser vakası gözlenirken o dönemlerde yapılan tahminlerde 2020 yılında bu rakamın 15 milyona çıkacağı söyleniyordu. (III) Ancak korkulan oldu ve tahmin edilenden 8 yıl önce 2012 yılında 14,1 milyon yeni kanser hastası saptandı. (IV) Kansere bağlı ölümlerin sayısının yılda 8,4 milyona çıkması tehlikenin boyutunu bütün çıplaklığı ile göz önüne seriyor. (V) Kanserin oluşmadan önlenmesi için olası kanserojenlerin tespit edilmesi insanlığın bu ölümcül hastalık karşısında verdiği mücadelede ilk adım ve hayati bir konu. (VI) Bu sayede kanserle hem etkili hem de maliyeti düşük bir mücadeleye girmek mümkün.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

Paraf Yayınları

1-E	2-D	3-C	4-B	5-A	6-D	7-B	8-C	9-E	10-A	11-B	12-D

Paragrafta Düşüncenin Akışını Bozan Cümle

1. (I) Genetik saç kayıplarını önlemek ve yeni saç çıkmasını sağlamak, bugünkü bilimsel yöntemlerle henüz mümkün değildir. (II) Genellikle 16-40 yaşları arasında ortaya çıkan genetik saç kayıpları, birtakım ilaçlarla ya da kozmetik altyapılı ürünlerle kontrol altına alınabilir. (III) Ancak her ürün herkeste aynı etkiyi göstermeyeceği için saçların bir uzman tarafından incelenmesi ve dökülme sebebinin araştırılması gerekir. (IV) Saç dökülmesinin neyden kaynaklandığı saptandığında saç ekimine gerek kalmadan ağrısız ve ameliyatsız yöntemlerle saç miktarının artmasını sağlamak ve saç dökülmesini önlemek mümkün olabilir. (V) Kadınlarda saç dökülmesinin sebepleri çok çeşitlidir fakat erkeklerde dökülmelerin neredeyse tamamı genetik yatkınlığa bağlıdır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Sanatçının kendi birikimi, deneyimleri ve elbette ki duyguları vardır yapıtlarında. (II) Bu açıdan sanat yapıtını yaratmak, bulmaktır çünkü doğada sanat yoktur. (III) Sanatçı, onu bulup çıkarır ve onu yeniden tüm kaynakları da değerlendirerek kendine özgü bir dille oluşturur. (IV) Bir başka deyişle, bu dilin içine kendisi de girer; kendisi de vardır o yapıtın içinde. (V) Sanatın dili kendi mantığı ve tekniğiyle özel bir dildir, başka hiçbir dile benzemez.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) IV B) III C) II D) V E) I

3. (I) Bilgisayardan sonra tablet kullanımının da yaygınlaşmasıyla birlikte kâğıt ve ekran üzerine tartışmalar giderek arttı. (II) Bir metni kâğıt üzerinden ve ekrandan okumanın farkını anlamak beynimizin yazılı bir metni nasıl yorumladığıyla ilişkilidir. (III) Kimileri kâğıdı eline almanın ayrı bir tadı olduğunu belirtirken kimileri de ekran üzerinden okuyup yazmanın daha kullanışlı olduğunu belirtiyor. (IV) Ancak tartışmalar yalnızca kullanım pratikleriyle sınırlı değil. (V) Son yıllarda yapılan araştırmalar kâğıt ve ekran karşılaştırması konusunda kullanıcılara önemli fikirler veriyor. (VI) Örneğin birkaç yıl önce yapılan bir çalışma, insanların aynı metni ekrandan okuduklarında kâğıttan okudukları zaman hatırladıklarından daha az hatırladığını ortaya çıkarmış.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. (I) Türklerin en eski barınağı "çadır", yarı göçebe yaşam tarzının ögesidir; bu yüzden onlara taşınabilir konut denebilir. (II) Yuvarlak gövdeleri ile silindirik türbeleri andırırlar ve tepe noktasından gövdeye kadar olan üst örtü, konik bir çatıya benzer. (III) Bozkır kültürü mensubu Türkler, kolaylıkla taşınabilen yuvarlak gövdeli çadırları uçsuz bucaksız bozkırlarda, konaklamayı arzu ettikleri herhangi bir bölgede rahatlıkla kurmaktaydılar. (IV) Dıştan konik çatı Büyük Selçuklu ve Anadolu Selçuklularının mezar yapılarından kümbetlerde kullanılmıştır. (V) Çadırda doğuya açılan kapı, içte ve dışta kullanılan süsleme işleri, Türk-İslam sanatının ilk yapılarını etkilemiştir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. (I) Filmler, insanın kendi hayatından daha ilgi çekicidir çoğu zaman. (II) Film izlemek, başkasının hayatına girmektir yani iyi anlamda bir meraktır bence. (III) Senin yaşamadığın, tanımadığın hayatları, var olduğunu bilmediğin şartları, yaşam boyunca karşılaşamayacağın insanları tanıyorsun. (IV) Ya da senin gibi olup benzer durumlarda tamamen farklı davrananları anlıyorsun. (V) Belki sana benzeyen birilerini izliyorsun ki bunların hepsi muhteşem. (VI) Herkesin muhteşem bulduğu filmleri izlemek, o insanlarla duygu kardeşliği yapmak demek bir bakıma.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

6. (I) Tatlının dolayısıyla da şekerin Türk yemek kültüründe geçmişi çok eski dönemlere dayanıyor. (II) Öyle ki Türkler tatlı ihtiyacını yüzyıllar boyunca bal, kuru üzüm ve meyve pekmezlerinden karşıladı. (III) Şekerin kahve ve kakaoyla birlikte pişirilerek içilmesi modası Avrupa'nın zengin sınıfları arasında çok yayıldı. (IV) Ancak 20. yüzyılın ortalarında şeker pancarı ve şeker kamışı endüstrisi tüm dünyada gelişmeye başlayınca Türkiye'de de geleneksel tatlı ürünleri yerini büyük ölçüde sofra şekerine bıraktı. (V) Kalorisi yüksek sofra şekeri tüketiminin artışı diyabet, kalp-damar hastalıkları ve obezite gibi bazı kronik sağlık sorunlarını da beraberinde getirdi. (VI) Çözüm, kalorisi düşük ya da tamamen kalorisiz, sentetik tatlandırıcılarda aransa da uzmanlar bunların da sağlığa olumsuz etkileri olduğu düşüncesinde.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

Paraf Yayınları

7. (I) Orta Doğu kökenli bir müzik türü olan arabesk, özellikle radyo yayınlarıyla belli bir dinleyici kitlesi oluşturmuştur. (II) Ülkemizde arabesk müziğin sahne arkasında besteleri ve düzenlemeleriyle önemli bir müzik adamı vardır: Burhan Bayar. (III) Hem besteleri hem de düzenlemelerini yaptığı albümler dikkate alındığında 1980'lerden bugünlere ulaşan ve imzasını taşıyan her yapımda hiç durmayan müzikal bir arayış ve kendisini aşma çabası fark edilir. (IV) Bu çaba neticesinde, 70'lerde klasik biçimini bulmuş ve kendini tekrar etmeye başlamış arabeskin, 80 sonrası teknik anlamda yenilenmesini belirleyen birkaç isimden birisi olduğunu kolaylıkla söyleyebiliriz. (V) Onun zengin müzik birikimiyle türlerin katı sınırlarını aşan bir kavrayış genişliği sayesinde toplumun arzu ettiği müzikal dönüşümü yakalayabildiğini gözlemleriz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın anlam bütünlüğünü bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) Yurt dışında tanınan ve kitaplarıyla ilgili söyleşiler yapılan yazarlarımızın sayısı her geçen gün artıyor. (II) Bu yazarlarla ilgili çeşitli eleştiri ve tanıtım yazıları kaleme alınıyor. (III) Ancak yazılarda edebî niteliğe dair yeterince vurgu olmaması, siyasi konuların öne çıkarılması dikkat çeken bir nokta. (IV) Hatta bazı söyleşiler, kitaba "şöyle bir değinip" yazarların Türkiye siyaseti hakkındaki görüşlerinde odaklanıyor, başlıklar da buradan atılıyor. (V) Gazetelerde manşete taşınan konuların toplumun belli bir kesimini ilgilendirmesi gerekir. (VI) Yazarlardan toplum ve siyasete duyarlı olmasını beklemek kadar normal bir şey yok elbette ancak bu gazetecilerin biraz da edebiyatı görmesi gerekmez mi?

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

9. (I) Romanda olayların hikâye edilişinde olduğu gibi tasvir ve tahlillerde de asıl rol sahibi olan ya birinci şahıs ya da üçüncü şahıstır. (II) Bir kısım romanlarda kişiler konuşurken, düşünürken kendi çevrelerini, çevre dekorunu da kısa veya uzun çizgilerle kendileri anlatır. (III) Yani aktif olan birinci şahıstır ve biz her şeyi ondan öğreniriz. (IV) Romanın, okuyucu üstünde derin ve silinmez izler, etkiler bırakmasında tasvir ve tahlillerin çok büyük bir payı vardır. (V) Bazı romanlarda da romancı, tasvir işini kendi üzerine alır; burada ise aktif olan, yazar yani üçüncü şahıstır. (VI) Bu durumda yazarın yapacağı şey ise çevreyi roman kişilerinin gözüyle görebilmesi, onların ruh hâllerine inebilmesidir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

10. (I) Müzeler, insanlara, medeniyetlere ait eserleri bir arada sunarak onlar arasındaki ilişkiyi sorgulamalarına ve o değerleri fark etmelerine yardımcı olur. (II) Medeniyetlere ait kültür değerlerini fark etme ise ön yargıları ortadan kaldırır. (III) Böylece birey ile diğer kültürler arasında ön yargısız bir iletişim kurulmuş olur. (IV) Örneğin müzelerin, Hindistan gibi karmaşık ve kalabalık toplumlarda, kırsal halk ile modern halk arasında birleştirici rol oynadığı bilinmektedir. (V) Buradaki müzeler, etkinliklerle toplumların ortak mirasın sahipleri olduklarını gündeme getirerek onların birlikteliğini sağlamaya çaba gösterir. (VI) Müzeler; antropoloji, tarih, endüstri, çevre vb. gibi farklı bilim dalları için eşi olmayan kaynaklar sunar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

11. (I) Vücudumuz yeterince sert bir darbe aldığında cildimizin hemen altında yer alan kılcal damarlar zarar görür. (II) Bu ince damarlardan sızmaya başlayan kan, çevre dokulara akarak yaraya ilk rengi olan kırmızımsı tonunu verir. (III) Başlangıçta oluşan bu rengi, kanımıza rengini veren demirli hemoglobin molekülünün de kırmızı olması belirler. (IV) Hemoglobin molekülü vücuda alınan oksijen moleküllerinin dokulara taşınmasından sorumludur. (V) Ama iyileşme sürecinde hemoglobinin parçalanmasıyla açığa çıkan bileşiklere bağlı olarak renk geçişleri görülür.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. (I) Kimyasal olarak bileşimi "nötral tuzlar" olan gübreler, kullanılan toprağa uygun olmadığında ürün verimi ve kalitesi olumsuz etkilenmektedir. (II) Gübrelemenin çevreye olan zararlı etkileri dolaylı ve doğrudan etkiler olarak ele alınmakta, bu etkilerin dereceleri ve süreleri büyük önem taşımaktadır. (III) Gereğinden fazla ve uzun süreli gübre kullanıldığında topraklarda tuzlanma, ağır metal birikimi, besin maddesi dengesizliği, mikroorganizma etkinliğinin bozulması gibi durumlar görülmektedir. (IV) Sularda nitrat birikimi, havaya azot ve kükürt içeren gazların verilmesi, ozon tabakasının incelmesi, sera etkisi gibi çevresel problemler oluşmaya başlamaktadır. (V) Ortaya çıkan problemlerin giderilmesi için yapılması gereken uygulamalar uzun süreç ve ciddi ekonomik yatırımlar gerektirmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Paraf Yayınları

1-E	2-D	3-A	4-C	5-E	6-B	7-A	8-D	9-C	10-E	11-D	12-A

Paragrafta Düşüncenin Akışını Bozan Cümle

1. (I) Vücudumuzun neredeyse tüm bölümlerinde milyarlarca sinir hücresi varken saçlarımızda ve tırnaklarımızda sinir hücresi yoktur. (II) Düştüğümüzde, derimiz çizildiğinde ya da yandığında vücudumuzun belli bir bölümündeki dokular zarar görür ve acı hissederiz. (III) Sinir hücrelerinin olmaması, acı ve ağrı gibi hislerin de oluşmaması anlamına gelir. (IV) Ancak kafa derimizin altında ve tırnağımızın derimizle birleştiği yerlerde, deri altında sinir hücreleri vardır. (V) Bu nedenle saçımız çekildiğinde ya da tırnağımızı dibinden kestiğimizde bu hücreler uyarılır ve acı duyarız.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Biliş kavramı; kısaca algılama, anlama, hatırlama gibi zihinsel süreçlere karşılık gelir. (II) Üst bilişsel beceri ise en genel anlamda, insanın tüm bu zihinsel süreçlerin farkında olması ve onları kontrol edebilme özelliği olarak tanımlanır yani üst biliş, neyi ne kadar bildiğimizin ayırdında olmamızı sağlar. (III) Bu becerimiz sayesinde sınırlarımızı bilir ve eksiklerimizi telafi etmeye çalışırız. (IV) Bir şeyi unutabileceğimizi tahmin ediyorsak alarm kurarız, sınava hazır olmadığımızı hissediyorsak çalışmaya daha erken başlarız. (V) Hata yapmamaya odaklandıkça daha çok hata yaptığımızı fark ederiz. (VI) Böylelikle kendimizi, kendi hatalarımızın ve eksikliklerimizin bize vereceği zararlardan korumuş oluruz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) V B) IV C) III D) II E) VI

3. (I) Sevdiklerinize hediye almak için günler öncesinden mağaza mağaza gezmenize gerek yok. (II) Artık internet sitelerindeki kişiye özel hediye önerileriyle ebeveynler, iş arkadaşları, dostlar, çocuklar için el yapımı özel hediyeler hazırlamak mümkün. (III) Hediyelik eşya satan mağazalardan istediğiniz siparişi veriyorsunuz, onlar size istediğiniz yer ve zamanda hediyenizi size ulaştırıyor. (IV) Biraz sabrınız ve yaratıcılığınız varsa evde el yapımı hediye hazırlamak oldukça eğlenceli ve mutluluk verici bile olabiliyor. (V) Evde hediye hazırlamak, artan fiyatlardan ve internet siparişinizin yolunu gözlemekten kurtulmanız anlamına da geliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Atmosferik nehirler, atmosfer içindeki dar koridorlarda yüksek miktarda nem taşıyan doğa olaylarıdır. (II) Bilimsel çalışmalar, bütün kıtaların batı kıyılarına düşen kar ya da yağmur yağışlarında atmosferik nehirlerin önemli bir payı olduğunu gösteriyor. (III) Okyanuslardan buharlaşan sular, atmosferik nehirler içinde uzun bir mesafe yol aldıktan sonra çeşitli biçimlerde kıtaların üzerine yağıyor. (IV) Bu yağışlar, açık hava olaylarına en çok maruz kalan Antarktika'da görülüyor. (V) Haziran 2019'dan sonra yapılan ölçümlerde bu kıtadaki buzul seviyelerinin atmosferik nehirler sayesinde yükseldiği tespit edilmiş. (VI) Antarktika buzullarının seviyesi, ozon tabakasının yapısından, Dünya iklimindeki değişimlere kadar pek çok şey hakkında bilgi veren önemli göstergeler arasında.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

5. (I) Antik Çağ'dan beri ısınma amacı ile değişik yöntemler kullanılmaktadır. (II) Bunlardan biri olan yerden ısıtma sistemi, günümüzde klasik ısınma sistemlerine alternatif olarak kullanım alanı çok fazla artmış bir ısıtma sistemidir. (III) Bu sistem, zeminin altından geçirilen borular veya kablolar aracılığı ile ısıtmanın sağlanması temeline dayanır. (IV) Yerden ısıtma sistemleri ısıyı homojen olarak dağıtması nedeniyle mekânın her yerinde ısı derecesini aynı tutar. (V) Çok iyi bir ısı iletkeni olan mermer, yerden ısıtma sistemlerinde en çok tercih edilen maddedir. (VI) Yerden ısıtma; daireler, villalar gibi kapalı alanlar yanında, seralar gibi yarı açık alanlarda, stadyum, yol, rampa gibi açık alanlarda da kullanılmaktadır. (VII) Zemin ısıtma sistemlerinin açık alanlardaki kullanım amacı kar ve buzlanmayı önlemektir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

6. (I) Hareket etmeyi sağlamanın yanı sıra iç organları koruma görevi üstlenen kemikler bir yandan yıkıma uğrarken diğer yandan kendini yeniler. (II) Gençlerde kemik yapımı, yıkımına eşit olmasına karşılık yaş ilerledikçe yıkım, yapımdan daha fazla olur. (III) Kemik erimesini kemiklerin zarar görmesi şeklinde anlamak doğru olmaz. (IV) Bu durum, kemiklerin kolayca kırılması yanında, boyun kısalmasına, sırt ağrılarına, göğüs kafesinin daralmasına, kamburlaşmaya da neden olur. (V) Kalsiyum ve D vitamini eksikliği, sigara içilmesi, hareketsiz yaşam tarzı, kimi hastalıklar kemik erimesini artırır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Paraf Yayınları

7. (I) Volkanik patlamalar sırasında Dünya'nın derinliklerinden yeryüzüne taşınan kayaçlar ve mineraller büyük yapısal değişimlere uğrar. (II) Sert yapısı ve değerli oluşuyla diğer metallerden ayrılan elmaslar ise bu durumun bir istisnasıdır. (III) Volkanik etkinliklerin yeryüzüne taşıdığı elmasların bugünkü yapısı, mantonun derinliklerinde ilk oluştukları ortamdakiyle hemen hemen aynıdır. (IV) Bu durum, elmasların, oluştukları ortamın o tarihlerdeki koşulları hakkında bilgi taşıdığı anlamına gelir. (V) Elmas ve benzeri madenlerin incelenmesi ve işlenerek kullanılması kendine özgü bir sektörün doğmasını sağlamıştır. (VI) Nitekim jeoloji araştırmalarının bir bölümü, elmasların yapısını incelemeye ve buradan hareketle elmasın bulunduğu bölgenin analizine yoğunlaşmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

8. (I) Türkiye'de tarımsal nüfus yoğunluğunun bölge ve iller arasında farklılık göstermesinde, yer şekillerinin tarıma uygunluk durumu etkili olmaktadır. (II) Türkiye nüfusunu cinsiyet yönüyle incelediğimizde 1945 yılındaki sayıma kadar kadın nüfusunun erkek nüfusundan daha fazla olduğunu görüyoruz. (III) Bu durumun ortaya çıkmasında, Kurtuluş Savaşı ve Birinci Dünya Savaşı etkili olmuştur. (IV) Fakat 1945'ten sonra erkek nüfusu kadın nüfusunu geçmiştir. (V) Şu anda Türkiye'de erkek nüfus %1,2 oranında fazlalık göstermektedir. (VI) Bununla birlikte Türkiye'de dışarıdan göç alan İstanbul, Ankara, İzmir gibi merkezlerde erkek nüfus fazla iken dışarıya göç veren Trabzon, Tokat, Yozgat gibi merkezlerde kadın nüfusu daha fazladır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. (I) 20. yüzyılda, insan nüfusu dört kat, birincil enerji kullanımı da 16 kat arttı. (II) Dünya nüfusundaki artış, fosil yakıtların tüketimini, tarım alanlarının genişlemesini ve ormanların yok edilmesini hızlandırdı. (III) Bu da sera gazlarının atmosferdeki oranının önemli ölçüde artmasına neden oldu. (IV) Fosil yakıtların kullanımının, iklim değişikliği ve çevre üzerindeki etkileri daha iyi anlaşıldıkça, "temiz" enerji kaynaklarına duyulan gereksinim de arttı. (V) Fosil yakıtlardan dolayı geçtiğimiz yüzyılda atmosferdeki karbondioksit, milyonda 275 parçadan, milyonda 370 parçaya ulaştı. (VI) Eğer kontrol altına alınmazsa, 21. yüzyılda bu değerin, milyonda 550 parçaya ulaşacağı tahmin ediliyor. (VII) İklim konusunda çalışan birçok bilim adamına göre, bu eğilim, küresel iklim üzerinde fark edilir etkilere yol açıyor ve iklimimizi gelecekte de etkilemeye devam edecek.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

10. (I) El ve ayak parmak uçlarımızda yer alan epidermal çıkıntılar vücudumuzun diğer bölgelerine kıyasla yüksek yoğunlukta ter bezleri içerir. (II) Parmaklarımızla bir yüzeye temas ettiğimizde bu çıkıntılardaki gözeneklerden çıkan ter, cildimizi yumuşatarak sürtünmeyi artırır. (III) Azami sürtünme sağlandığındaysa yüzeyle temasın etkisiyle gözenekler tıkanarak bezler, yeni ter üretemez ve böylece fazla nemin yol açabileceği kayganlık tehlikesinin de önüne geçilir. (IV) Yıllar içinde parmak uçlarındaki deride meydana gelen tahribat, parmakların dokunma hissiyatını yitirmesine neden olabilir. (V) Elimizin ya da temas ettiğimiz yüzeyin ıslak olması durumunda ise parmak ucu çıkıntılarımızın arasındaki oluklar fazla suyun hızlıca buharlaşmasını sağlayarak kaymayı engeller. (VI) Bu mekanizma araç lastiklerinin yolda temas ettiği suyu, tasarımındaki oluklarla uzaklaştırmasına benzetilebilir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) V B) VI C) III D) II E) IV

11. (I) Günümüzde cep telefonumuzla çektiğimiz fotoğraf ve videoları sosyal medyada anında paylaşıyor, aynı anda internet üzerinden müzik dinliyor, film izliyor ya da canlı bir derse katılıyoruz. (II) Aynı zamanda Google'da ödevlerimiz veya merak ettiğimiz bir konuyla ilgili araştırma yapıyoruz ya da herhangi bir siteye çeşitli amaçlarla bilgiler yüklüyoruz. (III) Benzer işleri dünya üzerinde bizim gibi yüz milyonlarca insanın aynı anda yaptığını düşünürsek internette anlık dolaşan verinin büyüklüğünü ve veri trafiğinin yoğunluğunu tahmin edebiliriz. (IV) İnternet sayesinde ortaya çıkan verinin büyüklüğü, devletleri ve kuruluşları bu veriyi yönetecek güçlü bir altyapı kurmaya itmektedir.(V) Bu devasa bilgi birikiminin ve alışverişinin hiç gecikmeden ve birbirine karışmadan yerli yerine ulaşmasını sağlayan şey ise ışık teknolojisidir. (VI) CD ve DVD çalarlar, LED ve lazerler, dijital kamera ve fotoğraf makineleri, LED ekranlar ve fiber optik kablolar, bu teknoloji sayesinde hayatımıza giren ürünlerden bazıları.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

Paraf Yayınları

1-B 2-A 3-C 4-E 5-D 6-C 7-D 8-A 9-C 10-E 11-C

Paragrafın Hangi Soruya Karşılık Söylendiğini Bulma

1. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Okuma; düzenli, günlük bir eylem olarak gerçekleştirildiğinde mi verimlilik kazanır?" **sorusuna cevap vermektedir?**

A) Tüm kitaplar aynı olmadığından tüm okumalar da aynı olmaz. Kitap okurken kitabın türüne ve içeriğine göre bir okuma biçimi belirlenmelidir. Ancak bu sayede verimli bir okuma gerçekleştirebiliriz.

B) Verimli bir okuma, klasik bir okuma dışında da gerçekleşebilir. Kitabı baştan sona okumak yerine önce yazarın başlangıç noktasına, sonra da varış noktasına göz atarak tüm yapıyı anlamaya çabalamalısınız.

C) Kısa zamanda çok iş yapmak değil, bir işi defalarca yapmak alışkanlık kazandırır. Alışkanlık edinmek de günlük tekrarlamalara bağlıdır. Alışkanlık hâline gelen yani yaşamımızın parçası olan böyle bir okumanın randımanlı olduğu söylenebilir.

D) Başucu dediğiniz ve her gün okuduğunuz kitaplarınız olmalı yaşamınızda. Bu tür kitaplar yaşamınıza ışık tutar, yaşamınızı renklendirir, ruhunuza iyi gelir, sizi rahatlatır.

E) Kişiye faydalı olacak bir okuma, film seyreder gibi gerçekleşmez. Verimli okumada, okurun aktif bir konumda olması gerekir. Önemli noktaların altı çizilmeli, anahtar kelimeler işaretlenmeli ve kişisel yorumlar sayfanın bir yerine yazılmalıdır.

2. Milattan önce 9500 yılında başlayan Tarım Devrimi insanoğlunun yeryüzündeki hayat serüveninin en önemli dönüm noktasıdır. Tarım Devrimi; insanoğlunun avcılık ve toplayıcılık yoluyla gıda tedarik eden ve bu nedenle göçebe olarak yaşayan bir toplum modelinden ekip biçen, depolayan ve satan bir toplumsal yaşam modeline geçişinin serüvenidir. Tarım Devrimi, sadece tarımsal üretim şeklini değiştirmemiş; aynı zamanda birey, toplum, devlet ve ticaret yapısını da değiştirmiş ve dönüştürmüştür. Buğday, çeltik, baklagiller, turunçgiller vb. bitkiler bu dönemde kültüre alınmış; koyun ve keçi gibi hayvanlar ise yine bu dönemde evcilleştirilmiştir. Bu dönemdeki tarımsal faaliyetlerin büyük bir kısmı "Bereketli Hilal"olarak bilinen Basra Körfezi'nden başlayarak, Dicle ve Fırat deltalarının sağından ve solundan kuzeye doğru ilerleyip, Kuzey Irak'tan, Mezopotamya ve Amik Ovası'na uzanan, oradan da Nil deltası üzerinden Mısır'a ulaşan ve Kuzey Sudan'da biten ilk tarım havzasında gerçekleşmiştir.

Bu parçada Tarım Devrimi ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı <u>yoktur</u>?

A) Tarım Devrimi'nin gerçekleşmesine insan nüfusunun artmasının etkisi var mıdır?

B) Tarım Devrimi ile gıda çeşitliliği arasında bir ilişki var mıdır?

C) Tarım Devrimi ile birlikte insanların yaşamında nasıl bir değişiklik olmuştur?

D) Tarım Devrimi belli bölgelerle mi sınırlı kalmıştır?

E) Tarım Devrimi ile hayvanların evcilleştirilmesi arasında bir ilgi var mıdır?

3. **Gazeteci:**

(I) ----

Müzisyen:

— Müzik ile ilgili kendimi sözlü olarak ifade etme fırsatı bulduğum zamanlarda hemen her şeyi birkaç cümlede anlatmaya çalıştığımı fark ettim. Daha geniş bir alanda, paylaşmak isteyebileceğim şeyleri daha özgürce sunabileceğimi düşündüm. Bazı düşüncelerimi kaleme alırsam ister müzisyen ister dinleyici olsun, müzikle ilgili olan insanların faydalanabileceği bir alternatif olabilir diye düşündüm.

Gazeteci:

(II) ----

Müzisyen:

— Hevesimi müziğin aksine sonradan, yetişkinliğimde keşfettim. Yazmayı severdim, o ayrı ama kitap oylumunda uzun bir metin yazmayı hiç denememiştim. Yazmaya dair en istikrarlı deneyimim yalnızca ara sıra tuttuğum günlüklerden ibaretti. Dolayısıyla bu metin benim profesyonelce yazmakla ilgili ilk deneyimim oldu. Fakat çok da hoşuma gittiği için müziğin yanında yazmayı da sürdürüyorum.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) I. Kitabınız müzik alanında bir boşluğu dolduruyor mu?
II. Müziğe olan tutkunuz yaşamınıza nasıl yansıdı?

B) I. Sizi müzikle ilgili bir kitap yazmaya iten neydi?
II. Yazıyla ilişkiniz ne zaman başladı ve nasıl devam ediyor?

C) I. Müziğin yazıyla olan ilişkisinden söz eder misiniz?
II. İlk yazı deneyiminiz edebiyat çevrelerinde nasıl karşılandı?

D) I. Size göre müzik, edebiyat gibi yetenek gerektiren bir iş mi?
II. Müzikle ilgili teknik detaylar okurun ilgisini çekiyor mu?

E) I. Kitabınızın müzik dünyasında gördüğü ilgiyi neye bağlıyorsunuz?
II. Yazmaya olan hevesiniz müzikle olan ilişkinizi nasıl etkiledi?

Paraf Yayınları

4. "Arboretum", Latince bir terimdir. "Ağaç" anlamındaki "arbor" kelimesi ile "belli bitkilerin yetiştirildiği alan" anlamına gelen "etum" kelimesinin birleştirilmesi ile türetilmiştir. Bazı arboretumlarda yalnızca belli bitki türleri bulunur. Bu arboretumlar farklı isimler alabilir. Örneğin, iğne yapraklı ağaçların yetiştirildiği arboretumlara "pinetum", yalnızca kavak türlerinin yetiştirildiği yerlere de "populetum" adı verilir. TDK'ye göre arboretum, "ağaç parkı" demektir. Arboretumlarda; hayvanat bahçelerinde olduğu gibi her bölgenin ismi, her bitki ve ağacın ismi, ağaç ve bitkilerin ana vatanları, dikildiği tarih gibi bilgilerin yer aldığı levhalar bulunur. Bitkilerin yetiştirilmesi, çevre düzenlemesinin yapılması gibi görevleri bitki bilimciler, peyzaj mimarları ve ekologlar yürütür. Arboretumlar çeşitli bilimsel çalışmaların yapılmasına olanak sağlar. Bu seçkin parklarda bitkilerin tanıtımının yapıldığı eğitim gezileri, doğa fotoğrafları tutkunları için fotoğraf turları düzenlenebilir. Böylece bilimsel araştırmalara ek olarak insanların doğayla iç içe bir gün geçirmeleri sağlanır.

I. Arboretumların düzenlenmesinde izlenen bilimsel bir yöntem var mıdır?
II. Arboretumlar hangi amaçlarla düzenlenmiştir?
III. Arboretumların, devletçe desteklenmesinde eğitsel işlevi mi etkili olmaktadır?
IV. Arboretumların düzenlenmesinde kimler görevlidir?
V. Arboretumlar isimlendirilirken içerdiği bitki popülasyonunun türü mü esas alınmaktadır?

Bu parçadan yukarıda verilen sorunlardan hangilerine yanıt alınabilir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV D) III ve IV E) IV ve V

5. Ben mitolojiye yakın bir insanım. Benim faklılığım ve özelliğim bu. Realizm ile mitolojinin sentezini yaptığım için farklıyım diğer yazarlardan. Hangi kitabımı okusanız mutlaka bir mitolojik öge bulursunuz. Bunun dışında tabiata ve ekolojiye de yakın bir insanım. Her eserimde mutlaka insanın yanında bir hayvan motifini görürsünüz. Mesela son kitabımda iki başkahraman var: Biri insan, diğeri onunla ortak bir kaderi paylaşan kurt. Bu iki özelliğim sadece kendi ülkemdeki okurun değil, yabancı okurların da dikkatini çekiyor; eserlerimin okunmasını sağlıyor.

Bu parça aşağıdaki soruların hangisine bir karşılık olarak söylenmiş olabilir?

A) Kitaplarınızın beğenilmesinde mitolojik ögelerden yararlanmanızın bir etkisi var mıdır?
B) Dünyanın birçok ülkesinde okunuyor olmanızı neye bağlıyorsunuz?
C) Eserlerinizde gerçeküstü ögelerin olması eserin inandırıcılığını nasıl etkiliyor?
D) Popüler bir yazar olmanız yazacağınız eserler üzerinde bir baskı yaratıyor mu?
E) Yaşadığınız coğrafyanın eserlerinizde doğayı öncelemenizde bir etkisi var mıdır?

6. **Aşağıdakilerin hangisi birlikte verildiği soruya yanıt <u>vermemektedir</u>?**

A) — Roman yazmaya uzun bir süre ara vermenizin özel bir nedeni var mı?
— 8 senedir herhangi bir şey yazmamam bilinçli yaptığım bir şey değildi. Bu süreç, "İyi ki durmuşum, demek ki buna ihtiyacım varmış." diyebileceğim bir boşluktu belki de.
B) — Yapıtınıza neden özel bir isim değil, *Zamir* adını verdiniz?
— Bu durum, tesadüfen gelişti diyebilirim. Bu kelimeyi hep düşünüyordum, istiyordum ki hikâye sadece anlattığım karakterle ilgili olmasın. Her birimizin yerine kullanılan bir şey olduğu için "zamir" buna uygun bir sözcüktür.
C) — Yapıtınızda şiddetin en ağır biçimleri var, neden özellikle şiddet?
— İnsanın doğasına uygun bir davranış olduğu için. Buradaki sıkıntı, bu eylem karşısında ne kadar süre şaşkınlık geçirdiğiniz. Ne yazık ki o süre saniyelerle ölçülüyor, sonra olay sıradanlaşıyor. Sıradanlaşan şiddetle ilgili farkındalık oluşturmak istedim.
D) — Yapıtınızla ilgili ne gibi geri dönüşler aldınız?
— Ben bir kitap okuduğum zaman sırf yazar yazmayı bıraktı diye o hikâyenin orada bitmediğinin farkındayım. Çünkü yazınsal yapıtlarda mutlak bir son yoktur. Benim yapıtımda da yok.
E) — Yapıtınızda yeni diyebileceğimiz konular var, böyle bir arayışınız mı var?
— Aslında yok. Yapıtımda okunabilecek, görülebilecek, sanki yeniymiş, hiç yaşanmamış gibi duran hikâyelerin benzerleri insanlık tarihinde o kadar çok ele alınmış ki...

7. Yazarken genelde konunun akışı ve bitişindeki temel noktalar belli oluyor. "Böyle böyle olacak, şöyle bitecek." diye ancak detaylı olmuyor. Eğer yazım aşamasında aklıma daha cazip bir fikir geldiyse değişiklik yapabiliyorum. Mesela romandaki bazı tipleri ve olayları çıkarabiliyorum veya farklı şekillerde kullanıyorum. Ayrıntıların bir kısmı genelde yazmadan önce, dosya taslak hâlindeyken birikmeye başlıyor, ilk etapta söz konusu olmuyor pek.

Bu sözler aşağıdaki soruların hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) Romanlarınızda ele aldığınız konu ve kişileri nasıl belirliyorsunuz?
B) Yazarken size yol gösteren, etkilendiğiniz yazar veya eserlerden söz edebilir misiniz?
C) Kitaplarınızı yazmaya başlamadan önce her şeyi en ince ayrıntısına kadar planlıyor musunuz?
D) Yazma sürecinde tıkandığınız ya da zorlandığınız anlarda nasıl bir yol izliyorsunuz?
E) Romanlarınızın kurgusunu oluştururken gözlem ve izlenimleriniz ne derece etkili oluyor?

Paraf Yayınları

1-C 2-A 3-B 4-E 5-B 6-D 7-C

Paragrafın Hangi Soruya Karşılık Söylendiğini Bulma

1. Keşifler Çağı'na girerken esasında, 1400'lü yıllarda dünya birbirinden kopuk ve habersiz ya da birbiriyle çok az ilişkisi olan ya da hiçbir ilişki bulunmayan farklı toplulukların ve uygarlıkların birleşimi görünümündeydi. Avrupa, Amerika kıtasını ne kadar bilmiyorsa Orta ve Güney Amerika uygarlıkları ve toplulukları da Avrupa kıtasına yabancıydı. Buna rağmen, birbirine yakın Çin ve Hindistan gibi büyük ülkelerin geniş bir ticari potansiyeli vardı. Yine de Çin ve Hindistan arasındaki ticari potansiyel bile bu iki ülkeyi kültürel ve ekonomik açıdan içe kapalı olmaktan kurtaramıyordu. Çünkü ulaşım, iletişim ve denetim yoksunluğu; kopukluğu körükleyen bir durumdu. Şüphesiz, bu kültürel kopuklukta coğrafi engellerin rolü de yadsınamaz. Uygarlıklar arasındaki bu bağlantısızlıkta kara ve denizlerde uzun keşif seyahatlerini özendirecek bir merak eksikliği de önemli bir etkiye sahiptir.

Bu parçada

I. Birbirine uzak olmayan ülkeler arasında kültürel bağ, her zaman güçlü olur mu?

II. Coğrafi keşiflerin gecikmesi, insanların uzak yerlerle ilgili merak duygusunun eksikliğine bağlanabilir mi?

III. Amerika kıtasının keşfi, diğer kıtaların ekonomik önemini ortadan kaldırmış mıdır?

sorularından hangilerinin yanıtı yoktur?

A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız II

D) II ve III E) Yalnız III

2. İlk edebî metin denemelerim şiir formundaydı, sonra mektup formunda metinler yazdım bir süre üniversitedeyken öykü formuna büründü metinler. Yaklaşık on beş yirmi yıldır birkaç formda edebî uğraşım sürüyor. Okurla metinlerimin buluşması otuz üç otuz dört yaşlarıma denk geliyor. Açıkçası sadece bir türe kendimi kaptırıp onunla sınırlamıyorum. Anlatacağım şeye göre bir form belirliyorum. Bu durumun yoluma engeller koymasından çok, bana alan açtığını söyleyebilirim.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine yanıt olarak söylenmiş olabilir?

A) Farklı edebî türlerde kalem oynatmak sizi zorlayan bir durum mu?

B) Yazmaya, edebiyat alanında üretmeye ne zaman ve nasıl başladınız?

C) Edebiyatta türler arasında kesin bir ayrımın yapılmasını doğru buluyor musunuz?

D) Yazınsal türlerin günümüzdeki durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

E) Yazarken en çok keyif aldığınız edebî türler hangileridir?

3. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Yeni eğitim modelinde öğretmenin bilgi aktarıcı rolü değişecek mi?" **sorusuna cevap vermektedir?**

A) 21. yüzyılda öylesine fazla bilgi yığınıyla karşılaşıyoruz ki bu durum akla şu soruyu getiriyor: "Acaba kasıtlı olarak yanlış bilgiler yayılarak doğru bilgilerin arada kaynaması mı isteniyor?" İşte bu noktada öğretmene önemli görevler düşmektedir.

B) Yapılan araştırmalar, öğrencilerin öğretmeni rol model olarak gördüğünü göstermektedir. Öğretmenlerin davranışlarıyla öğrencilere iyi birer model olmaları, öğrencilerin davranışlarını etkileyerek hayatlarının şekillenmesinde de temel oluşturacağından öğretmenler ve aday öğretmenler rol modellik hakkında eğitilmeli ve bilgilendirilmelidir.

C) Çok eski dönemlerden beri hayat, birbirini tamamlayan iki parçaya ayrılıyordu; öğrenme ilkesini takiben çalışma evresi geliyordu. Hayatınızın ilk döneminde öğretmenlerin rehberliğinde bilgi biriktiriyor, beceriler geliştiriyor, dünya görüşü ediniyor ve sabit bir kimlik inşa ediyordunuz. İkinci döneminde ise geçiminizi sağlamak için bu becerilere güveniyordunuz.

D) Günümüzde bir öğretmenin öğrenciye vermesi gereken son şey bilgidir, diye düşünüyorum. Zaten öğrenci fazlasıyla bilgiye maruz kalıyor. Bunun yerine öğrencinin bilgiyi anlamlandırma, neyin önemli neyin önemsiz olduğunu ayırt etme becerisini geliştirmek önemli.

E) Bir ülkenin eğitim sistemi, o ülkenin yarınına yapılan yatırımın bir göstergesidir. Dolayısıyla, eğitime ve öğretmen yetiştirmeye yeterli bütçeyi ayırmaktan kaçınan ülkeler, farkında olmadan kendi çocuklarının ve gençlerinin geleceğini de tehlikeye atmaktadır.

4. Şaka ve gülmece, kimi zaman anlattığımız fıkralar, karşılıklı takılmalar yaşamımızın ve geleneklerimizin ayrılmaz bir parçasıdır. Buna karikatürü ve karikatüristleri de ekleyebiliriz. Karikatür belki geleneğimizde yok, Avrupa etkisiyle girdi ama kısa sürede öylesine etkili oldu ki onu da geleneklerimizin arasına soktuk. Bu oluşumda belki geleneksel oyunların etkisini görebiliriz. Karagöz figürleri de bir çeşit karikatür sayılabilir. Ne olursa olsun günümüzde karikatürden ayrılamayız artık. Beğendiğimiz karikatürleri birbirimize anlatırız. Kimini çerçeveletip duvara asarız. Artık onlar güncel yaşamımızın bir parçası oldu ayrılmaz biçimde. Dönem dönem tiryakisi olduğumuz karikatüristler de olur. Onların her çizdiğini izlemeye çalışırız.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

A) Günlük yaşamımızda karikatür ne tür bir role sahiptir?

B) Güldürü unsurları karikatürde hangi amaçla kullanılır?

C) Geleneksel tiyatromuzla karikatür arasında bir ilişki var mıdır?

D) Karikatürün geleneğimizin bir parçası olduğu söylenebilir mi?

E) Karikatürün toplumda benimsenmesini neye bağlıyorsunuz?

Paraf Yayınları

5. **Muhabir:**

(I) ----

Ressam:

— Benim resimlerim, alıp başını gitmez. Bazı resimlerde öyle olabilir. Bu istisnaların dışında ben çok programlı başlarım çalışmaya. Ne yapacağımı bilerek ve bir önceki resimle onun arasındaki o satranca cevap verme sorumluluğuyla hareket ederim. O cevabı verirken beni tekdüzenin sınırlarına çeken şeyler olursa onlardan kaçınmaya çalışırım. Bir de birkaç resim çalışmasını bir arada götürürüm. Bu, bazen sekiz ona da çıkabilir.

Muhabir:

(II) ----

Ressam:

— Tabii, insan her şeyle başa çıkamaz. Bu, bir aşk gibidir. Birçok defa iyi olacak diye başlarsınız, ya siz hata yaparsınız ya karşınızdakinin ilgisini çekmezsiniz ya da şansınız kötü gider, bir bakarsınız onu başkaları kapmış. Yani birçok şey olabilir. Bir tablo boyacı küpü değil, batırıp çıkarıp bitirilen bir olay değil, olur ya da olmaz. Her sanatçının olmayan birçok tablosu vardır.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) I. Resimlerinizin konusunu belirlerken nelere dikkat ediyorsunuz?
II. Resimde kendi üslubunuzu oluştururken zorlandınız mı?

B) I. Resimlerinizde temel felsefeniz nedir?
II. Resim sanatında eğitim mi yoksa yetenek mi daha ön plandadır?

C) I. Yapacağınız resimleri tuvali elinize almadan mı belirliyorsunuz yoksa akışa mı bırakıyorsunuz?
II. Başlayıp da yarım bıraktığınız bir eser oldu mu?

D) I. Resim yapma serüveniniz hakkında bizlere neler söylersiniz?
II. "Günde şu kadar zaman harcamalıyım." gibi bir düşünce ile mi sanatınızı icra edersiniz yoksa boş vakitlerinizi değerlendirmek için mi resim yaparsınız?

E) I. Bir resme başladığınızda onu bitirmeden ikinci bir resme başlamaz mısınız?
II. Resimlerinizi bir oturuşta ya da birkaç günde mi tamamlarsınız?

6. Kitabımdaki mekânları, hem hedef göstermemek adına hem de lokasyonları kurgumun işine yarayacak şekilde kullanabilmek için ben uydurdum. Ama uydurulan bir şeyin aynı zamanda güzel olması için bir yandan gerçeğe de bağlı olması gerektiğine inanıyorum. Bu yüzden Eskihisar, Mis Ada, Haskar ve Karaca'yı oluştururken gerçek şehirlerin ve ilçelerin çok çok eski adlarını harmanlayarak bu isimleri oluşturdum. Karaca gibi bir yer Türkiye'de var. Orada insanlar mutlu bir biçimde yaşıyorlar; birbirlerinin inançlarına, dinlerine saygı duyuyorlar. Bu hayran olunası bir durum.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) Yapıtlarınızdaki mekânların değişken olması, yapıtın kurgusuna nasıl etki etti?

B) Yapıtlarınızdaki mekânlar, kahramanlarınızın ruhsal ve düşünsel gelişiminde hangi rolleri oynuyor?

C) Olayların geçtiği mekânların, çocukluğunuzun ya da gençliğinizin geçtiği yerlerle bir ilgisi var mı?

D) Kitabınızdaki mekânların gerçek yaşamdan uzak olması, yapıtın inandırıcılığına gölge düşürmüyor mu?

E) Yapıtlarınızda neden gerçek mekânlar ya da kentler yerine kurgusal kentler oluşturdunuz?

7. Müzikal yolculuğumun aynı zamanda benim hayatım olduğunu düşünüyorum ve hayatım sürekli değişiyor. Bunu albümlerimde bile duyabilirsiniz, mesela ilk albümüm çok açık ve gerçekti. İkincisi bence daha az açıktı çünkü belki de kendimden çok fazla vermek istemedim. Bu albüm ise gerçekten çok fazla bilgi, çok fazla drama ve çok karanlık içeriyor. Kesinlikle bu son iki yıl duygusal gelişimim ve bazı travmalarım bunda pay sahibi. Her albümüm farklı çünkü yaşlanıyorum ve sanki daha bilge biri oluyorum. Bu da müziğime yansıyor ister istemez.

Bu sözler aşağıdaki soruların hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) Müziğiniz kişiliğinizin oluşumu ve gelişimi üzerinde ne kadar etkili oldu?

B) Her albümünüzün farklı tepkiler almasını neye bağlıyorsunuz?

C) Zaman içinde müziğinize şekil veren etkenler nelerdir?

D) Müziğin, yaşamın gerçeklerini yansıtması gerektiği görüşüne katılır mısınız?

E) Kendi müziğinizi dinlediğinizde zihninizde oluşan imajlar neler oluyor?

Paraf Yayınları

1-E 2-A 3-D 4-B 5-C 6-E 7-C

1. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Mizahın ve ironinin, günümüz Türk sinemasında yeterince yer bulduğunu düşünüyor musunuz?" **sorusuna cevap vermektedir?**

A) Sinemamızın "Altın Çağı" olan 1960-1975 yıllarında ulaşılan seyirci sayısıyla günümüzdekini kıyaslamak çok da doğru değildir. Günümüzde bu kadar komedi filmi çekilmesine rağmen seyirci sayımızdaki düşüklüğü açıklamak oldukça zor görünüyor.

B) Dünyayı kurtarıyoruz duygusuyla kalemin ve kâğıdın başına geçiyoruz çoğunlukla. O yüzden yaşamımızda olduğu gibi sinemamızda da güldürüye pek yer yok ne yazık ki. Gerçekten hayıflanmamak elde değil mizah ve ironi bu ülkeye bu kadar yakışıyorken.

C) Mizahın en önemli özelliği, toplum için kültürel bir değer taşımasıdır. Türk sineması adına toplumsal bir yönelim söz konusu olmadan tam anlamıyla mizahın yapılabileceğini söylemek çok da gerçekçi bir yaklaşım değildir.

D) Türk sinemasının hitap ettiği kitlenin değişmesi, yönetmenlerin yönelimlerini değiştirmiştir. Yapılan araştırmalara göre Türkiye'de sinemaya giden seyircilerin %61'i AB gelir grubundadır. Bu veri bize sinemaya gitmenin yüksek gelir grubundan kişilerin tercih ettiği bir etkinlik hâlini aldığını göstermektedir.

E) Türkiye'nin komedi filmlerinin de içinde yer aldığı köklü bir sinema geçmişi bulunmaktadır. Ancak bu durum, Türkiye'de yeterli sayıda sinema filmi çekildiğini söylememiz için yeterli bir imkân oluşturmamaktadır. Çünkü ülkemizde sinema sektörü, hâlâ endüstri hâline gelememiştir.

2. Çok kitap okunan bir evde büyüdüm. Okumadığım zamanlarda hep bir suçluluk duygusu içinde olurdum. Hâlâ bu duygu beni takip eder. Kitaplarla duygusal bir ilişki geliştirdim. Onları kutsal nesneler olarak gördüm. Belki de bunun sonucu olarak sanatıma dâhil oldular. Ayrıca, çocukluğumdan beri düzenli olarak mizah dergisi okuyorum. Büyük ihtimalle, sanatsal beğenilerimi mizah dergileri de fazlaca etkilemiştir. Heykel yaparken bazı detayları; bir yüzü, bir eli çizerken usta çizerlerin anlayışlarından ne çok etkilendiğimi fark ediyorum.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine bir karşılık olarak söylenmiş olabilir?

A) Sanatsal beğenilerinizi oluşturan ögeler nelerdir?

B) Edebiyat sevgisi çocukluğunuza kadar uzanıyor mu?

C) Heykellerinizdeki ironiyi, okuduğunuz mizah dergilerine mi borçlusunuz?

D) Heykel sanatına olan ilginiz hayatınızın hangi döneminde başladı?

E) Sanatlar arasında etkileşim olduğu görüşüne katılıyor musunuz?

3. **Gazeteci:**

(I) ----

Şair:

Bence şiir yazmak için detaylara önem vermek lazım. Bir göz, bir bakış açısı gerekir. Belki bu bakış açısıdır önemli olan. Şiir detaylardan çıkıyor. Ben sürekli kendimi sorguluyordum, lisede sürekli bir şey yapmak istiyordum. Yaptığım, yazdığım, okuduğum asla yeterli gelmiyordu. Sürekli günlük tutardım, yaratıcılığa tutkundum. Günlüğe yazdıklarımı beğenmezdim, daha iyi yazmaya çalışırdım. Yazma çabası, arzusu vardı işte. Doğuştan gelen bir yetenek değil de doğuştan gelen bir eksiklik, eksiklikten doğan bir arzu gibi.

Gazeteci:

(II) ----

Şair:

Şiiri, yaşanan günün gelişimlerinden bağımsız olarak düşünmemek gerekir. Şiiri, yazıldığı dönemle birlikte okumak gerekir. Düşünelim; bir zamanlar bir şiirde "mektup" sözcüğünün kullanılması mantıklıydı çünkü telefon, e-posta gibi iletişim araçları yaygın değildi veya yoktu. Her şeyden önce şair, çağının şahididir. "Ben teknolojik araçların hiçbirini kullanmıyorum, bunların hiçbiri hayatımda yer etmiyor, o yüzden şiirde kullanmıyorum." diyorsa bir şair, bu haklı ve doğru bir düşüncedir ama hem teknolojinin bütün imkânlarından faydalanıp hem de şiirine bunu dahil etmeme düşüncesini samimi görmüyorum çünkü yaşadığını yazmıyor demektir böyle olursa.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) I. Şiir yazarken bir şair, hangi zorluklarla karşılaşır?
II Şiirlerinizde modern kavramlara yer veriyor musunuz?

B) I. Her şiir bir hayat hikâyesinden yola çıkar diyebilir miyiz?
II. Şiir dilinde genel geçer kurallar var mıdır?

C) I. Sizce şiir ile gelenek arasında nasıl bir ilişki vardır?
II. Şiir hayatı ne ölçüde yansıtır?

D) I. Şiir yazabilmenin doğuştan gelen yetenek ile bir ilgisi var mı?
II. Güncel kavramların şiire girmesi şiiri zayıflatıyor ve kalıcılığını azaltıyor mu?

E) I. Şairliğinizin ilk dönemlerinde yazdığınız şiirlerinizde daha mı detaycıydınız?
II. İmge konusunda düşünceniz nedir?

Paraf Yayınları

4. **Muhabir:**

(I) ----

Karikatürist:

— Düşünce aşamasından sonra, eskiz defterime bakış açılarına dair çalışmalar yapıyorum. "Hangi açıdan daha etkili görünür"ü bulabilmek için bolca kurşun kalem eskizi yapıyorum. İstediğim bakışı yakaladıktan sonra ise çizip, renklendirip, taramasını yapıp, imzamı atıp çalışmayı bitiriyorum.

Muhabir:

(II) ----

Karikatürist:

— Çok büyük oranda hep imgesel, hayalden çalışırım. Aslında işin en güzel yanı da bu. İstediğiniz gibi karalayabilir, hayal gücünüz neyi isterse onu çizebilir, dilediğinizce uçabilirsiniz. Bununla birlikte örneğin bir "el" çizmem gerekiyorsa da kendi elime bakarak çizerim. Çizimlerimdeki tüm model eller kendi elimdir.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) I. Çizimlerinizde en iyiye, en mükemmele ulaşmak zamanınızı aldı mı?
II. Çizerken hayal gücünüz size ne kadar yol gösteriyor?

B) I. Karikatürlerinizi çizmeden önce bir ön hazırlık evresi geçiriyor musunuz?
II. Çevrenizde görüp yaşadığınız olaylar çizimlerinize ne oranda yansıyor?

C) I. Duygularınızı kâğıda aktarırken nasıl bir yol izliyorsunuz?
II. Karikatürdeki objeleri tamamen zihninizden mi çiziyorsunuz yoksa gözlemlerinizden mi yararlanıyorsunuz?

D) I. Sürekli deneme ve arayış içinde olan bir karikatürist olarak bunun faydalarını gördünüz mü?
II. Çalışırken size güç veren duygu en çok hangisi?

E) I. Karikatürist olma serüveniniz nasıl başladı?
II. Hayal gücünüz çizimlerinizi dolayısıyla da sanatınızı şekillendiren en güçlü etmendir, diyebilir miyiz?

5. Roman, öykü, şiir ya da tiyatro yapıtları; kurgu da olsa oluşturulduğu dönemde yaşanan olaylara tanıklık eder. Öykü ya da romanlar, o dönemdeki toplumsal yapı ve insan ilişkileri üzerine bilgiler sunar. Yaşanan coğrafyaya, döneme, toplumsal yaşama ilişkin bilgiler edinmemizi sağlar. Binlerce yıllık geleneği olan halk edebiyatı, sözlü edebiyat ürünlerinden olan destanlar, masallar ve şiirli halk öyküleri bu konudaki en özgün örneklerdir. Edebiyat yapıtları, onları üretenlerin yaşadıkları coğrafyayla ve insanlarla kurdukları ilişkilerle ilgili ipuçları barındırır. Yazarlar, bölgenin coğrafi özelliklerinin yanı sıra yaşadıkları kent, kasaba ya da köylerini edebî akış içine mutlaka yerleştirir. Bu nedenle, yaşanan yerin yazarlar için en önemli beslenme kaynaklarından olduğunu söylemek lazım.

Bu parça

I. Geçmişte verilmiş edebiyat yapıtlarının yazarlar için önemi nedir?
II. Yazarların yaşadıkları çevrenin, yapıtlarına etkisi üzerine neler söylenebilir?
III. İnsanların edebiyat yapıtlarına ilgi göstermesinin altında yatan nedir?
IV. Kültürel açıdan zengin çevrede yetişmek yazarlar için bir avantaj mıdır?

sorularından hangilerine yanıt vermektedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I, II ve III E) I, II ve IV

6. İlk filmimden sonra hep bir sorgulama içinde olduğumu fark ettim. Kendimi ve hayatımı sorgulamam tanık olduğum hikâyelerle daha da yoğunluk kazandı. Bunun sinemaya aktarılacak kadar ilginç gelmediğini düşündüm başlarda. Beni uzun süredir heyecanlandıran bilim kurgu külliyatı ile kafamdaki soruları nasıl birleştirebilirim diye düşünürken filmin ilk kıvılcımları ortaya çıkmış oldu. Gölgesini sorgulayan bir adamı anlattığım distopik bir hikâyeydi ilk başlarda. Sonra o gölge, somut bir kişiliğe dönüştü. Senaryo yaklaşık bir buçuk yıl sürdü. Sonra bir maden kasabasında beş haftalık bir çekim döneminin ardından senaryo ete kemiğe büründü.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

A) İlk filminizde yaptığınız hataları ne zaman fark ettiniz?
B) Filmlerinizde yaşamı sorgulama fikri ne zaman doğdu?
C) Filmlerinizdeki eleştirel bakış açısını ne zaman kazandınız?
D) Son filminizin çekim aşaması neden daha uzun sürdü?
E) Son filminizin ortaya çıkış sürecinden bahsedebilir misiniz?

Paraf Yayınları

1-B 2-A 3-D 4-C 5-B 6-E

IQ

PARAGRAF

SORU KÜTÜPHANESİ

HEDEF SORULAR

PARAF YAYINLARI

PARAF YAYINLARI

1. Araştırmalar plasebo etkisinin beyinde dopamin ve endojen opioid mekanizmasında değişime neden olduğunu gösteriyor. Bu mekanizmaların ağrı, duygu durumu, ödül algısı gibi sistemler üzerinde düzenleyici rolü olduğu biliniyor. Plasebo etkisi insanlarda, aldıkları ilacın kendilerine iyi geleceği yönünde olumlu bir beklenti oluşturuyor. Bu durumda beyinde ödül sistemi devreye giriyor. Sonuçta insanlar kendilerini daha iyi hissetmeye başlıyor. Ancak ----. Çünkü plasebo, kısa bir süre hastanın kendini olduğundan daha iyi hissetmesini sağlıyor o kadar. Plasebo, kullanıldıktan bir süre sonra çoğunlukla işlevsiz kalıyor.

I. plasebo, sistemi bir tedavi gibi hastalığı zayıflatıcı ya da yok edici bir nitelik taşımıyor

II. tıp dünyasında, plasebonun etkinliği ve kullanımı konusunda birbiriyle çelişen görüşler görmek mümkün

III. plasebo tedavisinde standartları test edilen kurallarla ya da yönergelerle belirlenmiş, uluslararası prosedürler bulunmuyor

IV. plaseboyu, hastanın iyileşmesini sağlayan bir tür ilaç tedavisi gibi düşünmek hata olur

V. plasebonun hastalar üzerindeki kısa süreli etkinliğine bakıp bunu bir tedavi gibi sunmak, gerçek tedaviyi geciktirme gibi risklere neden olabilir

Bu parçada boş bırakılan yere yukarıda verilenlerden hangileri getirilemez?

A) I ve II B) II ve III C) II ve V D) III ve IV E) IV ve V

2. I. Ağaçlar, güneş enerjisini kullanarak organik madde üretiyor; havaya oksijen vererek canlı yaşamının devamını sağlıyor.

II. Ağaçların tahrip olması; yaşama ortamının bozulması, iklimin olumsuz yönde etkilenmesi, yaşam zincirinin kopması anlamına gelir.

III. Bu yüzden ağaçlar, içinde bulundukları ekosistemler için vazgeçilmez ögelerdendir.

IV. Ama bu gerçeğin farkında olmayan insanoğlu, ormanları hoyratça tahrip etmekte ve adım adım kendi sonunu hazırlamaktadır.

V. Ağaçlar bu işlevleri yerine getirirken çevrelerindeki canlı ve cansız tüm varlıklarla karşılıklı etkileşim hâlindedir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için aşağıdakilerden hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve V D) III ve IV E) IV ve V

3. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Çocukların büyüdükleri sosyal çevrenin, onların sosyal gelişimine etkisi var mıdır?" **sorusuna cevap vermektedir?**

A) Annenin mutlu ve neşeli olması, bebeğini isteyerek beklemesi ve onunla iletişim hâlinde olması bebekte güven duygusunun temellerini oluşturur. Bu nedenle annenin bebeği ile konuşması, ona şarkılar mırıldanması bebek için oldukça olumludur. Bu durum, çocuğun sosyalleşmesi açısından da son derece önemlidir.

B) Çoklu zekâ kavramına göre zekâ, içinde bulunduğumuz sosyal ortamda yararlı şeyler yapabilmek, problemlere çözüm üretebilmek ve değişimlere ayak uydurup yaşamı devam ettirebilmek için her kişide bulunabilecek yetenek ve beceri alanlarıdır. Bu alanlar herkeste farklı düzeylerde bulunabildiği gibi her birey bu alanları geliştirebilme kapasitesine de sahiptir.

C) Şimdiye kadar zekânın tanımı konusunda pek çok anlayış geliştirildi. Eski anlayışa göre zekâ, doğumla birlikte belirlenmiş olan bir kavramken günümüzde birçok alt yetenekten meydana geliyor. Çocukları sayısal verilere dayanarak sınıflandırmaktan ziyade, onların içlerinde var olan potansiyelleri anlamak, hangi alanlarda daha başarılı olabileceklerini ortaya çıkarmak için kullanılıyor.

D) Zekâ gelişimi hamilelik döneminde başlar. Anneler beslenmelerine ve ruhsal hâllerine dikkat ederek bebeklerinin zekâ gelişimlerine katkıda bulunabilir. Bu dönemde annenin öncelikle sağlık kontrollerini düzenli bir şekilde yaptırması, vitamin ve demiri eksik etmemesi, ideal miktarda kilo alması ve düzenli bir şekilde egzersiz yapması bebeğin gelişimini önemli ölçüde etkiler.

E) "Kendini sevdirmez, utangaçtır." diyerek bebeği insanlardan kaçırmak yerine onlarla ilişki kurabilmesi için cesaretlendirmek, daha doğrudur. Çocuklar doyurulmaz bir merak, enerji ve etkinlik içindedir. Eğer evdeki yaşam bu girişkenliğe fırsat tanıyan, deneme-yanılmalara olanak sağlayan bir yapıda ise çocukların girişkenlik duygusu gelişir. Aksi durumda pasif, çekingen ve güvensiz çocuklar ortaya çıkar.

4. (I) Gündüz uykusu, beyin gelişimini yeterince tamamlayamamış çocuklarda bir ihtiyaçtır. (II) Öyle ki çocukların yeterince uyumadıklarında ya da öğle uykusunu atladıklarında günün geri kalanında çok huysuzlandıklarını hepimiz biliriz. (III) Araştırmalar, çocuklardaki gündüz uykusu ihtiyacının yetişkinliğe eriştiklerinde azaldığını ama tamamen ortadan kalkmadığını gösteriyor. (IV) Günlük uyku gereksinimi gece karşılanmadığında bedenimiz gün içinde bunu telafi etmeye çalışıyor. (V) Kısa kestirmeler, dalıp gitmeler ve hareketlerdeki yavaşlamalar bunun bir göstergesi. (VI) Böyle durumlarla karşılaşmamak için uyku düzenimizi sağlıklı bir biçimde oturtmamız önem taşıyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragrafın kaçıncı cümleyle başlaması uygun olur?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

Paraf Yayınları

5. Roman kişilerini yazarlara benzetmek oldukça yaygın bir anlayıştır. Her romanın az ya da çok otobiyografik özellikler taşıdığı söylenir. Bunu bildiğim için bana son derece uzak karakterlerle başlarım romana. Benimle benzerlikler taşımalarının riskli olduğunu bilirim. İlk romanıma köylülükle kentlilik arasında pozisyon almaya çalışan insanlarla başladım örneğin. İkinci romanıma medya dünyasında kendi sözünü söylemek isteyen idealist gençlerle... Buna karşın roman ilerledikçe o karakterler benim hayatımda benden fazla yer tutmaya başladı. Ne yazarsam ya da yazacaksam dünyaya o karakterin gözünden bakmaya odaklandığım bir süreç yaşandı her iki romanımda. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Söylenenlerin aksine karakterler bana benzemedi, ben onlara benzemeye başladım

B) Bunu yaparken olayların akışının kendi kontrolümde olmasını istedim

C) Sonuçta o karakterler kendiliğinden ortaya çıkmadı, onları ben kurguladım

D) Yıllardır söylenenler benim romanlarımda da bir şekilde gerçekleşmiş oldu

E) Anlattıklarım aslında karakterlerimin değil, benim kişisel düşüncelerimdi

6. (I) Hem günlük yaşamdaki pratikler hem de zekâ ölçme test ve yöntemleri bazı insanların diğerlerine göre daha zeki olduklarını göstermektedir. (II) İnsanlar arasında farklı olan zekâ düzeyinin nedenlerini açıklamak için pek çok araştırma, beynin yapısındaki ve işlevindeki farklılıklara odaklanıyor. (III) Ancak bu konuda yapılan detaylı araştırmalar, zekânın düzeyinin beynin boyutunu yani hacmini aştığına işaret ediyor. (IV) Elde edilen verilere göre zekâ üzerinde etkili olan unsur, beynin önemli bileşenlerinden beyaz ve gri maddede saklı. (V) İngiltere'de yapılan bir araştırmada gri maddenin hacminin, yeni problemleri çözme yeteneği olan akıcı zekâyla ilişkili olduğunu ortaya koydu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Bu konuda yaygın olarak söylenen ilk şey, daha büyük beyinleri olan insanların gerçekten daha yüksek IQ'lara sahip oldukları." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. ---- Salah Birsel *Lotus Çiçekleri* adlı denemesinde, "Ataç, Yetkin, Eyüboğlu gibi kaç denemecimiz var? Modaya uyarak 'Bir adaya çekilmeniz gerekse yanınıza Türk denemecilerden kimlerin yapıtlarını alırsınız?' şeklinde bir soruyu bana yöneltseler ilk adlar arasına bu üç denemeciyi yerleştirir, sonra da dururdum. Ama Haşim'i, Falih Rıfkı'yı unutmamaya da pek dikkat ederdim." diyor. Bugün kaç kişiyi ekleyebiliyoruz bu listeye? Salah Birsel'in kendisini, bilemediniz iki üç yazarı daha... Ve duruyoruz.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Deneme nedense bir türlü kendini yazdıracak denemeci bulamıyor, bulduğunu çoğaltamıyor bizim yazınımızda.

B) Salah Birsel'i iyi bir denemeci yapan şey, bazen saflık derecesine varan insan sevgisi ve insana güven duygusu.

C) Kimi yazarların geleceğe dair öngörülerinde ne denli isabetli olduklarını bir kez daha gördüm.

D) Nice büyük denemecimizin bugün adları unutulmaya yüz tutmuş olsa da deneme, bir tür olarak hâlâ gücünü sürdürüyor.

E) Salah Birsel, deneme türünün edebiyatımızdaki belki de en yetkin isimlerinden biri.

8. (I) 20. yüzyılda geleneksel roman anlayışından belirgin bir şekilde uzaklaşmanın Proust'un *Yitik Zamanın Ardında* eseri ile başladığı kabul edilir. (II) Proust'un ardından ise modernist estetiğin kült romanı olan *Ulysses*'in yazarı James Joyce gelmektedir. (III) Joyce'un modernist kurgunun zirve isimlerinden biri olmasında, eserlerinde olayın olmayışından çok, yeni biçemleri ve anlatım biçimlerini denemesi etkilidir. (IV) Joyce, düşüncelerin beyinde akışını olabildiğince yoğunlaştırarak onların iç anlamlarını öne çıkarmış, oradan yüksek düşüncelere ulaşmaya çalışmıştır. (V) O, dil bilgisi kurallarına göre yazılmış bir metni değil, "anlam derinliği olan söz ve söz gruplarının yan yana getirildiği yeni bir anlatım" biçimini romanına taşır. (VI) Modern roman, olay örgüsünden ve dramatik ögeden soyutlanarak içine doğduğu çağın teknolojik ve ideolojik eksenine yaslanır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

Paraf Yayınları

1-B	2-C	3-E	4-C	5-A	6-B	7-A	8-E

1. ----. Bunun sebebi ise mekânı saran ve onu anlamlandıran objeler ve görsellerdir. Bu görsel imajlar insan zihninde, iç dünyasında bazı algılara, izlenimlere neden olmaktadır. Bireyin zihninde, iç dünyasında birtakım duygulanımlar yaratan bu çevresel doneler, deneyim ve kültürün de etkisi ile bütün algıları şekillendirmektedir. Bir mekânın açıklık veya kapalılığı, mekândaki ışık yoğunluğu, mekânın birey ile olan mesafesi, o mekânın bireye verdiği güven, mekânın derinliği, yüzeylerinin dokusu ve bunlar gibi pek çok veri bireyin o mekânı sadece dış görünüşüyle değil, farklı yönleriyle algılamasını etkileyen unsurlardır.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Bireyin ihtiyaç duyduğu psikolojik, fiziksel ve sosyal gereksinimlere cevap verebiliyor olması mekân oluşturmanın ön şartı olarak görülmektedir

B) Bireyin, bulunduğu mekâna olumlu duygular hissedebilmesi için o mekânın konumu ve bireyin o mekânda geçirdiği süre çok önemlidir

C) Mekânların sınırlarının çok dar ve sıkışık olmaması gerekir çünkü bu durum, bireyin kendini tabutta gibi hissetmesine neden olur

D) Mekân; sadece fiziksel olarak sınırlandırılmış bir alandan ibaret olmayan, insanın duygu ve düşüncelerini belirleyen bir kavramdır

E) Mekânın mimari elemanlarının ve renk, ışık, malzeme gibi tasarım elemanlarının seçimi mekâna olan ilgiyi artıracaktır

2. (I) Hayatımızın her döneminde değişim hâlindeyizdir. (II) Bebeklikten çocukluğa, çocukluktan ergenliğe ve ergenlikten yetişkinliğe hayatımızın her alanında değişim devam etmektedir. (III) Yani hayat, bizlere değişmeyen tek gerçeğin değişim olduğunu sıkça hatırlatmaktadır. (IV) Değişim, bizler için bazen keyifli olabilirken bazen sancılı olabilmektedir. (V) Bu yüzden değişimle ilgili temel mesele, değişimi pozitif hâle, bir gelişim hâline getirebilmektir. (VI) Eğer bu sağlanabilirse değişim, insan için yaşamı zenginleştiren bir unsur, bir kazanç hâline gelir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. **Aşağıdakilerin hangisi birlikte verildiği soruya yanıt vermemektedir?**

A) — Doğal afetler nelerdir ve ne kadar sürede gerçekleşmektedir?

— Doğal afet; genellikle insanların kontrolü dışında gerçekleşen ve gerekli önlemler alınmadığı takdirde büyük can ve mal kayıplarına yol açan doğa olaylarıdır. Bu olaylar, çoğunlukla kısa sürelerde gerçekleşir. Başladıktan sonra insanlar tarafından engellenemez

B) — İnsan kaynaklı afetlerin, doğa kaynaklı doğal afetlerden daha tahrip edici olduğu söylenebilir mi?

— Deprem, heyelan, çığ, sel ve don gibi doğa kaynaklı afetlerin sonuçları doğrudan ve hemen ortaya çıkar. Ama kuraklık, çevre kirliliği, küresel ısınma gibi daha çok insan kaynaklı bazı afetlerin sonuçları ise uzun bir zaman sonra dolaylı olarak görülür. Aslında, doğal bir felaketin potansiyel etkisi, olayın büyüklüğüne ve yerine bağlıdır.

C) —İnsanlar ne tür doğal afetlerle karşılaşmaktadır?

— Doğal afetler, "jeolojik" ve "meteorolojik" olmak üzere iki gruba ayrılır. Kaynağını doğrudan yer kabuğundan ya da yerin derinliklerinden alan jeolojik doğal afetler; deprem, heyelan, yanardağ patlamaları, tsunami gibi olaylardır. Atmosferdeki doğa olayları sonucunda meydana gelen meteorolojik doğal afetler ise sel, fırtına, tayfun, kasırga, kuraklık, çığ, erozyon ve su taşkınları gibi olaylardır.

D) — Bazı doğal afetlerin birbiriyle bağlantılı gerçekleştiği söyleniyor, bu konuda ne dersiniz?

— Bu, bilimsel bir gerçektir. Bazı doğal afetler arasında ilinti vardır. Örneğin geçmişte yaşanan bir sel, fay hatları üzerinde tahribat yaparak günümüzdeki bir depremin başlangıç noktası olabilir. Bu gerçekten hareketle, doğal afet tehdidine ve etkilerine karşı insanların çoğu zaman savunmasız kaldığını söyleyebiliriz.

E) — Doğal afetleri önlemek için neler yapılmalı?

— Aslında doğal afetlerin çoğu engellenebilir nitelikte değildir. Ancak küresel ısınma sonucu oluşan seller, çevre kirliliği gibi daha çok insan kaynaklı felaketler yıllara yayılan sistemli bir çalışma ve farkındalıkla önlenebilmektedir.

4. (I) Derginin son sayısı, ilginç ve güzel dosyalarla çıkıyor okurun karşısına. (II) Bu dosyalarda, İstanbul'un kültürel, tarihsel ve sosyal hayatı irdeleniyor. (III) Genç bir araştırmacı, Selçuklu sultanlarının İstanbul'da yaşadıkları ilginç anıları anlatıyor. (IV) Ülkemizde birçok dergi, uzun süredir tarihî eserlerimizi fotoğraflayıp arşivliyor. (V) Bir araştırmacı, Fatih Camisi haziresinde yatmakta olan meşhurlara değiniyor. (VI) Başka bir dosyada İstanbul'un gündelik hayatıyla ilgili ilginç tespitler yapılıyor. (VII) Bunun yanında İstanbul'a dair daha pek çok bilinmeyen konu anlatılıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) IV B) V C) III D) II E) VI

Paraf Yayınları

5. (I) Dijital dünyada yaşanan gelişmeler doğrultusunda dönüşen web, web 2.0'ın kullanıma geçmesiyle kullanıcıların da içerik üreterek, paylaşım yaparak, yorumlar yazarak dahil olabileceği bir yapıya bürünmüştür. (II) Webde gerçekleşen bu dönüşümle internet ortamında yer alan bilginin tek bir gönderici merkezli dağılımı sona ermiştir. (III) Böylece çok daha geniş bir katılım ortamı ile antidemokratik yapıdan çıkan web dünyası yeni bir yapı kazanmıştır. (IV) Web 2.0 ortamının sunduğu bu yeni yapıda ortaya çıkan en popüler ürünlerin başında sosyal medya gelmektedir. (V) Yeni teknoloji telefonlar sayesinde kullanıcı sayısı artan sosyal medya ve bu medyayı kullananlar, bugün çok daha etkili konuma gelmiştir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra, düşüncenin akışına göre, "İnternet tabanlı bu yeni medya, insanların gerçek dünyadaki yaşamlarını ve tüm etkileşimlerini sanal ortama aktarmalarına imkân tanımıştır." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. I. Görme engelli bazı insanların da yankıyla konum belirleme becerisine sahip olduğu biliniyor.

II. Yarasalar, yönlerini belirleyebilmek ve çevrelerindeki besinleri tespit edebilmek için yankıyla konum belirleme özelliğini kullanıyor.

III. Ses dalgaları bir nesneye çarptığında yansıyor ve yarasalar yansıyan sesi duyduklarında nesnenin yerini, büyüklüğünü hatta şeklini belirleyebiliyor.

IV. Bu sayede konuşmanın yankısı uzun sürede kulağına ulaşırsa çevresindeki nesnenin uzakta, kısa sürede ulaşırsa yakında olduğunu anlayabiliyor.

V. Bu beceriye sahip Daniel Kish isimli görme engelli bir kişi, bir kelimeyi sesli bir biçimde söylediğinde sesin yankılanarak geri döndüğünü söylüyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi sonuncu olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Kişiler arasındaki ilişkilerde bazı kusurları yüze vurmak tarafları incitebilir. Bu sebeple aralarında sıkı dostluk ilişkisi bulunmayan insanlar, hem karşısındakini kırmamak ve utandırmamak hem de eleştiri nedeniyle düşmanlığını kazanmamak için onun kusurlarını görmezden gelirler. ----. Çünkü dostlarının kusurlarını düzeltmesini ve başkalarına karşı eksikliği olmamasını isterler. Gerçekleri söylemek kişilere ağır geldiği için bir dostun eleştirel sözleri acı kabul edilir, "Dost acı söyler." sözü de bunu göstermektedir. Ne var ki yapıcı acı söz, boş iyi sözden üstündür.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Oysa gerçek dostlar, dostlarının iyiliği için onlara her türlü eleştiriyi yaparlar

B) Oysa gerçek dostlar birbirinin kusurunu, ayıbını yüzüne vurmazlar

C) Aslında bütün insanların bu şekilde davranmasını sağlamak gerekir

D) Dostlukların bozulmaması için insanların birbirine karşı hoşgörülü olması gerekir

E) Çünkü düşman edinmek kolay ama dost kazanmak çok zordur

8. Her romancının eseri, ister kendi zamanının meselelerini ele alsın isterse bu meselelerden fildişi bir kuleye kaçışı temsil etsin, açıkça veya sezdirme yoluyla yazıldığı zamanın sosyal olaylarının bir yorumudur. Hatta ütopyalar bile aslında yaşanan gerçeğin negatifini verir ve yazarın kendi zamanında kötü olarak nitelediği şeyleri yansıtır. Diyeceğim o ki ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) iyi yazılar, anlaşılması kolay, yazılması zor olan yazılardır

B) yazarın kişisel yaşamının aynası olan yapıtlar okur tarafından daha gerçekçi bulunur

C) yazar, bir hayal âleminde yaşar ve inanmasa da bu âlemin gerçekliğini okura kabul ettirmeye çalışır

D) yazarlık bir şeyleri doğru anlatmak değil, onları özgün kalıplar içinde anlatmaktır çoğu zaman

E) dönemiyle en ilgisiz yazar bile çelik kancalarla yaşadığı devrin ruhuna bağlıdır

Paraf Yayınları

1-D 2-C 3-B 4-A 5-D 6-D 7-A 8-E

1. I. Hayalperestlik farklı bir durumdur, sürekli gerçekleşmesi imkânsız olan hayallerin peşinde koşanlardır hayalperestler.

II. Arkadaşlar, önce hayal edin; bol bol hayal kurun, sonra öğrenin; bilgilerle donanıp hayallerinizin gerçekleşip gerçekleşmeyeceğini test edin.

III. Gerçekleşmesi için hayal kuranlarsa hedeflerine ulaşabilir, önce kendilerini inandırıp akıl gücüyle hayallerini gerçekleştirmek için çalışırlar.

IV. Hayal kurmakla hayalperestliği birbirinden ayırmak gerekir.

V. Böyle bir durum onları gerçeklerden uzaklaştırıp onlara zarar verebilir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) IV - I - V - III - II
B) II - I - V - III - IV
C) II - IV - I - V - III
D) I - V - IV - III - II
E) IV - V - I - II - III

2. ----. Dünya üzerinde ,2 milyar insan güvenilir içme suyundan yoksun yaşıyor. 2,4 milyar insan da sağlık koşullarına uygun suya erişemiyor. İçilebilir-kullanılabilir suyun %85'ini toplam dünya nüfusunun yalnızca %12'si tüketiyor. Avrupa'da ortalama su kullanımı günde 200-300 litre, ABD'de günde 575 litre. Oysa kalkınmakta olan ülkelerde yaşayan halkın beşte biri, bir insan hakkı olarak kabul edilen günde 20 litre suya bile erişemiyor.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi <u>en uygundur</u>?

A) İnsanların bilinçsizce su tüketmeleri yüzünden içilebilir su kaynakları her geçen yıl azalmaktadır
B) Yaşanan çevre felaketlerine bağlı olarak dünyanın genelinde suyun kullanımına yönelik birtakım sınırlamalar getiriliyor
C) İnsanlar bulundukları coğrafyanın özelliklerine göre dünyadaki su kaynaklarından eşit şekilde yararlanamıyorlar
D) Su; yaşamın sürekliliğini sağlayan, kültürleri şekillendiren, uygarlıkların kaderini belirleyen, vazgeçilmez bir değerdir
E) Ülkeler arası su paylaşımı sorunları, uluslararası tekellerin su yönetiminde etkin rol almaları, olası su kıtlığını gündeme getirdi

3. **Gazeteci:**

(I) ----

Ressam:

— Bu durum, dönem dönem değişiyor. Mesela yıllar önce cebimizde para olurdu ama Türkiye şartlarında iyi malzemeye ulaşamazdık. Bilhassa ithal boyaya... Bazen boyanın iyisini bulurduk ama gerekli finansal durumlarda sıkıntı çıkardı. Nihayetinde resim yapmak ciddi maliyetli bir iş. Boyası, tuvali, fırçası, çerçevesi ve sergi için oradan oraya taşınması külfetlidir. Özünde sevmeyi gerektirir.

Gazeteci:

(II) ----

Ressam:

— Sanat eserinin şartlarla işi yoktur. Olursa onun sanata dönüşmesi zordur. Çünkü duygu işidir bu. Bazen boş tuvalin başında akşama kadar oturduğum olur. Bazen de oturur oturmaz sular seller gibi akarım. Ama gün boyu resim ve renk düşünürüm ışığın peşinde. Bu benim yaşam şeklim.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) I. Resimle uğraşmak kişiye nasıl bir mali yük getirir?
II. Bir duygu veya düşüncenizin resme dönüşme süreci hakkında bilgi verir misiniz?

B) I. Kullandığınız resim malzemelerine ulaşmakta zorlandığınız oldu mu?
II. Resmi, çaba ve emek isteyen bir sanat olarak tanımlayabilir miyiz?

C) I. Bir ressam olarak resim sanatında yaşanan açmazları nasıl değerlendiriyorsunuz?
II. Resimlerinizde ilhamın payı nedir?

D) I. Resim sanatını diğer görsel sanatlardan ayıran en önemli faktör nedir sizce?
II. Ressamlığın bir yetenek işi olduğu görüşüne ne dersiniz?

E) I. Resim yaparken ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?
II. Resimlerinizi belli bir zamanı kollayarak mı yaparsınız?

Paraf Yayınları

4. (I) Yaz mevsiminin en güzel yanlarından biridir ilk fırsatta deniz kıyısına gitmek, kendini o serin sulara bırakmak, dinlenmek ve huzur bulmak. (II) Zaman hiç geçmesin isteriz ama tatil bitip de eve dönme vakti geldiğinde bu güzelliği bize her daim hatırlatacak bir şeyleri de yanımızda götürmek isteriz. (III) İşte deniz kabukları tam da bu sırada devreye girerek denizin o eşsiz güzelliğini, renkli dünyasını ve benzersiz kokusunu bizlere yıl boyunca hatırlatmaya devam eder. (IV) Yaz sonunda deniz kıyısından ayrılırken topladığımız deniz kabukları sayesinde istediğimiz her an o güzel tatilin hatırasının zevkine yeniden varabiliriz. (V) Denizden gelen mücevherler gibi kıyılara serpilmiş olan deniz kabukları; salyangozlar, midyeler, deniz tarakları, istiridyeler ve diğer deniz yumuşakçaları tarafından oluşturuluyor. (VI) Günümüzde tıptan matematiğe ve sanata, ağır metallerin temizlenmesinden kompozitlere ve malzeme bilimine kadar birçok alanda kullanılıyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

5. (I) Ahmet Haşim'in şiiri, yaşadığı dönemin toplumsal olaylarından tümüyle uzakta, oldukça bireysel bir şiirdir. (II) Şiirlerinde hep bireyin acıları, üzüntüleri ve iç dünyasını ele alır. (III) Bireyin iç dünyasına yönelen Haşim, anlamı bir yana iterek şiirde uyum, müzik ve sesin önemli olduğunu öne sürer. (IV) Ona göre şiirde anlamı yalnızca telkin etmek yeterlidir. (V) Çünkü belirsizlik de okuyucu açısından aynı durumu meydana getirecek ve her okuyan şiiri değişik biçimlerde yorumlayabilecek ve gerçek şiir ortaya çıkacaktır.

Bu parçadaki <u>numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra</u> düşüncenin akışına göre "Telkini yeterli gördüğü için de anlamın belirsiz oluşunu şiir için bir üstünlük olarak kabul etmiştir." **cümlesi getirilmelidir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) Roma ve Bizans dönemlerinden bu yana özenle inşa edilen İstanbul'daki çeşmeler; yüzyıllardır nice şaire, yazara ve sanatçıya ilham kaynağı olmuştur. (II) Çoğu çeşme, bugünlere ulaşamasa da Osmanlı zamanında dönemin zevkine ve sanat anlayışına göre yeniden biçimlenmiş; meydanlardan mahallelere ve özel mekânların içlerine kadar yüzlercesi daha yapılagelmiştir. (III) Genellikle sultan, valide sultan ve diğer saray mensupları tarafından yaptırılan bu çeşmeler; Osmanlı sanatında, kültüründe, sosyal yaşamında ve mimarisinde önemli yer tutmuştur. (IV) Dönemlere göre ekonomik gücün, refah seviyesinin hatta siyasi yapının bile göstergesi olmuştur bu çeşmeler. (V) İstanbul'un üçüncü büyük meydan çeşmesi olan Tophane Çeşmesi, tarihî surların dışında kalan çeşmelerin en güzellerinden biridir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Bu tutumun genelde olumlu tepkiler aldığını görüyorum. Yıllardır Sezai Karakoç'u, Rasim Özdenören'i, Mustafa Kutlu'yu yok sayan ideolojik eleştiri anlayışını eleştirenlerin aynı şekilde Sevim Burak'ı, Bilge Karasu'yu, Nezihe Meriç'i yok saymak gerektiğini ileri sürmeleri anlaşılmaz bir tutum. Bu kitabın belki de en büyük mesajı ön yargısız olması. Öykücünün teklif ettiği ideoloji ya da dünya görüşünün doğruluğunu, yanlışlığını tartışmadan metni sanatsal nesne olarak açıklaması, yorumlaması, çözümlemesidir.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine bir karşılık olarak söylenmiş olabilir?

A) Öykü yazarken ön yargıdan uzak durmanız size neler kazandırıyor?

B) Eserinizi oluştururken yansız davranmanız edebiyat dünyasında nasıl yankı buluyor?

C) Sanatsal değeri yüksek eserler yazma düşüncenizin olumlu sonuçları var mıdır?

D) Bir yazarın ideolojik eserler yazmasını doğru buluyor musunuz?

E) Edebiyatımızda isim yapmış sanatçılardan esinlenmenizi nasıl değerlendiriyorsunuz?

8. *Joker* filminde duygu durumunu ifade edemediği için kızgınlık veya üzüntü anında sadece kahkaha ile duygusal dışa vurum yaşayan bir kahramanın dramının anlatıldığını çoğu sinema izleyicisi biliyordur. ----. Çünkü insanlar bu tarz durumlara alışık değildir ve tahammül etmekte zorlanırlar. Araştırmalara göre günümüzde insanların yüzde ikiye yakını bu hastalıkla mücadele ediyor ve hastalığın ne yazık ki tedavisi henüz bulunmuyor. Ancak semptomları kontrol altına alacak ve en azından hastanın günlük yaşantısını kolaylaştıracak bazı önlemler alınabiliyor.

I. Bilim dünyasında psödobulber etki adı verilen bu durumu yaşayan kişiler, çok sık sosyal izolasyon yaşarlar

II. Dışarıdan yalnızca "tuhaf" bir alışkanlık gibi görünse de bu durum, çok ciddi sağlık sorunlarına işaret ediyor olabilir

III. Tüm bu nedenlerle bu rahatsızlığa "laughing disease" yani "kahkaha hastalığı" adı da verilmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere yukarıda verilenlerden hangileri getirilmelidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

Paraf Yayınları

1-A	2-C	3-E	4-D	5-D	6-E	7-B	8-A

1. Aile, çocuklar, iş, bazen de endişeler veya sıla hasreti, birçok baskı ve ruhsal gerilimi bir araya getirebilir. Böyle durumlarda kendimiz için belli aralıklarla mola vermemiz ve bilinçli olarak rahatlamamızı sağlamamız çok önemlidir. Baskı ve ruhsal gerilim son noktaya gelene kadar beklememeliyiz. Rahatlamamız ve toparlanmamız için kendimiz bir şeyler yapmalıyız. Modern dünyada yoğun iş temposu yüzünden insanlar ailesine ve dostlarına gerektiği kadar vakit ayıramıyor. Gezmek, şarkı söylemek, okumak, banyo yapmak, derin nefes alıp vermek, kısa süre uzanmak bunlara örnek olabilir.

Bu parçada anlatımın akışındaki kopukluğun giderilmesi için altı çizili cümlenin yerine aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Bunun için ilk adım, her gün birkaç dakikalık bile olsa kendimize belirli bir zaman ayırarak çeşitli aktivitelerde bulunmaktır.

B) Özellikle beyin geliştirici aktiviteler, boş zamanları değerlendirmek için güzel bir alternatif olabilir

C) Bunun için kısa molalar vermek yerine uzun bir seyahate çıkmak ya da nitelikli bir tatil planlamak çok daha rahatlatıcıdır.

D) Bu durum, bizi daha nitelikli bir yaşam için motive edebileceği gibi zamanımızı doğru değerlendirmek için de bize yeni bakış açıları kazandıracaktır.

E) İş temposu düşünüldüğünde yaşamda ara vermek ve bir nebze de olsa soluklanmak hiç de kolay değil.

2. (I) Teknolojinin gelişmesiyle birlikte edebiyat alanında görülen yeniliklerden biri, sesli kitap servislerinin kurulması oldu. (II) Birçok şirket, sesli kitap okuma sektörüne yatırım yaparak ünlü isimlere, tanınmış yazarların kitaplarını seslendirtti. (III) Seslendirilen kitaplarla okurlara yepyeni bir imkân sunan şirketler, yayıncılık sektöründe kendilerine önemli bir yer edinmeyi başardı. (IV) Yapılan bir araştırmada sesli kitap pazarının, ülkelerin ekonomik ve kültürel dinamiklerine göre değişkenlik gösterdiği saptandı. (V) Altyapısını tamamlamış, ekonomik açıdan gelişmiş ülkelerde sesli kitap okuma hızla yaygınlaştı. (VI) Teknolojiyi çok iyi kullanan ve yeniliklere açık olan genç nüfusun toplam nüfus içindeki oranının yüksek olması da sesli kitap okumada ülkeleri bir adım öne çıkardı.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. **Gazeteci:**

(I) ----

Sanatçı:

— Bu olguyu çok ilginç buluyorum. Bana göre şehirlerin bir estetik dili olmalı ve şehirleri, kolay kolay değişmekten ziyade hakkıyla korunmalı. Çocuklarımıza bırakacağımız en önemli şeylerden biri de kültürel miras. Yaşadığımız alanları, tarihî eserlerimizi, doğamızı bu şekilde harcamamızın çok hunharca ve çok günübirlik bir davranış olduğunu düşünüyorum. Bu davranışımızın nedeni bence şehrimizi evimiz gibi değil de belli bir süre kaldığımız bir mekân gibi görmemiz. Bu eserimde işte bütün bunları modern sanatın bana sunduğu imkânlar dâhilinde anlatmaya çalıştım.

Gazeteci:

(II) ----

Sanatçı:

— Sergide sunduğum işlerin hepsi Covid zamanında üretilmiş işler ve bu dönem benim de pratiğimi değiştirmeme sebep oldu. Ben üretimimi ev şartlarında, mümkün mertebe malzemelerimde uyarlamalar yaparak geçirdim. Açıkçası bu dönemde yaptığım bu çalışmalar bana hem çok iyi geldi hem de yaşadığımız sıkışıklık hissini dışa vurmama yardımcı oldu. Bu nedenle de bugüne kadar içime en çok sinen çalışmalarımı oluşturdular.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) I. Şehir yaşamının içinde olmanızın, sanatınıza olumlu yansıdığı söylenebilir mi?
II. Pandemi koşullarında sanat yapıtı üretmek sizin adınıza ne kadar zor oldu?

B) I. Şehirlerin her yönüyle korunması gerektiğine inanıyor musunuz?
II. Pandemi konulu bu eserinize yapılan eleştirileri nasıl karşılıyorsunuz?

C) I. Kent kültürü ile yetişen bir sanatçı olarak değişimin yanında mısınız yoksa karşısında mı?
II. Pandemi ve kapanmanın insan üzerinde etkilerini anlatan başka eserleriniz var mı?

D) I. Şehir yaşamının zor yönlerini eserlerinizde yansıtmayı planlıyor musunuz?
II. Pandemi koşullarının sanatçıları daha zor durumda bıraktığını düşünüyor musunuz?

E) I. Şehirlerin değişimi ile ilgili düşünceleriniz nedir ve bunları yapıtınızda nasıl konumlandırdınız?
II. Yaşanan pandemi ve arkasından gelen kapanmanın oluşturduğu koşullar üretimlerinize nasıl yansıdı?

Paraf Yayınları

4. Renk türlerinin psikolojik etkilerinden bahsedilirken ifade edilmesi gereken bir konu da bir rengin hem pozitif hem negatif özelliklerinin olabileceğidir. Örneğin kırmızı; bir ifade aracı, duyguların bir karşılığı olarak bize bazı anlamlarla görünür. Bu anlamlar her zaman, sözel açıklık kazanamasa da bizi ruhen etkiler. Bizde oluşturduğu ruh hâliyle psikolojik etkileşimler ortaya çıkarır. ----. Kırmızı renk, uygun tonlarda ve oranlarda kullanılmadığında bir mekân içerisinde kaosa neden olabilir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Renk türlerinin psikolojik etkileriyle ilgili yapılmış bir çok deney ve gözlem bulunmaktadır
B) Kırmızı bir gül, gerçek sevginin geleneksel bir ifadesidir ancak kırmızıyı görmek, kontrolü kaybetmek anlamına da gelebilir
C) Pozitif bir renk olan kırmızı, her zaman yaşamın iyi yönlerini barındırır tonlarının içinde
D) Çeşitli kültürlerde ve inanç sistemlerinde kırmızı rengin canlılar üzerindeki etkilerinden faydalanılmıştır
E) Seslerin, kırmızı renkteki mekânlarda daha farklı biçimlerde algılandığı ispatlanmıştır

5. ----. Çoğunlukla da gördüğü sorunlara çözüm getirme girişimiyle hareket eder. Bunu yaparken de onu doğuran koşulların kendisini şekillendirmesinden elbette kurtulamaz. Çünkü her sanatsal tavır, sebep-sonuç ilişkisiyle ortaya çıkar yani var olmasını tetikleyen olgulara ihtiyaç duyar. Durum böyle olunca da bir sanatçı, ortaya çıktığı dönemin toplumsal ve sanatsal ortamından etkilenmeden eser verebilir görüşü boşluğa düşmeye mahkûmdur.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

A) Sanat akımları, yaşamdaki zıtlıkların sanatı canlı tuttuğu gerçeği üzerine temellenir
B) Sanat akımları, insanın kendini tanıma isteğinin bir yanıtı olarak ortaya çıkmıştır
C) Gerçek sanatçılar, sanat ve yaşam arasındaki kopukluğu gidermeye çalışır
D) Her sanat akımı, dünyada olup bitenlere içinde bulunduğu dönemin diliyle katkıda bulunmak ister
E) Toplumsal olaylar, her zaman sanatçıların odağında olmuş ve olmaya devam edecektir

6. I. İnsan yaşamında renk ve fiziksel şekiller çağrışım ağı oluşturduğu gibi kokular da geçmiş yaşantıları anımsatıcı bir çağrışım ağı oluşturabilir.
II. Bu sinyaller kimyasal madde şeklindedir ve hücrelerdeki bu kimyasal maddeler bir süre sonra biter ve burnumuz kokulara karşı duyarsızlaşır.
III. Bu kokuları yeniden algılamamız, koku moleküllerinin bulunduğu ortamı terk etmemize ve bir süre sonra aynı ortama tekrar gelmemize bağlıdır.
IV. Çünkü mekân değişimi koku moleküllerine yönelik algıyı değiştirdiği gibi koku mekanizmasını da resetliyor.
V. Parfüm, çiçek veya herhangi bir şeyi kokladığımızda burnumuzda kokuyla ilgili sinir hücreleri etkinleşir ve bu hücreler beynimize sinyaller gönderir.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı ve kurallı bir bütün oluşturduğunda hangisi dışarıda kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Edebiyatın hayat ile ilişkisi çok tartışılan konulardan biridir. Edebiyat, hayatın bizatihi kendisinden beslendiği hâlde zaman zaman onu aşar. Hayattan yani bizden aldıklarını kendi tezgâhında işledikten sonra yine bize sunarak yapar bunu. Gündelik yaşantımızda üstümüze boca edilen sorunların bazılarının gözümüzün önünde olmasına rağmen farkında olmayız çoğu zaman. Ama ne zaman ki o sorunlar önümüze bir roman, bir öykü şeklinde gelir, işte o zaman onların farkına varır, hayıflanmaya başlarız. Okuduğumuz bir romandan, bir öyküden sonra ben bunların nasıl da farkına varmamışım, dediğimiz çoktur. Edebiyat tam da budur zaten; ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) onun amacı hayatın somut gerçeklerini bir fotoğraf gerçekliğiyle anlatmaktır
B) bizi bir süreliğine de olsa kurmaca dünyaya taşıyarak farklı bir hayat yaşatır bize
C) her gün karşılaştığımız ama bir türlü farkına varamadığımız olayları ve kişileri fark ettirir bize
D) bize güzel duygular ve yaşama sevinci aşılayarak gündelik yaşamımızı renklendirir
E) gündelik yaşama benzeyen hayatlar kurarak anlattıklarını inandırıcı kılmaya çalışır

Paraf Yayınları

1-A 2-C 3-E 4-B 5-D 6-A 7-C

1. ----. Ülkenin ekonomik olarak ne kadar güçlü olduğu eğitime yaptığı yatırımı belirlemektedir. Sanayileşmeyle artan ekonomik güç, Batılı devletlerin eğitimi kitleselleştirmesini sağlamıştır. Sanayinin gelişmesiyle birlikte ekonomik olarak güçlendikleri için eğitime daha fazla yatırım yapmışlardır. Bunun sonucu olarak eğitim, özellikle de mesleki eğitim daha nitelikli hâle gelmiş, bu da ekonominin daha fazla gelişmesine etki etmiştir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Eğitimin ekonomiye katkısı olduğu gibi ekonominin de eğitime etkisi vardır

B) Ulusal gelir ya da birey başına düşen gelir miktarı eğitim harcamalarını etkiler

C) Eğitimin aileden başlaması gerektiği görüşü, oldukça yaygındır

D) Eğitim, ekonomik büyümede ve gelirin artmasında bir etken olarak görülmemelidir

E) Son yıllarda eğitim harcamalarında yaşanan artış ülke ekonomilerini de sarsıyor

2. Ergenlik evresi, büyüme ve gelişmede hızlı artışın olduğu bir evredir. (I) Bu evrede beslenme gereksinimleri de en yüksek düzeye ulaşmaktadır. (II) Günlük alınması gereken enerjinin; %10-15'i kaliteli proteinlerden, %30-35'i yağlardan ve %50-60'ı da karbonhidratlardan karşılanmalıdır. (III) Özellikle vücuttaki dokuların gelişmesinde etkili olan folik asit ve B12 vitaminine, ayrıca A vitaminine olan ihtiyaç belirgin hâle gelmektedir. (IV) Aynı zamanda iskelet sisteminin gelişmesi için yeterli oranda D vitamini almak gereklidir. (V) Kan hacminin artışında ve iskelet yapısında önemli olan demire ilave olarak C vitamini içeriği yüksek besin maddeleri de demirin emilimini artırdığı için gereklidir.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine "Enerjiye olan ihtiyaç artışı ile birlikte proteine, vitamine ve minerale olan ihtiyaçlarda da artış görülmektedir." **cümlesi getirilirse parçanın anlam bütünlüğü bozulmaz?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Biyoçeşitliliğin korunması için neler yapılmalıdır?" **sorusuna yanıt vermektedir?**

A) Günümüzde doğal yaşamı ve insan refahını etkileyen, devamlı bir biyoçeşitlilik kaybına şahit oluyoruz. Bu kaybın esas nedenleri, yoğun tarımsal üretim, inşaat faaliyetleri; ormanlar, okyanuslar, nehirler, göller ve toprağın aşırı kullanımı ve iklim değişikliğidir.

B) İklim değişikliği, biyoçeşitliliği olumsuz etkilerken bazı canlılar, bu duruma kendilerince çözümler bulabiliyor. Canlılar, hayatta kalmak için kendi çevrelerine uyum sağlıyor veya başka bir yere göç ediyor. Bazı türler ise sürekli olarak kendileri için elverişli iklim koşullarının izini sürüyor.

C) Biyoçeşitlilik dünya için çok önemli bir zenginliktir. Türlerin yok olması hepimizi derinden etkiler. Bu durum, belirgin ekonomik ve sosyal sonuçlara neden olurken belli türlerin zarar görmesi, yaban hayatı turizmi açısından da ciddi riskleri içinde barındırır.

D) Biyoçeşitliliği kaybettikten sonra yapılacak çok bir şey kalmıyor. Ancak yine de türlerin iklim değişikliği karşısındaki direncinin güçlendirilmesi, türlerin yayılımını kolaylaştıran biyolojik koridorların ve "sığınak" olarak bilinen alanların korunması, türlerin varlığı için hayati önemde.

E) Biyoçeşitlilik kaybının durdurulması hedefinin henüz gerçekleşmediğini biliyoruz. Ancak böyle bir hedefin belirlenmesi bile kesinlikle toplumsal farkındalığı artırıyor. 2001'den bu yana, biyoçeşitlilik kaybını ele alan politikalarda önemli değişiklikler olmuştur.

4. (I) Gubari, gözle görülemeyecek kadar küçük, ince yazı ve hat sanatıdır. (II) Bu hat sanatı her türlü objeye ve cisme uygulanabilir. (III) Tarihte cepte taşınan veya kolyelere takılan mushaflar, *Kur'an-ı Kerim* ayetleri gubari yazısı ile yazılırmış. (IV) Bazen de savaşta sancaklara takılan ayet ve hadisler de bu yazı sanatı ile işlenmiş. (V) Gubarinin özel bir yazı karakteri bulunmaz yani her yazı karakterinin çok ince ve küçük yazılan biçimlerine genel olarak gubari denir. (VI) Ancak ünlü arkeoloji bilgini Kalkeşendi, gubarinin rik'a ve nesih yazılarının karakteristik özelliklerinin karışımı olduğunu belirtir. (VII) Yapısı itibarıyla da rika ve nesih dışında nesta'lik yazı karakterlerine daha uygun olduğu görüşü de yaygındır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

Paraf Yayınları

5. Yaşadığımız dünyada iyi ile kötü bir arada ortaya sürülüyor. Neyin değerli, neyin değersiz olduğunu kestirmek çok güç. Sanatlar için de durum aynı. Bir sürü yapıt koyuyorlar önümüze; hangisi iyi, niçin iyi, bilemez olduk. Halkın iyiyi kötüden ayıran sezgi gücüne ne kadar güvenirsek güvenelim, gene de bu böyle. Çünkü alışma denilen bir şey var. İnsan kötü sanata da alışıp ısınabiliyor. Giderek iyisine direnmeye başlıyor. Ancak zaman denilen eleştirmen her şeyi yerli yerine koyacaktır. Şimdilerde kötüler kazansa da... Bütün bunlara bakarak şu yargıya ulaşabiliriz: ----

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Sadece eleştirmenler, bir sanat yapıtının gerçek değerini belirleyebilir.
B) Sanat yapıtının gerçek değerini zaman ortaya koyacaktır.
C) Sanatta iyi ile kötü, insanlık tarihinde hep yan yana yürümüştür.
D) Sanatta iyiyi kötüden ayıracak en önemli ölçüt halkın sezgisidir.
E) Sanat yapıtı kendi toprağında yeşermezse geleceğe kalamayacaktır.

6. I. Türkiye Türkçesinin bu tarihî gelişme sürecinde İstanbul'un fethi, önemli bir dönüm noktasıdır.
II. 11. yüzyılın başlarından itibaren Anadolu'ya göç eden Türklerin dili, Türkiye Türkçesi dediğimiz durağına gelinceye kadar belli süreçlerden geçmiştir.
III. 20. yüzyıldan sonra Türk toplumunun yüzünü iyiden iyiye Batı'ya döndürmesi ise yine yeni bir dönemin başlangıcı olarak tarihteki yerini almıştır.
IV. Bu önemli olaydan sonra Türkçe daha yüksek bir bilim ve sanat dili olarak gelişme imkânı bulmuş, imparatorluk medeniyetinin taşıyıcı bir unsuru hâline gelmiştir.
V. Bütün bunlar ışığında Türkiye Türkçesinin tarihî gelişiminde üç esas dönemin olduğu söylenebilir: Fetih öncesi, Fetih sonrası ve 20. yüzyıl sonrası.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler kullanılarak anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda hangisi sonuncu olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. **Gazeteci:**

(I) ----

Uzman:

– Bazen geçmişten esinleniyorsun. Kırk yıl önce denenmiş bir aleti nano boyutlarda yapınca enteresan sonuçlar çıkabiliyor. Bilim ve teknoloji "Bugün yataktan kalktım, aklıma acayip bir şey geldi ya da Newton gibi kafama elma düştü, yeni bir şey buldum." şeklinde ilerlemiyor.

Gazeteci:

(II) ----

Uzman:

– İnsanlar nasıl oluyor da tek bir konunun peşinden yıllarca bıkıp usanmadan koşabiliyor? Ben bir tek şeye odaklanamıyor, çok çabuk sıkılıyorum. Değişkenliği seviyorum, sürekli farklı alanlarda çalışıyor, yeni şeyleri arıyorum.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) I. Sizce bir araştırmada yaratıcı olmak mı, hayal etmek mi daha önemli?
II. Çoğu araştırmacı belirli bir konuya yoğunlaşırken siz niye birden çok alanda araştırma yapıyorsunuz?

B) I. Bilimin, geçmişin birikimi üzerinde yükseldiğine inanıyor musunuz?
II. Araştırma yöntemlerinizdeki sıra dışılığı neye bağlıyorsunuz?

C) I. Altında sizin imzanızın olduğu buluşlar nasıl ortaya çıkıyor?
II. Kişiliğiniz, bilimsel çalışmalarınıza ne ölçüde yansıyor?

D) I. Yaptığınız teknolojik aletler bütünüyle sizin fikirleriniz midir?
II. Çalışma yöntemleriniz diğer bilim insanlarının yöntemlerinden farklı mıdır?

E) I. Araştırmacı, bir konuya odaklanırken ne tür bir yaklaşım sergiler?
II. Bilimsel araştırmalarda birden çok konuya odaklanmanın yararı nedir?

8. (I) Bir milletin yaşantısı, neredeyse tüm boyutlarıyla o milletin edebiyatında yer alır. (II) Edebiyat, bu yönüyle "milletlerin günlüğü" durumundadır. (III) Bu öyle bir günlüktür ki milletlerin yaşantısını anbean izleyen bir projektör görevi görür. (IV) Bir toplumun kimlik edinme sürecinin en önemli yapı taşlarından biridir edebiyat. (V) Bu yönüyle edebiyat, ulusun kimliğinin aynası olarak hizmet verir ve onun hikâyesini anlatır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Paraf Yayınları

1-A	2-C	3-D	4-D	5-B	6-E	7-A	8-D

1. Polisiye eserlerde klişe bir form vardır: Zeki dedektif Sherlock Holmes ve yanından ayrılmayan biraz saf ve hep yanlış tahminler yapan dostu Doktor Watson. (I) Watson sayesinde Sherlock Holmes'un hangi zor yollardan düğümleri çözdüğünü ve ne kadar becerikli olduğunu görebiliriz. (II) Romanın atası sayılan *Don Kişot*'ta da hayalci şövalyenin yanında aptal denecek kadar düz bakışlı arkadaşı Sancho'yu görürüz. (III) Kendi romanlarıma gelince ben onlarda bu tür "ikili zıt karakterler" formunu, karakterlerle değil; "ikili temalar" üzerinden işlemeye çalıştım. (IV) Bunu gerçekleştirirken de tabii ki hayal gücümün sınırlarını iyiden iyiye zorlamam gerekti. (V)

Bu parçada düşüncenin akışına göre numaralanmış yerlerden hangisine "Bu iki örnekte olduğu gibi iki ayrı dünya bir arada yol alır ve o ikilik sayesinde okur, bir diğerini daha iyi görür." **cümlesi getirilmelidir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Öz güven; bireyin, başkalarının değerlendirmelerinin etkisinde kalmadan kendini değerli bulması, iç huzurunun olması ve yaptığı işlerden dolayı kendine saygı duymasıdır. (II) Sürekli olarak yetersizlikle, beceriksizlikle suçlanan biri giderek kendinden şüphe etmeye başlayabilir ve bir süre sonra beceri ve yeteneklerinden kuşkuya düşebilir. (III) Bir başka deyişle, kişide "öz güven kaybı" ortaya çıkabilir. (IV) Öz güveni düşük bireyler, psikolojik tedavi görmeden bu durumdan kolay kolay kurtulamaz. (V) Öz güven kaybının yaratacağı sonuçlar toplam bir yetersizlik duygusuna dönüştüğünde geriye sadece, "yap" denileni yapan, yaratıcılığı körelmiş, iş yapma isteği kalmamış ve bulunduğu konuma layık olmadığına inanan bir mağdur kalır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Günlüğün tarihte ilk kez Romalılar tarafından kullanıldığı bilinmektedir. (II) Notların kabaca birleşiminden oluşan bu ilk günlükler duygusallıktan ve edebî içerikten yoksundur. (III) 19. yüzyılın ortalarına doğru, romantik akımın en yoğun yaşandığı dönemlerde günlükler, sanatsal değer bakımından yükselmeye, içerik yönünden çeşitlenmeye başlar. (IV) Bir günlüğü edebî günlük sınıfına koyan, edebiyatçıların elinden çıkması değil, edebiyat olaylarına, kişilerine ve sorunlarına yönelmiş olmasıdır. (V) Özellikle Batı'da 20. yüzyılda yaygınlaşan edebî günlükler, özel günlük olarak da adlandırılır. (VI) Bunun en güzel örneklerini André Gide, Julien Green, Stefan Zweig gibi sanatçılar vermiştir.

Bu parça ikiye bölünmek istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. **Gazeteci:**

(I) ----

Yönetmen:

Uzun süre yurt dışında yaşadım. Ancak sık sık İstanbul'a geldiğim için hep burada yaşayan birine kıyasla değişimi daha net görme şansım oldu. Dört beş yıllık aralıklarla buraya geldiğinizde yeni yapıları, kaybolan yeşil alanları, artan trafiği daha belirgin bir şekilde görebiliyorsunuz. Bu durum, benim kente farklı açılardan bakmamı ve çok beğenilen bir filme imza atmamı sağladı.

Gazeteci:

(II) ----

Yönetmen:

Kenar mahallelerdeki insanlarla uzun görüşmeler yaptım. Onlarla ilgili birçok panele, konferansa katıldım. Oralarda gördüklerim, duyduklarım beni derinden etkiledi. Çok önemli konular konuşuluyor, onların hayatını etkileyen çok önemli bilgiler veriliyordu. Onları not edip sinema diline aktardım. Çekimlere başlamadan, güvendiğim bir iki dostuma gösterip onlardan da görüş aldım.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) I. Kentsel dönüşümün insanlar üzerindeki etkisini sinemaya taşımaktaki amacınız neydi?
II. Bu filminizin öncekilerden temel farkı nedir?

B) I. Kentsel dönüşüm konusunda oldukça başarılı bir film yapmanızı neye borçlusunuz?
II. Son filminizin hazırlık döneminde neler yaptınız?

C) I. Filmlerinizde hep kentsel dönüşüm konusuna değinmenizin altında yatan gerçek nedir?
II. Kenar mahallelerdeki insanları yakından tanıyor musunuz?

D) I. Kentsel dönüşüm temalı bir film yaparken yurt dışı deneyimlerinizden yararlandınız mı?
II. Film çekimlerinde yaşadığınız ilginç olaylardan söz eder misiniz?

E) I. İstanbul'daki kentsel dönüşüm konusunu sinemaya taşımada öncülük yaptığınızı düşünüyor musunuz?
II. Kenar mahallelerdeki insanların yaşamından söz eder misiniz?

5. I. AARON, programlandığında yanında herhangi bir kimse olmadan kendi başına çizim yapabilen ilk bilgisayar programıydı.

II. Cohen, icadını yıllar içinde geliştirdi hatta AARON sayesinde, öldükten sonra bile sergilenecek düzeyde ürün ortaya koyabilecek ilk ressam olacağını iddia ediyordu.

III. Yapay zekâ ile üretilen sanat eserlerinin başlangıcı ressam Harold Cohen'ın çalışmalarına dayandırılıyor.

IV. 1973'te Cohen, kendi öğrettiği bir dizi kuralı uygulayarak çizimler oluşturabilen bir program yazdı ve bu çizim programına AARON adını verdi.

V. Ancak teknoloji dünyasının yapay zekâdan beklentisi, herhangi bir programlama olmadan sanatçıdan bağımsız kendi ürünlerini vermesiydi bu yüzden AARON gerçek bir yapay zekâ olarak kabul görmedi.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı ve kurallı bir bütün oluşturduğunda hangisinin yeri değişmez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. ----, insana o yazarla ilgili daha derinliğine düşünme fırsatı ve kitapları arasında en azından bir karşılaştırma ya da kıyaslama olanağı verir. Bu da o yazarın tipik özelliklerini yakalama fırsatı tanır. Aynı şeyi, aynı türde farklı yazarların kitaplarını okuyarak da deneyebiliriz. Aynı tür ancak farklı kişilikler sunan farklı yazarların kafanızda ve yüreğinizde bıraktıkları izlenimler karşılaştırılarak bir araya getirildiğinde belki de aynı izlekleri işlemiş yazarların biçem farklılıklarını yakalama fırsatı verir size.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Bir yazarın birkaç kitabını arka arkaya okumak
B) Bir eserin yazılış amacını anlamaya çalışmak
C) Yazar hakkında yayımlanmış eleştirileri takip etmek
D) Ünlü yazarların hayat hikâyelerini bilmek
E) Bir kitapta anlatılanlarla gerçek yaşamı karşılaştırmak

7. Mevsimlere göre genel dağılımına bakıldığında heyelanlar en çok ilkbahar aylarında görülmektedir. 2006 yılında Filipinler'de meydana gelen ve yaklaşık 1.700 kişinin ölümüne veya kaybolmasına, Endonezya'da ise 80 evin toprak altında kalmasına ve en az 160 kişinin ölmesine sebep olan heyelanlar ilkbaharda gerçekleşmiştir. Bu mevsimde heyelanların sık görülmesinin sebebi, karların erimesi ve yağışların bol olmasıdır. Birçok tetikleyici faktörün rol oynadığı heyelanlar, birkaç saniye gibi kısa sürede meydana gelebildiği gibi, çevredeki unsurlara bağlı olarak uzun sürede de gelişebilmektedir.

Bu parçada heyelanlarla ilgili olarak aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı vardır?

A) Önüne geçebilmek için ne gibi önlemler alınmalıdır?
B) En çok ilkbahar aylarında görülmesinin nedeni nedir?
C) Daha çok, Filipinler'de görülmesi bu ülkeyi nasıl etkilemektedir?
D) Çok kısa sürmesi tehlikesinin az olduğunu gösterir mi?
E) Ağaçlandırmanın heyelanları önlemede bir etkisi var mıdır?

8. Şiirimde etrafımda olan biteni görmek, gördüklerimi damıtıp açığa çıkarmak istiyorum. İç yaşantımı damıtarak, karmaşık olanı ayrıştırıp sözcüklerle dile getirmeye; saf, duru olana ulaşmaya çalışıyorum. Bu konuda düşünüyorum. Düşündükçe felsefe giriyor işin içine. Felsefe baktığım şeyi görmeyi, dert ettiğim şeylere isim vermeyi öğretiyor bana. Örneğin, dünyada neden var olduğumuz sorusu, felsefe okumadan önce beni yaralayan bir soruydu. Felsefe okumaları ile bir varoluş kaygısına girdiğimi ve bu problem üzerine eğilmem gerektiğini öğrendim. Bu durum, ----. Dizelerdeki sığ bakışlar, yerini derinlikli bakışlara bırakıyor.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) şiirin kendine özgü kurallarıyla çelişiyor
B) şiirin yoğun anlatımına gölge düşürüyor
C) düşüncelerime ve yazdıklarıma yansıyor elbette
D) şiirin estetik boyutunu önemli ölçüde zedeliyor
E) şiirle felsefenin sınırlarını kesin çizgilerle belirliyor

Paraf Yayınları

1-C 2-D 3-C 4-B 5-E 6-A 7-B 8-C

1. *İntibah*'ın yeni bir baskısı daha yapıldı. Bu yeni baskının ön sözünde romanın, aynı dönemde yazılan *Dürdane Hanım* ile benzerlikler taşıdığı söylenmiş fakat benzerliğin hangi açıdan olduğu üzerinde fazla durulmamış. Benzerliklerin üzerinde daha detaylı durmak, okurlar açısından faydalı olabilirdi ama romanı yayına hazırlayan kişi bu yolu tercih etmemiş. Kaynak alınan özgün eserin Atatürk Kitaplığından alındığı belirtilmiş. Ancak günümüz diline aktarılırken romanın hangi baskısının esas aldığına ya da künyesine dair bir açıklamada bulunulmamış. Dolayısıyla ----. Dil içi çeviride nasıl bir yöntem izlendiği, cümlelere ve yazarın üslubuna müdahale edilip edilmediği de belirtilmemiş.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) yeni baskının hangi nüshadan yola çıkılarak Latin harflerine aktarıldığı bilinmiyor
B) edebiyat tarihinde önemli yeri olan bir roman günümüz Türkçesine aktarılmış
C) eski baskılar varken neden yeni bir baskıya gerek duyulduğu pek anlaşılamıyor
D) roman eski harflerden Latin harflerine aktarılırken bazı yazım yanlışları yapılmış
E) orijinal baskıdaki bazı bölümler, yayıncının isteği doğrultusunda romandan çıkarılmış

2. Edebiyat yapıtından belli bir görev, hele de "işlev" beklemek edebiyatın da sanatın da özüne aykırıdır. Edebiyatın sanat dışında bir işlevi yoktur. Yol göstermek, didaktik göreve soyunmak hatta bilinçlendirmek, yapıtı edebiyat dışına iter. Ama farkındalık yaratmak başka bir şey. Edebî nitelemesini hak eden her iyi yapıt, şu veya bu konuda farkındalık yaratır. Bu durumda sanatçıdan beklenen şudur: ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Okurun bilgi ve deneyimini artırarak yapıttan tat almasını sağlamak
B) Herhangi bir ideoloji ya da dünya görüşünü benimsemeden yapıtlarını yazmak
C) Seçtiği konuları okurun günlük yaşamıyla ilişkilendirerek sunmak
D) Toplumsal bir farkındalık yaratırken bireyselliği göz ardı etmemek
E) Vereceği mesajları yapıtın sanatsallığına gölge düşürmeden ustaca gizlemek

3. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Meslek seçimini yapmadan önce doğru tercihte bulunmak için yapılması gerekenler nelerdir?" **sorusuna cevap vermektedir?**

A) Meslek, insanlara yararlı mal veya hizmet üretmek ve karşılığında bir gelir elde etmek için yapılan, belli bir eğitimle kazanılan ve kuralları toplumca belirlenmiş faaliyetler bütünüdür. Hem bireylerin temel ihtiyaçlarını karşılayabilmesi ve hayatlarını idame ettirebilmeleri için önemlidir hem de toplumsal statü ve doyum sağlama aracıdır.
B) Teknolojinin gelişmesine paralel olarak, toplumların iş gücü ihtiyacı içinde, düşük becerili iş gücünün oranı azalırken yüksek beceri seviyesine sahip iş gücü ihtiyacı oranı artmaktadır. Yeni meslekler ortaya çıkmakta ve kişilerin iş değiştirme süresi kısalmakta ve iş değiştirme sayısı artmaktadır.
C) Profesyonel anlamdaki mesleklerde mesleğin bilgi unsuru daha ağırlıklıdır ve yükseköğretim gerektiren mesleklerdir. Profesyonel meslekleri zanaattan ayıran en önemli yön, bilgilerinin genişleyebilir, artabilir olmasıdır. İlave olarak bu meslekler, zihinsel becerileri gerektirir.
D) Kişi, kendini tanıma adına ilk adımını attığında hedefine doğru gidiyor demektir. İleride pişman olunmayacak bir mesleğe sahip olmak, her şeyden önce kişinin kendini, zaaflarını, potansiyelini tanımasından geçer. Özellikle nelere ilgi duyduğunun, nelerden keyif aldığının farkına varması gerekir.
E) Meslek seçimi sadece geçim sağlamak, para kazanmak amacıyla yapılan sıradan bir iş değildir. Meslek seçimindeki karar, kişinin okul hayatındaki başarı ve başarısızlığını önemli ölçüde etkilemektedir.

4. I. Ancak 18. yüzyıl sonlarında başlayan Aydınlanma Çağı'na kadar tıp alanında çok büyük ilerleme kaydedilememiştir.
II. Özellikle bilgi, bilim ve teknoloji insanoğlunun yaşam beklentisini çok ötelere taşımıştır.
III. Tarihinin başlangıcından beri insanoğlu gerek hastalıkların önlenmesi gerekse tedavisi için sürekli bir arayış içinde olmuştur.
IV. Modern tıbbın başlangıcı sayılan Aydınlanma Çağı'ndan bu yana ise gerek koruyucu hekimlik önlemlerinde gerekse modern tedavi yöntemlerinde inkâr edilemez bir devrim gerçekleşmiştir.
V. Öyle ki iki büyük Dünya Savaşı'na rağmen, modern toplumlarda yaşam beklentisi hep artmış ve günümüzde 80'li yaşlara gelmiştir.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler kullanılarak anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda hangi cümle baştan dördüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Paraf Yayınları

5. (I) Turnelere katılıyorum, dinleyicinin tepkisini anında görme imkânım oluyor. (II) Turneler benim için önemli çünkü sözlerimin dinleyicilere ulaşıp ulaşmadığını, onların hayatlarına girip girmediğini görmemi sağlıyor. (III) Değişik ülkelerde farklı kültürlerde benzer etkileşimlere şahit olmak heyecan verici; beraber hissetmek, söylemek ve yaşamak olağanüstü bir deneyim. (IV) Müzik, farklı kültürleri ortak bir paydada buluşturur. (V) Müzikten keyif almanız için o müziğin yapıldığı kültüre mensup olmanız gerekmiyor. (VI) Bu yönüyle müzik tüm sanatlar içinde insanı birbirine yaklaştıran yegâne araç.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

6. (I) Osmanlı Dönemi'nde kurulan vakıfların önemli bir kısmı, devletten kaynak aktarılarak oluşturulurdu. (II) Vakıf kurmak isteyen veya kurduğu vakıflara kaynak arayan devlet adamları ve memurlar, padişahtan vakıfları için gelir talebinde bulunurlardı. (III) Padişahlar da bu vakıflara bazı önemli gelir kaynaklarını ayırırdı. (IV) Tanzimat'a kadar sürekli sayıları artan vakıflar, sonradan eski özelliklerini kaybetti. (V) Devlet adamlarının kurduğu kamuya yönelik bu vakıfların çoğu da bu tür gelir kaynaklarıyla desteklenirdi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. ----. Bir görüşe göre hayatı yansıtmaktadır, varoluş nedeni budur. Bir başka düşünceye göre yaşanan olayların, yazarın bakış açısıyla anlatımıdır. Yazarın kişiliğini eserine nasıl koyduğu, yaşantısını nasıl bir bireşim içinde sunduğu önemlidir. Edebiyata okurlar açısından bakılabilir; edebiyatın halk için yaratıldığı, halk olmasa edebiyatın da olamayacağı söylenebilir. Edebiyatın kendi başına ve kendi içinde bağımsız bir varlık olduğu, kendine özgü bir yapısının olduğu görüşü ileri sürülebilir. Bütün bu görüşler önemlidir ama hiçbiri, edebiyatı tek başına açıklamaya yetmez çünkü belki de edebiyat, hepsinin toplamıdır.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Edebî eserlerin yaşamla bağı son derece önemlidir
B) Edebî eserlerde yazar, yaşamı güzelleştirerek anlatır
C) Edebiyatın gündelik yaşamdaki yeri ve önemi konusunda ilginç bir görüş vardır
D) Edebiyatın sanat için mi toplum için mi, yapılması gerektiği öteden beri tartışma konusudur
E) Edebiyatın, farklı açılardan yorumlanıp değerlendirilmeye uygun bir yapısı vardır

8. Edebî olanı yaşamın gerçeklerinden ayırmak; daha da önemlisi onun yazınsal bir gerçeklik olduğunu ileri sürmek, ülkemizde yadırganan bir tutumdur. Bunun temelinde edebiyat dünyamızda egemen olan yansımacılık anlayışı var. Bu anlayışa göre, gerçeklik dediğimiz şey, yaşamın yapıta aynen yansımasıdır. Hâlbuki, sanat, yaşamı olduğu gibi yansıtmak olsaydı bunu herkes yapardı. Oysa usta sanatçı, ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) gerçek üzerinde eklemeler çıkarmalar yaparak o gerçeği kendi bakış açısıyla vermeyi amaçlar
B) nesnel bir bakış açısıyla hayatın gerçeklerini yorumsuz olarak aktarmakla mükelleftir
C) gözlemlerinden yararlanarak oluşturduğu eserinde toplumun her kesiminden insanlara yer verir
D) okurun gerçeklik algısını değiştirerek okurda davranış değişikliği oluşturmalıdır
E) yazınsal birikimi sonuna kadar kullanarak her türlü sanatsal tecrübeden yararlanmasını bilir

9. Osman Hamdi Bey, bizde kadın konusunu işleyen ilk Türk ressamıdır. Aile bireyleri, yakınları ve dostlarının portrelerini yaptığı gibi, birçok kadın ve genç portresi de yapmıştır. ----. Çarşıda, gezintide, türbe veya mezarlık ziyaretinde, evde kadın konusunu işlemiştir. Evdeki kadın kompozisyonlarında, yatarak kitap okuyan kadına, evinde herhangi bir iş yapan kadına, enstrüman çalan hatta ressama modellik eden kadına kadar, değişik konularla yaşamın içinde göstermiştir kadını. Kadını ev içindeki uğraşlarla canlandırdığı resimlerin çoğunda doğallık hâkimdir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Kadın, onun portrelerinde yaşamı değerli kılan bir imge olarak yer almıştır.
B) Portrelerinde sık sık kadına yer vermesinin temelinde, annesine duyduğu özlem vardır.
C) Ünlü ressam, kadının sanatta da var olması gerektiği görüşünü savunmuştur.
D) Portrelerinde kadını, genellikle günlük yaşamı içinde ele almıştır.
E) Kadınları doğal yaşamın içinde vermeye çalışması Batı resminden etkilenmesiyle ilgilidir.

Paraf Yayınları

1-A	2-E	3-D	4-B	5-C	6-D	7-E	8-A	9-D

1. (I) Dünya üzerinde bugüne kadar konuşulduğu bilinen tam 7117 dil bulunuyor. (II) Bu diller arasında günümüzde en yaygın kullanılanları ise sırasıyla İngilizce, Çince, Hintçe ve İspanyolca. (III) Küreselleşen dünyada insanlar gerek eğitim gerek ticaret gerekse kültürel amaçlarla ana dilleri dışında yaygın olan bu dillerden birini öğrenmeye çalışıyor. (IV) İkinci dilin önemine inanan uluslar, temel eğitimin ilk basamaklarından itibaren ana dilin yanında ikincil bir dil öğretme programları, dersleri koyuyor. (V) Tek dil konuşan insanlarla karşılaştırıldığında çok dilli bireylerin bellek, dikkat, karar verme gibi bilişsel işlevleri daha gelişmiştir. (VI) İkiden fazla dil bilmek, sinir hücreleri arasındaki bağlantıları artırdığı için beynimizin hem öğrenme kapasitesinin korunmasını sağlıyor hem de alzaymır, demans gibi rahatsızlıklara yakalanma riskini de azaltıyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. (I) İnsan beyninin 10 yaşına kadar sünger kıvamında olduğu ve bu dönemde temel yetenek ve becerilerle ilgili her şeyi emdiği, günümüz bilim adamlarının ortak görüşüdür. (II) Bu dönem, çocukların içindeki potansiyeli açığa çıkarıp yükseltmek için çok önemlidir. (III) Yani çocuğun beynini bir santral gibi düşünürsek bu santrali elli hatla kullanmak yerine bin hatlık bir merkeze dönüştürmek mümkün. (IV) Çünkü beyni bilmeden çocuğun davranışlarını yorumlamak pek çok hataya neden olur. (V) Çocuğun birçok davranışı ile ilgili "vurdumduymaz, saygısız, saldırgan, tembel vb." nitelemeler yapılabilir. (VI) Oysa bu tepkiler çocuğa özgü değil, bulunduğu yaşa uygun davranışlardır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra, "Ancak bunu yaparken beynin nasıl işlediğini çok iyi bilmek gerekir." **cümlesi getirilirse parçanın anlam bütünlüğü sağlanmış olur?**

A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. ----. Bunun için de o metinlerde anlamsal çok değerlilik söz konusu değildir. Bunlardan öğrendiklerimizi yaşama geçirebilir, uygulayabiliriz. Okuduğunu anlayabilen herkese aynı şeyleri söyler bu metinler. Değişik biçimde yorumlanmaya elverişli bir yapısı yoktur. Bu nedenle bu metinlerde anlatılanların doğruluğu ya da yanlışlığı tartışılabilir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıda verilenlerden hangisi getirilemez?

A) Öğretici metinlerde dil, çağrışımsal bir değer taşımaz
B) Öğretici metinlerde dil, sanatsal değil, öğretici amaçlarla kullanılır
C) Öğretici metinler, okur üzerinde sanatsal metinler kadar etkili değildir
D) Öğretici metinlerde kuru, sanatsallıktan uzak ve tek boyutlu bir dil kullanılır
E) Öğretici metinler, okura göre farklı anlamlar kazanacak nitelikte değildir

4. I. Dünyada 2009 yılında üretilen e-atıkların sadece %13'ünün geri dönüşümü sağlanmış.
II. 2020 yılında ise geri dönüşüm oranının %18,4 olması bekleniyor.
III. Gelişmekte olan ülkelerde e-atıkların geri dönüşümü yasal olmayan işletmeler tarafından yapılıyor ve kullanılan yöntemler işçilere ve çevreye zarar veriyor.
IV. Bununla birlikte gelişmiş bazı ülkelerde biriken e-atıkların %50-80'i gelişmekte olan ülkelere ihraç ediliyor.
V. Gelişmiş ülkelerde ise e-atık geri dönüşümü minimum insan gücü içeren otomatik sistemler ile yüksek oranda değerli metal kazanımıyla gerçekleştiriliyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için aşağıdakilerden hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve II B) II ve V C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

5. Kitap tanıtım yazısı yazarken aklımıza gelen ilk kitapta karar kılmamız sağlıklı olmaz. Birçok kitabı gözden geçirerek yayın tarihlerini, daha önce tanıtılıp tanıtılmadıklarını öğrenmeli; ilgi alanımıza girip girmediğini, o kitap türünün bize uygun olup olmadığını, kitabı tanıtabilecek donanıma sahip olup olmadığımızı tartmalıyız. Adı her yerde geçen popüler kitapları seçmemiz de doğru olmaz ----. Önemli olan, herkesin tanıttığı, toplumun gözü önünde olan kitapları tanıtmak değil, arkalarda kalmış kitapları öne çıkarmaktır.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) çünkü onları tanıtan, onlar üzerine yazı kaleme alan zaten çoktur
B) hatta onları tanıtmak, haklarında belli bir yargıya varmak çok zordur
C) oysa öncelikle çok okunan kitaplar üzerinde durulmalıdır
D) fakat onları tanıtmak için kitaplar konusunda uzman olmak gerekir
E) belki o kitapları doğru tanıtmak, eleştirmekten daha da önemlidir

6. Eleştiride yazardan hareketle esere gitmek ya da eserden hareketle yazara gitmek elbette ki mümkün. Fakat her ikisi de tek başına ele alındığında eksiklikler hatta yanlış anlamalar ortaya çıkabilmektedir. Bazen yazarın biyografisi efsaneleşebilir. Yazardan hareket edildiğinde de gerçek yazar yerine, efsaneleştirilmiş bir kimlikten hareketle tahlil yapılabilir, bu da yanlışa sevk edebilir. Diğer taraftan yazar ihmal edildiğinde eser tam anlamıyla anlaşılamaz, olaylar arasındaki bağ yeterince kurulamaz. Bu açıdan iyi bir eleştiride ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) amaç, yazarların hoşuna gitmek, onlardan takdir görmek olmamalıdır

B) önemli olan, eleştirinin konusuna uygun bir yöntemle ve üslupla yazılıp okurlara sunulmasıdır

C) yazar-eser bütünlüğünden hareket etmek en güzel ve en kapsamlı olandır

D) hangi dünya görüşüne sahip olursa olsun herkesin eseri mutlaka değerlendirilmelidir

E) her yazarın bilgi düzeyi, felsefi anlayışı, yaşama bakışı ve diğer birikimlerinin farklı olduğu göz önüne alınmalıdır

7. (I) Evlerimiz, iş yerlerimiz, alışveriş yaptığımız mekânlar ve daha pek çok farklı yapı inşa edilirken beton kullanılıyor. (II) Günümüzde kullanılan kum, çakıl ve çimento gibi bağlayıcı bir maddenin su ile bir araya gelmesinden oluşan beton yaklaşık 200 yıllık mazisi olan bir ürün. (III) Sert ve dayanıklı olmasından dolayı yapı sektörünün vazgeçilmezi olan betonda sıcaklık değişikliği, rüzgâr gibi etkenlere maruz kaldığı zaman meydana gelen çatlaklar, müdahale edilip onarılmazsa giderek derinleşiyor ve âdeta kanser gibi betonun içinde yayılıyor. (IV) Derinleşen çatlaklarla birlikte betonun yapısal bütünlüğünün bozulması, yapıların kullanım ömürlerini yarı yarıya azaltabiliyor. (V) Öte yandan oluşan çatlakları kapamak hiç de kolay değil; onlarca metre yüksekliğindeki köprüleri, viyadükleri, yüksek binaları sürekli kontrol ve tamir etmek için uzmanlaşmış ekipler gerekiyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi anlatımın akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. **Gazeteci:**

(I) ----

Akademisyen:

— Bu, koşullara göre değişir ama ben bir fotoğrafla ilgili ders veren bir akademisyende hem estetik bir bakış, iyi düzeyde kuram bilgisi hem de bu bilgilerini çok iyi düzeyde aktarıcı özelliklerin olmasını beklerim. Bu üç ayaktan bir tanesi dahi olmazsa o sistem ayakta duramaz. Kuram yoksa üretmezsiniz, bir şey aktaramazsınız. Eğer iyi bir uygulayıcı değilseniz öğrenciye de bunu öğretemezsiniz ve inandırıcı olamazsınız. Bunların üçü de sarmal bir şekilde iç içe geçmiştir.

Gazeteci:

(II) ----

Akademisyen:

— Benim bir kitaba başlarken ilk yaptığım şey "empati kurmaktır". Çünkü bunu yapmazsanız ürettiğiniz malzeme elinizde kalır. Öncelikle bir fotoğraf akademisyeni olarak elimden geldiğince, bilgim yettiğince boşlukları doldurmaya çalışıyorum. Zaten kitaplarıma bakarsanız beni daha iyi anlarsınız. Işık konusu da bu tip bir boşluktan doğdu. Çünkü ülkemizde bu kapsamda Türkçe bir yayın yoktu. Öncelikle yukarıda da belirttiğim gibi empati kurdum ve kendi kendine dedim ki: "Özer, sen fotoğrafçı olsaydın nasıl bir ışık kitabı okumak isterdin?" İşte bu sorunun cevabı var bu kitapta.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) I. Sizce doğru bir fotoğrafçılık eğitimi nasıl olmalı?
II. Bu kitabı hangi motivasyonla kaleme aldınız?

B) I. Bir akademisyen olarak fotoğrafçılık eğitimlerinde gördüğünüz sorunlar nelerdir?
II. Yazdığınız kitabın, fotoğrafçılıkta kariyer yapacaklara ne gibi katkısı olacak?

C) I. Fotoğrafçılıkla ilgili eğitimlerin belirli bir kalite standardında olması için neler yapılmalı?
II. Işığın fotoğraftaki işleviyle ilgili neler düşünüyorsunuz?

D) I. Fotoğrafçılık eğitimi almak isteyenlere neler önerirsiniz?
II. Kitabınızda ağırlıklı olarak "ışık" kavramının üzerinde durmanızın nedeni nedir?

E) I. İyi bir fotoğraf eğitmeninde bulunması gerekenler nelerdir?
II. Fotoğrafta ışığın önemi üzerine kitap yazma fikri nasıl doğdu?

Paraf Yayınları

1-D 2-B 3-C 4-E 5-A 6-C 7-B 8-E

1. **Mert:**

– Aileniz yedi kişiden oluşuyor. Oysa biz ya da yan komşumuz üç kişiyiz. Üstelik sizden farklı olarak, zamanımızın çoğunu ev dışında, bahçe işleriyle uğraşarak geçiriyoruz. Nasıl oluyor da bu kasabada en düşük elektrik faturasını siz ödüyorsunuz?

Berkay:

Mert:

– Gerçeği söylemek gerekirse hayır. Hiç görmedim.

Berkay:

– Anlayacağın, onları kurduğumuzdan beri, önceki faturalarımızın yarısından daha azını ödüyoruz.

Bu diyalogda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Yaklaşık altı aydır güneş enerjisi kullanıyoruz. Evimizin çatısındaki güneş panellerini fark etmedin mi?

B) İhtiyaç duymadığımızda ışıkları hemen kapatıyoruz. Şimdiye kadar dikkat etmedin mi?

C) Elektronik eşyaları, indirimli tarifenin uygulandığı saatlerde çalıştırıyoruz. Siz öyle yapmıyor musunuz?

D) Ailemizde kimse aşırı aydınlık odalarda yaşamak istemiyor. Bunu bilmiyor musun?

E) Su ısıtıcısı ve ütü gibi çok elektrik tüketen aletleri pek kullanmıyoruz. Bizi ziyarete geldiğinde anlamadın mı?

2. (I) Okuma, yazma serüvenim boyunca belli bir disiplin ve kurala çalıştığım için rastgele kitap okuma alışkanlığım hiç olmadı. (II) Uzun zamana yaydığım kitap çalışmalarımın bir parçası olarak hep belli kitapları biriktirir, sonra yazdığım kitabın gereği ise okuma sırasına koyarım. (III) Güncel kitapları da alırım, bu kitaplar çalışmalarımla ilgiliyse öncelikle okurum, değilse sonraya bırakırım. (IV) İş yerinde, evdeki çalışma masamda "ödev kitaplarım" olmadan zevkle kitap okumak istiyorum artık. (V) Herhangi bir yazı ya da not alma gereği duymadan bir kitabın akışına kapılıp kendimi ona bırakmak istiyorum. (VI)

Bu parçada <u>numaralanmış yerlerden hangisine</u> "Bu anlattıklarım keyifli bir okuma serüveni değil; zevksiz, sıkıcı ve bunaltıcı oluyor benim için." **cümlesi getirilirse parçanın anlam bütünlüğü sağlanır?**

A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) Tokyo, 1457'de deniz kıyısında bulunan küçük bir balıkçı köyüymüş. (II) O zamanki adı Edo olan bu köy, zamanla büyür, gelişir ve Şogunluk merkezi olur. (III) 18. yüzyılın sonlarında dünyanın en büyük kentlerinden biri olunca 1869'da İmparator Meiji buraya yerleşir ve yeni adını alır: Tokyo yani "Doğu'nun Başkenti". (IV) Geleneksel ögelerine sırt çevirmeyen bir şehir Tokyo. (V) Cep telefonuyla konuşan kimonolu bir kadının görüntüsünde bunu çok rahat hissedebiliyorsunuz. (VI) Bununla birlikte canlı ve renkli teknoloji mağazalarını gezerken bir şey daha fark ediyorsunuz: Bu bölgede Doğu'ya yolculuk, Batı'ya bir adım daha yaklaşmaktır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. (I) Ağaçlardaki yaprak dökülmesi, birkaç bitki hormonunun dâhil olduğu hayli karmaşık bir süreçtir. (II) Bu süreçte önce yaprak sapının dala bağlı olduğu ve küçük bir grup hücrenin yer aldığı bölüm kurumaya başlar. (III) Buradaki hücreler ve dal arasında mantar benzeri hücrelerden bir tabaka oluşur ve bitkinin iletişim borularının işlevi yapışkan bir madde tarafından engellenir, yapraklar susuz kalır. (IV) Sonbaharda, gün ışığının süresindeki ve sıcaklıktaki değişimler nedeniyle yapraklar, besin üretme işlemini azaltır. (V) Bu aşamayla birlikte yaprak hücrelerinin içeriği parçalanmaya başlar ve çözünebilir ürünler ağaç tarafından geri emilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. ----. Birçok romancının, söyleyebileceği her şeyi söylediği hâlde yazmaya devam etmesinin sebebi bu. Yazdıklarının öncekiler kadar iyi olmadığını gördükleri hâlde kalemi bırakmıyorlar. Yayımlanmama ve okunmama pahasına roman yazmayı sürdürüyorlar. Çok az romancı yazmayı bırakıyor. Onlar da son romanını yayımlarken aynı anda "Roman öldü." demeye başlıyorlar. Sanki evrendeki son romanı kendisi yazacakmış gibi... Ben son sözümü söyledim, artık söz gençlerde, diyene rastlanmıyor pek.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Kendini tekrar etmekten korkan yazarlar sürekli yenilik peşinde koşuyor

B) Romancılar toplumun önünde ışık olmaya devam ediyor

C) Romancılar, sanatlarını yazdıkça geliştireceklerini biliyor

D) Roman sanatının sınırlarını yazarların hayalleri belirliyor

E) Yaratıcılığını yitirdiğini kabul etmek romancılara zor geliyor

Paraf Yayınları

6. ----. bir yazarın *Kerkenez*'ini bu yüzden çok önemsiyorum. Ondaki edebî doku taşra gerçekliğinden kaynaklanır. Taşrada büyümüşseniz; çocuk düşleriniz, dil duygunuz burada biçimlenmişse nereye giderseniz gidin siz hep orada filizlenedurursunuz. Bunu bir edebiyat yapıtına dönüştürmeyi de başarırsanız tüm insanlığın yüreğini yakalamışsınız demektir. Tuncer'in bu anlatısıyla evrenselliği yakalamasının gizi de buradadır bence.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Kendi doğrusundan vazgeçmeyen yazarlar, içinde bulunduğu edebiyat alanına her zaman canlılık getirir

B) Her yazar, yapıtlarında evrensel değerlere yer verecek diye bir dayatma doğru değildir

C) Edebiyatımızın filizlenmesini tamamlayıp ağaca durması için topluma sırtını dönmeyen, onların sorunlarına yer veren yazarlara ihtiyacımız var

D) Tarihsel sürecine bakıldığında Türk romanının oldukça büyük gelişme gösterdiği rahatlıkla söylenebilir

E) Ülkemiz edebiyatı, yerel ve bölgesel edebiyatını kurmadıkça adını ülke sınırlarının dışına taşıyamaz

7. Yaygın bir inanışa göre sanat eserinin değeri, konusunun yeniliğinden, zenginliğinden ileri gelir. Oysa bunun hiç de böyle olmadığını gerçek sanat eserleri açıkça gösteriyor. Aslında konunun sanatta hiçbir "estetik" değeri yoktur ----. Burada asıl önemli olan, sanatçının neyi anlattığından çok, bunu nasıl anlattığıdır.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) hatta farklı sanatçılar aynı konuyu bile işleyebilir

B) çünkü hangi konunun hangi sanatçıya uygun olduğunu bilemeyiz

C) oysa bazı sanatçılar konunun önemli olduğunu savunabilir

D) bu yüzden konuların işlenişi, sanatçının karakterini yansıtması bakımından önemlidir

E) öyle ki konu seçiminde sadece sanatçı değil, hitap edilen kitle de önemlidir.

8. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Nitrik oksidin insan vücudundaki işlevi nedir?" **sorusuna cevap vermektedir?**

A) Nitrik oksit artırıcı olarak pazarlanan bazı gıda takviyeleri nitrik oksidin kendisini içermez, vücutta nitrik oksit üretilmesini sağlamaya yardımcı olur. Sıklıkla kullanılan malzemeler arasında L-arginin ve L-sitrülin yer alır.

B) Ağızda bulunan bazı özel bakteriler, nitratın nitrik okside dönüştürülmesini sağlar. Öyle ki insanların bu bakteriler olmadan nitrattan nitrik oksit üretmesi de mümkün değildir. Bilimsel araştırmalar ağız çalkalama sularının nitrik oksit üretimi için gerekli olan ağız bakterilerini öldürdüğünü göstermektedir.

C) Bazı besinler vücutta nitrik oksidin artırılmasına yardımcı olabilmektedir. Pancar, sarımsak, et ürünleri, turunçgiller ve yeşil yapraklı sebzeler bu besinlerden bazılarıdır.

D) Nitrik oksit vücut tarafından doğal olarak üretilen, kan damarlarının genişlemesini sağlayan, insülin ve insan büyüme hormonu gibi belirli hormonların salınımını uyaran bir bileşiktir. Kalp hastalıklarının önlenmesinde, yüksek tansiyon ve tip 2 diyabet tedavisinde etkilidir.

E) Nitrik oksit, kan dolaşımında hızla çözülebilen, dengesiz bir moleküldür. Bu nedenle sürekli olarak yeniden alınması gerekir. Stabilitesini artırmanın ve molekülün çözünmesini sınırlamanın bir yolu antioksidan tüketmektir.

9. (I) Şile bezini değerli kılan, üstündeki el sanatıdır; diğer bez türlerine, Şile bezine yapıldığı gibi el işi işlemeler yapılamamaktadır. (II) Buldan bezi, sık örgüsünden dolayı makine nakışına veya baskı gibi işlemlere daha uygundur. (III) Örneğin çok revaçta olan ve Buldan'dan gelen bezin üstüne yapılan nakışlar ile Şile bezine işlenen nakışlar çok farklıdır. (IV) Çünkü Buldan bezi, üstüne el işi yapılacak bir örgü niteliğinden uzaktır. (V) Bu yüzden Buldan bezi sanayileşip fabrikaların tercih ettiği bir bez türü olmuş ve fabrikasyon bezler grubuna girmiştir.

Bu parçanın anlam akışındaki bozukluğu gidermek için, aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

A) I. cümleyle V. yer değiştirmeli

B) II. cümle, IV.den sonra gelmeli

C) III. cümleyle IV. yer değiştirmeli

D) IV. cümle, V.den sonra gelmeli

E) V. cümle, II.den sonra gelmeli

Paraf Yayınları

1-A	2-C	3-C	4-D	5-E	6-E	7-A	8-D	9-B

IQ

PARAGRAF

SORU KÜTÜPHANESİ

PARÇAYA BAĞLI BİRDEN ÇOK SORU

PARAF YAYINLARI

PARAF YAYINLARI

1. - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Tatlı su kaynaklarındaki azalma, küresel ölçekte kaygı verici boyutlara ulaşıyor. (II) Önümüzdeki beş yıl içerisinde dünya nüfusunun üçte ikilik kısmının tatlı su kıtlığı yaşayabileceği öngörülüyor. (III) Bunun altındaki en önemli etmen, dünyanın çeşitli bölgelerindeki uzun süren kuraklıklar olarak görülüyor. (IV) Ancak bölgesel ve yerel tatlı su kaynaklarının endüstriyel faaliyetler ve konutlardaki kullanıma bağlı olarak sürekli bir şekilde kirletilmesi de krizin büyümesini hızlandırıyor. (V) Deniz suyunun tuzdan arındırılması küresel ölçekteki su kıtlığı ve temiz suya ulaşabilme sorununu çözme anlamında kritik bir öneme sahip. (VI) Okyanuslar, denizler ve yer altı su kaynaklarındaki tuzlu sular küresel suyun %97,5'lik kısmını oluşturuyor. (VII) Bu nedenle iyi ve etkili bir tuzdan arındırma işleminin küresel tatlı su talebini karşılamak adına umut verici olduğu kabul ediliyor.

1. **Bu parçada** "tatlı su"**yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

A) Deniz suyundan elde edilmesinin yaşanan sorunları çözebileceğine
B) Yakın gelecekte dünyadaki insanların çoğunun tatlı suya ulaşmada zorluk yaşayabileceğine
C) Yaşanan sorunların belli bir bölgeyle sınırlı olmadığına
D) Azalmasında insan kaynaklı faaliyetlerin de etkili olduğuna
E) Kurak bölgelerde elde edilmesine yönelik farklı çözüm arayışlarının arttığına

2. **Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?**

A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir ara, Japon yöntemi olan fırça ressamlığı sanatını öğrenmeye karar vermiştim. Hemen ünlü bir öğretmen arayıp buldum. Gerekli tüm malzemeyi satın alıp öğretmenle düzenli ders saatlerini kararlaştırdık. Dört beş fırça darbesiyle Japon üstatların birkaç dakika içinde oluşturdukları "Bambu Dalındaki Kelebek" ya da "Ay Işığındaki Hurma" gibi resimlere benzeyen görkemli sonuçları elde etmek üzere gün sayıyordum artık. Aradan birkaç ay geçtiği hâlde öğretmenim ısrarla bana hâlâ kâğıt üzerinde yalnızca fırçayla düz çizgileri çizdirdiğinden, gereğinden büyük beklentiler içine girdiğimi anlayarak yıkıldım. Benim kelebeğim neredeydi? Hurmam nereye gitmişti? Öğretmenim bana garanti veriyor, zamanla bunlara da sıra geleceğini söylüyordu. Bense çoktan, boş yere bu işe giriştiğimi düşünüyor; ----.

3. **Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**

A) bir an önce bir mazeret bulup dersleri bırakmak istiyordum yıllarımı verdiğim
B) fırça ressamlığını rastgele çizgilerden ayıran inceliği keşfetmeye çalışıyordum
C) öğretmenimin güvenini kazanmış olmanın verdiği gururla usta bir ressam olarak düşlüyordum kendimi
D) yeteneklerimin bu işi yapmada ne kadar önemli olduğunun ayrımına varıyordum
E) hayalleriyle yaşadığım bu mesleğe veda etmeye hazırlanıyordum

4. **Bu parçada aşağıdaki duygulardan hangisiyle ilgili bir ayrıntıya yer verilmemiştir?**

A) Heyecan B) Kararsızlık C) Heves D) Pişmanlık E) Düş kırıklığı

Paraf Yayınları

5. - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Şimdiye kadar karbondioksit miktarı arttıkça bitkilerin fotosentezle daha çok karbondioksit kullandığı, karbonun bitkinin yapısında ve toprakta uzun süreyle tutulduğu, böylece iklim değişme hızının düştüğü düşünülüyordu. Yapılan bir araştırmada ise daha fazla karbonun toprakta yaşayan mikroorganizmalar ve bitkiler için daha fazla besin anlamına geldiği, bitkilerin ve mikroorganizmaların beslenirken yan ürün olarak daha çok karbondioksit açığa çıkardığı ortaya çıktı. Araştırmayı yapan bilim insanları bu durumun iklim değişikliğini ivmeli bir şekilde hızlandırdığını belirterek şunu söylediler: "----."

5. **Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**

A) Doğa, insandan daha çok karbondioksit üreterek kendine zarar veriyor

B) Karbondioksit, insan ve doğa için önemli bir tehdit değil

C) Doğada karbondioksidin oluşturduğu olumsuz etkiyi giderecek bir mekanizma yer almıyor

D) Yakın bir gelecekte dünyada yaşamı tehdit eden bir ortamın meydana gelmesi mümkün görünmüyor

E) Küresel ısınmanın durdurulması ya da ortadan kaldırılması ancak küresel bir bilinçle mümkün olabilir

6. **Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Karşılaştırma B) Varsayım

C) Terim D) Gerekçe

E) Nesnellik

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Enerji verimliliği düşüncesinin çıkış noktasında, üretimi kısmadan ve kullanıcıların yaşam kalitesini düşürmeden enerji tüketiminin azaltılması amacı yatar. (II) Bunun için, üretimden tüketime değin tüm evrelerde, enerji kaynakları en etkin biçimde kullanılmaya, enerji kayıpları engellenmeye ve atıklar değerlendirilmeye çalışılır. (III) Elbette kullanıcılarca harcanan enerjinin bir miktar azaltılmasıyla sağlanan enerji tasarrufu da bu amaçla atılan adımlardan biri olarak kabul edilir. (IV) Tüketimin çok yüksek olduğu ülkeler, enerji verimliliği konusunda ciddi çalışmalar yapmaya başladı. (V) Başta Avrupa Birliği ülkelerinde ve ABD'de enerji verimliliği önemli bir rol oynuyor artık. (VI) Bu ülkeler enerji verimliliği konusunda enerji yoğun üretim sektörlerinde yapısal değişikliklere gitmek ve enerji tüketim fiyatlarını artırmak gibi birtakım yöntemlerden bir arada yararlanıyor. (VII) Kullanılan yöntemler sayesinde tüketicilerin cebinden daha az para çıktığı gibi, sera gazları salımının azaldığı ve sınırlı olan enerji kaynaklarının daha yavaş tüketildiği gözlemleniyor.

7. **Bu parçadan enerji verimliliğiyle ilgili olarak**

I. Batılı ülkeler tarafından gerçekleştirilen çalışmalar sayesinde yaygınlık kazanmıştır.

II. Öncelikli olarak üretim maliyetlerinin azaltılması amaçlanmaktadır.

III. Sadece devletler bazında yürütülen bir çalışma değildir, kullanıcılar da sistemin bir parçasıdır.

IV. Çevreye verilen zararı azaltan sonuçlar doğurmuştur.

yargılarından hangileri çıkarılabilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) II ve IV

D) Yalnız III E) III ve IV

8. **Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?**

A) II B) III C) IV D) V E) VI

Paraf Yayınları

1-E 2-D 3-A 4-B 5-C 6-B 7-E 8-C

1. - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

----. Nasıl ki her insanın ruhsal dünyası kavrayışımızın ötesinde bir karmaşıklık barındırır ve çözümlemeye çalıştıkça bocalamaya başlarız, büyük yazarların toplu eserleri karşısında da benzer bir çaresizlik hissederiz. En azından ben böyle hissederim. Sait Faik de bu sözünü ettiğim yazarlardandır. Yapıtlarında insanlık durumlarının zenginliğini yansıtırken dünyanın iyiliklerini ve kötülüklerini izleyen o yaratıcı gözünü zaman zaman kendi ruhsal dünyasına da çevirir. İşte beni en çok böyle zamanlarda yakalar Sait Faik'in edebiyatı. Onun öykülerini okurken başkasının has bahçesine habersizce girmişim duygusuna kapılırım.

1. **Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Eserde verilen mesajı eksiksiz anlamak
B) Sanatçıların görüşlerine saygılı olmak
C) Yazarın sırlarını başkasına anlatmak
D) Sanat yapıtlarında kimsenin göremediğini görmek
E) Yazarın en gizli yönlerine şahit olmak

2. **Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**

A) Sanatçı adını hak etmek, toplumun acılarına karşı duyarlı olmayı gerektirir
B) Büyük yazarlar, yapıtlarında kendi iç zenginliklerini en iyi şekilde ortaya koyanlardır
C) Yazarların duygu dünyası çoğu zaman mantığının önüne geçer
D) Yazarlık serüveninde bir yazara yol gösteren önseziler çok önemlidir
E) Bir yapıtı okurken yazarın yaşadıklarıyla kendi yaşadıklarımız arasında bir bağ kurarız

3. - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Edebiyat demlenmeye ihtiyaç duyar ve ne kadar büyük bir travma varsa aslında demlenme süresi de o kadar uzun olur. Edebiyatçıların yakın tarihimizde yaşanan olayları yazabilmesi için yirmi, otuz, kırk yıl hatta kimi olayları anlatması için iki üç nesil geçmesi gerekmiş. Garip değil mi? Travmalara bakıyoruz ve bir de onlarla ilgili edebiyat eserlerinin çıkış süreçlerine bakıyoruz, sanki bir paralellik var gibi, bir doğrultu var gibi görünüyor. Ben zamanı çok önemsiyorum. Alelacele yazılmış, güncel toplumsal mevzular ya da o an için var olan dertlerle yazılmış metinlerden pek de derinlikli şeyler çıkmıyor galiba.

3. **Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine verilmiş bir cevap olabilir?**

A) Edebiyatımızın genel durumu ile ilgili olarak neler söyleyebilirsiniz?
B) Sizce bir edebiyat yapıtı gerçeklerden mi yola çıkmalıdır?
C) Toplumsal sorunlara yer veren romanlar nitelikçe zayıf romanlar mıdır?
D) Güncelin edebiyata yansıması hakkında ne düşünüyorsunuz?
E) Sizce kısa sürede yazılan romanlarda edebî nitelik bulunmaz mı?

4. **Bu parçada altı çizili sözle, edebiyatla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yaşananların sıcağı sıcağına anlatılmaması gerektiği
B) Anlatılan konu ne denli etkileyici ise yapıtın da o derece etkili olacağı
C) Güncel konuların anlatılmasının yapıtların az okunmasına yol açtığı
D) Yazıya geç aktarılan bir olayın daha nesnel anlatılabileceği
E) Ancak edebiyata uzun süre emek verenlerin nitelikli yapıtlara imza atabileceği

Paraf Yayınları

5. - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Northrop Frye "Yazar ve okur arasında herhangi bir ilişkinin olmadığı, böyle bir ilişkinin ima edilmediği ya da ifade edilmediği bir edebiyat eserinin olması mümkün değildir." diyor. Sanatçının hayalindeki izleyicinin yerini yeni bir nesil aldığında ilişki değişir ancak yine de sürer. Sanat yapıtı; yazar/şair-okur arasındaki bu ilişkiyi doğası gereği bünyesinde barındırır. Her metin okurun tepkisiyle bütünlenir; bir okurca alımlandığı an yaşamaya, soluk almaya başlar. Sanatçılar, bilerek veya bilmeyerek o okura göre yapıtlarını yazacaktır. Dolayısıyla ----.

5. **Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilemez?**

A) salt kendi yazma dürtümü tatmin ediyorum, kimin okuduğunu umursamıyorum, diyen bir yazarın bulunması mümkün değildir

B) birikimli bir okurun sıradan bir yazarı izlemesi ne kadar mantıksızsa sıradan bir okurun da nitelikli bir yazarı tam olarak anlaması olası değildir

C) yazarsız bir yapıt düşünülemeyeceğine göre okursuz bir yazar da düşünülemez

D) yazar, yazdıklarını kendi dar çemberine hapsetmeyi değil, ulaşabileceği kadar okura ulaşmayı hedefleyecektir

E) her yapıtın potansiyel bir okuru, her yazarın da tasarladığı bir veya birkaç tipte okuru vardır

6. **Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılmak istenene anlamca uzak düşmektedir?**

A) Gorki, *Ana*'da Pavel'in kişiliğinde devrimin ışığını okurların gönlünde yakmak istemiştir. Romanda bu işlevi Pavel'in eğitimsiz annesinin yerine getirmesi ise Gorki'nin eğitimsiz okurdan beklentisinin büyük olduğunun bir göstergesidir.

B) Charkes Dickens, eşinin kuaförünün, yapıtları hakkındaki görüşlerini önemsemiştir. Hatta kuaförün, *David Copperfield*'taki Bayan Mowcher'ın kusurlarının fazla ön planda olduğu konusundaki ifadelerinden sonra karakterin iyi özelliklerini geliştirmiştir.

C) Orhan Pamuk, *Masumiyet Müzesi*'nde birkaç yerde okura seslenmiştir. Bu durum, yapıtın gerçek değil, oyunsu bir niteliği olduğunu vurgulamanın yanında yapıtın kurgusal oluşumuna okuru davet etme biçiminde de yorumlanabilir.

D) Wiliam Faulkner *Ses ve Öfke*'de olayları dört farklı kişinin bakış açısından verir. Bunlardan birinin engelli olması ve bu kişinin konuşmalarının kesik kesik yazılması, yazarın kurgusal başarısının bir göstergesi olsa da okurları zorlamaktadır.

E) Balzac, *Goriot Baba*'da, gönderme yaptığı yazarlara dair dipnotlara yer vermiştir. Yazar, bu tutumunu, okurun kültürünü artırmaya yönelik bir çaba olarak nitelendirmiştir.

Paraf Yayınları

1-E 2-B 3-D 4-A 5-B 6-D

1. - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Ünlü sanatçının, büyük çoğunluğunu gençlerin oluşturduğu hayranları tarafından merakla beklenen son romanı çıktı. (II) Sanatçı anne-kız ilişkilerine bakarken polisiye kurguyla dramı harmanladığı romanında, Bostwana'da kaldığı bir fil barınağında yaşadıklarını anlatıyor. (III) Akıllı ve duyarlı fillerin günlük hayatlarını, sosyal aktivitelerini ve kuvvetli hafızalarını bir edebiyatçıdan okumak ilgi çekici. (IV) Filler bir açıdan insanlar gibi başka türlere ve hayvanlara karşı da empati besliyor, zor durumda olanlara yardım ediyor. (V) Romanda filler sadece bir ayrıntı ya da hikâyenin süsü değil, anne-kız ilişkilerini doğal olarak yansıtabilmek açısından fillerin çok önemli işlevleri var. (VI) Sanatçı, yazmaya başlamadan önce uzun araştırmalar yapmış, haftalarca Bostwana'daki 2700 dönümlük bir fil barınağında zor şartlarda aralıksız çalışmış.

1. **Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) I. cümlede, sanatçının hayranlarıyla ilgili bir detaya yer veriliyor.
B) II. cümlede, kitabın içeriğiyle ilgili bilgi veriliyor.
C) III. cümlede, yazarın üslubuyla ilgili bir özelliğe değiniliyor.
D) V. cümlede, fillerin eserde bir dekor unsuru olarak kullanılmadığı saptaması yapılıyor.
E) VI. cümlede, eserin uzun süreli ve yorucu bir çalışmanın ürünü olduğu belirtiliyor.

2. **Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?**

A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Göller Yöresi; Anadolu'nun güneybatısında Konya, Isparta, Burdur, Denizli ve Afyonkarahisar il sınırlarına yayılıyor. (II) Batı Torosların iç kesiminde, yükseltilerin arasına yerleşmiş göller, yaban hayatı açısından önemli olduğu kadar yöre insanının yaşantısı üzerinde de etkili. (III) Ama ne yazık ki yanlış sulama projeleri nedeniyle, eğer yağışlar da imdatlarına yetişmezse bu göller can damarı sularını kaybediyor. (IV) Biz göllerle ilgili yüz ölçümü, derinlik veya uzunluk gibi ölçüleri verirken coğrafyaya ilişkin kaynaklara ve ansiklopedilere başvuruyoruz. (V) Ancak biliyoruz ki doğanın dengesinde oluşan değişimler bütün bu rakamları her yıl değişik seviyelere çekiyor ya da yükseltiyor. (VI) Anadolu'nun bu hazinelerinin oluşumları da farklı; Acıgöl ve Akşehir Gölü tektonikken Beyşehir ve Eğirdir gölleri karstik-tektonik kökenli.

3. **Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Koşul ilgisi B) Nesnel anlatım
C) Karşılaştırma D) Alıntı yapma
E) Terimler

4. **Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?**

A) II B) III C) IV D) V E) VI

Paraf Yayınları

5. - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Türk edebiyatının kimi usta adları var ki geride bıraktıkları onlarca yıla rağmen sürekli arayan, yenileyen, değiştiren, bir kurduğu cümleyi bir daha kurmayan isimlerdir bunlar. (II) Yazarlıkta 50 yılı geride bırakmış Necati Tosuner de bu adların içinde yer alır ve yazdıklarıyla okurları mutlu etmekten geri durmaz. (III) Bu hâliyle baktığımız zaman o, edebiyata düşmüş bir gök taşı gibidir. (IV) Bu yüzdendir, 50 yıl önce yazdığı öykü de hâlâ taze, "yeni" ve ilk defa okuyan, gören için şaşırtıcıdır. (V) Yeni yazdıkları ise bambaşka bir mucizedir. (VI) Her seferinde derin kraterler açarlar okurunun zihninde.

5. **Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Sayısı çok olmamakla beraber, olanları da okurları her zaman mutlu etmiştir." cümlesi getirilirse parçanın anlam bütünlüğü bozulmaz?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. **Bu parçada III. ve VI. cümledeki altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?**

A) Edebiyatın birçok türünde ürün verme - edebiyat dünyasında adını farklı bir konuma taşıma

B) Yazın dünyasının geleneksel kurallarını yıkma - okuru rahatsız etmeyen bir anlatıma sahip olma

C) Edebiyat tarihinde kendine yer edinme - anlattıklarıyla okurun ön yargılarını değiştirme

D) Yazınsal birikimini sanatı aracılığıyla sunma - okurun düşünsel gelişimine katkı yapma

E) Yazın dünyasında büyük bir etki uyandırma - okurun düşünce dünyasını derinden etkileme

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Gerçekten biz insanlar için tam anlamıyla bir değişim mümkün mü? (II) Yoksa yedisinde ne isek yetmişinde de o muyuz aslında? (III) Bir soğanın katmanları gibi bizi sarıp sarmalayan tüm makamları, mansıpları aradan çıkarırsak, bir yönüyle özümüze dönersek çocukken taşıdığımız o saf yüreklere erişebilir miyiz? (IV) O çocuk yüreklerimizle kırkında, ellisinde taşıdığımız yürekler aynı mıdır? (V) Bazen albümü elime alıp bakıyorum çocukluk fotoğraflarıma. (VI) Onlarda gördüğüm içine kapanık, az konuşan, kendi hâlindeki çocuk ile şimdiki hâlim arasında pek bir fark bulamıyorum. (VII) Derken ilerleyen yaşlarıma ait bir fotoğraf geçiyor elime, arkasında karaladığım birkaç satır var. (VIII) Sonra diyorum kendi kendime "Meğer ne kadar değişmişim; düşünce, zihin ve ruh bakımından..."

7. **Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlar?**

A) III B) IV C) V D) VI E) VII

8. **Bu parçadan yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

A) İnsan, karakter özelliklerini korusa da düşünsel olarak değişir.

B) İnsanın, yaşamdaki değişime karşı koyması her zaman mümkün olmaz.

C) İnsan, hayat yolunda geçmişte edindiği deneyimlerle ilerler.

D) İnsanın zaman zaman iç dünyasında çatışma yaşaması doğaldır.

E) İnsan bazen çocukluğundaki günlere dönmek ister.

Paraf Yayınları

1-C 2-C 3-D 4-C 5-A 6-E 7-C 8-A

1. - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ben eleştirmenlerimizin diline özenerek yazıyorum. Bu yüzden yazdıklarım sesli oluyor. Beni bu anlayışımdan dolayı eleştirenler ise dilsiz bir dille yazıyorlar. Bilmiyorlar, onların yazdıklarının sadece okunsun diye yazılmış birtakım kara kara işaretler olduğunu. Onların yazıları insanlara bir şeyler duyurmuyor. Bir yazıcı, bellediğini değil; düşündüklerini benzersiz söyleyerek kulaklara, zihinlere duyurmalıdır. Bunun yolu ----.

1. **Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?**

A) her okurun ilgi göstereceği aktüel konuları yazılarının temel izleği yapmaktan geçer.
B) basmakalıp düşüncelerden sıyrılarak yazılarını özgün bir dille oluşturmaktan geçer.
C) biçemini imgesel anlatımın emrine vererek anlamsal derinliği yakalamaktan geçer.
D) aydınların düşüncelerini, kalıplardan sıyrılmış bir anlatımla satırlara sindirmekten geçer.
E) kalıcılığı yakalamış sanatçıların anlatımlarını örnek almaktan geçer.

2. **Bu parçadaki** "dilsiz bir dille yazmak" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Düşünceleri aktarabilen bir dil kullanmak
B) Kendine özgü bir anlatıma sahip olamamak
C) Toplumsal konulardan uzak durmak
D) Süssüz, sanatsız bir anlatımı yeğlemek
E) Sanat değeri taşımayan yapıtlar vermek

3. - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Çoğunu, her şeyin sustuğu gece yarısına doğru yazdığım denemeler, ya kafama takılıp kalan bir düşüncenin, okuduğum bir kitabın ya da bir tartışmanın sonucudur. Bu sözümle, onları bir çırpıda yazmış olduğumu sanmayın! Tam tersine, ----. Bir denemeyi yeniden birkaç kez yazdığım olmuştur. Geçen yıldan beri, bir türlü ayrılmak bilmeyen bir kaygı var içimde: Basılmış ve basılmamış denemelerimden kendimce bir seçme yapmak, bunları vakit kaybetmeden yayımlamak. Niçin diyeceksiniz bu telaş? Söyleyeyim: Zaman dediğimiz güç, tekin değildir, ona güven olmaz. Hele insan yazar olursa kitaplarının kesin baskılarını sağlığında kendi hazırlamalı. Çünkü ölümünden sonra onların başına nelerin geleceği bilinmez.

3. **Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?**

A) ince eleyip sık dokuyan bir yazarımdır
B) kılı kırk yarmak gibi bir âdetim vardır
C) yazacaklarımı önceden kurgularım
D) yazılarımda kaplumbağa adımlarıyla ilerlerim
E) yazarken enine boyuna her ayrıntıyı düşünürüm

4. **Bu parçaya göre yazarın, yazılarını kitap hâlinde yayımlamak isteyişinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yıllar sonra dergi ve gazete sayfalarında kaybolmasını önlemek istemesi
B) Okurlarının beklentilerini bir an önce karşılama düşüncesi
C) İnsanın, kendisinden sonra yazdıklarının akıbetini bilememesi
D) Başkalarının, yazılarına kendisi kadar değer vermeyeceğini düşünmesi
E) Yazılarının haksız yere eleştirilmesinin önüne geçme düşüncesi

Paraf Yayınları

5. - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Mısır, Mezopotamya, Hint ve Çin uygarlıklarından alınan bilim etkinliği, MÖ 6. yüzyıldan itibaren Antik Yunan dünyasında daha ileri bir düzeye taşındı. (I) Matematik, astronomi, tıp ve fizik disiplinlerinde uzun yıllar egemen olan başarılar sergilendi. (II) MÖ 3. yüzyıldan sonra ise mevcut bilgiler gereksinimler doğrultusunda günlük yaşama uygulanmaya başlandı. (III) Bu aşamada birçok önemli teknik araç geliştirildi. (IV) Geliştirilen bu araçlar daha sonra savaşlarda da kullanılmaya başlandı ve büyük başarılar elde edildi. (V) Hristiyanlığın yayılmasıyla birlikte düşüncenin dinselleşme süreci hızlandı. (VI) Özellikle Hristiyanlığın Romalılar tarafından resmî bir din olarak benimsenmesiyle dinî düşünce giderek güçlendi.

5. **Bu parçadan,**

I. Dinsel düşünce, bilimin ilerleyişini durdurmuştur.

II. Bilimsel bilgi, uygarlıklar arasında aktarılarak ilerlemiştir.

III. Bilginin uygulamaya dönük alanlarında, ihtiyaçlar etkili olmuştur.

IV. Bilginin uygulamaya dönüşmesi savaşların kazanılmasını sağlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II D) II ve IV E) III ve IV

6. **Bu parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?**

A) II B) III C) IV D) V E) VI

7. - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Yazmaya başladığım yıllarda okuduğum pek çok yazar vardı ancak hiçbirinden tam olarak etkilendiğimi söyleyemeyeceğim. (II) Yalnız ilham perilerimin muzip olduğu yönünde kuşkularım var. (III) Çünkü karıncayı bile incitmekten korkan ben çok ustaca katil, psikopat karakterler çizebiliyor; kan ve cinayet kavramlarını hiçbir rahatsızlık duymadan işleyebiliyorum. (IV) Romandan çok araştırma, tarih ve felsefe kitapları okuduğum için Türkiye'de benim gibi yazan birileri var mı, bilemiyorum. (V) Dünyadan Dan Brown, Dean R. Koontz, Neil Gaiman gibi yazarlarla kıyaslanmam da gerçekçi değil. (VI) Umarım bir gün, kendi tarzını oluşturmuş bir yazar olarak yer alırım literatürde.

7. I. Kişiliğinizle yapıtlarınızda işlediğiniz konular arasında ilgi var mı?

II. Anlattığınız olayların gerçeklikle bağı var mı?

III. Yapıtlarınızı yazarken okurların beklentilerini dikkate alıyor musunuz?

IV. Belli yazarlardan etkilenerek yazdığınızı söyleyebilir miyiz?

Bu parçada numaralanmış sorulardan hangilerinin yanıtı vardır?

A) I ve II B) Yalnız III C) I ve IV D) II ve III E) III ve IV

8. **Bir yazarın kendisinden söz ettiği bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

A) I. cümlede, yapıtlarının ilham kaynaklarıyla ilgili bilgiler vermiştir.

B) II. cümlede, bir önceki cümlede dile getirilenlerin gerekçesi ortaya konmuştur.

C) III. cümlede, bir öz eleştiride bulunmuştur.

D) V. cümlede, etkilendiği yazarlardan söz etmiştir.

E) VI. cümlede, beklentisini dile getirmiştir.

1-B 2-B 3-C 4-C 5-A 6-D 7-C 8-E

Paraf Yayınları

IQ

PARAGRAF

SORU KÜTÜPHANESİ

PARAGRAFIN YARDIMCI DÜŞÜNCELERİ

PARAF YAYINLARI

PARAF YAYINLARI

1. Mantarlar; bitkiler ve hayvanlar âleminden farklı olarak Fungi âleminde yer alır. Genellikle neden oldukları hastalıklar ya da zehirlenme olayları ile gündeme gelmelerine rağmen aslında doğada ve insan yaşamında sayısız yararı ve kullanım alanı olan canlılardır. Dünyada olduğu gibi ülkemizde de gıda açığının kapatılması açısından mantarlar önemli besin kaynaklarından birini oluşturmaktadır. Kimi mantarlar zehirli olmamakla birlikte sert yapıları, kötü kokuları ve tatları nedeniyle yenme özelliği taşımamaktadır. Bu grup içinde yer alan mantarlar gıda amaçlı tüketime uygun değildir. Ancak yenilmediği hâlde içerdikleri polisakkarit ve biyoaktif maddeler nedeniyle insan sağlığının korunmasında ve hastalıkların tedavisinde kullanılan tıbbi mantarlar bu grup içinde bulunmaktadır.

Bu parçada "mantarlar"**la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

A) Çoğunun zehirsiz olduğuna
B) Yenmeyen mantarların hepsinin zehirli olmadığına
C) Bitki ya da hayvan toplulukları içinde değerlendirilmediğine
D) İlaç yapımında kullanıldığına
E) Zararları kadar faydalı yönlerinin de olduğuna

2. Ünlü sanatçı yalnızca kültür mirasımızdan yararlanmakla kalmamış, Batı'nın sanat akımlarıyla da yakından temasta bulunmuştur. Bu akımların, onun şiir anlayışında önemli etkileri olmuştur. Sanatçı, geçmişi geleceğe eklemlemede modernizmin ilkelerini göz ardı etmemeyi doğru anlamış; bu sayede eserleri kuşaklar boyunca okunmuş ve sevilmiştir. Benzeri görülmeyen anlatım yöntemleri, alışık olmadığımız söylemler, kılı kırk yararcasına oluşturulduğu belli olan söz kümeleri onun eserlerinde bir yama gibi sırıtmaz. Birinin onlarca sayfada dile getirdiği bir düşünceyi dilin olanaklarından yararlanarak bir iki sayfada anlatıverir o.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İyi bir eğitimden geçmiştir.
B) Çalışmalarını titizlikle sürdürmüştür.
C) Yoğun bir anlatıma sahiptir.
D) Eserlerinin estetik yönünü önemsemiştir.
E) Kendine özgü bir söyleyiş geliştirmiştir.

3. İnsani zaafları ajite etmeden anlatan yazar, ilk yapıtı ile 1972 Sait Faik Hikâye Armağanı'nı kazanınca ünlenmiştir. İlk romanlarında kadınların, küçük kızların, çöküş sürecindeki burjuva ailelerin, yeni yaşama koşullarından bunalan, yurt özlemi çeken göçmenlerin, yoksulluk içinde yaşama savaşı veren, tek silahları sevgi olan yalnız kalmış kadınların, çocukların dramlarına sevecen bir bakışla eğilmiştir. Konuşma dilini esas aldığı canlı anlatımı, karakterlerinin iç dünyasını işleyişindeki derinlikle dikkat çekmiştir. Almanya'da bir süre kalan yazar, bu yıllardaki izlenimlerini kaleme almıştır. Bu yapıtlarında ayrı kültürlerden gelen insanların yaşamlarından kesitler vermiştir. Türk edebiyatında "gurbet" olgusunu içeriden bir gözle ele alan ilk yazarlardan biri olmuştur.

Bu parçada sözü edilen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Kişilerini karamsar ve olumsuz bir yaklaşımla ele almadığına
B) Yazdıkları başarılı olmamasına karşın aldığı ödülle tanındığına
C) Sade bir anlatımı olduğuna
D) Etkili psikolojik tahliller yaptığına
E) Gurbet konusunu kendi gözlemlerine dayanarak gerçekçi bir biçimde yansıttığına

4. Bu sanatçı, her şeyden önce metinlerinde içerikle biçimin uyumuna dikkat ediyor; içeriğe en uygun olan yenilikçi biçimleri yapıtına uyguluyordu. Edebiyatın ve dilin alışılan kural ve kalıplarını aşarak yeni bir tarz, yeni bir söz dizimi, yeni bir gramer oluşturmaya önem veriyordu. O, ilk öykülerinden itibaren Samuel Beckett, Virginia Woolf gibi modernist yazarların bakış açısı ve yazma tekniklerini örnek alıyordu. Bu yazarlardan aldığı ışıkla sanatının toplumsal yönünü güçlendirdi. Toplumsal bilinç, vicdani ve insani duyarlılık onun için büyük önem taşıyordu.

Bu parçadan sözü edilen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Bazı yazarların sanat anlayışına öykündüğü
B) Sanatını toplum yararına kullandığı
C) Evrensel temalara öncelik verdiği
D) Yenilik arayışı içinde olduğu
E) Konuyla üslup arasında bir denge gözettiği

Paraf Yayınları

5. Bir dergi çıkarılırken içeriği, yayın anlayışı baştan saptanıyor ve belirleniyor. Ancak ortaya çıkan ürün baştan tasarlananın, umulanın dışına, bazen uzağına düşüyor. Çünkü yönetildikleri kadar yönetmeye başlıyorlar bir süre sonra, kendilerine yapılan katkı oranında katkıda bulunuyorlar yazarlarına, okurlarına. Yazarlar, çoğu kez farkında bile olmadan artık yalnız kendi yazdıklarına değil, dergideki bütün öbür yazıların bileşimine de bağlı kalmak zorunluluğunu duyuyor; derginin sentezine göre yazıyorlar. Okur, baştan kendi seçimi sonucu aldığı bir dergiye koşullanıyor; gitgide beğenisini, eleştiri açısını ona göre ayarlıyor. Bütün bu ögeler birleşince dergi başta tasarlanan değil, herkesin bir şeyler kattığı "ayrı" bir kişilik hâline geliyor.

I. Yayın anlayışında ve edebî yaklaşımında zamanla değişimlerin görüldüğüne
II. Yazarları ister istemez toplumcu bir anlayışta yazmaya yönelttiğine
III. Hitap ettiği kitleyi edebî anlamda sınırlandırarak ortak bir bakışa yönelttiğine

Bu parçadan dergilerle ilgili olarak yukarıdakilerin hangilerine ulaşılamaz?

A) I ve II B) I ve III C) Yalnız II
D) II ve III E) I, II ve III

6. Sanılanın aksine, insanlar üzerinde ilaç deneyleri yapılmaktadır. Ancak etik kurullar tarafından onay alan, belirli niteliklere sahip hekimler ve kurumlar bu işi yapabilir. Ayrıca denenecek molekül belirli özelliklere sahip olmalı, hayvan deneylerinden geçmelidir. Çalışmanın yapılacağı merkez, çalışma için gerekli alt yapı ve donanıma sahip olmalıdır. İlaç, gönüllü olan herkese de rastgele verilemez. I. ve II. evre çalışmalar, gebeler, çocuklar gibi riskin yüksek olduğu kişileri kapsayamaz. İlacın kimlere verileceği, yaşı, cinsi, hastalığı, teşhisi, aldığı diğer tedaviler çalışma protokolünde açıkça tanımlanır ve bu kriterlere uymayan kişiler deneye alınmaz. Hastalar bu çalışmalara katılmaya gizli veya açık olarak zorlanamaz.

Bu parçada "ilaç deneyleri" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

A) İlacın herkes üzerinde denenemeyeceğine
B) Hastanın dilediği takdirde çalışmadan çıkabileceğine
C) Her doktorun deney yapamayacağına
D) Belli bir aşamaya gelmiş ilaçların denenebileceğine
E) Hastaların deneye gönüllü olması gerektiğine

7. Günümüz yaban hayatının önemli sorunlarından biri yaşam alanı bozulmaları ve bölünmeleri. Yabani türlerin soylarını sağlıklı bir biçimde devam ettirebilmeleri için geniş beslenme, barınma ve üreme alanlarına ihtiyacı var. Ancak artan insan nüfusu, yeni yerleşim yerleri kurulması, yeni tarım alanları açılması, turizm gibi nedenlerle yabani türlerin yaşayabileceği alanlar hızla daralıyor. Türler neredeyse sadece avcılığın ve yerleşim yeri açmanın yasak olduğu millî parklarda, doğa koruma alanlarında yaşayabiliyor. Beslenmek için bu alanların dışına çıktıklarında kaçak avcılık gibi nedenlerle öldürülüyorlar. Bu durumdan en çok etkilenenler büyük memeliler dediğimiz iri vücutlu, popülasyon yoğunluğu düşük hayvanlar. Büyük memelilerin yaşayabileceği alanın büyüklüğüyle ilgili Yellowstone Millî Parkı'nda yapılan bir çalışmada, bozayıların yaşamlarını devam ettirebilmesi için gerekli olan alanın, yasal olarak onlara ayrılmış alandan 10 kat büyük olduğu ortaya çıkmış.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

A) İnsan faaliyetlerinin yaban hayatını olumsuz etkilediğine
B) Parklarda yaşayan bazı türlerin, olması gerekenden daha dar bir alanda yaşamak zorunda kaldığına
C) Yaban hayatını ve hayvan türlerini korumak için yapılan çalışmaların giderek azaldığına
D) Millî parklar ve doğa koruma alanlarının yaban hayatının devam ettirilmesinde rol oynadığına
E) Büyük memelilerin, yaban hayatının bozulmasından diğer türlere göre daha çok etkilendiğine

8. O, gençken hayatını ayrıntılarıyla tasarladığını ama asla hayaline kavuşamadığını zira hayatın anlam ve amacını bilmese de iç sesine kulak vermekten vazgeçmediğini söylüyor. Onu kimi zaman boğan, ağır depresyonlara sokan o tılsımlı ses, eserlerinin müzikal yapısını ve tematik bütünlüğünü de oluşturuyordu. Asla peşini bırakmadığı o sesle yarattığı eserlerini, çoğu zaman beğenmedi. Yazdıklarının çoğunu sonradan gülünç bulsa da yola devam etme gücünü nereden bulduğunu hep merak etmişimdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen kişinin tutumuyla bağdaşmaz?

A) Geleceği ile ilgili planlar yapma
B) Daima sezgilerine değer verme
C) Çalışmalarında duygularının etkisi altında kalmama
D) Kendi eserlerine eleştirel gözle bakma
E) Eksik yanlarının bilincinde olsa da çalışma azmini yitirmeme

Paraf Yayınları

1-A 2-A 3-B 4-C 5-C 6-B 7-C 8-C

1. Meteor, gökyüzünde gerçekleşen olağanüstü olay anlamına gelen Latince "meteoron" sözcüğünden gelir. Meteor, Güneş sistemindeki maddelerin Dünya atmosferine düşerken yüksek hızda hava ile sürtünmesi sonucunda akkor hâline gelerek meydana gelir. Yeryüzünden özellikle geceleri kısa süreli bir ışık çizgisi şeklinde görülür. Halk arasında gök taşı olarak da bilinen meteor, yeryüzüne çok seyrek düşmektedir. Ortalama olarak Dünya yüzeyine yılda birkaç bin meteor düşer. Fakat bu taşların sadece 500 kadarı buharlaşmaya uğramadan yeryüzüne ulaşır. Bazı bilim adamları bu sayının daha da fazla olduğunu söyler. Dünya yüzeyinin büyük bir bölümünün suyla kaplı olması nedeniyle Dünya üzerine ulaşabilen meteorların birçoğu okyanuslara ya da göllere düşer. Bu sebeple de yeryüzüne düşen meteor sayısı bilinenden çok daha fazladır.

Bu parçada "meteor"**la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

A) Dilsel kökenine
B) Dünya'da tespit edilmesini zorlaştıran etkenlere
C) Dünya üzerinde yol açtığı sorunlara
D) Dünya'da görülme sıklığına
E) Nasıl oluştuğuna

2. Bazı kitaplar vardır; yazıldığı ya da yayımlandığı dönemde iyi anlaşılamaz, yaygın bir okur kitlesine ulaşamaz. Buna karşın zamanın akışı içinde eskimeden kalır, yazın sanatında yeni bir bakış açısı arayanlarca keşfedilmeyi bekler. Onlar, âdeta geleceğe yazılmış, gelecekte daha iyi anlaşılabilecek şekilde kaleme alınmış; dönemin edebiyat anlayışı ve algısının ötesinde, ilerisinde olan kitaplardır. Ayrıksı, öncü, yeni ve deneyseldir; bilinen ve yinelenen kalıpları kıran, kuralların dışına çıkan, devrimci ve sorgulayıcı bir edebiyatın kapısını aralayan yapıtlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen kitapların bir özelliği değildir?

A) Kalıcılığı yakalamış olmak
B) Kapalı ve soyut bir anlatım içermek
C) Belli niteliklere sahip bir okur kitlesine hitap etmek
D) Eleştirel düşünceye açık olmak
E) Sıra dışı nitelikler taşımak

3. Osmanlı iç ticareti hakkındaki çalışmalar, imparatorluğa ait tarım mahsullerinden azami %25'inin ihraç edildiğini göstermektedir. Bu, bahsi geçen dönemde üretilenlerin %75'inin ya yerinde tüketildiği ya da diğer bölgelere sevk edildiği anlamına gelmektedir. Kimi araştırmacılar, milyonlarca çiftçi ve zanaatkârın ya doğrudan doğruya kendileri için ürettikleri ya da civar bölgelere sattıkları tahmininde bulunur. İmparatorluk genelinde buna dair yeterli istatistiki veri bulunmayışına rağmen, diğer bölgelere mamul mal ihraç ettiği bilinen Diyarbakır'ın bile ürettiği malların önemli bir kısmını yerinde tükettiği ve yurt dışına göndermediği bilgisi, ülkenin iç ticareti hakkında ciddi bir fikir vermektedir. Bu durum, muhtemelen ulaşım maliyetlerinin yüksekliği ile açıklanabilir.

Bu parçada belirtilen araştırma sonuçlarına göre

I. Ulaşım maliyetleri, dış ticaret yerine iç ticaretin tercih edilmesinde etkili olmuştur.
II. Mahsuller büyük oranda üretim alanında veya yakınlarında tüketilmiştir.
III. İhraç ürünlerinin büyük çoğunluğu tarım dışı alanlardan sağlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

4. Az öykü yazması, onun yetersizliğinden kaynaklanmıyor; bu, açıkça belli. Yazar neyi, nasıl yaptığını da çok iyi biliyor. Şu sözleri bunu gösteriyor: "Daha ilk röportajlarımda az yayımlayacağımı söylemiştim. Yola çıkarken bunun böyle olacağını görüyordum. Az yayımlıyor olmam, dış etkenlerden çok kendi yapımın ve koşullarımın sonucu." O; kitap sayısı, yapay gündem ve gelip geçici görüntülerin ardında koşan birisi değildir. Belli ki zamanın eleğinin seçiciliğine ve saklayıcılığına güveni tam. Kendi öykü dünyasının sınırlarını bilinçli bir biçimde gören ve belirleyen, titizlikle de bu sınırların içini damıtarak ve acele etmeden, yazıyla doldurmaya çalışan bir yazar. Ona göre "Aşk gibi bir olaydır yazmak."

Bu parçadan sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Yazma eyleminde nicelikten çok niteliğe önem vermektedir.
B) Bilinçli bir yazar tutumu sergilemektedir.
C) Farklı fikirlere saygısı olan bir anlayışa sahiptir.
D) Popülerlikten çok, kalıcılığı önemsemektedir.
E) Öykülerini kılı kırk yaran bir anlatımla oluşturmaktadır.

Paraf Yayınları

5. Şiir dili belli bir altyapı, entelektüel birikim ve duygusal donanım gerektirir. Bu dil, Türkçe konuşan her kişinin anlayabileceği bir dil değildir. Dolayısıyla doğası itibarıyla şiirlerin herkes tarafından okunması beklenemez. Düzyazı dili, şiir diline nazaran daha iletişimseldir. Düzyazı bir şeyleri açıktan anlatır fakat şiir sadece gösterir. İşaretler, imler, imgeler gibi göstergelerle şiir izlenir. Düzyazıyı okumak, çizgisel bir eylemdir oysa şiir çizgisel değildir. Dizeleri okurken durmak, başa dönmek, beklemek, damıtmak ve anlatılanlar üzerinde kafa yormak gerekir. Zengin sembollerle, ritimli sözlerle, seslerin uyumlu kullanımıyla, hece ve durak bakımından hassas ayarlarla ortaya çıkan dizeler, okurun kalbini fetheder.

Bu parçadan "şiir" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?**

A) Ahenk unsurları kullanılarak oluşturulur.
B) Anlaşılmak için düzyazıya göre üzerinde daha fazla çaba sarf etmek gerekir.
C) Düzyazıda dile getirilemeyen duygu ve düşünceleri en iyi şekilde anlatır.
D) Yazınsal anlamda taşıdığı değer herkes tarafından kolaylıkla fark edilemez.
E) Anlatmak istediklerini dolaylı yoldan dile getirir.

6. Gündelik hayatın bütün alanlarında karşılaşılan kültür, karmaşık bir anlam yumağına sahiptir. Hemen hemen tüm sosyal bilimlerde ve diğer alanlarda yaygın bir şekilde kullanılan kültür; çok çeşitli tanımlar, kabuller ve tartışmalara imkân vermektedir. Her bir disiplin kendi alanından hareketle kültüre yaklaşmakta, onu tanımlamaya, onun alanını belirlemeye çalışmaktadır. Başta antropoloji, sosyoloji ve felsefe olmak üzere birçok disiplin, kültür kavramının içeriğine eklemeler yapmakta ve böylece kavrama ilişkin belirlemeler, tanımlar sürekli artmakta ve değişmektedir. Bu durum, kültür kavramının zengin çağrışımlarla donanmasını sağladığı gibi gitgide bir karmaşaya dönüşmesine de yol açabilmektedir.

I. Sosyoloji ve felsefede ana konu olarak ele alındığı
II. Ortak bir tanım üzerinde birleşilemediği
III. Her toplum tarafından aynı değeri görmediği
IV. Farklı sosyal bilimlerce anlamının genişletilip zenginleştirildiği

Bu parçadan "kültür" **ile ilgili olarak yukarıdakilerden hangileri çıkarılamaz?**

A) Yalnız I B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) Yalnız IV

7. İnsanın çocukluktan yetişkinliğe uzanan süreçte toplumun bir üyesi hâline gelme durumu toplumsallaşmadır. Ailesinin, akraba ve komşuluk çevresinin, kent ve köyünün, ulusunun bir parçası olduğunu öğrenmesi durumudur. Toplumsallaşma sürecinde toplumun sahip olduğu kültürel ve sanatsal kodlar yeniden şekillenmektedir. Kişi açısından düşünüldüğünde kişinin toplum içinde, topluma göre toplumsallaşması; toplum açısından bakıldığında ise toplumun bireyi toplumsallaştırması, onu toplumsal değerlerle donatması söz konusudur. Bazı yazarlar kendi kendine toplumsallaşmadan bahsetmekte iseler de toplumsallaşma esasen birtakım müessese ve yapılar tarafından yerine getirilmektedir. Kişi açısından toplumsallaşma çocukluk çağlarında çok hızlı bir öğrenme, ileri yaşlarda ise kişilik belirginleştikçe hızını kaybeden bir süreç olarak bütün hayat boyunca devam etmektedir.

Bu parçaya göre "toplumsallaşma"**yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) İnsan yaşamının her dönemini kapsayan bir süreç olduğu
B) Kişiyi topluma göre şekillendirme işlevi olduğu
C) Kişinin karakterinin oluşmasında belirleyici olduğu
D) Kurumsal bazı oluşumlar tarafından yönetildiği
E) Topluma ait değer yargılarını dönüştürdüğü

8. Tolstoy'un bu öyküleri, belli ahlaki değerleri yazarın bakış açısına göre sunmakta, bu özelliğiyle tüm insanlığa mesajlar vermektedir. Öykülerde Tolstoy ortaya yeni bir ahlak anlayışı koyuyor, buna da "sevgi" diyor. Okura aktarılmış olan bu görüşün sorgulanabilir bir yanı bulunmuyor. Yazarın görüşü okura kesin sınırlar ile tanımlandığı için iki seçenek kalıyor: kabul etmek ya da etmemek. Ayrıca bu öykülerin masal formunda yazılması uygun olmuş. Keskinlik, masal dünyası içinde bükülmüş; okur için yumuşak bir hâl almış. Ancak geleneksel masallardan farklı olarak ana kahraman ve diğerleri bir dönüşüme uğramıyor, hep sabit kalıyor. Yan karakterler, daha belirgin roller oynuyor; onların yarattıkları etkiler daha belirgin oluyor. Hikâyenin tüm ögeleri bir fikre hizmet ediyor, Tolstoy'un doğru olduğuna inandığı ahlak fikrine.

Bu parçada sözü edilen öykülerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Belli bir görüşün dikte edilmesine çalışıldığı
B) Masalsı anlatımın, gerçeklerin fark edilmesini engellediği
C) Öykü boyunca değişmeyen karakterlere yer verildiği
D) Evrensel değerlerin öncelendiği
E) Hikâyeye giren tüm unsurların belli bir amaç doğrultusunda konumlandığı

Paraf Yayınları

1-C	2-B	3-B	4-C	5-C	6-B	7-C	8-B

1. Günümüzde çok kabul gören görüşe göre eskimiş bir düşünce sayılsa da şairlerin yaşantısıyla şiiri arasında bir ilinti olduğunu düşünürüm. Bu nedenle, bir şairin şiirini tam olarak kavramak için yaşamına ve elbette o yıllardaki toplumsal ve siyasal ortama, yetişme biçimine bir göz atmak gerekir. Çünkü şair, doğup büyüdüğü, yaşadığı çevrenin dilini ve kültürünü öğrenir, özümser. Şairi var eden, yaşadığı çevredir. İçinde yaşadığı topluma saygı göstermezse onların kendisine saygı göstermeyeceğini bilir, bilmiyorsa da vakit geçirmeden bunun farkına varmalıdır. Elbette şairlerin de yüzü geleceğe dönüktür. Yeniliklere ayak diremezler. Ama bir gözleri de geçmişte olmalıdır. Oradan güç alarak bakar geleceğe bilinçli bir şair.

Bu parçanın yazarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Geçmişin etkisinden kendini kurtaramayan şairlerin yenliklere karşı çıktığını söylemektedir.
B) Yapıtla yazarın yaşamı arasında bağ kurulamayacağı biçimindeki yaygın görüşe karşıdır.
C) Bir şiiri doğru anlamak için onun ortaya çıktığı koşulların bilinmesi gerektiğini savunmaktadır.
D) Şairlerin, içinden çıktıkları toplumun değer yargılarıyla biçimlendiğini düşünmektedir.
E) Toplumdan kopuk şairlerin şiirlerinin toplum tarafından ilgi görmeyeceğine inanmaktadır.

2. Dili, geçmişin altın suyuna batırıp çıkararak parlatacağını sanan roman; öne çıkmaya, allanıp pullanarak kışkırtıcı ve çekici olmaya koşullanmış yazın örneği ve kendini retorikle (güzel söz söyleme) taçlandırmış bir yazı olarak kalır. Romanın sanat katına yükselme çabası bu parıltılarla mı olacak? Elbette hayır! Roman, niteliğini kendinden önceki yüksek edebiyatın masamızın üstünden ayrılmayan örneklerinin yarattığı tarihin ucuna eklenerek kazanacaktır.

Bu parçadan romanla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Yazınsal söylemini geleneğin sanatlı anlatımıyla besleyen roman, kalıcılığı yakalayabilir.
B) Anlatımında, söz sanatları ile şiirselliği önceleyen romancının başarısız olması kaçınılmazdır.
C) Güzel söz söyleme hastalığına yakalanan roman, geleceğin sayfasında yer almayacaktır.
D) Roman, kendinden önceki başyapıtları örnek alırsa yazın tarihindeki yerini alacaktır.
E) Roman, sanatın kendisini amaç edinerek yazınsal konumunu belirlemelidir.

3. Türkiye'nin her yerinden bilimle ilgilenen herkesin katıldığı Bilim Günleri'nde tıp ve bilim dünyasına bir şeyler katmaya çalışanlar, emeklerini arkadaşlarına gösteriyor ve bu yolda ilerlemek isteyenlere örnek oluyor. Sunumlarını öğrencilerden, asistanlardan, doktorlardan ve profesörlerden oluşan bir topluluk önünde gerçekleştirme fırsatı bulan öğrenciler, kendilerini bilim dünyasına erkenden hazırlıyor. İzleyici olarak katılmak isteyen öğrenciler için de az rastlanır bir fırsat olan Bilim Günleri, onur konukları ve sunum yapan diğer öğrencilerle beraber bilimdeki gelişmelerden haberdar olmak için mükemmel bir fırsat. Sadece araştırma sunumlarının kabul edildiği kongrede, bu yıl yine dopdolu bir program var. Öğrencilerin sunumlarıyla katıldığı programa dünyaca ün kazanmış iki isim de katılmıştır.

Bu parçada Bilim Günleri ile ilgili olarak,

I. Bilimle ilgilenen genç araştırmacılara fırsat tanıma
II. Farklı eğitim seviyelerinden katılımcılara yer verme
III. Her türlü bilimsel sunuma kapılarını açma
IV. Ünlü bilim adamlarıyla meraklıları buluşturma

özelliklerinden hangilerine değinilmemiştir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) Yalnız III E) Yalnız IV

4. Sanatçının sonunun ne olacağı kitaplarından belliydi. Öyle özentili cümleler dizen, bilgisini göstermek için kitaplarının yarısını başka bir dille yazan kimselere hiç güvenim yoktur. Onun büyük bir düşünce gibi göstermek istediği cümlelere bir tırnak vurun, cümlelerin birtakım bayağı, köhne fikirlerin böbürlene böbürlene söylenmesinden başka bir nitelik taşımadığını görürsünüz.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Yapıtlarının, edebiyat tarihindeki yerinin ne olacağını belirlediği
B) Yapıtlarında süslü, sanatlı bir anlatım yolu izlediği
C) Yapıtlarından bazılarının başka dillere çevrildiği
D) İletilerini abartılı bir anlatımla dile getirdiği
E) Savunduklarının sağlam bir düşünsel temele dayanmadığı

Paraf Yayınları

5. Bir varmış, bir yokmuş. Bir müzik varmış, bu müziğin kökleri çok eskilere, Pisagor'a uzanırmış. O dönemde müzik bir sanat değil, bir bilim olarak görülürmüş ve Aristoteles müziğin en açık tanımını yapmış. Aynı müzik, İslam düşünce geleneği tarafından da benimsenmiş. Kindi'den Farabi'ye, İbni Sina'dan İhvanı Safa'ya kadar Müslüman filozofların konusu olmuş. Daha sonraki yüzyıllarda ise Osmanlı kültürü tarafından sahiplenilen müziğin yüzlerce yıldızı yani ustası olmuş. Müzisyenleri himaye eden sultanlar, padişahlar müziği ve onun kültürünü yaşatmaya devam etmiş. Müziğin kültürüyle birlikte toplumsal boyutu, sanatsal ifade gücü hatta hastaları tedavi etme gibi birçok işlevi oluşmuş. Belli günlerde ve mekânlarda söylenen gazellerden tekkelerde söylenen zikirlere kadar geniş bir alanda kullanılmış müzik. I. Dünya Savaşı sonrasında ise uzun yıllar yasaklanmış, daha sonra yasak kalksa da müzik eski günlerdeki ihtişamını yakalayamamış. Cumhuriyet yönetimi ile birlikte değişim başlamış. Siyaset; kültürü, sanatı ve dolayısıyla müziği de değiştirmiş.

Bu parçadan müzik ile ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

A) Tarihinin çok eskilere dayandığı
B) Yasaklanmasının büyük bir tepkiyle karşılandığı
C) Kimi yöneticiler tarafından desteklendiği
D) Bazı dönemlerde farklı amaçlarla kullanıldığı
E) Yönetimde meydana gelen değişimlerden etkilendiği

6. İnsan bir daha okuyamayacağı bunca kitabı neden saklar ki? Ne zaman bir kitabı atsam ardından birkaç gün geçer ve ben, o kitabı arar olurum. İçinde ilgimi çekecek hiçbir şey bulamadığım kitap yoktur benim için. Onların hepsini bir nedenle almışımdır. Az bulunurluk, sürükleyicilik, bilimsellik gibi bahaneler bunların başında tabii. Ancak bunları elimde tutmamın asıl nedeninin açgözlülük olduğunu biliyorum.

Kendisinden böyle söz eden biri aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilemez?

A) Kitap seçiminde yayınevini ölçü alan
B) Kitaplarından kolay kolay vazgeçemeyen
C) Her kitabın okunmaya değer olduğuna inanan
D) Bilimsel nitelikli yapıtlardan hoşlanan
E) Okuma oburluğu içinde kitap biriktiren

7. İstanbul'da bir oyuncak müzesi olduğunu biliyor muydunuz? Hem de bundan 11 sene önce, tam da 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı günü kapılarını ziyaretçilerine açtığını... Müzenin kurucusu şair Sunay Akın, müzede sergilenen oyuncakları "hayatının şiiri"nin eksik mısralarını tamamlar gibi dünyanın dört bir yerindeki ülkelerden topluyor ve Göztepe'deki tarihî konağında bizlerle buluşturuyor. Müzeyi gezerken bir zaman tüneline girdiğinizi hissedeceksiniz. Tünelde kendi çocukluğunuzla da karşılaşacaksınız, sakın şaşırmayın. Yanınızda çocuğunuz varsa belki de ilk kez onunla bir ortak zevki paylaştığınızı fark edeceksiniz aranızdaki onca yaşa rağmen. Hem belki, eğer siz de uslu bir çocuk olursanız Sunay Akın'ı görebilirsiniz müzenin kafeteryasında kahvesini içerken. Kim bilir, belki bir de kitabını imzalar sizin için.

Bu parçada Oyuncak Müzesi ile ilgili olarak,

I. Değişik kültürlere ait oyuncaklar içermesi
II. Kurucusunun yaşamının bazı eksiklerini kapatması
III. Modern bir mekâna sahip olması
IV. Büyüklere de hitap etmesi
V. Ziyaretçilerine kitap hediye edilmesi

özelliklerinden hangilerine değinilmemiştir?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

8. Bu eserdeki öyküler, deneme ve öykü arasında bir yerde duruyor. Kısa ama insanın yüreğine taş gibi oturan cümlelerden oluşuyor. Yaşamın kesitlerinden izler aktaran öyküler, öyle bir çırpıda okunacak türden değil. Satırların arkasına gizlenmiş damar damar anlam katmanlarını çözümleyebilmek, emek isteyen bir okuma sürecini gerekli kılıyor. Öyküleri birbirini kovalayan düşünceler, ilginç kişiler, kurgusuz düşünceler ve çözümlemeler eşliğinde sıralanarak devam ediyor. Yazarın daha önceki öyküleri berrak bir denizken bunlarda olaylar, durumlar ve kelimeler bir sis perdesinin içinde beliriyor.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen öykülerin bir özelliği değildir?

A) Gerçeklik B) Farklılık
C) Yol göstericilik D) Etkileyicilik
E) Yoruma açıklık

Paraf Yayınları

1-A 2-A 3-D 4-C 5-B 6-A 7-D 8-C

1. Unda bulunan nişasta tanecikleri pişirme sırasında sıcaklık yükselince suyla etkileşime girerek şişer ve yumuşar. Oda sıcaklığında bekletilen ekmeğin zamanla yumuşaklığını kaybetmesi, nişasta zincirlerinin birbirleriyle etkileşiminin artarak yeniden kristalize olmasının bir sonucudur. Yumuşama sırasında nişasta molekülleriyle etkileşime giren su molekülleri, yeniden kristalize olurken ortamdan uzaklaşır ve ekmek bayatlar ve daha kuru hâle gelir. Bisküviler ise nişasta içerdikleri hâlde bayatladıkça yumuşar. Bisküvideki nişastanın yeniden kristalleşme süreci, yüksek oranda şeker yüzünden maskelenir. Bisküvide yüksek oranda bulunan şeker, nişastanın yeniden kristalleşmesiyle kaybedilenden çok daha fazla suyu havadan çekerek yapısına kattığı için bisküvinin yumuşamasına sebep olur. Bu yüzden bisküviler sıkı ambalajlarda, kurabiye türü yiyecekler de hava almayan ambalajlarda satılır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisi çıkarılamaz?

A) Pişme sırasında nişastayla etkileşime giren suyun ayrışması, ekmeğin bayatlamasına yol açar.
B) Bazı gıdalar bayatladığında sertleşirken bazıları daha yumuşak hâle gelir.
C) Bazı gıdaların ambalajlanmasının nedeni havada bulunan su ile temasını engellemektir.
D) Ekmek ve bisküvinin bayatlarken aldığı görünüm, içerdikleri nişasta oranından kaynaklanır.
E) Bisküvilerin bayatladıkça yumuşamasının sebebi, içindeki şekerin nem çekme özelliğidir.

2. Aklın ve zekânın kendisini öykü gereci yapmak, pek öyle kolay olmasa gerek çünkü öykü alanının dışına düşüvermek gibi bir tehlikesi var işin. Bu; yalnız akıl ve zekânın, öykü evrenine yerleştirildiği öyküler için değil, siyasal ve toplumsal konular için de geçerli. Bu nedenle siyasal öyküler de aklın ve zekânın konu alındığı öyküler de pek parlak değildir. Oysa bu yazar, hem aklı hem zekâyı yerleştiriyor yalın söylenip yoğun kılınmış bir teknikle öykü evrenine. Üstelik felsefenin ışığında yıkanmış göz kamaştırıcı öyküler çıkarıyor ortaya. Böylece, öykünün gereklerini hiçbir koşulda göz ardı etmeden okuru zorlu ama güzel bir gezintiye çıkarıyor felsefe bahçesinde. Böylesine sık dokulu anlatı, bakıyorsunuz, ipince işlevsel ayrıntılarla ve titiz bir işçilikle işlenmiş bir dille zenginleşiyor.

Bu parçadan yazarın öyküleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Anlaşılması çaba gerektiren nitelikler taşıdığına
B) İnsana özgü değişik durumlara ışık tuttuğuna
C) Öykünün sanatsal yönünü içeriğe feda etmediğine
D) Felsefenin olanaklarından yararlandığına
E) Açık ve özlü bir anlatımı bulunduğuna

3. Emile Zola, Guy de Maupassant, Goncourt kardeşlerle olan dostluğuna karşın Gustave Flaubert'i "gerçekçiler" ya da "doğalcılar" arasına yerleştirmek zordur. O, bütün isimlendirmelere karşıydı. Katı bir bireyselci olarak yazınsal ekollerden uzak duruyordu. Ona göre "gerçekçilik", yazdığı romanlar için bir atlama tahtasından başka bir şey değildi. Çok genç yaşta, dünyayı fethetmenin yazmaktan geçtiğini fark etti. Hep bu düşünceyle yazdı. Sara hastalığına yakalanınca insanlardan uzakta, Croisset'deki evine yerleşti. Hastalığın etkisiyle karamsarlığa kapılarak iyice kabuğuna çekildi. Burada kendini tamamen yazmaya verdi. Kılı kırk yaran tutumu ve analitik zekâsı ile evrensel romanın en başarılı örneklerini ortaya koydu.

Bu parçadan Gustave Flaubert ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Tek bir edebiyat akımıyla sınırlandırılamayacağı
B) Yapıtları aracılığıyla insanlığı etkilemeyi düşündüğü
C) Hastalığının, sanat yaşamını olumsuz etkilediği
D) Romanlarını yazarken titiz davrandığı
E) Yaşadığı sağlık sorunu nedeniyle kendisini toplumdan soyutladığı

4. Yaptığım seçmelerde, verdiğim yargılarda dostluğun, arkadaşlığın en küçük bir etkisi yoktur. Gençleri hoş tutmak, yüreklendirmek diye bir kaygıdan da uzağım. Aklımın erdiğini, beğenimin ulaşabildiğini yazıyorum. Yazdıklarım bir bağlanmanın, bir katılmanın ürünü değildir. Kimileriyle dünya görüşümüze kadar inen karşıtlıklar var; onların beğendiğim, doğru bulduğum birtakım davranışlarını sırası gelince kafası kafama uyan kişilere karşı savunuyorum.

Bu parçanın yazarı aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilemez?

A) Yargılarında taraf tutmamaya çalışan
B) Sosyal ilişkilerini işinden ayrı tutan
C) Hiçbir anlayışa koşulsuz bağlanmayan
D) Dünya görüşünden arınarak belli yargılara varan
E) Yeni yazarların ortaya çıkmasını istemeyen

Paraf Yayınları

5. Ohri Gölü, yaklaşık 5 milyon yıl önce oluşmasına rağmen dış etkenlerden uzak kaldığı için flora ve fauna formlarını değiştirmeden günümüze kadar ulaşmıştır. Avrupa'nın en eski ve en derin göllerinden biri olan Ohri Gölü, benzersiz su altı ekosistemi ve 200'den fazla bitki türüyle ziyaretçileri kendine çeken dünya çapında bir üne sahiptir. On yedi balık türüne ev sahipliği yapan gölde, ticari değeri yüksek olan çok lezzetli balıklar mevcuttur. Bunlardan özellikle "letnica" ve "belvica" çok iyi bilinen ve başka hiçbir yerde benzerlerine rastlanmayan balık türleridir. İlginç başka bir balık türü ise Ohri incisi yapımında kullanılan "plasica"dır. Bu balığın pullarından elde edilen sıvı, Ohri incisinin parlaklığını artırmada kullanılmaktadır. Göl, balık bakımından zengin olması sebebiyle balık avcılığı bölgenin yerli halkının en önemli ekonomik uğraşı durumundadır. Bununla birlikte sportif balıkçılık da turistler için önemli bir faaliyettir.

Bu parçadan hareketle "Ohri Gölü" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Ülkenin bitki örtüsüyle bire bir aynı özelliği gösterdiği
B) Turizm sektörüne hitap eden yönlerinin bulunduğu
C) Yöre halkının geçim kaynaklarından biri olduğu
D) Endemik balık türlerine ev sahipliği yaptığı
E) Doğal özelliklerini korumayı başardığı

6. Su, bireylerin en temel gereksinimi olma ve başlıca ekonomik faaliyetlere kaynaklık etme özelliği ile ulusların devamlılığı için yaşamsal bir kaynaktır. Sosyal ve ekonomik faaliyetlerin sürmesi büyük ölçüde temiz ve yeterli su arzına sahip olmaya bağlıdır. Su kaynaklarının geliştirilmesi, ekonomik üretkenlik ve sosyal refaha doğrudan katkı yapmaktadır. Öte yandan nüfus ve ekonomik faaliyetler arttıkça birçok ülke hızla su sıkıntısı çeker duruma gelmekte ya da ekonomik gelişmeleri kısıtlanmaktadır. Sürdürülebilir kalkınma politikası doğrultusunda, su kaynaklarını tutumlu kullanma bilinci yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası her düzeyde geliştirilmelidir.

Bu parçada su kaynaklarıyla ilgili olarak

I. Dünya coğrafyasındaki dağılımına
II. Temiz tutulmaları için yapılması gerekenlere
III. Toplumlar için olan ekonomik ve sosyal önemine
IV. Tasarruflu kullanılmasının gerekliliğine

yargılarından hangilerine değinilmemiştir?

A) I ve II B) Yalnız II C) II ve III
D) Yalnız IV E) I, III ve IV

7. Felsefi kitapların anlaşılmaz ya da sıkıcı olmalarını zorunlu kılan mantıklı nedenler yoktur çünkü felsefi metinler de diğer metinler de özel bir sözcük dağarcığı ya da söz dizimi gerektirmez. Okuyucular da kafalarının karışmasından bir yarar sağlamaz. Aslında can sıkıntısı, kitapların değerlerine ilişkin bir ölçü olarak alınabilir. Bir kitabın değerini saptamak için yeterli olmasa da bir kitabı okurken ne kadar sıkıldığımıza bakarak laf kalabalığına ve saçma olana karşı tavır almış oluruz. Okurken kitabın verdiği bıkkınlığa kulak vermeyenler, tıpkı acıya aldırmayanlar gibi, ızdıraplarını gereksiz yere artırıyor olabilirler. Can sıkıntımızın kendi düzeyimizden kaynaklanması tehlikesi her zaman vardır ama okuduğumuz şeye karşı sonsuz bir sabır göstererek de hata yapıyor olabiliriz.

Görüşlerini bu sözlerle aktaran kişinin aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenemez?

A) Yapıttan aldığımız tat, o yapıtın niteliğinin bir göstergesidir.
B) Bir kitabı yarıda bırakmak, kendimize yapacağımız bir iyilikten vazgeçmektir.
C) Okumanın büyüsü, anlaşılması güç metinler yüzünden bozulabilir.
D) Metinleri belirli bir söz varlığı çerçevesinde oluşturmak yanlıştır.
E) Anlaşılması zor olduğu için bir metne nitelikli demek doğru değildir.

8. İhtiyaç ile istek aynı şeyler değildir. İhtiyaç, eksikliği duyulan, yaşam için gerekli olan, genetik bir temeli olan ortak dürtülerdir. İhtiyaçlar, acıkma ve susama gibi temel biyolojik ihtiyaçlardan, çevrenin etkisi ile oluşan sosyal ihtiyaçlara kadar farklılık gösterir. İstek ise kişinin bir şeye karşı duyduğu eğilim, yerine gelmesi durumunda mutlu olacağı kişisel bir arzudur. Bir ihtiyacın karşılanma şekli olan istek, kişiden kişiye değişir. İsteklerimizden vazgeçebiliriz ama ihtiyaçlarımızdan vazgeçemeyiz.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılanları örneklendirmez?

A) Acıkmak bir ihtiyaç, açlığı gidermek için bir lokanta veya bir restoranı tercih etmek istektir.
B) Yazmak bir ihtiyaç, uyumak ise istektir.
C) Meslek edinmek bir ihtiyaç, tıbbı seçmek istektir.
D) Giyinmek bir ihtiyaç, giyinirken seçilen elbise tarzı ve rengi ise istektir.
E) Ulaşım yani bir yerlere gitmek bir ihtiyaç, uçağı seçmek istektir.

Paraf Yayınları

1-D	2-B	3-C	4-E	5-A	6-A	7-B	8-B

1. Popülizm; sanatın yaptırım gücünü, etki gücünü yok sayarak onun içini boşaltma sorunudur. Eğer siz popülerliğe doğru kayıyorsanız, popüler olmak size daha cazip geliyorsa buradan elde edeceğiniz ünün değerli olmadığını söylemek durumundayım. Bu, çok ucuz bir kazanımdır. Sanatın popüler olmak gibi, günlük hayat içerisinde "pat" dediğimizde patlayan ve sönen balon olmak gibi bir derdi ve kaygısı yoktur. Popülerliğe kayan insanın sanatçılıkla değil, sadece ünle ilişkisinden bahsedilebilir. Doğal olarak ünlü olmak, bilinir olmak çok da zor bir şey değil. Sanatın herhangi bir alanında usta-çırak ilişkisiyle, atölye ilişkisiyle yol kat ederek, olgunlaşarak yani belli bir süreçten geçip bu anlamda net ürünler veren yetkin bir birey olmak söz konusu ise popülizmin burada kapıdan girmesi düşünülemez. Popülizm ciddi bir hastalıktır. Kimilerinin bu hastalığa düşmesi altyapısının olmayışındandır.

Bu parçada anlatılanlarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Sanatı, yarınları amaçlayan bir yaklaşımla ele almak gerekir.
B) Sanatı bir kesime yaranma aracı olarak kullanan kişilerin estetik kaygılardan uzak olduğu görülür.
C) Sanatın içsel değerleri, ortaya konan ürünün herkesçe tanınıp bilinmesi amacına ters düşer.
D) Sanatsal anlamda yetkinliğe ulaşmak için verilen emek, sanatçının toplumda kabul görmesini sağlar.
E) Kişisel çıkarlar söz konusu olduğunda ortaya çıkan ürünün birikimden yoksun olduğu görülür.

2. Argonun temel amacı, dili bir çeşit şifreye dönüştürmektir. Var olan kelimelere, sözlüklerde yer almayan anlamlar verilir; farklı dillerden alınan kelimeler alındıkları dildeki anlamlarının dışında kullanılır. Argonun çeşitli meslek erbabının aralarında kullandıkları terim yüklü dilden temel farkı, diğer insanlarla araya bir mesafe koymak amacıyla geliştirilmiş olmasıdır. Mesela hırsız argosu, küçük çete veya mahallelerde insanların iç içe yaşarken geliştirdiği bir dildir. Hangi kelimenin hangi anlamda kullanılacağı iç içe yaşamanın getirdiği çerçevede saptanır ve benimsenir. Argonun yergi yüklü dili üzerinden o grubun yer aldığı toplumun ve zamanın da zihinsel arka planını, sosyolojisini okumak ve anlamlandırmak da mümkündür.

Bu parçadan hareketle "argo" **ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Kullanıldığı grup içindeki yaşama kültüründen doğduğuna
B) Toplumsal özelliklere dair bilgiler içerdiğine
C) Gizliliği sağlamak için oluşturulduğuna
D) Geniş bir söz varlığına sahip olduğuna
E) Kelimelere bilinenin dışında anlamlar yüklendiğine

3. Yaşarken de yazarken de her zaman akıl ile duygu, hayaller ile gerçekler, zorunluluklarım ile seçimlerim arasında doğru bir yerde durmaya çalıştım. İki durumdan birini diğerinin önüne geçirmedim. Ne kızgınlıklarımı abarttım ne sevinçlerimi. Bunlar arasında iyi bir denklem kurduğumu düşünüyorum. Ayakta kalmak ama nasıl ayakta kalmak, sürdürmek ama nasıl sürdürmek, yenilenmek ama nasıl yenilenmek? Yaşadıklarımla yazdıklarımın hatta yazdıklarımın kendi içinde tutarlı olması benim için her zaman bir ölçü oldu. Öte yandan kitaplarımın içinde yazılı olanlar kadar yazılı olmayan cümleler de var. Okura o yazılı olmayan cümleleri keşfetmesi için alan bırakmak gerekir. Okurun işini yapmaya kalkmadım. Benim yazarken düşünmediğim ama okurun keşfedeceği alanlar da vardır öykülerde. Erişkin olmayan gözler, o alanı boşluk sanabilir.

Bu parçanın yazarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Genç okurlarca yanlış anlaşıldığı
B) Dengeli bir kişiliğinin olduğu
C) Yoruma açık yapıtlar verdiği
D) Okurlara sorumluluk yüklediği
E) Yazılarının çelişkiden uzak olduğu

4. İnsanın okuduğu şey benliğine işler. Hatta insan, zekâsına ket vuran her türlü engeli, iyi seçilmiş eserler okumakla ortadan kaldırabilir. Tıpkı vücudun tutulduğu hastalıkların sporla, uygun idmanlarla iyileştirebilmesi gibi... Söz gelimi top oyunu, vücutta oluşan taşlarla böbrek hastalarına; ok atmak, akciğerle göğse; ağır yürüyüşler mideye, ata binmek baş ağrılarına iyi gelir. Bu sebeple bir kimsenin zihni dağınıksa, kişi sistematik düşünceden uzaksa matematikle meşgul olsun çünkü matematikçinin bir kuralı ispat ederken biraz dalıverse kurala ta baştan başlaması lazım gelir. Eğer zekâsı farkları görüp ayırmaktan acizse şüpheci filozofları takip etsin; onlar, kılı kırk yararlar.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Spor yapmanın insan sağlığını korumada etkili olduğuna
B) Şüpheci filozofları okumanın eleştirel bakışı geliştirdiğine
C) Matematikle uğraşmanın insanı sistemli hâle getirdiğine
D) Okuyarak edinilenlerin insan karakterini etkilediğine
E) İnsanın, zekâ gelişimini engelleyen faktörleri, okuyarak aşabileceğine

Paraf Yayınları

5. Kümülonimbus bulutları, troposferin tüm yüksekliği boyunca gökyüzüne doğru uzanır ve genelde örs şeklindeki görüntüsüyle ayırt edilir. "Gök gürültüsü bulutları" olarak bilinen kümülonimbus bulutları; dolu, şimşek ve gök gürültüsü üretebilen tek bulut türüdür. Dünya yüzeyinden yalnızca birkaç yüz metre yukarıda olabilirler. Kümülonimbus bulutları, küçük bulut kümelerinin ısı kaybederek genleşmesiyle oluşur hatta atom bombasının 10 katı kadar enerji depolayan devasa bir güç merkezi oluşturana kadar da büyüyebilir. Tek tek kümülonimbus hücreleri, sağanak başladığında bir saat içinde dağılır ve kısa süreli şiddetli bir yağmur oluşturur. Çok hücreli ya da süper hücreli fırtınalar birçok kümülonimbus bulutu içerir ve bu birleşimin oluşturduğu yağışlar daha uzun sürebilir.

Bu parçadan "kümülonimbus" **bulutuyla ilgili olarak**

I. Küçük boyutlu bulutların, ısı kaybederek büyümesiyle meydana gelir.
II. Yağış oluşumundan sorumlu olan tek buluttur.
III. Şiddetli rüzgârlardan etkilenmez ve atmosferin yüksek katlarında bulunur.
IV. Miktarı ve boyutu arttıkça neden olduğu yağışın miktarı ve süresi de artmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) Yalnız IV E) III ve IV

6. Edebiyatımız; Yakup Kadri'den Oğuz Atay'a, Yaşar Kemal'den Necip Fazıl'a değişik düşüncede olan ve farklı üslupla yazan büyük yazarlar yetiştirdi. Ne var ki bugün edebiyatımızın büyük bir sanayi hâline gelmesi, milyarlarca liralık bir ciroya sahip olması, bankaların yayınevi kurması ve tekelleşme ilk önce edebiyat eleştirisini köreltti. Yayınevlerinin hegemonyası, bağımsız olması gereken ve bir kitabın iyi ya da kötü olmasını belirleyen ölçütleri dejenere etti. Gazete kitap eklerini reklama boğarak orada kitapları tanıtanları öne çıkardılar. Yine aynı yayıncılık dünyası ödüllere el attı. Hemen hemen her büyük yayınevi büyük bir şair ve yazar adına ödül koydu ve bu ödülleri kendi yazarlarına verilmesi için sanki gizli bir paylaşım anlaşması yaptı.

Aşağıdakilerin hangisi, bu parçada yazarın eleştirdiği durumlardan biri değildir?

A) Edebiyatın çok yönlülüğünü kaybetmesi
B) Yapıtların gerçekçi değerlendirmelerden mahrum kalması
C) Yapıtlarla ilgili yanıltıcı tanıtım mekanizmalarının ortaya çıkması
D) Hak etmediği ödüllere kavuşan yapıtların varlığı
E) Dergi ve gazetelerin edebiyata çok az yer vermesi

7. Zamanın bir başlangıcının olup olmadığı konusu, Eski Yunan'dan beri gündemdedir. Büyük patlama teorisinin evrenin sonsuz olmadığına dair bilimsel verilerle desteklenen iddiaları, zamanın sonsuz olmadığı görüşünü destekler niteliktedir. Zamanın başlangıçsız olduğuna dair metafiziksel delillere karşı aksi görüşlerin doğruluğunun da imkân dâhilinde olduğunu, en azından rasyonel ve tutarlı olduğunu göz ardı etmemek gerekir. Bu anlamda Aristoteles, İbn Sina ve modern zamanlarda Moore, Swinburne gibi filozofların, zamanın başlangıçsızlığına dair kanıtları tutarlı gözükmemektedir. En azından zaman felsefesinin en önde gelen filozoflarından olan Quentin Smith'in eleştirileri, zamanın sonsuz olduğu görüşünü ciddi bir şekilde zedelemektedir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

A) Zamanın başlangıcına dair tartışmaların geçmişi eski çağlara kadar gitmektedir.
B) Evrenin bir başlangıcının olması, zamanın da bir başlangıcının olduğunu düşündürmektedir.
C) Zamanın başlangıcıyla ilgili birbirine zıt görüşleri savunan felsefeciler vardır.
D) Felsefedeki zaman algısıyla deneysel bilimlerdeki zaman algısı birbirinden farklıdır.
E) Büyük patlama teorisi, zamanın bir başlangıcının olduğuna dair iddiaları desteklemektedir.

8. Nispeten hafif sayılabilecek kitaplar (hikâye, roman, deneme vs.) için otobüs, metro yolculuklarını veya yatarken uykuya yakın saatleri tercih ederim. Çok defa birkaç kitaba birden başlarım, bu okumaların hepsi ayrı yerlerde ve ayrı saatlerde varlığını sürdürür. Not almam gerekiyorsa masa başında olurum. Bu gibi okumalarımda bazen bir bilgiyi netleştirmek için kaynaklara, başka kitaplara baktığım da olur. Altını çizmekten ziyade önemli veya bana göre aykırı, yanlış gördüğüm yerlerde kitap kenarına kurşun kalemle X koyup küçük açıklamalar yaparım.

Bu parçada kendisinden söz eden kişiyle ilgili olarak

I. Farklı okuma yöntemleri uyguladığı
II. Okuduklarını anlamayı amaçladığı
III. Beğendiği yazarları daha dikkatli okuduğu
IV. Okuma ortamını önemsemediği

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

Paraf Yayınları

1-D 2-D 3-A 4-B 5-B 6-E 7-D 8-E

1. Tür olarak deneme, bir Rönesans armağanı. Türün fikir babası olan Montaigne, tür için "deneme" anlamında "essai" demiş. Ortaya çıktıktan uzun bir süre sonra geldiği ülkemizde tür için "kalem tecrübesi" terimi kullanılmış, zamanla "deneme" terimi yerleşmiş. Deneme türü için tercih edilen kelimeler bir kolaylık vadediyor. Bundan olsa gerek "Ne yazsan uyar." diyebileceğimiz bir mantıkla yazılıyor bizde kimi denemeler. Oysa deneme, hayatla sınanmış, tecrübe edilmiş, bedeli ödenmiş bir yazı türüdür. Rastgele izlenimlerle yazılan savruk metinlere "deneme" demek bu türe yapılan en büyük kötülük. Kusmaya varan iç dökmelerle yahut lirik cümle yığınlarıyla deneme arasındaki sınırı çizmek gerekiyor. Deneme, ne anlattığından çok nasıl anlatıldığına, dilin kullanımına ilişkin incelikler gerektiriyor. Üslupsuzluk bu türde başarılı olmayı imkânsız kılıyor. Zira "deneme" bir üslup inşası. "Deneme-yanılma" ikilemi içinde kotarılabilecek bir tür değil.

Bu parçan "deneme"**yle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Batı'da ortaya çıktığı dönemden sonra hem biçimsel hem de içeriksel değişimlere uğradığına
B) Edebiyatımızda yazılan bazı örneklerinin türün gerektirdiği nitelikleri taşımadığına
C) Anlatımsal yetkinliğin, türün belirleyici özellikleri arasında bulunduğuna
D) Türsel adlandırmasını aşan çok boyutlu bir deneyim ve çaba gerektirdiğine
E) Bu türde başarılı olmanın, kendine özgü bir anlatım geliştirmeye bağlı olduğuna

2. *Bu Yaz Ayrılığın İlk Yazı Olacak*'ı üçüncü ve son kez yazıyordum, yaz sonuydu. Attilâ İlhan ile konuşuyor, romanda gerçekleştirmek istediklerimi anlatıyordum. Attilâ Bey Malraux'nun şu sözünü söyledi: "Her roman aslında bir otobiyografidir." Birden çarpıldım ve sözü romanın başına koymaya karar verdim. Roman ve otobiyografi, öz yaşam öyküsü sözcüklerinin yan yana gelişi, getirilişi etkilemişti beni.

Aşağıdakilerden hangisi Malraux'nun sözü ile aynı doğrultuda değildir?

A) Yazardan kurmacaya sürekli bir yansıma söz konusudur.
B) Romancının yaşam deneyimleri, yaşam görüşü, yaşamı algılayışı romana sızar.
C) Büyük yazarlar eserlerini kaleme alırken kendi yaşamlarından yola çıkarlar.
D) En bireyselinden en toplumsalına, roman ve öykü yazarın sanat gücünün bilinçli bir ifadesidir.
E) Kişisel geçmiş, yazar farkında olmasa bile alttan alta edebiyat eserinde kendine yer bulur.

3. Lupus, birçok doku ve organı etkileyerek değişik şikâyetlere yol açan kronik bir hastalık. Lupus, her yaşta görülse de ağırlıklı olarak 15-40 yaş arasındaki kadınlarda görülüyor. Hastalığın sebebi bilinmiyor ancak hastalığa bağışıklık sistemi ile ilgili bir sorunun yol açtığı düşünülüyor. Her iki yanakta oluşan kırmızı renkli cilt değişikliği, lupusta en sık görülen bulgular arasında. Güneş ışıkları, enfeksiyonlar, bazı ilaçlar, stres ve hormonal etkenler de hastalığın oluşumunda rol oynuyor. Lupus, eklem ve kas ağrılarına yol açıyor; kalbi ve akciğerlerin çalışma düzenini bozuyor. Kişinin günlük işlerini yürütmesini zorlaştıran nöbetlere ve kansızlığa yol açabiliyor. Tam olarak iyileşmenin olanaksız olduğu lupus hastalığıyla mücadelede hastaların eğitim alması önemli.

Bu parçadan "lupus hastalığı"**yla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Genç kadınlarda daha çok görülmesinde hormonal değişimlerin rol oynadığına
B) Geçerli bir tedavisinin bulunmadığına
C) Organların işleyişini ciddi bir biçimde etkilediğine
D) Hastaların günlük yaşamını sürdürmesini zorlaştırdığına
E) Ciltteki renk değişikliğinin belirtilerinden biri olduğuna

4. Bu roman yoğun bir ileti yağmuruna tutuyor çocuk okurlarını. Verilmek istenen mesajların çokluğu ve yoğunluğu, çocuklar kadar, yetişkinleri bile yoracak ölçüde. Ama şu bir gerçek ki roman son derece eğlenceli bir kurguya sahip. Ayrıca yalın anlatımı, renkli ve mizahi resimleriyle çocuklara güzel vakit geçirtiyor. Hem çocuklar hem de yetişkinler tarafından ilgiyle takip edilen yazarın bu romanı güncel bir temaya odaklanmış: insan eliyle oluşan kirliliğin insanlara ve diğer canlılara verdiği zararlar. Romanlarının sonunu sürprizli bitirmeyi seven yazarın tavrı, bu romanda da devam ediyor.

Bu parçadan sözü edilen roman ve yazarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Anlatımın görsel unsurlarla desteklendiğine
B) Akıcı ve anlaşılır bir dile sahip olduğuna
C) Yazarın diğer romanlarıyla ortak yönler barındırdığına
D) Mesaj verme kaygısının eserin yetkinliğine gölge düşürdüğüne
E) İnsan yaşamını etkileyen bir soruna yönelik çözüm yolları içerdiğine

Paraf Yayınları

5. Virginia Woolf; annesiyle kardeşlerinin ölümünden duyduğu derin acıyı, yaşadığı ağır depresyonları etkileyici bir üslupla kaleme almıştır. Okur üzerinde bıraktığı derin etki, ruh hâlinin kalemine ustalıkla yansımasıyla yakından ilgilidir. İkinci romanı *Gece ve Gündüz*, daha sonra yazacaklarının işaret fişeği gibiydi. Gündelik yaşamının aksine yazarken oldukça cesurdu. 1931'de yayımladığı *Dalgalar*'da o güne dek hiçbir yazarın göze alamadığı şeyler denedi. Bunu yapan tek kişi olduğunun bilincindeydi üstelik. Bu kitabı, bir roman görünümünde düzyazı olarak yazsa da aslında bir şiirdi. Bunu bilinçli bir şekilde yapıyordu."Şiir olmayan herhangi bir şey edebiyata neden girsin ki!" diyordu. Bu kitabı dalgaların sesine uydurarak şiir gibi yüksek sesle okuyarak ekleme ve çıkarmalar yaparak iki yıl içinde üç kez yazdı. Böylece bilinçaltı tekniğiyle yazılan romanların en önemlilerinden birine imza attı.

Bu parçadan Virginia Woolf ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Yapıtlarının, yaşamından izler taşıdığı
B) Romancılıkta yeni yöntemler denediği
C) Bazı romanlarında şiirsel bir anlatımı benimsediği
D) Kimi romanlarının ilk biçimi üzerinde değişiklikler yaptığı
E) İkinci romanının, bilinçaltı tekniğiyle yazılmış ilk başarılı roman olduğu

6. Kent, dünyanın hemen her yerinde uygarlıkla eş anlamlı olarak kullanılır. Tarihsel süreçte ortaya çıkmış bütün şehirlerin özelliklerini içeren bir tanım yapmak çok kolay olmasa da kentler; tarım dışı faaliyetlerin varlığı, nüfus yoğunluğu ve toplumsal işlevlerinin çeşitliliği bakımından diğer yerleşim birimlerinden ayrılır. Ticari faaliyetler, kentlerin temel etkinliği olarak öne çıkar. Bu açıdan kent, tarih boyunca var olmuştur; yalnızca sanayi sonrası oluşmuş bir yerleşim birimi değildir.

Bu parçada "kentler"**le ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?**

A) Genel olarak kabul gören anlamının "uygarlık" olduğu
B) Gelmiş geçmiş tüm şehirlere dair tek bir tanım yapmanın zor olduğu
C) Bünyesinde genellikle tarım dışı etkinliklere rastlandığı
D) Ticari yaşamın ağır bastığı kentlerin diğerlerine göre daha hızlı gelişim gösterdiği
E) Sanayi öncesi dönemlerde de kent olgusunun varlığından söz edilebileceği

7. Çağımızda kullandığımız birçok cihaz, bizi ele veriyor. Bir ürünü sepetinize eklemeniz, sinema için aldığınız bir e-bilet kişiliğinizin tespit edilmesinde kullanılabiliyor. Birçok veri kaynağından toplanan bilgiler derlenerek sizinle ilgili tahminler yapılıyor. Böylece inançlarınız, ne yiyip içtiğiniz, karakter yapınız, hastalıklarınız, hobileriniz ve sosyoekonomik düzeyiniz gibi birçok bilgi ortaya çıkarılabiliyor. Elbette bu analizler her zaman o kadar da doğru çalışmıyor ancak böyle bir tehlikenin varlığı insanları etkiliyor. İnsanlar, içinden geleni yapmak yerine başka türlü hareket etmeye başlıyor. Örneğin arkadaşının gönderdiği bir bağlantıya tıkladığında bu erişimin kayıt altına alındığını ve ileride başına iş açabileceğini düşünerek bu eylemden vazgeçebiliyor.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Kişisel bilgilerin başkalarının eline geçme olasılığı, insanları tedbirli olmaya zorlamaktadır.
B) Teknolojik cihazların kullanımının yaygınlaşması, insanlarla ilgili bilgi toplamayı kolaylaştırmıştır.
C) Kişilerin kullandığı cihazlardan elde edilen bilgilerden hareketle yapılan tahminler, bazen doğru çıkmamaktadır.
D) Kimi cihazların alışverişte ve iletişimde kullanımının yaygınlaşması, insanların bunlara olan ilgisini artırmıştır.
E) Elektronik cihazların veri toplama aracı olarak kullanılması, insanların gelecekleriyle ilgili olarak kaygı duymalarına neden olmuştur.

8. Onun romanlarında, trajedilerin arasında dahi insanlar yaşamaktan sevinç duyabilmektedirler. Yoksulluğun perişan ettiği aile bir sofrada neşeyle buluşabilmektedir. Orhan Kemal'in pek çok eserinde görürüz bunu. Her öyküsünde aydınlık bir yan, küçük de olsa bir umut ışığı, en olumsuz kişilerinde dahi iyi bir yön vardır.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

I. Yaşama mutluluğunun en ağır koşullarda bile duyumsanması
II. Trajik olanla sevinç verenin bir arada ele alınabilmesi
III. Tüm olumsuzluklara rağmen iyi bir sonuca bağlanması

durumlarından hangilerine gönderme yapılmamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

Paraf Yayınları

1-A 2-D 3-A 4-E 5-E 6-D 7-D 8-C

1. Diyapoz, böceğin yaşam döngüsü sırasında askıya alınmış veya durdurulmuş bir gelişme dönemidir. Diyapoz, önceden belirlenmiş bir uyku hâli dönemidir yani genetik olarak programlanmıştır. Çevresel etkenler diyapozun nedeni değildir ancak diyapozun ne zaman başlayıp biteceğini kontrol edebilir. Böcek diyapozu genellikle gün ışığı, sıcaklık veya yiyecek bulunabilirliğindeki değişiklikler gibi çevresel işaretlerle tetiklenir. Türsel ayrım olmadan her böcekte karşımıza çıksa da böcek türüne bağlı olarak herhangi bir yaşam döngüsü aşamasında (embriyonik, larva, pupa veya yetişkin) diyapoz meydana gelebilir. Böcekler, Antarktika'dan ılık tropik bölgelere kadar dünyanın her kıtasında yaşar. Pek çok böcek, bu tür aşırı çevresel koşullarda diyapoz yoluyla yaşamlarını sürdürür.

Bu parçadan "diyapoz"**la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Böceklerdeki enerji tüketiminin en aza indiği bir süreç olduğuna
B) Böceklerin hepsinde görüldüğüne
C) Böceklerin yaşadıkları bölgeyle uyumlu bir biçimde hayatta kalmasında rol oynadığına
D) Ne zaman ortaya çıkacağını çevresel faktörler belirlese de kalıtsal bir temeli olduğuna
E) Böceklerin yaşamının herhangi bir döneminde görülebildiğine

2. Necati Cumalı'nın şiirlerini her okuyuşumda, yaşanmışlıktan süzülüp gelen ilginç ve çarpıcı öykü kurguları içinde yol aldığımı düşünür; bu dizelerde, anlık yaşantıları ya da yaşamdan kesitleri aktaran sıcacık öykülerin içindeymişim gibi duyumsarım kendimi. Cumalı'nın şiirlerindeki öyküselliği ya da anlatı karakterini besleyen ana damar, şairin yaşantıları ya da anılarıdır. Şair bazen de yoğun bir empati duygusuyla, insanların çilelerini yüreğinde duyumsayarak ayrım gözetmeyen gerçek bir insan sevgisiyle öyküleme yapar. İlk dönem şiirlerinde Orhan Veli ve arkadaşlarının başlattığı Garip Akımı'na benzerlik olmasına karşın, bu akıma tam olarak uymamış, Garip şiirini genişleterek kendi sesini ve tarzını yakalamıştır.

Bu parçadan Necati Cumalı ve şiirleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Olay anlatımına dayalı bir kurgusunun olduğuna
B) Az ve öz sözle çok şey anlatmayı başardığına
C) Samimi bir söyleyişe sahip olduğuna
D) Kendi yaşamından ve tecrübelerinden izler taşıdığına
E) Belli bir şiir anlayışının ilkelerine bağlı kalmadığına

3. Adalet Ağaoğlu, özellikle romanlarında zamanı kullanmada özgünlük yaratır, kronolojiye uymaz. Bu yönüyle çağdaşlarından ayrılır. Toplumun gelgitli, çalkantılı dönemlerini ve bu dönemlerin bireyin ruhundaki etkisini 12 Mart sonrası zaman aralıklarına yerleştirerek anlatır. Toplumsal çözümlemeden çok, ortamın bireyin benliğine yansımasını ele alır. Özellikle bilinç akışı, geriye dönüş, iç monolog gibi modern anlatım teknikleriyle yapar bunu. Yaşananların ruhsal yansımalarını düşünsel bir temele oturtur. Kendi deyişiyle, "tek anlatıcıya son vermek, anların anlatıcısı olmak, yer-zaman ögelerine değişiklik getirmek", Ağaoğlu'nun ayırıcı yönlerinin en önemlileri sayılabilir.

Bu parçadan Adalet Ağaoğlu'yla ilgili

I. Eserlerinde toplumsal gelişmelerin kişiler üzerindeki etkilerine odaklandığı
II. Kullandığı anlatım yöntemleriyle eserlerini ilgi çekici kıldığı
III. Olayların anlatımında çizgisel zaman akışına bağlı kalmadığı
IV. Ortaya koyduğu düşüncelerin inandırıcı olması için çaba gösterdiği

yargılarından hangilerine değinilmemiştir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) Yalnız III E) Yalnız IV

4. *Hıçkırık*, Kerime Nadir'in roman anlayışının en tipik örneklerinden biridir. Her kesimden insanın okuyup anlayabileceği romanda, kişilerin çizimi de genel hatlarla yapılmıştır. Kenan'ın uzun boylu, yakışıklı bir subay olduğunu belki biraz da sarışın olduğunu biliriz. Nalan da güzel bir kadındır; zariftir, sarışındır, incedir ama o kadar. Mekânın anlatımı da benzer şekildedir. Mesela Çamlıca'daki köşkün rengini bile roman boyunca öğrenmemiz mümkün olmaz. Yazar; mektuplardan, hatıralardan ve notlardan da faydalanarak okuyucuya derinlikli olmayan bir anlatı sunmuştur. Anlatı, herhangi bir iddia barındırmaz; bir tez ya da dünya görüşüyle, zaman ya da mekânla ilgili bir felsefi tutumu yoktur.

Bu parçada sözü edilen yapıtla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Geniş bir kitle tarafından beğenildiği
B) Düşünsel bir yanının olmadığı
C) Kerime Nadir'in roman anlayışını yansıttığı
D) Kişilerin ve yerlerin etraflıca tanıtılmadığı
E) Kolay anlaşılır bir üslupla yazıldığı

Paraf Yayınları

5. Uluslararası Botanik Bahçeleri Koruma Birliğinin bünyesindeki 500 kuruluştan bu yıl da derlenen veriler, yeryüzündeki ağaç türünün 60 bin 65 olduğunu gösterdi. Araştırmada Brezilya'nın 8 bin 715 ağaç türüyle en fazla sayıda ağaç çeşidi bulunan ülke olduğu belirlendi. Ağaç yetiştirmenin mümkün olmadığı kutup bölgeleri hariç tutulduğunda en az ağaç türüne, yaklaşık bin 400 çeşidin bulunduğu Kuzey Amerika'nın Kuzey Kutbu'na yakın bölgelerinde rastlanıyor. Araştırma sayesinde nesli tehlike altında olan kimi türlerin acilen koruma altına alınması için çalışmalar yapılması planlanıyor.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

A) Yerküredeki ağaç çeşitliliği, değişik istatistiksel çalışmalarla daha önce de saptanmıştır.
B) Dünyanın her yeri ağaç çeşidi bakımından aynı zenginlikte değildir.
C) En çok ağaç türünün Brezilya'da bulunması coğrafi özelliklerinden kaynaklanmaktadır.
D) Ağaçların yetişmesi için belli iklim koşulları gerekmektedir.
E) Dünya üzerinde bazı ağaç türleri yok olma riskiyle karşı karşıyadır.

6. Orkidelerin ekonomik önem taşıması soylarının tehlike altına girmesini kaçınılmaz hâle getiriyor. Dünyanın birçok bölgesinde pek çok orkide türünün soyu tehlike altında. Dünyada orkide türünün ormanların bozulması, yangınlar ve aşırı derecede yasa dışı toplama nedeniyle tehlike altında olduğu bildiriliyor. Ülkemizde de durum farklı değil aslında. Ülkemizde orkidelerin soyunu tehdit eden en büyük etken salep tozu elde etmek için doğadan aşırı miktarda toplanmaları. Sadece ülkemizde her yıl milyonlarca orkide toplandığı göz önüne alınırsa bu orkidelerin soylarının tehdit altında olması kaçınılmaz. Bunların yanı sıra yerleşim yerlerinin sayısının artması, yol yapımı, tarımsal etkinlikler, hayvanların aşırı otlatılması ve diğer insan etkinlikleri ülkemizdeki diğer tehdit edici etkenler olarak gösterilebilir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi orkidelerin soyunu tehdit eden faktörlerden biri değildir?

A) Kanunların izin verdiği ölçüler dışında toplanması
B) İklimsel değişimlerin yaşanması
C) Yaşam alanlarının daralması
D) Hayvancılık faaliyetlerinden etkilenmesi
E) Maddi beklentiyle bilinçsizce kullanılması

7. Bilgi toplumu, 1950 ve 1960'lı yıllarda Amerika, Japonya, Batı Avrupa ülkeleri gibi gelişmiş ülkelerde bilgi teknolojilerinin giderek artan bir şekilde kullanımıyla meydana gelmiş bir aşamadır. Gelişmiş ülkelerde biçimlenen bu aşamanın en önemli özelliği, bilginin ve bilgi teknolojilerinin tarım, sanayi, hizmetler sektörlerinin yanı sıra eğitim, sağlık, iletişim gibi her alanda kullanılabilir olmasıdır. Bilgi toplumundaki gelişmeler, kısa sürede üretimi ve verimliliği artırmakta ve bu durum da yeni teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmeleri teşvik etmektedir. Bilgi toplumundaki tüm bu gelişmeler diğer dünya ülkelerini de kısa zamanda etkisi altına almış ve uluslararası alanda ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel alanda çeşitli çalışmaları beraberinde getirmiştir.

I. Uluslararası anlaşmazlıkların çözümüne katkı sağladığına
II. Toplumun değişimini her yönden etkilediğine
III. Bazı gelişmiş ülkelerdeki bilgi teknolojisinin artışıyla oluştuğuna

Bu parçada bilgi toplumuyla ilgili olarak yukarıda verilenlerden hangilerine ulaşılamaz?

A) I ve II B) Yalnız I C) II ve III D) Yalnız III E) I, II ve III

8. Soyut bir sanat olan resim, iletisini tuval üstüne yerleştirilen soyut ya da somut figürlerin düzenlenişiyle vermek zorunda. Bu nedenle de gerçekçi figürlerle oluşturulmuş, bilinen konuları işleyen resimlerin bile kimi zaman açıklanmasına ya da herkesin bildiği olay ya da nesnelere indirgenmesine gerek duyulabiliyor. Karikatür de biçim bozmalarına uğramış çizimler kullanan dolaylı bir anlatıma dayanıyor. Başka bir deyişle daha soyut, simgesel olmaya yatkın. Bu yüzden çizimlerin kimi ya da neyi anlattığını geniş izleyici kesimleri her zaman anlayamıyor. Bu nedenle karikatürde gülmece etkisini uyandırabilmek için yazılı anlatıma da başvuruluyor.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Resim ile karikatürün ortak yanları vardır.
B) Resim de karikatür de izleyiciden belli bir birikim ister.
C) Gerçekleri değiştirerek aktarma, karikatürün temel özelliğidir.
D) Karikatürde yazı, anlaşılmayı sağlamak için kullanılmaktadır.
E) Karikatürde en ağır basan yön, mizahtır.

Paraf Yayınları

1-A 2-B 3-C 4-A 5-C 6-B 7-B 8-E

1. Güneş'ten enerji elde etme çalışmaları son zamanlarda çok hızlandı. Küresel ekonominin akaryakıta dayalı olarak işlemesi, bu alandaki kaynakların sınırlılığı ve ortaya çıkan krizler güneş enerjisinden daha çok yararlanmanın yollarını açtı. Dünya üzerinde birçok devlet kuruluşu ve özel şirket güneşten yararlanmanın çeşitli yollarını arıyor. Tüm bu çalışmalar güneş enerjisi sistemlerinden elde edilen verimliliği artırmak, maliyeti düşürmek ve kolay kullanılabilir yöntemler üretmek amacını güdüyor. Hâlâ emekleme döneminde olan güneş enerjisi teknolojisi, maliyet açısından şimdilik yüksek olsa da birçok ülke güneş çiftlikleri oluşturmak ya da santraller kurmak konusunda cesur adımlar atıyor. Birçok yeni teknolojik gelişmenin izlendiği bu alanda gelecek için proje ve planlar yapılıyor.

Bu parçada güneş enerjisiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Çok tercih edilmemesinde düşük verimli olmasının etkili olduğuna
B) Bazı ülkelerin güneş enerjisi çalışmalarında önemli mesafeler aldığına
C) Kullanılan teknolojinin istenilen seviyede olmadığına
D) Yapılan çalışmaların sadece devlet eliyle yürütülmediğine
E) Dünyada yaşanan enerji sıkıntısının güneş enerjisine yönelik yatırımları artırdığına

2. Aydın, bir toplumda tutkal görevi gören insandır. Bilinmek gibi bir derdi olmaz aydının. Toplumun değer yargılarına saygılıdır, onlarla asla oynamaz. Beklenti içinde olmaz hiçbir zaman. Bilakis vatanı ve milleti için ne yapabileceğini, vatanına ve milletine ne verebileceğini düşünür, bulur ve buna ömrünü adar. Gücün emrine girmez. Her daim dürüstlük güneşinin gölgesinde ruhunu dinlendiren bir savaşçıdır. Bulduklarını ve doğruluğuna inandığı düşünceleri pervasızca halkına ve insanlığa duyuran ve bundan da zerrece endişe etmeyen insandır.

Bu parçada "aydın"**la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

A) Toplumun kültür düzeyini artırmayı amaçladığına
B) Doğruluktan ayrılmadığına
C) Toplumsal birlikteliği sağladığına
D) Kendini öne çıkarmaktan hoşlanmadığına
E) Ulusu için her türlü özveriye katlandığına

3. Van Gölü, yüz ölçümü bakımından en büyük alana sahip olan gölümüzdür. Marmara Denizi'nin üçte biri büyüklüğündedir. Ayrıca dünyada da en büyük soda miktarına sahip göllerden biridir. Yapısı sebebiyle de tatlı sudan hatta deniz ekosistemlerinden farklı bir sistemdedir. Suyu sadece sodalı değil, tuzludur da. Göl suyu tuzluluk oranı, yüzde 19, pH'sı ise 9,8'dir. Bu sebeple kışları Van Gölü'nün suları sert hava şartlarına rağmen donmaz. Van Gölü, Bitlis'te yer alan Nemrut Volkan Dağı'nın patlamasından sonra, orada bulunan tektonik çöküntü alanında meydana gelen setin arkasında oluşmuştur. Van Gölü, yöre halkının "deniz" diye adlandırdığı, derinliği 171 metre, rakımı 1646 metre, yüz ölçümü 3 bin 713 kilometrekare ve çevresi ise 430 kilometre olan bir volkanik set gölüdür. Elbette, gölün su seviyesinin iklim şartlarına bağlı olarak alçalıp yükseldiğini söylemek mümkün.

Bu parçadan "Van Gölü"**yle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Diğer göllerden ayrılan özelliklerinin ne olduğuna
B) Gölün çevresinde yaşayan halkın göle bakış açısına
C) Nasıl oluştuğuna
D) Kapladığı alan itibarıyla dünyanın en büyük göllerinden biri olduğuna
E) Su düzeyindeki değişmenin nedenine

4. Fantastik edebiyata katkılarıyla tanınan Italo Calvino, büyük küçük herkesin gönlünü fetheden yazarlardan. Ufuk açıcı satırları, bazen tıpkı kendisinin de belirttiği gibi kapılar açarken bazen de okurunu büyük bir bilinmezlik kıskacında bırakır. Yazarın yazdığı son masallardan biri olan "Dere Tepe Ters" isimli kısacık ama yoğun anlatı da biraz böyle.

Bu parçadan sözü edilen yazar ve yapıtıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Her yaştan okurunun olduğu
B) Farklı türlerde eser verdiği
C) Yapıtlarında hayalî ögelere ağırlık verdiği
D) Kimi zaman okurunu meraklandırdığı
E) İnsanın bakış açısını genişlettiği

Paraf Yayınları

5. Âdeta duygularımızı içinde tutacak bir kap gibi davranıyoruz sosyal medya ortamlarına. Aşk da nefret de orada hem kayda geçiriliyor hem de içimizdeki yükleri alınarak oraya boşaltılıyor. Benliğin bir uzantısı olarak görebiliriz artık sosyal medya ortamlarını. Bizde olanı abartarak, tahrif ederek ve büyüterek aksettiren bir aynaya da benzetebiliriz. Hem en derinlerde saklı olan kötülüğün kolayca yüzeye vurmasına izin veriyor hem de onu diğer insanlara gösteren bir ayna işlevi üstleniyor. Hızlı etkileşime açık olması nedeniyle misilleme yapmaya, can yakmaya çok müsait. Daha eşitlikçi doğası nedeniyle de on beş yaşındaki bir gencin, yetmiş yaşındaki bir profesörle dalga geçebilmesine imkân veriyor. Burada bir hadiseyle daha karşı karşıya kalıyoruz: sınırların yitimi. Oysaki gerçek insan ilişkisi sınırlar üzerine kuruludur.

Bu parçaya göre sosyal medya ile ilgili olarak

I. Kişilerde empati duygusunu körelttiği
II. Kişinin kendini olduğundan farklı gösterebilmesine imkân tanıdığı
III. İnsanlarda sınırsız öz güven duygusu oluşturduğu

yargılarından hangileri söylenemez?

A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız II
D) I ve III E) II ve III

6. Hazırladığım bu edebiyat serisinin sanatı ulaşılabilir kıldığını düşünüyorum ve bu seriyi okumaktan da yayımlamaktan da büyük zevk alıyorum. Dönemlerine damga vurmuş büyük sanatçıların hayatlarını ve sanat anlayışlarını kolay anlaşılır, hikâye gibi anlatan kitaplar bunlar. Yapıtlar, ayrıca her bir kitaba özel oluşturulan binbir özenle hazırlanmış illüstrasyonlarla ve çizimlerle de ayrı bir zenginlik sunuyor okura. Yalnızca büyük sanatçıların eserlerine değil, bu yeni çizimlerle de onların ruh dünyalarına bir başka kalemden ulaşabiliyor meraklısı. Elbette bu serinin bir hedefi de bu işin meraklısını artırmaktır.

Bu parçadan sözü edilen edebiyat serisi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Yararlı olacağının düşünüldüğü
B) Yazarların psikolojik yönlerine de yer verildiği
C) Titiz bir çalışmanın ürünü olduğu
D) İçerdiği bilgilerin güvenilir nitelikte olduğu
E) İçeriğine ilgi duyanların çoğalmasının amaçlandığı

7. Büyük kent yaşamında ağaçların farkına varmak, bambaşka bir renk katıyor insanın yaşamına. Saflığı, doğallığı ve yaşama sevincini hatırlatıyor durmadan. Yüzlerine bakarak, onlarla konuşarak mutluluğa kapı aralayabiliyor insan. Yalnız çocukluğumda, köy yaşamında değil, büyük kentlerde de hep ağaçlarım oldu. Kimi bir meydandaki yabani kestaneye kaptırdım gönlümü, onu kendi ağacım saydım; kimi de oturduğum evlerin penceresinden görülen kiraz ağacını sahiplendim. Mevsim mevsim onlardaki değişimi izliyorum pencereden. Hepsi bana bir şeyler söylüyor. Kimi mutluluktan, kimi de artık kentlerde yok oluşlarının hüznünden açıyorlar sözü. Çocuklar artık kayını, meşeyi, ıhlamuru bile bilmiyorlar. Ağaçları ancak parklarda, piknik alanlarına gittiklerinde görebiliyorlar çünkü.

Bu şekilde konuşan yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Ağaçların insan yaşamını güzelleştirdiğine inanmaktadır.
B) Ağaçlarla kendine özgü bir iletişim kurmaktadır.
C) Ağaçların her türlüsünün boy gösterdiği köy yaşamına özlem duymaktadır.
D) Şehirleşmenin ağaç kültürünü ve sevgisini olumsuz etkilediğini dile getirmektedir.
E) Yeni yetişen nesillerin, ağaçları yeterince tanımadığını düşünmektedir.

8. Havaların ısınmasıyla bisiklet sürmek, yazın en keyifli aktivitelerden biri oluyor. Ancak bu aktivite için bazı önlemlerin alınması gerekiyor. Her şeyden önce kesinlikle kask, eldiven, dizlik gibi aksesuarlar takılmalı. Giyileceklerin kumaşı da büyük önem taşıyor. Giysilerin UV ışınlarına karşı koruyucu özellikte, açık renkte olması ve aktivite sırasında sizi kuru tutabilmesi çok önemli. Bu nedenle pamuklu giysiler yerine bisiklet için özel üretilmiş giysiler tercih edilmeli. Bisiklete binerken yanınızda mutlaka su bulundurmalısınız. Sıcak havalarda kullanılacak güneş kremleri de büyük önem taşıyor. Bu kremler güneşin zararlı ışınlarına karşı sizi korurken bunların sebep olabileceği kızarıklık, kuruluk, cilt aşınması gibi problemlerin de önüne geçiyor.

Bu parçada bisiklet kullanmayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Daha çok, gençler tarafından tercih edildiğine
B) Koruyucu ekipmanların kullanılması gerektiğine
C) Bu aktivite için uygun giyim eşyalarının bulunduğuna
D) Yılın belli dönemlerinde yaygınlaştığına
E) Sıcaktan koruyucu kimi önlemlerin alınması gerektiğine

Paraf Yayınları

1-A 2-A 3-D 4-B 5-D 6-D 7-C 8-A

1. Bir çevre kirleticisini ortamdan uzaklaştırmak için bakteri, mantar, alg gibi mikroorganizmaların kullanılmasına biyolojik iyileştirme diyoruz. Mikroorganizmalar tarafından salgılanan yüzey aktif maddeler ve enzimler bu işlemin gerçekleşmesine yardımcı oluyor. Parçalanmayı gerçekleştiren mikroorganizmalar genelde oksijen, ışık ve suya ihtiyaç duyar. Yine de birçok mikroorganizma bu işlemi oksijen olmadan da yapabilir. Biyolojik parçalanma, doğal bir işlem olduğu için zamana ihtiyaç vardır. Bu işlemi yapan mikroorganizmalar, doğal yaşam alanlarında her durumda hazır bulunur. Bazı durumlarda işlemi daha çabuk ve etkili kılmak için ortama ilave besin kaynağı olarak azot, fosfor ve demir içeren gübreler eklenebilir. Biyolojik iyileştirme yapan canlılar sadece mikroorganizmalarla sınırlı değil. Bazı bitkiler de bu işlemi gerçekleştirerek topraktaki ve sudaki kimyasal maddelerden kaynaklanan kirliliği temizliyor.

Bu parçadan "biyolojik iyileştirme"**yle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Tabiatta kendi kendine gerçekleşen bir aktivite olduğuna
B) Bitkilerin, mikroorganizmalara göre daha başarılı olduğuna
C) Bazı şartların oluşmasına bağlı olarak gerçekleştiğine
D) Bu işle görevli canlıların sürekli aktif olduğuna
E) Dışarıdan yapılan müdahalelerle sürecin hızlandırılabileceğine

2. Bu kitapta sinema eleştirisi alanında isim yapmış yazarların deneme ve makaleleri yer alıyor. Değerlendirilen filmleri; konu, izlenme oranı, bütçe vs. değil, tamamen yazarın kişisel tercihi belirlemiş. Durum böyle olunca çok önemli yapımlar değerlendirme dışı kalmış. Buna karşılık ana akım sinemanın kıyısında kalmış bazı filmlerin yıllar sonra da olsa hak ettiği biçimde değerlendirildiği, farklı bakış açılarıyla zihin açan yazılar da yer alıyor kitapta. Filmler üzerine çok çalışıldığı, her sahnenin ilmek ilmek sökülüp sinema üzerinden bir hakikat arayışına çıkıldığı aşikâr. Kimi yazılarda söylenenler pek ikna edici olmasa da bu, kitabın kıymetini azaltacak boyutta değil.

Bu parçada sözü edilen kitapla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Farklı yazarlarca yazılmış yazılardan oluştuğu
B) Bazı yazıların inandırıcılık açısından zayıf olduğu
C) Konu edilen filmlerin ortak ölçütlere göre seçilmediği
D) Ele alınan filmlerin ayrıntılı biçimde incelendiği
E) Aynı filmle ilgili farklı yazarların değerlendirmelerine yer verildiği

3. Fransız bestecileri arasında önemli bir yere sahip olan Camille Saint-Saens, Romantik Dönem bestecileri arasında yer almasına rağmen bestelerinde Klasik Dönem özelliklerine ve modellerine de yer vermiştir. Camille, eserlerindeki yalınlık, berraklık, akıcılık ve Avrupa dışı etkilerin parlak kullanımı ile müzik çevrelerinin dikkatini üzerinde toplamıştır. Fransız ulusal müziğinin önemli bir temsilcisi olmasının yanı sıra, Fransa'da senfonik müzik türünün de öncüsü olmuştur. Fransız müziğinin Mozart'ı olarak anılan sanatçı, müziğin pek çok türünde eser vermiş, sanatın diğer kolları ile de ilgilenmiştir. Edebiyat, felsefe ve astronomiyle uğraşmış hatta dönemin en iyi sulu boya ressamları arasında gösterilmiştir. Mısır ve Cezayir başta olmak üzere birçok ülkeye giderek oradan aldıkları ile kendi müzik tınısını zenginleştirmiş, başarılı yapıtlarıyla adını yurt dışında da duyurmuştur.

Bu parçada Camille Saint-Saens ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Sanatsal faaliyetlerinin sadece müzikle sınırlı olmadığı
B) Eserlerinin, farklı dönemlerin müzik özelliklerini taşıdığı
C) Sulu boya resmin öncülerinden olduğu
D) Fransa'da müzik alanında yetkin bir sanatçı olarak görüldüğü
E) Müziğini farklı uluslardan aldığı seslerle zenginleştirdiği

4. 2000 yılından sonra doğan çocukların oluşturduğu Z kuşağının hızlı ve analitik düşünme yetileri üst düzeydedir fakat bu özellikler bireysellikten öteye geçmez. Ailelerinin onlara farklı bakması ve üzerlerine titremesi öz güvenlerini oldukça artırmıştır. Bağımsızdırlar, onlar için mümkün olmayan hiçbir şey yoktur. TV reklamlarında sık sık karşımıza çıkan "Hiçbir şey imkânsız değildir." tarzı sloganlar direkt Z kuşağına hitap eder. Z kuşağı, toplumsallaşmadan ziyade bireyselleşmeyi önemser. Kurallar, özveri gerektiren işler onlara göre değildir. Çoğunun hayalinde anne ve babalarının, akrabalarının işlerini yapmak değil; kendi serüvenlerini yaşamak vardır. Geçim sağlamak adına her gün yapılan işler, onlar için sıkılmaktan başka bir şey değildir.

Bu parçada "Z kuşağı"**yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

A) Her konuda aceleci olup çabuk karar verdiklerine
B) Ekip çalışmalarına yatkın olmadıklarına
C) Kendilerine olan güvenlerinin yüksek olduğuna
D) Klasik meslekleri yapmaktan hoşlanmadıklarına
E) Özgürlüklerine düşkün olduklarına

Paraf Yayınları

5. Kırsal bölgelerden şehirlere doğru gittikçe hızlanan göç ve buna paralel olarak yaşanan çarpık şehirleşme, toprağı da toprakla aramızdaki ilişkileri de iyiden iyiye bozdu. Çocuklar bir tutam yeşilliğe ve bir avuç gökyüzüne hasret, daracık apartman dairelerinde bir kâbus yaşıyorlar. Ne bitkileri tanıyorlar ne böcekleri ne kuşları ne de birkaçı dışında diğer hayvanları. Bırakın kırlarda yetişen sayısız bitkinin adlarını, bir anket yapılsa bir çırpıda beş on çiçek adı sayan kaç kişi çıkar, merak ediyorum. Elbette bu olumsuz gelişmede Türkçedeki sözcüksel daralmanın, fakirleşmenin payı büyüktür. Hadi itiraf edelim, artık çocuklarımız ana dillerini de öğrenemiyorlar. Konuştukları, Türkçenin karikatüründen ve gölgesinden başka bir şey değil.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden yakınılmamıştır?

A) Yeni neslin kendi dillerinin farkında olmadıklarından
B) Günlük dilde artık daha az sözcük kullanıldığından
C) Şehirlerdeki yoğun nüfus artışı ve yapılaşmanın doğanın dengesini bozduğundan
D) Şehirlerde oturanların doğadan kopuk şekilde yaşadığından
E) Dilde doğadan türetilen kelimelerin azalmaya başladığından

6. Kısa öykülerde, kısacık bir zaman parçasındaki karşıtlıklar anlatılır. Öyküdeki kişiyi tam anlamıyla bir karakter bütünlüğü içinde algılayabilmek de zordur. Kısa öykü yazarının amacı öykü anlatmaktan çok gerçekliğin bir röntgenini çekmek olur. Gerçekliğin sanki bir film karesine sığdırılmasıdır, böylece az sözcükle çok şey anlatma amaçlanır. Kısa öykü sürekli bir akış hâlindedir ve hiçbir zaman tam anlamıyla bir bütün hâline gelemez. Tamamlanamaz oluşu tıpkı yaşama benzer. Akıp giden zamanın içinde birdenbire başlayan ve bir sonuç çıkarılmadan birdenbire biten bir yaşam kesitidir o. Öykünün öncesini ve sonrasını kurmak, düşlemek okura bırakılır.

Bu parçada kısa öykülerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Açık uçlu metinler olduğuna
B) Sanatsal kaygı taşınmadan yazıldığına
C) Kahramanların tüm yönleriyle yansıtılmadığına
D) Yoğun bir anlatımla oluşturulduğuna
E) Yaşamdan anlık sahneler sunulduğuna

7. E-kitap, çoğaltılmasının ve taşınmasının kolay olması nedeniyle günümüzde hızla yaygınlaşıyor. E-kitapta hataların kolayca düzeltilebilmesi ve bunun da anında metne yansıması önemli bir avantaj. Ayrıca günümüzün klasik basımında kitapların renkli basımı çok büyük maliyetler getirdiği için resim sayıları çok kısıtlı. Ancak e-kitapta baskı maliyeti söz konusu olmadığı için kitaplarda daha çok görsele yer verilebiliyor. Yazarlar, böylece bol ve çeşitli malzeme içeren metinler ortaya koyabiliyor. Yalnızca meraklıların elinde bulunan el yazması yapıtlar da e-kitaba dönüştürülerek insanlığın kültür hazinesine katılıyor.

I. Maliyet ve dağıtım konusunda avantajlar sağladığına
II. Okura değerli yapıtlara ulaşma olanağı sağladığına
III. Basılı kitaptan daha çok tercih edildiğine
IV. Yazarlara daha zengin bir içerik üretme fırsatı verdiğine

Bu parçada e-kitapla ilgili olarak yukarıda verilenlerin hangilerine değinilmemiştir?

A) I ve II B) Yalnız III C) I ve III
D) Yalnız IV E) III ve IV

8. İlköğretimde temel gramer verildikten sonra artık daha sonraki yıllarda bunun üzerinde ısrarla durulmasının, kuru bilgilerin ve gramerin yazınsallıktan koparılarak aktarılmasının anlamı bulunmamaktadır. Öncelikle bu yaklaşımın terk edilmesi gerekir. Türkçe ve edebiyat kitaplarındaki metinlerin önemli bir kısmı da günümüz donanımlı gençliğine seslenememektedir. Edebiyata, edebiyat tarihi gözlüğü ile değil, metin çözümlemesi ve eleştirel okuma gözlüğüyle bakılması gerekmektedir. Anlama, yorumlama, irdeleme, sorgulama, düşünme edebiyat eğitiminin temel amaçlarından olmalıdır. Gençlerin, dilin güzelliklerini fark edebileceği metinler seçilmelidir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi dil ve edebiyat öğretiminde yapılan yanlışlardan biri değildir?

A) Güncel olaylara ve toplumsal yaşama yer verilmemesi
B) Doğru öğretme yöntemlerinin benimsenmemesi
C) Öğrencilerin bilgi düzeyinin dikkate alınmaması
D) Dilin inceliklerini ortaya koyan metinlere yer verilmemesi
E) Dil bilgisi öğretimine gereğinden fazla ağırlık verilmesi

Paraf Yayınları

1-B 2-E 3-C 4-A 5-E 6-B 7-B 8-A

1. Çağdaş edebiyatımızın çalışkan oyun yazarı, şimdi de rengârenk denemeleriyle çalıyor okurun kapısını. Edebiyattan sinemaya, tiyatrodan müziğe, fotoğraftan resme, gündelik hayattan sanatın gündemine kadar birçok konuyu kendi penceresinden göründüğü kadarıyla anlatıyor. Okuruyla konuşuyor, neler okuduğunu ve okuduklarından neler çıkardığını bir dost sıcaklığında aktarıyor onlara. Caz müziğinden yazdığı oyunlara, Beethoven'dan Truffaut'ya, Onat Kutlar'dan Ara Güler'e, Ahmet Hamdi Tanpınar'dan Nâzım Hikmet'e yazıya döktüğü her konu ve ismi, hiçbir yazarda görmediğimiz, çok farklı bir yaklaşımla ele alıyor.

Bu parçada sözü edilen yazarla ilgili

I. Okunacak kitaplar konusunda okur kitlesini yönlendirmektedir.
II. Ele aldığı konuları özgün bir bakış açısıyla değerlendirmektedir.
III. Denemelerinde farklı sanat dallarına yönelik derinlikli analizler yapmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Kuram; bir bilime temel olan kurallar, yasalar ve kavramlar bütünüdür. Bu sözcük; bilim, kural ve sistematik bilgiyle ilişkilidir ve kendi içinde çelişkiler barındırmaz. Kuram, sistemli bir biçimde düzenlenmiş birçok olayı açıklaması yönüyle nesneldir. Ne var ki geçerli ve nesnel bilgilere sahip olsa bile bir kuram eskiyebilir, yeterli gelmeyebilir. Bu durumda kuram revize edilebilir hatta terk edilebilir de. Bu, onun kendi alanını bütün özellikleri ve inceliklerıyle içine almadığını gösterir. Öte yandan hiçbir kuram, tek başına yeterli değildir. Söz gelimi fizik kuramları biyolojiyi, sosyolojiyi, jeolojiyi vs. etkileyebilir.

Bu parçadan hareketle "kuram" **ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Güncellenebilir özellikler içerdiği
B) Terimsel nitelik taşıdığı
C) Ortaya çıktığı bilim dalıyla sınırlı olmadığı
D) Her zaman geçerliliğini koruduğu
E) Kendi içinde tutarlı olduğu

3. Ahmet Hamdi Tanpınar'ın şiir estetiğini ören en önemli unsurlardan biri, "rüya"dır. Onun şiirlerinde rüya, ikinci bir hayat gibidir. İç içe girmiş iki oda gibi, gerçek yaşamla rüya yaşamı yan yana durmaktadır. Tanpınar'a göre şiirde rüya, gerçek yaşamdan çok daha ayrı, daha geniş imkânlı, son derece hızlı ve tesadüfe bağlı bir hayattır. Rüya, Tanpınar'ın şiir dışındaki eserlerine de kaynaklık etmiştir. Onun *Abdullah Efendi'nin Rüyaları* ve *Rüyalar* isimli biri büyük, diğeri küçük iki hikâyesi bulunmaktadır. Şiir görüşlerinin Valery'yi tanıdıktan sonra şekillendiğini söyleyen Tanpınar, bu estetiğin de rüya ile beraber şiir üzerine uzun çalışmalara dayandığını söyler. Tanpınar'ın rüya hâliyle ilgilenmesi, sadece Valery'den gelen bir etkilenme değildir. Onun üzerinde çocukluğunu geçirdiği Kerkük ve Musul'da damlarda yatarak yıldızlı gecelerde gökyüzünü seyre dalmasının da etkisi vardır. *Ne İçindeyim Zamanın* şiiri, bu yönden de önemlidir.

I. Rüyada yaşananları, gerçek yaşamın bir parçası olarak algıladığı
II. Rüyaları gerçek yaşamın sıkıntılarından kaçmak için araç olarak kullandığı
III. Şiir dışındaki yapıtlarında da rüyayı bir öge olarak kullandığı
IV. Sanat görüşlerinin temelinde bir sanatçının bulunduğu

Bu parçadan Ahmet Hamdi Tanpınar'la ilgili olarak yukarıda verilenlerden hangilerine ulaşılamaz?

A) I ve II B) I ve III C) Yalnız II
D) II ve IV E) Yalnız IV

4. Behçet hastalığı ilk olarak 1937 yılında bir Türk doktoru olan Hulusi Behçet tarafından tanımlandı. Kesin nedeni bilinmeyen bu hastalık esas olarak bağışıklık sistemindeki bir bozukluktan kaynaklanıyor. Behçet hastalığı genellikle 30-40 yaş arasındaki erkeklerde görülüyor. Hastalığın en sık görüldüğü ülkeler Türkiye, Japonya ve İsrail. Ağızda oluşan aft benzeri yaralar bu hastalığın habercisi. Ancak bunların afttan en önemli farkı, daha çok olması ve daha sık tekrarlanması. Bu yaralar neredeyse tüm Behçet hastalarında görülüyor ve ayda birkaç kez tekrarlanıyor.

Bu parçada Behçet hastalığıyla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi hakkında bilgi verilmemiştir?

A) İnsan yaşamına etkileri
B) Yoğun görüldüğü ülkeler
C) Ortaya çıkış nedeni
D) Belirtileri
E) Etkili olduğu yaş aralığı

Paraf Yayınları

5. Yazar, *Sis ve Ayışığı*'nı Nazilere karşı katıldığı direnişlerden esinlenerek yazmış. Ancak yazar yapıtta, tanık olduğu olayları bir tutanak yazmanı gibi anlatmıyor. Kitapta mermiler havada uçuşmuyor, siperlerde kan gövdeyi götürmüyor. Savaşın yarattığı tedirginliğin, belirsizliğin insanın içinde nasıl çözülmelere yol açtığını okuyoruz sayfalarda. Yazar, okuyucuyu karakterlerin zihnindeki en karanlık mağaralarda soru işaretleriyle birlikte gezdirirken yaptığı doğa tasvirleriyle de onlara kendilerini olayın geçtiği mekânda hissetmelerini sağlıyor. Böylece biz de karakterlerle birlikte satırlar arasında adım adım ilerleyerek yaşananlara ortak oluyoruz. *Sis ve Ayışığı*, karanlık atmosferini hiç bırakmadan, zihinsel ve ruhsal girdaplara girip çıkıyor. Yapıtın dili de yapıttaki tekinsiz atmosferle uyumlu olarak vurucu, sert ve okuru diken üstünde bırakan bir anlatım. Yazar, cevapsız sorular sordurtuyor ve savaşın psikolojik etkisini insan ruhu aracılığıyla dışa vuruyor.

Bu parçadan sözü edilen yapıt ve yazarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Yazarın yaşamından izler taşısa da gerçeğin bire bir anlatımına dayanmadığı
B) Yazarın, kişilerin iç dünyasını gözler önüne serdiği
C) Olayının sürükleyiciliğinden çok, içerdiği sorgulamalarla öne çıktığı
D) Yapıtın anlatımının, içeriğiyle uyumlu olduğu
E) Betimlemelerin okurun yaşananları gerçekçi bir biçimde duyumsamasını sağladığı

6. Beyinde 100 milyar nörondan meydana gelen olağanüstü bir elektrokimyasal şebeke söz konusu. Her bir nöronun, 50 bin diğer nöronla bağlantısı olduğu düşünülürse bu da toplamda yüz trilyon bağlantı anlamına geliyor. Beynimiz 10 vatlık bir ampul oranında elektrik enerjisi kullanır. Ağırlığı 1,5 kg kadar gelmesine rağmen vücudun kalorilerinin büyük bir bölümünü tüketir. Bir insan beyni, hiçbir zaman bir başkasının beyni ile aynı değildir. Tek yumurta ikizlerinin bile! Sağ beyin vücudun sol tarafını, sol beyin ise vücudun sağ tarafını idare eder. Bu nedenle beyninin sağ tarafındaki damarları tıkananların sol taraflarında, sol tarafında tıkanıklık olanların ise vücudunun sağ tarafında felç görülür.

Bu parçadan "beyin"le ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Kapasitesinin insandan insana farklılık gösterdiği
B) Vücut enerjisinin büyük bir kısmını tükettiği
C) Beyindeki damar tıkanıklığının felce yol açtığı
D) Beyindeki işlemlerin elektrik dalgalarıyla yapıldığı
E) Vücudun kontrolünü sağladığı

7. İncelikli bir şair, nitelikli bir öykücü ve başarılı bir film yönetmeni olmasının yanı sıra, toplumsal kırılma noktalarındaki insani dramlar karşısında onurlu bir duruş sergileyen duyarlı bir aydın olarak da belleklerde yaşamayı sürdürüyor. Deneme, fıkra ve mektuplarında bir döneme ayna tutuyor; her yazısında umudu biraz daha çoğaltıyor, yüreklerdeki ışığı canlı tutuyor. Yazının o derin ve güçlü sesiyle sanatın ölümsüzlüğüne sarılan Neruda, Lorca, Eluard gibi özgürlük tutkunlarına selam gönderiyor. Sanatın, tarihte zorlukları nasıl aştığını anlatıyor. Olaylara eleştirel perspektiften bakıyor; eleştirilerini çoğu zaman simgesel dil üzerinden gerçekleştiriyor; bazen ironinin çarpıcı etkisinden yararlanıyor. Alçak sesli ama etkili eleştiriler getiriyor kendi çağına.

Bu parçada sözü edilen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Farklı sanat dallarında başarılı işlere imza attığı
B) Yaşadığı döneme ilişkin eleştiriler yaptığı
C) Yapıtları ve olaylar karşında takındığı tavırla hafızalarda yer ettiği
D) Yapıtlarında insanlara olumlu düşünceler aşılamaya çalıştığı
E) Ölümsüzlüğü yakalamış başka sanatçılardan esinlendiği

8. Mutsuzluk, belirli bir oranda, çocukların doğadan ayrı düşmesinden kaynaklanıyor. Halbuki çocuklar, dışarıda doğayla baş başa kalarak, oyunlar sayesinde yeni keşifler yaparak, çıplak elle çekirge yakalayıp, ağaçlara tırmanarak, kâh düşüp kâh koşarak hayal dünyalarını muazzam şekilde geliştirebilirler. Ama artık günümüzde çocuklara dış dünyayı keşfetmeleri için daha az özgürlük veriliyor. Şüphesiz ki yanlarında büyükleri olmadan sokak köşelerinde ya da parklarda oynamaları riskli.

Bu parçadan çocuklarla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

A) Mutsuz olmalarının çeşitli nedenleri vardır.
B) Yetişkinliklerinde kendilerine ait bir dünya kurmakta güçlük çekmektedirler.
C) Ebeveynlerinin güvenlik endişesi, bağımsız hareket edebilmelerinin önünde bir engeldir.
D) Dış dünya, hayal güçlerini geliştirebilmeleri için önemli bir alandır.
E) Kontrol ve denetim mekanizmaları altında büyümektedirler.

Paraf Yayınları

1-C 2-D 3-C 4-A 5-C 6-A 7-E 8-B

1. Yeşilçam'ın komedi tarzındaki unutulmaz klasiklerinden biridir *Süt Kardeşler*. Belki yüzlerce kez TV'de rast gelmiş; hiç bıkmadan, usanmadan kahkahalarla izlemişizdir. Şaban'a, Ramazan'a, Hüsamettin'e gözümüzden yaş gelene dek gülerken bir anda Gulyabani denen canavardan korkmuşuzdur. Filmde geçen birçok şey, sıradan hatta saçmadır; filmin, üzerine saatlerce konuşulacak estetik bir yanı yoktur ama kurduğu o güçlü bağ, onu dönüp dönüp izlemek için yeter de artar bile. Hayatın kaosunda birkaç saatliğine de olsa dünya ile aramıza bir set çekip tüm yorgunluklarımızı, kırıklıklarımızı unutturur. İnsan kalmış yanlarımızla gülebilmemizi mümkün kılarken ruhlarımızı ısıtır. Her şeyin çok para harcamak ya da değeri altınla ölçülen ödüller kazanmak olmadığının en güçlü kanıtlarından biridir.

Bu parçadan *Süt Kardeşler* adlı filmle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Güldürü türünde önemli filmlerden biri olduğuna
B) Seyirciyi yaşamın gündelik sıkıntılarından uzaklaştırdığına
C) Yüksek bütçeli bir film olmadığı için büyük ödüller almadığına
D) İzleyicide uyandırdığı samimiyetin, defalarca izlenmesini sağladığına
E) İzleyiciye aynı anda farklı duyguları yaşattığına

2. Kökeni Güneydoğu Asya olan turunçgillerin, çağdaş anlamda üretimi, 19. yüzyılda ABD'de başlamış ve hızla yayılmıştır. Turunçgil yetiştiriciliği dünyada 40 derece kuzey enlemi ile 40 derece güney enlemi arasında yapılmaktadır. Portakal, limon, mandalina ve greyfurt gibi "Citrus" cinsine ilişkin türleri içeren turunçgiller dünyada en çok yetiştirilen ve tüketilen meyve grubudur. Bu bitkilerin meyvelerinden gıda olarak yararlanıldığı gibi kabuklarından, yapraklarından ya da çiçeklerinden parfümeride koku vermekte kullanılan uçucu yağlar da elde edilmektedir. FAO verilerine göre 2012 yılı itibarıyla dünyada yaklaşık 9 milyon hektar alanda, 131 milyon ton turunçgil üretilmekte olup toplam üretimin %52'si portakal, %21'i mandalina, %12'si limon ve %6'sı greyfurttur.

Bu parçadan "turunçgiller" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?**

A) Dünyadaki çıkış bölgesi dışındaki ülkelerde de üretiminin yaygınlaştığı
B) Üretim ve tüketim yönüyle ilk sırada yer alan meyve türü olduğu
C) Birden fazla meyvenin ortak adı olduğu
D) Gıda dışındaki alanlarda da üretim malzemesi olarak kullanıldığı
E) 2012 yılındaki üretiminin önceki yıllara göre arttığı

3. Ne olursa olsun siteye okur çekelim, anlayışıyla hareket eden basın kuruluşları, okuru "tık" tuzaklarına düşürmekle hem haberciliği öldürdüklerini hem de marka saygınlığına zarar verdiklerini düşünemiyorlar. İlgi çekici bir başlık üretip okuru haberin enteresan yönüne ya da haberle ilgisiz bir konuya yönlendiren, tıklama sonucu ardı arkası gelmeyen reklam sayfalarına boğan bir habercilik anlayışı bu. Amaç okuru haber sitesinde olabildiğince uzun tutmak, oradan oraya dolaştırmak. Bunun nedeni sanal âlemde reklam dışında para kazanma yönteminin henüz bulunamamış olması. İnternet üzerinde ziyaretçilerin binde beşi reklamlara tıklıyor. Dolayısıyla bir reklamın tıklanma sayısını artırabilmenin ve daha çok para kazanmanın bilinen en iyi yöntemi o reklamı daha çok gösterebilmek. Bu mantıkla internet sitelerinin editörleri, ziyaretçilerini "okur" değil de "tıklayıcı" olarak görüyor ve buna göre içerik hazırlıyor.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada yakınılan durumlardan biri değildir?

A) Okura yönelik bakış açısının değişmesi
B) Reklam nedeniyle habere ulaşmanın zorlaşması
C) Haberciliğin çıkar sağlamaya yönelik yapılması
D) Okurun zamanını haber sitelerinde harcaması
E) Haberden çok, haberin ilginç yönünün öne çıkarılması

4. Kutup iklimi, karların hiçbir zaman erimediği buzul dağların olduğu yerlerde görülen iklim tipine denir. Soğuk çöl iklimi olarak da adlandırılan kutup iklimi Dünya'nın karla kaplı olan bölgelerinde görülür. Kutup iklimi, Antarktika'da ve Grönland Adası'nın iç kesimlerinde etkilidir. Bu iklim bölgesinde sıcaklık yıl boyunca 0 °C'ın üzerine çıkmaz. Kutup noktalarında gündüz süresi yaklaşık altı ayı bulduğu hâlde Güneş ışınlarının düşme açısı çok küçük olduğundan buradaki sıcaklık, kar ve buzların erimesine yetecek düzeyde değildir. Kutuplar, kalıcı kar ve buzullarla kaplı olduğundan bu bölgeler bitki örtüsünden yoksundur. Rusya'nın Yakutistan Bölgesi'nde yer alan iklim tipi de kutup iklimidir. Ayrıca burada dünyanın en düşük sıcaklığı ölçülmüştür.

Bu parçadan hareketle "kutup iklimi" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Mevsim çeşitliliğinin görülmediğine
B) Sıcaklığın, hiçbir zaman belli bir derecenin üstüne çıkmadığına
C) Kar yağışı dışında başka yağış türünün gerçekleşmediğine
D) Güneş ışınlarının düşme açısının, sıcaklık ortalamasını etkilediğine
E) Kutuplar dışındaki yerlerde de görüldüğüne

Paraf Yayınları

5. Sosyal medya, çevrim içi medyanın yeni bir türü olarak şu temel özelliklerin çoğunu ya da hepsini barındırmaktadır:

- Sosyal medya, ilgili olan herkesten geri bildirim almayı ve herkesin katkı sağlamasını teşvik etmektedir.
- Kullanıcılarından uzmanlaşma veya özel bir yetenek istemez, herkese açıktır.
- Geleneksel medya "herkese yayın" ile ilgili iken sosyal medyada herkes görüşlerini birbirine açıkça söyleyebilmektedir.
- Geleneksel medya yaratıldıktan sonra değiştirilemez oysa sosyal medya yorumlar veya yeniden düzenlemeyle anında değiştirilebilmektedir.
- Çoğu sosyal medya türü, diğer sitelerle, kaynaklarla ve insanlarla bağlantılar kurmaktadır.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi sosyal medyanın bir özelliği değildir?

A) Karşılıklı iletişime imkân tanıma
B) Gelişime ve yeniliğe açık olma
C) İlgili medya organlarına bağlantı sağlama
D) Kullanıcıları aktif kılma
E) Kullanım kolaylığı oluşturma

6. Nikola Tesla geçtiğimiz yüzyılın, kimine göre en büyük mucidi, kimine göre sihirbazı, kimine göre en "şanssız" insanı, kimine göre ise yetkinliklerini yönetemeyen başarısız bir girişimin öznesi. Tesla, sahip olduğu üstün zekâsı ile elektrik çağının günümüze ulaşan teknolojilerinin yapı taşlarını oluşturmuş, bugün kullandığımız elektronik cihazların çoğunun çalışmasında izi olan bir bilim insanı. Fikirleriyle ortaya koyduğu devasa "sihirbazlık" gösterileri ve ince ince irdelenmesi gereken yaşam öyküsüyle, oldukça ilginç ve farklı bir yaşam serüvenine sahip olduğu tartışılmaz bir gerçek.

Bu parçaya göre Nikola Tesla ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Hakkında değişik yaklaşımlar vardır.
B) Önemli bilimsel gelişmelere imza atmıştır.
C) Hayata geçiremediği projeleri vardır.
D) Yüksek bir zihinsel potansiyeli vardır.
E) Kimi talihsiz olaylar yaşamıştır.

7. İngilizceyi iyi bilmeyen biri romantik şairleri okumaya çalışsa sözlük yardımıyla şairlerin ne dediğini anlayabilir ama yalnızca kelimelerin anlamını kavramakla şiirsel bir yaşantıya ulaşamaz. Hele bir şairin dizelerini, üslubuna bakarak bir başkasınınkinden ayırmakta daha da büyük güçlük çeker. "Bunu Keats mi söylemiş yoksa Coleridge mi?" Böyle bir soruya cevap verebilmek yani dilin bireyselleşmiş kullanımları arasında ayrım yapabilmek için dile bütünüyle hâkim olmak şarttır. Divan şairinin dilinden koptuğumuz için biz de buna benzer bir genelleme yapıyoruz. Genellikle "ortak" bir şiirden söz ediyoruz "divan" adı altında. "Beyit", "gazel", "kaside" gibi biçimsel kavramlardan yola çıkıyor; bu biçimlerin oluşturduğu bir "yapı"dan bahsediyoruz. Oysa bizim Bakî ile Necatî ile birlikte andığımız Şeyh Galip bile çok daha ince analizler yapmış; kendi şiirini onlardan ayırmıştı. Şiirselliğin nerede başlayıp nerede bittiğini iyi biliyordu çünkü o.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Bir şiirin tadına varabilmek için şiirin dilini tüm incelikleriyle bilmek gerekir.
B) Yalnızca sözcüklerin anlamını bilmek, bir şiirdeki şiirselliği fark etmeye yetmez.
C) Farklı şairleri genel ölçütlerle değerlendirmek onların gerçek değerini öğrenmeyi engeller.
D) Özgünlüğü yakalayamamış şairlerin şiirlerini ayırt etmek güçtür.
E) Şiirleri yalnızca dışsal ögelerine göre sınıflandırmak, şiirselliği görmeye engel olur.

8. "İkinci" bir yazar olarak çevirmen, iyi bir genel kültüre sahip olmalı ve çevirinin konusunu oluşturan alanı yeterince bilmeli. Çevirmen, yetkinlik alanının dışına çıkan bir konuda çeviri yapmaktan uzak durmalı. Her çeviri, özgün yapıtın düşüncesini ve biçimini tam olarak ortaya koymalı.

I. Çevireceği yapıtları kendi uzmanlık alanından seçmesi
II. Yapıtı orijinal metni yansıtacak bir biçimde çevirmesi
III. Yaşadığı ülkedeki toplumsal değişimleri yakından izlemesi

Bu parçaya göre numaralanmış yargılardan hangileri iyi bir çevirmende bulunması gerekenlerden biri değildir?

A) I ve II B) Yalnız I C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

Paraf Yayınları

1-C 2-E 3-B 4-C 5-B 6-C 7-D 8-C

1. İncir, insanlık tarihi kadar geçmişi olan bir meyvedir. Taze ve kuru incir olarak iki farklı şekilde tüketilen incir, bütün dinlerde bolluğun ve bereketin simgesi olarak görülmüştür. Taze incirin hasat sonrası ömrünün kısa olması, özellikle de taşımaya çok uygun olmaması nedeniyle dünya genelinde tanınırlığı üretim bölgeleri ve bu bölgelere yakın pazarlarla sınırlı kalmıştır. Ancak kuru incir, taze incir için belirtilen olumsuzlukları taşımadığından üretim alanlarından çok uzaklara gönderilebilmiş ve incirin tanınmasında en önemli katkıyı yapmıştır. Sağlıklı ve uzun yaşamın simgesi olarak kabul edilen incir, yetiştiriciliği yapılamayan Batı ve Kuzey Avrupa ülkelerinde, uzak ülkelerden gelen bir meyve olarak büyük ilgi görmektedir. Bu ilgi, incirin kutsal meyve olarak görülmesi, besin içeriğinin diğer birçok meyve türüne göre yüksek olması gibi faktörlerin etkisiyle artarak devam etmektedir.

Bu parçadan hareketle "incir" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Daha çok kuru olarak satılmasında lezzet artışının etkili olduğuna
B) Yetişmediği bölgelerdeki insanlarca egzotik bir meyve olarak algılandığına
C) Besin özellikleri yönüyle taşıdığı zenginliğin, bilinmesinde ve tüketilmesinde etkili olduğuna
D) Taze hâlinin, ticari olarak çok az değerlendirilebildiğine
E) Tarihin her döneminde insanların yaşamında olumlu bir yer edindiğine

2. Bir kültür-sanat ortamında varlık gösterip de sığ bir uzmanlaşma kaygısı ve kuruntusu ile "alan"ların sınırını kalın kalın çizmek, kendi içinde çelişki barındıran bir tutumdur benim anlayışımca. Edebiyata ilgi duymayan müzisyenler, resimden anlamadıklarını göğüslerini gere gere "itiraf eden" yazarlar, müzik etkinliklerinden uzak duran ressamlar, "kendi alanları"nda hangi derinliklerine ulaşabilirler? Bu durum, onların kendi sorunu deyip geçemeyiz. Bu, ülkemizde yaşanan güdük kültür hayatının dolayısıyla hepimizin sorunudur.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

I. Uzmanı olmadıkları konularda bile fikir beyan etme
II. Sanatın sadece bir koluna ilgi duyup kendini diğer türlere kapatma
III. Birden fazla alanda şöhreti yakalayıp sanatının sınırlarını belirleyememe

durumlarından hangilerine gönderme yapılmamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve III E) II ve III

3. Günümüzde yaygın bir kullanımı olmayan hibrit araçlarda hem elektrik motoru hem içten yanmalı motor bulunur. Genellikle düşük hızlarda, yoğun trafikte elektrik motoruyla hareket sağlanırken yüksek hızlarda içten yanmalı motor devreye girer. Bu esnada araçta bulunan küçük batarya içten yanmalı motorla şarj edilir. Bazı hibrit araçlar, fişe takılarak şarj edilebilirken bazıları sadece içten yanmalı motora bağlı dinamoyla şarj olur. Hibrit araçlar yapısı itibarıyla hem sadece elektrikle çalışan araçlardan hem de fosil yakıtlı araçlardan daha komplekstir. Günümüzde birçok otomobil firması özellikle yakıt tüketimini azaltmak için hibrit araçları tanıtsa da ilerleyen yıllarda hibrit araç sayısının çok fazla artış göstermesi beklenmiyor.

Bu parçada "hibrit araçlar"**la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

A) Diğer araçlara göre daha karmaşık bir yapıya sahip olduğuna
B) Hız faktörünün, hangi motor türünün devreye gireceğini belirlemede etkili olduğuna
C) Yakıt maliyetlerinin düşük olduğuna
D) Şarj edilme şeklinin motorun gücünü etkilediğine
E) Gelecekte piyasaya hâkim bir konuma gelmesinin beklenmediğine

4. Modern öykünün nitelikli örneklerini veren yazar, insanı insan yapan niteliklerin otoriter yapı tarafından ezilişini ustalıkla öyküleştirmiştir. Eserlerinde genel olarak muhalif bir tutum sergileyen yazar, Türk edebiyatında aydın ve halk arasındaki temel uçurumu en iyi fark eden yazarlardan biridir. Bu anlamda aydının kendi kendisiyle yüzleşmesi onun öykülerinin en önemli damarı olmuştur. Biçimsel anlamda ise bir anlatım çeşitliliği sergilemiş, bilinç akışından iç monoloğa kadar modern anlatım imkânlarını değerlendirmiştir. Onun en dikkat çekici yanı, düşünce ağırlıklı öykü yazmasına karşın toplumsal konuları, popülist anlayışlarla değil; öykü türünün gerektirdiği estetik yaklaşımla ve incelikle işlemesidir.

Bu parçada sözü edilen yazar ve öyküleriyle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

A) Ünlü olma gibi bir amacının olmadığı
B) Evrensel değerler üzerinde kurulan baskıyı anlattığı
C) Eleştirel bir içeriği olduğu
D) Modernist tekniklerle zenginleşen yoğun bir anlatımı olduğu
E) Yapıtlarının yazınsal niteliklerini göz ardı etmediği

Paraf Yayınları

5. Çehov, öykü türünün kuruluşunda öncü bir yazardır. Öykü, onunla birlikte kendi yolunda yürümeye başlamıştır. Öykülerine baktığımızda, insanın ruhunun en uç noktalarını başarıyla gün yüzüne çıkardığı öyküleriyle etkileyici bir dünya kurduğunu görürüz. Çehov gerçekliği diyebileceğimiz o "ironik söylemi" anlatısına sindirmesiyle bir çığır açmıştır. Yaşadığı dönemin tanıklığında durağan gibi görünen hayatların ardındaki toplumsal sanrıyı o incelikli ironiyle sergiler. *Altıncı Koğuş, Küçük Köpekli Kadın, Çukurda* onun düşünce dünyasının kırılma noktasını yansıtan öyküleridir. Tolstoy'un kötülükler karşısında "Mutluluğu kendi içinde ara." biçiminde özetlediği anlayışa çok uzaktır bu öykülerinde. Kötülüklerle savaşmak gerektiğini düşünür artık bu yeni dönemde.

Bu parçadan Çehov ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Öykünün bağımsız bir tür hâline gelmesinde önemli rol oynadığına
B) Öykülerinde yaşadığı çağın özelliklerini yansıttığına
C) Öykülerinde insanın iç derinliklerini ustalıkla dile getirdiğine
D) Zaman içinde düşünsel açıdan bir değişimin yaşadığına
E) İlk dönem öykülerinde Tolstoy'un etkisinin görüldüğüne

6. Şimdilerde hastanelerin gittikçe daha çok tercih ettiği ve artık hemen hemen her hastanede karşılaşmaya başladığımız terapi bahçeleri, hastalar ve hasta yakınları tarafından daha çok tercih ediliyor. Ayrıca, hastanenin genelde en alt katlarında yer alan radyoloji bölümleri gibi kısımlarında çalışan hastane personeli de kendilerini zihinsel ve duygusal açıdan rahatlatmak ve nefes almak için zaman zaman terapi bahçelerini kullanabiliyor. Bahçede ve doğada zaman geçirmek çoğu zaman ameliyatların, enfeksiyonların ve diğer bazı rahatsızlıkların iyileşme sürecini hızlandırıyor. İşte bu tür bahçeler, ortamın bu kasvetli ve stresli hâlini bir nebze olsun yumuşatıyor ve insanların kendilerini daha iyi hissetmesini sağlıyor.

Bu parçada "terapi bahçeleri"**yle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?**

A) Hastane personeli tarafından da ilgi gördüğüne
B) Her türlü hasta dikkate alınarak tasarlandığına
C) İnsanları psikolojik olarak rahatlattığına
D) Zamanla yaygınlık kazandığına
E) Tedavi sürecine katkı sağladığına

7. Satürn, etrafındaki halkalar nedeniyle belki de Güneş sisteminin en ilgi çekici gezegeni. Aslında Jüpiter, Neptün ve Uranüs'ün de halkaları var ancak bu halkalar Satürn'ün halkaları kadar belirgin değil. Satürn'ün etrafında çok sayıda halka var ve bu halkalar arasında boşluklar bulunuyor. Farklı uzay araçları tarafından çekilen detaylı görüntülerden Satürn'ün binlerce küçük halkadan oluşan yedi ana halkası olduğu anlaşıldı. Binlerce kilometre genişliğinde olan bu halkaların kalınlığı birkaç metre ile birkaç kilometre arasında değişiyor. Satürn'ün ilk olarak yaklaşık 400 yıl önce Galileo tarafından gözlemlenen ve dünyaya duyurulan halkaları, buz ve kayaç parçacıklarından oluşuyor. Bu parçacıkların bir kısmı kum tanesi büyüklüğündeyken bazıları bir otobüs büyüklüğünde. Ancak Satürn'ün halkalarının ne zaman ve nasıl oluştuğu kesin olarak bilinmiyor. Bilim insanları halkaların oluşumuyla ilgili farklı görüşler söylese de bazıları, Satürn'ün uydularıyla ilişkili olabileceğini düşünüyor.

Bu parçadan "Satürn'ün halkaları"**yla ilgili kesin olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Güneş sisteminde benzer özelliklere sahip başka gezegenlerin de olduğuna
B) Yapısal özelliklerinin gözlemlenebildiğine
C) Nasıl oluştuğuyla ilgili bir görüş birliğinin olmadığına
D) Galileo'nun çalışmaları sayesinde bilinirlik kazandığına
E) Bilim adamlarının her dönem ilgisini çektiğine

8. O, duygularını okuyuculara geçirmeyi çok iyi başaran bir yazar. Ne anlatacağı kadar nasıl anlatacağını da mesele ediyor. Yazarın her romanında üstüne koyarak ilerlediğini görmek sevindirici. Dilin keyfine özellikle Seher'in duygu ve düşüncelerini yansıtırken varıyoruz. Geçmişten çıkıp gelen ve çağrışımlarla sürüklenen, her koku, görüntü ve imgeyle farklı zamanlara sıçrayan hikâyede Seher'in kimi zaman buruk hüznünü kimi zaman öfkesini çoğu zaman da karanlık yanlarını sergileyen acı ve ironi yüklü cümleler hikâyeye çok canlı bir hava katıyor. *Ev*; sürükleyici ve hüzünlü hikâyesi, ele aldığı meseleleri, dili ve kurgusuyla çok doyurucu bir roman.

Bu parçadan sözü edilen yazar ve yapıtıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Okura yorum olanağı tanıdığı
B) Deneyimini ve bilgi birikimini her kitabında artırdığı
C) Kişileri hüznün ve mizahın iç içe olduğu bir anlatımla ortaya koyduğu
D) Zamansal akışın kronolojik bir biçimde ilerlemediği
E) Biçim ve içerik dengesini gözettiği

Paraf Yayınları

1-A	2-D	3-D	4-A	5-E	6-B	7-E	8-A

IQ

PARAGRAF

SORU KÜTÜPHANESİ

HEDEF SORULAR

PARAF YAYINLARI

PARAF YAYINLARI

1. Olimpiyatlar, ilk kez MÖ 766 yılında Yunan tanrısı Zeus'u ödüllendirmek adına Olimpia kentinde düzenlenmiştir. Oyunların olduğu dönemde katılımcıların güvenli bir şekilde Olympia'ya ulaşmaları için savaşlara bir süre ara verilirdi. Kadınların ve kölelerin oyunlara katılması yasaktı. İlk olimpiyatlarda 180 metrelik koşu, tek aktiviteydi. İlk 13 olimpiyattan sonra yeni aktiviteler eklendi. Bunlar arasında at yarışları, ağırlık kaldırma ve boks vardı. Pankreas adı verilen boks ve güreşin karışımı olan hatta zaman zaman sonucu ölümlere varan oyun, MÖ 648 yılında oyunlara eklendi. Böylece izleyici kitlesi katbekat arttı. Roma, Hristiyanlığı kabul ettikten sonra oyunlar, dine aykırı olduğu gerekçesiyle imparator tarafından 393 yılında yasaklandı. Dört yılda bir yapılmaya başlanan ve yüzlerce oyunun eklendiği olimpiyatlar, kadınların da katılımıyla birlikte 1896 yılından itibaren tekrar düzenlenmeye başlanmıştır.

Bu parçadan "Olimpiyatlar"**la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?**

A) Zamanla kapsamında değişimler meydana gelmiştir.
B) İlk dönemdeki oyunlar yalnızca erkekler arasında düzenlenmiştir.
C) Ortaya çıktığı dönemde toplumsal barışa ciddi bir katkı sağlamıştır.
D) Şiddet içerikli oyunların eklenmesi, izleyici kitlesinin ilgisini artırmıştır.
E) İlk kez düzenlenmesinde ve bir dönem yasaklanmasında dinî inanışlar belirleyici olmuştur.

2. Yahya Kemal'in öğrencisi olan Tanpınar, ondan Batılı bir gözle Türk tarih ve sanatına bakmayı öğrenir. Daha sonra orijinal dillerinden Batı'nın büyük şair, romancı ve fikir adamlarını okur. Bu okumalarda karşısına çıkan en önemli kelimelerden biri "dikkat"tir. O, dehayı bu sözcükle açıklar. Derin bir tabiat ve güzellik duygusu, zengin bir hayal gücü, geniş bir kültürel birikim, düşüncelerini edebî bir şekilde yazıya dökme yeteneği... İşte bunların sentezi, Tanpınar'ı Cumhuriyet Devri'nin en güçlü yazarlarından biri hâline getirir.

Bu parçaya göre Tanpınar'la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Kendi tarihini algılayışında Yahya Kemal'in etkili olduğu
B) Batı edebiyatından yapıtlar okuduğu
C) Düşüncelerini sanatlı bir dille aktarmada usta olduğu
D) Cumhuriyet Dönemi'nin önemli yazarlarından olduğu
E) Türk tarih ve sanatıyla ilgili birçok yapıt verdiği

3. Küçük bir ulusun edebiyatı, büyük bir ulusunkinden daha zayıf olacak diye bir kural yoktur. Çünkü edebiyat, hayatın içinden süzülmüş küçük kesitleri, özellikle de başkalarının göremediğini görünür kılma işidir. Yaşamın kıyıda köşede kalmış inceliklerine odaklanmadır edebiyat. İşte bu noktada ulusların büyüklüğü, daha büyük yapıtlar vermenin nedeni olmaktan çıkar. Kaldı ki bütün edebiyatlar, tarihlerinin belli bir noktasında mutlaka birilerinin hâkimiyeti altına girmiştir. Önemli olan, insanı ve hayatı anlatabilmektir. İnsan, yaratıcı yazının hâlâ en zengin kaynağıdır. İnsana uzak olduğu söylenen nice yapıtlar duymuş, "insana uzak" sözü, üzerine yapışmış ne yazarlar tanımışızdır ama hangisi bir duygusuna ya da düşüncesine değmeden insanın yanından geçip gitmiştir? Demek, edebiyatta yazılanların büyüklüğü, hayatın içinden çıkanların o güne dek yazılmamış oluşundan ileri gelir öncelikle. Ayrıca bunlar, ilkel ve doğal bir hayat içinde de her zaman güçlü biçimde vardır.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Edebiyat, yaşamın kolayca fark edilemeyen ayrıntılarını görünür kılar.
B) Gelişmemiş toplumların yaşamı da büyük eserlerin ortaya çıkmasına kaynaklık edebilir.
C) Başka ulusların edebiyatından etkilenmeden varlığını korumuş bir edebiyat yoktur.
D) Edebiyat yapıtlarının niteliğini, yaşamın görünen yüzünü yeni bir söyleyişle dile getirmesi belirler.
E) İnsan unsurunu ele almadığı söylenen yapıtlarda da insana özgü özellikler bulunmaktadır.

4. Bazen eleştirmenlere kızıyorum. Ele aldıkları esere "Bu eser mi, geç onu, ele almaya bile değmez." diyorlar. Hâlbuki çocukların bile kaleme aldığı bir yazıda, insan bir şeyler bulabilir. Hatta bulunan; hayatımız boyunca sahip olmak isteyeceğimiz bir duygu, düşünce de olabilir. Bu nedenle ben kötü eser yoktur, diyorum. Olsa olsa iyilikten az bahseden eser vardır.

Bu sözleri söyleyen sanatçı aşağıdakilerin hangisiyle nitelendirilemez?

A) Ön yargılardan uzak duran
B) Düşüncelerini açıkça ifade eden
C) Nitelikli yapıtı ayırt edebilen
D) Her yapıta değer veren
E) Eleştirmenlerden yakınan

Paraf Yayınları

5. Çocuklardaki huzursuz bacak sendromu (HBS), çok hafif seyredebildiği gibi çok şiddetli de olabiliyor. Hekimler, hastalığın şiddetinin çocuğun yaşam kalitesini olumsuz yönde etkileyebileceğini söylüyorlar. Yetişkinlerde görülen HBS'de olduğu gibi çocuklardaki HBS'de de rahatsız olan bacağın rahatlaması için sallama eğilimi görülüyor. Bazen yerinde duramama, gerilme, yürüme, koşma, sallama ya da yatakta pozisyon değiştirme gibi eğilimler ortaya çıkabiliyor. Çoğu huzursuz bacaklı yetişkinden farklı olarak bazı hastalıklı çocuklarda rahatsızlık gün boyunca ortaya çıkıyor. Aileler bu acıları, "vücut gelişirken meydana gelen ağrılar" olarak yorumlayabiliyor. Özellikle okul çağındaki çocuklarda HBS'nin yarattığı rahatsızlık duygusunu gidermek için yapılan hareketler, dikkatsizlik ya da hiperaktivite olarak da görülebiliyor. Bu noktada hastalığa zamanında tanı koyup müdahale etmek hastalıkla mücadelede önemli oluyor.

Bu parçada çocuklardaki "huzursuz bacak sendromu" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

A) Belirtilerinin aileler tarafından farklı yorumlanabildiğine
B) Gelişim seyrinin kişisel farklılıklar içerdiğine
C) Çocukların sosyal ilişkilerini bitirdiğine
D) Erken teşhisin hastalığı önlemede rol oynadığına
E) Yetişkinlerdekine benzer belirtiler gösterebildiğine

6. Sinemada çerçeve düzenlemesi, yerleştirme, perspektifi oluşturan diğer ögeler çoğu kez resim sanatının temel ilkelerine sırtını dayar. Bununla birlikte sabit görüntüden hareketli görüntüye geçiş, görüntüye daha çok derinlik katmıştır. Bu da gerçekliği yansıtması bakımından onu inandırıcı kılmıştır. Bu kesinlik ve inanılırlık, zamanla sinemayı diğer sanatlara göre daha çok bilgilendirici konuma getirdi. Bu, sinemanın kitleselleşmesinin en önemli nedenlerinden biri oldu. Başlangıç yıllarında teknik yeterlilikleri oranında, yalnızca doğal olanı kaydedebilen sinema, Melies'nin sinemaya öyküyü sokmasıyla birlikte, doğanın taklidi, yerini "görüntüyle anlam üretimi"ne bırakmıştır. Bu, aynı zamanda sinemanın kendi gerçekliğini oluşturmasını sağlamıştır.

Bu parçadan sinemayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Kısa zamanda geniş kitlelerin ilgisini çektiğine
B) Doğruluğu kabul gören yöntemler içerdiğine
C) Resim sanatının olanaklarından yararlandığına
D) Bilgi verme işlevinin ön plana çıktığına
E) Var olanı olduğu gibi aktarmayıp anlamlandırdığına

7. Yazmaya şiirle başladım. Ancak şiir, sözcükleri eksilte eksilte yazılan bir türdü. Başka türlerde sayfalar dolusu yazıyla anlatacak bir şeyi birkaç dizede söylemek gerekiyordu. Bir süre dizeler arasına kendimi sıkışmış hissetmeye, hareket kabiliyetimin kısıtlandığını düşünmeye başladım. Yazdıklarım da şiirin benden istediklerini karşılamıyordu. Yine de yazdıklarımı bir kitapta topladım. İlk ve son şiir kitabım yayımlandıktan sonra tavsiye üzerine romana yöneldim. O kulvarda yürüyecek yolum olsa romana dönüp bakmazdım. Roman kaleme almaya başladığımda ise hareket kabiliyetimin daha geniş olmasının vermiş olduğu iç ferahlığını duydum. Halkın yaşadığı güncel olayları anlatmak hoşuma gitti. İlk romanımla sınırlı kalmadı bu. Gündelik hayatta sık sık tanık olduğum olaylar, geniş kitlelerin acıları yükseldi hep romanlarımda.

Bu parçanın yazarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Şiiri az sözcükle çok şey anlatma sanatı olarak gördüğü
B) Şiirde gelişim gösteremeyeceğini anlayınca romana geçtiği
C) Romanlarında toplumsal sorunları ele aldığı
D) Romanı, sanatçıya özgürlük tanıyan bir tür olarak gördüğü
E) Romana yönelmesinde toplumsal konulardaki duyarlı kişiliğinin etkili olduğu

8. Bütün dallarıyla sanat, günümüzde insan kalabilmenin biricik aracı olarak sürdürüyor varlığını. İnsanı insan yapan ne varsa onu canlı tutuyor. Dünyaya ayrı pencerelerden bakan insanlar sanat sayesinde birbirini anlıyor, yakın ilişki kurmaya başlıyor, dostluklar geliştiriyor. Halkların, insanların kardeşlik bahçesine dönüştürüyor hayatı. Sanat, hayatın gerçekliğinden esinleniyor ama aynı zamanda onu biçimlendiriyor. Bireyin kişilik kazanarak belli bir toplumsal çevreye hazırlanmasında, toplumla bütünleşmesinde başat rol oynuyor. İnsanların tutumlarını, davranışlarını ve düşüncelerini değiştirebilmekte, kamuoyu oluşturmakta önemli bir toplumsal araç aynı zamanda sanat.

Bu parçadan hareketle "sanat"**la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) İnsani özelliklerin korunup yaşatılmasını sağladığına
B) İnsanların sosyalleşmesini sağladığına
C) Yaşamdan hem etkilenip hem de yaşamı etkilediğine
D) Farklı düşüncedeki insanları birbiriyle kaynaştırdığına
E) Toplumsal sorunların çözümünde etkili olmaya başladığına

Paraf Yayınları

1-C 2-E 3-D 4-C 5-C 6-A 7-E 8-E

1. Seyahat eden insanları "turist" veya "gezgin" diye keskin çizgilerle ikiye ayırmayı çok da doğru bulmuyorum. Bu ayrımdan ziyade, kitle turizminden kaçınmanın gerekliliğini vurgulamaya çalışıyorum. İpleri bir tur acentesinin eline bırakmayı, bir rehberin peşinden sürüklenmeyi, sıkıştırılmış programlarla kentlerin ve görülecek mekânların üzerinden hızlıca geçip eve dönme hikâyesini çok acıklı buluyorum. Bu koşturmacada, seyahatten alınacak keyif minimuma iniyor. Esnekliği olmayan tur programlarında otel odalarında kalınıp halkın içine karışmadan, gidilen yerin kültüründen bir dem alınmadan eve geri dönülüyor. Seyahatlerin ardından benim ruhum zenginleşirken turlarla gezen turistlerin sadece fotoğraf albümleri genişliyor.

Bu parçada gezi turizmi ile ilgili olarak,

I. Seyahat edenlerle ilgili belli ayrımların yapılmasına
II. Kitle turizminden faydalanılmasına
III. Tur şirketlerinin yönlendirmesiyle gezi yapılmasına
IV. Gezinin kültürel etkileşime kapalı olmasına
V. Otel koşullarının kötü ve yetersiz olmasına

durumlarından hangilerine karşı çıkılmamıştır?

A) Yalnız I B) II ve III C) III ve IV D) IV ve V E) Yalnız V

2. Oktay Akbal, deneme, anı, biyografi, öykü, roman türünde eser vermesine rağmen daha çok öykücülüğü ile tanınır. İlk öykü kitabını yayımlattığı 1946 yılına kadar deneme, fantezi türü yazılarla ya da tamamen düş ürünü öykü/roman denemeleri ile oyalandıktan sonra daha nitelikli çalışmalara yönelir. Öykücülüğünün belirleyici vasıflarından olan kentin küçük insanına yönelme, kendine özgü biçim kurma, hayatın her anından öykü konusu çıkarma gibi unsurları Sait Faik'e borçludur. Doğal yaşamın herhangi bir anından alınmış gelişigüzel olay parçacıklarından ya da bir durumdan öykü konusu çıkarma, dramla ironiyi başarıyla birleştirme gibi anlatım tekniği ile ilgili hususları aldığı Çehov'un ve Türkiye'de onun takipçisi olan Esendal'ın etkilerini de unutmamak gerekir.

Bu parçada Oktay Akbal ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Zamanla belli bir türde yoğunlaştığına
B) Acıklı olanla gülünç olanı bir arada verdiğine
C) İlk çalışmalarının çok nitelikli olmadığına
D) Anlatımını, bütünüyle takipçisi olduğu sanatçıların etkisiyle biçimlendirdiğine
E) Öykü kişilerini toplumun belli bir kesiminden seçtiğine

3. Roma-Bizans ve Osmanlı izlerini taşıyan Ayasofya, yüzyıllar boyu dünyanın en büyük kilisesi unvanını elinde tutmuştu. Osmanlı Devleti'nin İstanbul'u fethetmesiyle, Ayasofya camiye çevrildi. Bünyesine minareler, medrese, imaret, kütüphane, sebil gibi birimler eklenince önemli bir külliye hâline geldi. Yapı ayrıca birçok padişah, şehzade ve hanım sultanın gömüldüğü türbeleriyle Osmanlı hanedanının ebedî istirahatgâhı da oldu. Osmanlı Dönemi'nde yapılan onarımlarla yaşatılan Ayasofya, şehrin en yüksek payeli camisi olarak hem iktidar hem de halk tarafından önemsenmiş, devletin gücünün ve varlığının simgesi olmuştu. Ayasofya, İstanbul'da hatta Akdeniz dünyasında hakkında en çok efsane olan yapıdır. 480 yıl boyunca cami olarak kullanılan yapı, 1934'te müzeye çevrilmiştir.

Bu parçada Ayasofya ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Dünyanın önemli dinî ve tarihî yapılarından biri olduğuna
B) Hem Hristiyan hem de İslam dünyası için önem taşıdığına
C) Etrafına eklenen sosyal yapılarla kompleks bir mimariye kavuştuğuna
D) Camiye çevrilmesinin Batı'da tepki ile karşılandığına
E) Akdeniz uygarlığında mitolojik öyküleriyle bilindiğine

4. 1960'lı yıllarda gençlerin çıkardığı *a Dergisi*'ni hiç unutmadım. O dergi; bir özenin, titizliğin, bilgi susuzluğunun ürünüydü. Düzensiz çıkarılıyordu, okuyucusu azdı ama her sayısı özlü yazılarla gelirdi. Dergiyi çıkaranların elinde çok yazı olduğunu, rahat rahat seçerek çalıştıklarını sanırdım. Oysa hiç de öyle değilmiş. Yazılar son dakikada bir araya getiriliyormuş. Son dakikada bir araya getirilen yazı ve çevirilerle o nitelikte bir dergi çıkarılabileceği aklımın ucundan bile geçmezdi. Demek ki bu gençler, kaynaklara yönelmiş; sanatın sırrına varmışlardı.

Bu parçada sözü edilen *a Dergisi* ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Edebiyat ortamındaki bilgi gereksinimini karşıladığına
B) Nitelikli yazılara yer verdiğine
C) Başka dillerden aktarılan ürünlerin yer aldığına
D) Okur sayısının istenen düzeyde olmadığına
E) Belirli aralıklarla çıkarılmadığına

Paraf Yayınları

5. Kuşkusuz, bizde gerçek eleştirinin olmayışı, gerçek bir düşünce ve sanat ortamı içinde bulunmayışımızdandır. Gerçek sanat ortamı sağlandığı ve aydın okur sayısı arttığı zaman, özlediğimiz eleştirmenlere kavuşacağımız şüphesizdir. En çok okunan romanlarımızın baskı sayısı birkaç bini geçmiyor. Bir romanın hiç olmazsa birkaç yüz bin üzerinden basıldığı gün, bizde eleştirinin bir meslek olması beklenebilir. Ama bunu bekleyedururken kültürce hazırlıklı bulunanlar, ülkenin düşünce ve sanat hayatı için eleştiriyi bir görev sayarak, yeni çıkan eserleri aralıksız izlemeye ve kişisel duygulardan sıyrılarak incelemeye sabır gösterirlerse bugün hiç olmazsa birkaç eleştirmenimiz olabilir. Ama bu geçiş dönemi eleştirmenlerinden de şimdilik yoksun görünüyoruz. Oysa değer yargılarının dağıtıcısı, sanat eserlerinin bir bakıma yeniden yaratıcısı olan eleştirmenlere ne kadar da ihtiyacımız var. Hele kötü eserlerin beğeniyi bozduğu zamanlarda bu ihtiyacı bütün şiddetiyle duymamaya imkân var mı?

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi gerçek eleştirinin olmayışının nedenlerinden biri değildir?

A) Nitelikli bir sanat ortamının bulunmaması
B) Bilinçli ve bilgili okur sayısının az olması
C) Yapıtların basımının istenilen sayıda olmaması
D) Çağdaş yapıtların incelemelerinin yapılmaması
E) Öznel eleştiri anlayışının yerleşmemesi

6. Bilim insanları sürekli artan enerji ihtiyacını karşılayabilecek yeni kaynaklar keşfetmek için çalışıyor. Mevcut enerji kaynaklarından elde edilen enerjinin büyük bir kısmı kullanılamadan ısı olarak kaybedildiği için bazı bilim insanlarının ilgisi bir tür atık olan ısıdan elektrik üretilmesini sağlayan termoelektrik malzemelere yöneldi. Northwestern Üniversitesinden bir ekip, atık ısıyı elektriğe çevirmede şu ana kadar bilinen en verimli malzemeyi keşfetti: kalay selenür. Bu malzeme kömür ve gazla çalışan elektrik santrallerinde ve ayrıca otomobil, cam, tuğla, gemi ve tanker üretim tesislerinde büyük enerji tasarrufu sağlamaktadır.

Bu parçada;

I. Enerjideki yetersizliğin bilim adamlarını araştırmaya sevk ettiğine
II. Dünyada alternatif enerji kaynaklarına yönelmelerin olduğuna
III. Kalay selenürün birçok alanda ısı tasarrufu sağladığına
IV. Gemi üretim tesislerinin son yıllarda enerji tüketimini artırdığına

yargılarından hangisine değinilmemiştir?

A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve II D) I ve IV E) III ve IV

7. Kemal Bilbaşar erken Türk edebiyatında pek görmeye alışık olmadığımız psikolojik romanı *Denizin Çağırışı*'nda kahramanını bir boşluğun içinde resmeder. Bir Anadolu kasabasında öğretmenlik yapan kahramanımız İzmir'de yaşayan arkadaşına konuk olmak için trene biner. İzmir'e indiğinde arkadaşı onu almaya gelmemiştir ve kahramanımız kendini bilmediği bir kentin ortasında "boşlukta" hisseder. Konuşma diliyle oluşturulan bu romanda bir kasaba öğretmeninin ruhsal sorunlarını, çelişkilerini, yanlışlarını okuruz. 1941 yılında İzmir'de tamamlanan bu romanın bir başka özelliği tıpkı Albert Camus'nün *Yabancı* romanında yaptığı gibi hayata karşı derin bir boşvermişliğin yansıtılmasıdır. Kahramanımızın insanlara karşı tuhaf sözleri ve anlaşılmaz davranışları vardır. Kendi görüntüsüne bile tahammül edemez. Bu romanında Kemal Bilbaşar'ın biyografisinden de birçok izler bulunur. Romanın kahramanı tıpkı Kemal Bilbaşar gibi ilkokul öğretmenidir. Romandaki öğretmen, intihar etmiş olan babasının yaşadığı sorunlara benzer psikolojik sorunlar yaşar.

Bu parçadan sözü edilen eserle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Kahramanının iç dünyasına yönelik tahliller içerdiği
B) Yazıldığı dönemde türünün nadir örnekleri arasında yer aldığı
C) Yalın ve anlaşılır bir anlatımı olduğu
D) Başka bir romandan esinlenerek yazıldığı
E) Yazarın yaşamıyla paralellikler taşıdığı

8. Hayal gücü ve sözcükler bir yazarın yaratıcı dünyasını oluşturur. Kurduğu cümlelerse üslubunu... Sözcükler halkın olsa da cümleler yazarındır. Bunun farkında olduğum için ben yalnızca kurmaca yapıtlarımda değil, gezi yazılarımda hatta eleştiri ve incelemelerimde de kendi üslubumu oluşturmaya çabaladım. Birçoğu, gezi yazılarında bir nesnellikten söz eder. Ancak gezi yazılarının da yazarın cümleleriyle inşa edildiğine inanırım. *Paris Yazıları* adlı kitabım, dünyanın sanat ve kültür başkenti özelliğini hâlâ bir ölçüde koruyan Paris'te izlediğim etkinliklerin iz düşümüdür.

Bu parçanın yazarı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Yapıtlarında özgün bir anlatım biçimi oluşturmaya çalıştığı
B) Gezi yazılarını özgün bir dille yazma amacı güttüğü
C) Düş gücünü, bir yazar için önemli bulduğu
D) Daha çok, yurt dışında gördüğü yerleri anlattığı
E) Her yazınsal türü öznel bir anlatımın yansıması olarak gördüğü

Paraf Yayınları

1-E 2-D 3-D 4-A 5-E 6-B 7-D 8-D

1. Amerika'da süper kahramanların altın çağı sayılan 1938-1949 yılları arasında pek çok bürokrat ve eğitimci, çizgi romanların neden bu kadar çok sevildiğini soruyor ve bu ilgiden endişe ediyordu. Sonra iş sansüre varan, çizgi romanların neleri anlatamayacağını belirleyen başka bir noktaya vardı. İnsanların çizgi romanı sevmesinin pek çok nedeni olabilirdi ama galiba, kahramanların özgürlüğü hoşa gidiyordu. Bir süper kahraman, polisle ya da devletle çalışmıyordu; gerekli olduğunda onlara yardım ediyordu ama bu bir bağımlılık değildi. Kanunla pek fazla ilgilenmiyor, bir suçluyu delilleriyle birlikte paketleyerek karakolun önüne bırakabiliyordu. Kahramanlar bürokrasiden, hukuktan, yargılama sürecinden hoşlanmıyor, bildikleri şekilde davranıyorlardı; bu meydan okuyucu ve kanun koyucu ruh hâlleri, bir başınalıkları da çocukların kalbini fethediyordu.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen süper kahramanların özelliklerinden biri değildir?

A) Başlarına buyruk olmaları
B) Eylemlerinden ötürü hesap vermemeleri
C) Kendi değer yargılarını oluşturmaları
D) Suçu önlemede çaba harcamaları
E) Toplumun kültürel değerlerini yok saymaları

2. Roman, karakterlerin derinlik içinde analiz edildiği bir edebî türdür; karakterler, olaylarla birlikte değişim geçirir ve yeni nitelikler kazanır. Roman, okurun "Tıpkı benim düşündüğüm şey gibi." diyeceği yahut "Bunu nasıl da düşünememişim!" deme gereğini hissedeceği yaşantılarla örülür. Roman, yazarın beden, ruh ve akıl hakkında düşünmesi; düşüncesinin farkına varması ve estetik olarak kavranmış insanı yine insana göstermek istemesi gibi yazma arzularıyla kurulur. Roman okuru da böylece, insanda keşfedilmiş ve hedefi yine insan olan hakikatlerle yüzleşir. Kundera'nın deyişiyle roman, insanı o güne kadar göremediği yeni bir hakikatle karşı karşıya getirir.

Bu parçadan romanla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Çeşitli yönleriyle insanı anlatma amacı taşıdığına
B) İnsanda yaşamla ilgili bir farkındalık oluşturduğuna
C) İnsanın estetik algısını geliştirmeyi esas aldığına
D) Kahramanlarının dinamik bir yapıda kurgulandığına
E) Okurun duygu ve düşünce dünyasında bir karşılığının olduğuna

3. Barbunya daha çok Akdeniz'e özgü, sıcak su balığı. Ne var ki son yıllarda, küresel ısınma ile beraber, Atlantik ve Güney İngiltere kıyılarında da sıkça görülmeye başlandı. Açık pembe rengi ile hoş bir görünüme sahip olan barbunya, kendine has aroması ve dokulu beyaz eti ile oldukça lezzetli bir balık. Halk arasında "barbun" olarak bilinen bu balık, çoğu zaman tekir ile karıştırılıyor olsa da iri kafası, oval yapısı ve başının altında bulunan bıyıkları ile uzmanlar tarafından hemen ayrıştırılıyor. Genellikle kumlu ve çamurlu deniz diplerinde yaşayan bu balık, nadiren kayalık diplerinde de bulunur. Boyu genellikle 17-20 santim arasında olmakla beraber çok olmasa da 40 santime ulaşır. Tüm balıklarda olduğu gibi protein bakımından zengin olan barbunya da doymamış yağ asitleri ve Omega 3 bakımından zengin bir türdür. Hemen herkesin diyetine uygun olan bu tür, kendinden lezzeti ile her tarife uyum sağlayabiliyor.

Bu parçada "barbunya balığı" **ile ilgili olarak**

I. Fiziksel özellikleri
II. Yaşam alanları
III. Beslendiği canlılar
IV. Halk arasındaki isminin nereden geldiği

bilgilerinden hangilerine yer verilmemiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Dünyada pek çok hata yapmışımdır fakat bunların bir tanesinin tamiri mümkün değildir: Gençlik şiirlerimi bir kitapta toplamak. Ben bu şiirlerimi kitap hâlinde çıkarmamalıydım, bana ve şiirime çok zarar verdi. Başkalarının fikirlerini, eleştirilerini bir tarafa bırakalım, ben bu şiirlerin ederini herkesten iyi bilirim. Kendimle bu şiirler arasında bir irtibat göremiyorum. Sonraki dönemde yazdığım ve elden ele dolaşan şiirlerimle onlar arasında hiçbir bağ göremiyorum.

Bu parçanın yazarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Öz eleştiri yapma yeteneğine sahip olduğu
B) Başkalarının yönlendirmesiyle hareket ettiği
C) Kimi şiirlerini sanatsal yönden değersiz bulduğu
D) Gençlik dönemi şiirlerine yönelik eleştiriler aldığı
E) Yazınsal düzeyinin bir çizgide ilerlemediği

Paraf Yayınları

5. E-kitaplar, yeni donanım ve yazılım araçları ile yeni bir okuma biçiminin oluşmasını ve bilgiye daha hızlı bir şekilde ulaşılmasını sağlamaktadır. Bu kitaplar sıklıkla internetten indirilebilir ve bunlara dünyanın herhangi bir yerinden ulaşılabilir. E-kitapların taşınabilir aygıtlara indirilebilme özellikleri, pek çok kitabın bir yerde toplanmasını olanaklı kılmaktadır. Kitap depolayabilme olanağı sağladığı için kullanıcının kendi kütüphanesini oluşturmasında hafifliği ile bir seçenek olarak görülebilir. Okuyucuların basılı kitaplara oranla e-kitapları daha düşük maliyetle elde edebilmeleri, bu kitapların diğer bir faydasıdır. Sesli okuma özelliği sunan e-kitaplar, görme problemi olan okuyucu ve okul öncesi çocuklar için önemli bir seçenek olmaktadır. Geleneksel kitapları okumakta zorlanan okuyucular için e-kitaplar, metin boyutu, yazı tipi ayarlamaları ve sayfa düzenlemelerinin yapılabildiği seçenekler sunar. Bu kitapların sunduğu olanaklardan bir diğeri de müzik, ses etkileri, canlandırma ve video görüntüleri gibi unsurlarla desteklenerek okumayı zevkli bir hâle dönüştürmesidir.

Aşağıdakilerden hangisi e-kitapların bu parçada sözü edilen yararlarından biri değildir?

A) Okuma oranlarında belirgin bir artış sağlaması
B) Farklı yerlerden kitaba erişim kolaylığı sağlaması
C) Okumayı eğlenceli hâle getiren uygulamalar içermesi
D) Kişinin okuma tarzına uygun olanaklar sunması
E) Basılı kitaptan daha az yer kaplaması

6. Kişinin kendini ifade edebilmesinin en kolay ve etkili yolu, konuşma eylemidir. Konuşma, tıpkı akılda olduğu gibi insanı diğer canlılardan ayıran bir özelliktir. Kişi ne kadar etkili ve anlaşılır bir konuşma gerçekleştirirse karşı tarafta değer bulan bir hâl kazanır. Bu da sosyal çevre içerisinde bireyin değer görmesini sağlar. Aynı zamanda bireyin öz güven duygusunu tatmin etme olanağı da sağlar. Elbette her insanda konuşma becerisi aynı düzeyde olmamaktadır. Burada konuşma becerileri geliştirme etkinlikleri devreye girmekte ve belli kurslar aracılığıyla kişiye konuşmasındaki ifadelerinin daha etkili ve anlaşılır olmasının yolları gösterilmektedir.

Bu parçadan hareketle "konuşma eylemi" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) İletişimde öncelikli bir yöntem olduğu
B) Sosyal yaşamda sanatsal yönünün daha çok ön plana çıktığı
C) İletinin, muhatabına aktarılmasında bazen yetersiz kaldığı
D) Yetkin bir biçimde gerçekleştirildiğinde bireyde olumlu duygular geliştirdiği
E) Destekleyici aktivitelerle etkinliğinin artırıldığı

7. Çocuk edebiyatı yazarlarımız dünya çapında eserlere imza atamıyor, en azından kitapları başka kültürlerde istenen ölçüde okunmuyor. Elbette bunun gerekçeleri var. Bir kere bizde çocuk kitaplarını önce büyükler beğeniyor, kitapların kaderini onlar çiziyor. Büyüklerin beğeni ölçütleri ise en çok satan kitaplar standından geçiyor. Edebî değeri yüksek çocuk kitaplarının yerine televizyon programlarında konuşulmuş, popüleritesi yüksek kitapları tercih ediyor onlar. Oysa çağdaş dünyanın çocukları artık kendi ölçütlerini koyuyor ortaya. Yeni dünyanın çocuklarını tanımadan, zekâ ve hayal güçlerini, isteklerini, beğenilerini bilmeden çocuk edebiyatımızın gelişmesi pek mümkün gözükmüyor.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

A) Ülkemizde çocuk edebiyatı alanında yetişkinlerin beğenilerinin belirleyici olduğuna
B) Ülkemizde çocuk yayıncılığı alanında yaşanan sorunların, bu alanda yazılan kitapların niteliğini etkilediğine
C) Dünya çapında ses getirecek nitelikte çocuk kitabı yazmak için günümüz çocuklarını iyi tanımak gerektiğine
D) Yetişkinlerin, çocuk kitaplarını seçerken kitabın niteliğini değil, satış rakamları ve tanınırlığını ölçü aldığına
E) Yazarlarımızın çocuklar için ortaya koydukları ürünlerin başka ülkelerde gerektiği kadar ilgi görmediğine

8. Mango, dünyada en fazla tüketilen meyvelerden biridir. "Meyvelerin kralı" olarak bilinen mango, Hindistan kökenli olmakla birlikte Amerika, Asya ve Afrika'da da yetişir. Peru, Güney Afrika, Brezilya, Ekvator ve Kosta Rika; mango üretimi yapılan ülkeler arasında da sayılabilir. Olgunlaşmış bir mango, kendine özgü tatlı bir koku yayar. Olgunluk seviyesi arttıkça meyvenin iç rengi sarıdan turuncuya döner. Son derece lezzetli, ferahlatıcı tadı vardır. Hindistan'da mango ağacı kutsal sayılır. Meyvesi ise sevginin sembolüdür. Meyvenin etli kısmı, turuncu renkte, lifsiz, sulu ve lezzetlidir. Soğuk algınlığı, sinüzit gibi yaygın hastalıklara karşı önleyici etkisi olan mango, iyi bir posa kaynağı olduğundan sindirimi düzenlemeye yardımcı olur.

Bu parçada "mango" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

A) Sağlık yönünden faydalarına
B) İlk yetiştirildiği ülke halkının gözünde mistik bir değerinin olduğuna
C) Tatlanması için olgunlaşmasının beklenmesi gerektiğine
D) Üstünlüğünü ortaya koyan bir adlandırmaya sahip olduğuna
E) Fiziksel özelliklerine

Paraf Yayınları

1-E	2-C	3-E	4-B	5-A	6-B	7-B	8-C

1. Günümüzde eleştiriye ilgi çok az ve bunun birçok nedeni var: Öncelikle zaman ve emek istiyor eleştiri. Ancak yazın dünyasında zaman daraldıkça daraldı, bir kitap hakkındaki sözlerin o kitabın "raf ömrü" içerisinde söylenmesi bekleniyor. Eleştiri metinlerinin yayımlanabileceği bağımsız yayınlar azaldı ve eleştiriye verilen emeğin karşılığı da tam olarak alınamıyor. Ayrıca eleştiri kitapları çok az satıyor; yayıncılar, bu tür kitapları basmak istemiyor. Eleştiri yazmayı motive edici bir edebiyat ortamı da yok. Eleştiri, kötülemek zannedildiği için değersiz görülüyor, bu da eleştiri yazmak isteyenlerin hevesini kırıyor. Bununla birlikte kötü eleştiri ve yüzeysel kitap tanıtımları, iyi eleştiriyi kovuyor. Eleştiri yazan belli başlı birkaç isim de kendilerine özgü kriterler belirliyor. Kendi ölçütüne uyanları "iyi", uymayanları "kötü" olarak niteliyor. Bu tavır da yaratıcı eleştiriyi sınırlandırıyor.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi günümüzde eleştiriye ilginin az olmasının nedenlerinden biri değildir?

A) Yapıtın değil, yazarın kişiliğini hedef alan yaklaşımların benimsenmesi
B) Niteliksiz eleştiri örneklerinin çoğalması
C) Belli yaklaşımlarla ve kalıplarla sınırlandırılmaya çalışılması
D) Ticari açıdan yazarına ve yayınevine önemli bir katkı sağlamaması
E) Vakit ayrılması gereken güç bir uğraş olması

2. Sosyal bilimciler tarafından 1981-2000 yılları arasında dünyaya gelen kuşak Y kuşağı olarak tanımlanmakta ve bu kuşak, ülkemiz nüfusunun da %25'ini oluşturmaktadır. Teknolojiye tutkun bu yeni kuşak, otoriteye meydan okumayı seven, ailelerini de patronu da sorgulayan bireylerden oluşmaktadır. Sadık değiller, hızlı düşünebiliyorlar, savaş ya da kıtlık görmedikleri için yoksunluk nedir bilmiyorlar. Kendilerini seviyor, kendilerine çok inanıyor ve değer veriyorlar. Pazarlama dünyasının yeni gözde kitlesi olan Y Kuşağı'nın medya kullanım ve satın alma alışkanlıklarını anlamak için ABD'de yapılan araştırma, bu kuşağın kendinden öncekilerden çok daha farklı olduğunu gösteriyor.

Bu parçaya göre Y kuşağı aşağıdakilerin hangisiyle nitelendirilemez?

A) Eleştirel düşünebilen
B) Doğru ve yerinde kararlar veren
C) Özgürlüğüne düşkün
D) Maddi sıkıntı yaşamamış
E) Öz güveni yüksek

3. Televizyon programları arasında önemli bir yer tutan diziler, geniş bir izleyici kitlesine seslenen, aynı öyküyü veya birbirine bağlı öyküleri ele alan drama yapımlardır. Toplumsal, kültürel ya da tarihî olayları ve sorunları da konu edinebilen diziler, kimi zaman ünlü roman ve hikâyeleri uyarlama yoluna da gidebilmektedir. Televizyon dizileri, birçok karakteri ve görsel anlatımı ile tiryakiliğe yol açarak izleyicinin dünyasına rahatlıkla nüfuz edebilme ve insanların algılamalarını değiştirebilme, düşüncelerini etkileyebilme, belirli konularda tavır almalarını sağlama ve olaylar hakkında kanaat oluşturma gücüne sahiptir. Birbirini takip eden bölümlerde kesintisiz bir öykünün anlatıldığı dizilerde, her bölüm bu öykünün en heyecanlı, en ilgi çekici yerinde kesilir. İzleyicinin merakını uyandıran bir sorunun çözümünü her bölümde bir sonraki bölüme aktarma, dizilerin anlatı yapısının özünü oluştururken izleyicinin bir sonraki bölüme katılmasını da sağlama alır ve onu ekran başında tutar.

Bu parçada sözü edilen televizyon dizileri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İzleyicide bağımlılık oluşturduğu
B) Ana öyküye bağlı pek çok yan öykü ve karakter içerdiği
C) Açık uçlu ve süregiden bir yapıya sahip olduğu
D) İçeriğinin seslenilen kitleye göre değiştiği
E) Sosyal, kültürel olaylardan ve edebiyat yapıtlarından beslendiği

4. Çok ilkeliydi ve ilkelerinden ödün vermezdi. Mütevazı, incelikleri olan, samimi biriydi. Çok sempatikti. Duyarlı bir insandı. Dobra biriydi, sözünü esirgemezdi. Konuştuğunu hayata geçiren dürüst yani güvenilir bir arkadaştı. İkiyüzlülüğü, yalancılığı sevmezdi. Dostlarını seçerken kendi gibi insanları tercih ederdi. Niteliği ne olursa olsun yaptığı her işte daima yukarıya ve ileriye doğru giden bir çizgisi vardı.

Bu parçada sözü edilen kişiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Söz ve davranışlarının birbiriyle çelişmediği
B) Alçak gönüllü olduğu
C) Düşüncelerini söylemekten kaçınmadığı
D) Doğruluktan ayrılmadığı
E) Yeteneklerinin farkında olduğu

Paraf Yayınları

5. Ayçiçeği Projesi, insanları doğayı anlamaya ve onu korumaya yönlendirmeyi amaçlayan bir proje. Bu proje kapsamında dünyanın farklı yerlerine ayçiçeği biçiminde estetik olarak tasarlanmış küçük akıllı heykelcikler yerleştiriliyor. Bu metal heykelin yapraklarında, elektrik enerjisini üretmeye yarayan güneş panelleri var. Bu da sistemin sürekli olarak ayakta kalmasını sağlıyor. Çiçek bir video kamerayla, gün içindeki hareket döngüsünde çevredeki manzaranın, güneşin ve kendisinin görüntülerini kaydediyor. Estetik işlevinin yanı sıra bu eser aynı zamanda bir hava istasyonu gibi işleyerek hava kirliliği, UV ışıması, sıcaklık gibi çevresel koşulları takip ediyor. Ayçiçeğinin topladığı veriler, projeye ev sahipliği yapan kuruma yerleştirilen modüle gönderilerek insanların kolayca takip edebileceği bir internet sitesine veriliyor. Ayçiçeğinin topladığı verilere internet üzerinden ulaşılabiliyor. İlk ayçiçeği; Arjantin'de kurulsa da projeye farklı kıtalarda yerleştirilen ayçiçeklerinden veriler geliyor.

Bu parçada "Ayçiçeği Projesi"**yle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

A) Doğayla ilgili farkındalık oluşturmayı amaçladığına
B) Topladığı verilerin herkesin ulaşımına açık olduğuna
C) Kendi enerjisini ürettiği için sürdürülebilir olduğuna
D) Tasarımının gönüllülerin desteğiyle yapıldığına
E) Dünyanın farklı bölgelerinde de bulunduğuna

6. Usta manevralarla geri dönüş tekniğini kullanan yazar, bu bölümlere ölçüsünü kaçırmadan bugünü de eklemleyerek okurların algısını açık ve canlı tutmayı başarıyor. Sayfalarını çevirdikçe okurlar, tanık oldukları hissine kapıldıkları ana hikâyenin ince kıvrımlarını, ayrıntılarını fark ediyor. Çoğu okurun, yaşadıkları sanatsal hazzın finaldeki sürprizle en sona taşınacağını bilmeseler de kendilerini şaşırtan bu sona kendilerini o kadar da yabancı hissetmeyeceklerini düşünüyorum. Bunda belki de yazarın bildiğimiz dış dünyayı keşfetmekten çok, edebiyat dünyasının hâlihazırdaki ürünlerini örnek almaya çalışması etkili oluyor.

Bu parçada sözü edilen eserle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Okura yakın gelen yaşanmışlıklara yer verildiği
B) Akıcı bir anlatıma sahip olduğu
C) Okundukça gizlerini ele verdiği
D) Başka sanatçıların eserlerine öykünerek oluşturulduğu
E) Olay anlatımında geleneksel olanın dışına çıkılmadığı

7. Çeviriden anıya, hikâyeden mensur şiire, çocuk şiirlerinden röportaja kadar çeşitli edebî türlerde kalem oynatmış olan sanatçı, 1914'te Batı edebiyatından yaptığı çevirilerle yazın hayatına girer. Ancak asıl şöhretini, edebiyatımızın ünlü sanatçı ve fikir adamlarıyla gerçekleştirdiği edebî mülakatlarla kazanmıştır. Bu itibarla diğer eserleri bir yana, özellikle Batı kaynaklı yeni bir türün kapısını açıp önünde herhangi bir kılavuz bulunmadığı hâlde bu kapıdan ustalıkla geçebilmesi onu edebiyat tarihimizde önemli bir yere getirir. Edebiyatçılara sorduğu soruların cevaplarını içeren bu eserinin, bilgi edinme açısından okunduğunda başarılı ve okura bir şeyler kattığı düşünülebilir. Ama üslubundaki eksikliklerden dolayı birçok okurun metni takip etmekte zorlanacağını, ikili konuşmalarda kimin konuştuğunu bazı yerlerde kaçırabileceğini de ifade etmekte fayda var.

Bu parçada sözü edilen sanatçı ve eseriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Edebiyatımızda bir ilke imza attığı
B) İçeriğinin faydalı bir nitelik taşıdığı
C) Batı edebiyatından gelen bütün yazınsal türlerde eser verdiği
D) Okurların mülakatta anlatılanlara odaklanma sorunu yaşayabildiği
E) Şöhretini belli bir yazınsal türde verdiği eserlerine borçlu olduğu

8. Bilgi teknolojilerindeki hızlı ilerleme, bilgi kavramını da ön plana çıkarmıştır. Bilginin politikada, sanatta, iş ve insan ilişkilerinde kısaca yaşamın her alanında önemi bilinmektedir. Bilgi; büyük ölçüde bilmeye, kavramaya ilişkin ileri düzeyde kişisel bir etkinliktir. Bilgi kavramını iyi anlayabilmek için çoğu zaman karıştırılan veri kavramını da iyi analiz etmek gerekir. Veri, olaylar hakkında birbirinden ayrı nesnel gerçekleri ifade eder ve işlenmemiştir. Bilgi ise insanın beyninde ortaya çıkar ve orada uygulamaya geçirilir.

Bu parçadan "bilgi" **ile ilgili olarak**

I. Öznel bir niteliğe sahip olduğu
II. Veriye göre daha az yaşamın içinde olduğu
III. Zihinsel bir faaliyet olduğu
IV. Geniş bir etki alanının olduğu

yargılarından hangileri çıkarılamaz?

A) I ve II B) Yalnız II C) II ve III
D) Yalnız III E) III ve IV

Paraf Yayınları

1-A 2-B 3-D 4-E 5-D 6-E 7-C 8-B

1. Sarah J. Maas'ın 35'ten fazla dile çevrilen *Cam Şato* serisi, altıncı kitabı *Şafak Kulesi*'yle kaldığı yerden devam ediyor. Serinin son kitabı ise önümüzdeki yılın ilk çeyreğinde okurla buluşacak. Sarah J. Maas, *Cam Şato* serisini yazdığında henüz 16 yaşındaydı. *Cam Şato* ile *Dikenler ve Güller Sarayı* serileriyle okuyucularını, yarattığı canlı ve büyü dolu bir evrenin içine çekmeyi başardı. Perilerden şekil değiştirenlere, cadılardan canavarlara birçok fantastik karaktere sıra dışı bir şekilde hayat veren yazarın kitapları tüm dünyada liste başı oldu. Yarattığı fantastik evrenlerle sizi iyi ve kötü, doğru ve yanlış, aile ve fedakârlık üzerine düşündürüyor; sorular sormanıza yardımcı oluyor. Karakterler her kitapta farklı bir sınavdan geçerek hayatta hiçbir şeyin siyah ve beyaz olamayacağının farkına varıyor.

Bu parçada Sarah J. Maas ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Farklı karakterlere benzer olayları yaşattığına
B) Birbirinin devamı niteliğinde kitaplar yazdığına
C) Kitaplarında gerçeküstü karakterler yarattığına
D) Okurun birtakım kavramları sorgulamasını sağladığına
E) Kitaplarının farklı ülkelerde çok satan kitaplar arasına girdiğine

2. Ne yaptığını ve söylediğini bilen, ilkeli bir kişiliği vardı. Karşısındaki kişiyi kırmadan konuşabilen, söylediklerinin ne anlama geldiğini bilen bilinçli ve düşünceli biriydi. Şekilden çok, öze ve ayrıntıya önem verirdi. Kurallardan, yönetmeliklerden, kısıtlamalardan hoşlanmazdı. İstemediği bir şeyi kendisine hiçbir kuvvet yaptıramazdı. Kendini çok iyi yetiştirmiş aydın bir bilim adamıydı. Kültür altyapısı tamdı. Başkasının etkisinde kalmak, kraldan çok kralcı olmak gibi onur kırıcı davranışlardan uzaktı her zaman.

Bu parçada sözü edilen kişiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Prensipli biri olduğu
B) İnce ruhlu olduğu
C) İnsanlara değer verdiği
D) Özgürlüğüne düşkün olduğu
E) Başkalarının çıkarlarını kendi çıkarları gibi savunduğu

3. Gökyüzü gibi bir şeydir çocukluk, nereye gitsen o da seninle gelir. Çocukluğumun geçtiği Mardin de benim çocukluk gökyüzümdür. Yıldızları ilk saydığım yer, yıldızlarla birlikte uykuya daldığım yer... Gökyüzüne bu kadar yakın bir yerde oturmak, insanı kâinat konusunda daha dikkatli, daha duyarlı yapıyor. Şimdiki zamanı yaşarken çocukluğu günümüze taşıyabilmem, benim sanatçılık hazinem olmuştur her zaman. 50 yaşını geçmiş bir insan olarak hâlâ memleketimden, ailemden, köklerimden, babamdan bahsederken gözlerim nemlenebiliyorsa bu, hâlâ kalbimi büyütememiş olmamdandır. Bence bu, sanatın genel kaidesidir: Sanat, akıl ne kadar büyürse büyüsün kalbin çocuk kalmasında gizlidir.

Bu parçada konuşan yazarla ilgili olarak

I. Doğayı gözlemleyerek yakaladığı ayrıntıları eserlerine yansıttığı
II. Sanatçılık yönünün, çocukluk dönemiyle ilintili olduğuna inandığı
III. Dilin gücüne inandığı için anlatımı içerikten daha çok önemsediği
IV. Sanatsal gücünü, çocukluk duygularını muhafaza etmesi sayesinde elde ettiği

yargılarından hangileri söylenemez?

A) Yalnız I B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Arabalar, trenler, vapurlar, uçaklarla hızın içindeki yolculuklar, hayatımızın değerli bir boyutunu oluşturur. Yol da başka bir mekândır. Ada, insanın içe dönüşünü, yalıtılmışlık ve yalnızlığını simgeleyen özel mekânlar arasındadır. Deniz; öteleri, ileriyi, özgürlüğü anlatan başka bir mekândır. Bütün mekânlara asıl anlamını veren, insanın kendine özgü varlığıdır, evrensel yaşam enerjisinin içinde soluk almasıdır. Bu yaşam enerjisi, soluk ve titreşimlerdir mekânları önemli yapan. Yine bu mekânlardır edebiyatçının, ressamın, müzisyenin sanatsal zevkini okşayan.

Bu parçadan mekânlarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Sanatçılara ilham verir.
B) İnsanın varlığı, mekânı anlamlı ve özel kılar.
C) İnsan yaşamında önemli bir yere sahiptir.
D) İnsanda birtakım çağrışımlar oluşturur.
E) Sanatsal estetiğin en önemli kaynağıdır.

Paraf Yayınları

5. Ormanda yaşayan türlerin dağılışını araştırmak, bu türlerin yaşam alanı parçalanmaları hakkında ipuçları verir. Bu bilgileri elde etmek için en uygun tür, ormana bağlı yaşayan yediuyurdur. Yediuyur geceleri etkin olan, kış uykusuna yatan, ağaçlarda yaşayan bir kemirici türüdür. Ağaca bağlı yaşadıkları için ülkemizde hâliyle Karadeniz ve Trakya'daki ormanlarda karşımıza çıkıyor. Yediuyurlar, aynı genetik yapıya sahip olmalarına karşın dış görünüş olarak farklılıklar gösteriyor. Örneğin Avrupa ve Asya'da yaşayan yediuyurlar vücut ölçüleri ve şekilleri yönüyle birbirinden farklı. Hatta ülkemizde yaşayan yediuyur popülasyonları arasında bile fark var. Bu farklar, yediuyurların kesintili, parçalı yaşam alanlarında yaşamasından kaynaklanmaktadır. Son yıllarda meyve bahçelerine çok büyük zararlar veren bu türle mücadele, soylarının tükenmesi tehlikesini ortaya çıkarmıştır.

Bu parçadan "yediuyur"la ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Verdiği zararlar neticesinde alınan önlemlerin yaşamlarını tehdit edebilecek boyutlara ulaştığına
B) Ağaca bağlı yaşamasının, dağılımlarını belirleyen etkenlerden biri olduğuna
C) Fiziksel yapılarının farklılaşmasında dış etkenlerin rol oynadığına
D) Güneş ışığına karşı hassasiyeti bulunduğuna
E) Yaşadığı ortamla ilgili bilimsel araştırmalar için örnek olduğuna

6. Yapıt, gerek kurgusu ve hikâyesi gerek tartıştığı meselelerle çok katmanlı okumalara açık bir roman. Sanatçı, girişteki sunum yazısından başlayarak sanat üzerine düşüncelerini de katmış metnin içine. Romanda çağının sanat anlayışına öfke ve alayla hücum eden tespitleri var. Okuduğumuzda bir kez daha fark ediyoruz ki klasikleri klasik yapan, yıllar geçse de insana dair söylediklerinin geçerliliğinden bir şey kaybetmemesi. Yazar, kahramanın şahsında hem ölümsüz bir karakter yaratmış hem de güncelliğini koruyan insani meselelere el atmış.

I. Eleştirel bir yönünün olduğu
II. Yoğun anlamlı bir roman olduğu
III. İçerik yönüyle canlılığını koruduğu
IV. Sıra dışı bir anlatımının olduğu

Bu parçada sözü edilen yapıtla ilgili olarak yukarıda verilenlerden hangileri söylenemez?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) Yalnız III E) Yalnız IV

7. Güneş ışıkları çarptığı cismin gölgesini oluşturur. Türkiye'de yere bir çubuk dikip her gün öğlen vakti bu çubuğun gölgesini işaretlersek bu gölgenin hep çubuğun kuzey tarafında olduğunu, mevsimlere göre uzayıp kısaldığını görürüz ama gölgenin yok olduğunu hiç görmeyiz. Oysa aynı çubuğu tropik bir bölgede dikip gölgesini her öğlen ölçersek mevsimine göre bu gölgenin önce kuzeye doğru uzandığını sonra kısalmaya başlayıp yılın belli bir gününde de yok olduğunu görürüz. Ertesi gün ise gölge güneye doğru uzamaya başlar. Bu uzama yılın belli bir gününde durur ve gölge kısalmaya başlar. Bir gün gölge yine yok olur ve ertesi gün yine kuzeye doğru uzamaya başlar. Eğer çubuk ve gölge gözlemini tropik bölgelerin kuzey ya da güney sınırında yaparsak küçük bir fark görürüz. Buralarda çubuğun gölgesi, çubuğa göre yönünü kuzey ve güney olarak değiştirmez.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Yeryüzündeki bütün cisimlerin gölgesi önce kuzeye sonra güneye doğru uzar.
B) Tropikal bölgelerin en kuzey ve en güney noktalarında gölge hep aynı yöndedir.
C) Güneş'in yılın belli günlerinde ve belli bir saatte hiç gölge bırakmadığı yerler vardır.
D) Güneş ışıklarının neden olduğu gölge boyu ve yönü zamana ve mekâna göre değişir.
E) Yerküre üzerinde, boyutları değişmekle birlikte cisimlerin her mevsim gölgesinin oluştuğu alanlar vardır.

8. *Suç ve Ceza*'yı tekrar okudum bu hafta. Gerçi tam anlamıyla bir "yeniden okuma" değildi benim için. Nicedir hep anımsanmış, özlenmiş, bir nedenle gözden uzak kalmış bir dostun bildik ama değişik bir yüzle yeniden yaşamıma katılmasıydı bu. *Suç ve Ceza*, tüm gerçek dostlar gibi, bana bir özlem gidermenin mutluluğunu yaşatmakla kalmıyor; yeni anlam kapıları aralayarak dünyamı renklendiriyor hatta tüm gerçek dostlar gibi, kendisinde algıladığım değişiklikleri dakikasında aynaya dönüştürerek bana kendi kimliğimi ve kendi konumumu gösteriyordu. Böylece beni kendi kimliğimi ve kendi konumumu yeniden tanımlamaya yöneltiyordu.

Bu parçada yazar, *Suç ve Ceza* ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinmemiştir?

A) Okuyanın dış dünya ile ilgili algılarını değiştirdiğine
B) Yoruma açık bir yapısının olduğuna
C) Özlem duyulan bir dosta benzettiğine
D) Kişiyi kendisiyle yüzleştirme işlevi gördüğüne
E) Yaşamına zenginlik kattığına

Paraf Yayınları

1-A	2-E	3-B	4-E	5-D	6-E	7-A	8-A

1. 30 yıl önceki Hasan Ali'yi merak ettiğim için, *Geçmiş Şimdi Gelecek*'te yer alan öyküleri birkaç gün evvel ben de okudum. Bazen şaşırdım, bazen ah niye böyle yazmışım dedim, bazen de şimdi olsa bu kelimeyi kullanmazdım diye geçirdim içimden. Gülümsediğim, afalladığım, kendime aferin verdiğim ya da şimdi derdin bu muydu yani, dediğim yerler de oldu. Fotoğraf albümünü dizlerinin üstüne koyup çocukluk fotoğraflarına bakmak gibi bir şeydi bu benim için. Bakarken hem çok değişmişim diyorsun hem de yok, bakışlarım falan aynı, hiç değişmemişim diyorsun. Şunu da belirtmeliyim: *Geçmiş Şimdi Gelecek*'i yayımlarken öykülerde bir düzeltme yapmadım, herhangi bir cümle eklemedim, çıkarmadım, kelime değiştirmedim, kimsenin gözünü boyamaya çalışmadım; 30 yıl önce nasıl yayımlanmışlarsa virgülü virgülüne yine aynı şekilde yayımlandılar. Kapak arkasında da belirttiğim gibi, bu öyküler benim acemiliğin a'sındayken yazdığım öyküler. Hatalarıyla, sevaplarıyla benim öykülerim.

Böyle düşünen yazar aşağıdakilerin hangisiyle nitelendirilemez?

A) Eksikliklerini görebilen
B) İnsanları etkilemeye çalışmayan
C) Topluma öncülük edebilen
D) Kendini geliştirerek ilerleyen
E) Öz güvene sahip olan

2. Usta sanatçı, hep bildiği yoldan gitti, bildiğini yazdı. Bunu yaparken de metinlerinden ironiyi hiç eksik etmedi. Zaten büyük acıların ortasında kalan, kalemi sağlam yazarların, ironinin âlâsını yapma hakkı hep saklı. O, eserlerinde bu hakkı sonuna dek kullandı. İroniyle beraber yürüyen mizah, onun perdeye değil de perde gerisindekilere yoğunlaşma huyuyla birleşince ortaya, 20. yüzyıl insanının anlam veremediği kimi durumları bütün çıplaklığıyla anlatma becerisi çıktı. Sanatçı, bildiğimizin dışında bir efsaneydi ve efsane sürüyor: Daha önce yayımlanmamış öykülerini bir araya getiren *Enayinin Portföyü*'nde, her zamanki gibi kirli çamaşırlarımızı yine mizahla, ironiyle ve hayli dokunaklı biçimde ortalığa saçıyor.

Bu parçada sözü edilen sanatçının aşağıdaki niteliklerden hangisine sahip olduğu söylenemez?

A) Alaycı, eleştirel bir tutuma sahip olma
B) Yaşamında sıkıntı içinde olma
C) Olayların arka planını görebilme
D) Toplumdaki olumsuzlukları dile getirme
E) Duygusal bir karaktere sahip olma

3. İnsanların coğrafi dağılıma bağlı özelliklerinden en doğal olanı ve üzerinde en çok tartışılanı farklı deri renkleri. Bu konuda en yaygın görüş, tropikal gün ışığına karşı koruma sağlaması için, Ekvator bölgesine yaklaştıkça cilt renklerinin koyulaşması. Ancak derinin rengiyle enlem arasındaki bu ilişki, çok sayıda istisnayla dolu ve bu ilişkinin işlevsel yorumu tartışma konusu. Ne var ki son yıllarda çeşitli üniversitelerden antropologlar, deri renginin ve güneş ışığının nicel ölçümlerinden yola çıkarak bu karmaşık alana bir düzen getirmiş bulunuyorlar. Antropologlar cilt renklerine derinin yansıtma özelliğine dayanan sayısal değerler veriyorlar. Güneş ışınlarının şiddetinin bir göstergesi olarak da enlem derecelerini değil, yeryüzüne düşen morötesi ışın değerlerini alıyorlar.

Bu parçada,

I. Deri renklerinin farklılığı ile ilgili birden fazla çalışma yapıldığına
II. Deri rengiyle ilgili çalışmaların ırksal çatışmalar doğurduğuna
III. Coğrafi koşulların insanların iskelet yapısını etkilediğine
IV. Araştırmacıların, deri rengiyle ilgili farklı saptamalarının olduğuna

yargılarından hangilerine değinilmemiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

4. Çocuklar için yazmanın en güzel tarafı, saf bir seyirci için yazmakta olduğumu bilmemdir. Çocuk seyirciler, olumlu ya da olumsuz tepkilerini hemen dışa vururlar. "Terbiyeli" davranmazlar. Beğenmiş gibi yapmazlar. Bu da yazara büyük bir meydan okumadır. Kalemine güvenip iyi yazarsan da hakkını teslim eder çocuklar. Oyundaki düşselliği en az ikiyle çarpıp alırlar. Hayal güçleri sınırsızdır. Oyuna, kurmacaya aç ve açıktırlar. Çocuk tiyatrosu, bu nedenle deneme alanlarından biri değil, olmamalı da. O alan uzmanlık, bilgi ve birikim gerektiriyor.

Bu parçadan hareketle çocuklarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Geniş bir hayal dünyaları olduğu
B) İzledikleri oyunlarla ilgili net tepkiler verdikleri
C) Beğeni ölçütlerinin zamanla geliştiği
D) Kurgusal etkinliklere ilgi duydukları
E) Oyunlardaki kurmaca dünyayı farklı algıladıkları

Paraf Yayınları

5. Yazarın son yapıtı, ilk dönemle son dönem öyküleri arasında geçiş eşiği olarak alınabilir. İlk öykülerinde bilinç akışıyla içli dışlı tutum sergileyip söz dizimlerini bunun göstergesi olarak kuruyordu yazar. Son evrede bilinç akışının yanında iç monolog ve leitmotiv gibi yeni tekniklere de yer verdiği görülüyor. Yine de öykücülüğünün ulaştığı düzeyi ele vermesi açısından son yapıtını özellikle anmak gerekiyor. Çünkü bu öykülerinde dramatik anlatıyla buna yönelik kahramanları çok daha canlı, diri hâle getirdiği gözleniyor. Olayların birbiriyle bağlantılarını yerli yerine oturtmuş. Yazar, dil yatağını en başta ustaca sererken uyumlu sözcükleri bir arada kullanmaya özen gösteriyor. Kurduğu zengin öykü evrenini, yapılandırdığı farklı karakterleri, Türkçeyi sürekli olgunlaştırarak ilerledi. Özgün bir anlatı evreni kurup bu büyüyle okuru baştan çıkarmayı bildi.

Bu parçada sözü edilen yazar ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Modern anlatı tekniklerinden yararlandığı
B) Sanat yaşamında öykü türünün öne çıktığı
C) Anlatısını sağlam bir kurguyla oluşturduğu
D) Yapıtlarını yetkin bir biçemle yazdığı
E) Sanat çıtasını giderek yükseğe taşıdığı

6. Diyabet son yıllarda görülme sıklığı hızla artan, glikoz merkezli bir hastalık. Halk arasında şeker hastalığı olarak da anılan diyabet, çocuklardan yaşlılara hatta hamilelere kadar pek çok insanı etkiliyor. Üstelik sadece ilaç kullanmak çözüm değil. Diyabetsiz bir hayat sürmek istiyorsanız uyku düzeninizi, beslenme alışkanlığınızı, hareketliliğinizi bir program çerçevesinde düzenlemeniz de önem taşıyor.

Bu parçadan diyabet hastalığı ile ilgili olarak,

I. Belli yaş gruplarında daha çok görüldüğü
II. Şeker içeren gıdalardan kaynaklandığı
III. Yaşam biçiminde kimi değişiklikler gerektirdiği
IV. Tedavi edilemeyen hastalıklardan biri olduğu

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I B) I ve II C) II ve IV
D) II, III ve IV E) I, II ve IV

7. Modern öykünün en başarılı temsilcilerinden biri olan yazar, öykünün bambaşka bir yazma biçimi gereksindiğinin bilinciyle en renkli metinlerini bu kitapta toplamış. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra uzun süre kendine gelemeyen bir ülkede, sosyal gerçekçi bir anlayışın temsilcisi olarak sınıflar arası ayrımcılık, gurbet duygusu, kadın-erkek ilişkileri, karanlıkta kalmış cinayetler, yolculuk gibi temalarda zengin bir toplam sunuyor bize. Sosyal gerçekçilik tanımı gözünüzü korkutmasın. Didaktizmden uzak, üstelik kara alayı ustalıkla kullanabilen, en karanlık temaları bile eğlenceli bir üslupla aydınlığa kavuşturan "hin" bir yazarın elinden çıkan nitelikli bir kitap bu. Yapıtlarının İtalya sınırlarını aşmasında ele aldığı konuların dünyanın her yerinde yaşanmasının etkisi vardır.

Bu parçada sözü edilen yazar ve yapıtıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Yapıtlarını belli bir akıma bağlı olarak yazdığı
B) Evrensel konulardan söz etmesinin ününü artırdığı
C) Yapıtlarında gülmece ögelerine yer verdiği
D) Öğretici anlatımdan kaçınan renkli bir üslubu olduğu
E) Toplumsal çatışmaları ele aldığı

8. *Vatan yahut Silistre*, Namık Kemal'in 1872'de kaleme aldığı dört perdelik tiyatro oyunudur. Türk edebiyatında romantik akımın ilkelerine bağlı ilk tiyatronun örneklerinden olan eser, Namık Kemal'in, sağlığında sahnelenen tek oyunu olma özelliğini de taşır. Aynı zamanda edebiyatımızda sahnelenen ilk tiyatro yapıtıdır. Oyun ilk kez 1 Nisan 1873'te İstanbul Gedikpaşa'daki Güllü Agop Tiyatrosunda gösterilmiştir. Namık Kemal eserinde dili, divan edebiyatçılarının yaptığı gibi maharet göstermek amaçlı değil de ustası Şinasi gibi bir düşünceyi ifade edebilmek için kullanmıştır. Yazar, oyunuyla halkta vatanseverlik ve kahramanlık duygularını hareketeye geçirmeyi amaçlar ve bu konuda başarılı da olur.

Bu parçada "Vatan yahut Silistre" **oyunu ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

A) Yazarın en başarılı yapıtı olduğuna
B) Sahneye konulan ilk eser olduğuna
C) Mesaj verme kaygısıyla yazıldığına
D) Belli bir yazınsal akımın niteliklerini taşıdığına
E) Sade, anlaşılır bir dilin kullanıldığına

Paraf Yayınları

1-C 2-E 3-D 4-C 5-B 6-E 7-A 8-A

1. Genç yazar, *Yük* romanı ile bildiği şeyi yapmaya devam ediyor. Yine ölümün kıyısında dolaşıyor, yine kaybedenlerin hayatını anlatıyor, yine şarkılar, şiirler ve mektuplardan besleniyor, yine tespitlerde bulunuyor yeri geldiğince. Hikâyesini çok iyi kurgulayan tempolu bir roman *Yük*. Eksikleri de yok değil. Beklentiyi bunca yükseltip nefes nefese okuttuktan sonra daha iyi ve akılda kalıcı bir finali hak ediyoruz. Yinelemeye ve kelime oyunlarına devam ediyor yok yere. İlk cümlede anladığımızı tekrarlıyor yer yer ama yaptığı, nakarat etkisini yaratmaktan uzak. Yine de okuyanı saracak, iyi ki okumuşum dedirtecek bir roman.

Bu parçadan *Yük* romanıyla ilgili olarak,

I. Toplum dışına itilmiş kesimleri ele aldığı
II. Sonunun, kurgusundaki ustalığın gerisinde kaldığı
III. Farklı türlerden yararlandığı
IV. Yinelemelerin işlevsellikten uzak olduğu

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) I ve II B) Yalnız I C) I ve IV
D) III ve IV E) Yalnız II

2. Kitaplarımda yer alan dili bulana kadar yüzlerce şiir yazdım. Ama aradığım şiirin o olmadığını çok erken yaşta biliyordum. Bir gün bütün yazdıklarımı, bütün defterlerimi kesin bir kararla, kendime karşı neredeyse zalimce diyebileceğim bir tavırla yaktım. Şiirlerim yanarken kâğıtta yok olan harfleri görmek acıydı, kalbim o kadar ağrımıştı ki bazı dizeleri kurtarmak istedim fakat iç sesim beni durdurdu: "Yapma. Onlar 'sen' değiller, senden öncekiler benzerlerini hatta çok daha iyilerini yazmışlardı, gelecek olan belki de daha gerçek bir şiirdir."

Bu parçaya göre şairin şiirlerini yakma düşüncesi aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmış olamaz?

A) Yazdıklarında özgün bir bakış açısına ulaşamadığını hissetmesinden
B) Şiirlerinin okurun beklentilerini karşılayamayacağını düşünmesinden
C) Kendi sesini kurabileceği yeni bir dil arayışından
D) Yazdıklarının kendisini tam anlamıyla yansıtmadığını görmesinden
E) Şiir dilinin istediği yetkinliğe erişmediğini anlamasından

3. *Çerçeve*, bilindik bir romanın giriş-gelişme-sonuç yapısından biraz farklı bir biçimde kaleme alınmış; daha çok, bir hayat kesiti olarak tanımlayabileceğim bir roman. Roman; evliliği sona ermiş, iki çocuk annesi, orta yaşın eşiğinde bir yazarın, yaz mevsiminin kollarındaki Atina'daki birkaç günlük seyahatini anlatıyor. Adı kitabın tek bir yerinde geçen Faye, bir yaratıcı yazarlık kursu vermek üzere Atina'ya geliyor ve uçakta başlayan hikâyesi Atina'dan ayrılırken sona eriyor. Kısa seyahati boyunca çeşitli insanlarla yolu kesişen Faye, bu kişilerin her biriyle iç dünyalarının kapılarını aralayan sohbetler yapıyor. Neredeyse bir tiyatro metni zenginliğinde yazılmış ve okurken karşımda derhâl ete kemiğe bürünen bu sohbetler, birbirine organik biçimde ulanarak Faye'in ağzından hikâyelendiriliyor. Kalp kırıklıkları, sevginin arızalı hâlleri, yer yer travmatik aile deneyimleri, insan ruhunun olağan kederi ve varoluşsal kaygıları konuşmaların omurgasını oluşturuyor. Anlatılanların her biri kendi baktığı yerden "gerçeklik" kavramını, insanın dünyayı algılama biçimlerini ve aslında kim olduğumuz meselesini sorguluyor.

Bu parçada *Çerçeve* romanı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Bilinen roman tarzının dışında oluşturulduğuna
B) Kurgusunun canlı diyaloglar üzerine inşa edildiğine
C) Karakterlerin ruhsal tahlillerine yer verildiğine
D) Kahramanının aynı zamanda romanın anlatıcısı olduğuna
E) Diyalogların çok olmasının sürükleyiciliğini artırdığına

4. Ben yazmaya başlamadan önce her şeyi kuruyorum, kitaplarımın sonunu biliyorum çünkü bir derdin tetiklemesiyle yazdığım için onu ne şekilde anlatacağımı biliyorum aslında. Önce dert geliyor, sonra karakterler ve konu... Notlar almaya başlıyorum, olay kendi içinde bir süre gelişiyor, kökleniyor ve bir çerçeve oluşuyor. Hangi bölümde ne olacağına dair küçük haritalar çıkarıyorum. Masaya oturmadan önce ne yazacağımı biliyorum. Romanlarımı yazma sürecinde kahramanlarıma içeriden bakmaya başladığımda duygudaşlığın daha egemen olmaya başladığını ve bazen öncesinde o kahramana biçtiğim davranışın ya da söylemeyi planladığım sözlerin ona değil, bizzat bana ait olduğunu fark ediyorum; o zaman yani o kahraman gibi hissetmeye başladığımda değişiklikler yapıyorum.

Düşüncelerini bu sözlerle açıklayan biriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Önceden belirlediği bir kurguya göre hareket eder.
B) Karakterlerini duygusal olarak yönlendirmekten kaçınır.
C) Hikâyeleri aracılığıyla kendi sorunlarıyla yüzleşir.
D) Anlatacağı olayın, zihninde şekillenmesini bekler.
E) Hikâyelerinin oluşumuna belli etkenler kaynaklık eder.

Paraf Yayınları

5. Shakespeare, yüksek kaliteli yapıtlar ortaya koymakla birlikte popüler olabilmiş ama popülerliğe teslim olmayıp kalitesini hep koruyabilmiş ender isimlerden. Üstelik bunu yalnız çağı için değil, yüzyıllarca başarabilmiş, "zamana ve zemine dayanabilmiş" sıra dışı bir sanatçı. Bir araştırmacının dediği gibi kutsal kitaplardan sonra en çok okunan yapıtlar onunkidir. Ayrıca bütün zamanların en çok satan, eğitim kurumlarında en çok okutulan, hakkında en çok kitap ve makale yazılan yazın insanı da odur. Shakespeare, yalnız okunmakla ve okutulmakla da kalmamış. Oyunlarından opera ve bale yapıtları, senfonik orkestralar için besteler üretilmiş, pek çok yapıtı sinemanın senaryo ihtiyacını karşılamada can simidine dönüşmüş; öykülere, çizgi roman ve çizgi filmlere konu olmuştur.

Bu parçadan Shakespeare'le ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Ünlü olmasına karşın yapıtlarının niteliğinden ödün vermediği
B) Yapıtlarını eğitici amaçlarla yazdığı
C) Yapıtlarının farklı sanat formlarına dönüştürüldüğü
D) Yapıtları üzerinde çokça araştırma yapıldığı
E) Kalıcılığı yakaladığı

6. Yazılı ve görsel medyadaki içerikleri dikkatle izleyin; pek azında bir işin, bir düşüncenin konuşulduğunu fark edeceksiniz. Konuşulan kişinin aslında bizi hiç ilgilendirmeyen kişisel hayat ayrıntıları ve özel seçimleri; sayfaları, dakikaları ve böylece zihinlerimizi işgal ediyor. Özel bilgiler internet üzerinde daha fazla yer aldıkça kendini saklayan insanlar da üzerlerinde kendilerini açma yönünde bir baskı hissetmeye başlıyorlar. Kayıtsız bir dünyada duyulmama, görülmeme korkusu herkesin canını acıtıyor. Bu nedenle sosyal medyada ha bire kendimizi yazıyoruz, televizyon programlarında ha bire sırlarımızı ortaya döküyoruz.

Bu parçadan hareketle

I. Basında kayda değer konuların az yer bulduğu
II. İfşa kültürünün çoğu insanı etkisi altına aldığı
III. Sorunlara sosyal medyada çözüm arandığı
IV. Ünlülerin özel yaşamlarıyla öne çıkmaya çalıştığı

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

7. Balzac, *Kuzin Bette* romanında zaafların, tutkuların ve yavaş yavaş alınan bir intikamın hikâyesini anlatır. Daha alt katmanda bir dönemin tüm toplumsal dinamiklerini sergiler. Bu yapıtında kendi rengini taşıdığı anlatımının en olgun örneklerini sergiler. Kültürel ayrıntıları özenle açıklar; olayların geçtiği zamanın önemli olaylarını sıklıkla dile getirir; bu olayların roman kahramanlarının yaşamlarına yansımasının altını çizer. Böylelikle çağın dengelerinin bireysel arzulara nasıl etki ettiğini ortaya koymuş olur. Kahramanların romanda geçen kimi olaylar karşısındaki tepkilerini; kralların, komutanların, tarihsel önemi olan kişilerin davranışlarına benzetmesi ise hem bireyseli hem de tarihseli karikatürize ederek anlatının ciddiyetine mizahi bir eksen ekler. Balzac'ın gerçekçiliği ile eleştirelliği birbirini besler ve birbirine paralel olarak yetkinleşir. *Kuzin Bette*'te bu gerçekçiliğin özüne en uygun özel bir biçem geliştirir.

Bu parçadan sözü edilen roman ve yazarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Bireysel konuları, toplumsal konularla ilişkilendirerek anlatmıştır.
B) Özgün ve yetkin bir anlatımı vardır.
C) Yapıttaki anlatım, olayın gerçekliğine ve sorgulama gücüne katkı sağlayacak niteliktedir.
D) Kişilerin davranışlarını ünlü kişilerle ilişkilendirerek yapıtına gülmecesel bir karakter kazandırmıştır.
E) Kahramanlarının konuşmalarından hareketle toplumsal olaylarla ilgili kendi görüşlerini açıklamıştır.

8. Yazarın son kitabında yer alan öyküler, kısa ama bir o kadar da doyurucu ve geniş kapsamlı. Şehrin dışına çıkma cesareti gösteren yazarın öyküleri, son dönemlerde revaçta olan, çokça da kendine yer bulan durum öykülerinin genel özelliklerini barındırıyor. Okura ağırlıklı olarak kırsaldan seslenen öykülerin ortak temada birleşmeleri, okuyucuyu duygu kopukluğundan uzaklaştırarak onun metne kolay odaklanmasını sağlıyor. Yazar, inandırıcılığı kuvvetlendiren gerçeklikten esinlenerek yeni bir tiyatro sahnesi tasarlar gibi oluşturmuş öykülerini. Bu öykülerde kimin nerede duracağını ölçüp biçmiş hatta nesne ve varlıkların konumunu okurun aklını ve gözünü tırmalamayacak bir titizlikle oluşturmuş.

Bu parçada sözü edilen öykülerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Her türlü ayrıntıya işlevsellik kazandırıldığına
B) İçerik olarak benzer nitelikler taşıdığına
C) Uzun soluklu bir çalışmanın ürünü olduğuna
D) Yoğun bir anlatıma sahip olduğuna
E) Belli bir öykü türünün özelliklerini barındırdığına

Paraf Yayınları

1-B 2-B 3-E 4-C 5-B 6-E 7-E 8-C

1. Öyküseverlerin yüreğinde iz bırakan *Dünyanın Ortasında* yazarın ilk öykü kitabı. Yazar, yaşanmış olaylardan yola çıkarak 1940'lı yılların Erzurum'undaki yaşamı, bireylerin yaşantıları ve iç dünyaları üzerinden incelikle işlemiş. Öyküleri okudukça kentin önemli mekânlarında soluk alan insanların seslerini duyar gibi oluyor, hayatın o sessiz akışını sayfalarda içten içe hissediyoruz. Öykülerde ağırlıklı olarak 1940'lı yıllar anlatılsa da daha eski dönemlere de ustalıklı geçişler yapılıyor. Araştırma konusundaki disiplini, yazdığı metinlerin kurgusal mimarisiyle bütünleştiren yazarın bu sağlam yapılı öykülerinde akıcı, duru ve şiirsel dili ön plana çıkıyor. Yazar, insanı ve onun içinde yaşadığı çevreyi etkili betimlemelerle dikkat çekici bir biçimde anlatıyor. Yapıttaki öyküler tek bir katmandan oluşmuyor. Anlatılan olayların arka planında mutlaka o dönem yaşanan bir kırılma ya da toplumsal bir olay yer alıyor.

Bu parçadan sözü edilen yazar ve öyküleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) İnsana ve çevreye dair ayrıntıları yetkin bir anlatımla ele aldığı
B) Yalın bir dili olduğu
C) Anlattıklarının gerçek yaşama dayandığı
D) Ele aldığı olayların gerisinde yaşanan dönemle ilgili önemli kimi durumlara dikkat çektiği
E) Olayların anlatımında kurgusal bir bütünlüğün olmadığı

2. Eleştirmen; düşünce ve sanat hareketlerinin kaynaştığı, eleştirinin bir meslek sayıldığı yerlerde yetişir. Bütün insanlardaki temel ahlak niteliklerinin yanında, sağlam bir felsefe temeline dayanan geniş bir sanat kültürü, derin bir seziş ve büyük bir çalışma gücü, büyük eleştirmenin başlıca nitelikleri olarak görülmektedir. Felsefi bilgiden ve görüşten yoksun büyük bir eleştirmen gösterilemez. Büyük eleştirmen; düşünceleri ve hareketleri, tarihsel oluşları içinde kavrayışını, bunları birbirleriyle karşılaştırarak genel sonuçlara varışını felsefi bilgisine ve görüşüne borçludur.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Eleştiri; sanat ve düşünce akımlarının boy gösterdiği yerlerde gelişir.
B) Gerçek eleştirmenden evrensel ahlak değerlerini sindirmiş olması beklenir.
C) Eleştirmenin sanatsal sezgileri gelişmiş olmalıdır.
D) Felsefe, eleştiri sanatının temelini oluşturur.
E) Eleştirmen belli çıkarımlara ulaşırken özgür olmalıdır.

3. Bu yazarın kahramanları kalabalık kentlerde kendi kabuklarına çekilmiş insanlardır. Bütün güzelliklerin ilk gençlik çağında tüketildiğini, yitirildiğini düşünen bu insanlar, artık anılara yelken açmaktan kendilerini alamamaktadır. Aileleriyle olgunluk veya emeklilik günlerini yaşayan bu kişiler, artık geçmişin mutlu zaman dilimlerine odaklanmıştır. Yazar, onları özel adlarıyla değil de sadece cinsiyet veya meslek ayrımına giderek verir. Kahramanlar; sosyal hayat içindeki konumları, maddi varlıkları ve iç dünyaları başta olmak üzere her yönüyle tanıtılır. Hatta yazar, onların geçmişleriyle ilgili ayrıntılı bilgiler verir ama onların kim olduğunu çoğunlukla bize söylemez.

Bu parçada sözü edilen yazarın kahramanları ile ilgili

I. Yalnız oldukları
II. Kendilerini toplumdan yalıttıkları
III. İç ve dış özelliklerinin detaylandırıldığı
IV. Eskiden tanınmış kişiler oldukları

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) Yalnız IV
D) I ve IV E) III ve IV

4. Öykücülüğümüzde dil bilinci yüksek yazarlardan biri Bilge Karasu'dur. Bilge Karasu, öykülerinde dili bir "araç" olarak görmez. Metinlerinde dilin olanaklarını zorlar, araştırır. Bunu edebiyatın doğal işlevi olarak görür. Yoğun, çok katmanlı, çağrışımlı, okuru uğraştıracak cümle peşindedir. Kuşkusuz bu da imge yaklaşımının bir sonucudur. Dilin değişen, gelişen yaşamını, anlam öbeklerini, kavramları kuşatabilmek için yeni, riskli kelimeler kullanmaktan çekinmez. Dilin yaşamla, düşünceyle sürekli iletişim içinde olduğuna inandığı için, dili yeniden yeniden "kurmaya" çalışır. Onu sadece bir kurallar dizgesi değil, bir süreç olarak algılar ve değerlendirir.

I. Sembollerden yararlanarak soyut konuları ele aldığı
II. Kendine özgü söyleyişlere yer verdiği
III. Anlaşılmasının çaba gerektirdiği

Bu parçadan sözü edilen yazarla ilgili olarak yukarıda verilenlerden hangileri çıkarılamaz?

A) I ve II B) Yalnız I C) I ve III
D) Yalnız III E) II ve III

Paraf Yayınları

5. Şiir yazarken halkın dili olan arı, duru Türkçeyi kullanmayı yeğlerim her zaman. Yunus Emre, Pir Sultan Abdal, Karacaoğlan günümüze dek nasıl geldi sanıyorsunuz? Dil önemlidir ama başka şeyler de vardır önemsediğim. Şiirin bir akarsuyun akarken çıkardığı şırıl şırıl ses gibi hem akıcı hem de bir ezgi gibi dinlendirici olması hoşuma gider. Şiir yazmak yaşamakla iç içedir ama kolay değildir. Öncelikle çok okumalı şair. İz bırakmış ustaların şiirleri bir ışıktır şiire yeni başlayan şairin önünde. Şiirlerim antolojilere girerse dergilerde, gazetelerde yayımlanırsa, şarkılarda söz olursa ve ağızdan ağıza, dilden dile yayılırsa değmeyin keyfime! Tanınan bir şair olmayı kim istemez ki? Şiirlerim bunu sağlıyor bana. Üstelik bir köşede bekleyen, gün yüzü görmemiş çok şiirim var. Zaman bulabilirsem onları da kitaplaştırmayı düşünüyorum.

Bu parçanın yazarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Şiirde ahenge ve akıcı bir anlatımın olmasına önem vermektedir.
B) Şiirlerinin geniş kitlelere ulaşmasını bir mutluluk kaynağı olarak görmektedir.
C) Bazı şiirlerini kitaplaştıramamış olmaktan pişmanlık duymaktadır.
D) Büyük şairlerin şiirlerinin gençler için yol gösterici olduğunu savunmaktadır.
E) Halkın kullandığı Türkçe ile yazılan şiirlerin kalıcılığı yakaladığını düşünmektedir.

6. Dünya edebiyat tarihine bakarsanız hangi eserlerin hangi durumlarda, hangi zor dönemlerde nasıl ortaya çıktığını görürsünüz. Eğer dönemlerin zorlukları, ülkelerin sorunları sanatçıları durdursaydı bugün şapka çıkardığımız pek çok eser ortaya çıkamazdı. Her dönemde, her koşulda sanatçı üretmek zorundadır. Bazen zorluklar bu üretkenlikte itici güç bile olabilir. Özellikle ağır, sancılı dönemlerde iki görev düşer sanatçılara: İlki döneme ışık tutmak, sancıyı kendi bakış açısından ortaya koymak; ikincisi de halkın sızısını uyuşturmadan azaltacak, onları bir nebze keyiflendirecek eserler yaratmak. Bu dönemlerde sanatçının üretmeye, halkın ise sanata gereksinimi artar.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

A) Birçok büyük sanat yapıtı genellikle bunalım dönemlerinin ürünüdür.
B) Sanatçının, bir çağda yaşananları aydınlatma sorumluluğu vardır.
C) Sanat, dönemin koşullarından bağımsız düşünmeyi gerektirir.
D) Sanatçı toplumdaki kötümser havayı dağıtmak için çaba harcamalıdır.
E) Yaşanan zorluklar toplumun sanata olan ihtiyacını belirginleştirir.

7. Eyüp Aygün Tayşir'in yazdığı *4 Hane 1 Teslim*, bir evin içerisindeki bütün boşluk ve yığılmaları ayrıntılarıyla anlatan ilk roman. Kadın ve erkeğin anne, baba ve çocuk oluşlarını, hayata karşı duruşlarını ve sonrasında tekrar nasıl çocuklaştıklarını anlatıyor. Bir evin direği her daim baba olsa da o evin içerisinde yaşayanların direğin parçalara ayrılmasıyla beraber nasıl çatının altında kaldıklarından ve yaşamaya devam ettiklerinden bahsediyor. Genç yazarın günümüz edebiyatının yeni dilini benimsemek yerine eski dil ayrıntıları içeren kendi tarzını yakaladığı bir anlatımla ortaya koyduğu bu roman okuyucuyu da oldukça şaşırtıyor. Uzun zamandır okuduğumuz bol öfkeli, bol acılı ve bol depresyonlu metinlerden farklı olduğu hemen göze çarpıyor. Dört hanenin ilkini okumaya başladığınızda karşınıza çıkacakları henüz bilmezken her bölümün başına koyduğu alıntılarla okurunu, başına gelebileceklere karşı oldukça sakin bir dilde uyarıyor.

Bu parçada,

I. Özgünlük
II. Biçem
III. İçerik
IV. Öncülük
V. Öğreticilik

kavramlarından hangisiyle ilgili bir yargıya yer verilmemiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. İletişim araçlarının bir kolu olan dergilerin edebiyatı konu edinenleri, bizlere edebiyattaki gelişmeleri aktarabilmesi açısından son derece önemli bir yere sahiptir. Ülkemizde edebiyat dergileri, Tanzimat sonrasında kendilerini göstermeye başlamıştır. Dönemin şartları ve imkânları doğrultusunda ayakta kalamayanların yanında belli ölçülerde yayın hayatına devam edebilen dergiler, Cumhuriyet ile çeşitlenmeye ve gelişmeye başlamıştır. Genelde tematik nitelikte olmaları, onlar üzerinden edebiyata ve yayıncılığa dair bilgi edinmemizin önünü açmıştır.

Bu parçadan hareketle "edebiyat dergileri" **ile ilgili olarak**

I. Çoğunlukla belli bir alanı, konuyu temel alan bir anlayışla çıkarıldıkları
II. Okurların yönlendirmelerine açık oldukları
III. Edebiyat dünyasıyla ilgili bilgilendirme sağladıkları
IV. Türk edebiyatının tarihî çizgisine paralel bir gelişim gösterdikleri

yargılarında hangileri söylenemez?

A) I ve II B) Yalnız II C) II ve III D) III ve IV E) Yalnız IV

Paraf Yayınları

1-E 2-E 3-C 4-B 5-C 6-C 7-E 8-B

IQ

PARAGRAF

SORU KÜTÜPHANESİ

BİR PARÇAYA BAĞLI BİRDEN ÇOK SORU

PARAF YAYINLARI

PARAF YAYINLARI

1 - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Gezegenimizin geleceği için derin deniz madenciliği ile ilgili uluslararası çapta hemen çok ciddi önlemlerin alınması gerekiyor. Çünkü deniz madenciliği, okyanustaki önemli karbon yutaklarını (karbonu yutan doğal oluşumlar) tahrip ederek küresel iklim adına olumsuz sonuçlar doğuracak. Ekosistemi tehdit eden bu durum, hem insanların gıda güvenliğini ve geçim kaynaklarını hem de denizlerdeki hayatı tehlikeye atacak. Çünkü denizden çıkarılan mineraller ayıklandıktan sonra kalan sediment, ince toz partikülleri hâlinde tekrar denize salınınca su üstünde bulanık hâlde yüzen partiküller oluşuyor. Bu partiküller canlıların suyu filtreleyerek çalışan beslenme sistemlerini tıkıyor. Artan partiküller, suya ışığın girmesini engellediği gibi planktonları etkileyerek bölgedeki besin ağının önemli ölçüde yok olmasına neden oluyor. Ayrıca, binlerce deniz canlısı; madencilik ekipmanı ve yüzey gemilerinin neden olduğu gürültü, titreşim ve ışık kirliliğinin yanı sıra yakıt ve toksik madencilik yan ürünleri sızıntısından etkileniyor.

1. **Aşağıdakilerden hangisi derin deniz madenciliğiyle ilgili alınacak önlemlerin gerekçeleri arasında yer almaz?**

A) İklim sorunlarına yol açması
B) Denizlerdeki beslenme zincirini bozması
C) Ekosistemi olumsuz etkilemesi
D) Deniz ticaretinde haksız rekabete yol açması
E) Denizlerin kirlenmesine neden olması

2. **Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Gerekçeli yargılar içerme
B) Konuşma havası içinde yazılma
C) Kurallı cümlelere yer verme
D) Anlamca kesinlik bildiren cümleler kullanma
E) Açıklayıcı bir yol benimseme

3 - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Sosyolojide "etnik merkezcilik" kavramı; toplumsal kuralların tek geçerli ve doğru kurallar olduğuna inanmaya başlamayı ifade eder. Bir süre sonra ne yiyip içeceğinizi, kiminle dost olacağınızı, hangi durumda mutlu ya da mutsuz olacağınızı belirlemeye başlar o kurallar. İradeniz zayıflar, silikleşir. Buna rağmen onlara göre hareket edersiniz çoğunlukla. Ne var ki bu, onların en iyi ve doğru kurallar olduğunu göstermez. Bu yüzden bir kural yolunuza taş koyduğunda kendinize şunu sorun: "Hangisi daha önemli, benim seçimim mi yoksa toplumsal kurallar mı?" Kararınızı buna göre verin. Gerekirse kendi kuralınızı koyun. Unutmayın, toplumsal ya da bireysel bir kuralın iyi ya da kötü olması, sizi hayatta güçlendirici mi, zayıf düşürücü mü olduğuyla ilgilidir. Sizi güçlendirici kurallar, hayatın kontrolünü ele almanızda, insanlara bir şey yaptırmanızda çok önemlidir. Sağlıklı bir iletişim için karşınızdakilere kurallarınızı açıklayın. Kurallarınızın "neden"ini, "niçin"ini izah edemiyorsanız kimseden sizin kurallarınıza göre davranmasını beklemeyin.

3. **Bu parçadan hareketle** "toplumsal kurallar"**la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

A) İnsanlar üzerindeki olumlu etkilerinin, olumsuz etkilerinden fazla olduğu
B) Yararlı olanlar toplum üzerindeki gücünü korurken zararlı olanların etkisinin zamanla azaldığı
C) Bireyleri ortak duygular etrafında birleştirerek toplumsal kargaşayı önlediği
D) İnsanların duygu ve davranışları üzerinde sınırlandırıcı bir etkisinin olduğu
E) İyi ya da kötü olarak nitelenmesinin ortaya çıkış gerekçesine bağlı olduğu

4. **Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?**

A) Engelleyici kurallar karşısında kişinin sorgulayıcı bir tutum alması gerekir.
B) Bazı kurallar, insanların yönlendirilmesinde kişileri güçlendirici bir işlev görür.
C) Hangi kuralların yararlı, hangilerinin zararlı olduğunu anlamak belli bir yaşam tecrübesi gerektirir.
D) Gerekçelendirilmemiş kurallara körü körüne uyulmasını beklemek doğru bir tutum değildir.
E) Kişi, gerektiğinde toplumsal kurallar yerine kendi prensipleriyle hareket etmesini bilmelidir.

Paraf Yayınları

5 - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Depresyon yaygın görülen, tedavisi mümkün olan, kronikleşebilen, tekrar edebilen bir beyin hastalığı olarak tanımlanıyor. Depresyon tüm dünyada 121 milyon kişiyi etkiliyor ve en yaygın görülen hastalıklar arasında 4. sıradaki yerini çoktan aldı. DSÖ'nün tahminlerine göre gelecek 10 yıl içinde en çok görülen ikinci hastalık olacak. Kendi kendine düzelmeyen, psikoterapi ve ilaç kullanımını takip eden uzun bir süreçte ancak kontrol altına alınabilen bu hastalık, kişinin yaşamında sosyoekonomik kayıplara, yaşam kalitesinin bozulmasına hatta intihara yol açabiliyor. Depresyon; ekonomik zorluklar, boşanma ya da aileden birinin kaybı gibi olaylardan dolayı yaşanan duygusal çöküntü gibi durumlarla ilişkilendiriliyor. Her beş kadından ve her on iki erkekten birinde gözlenen depresyona sadece yetişkinlerde rastlanmıyor. Okul çağı çocuklarının %2'sinde, ergenlerin %5'inde depresyon görülebiliyor. Yaşlılar ise depresyona gençlerden daha yatkın. Çünkü insanlar yaşlandıkça genel işleyiş açısından beyin kapasitelerinde azalma görülüyor, bu da beynin elektriksel yapısını bozarak depresyonu tetikleyebiliyor.

5. **Bu parçada** "depresyon"**la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

A) Tedavi sürecinin nasıl olduğuna
B) Kimlerde hangi sıklıkta görüldüğüne
C) Ne gibi sonuçlar doğurduğuna
D) Dünyadaki boyutlarına
E) Diğer hastalıklardan ayrılan yönlerine

6. **Bu parçadan depresyonla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?**

A) Kişilerin hastalığa tekrar tekrar yakalanması, hastalığın tedavisindeki en büyük engeldir.
B) Kadınların erkeklerden daha hassas bir yapıya sahip olması, kadınlarda bu hastalığın görülme sıklığını artırmaktadır.
C) Profesyonel destek alınmadan tam olarak tedavi edilmesi mümkün değildir.
D) Beyinde yaşlanmaya bağlı olarak meydana gelen işlev kaybı, bu hastalığın tedavisini zorlaştıran en önemli etkendir.
E) Okul ve sosyal çevreye uyumsuzluk, çocuklarda depresyona neden olan faktörlerin başında gelmektedir.

7 - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Osmanlı'nın sınırları içerisinde kalan coğrafyada, özellikle de Anadolu ve Balkanlar'da geleneksel Türk evinin örneklerine sıkça rastlamak mümkündür. Toplumun yaşayışına ilişkin en fazla mimari miras stoğu geleneksel Türk evlerinde mevcut olmakla birlikte en fazla kayıp ve yıkımın da yine bu yapılarda olduğu görülmektedir. Geleneksel Türk evlerinde yaşanan bir diğer sorun, onarım ve restorasyon çalışmalarında genellikle plan şemalarının değiştirilmesidir. Oysa bu evlerin plan şemaları bize inşa edildikleri dönemin ev yaşantısını anlatan, aile gelenek ve kültürleri ile doğrudan bilgiler veren en önemli belgelerdir. En basit örneklerde bile aile fertleri arasındaki sınırları ve paylaşımları, misafire verilen değeri, mahremiyeti, kışa hazırlık faaliyetlerini, hayvancılık, çiftçilik, ormancılık gibi mesleklerin konut yaşamına yansımasını analiz etmek mümkündür. Diğer yandan geleneksel Türk evlerinin ortak birtakım özellikleri olmakla beraber inşa edildikleri coğrafya, topoğrafya, iklim, malzeme, arsa biçimlenmeleri, ekonomik durum vb. nedenlerle farklılıklar gösterdiği de görülmektedir. Dolayısıyla ----.

7. **Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**

A) belge niteliği taşıması bakımından her ev, ayrı ayrı değerlendirilir
B) evlerin iç ve dış mimarisi arasında belirgin farklılıklar olabilmektedir
C) kimi evlerden sosyokültürel anlamda faydalanmak mümkün değildir
D) bu evlerin her zaman nitelikli bir estetik anlayışla oluşturulduğu söylenemez
E) Türk aile yaşantısı her evde kendini farklı bir boyutta göstermiştir

8. **Bu parçada geleneksel Türk evleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

A) Tadilat ve yeniden düzenleme aşamasında aslına uygun niteliklerinin bozulabildiğine
B) İnşa edildiği dönemin mimari anlayışlarından etkilendiğine
C) Türk toplum hayatını yansıtan en iyi örnekler olduğuna
D) Bazı benzerlikler taşımakla birlikte standartlaşmış bir mimarinin söz konusu olmadığına
E) Belli coğrafi bölgelerde daha yoğun olarak bulunduğuna

Paraf Yayınları

1-D 2-B 3-D 4-C 5-E 6-C 7-A 8-B

1 - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Kullanma kılavuzu, bir şeyin doğru, yerinde ve bilinçli kullanılmasına yönelik temel bilgileri içeren kitapçıktır. (II) Bu, üretilen her şeyi kapsar. (III) Ne var ki kullanma kılavuzundaki bilgiler, genellikle teknik içerikli olduğundan aynı zamanda anlaşılması zor ifadeler de içerir. (IV) Bu zorluk, beraberinde anlam yetersizliğini getirir. (V) Bu da tüketicinin satın aldığı ürüne istemeden de olsa zarar vermesine yol açacağından firmaların bu sorunu aşması gerekir. (VI) Günümüzde ilaçtan süpürgeye, bilgisayardan cep telefonuna bazı ürünlerin kullanma kılavuzlarında yer alan yabancı dil ayrı bir sorundur. (VII) Bu sorunun giderilmesi açısından firmaların daha duyarlı olması gerekir.

1. **Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?**

A) İnsanların hizmetine sunulan her ürünün bir kullanma kılavuzunun olduğu

B) Tüketicinin aldığı ürünü doğru bir şekilde kullanabilmesi için kullanma kılavuzunun anlaşılır bir dille yazılması gerektiği

C) Kullanma kılavuzuna uygun kullanılmayan ürünlerin garanti kapsamı dışında kaldığı

D) Kullanma kılavuzundaki yetersizliklerin ürünün kullanımında aksaklıklara yol açabildiği

E) Ülkemizde hizmete sunulan ürünlerin kullanma kılavuzlarında Türkçe açıklamaların mutlaka yer alması gerektiği

2. **Yukarıdaki parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragrafın numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlaması uygun olur?**

A) II B) III C) IV D) V E) VI

3 - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Oturup kendi ana dilim üzerinde çalışıyorum. Ona özen gösteriyorum. Bizde dil son derece kısır tartışmaların konusu olagelmiş. Farklı kesimler, kendi görüşlerine göre aynı anlama gelen Osmanlıca ve Türkçe kelimelerden birine sahip çıkıp diğerini elemekten yana bir tutum izliyorlar. Bana göre, her iki kelime de madem yaşamaya devam ediyor, etsin. İnsanlar gibi kelimelerin de bir ömrü var. Kelimeler eceliyle ölmeli, ölen kelimeler de hortlatılmamalı. Bu arada Türkçe-Osmanlıca sözlük okuyorum. Ayrıca annem diplomat olduğu için çok defa yurt dışına gidip geldim. O dönemlerde Türkçeye yabancılaştım. Bu da dilime merakımı artırdı. Emeğimi, paramı, zamanımı yabancı bir dil yerine kendi dilime sarf ettim.

3. I. Dille ilgili ideolojik yaklaşımlardan rahatsızlık duymaktadır.

II. Türkçe konuşulan coğrafyadan uzak olmasının, dil becerisini olumsuz etkilediğini düşünmektedir.

III. Ana dilinim inceliklerine hâkim olmak istemektedir.

IV. Yabancı dil öğrenmenin, ana dili anlama ve kavramada yardımcı olduğunu iddia etmektedir.

Kendisinden bu şekilde söz eden yazarla ilgili olarak yukarıdakilerden hangileri söylenemez?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) Yalnız IV

4. **Bu parçada altı çizili sözle, dille ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sözcükler arasında yapılan yeni-eski ayrımının dile zarar verdiği

B) Varlığını sürdürmesinde yazarların tavrının etkin rol oynadığı

C) Başka dillerden alınan sözcüklerle zenginleştirilmesinin yanlış olduğu

D) Yaşadığı değişimin görmezden gelinmemesi gerektiği

E) Dışarıdan müdahalelerle şekillendirilmesinin doğru olmadığı

Paraf Yayınları

5 - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Yeni nesil pek bilmese de "yüksük" çoğu evde olan, annelerimizi, anneannelerimizi kullanırken gördüğümüz iğne gibi, iplik gibi basit bir dikiş aparatı. Genellikle, parmağa üstten geçirilen ve ucunu kapatan bir şapka şeklinde bilinse de parmak ucunu açıkta bırakacak şekilde sertçe bir malzemeden "halka" olarak tasarlandığı da olmuş. Yüksükler genellikle metal, deri, kauçuk, ahşap, kemik, cam, taş ve abanoz, şimşir vb. sert ağaçlardan yapılmış. Tarih öncesi buluntular arasında balina kemiğinden, boynuzdan veya fil dişinden yapılanları da farklı yerlerdeki müzelerde görmek mümkün. Çok eski yıllarda avuç içine konan taştan, parmağa sarılan deriye, örgülü zırhlı kalkandan kova formundaki şekle varıncaya kadar yüksük tasarımında çok şey kullanılmış ve yüksük, yüzyıllar boyunca günlük yaşamın olmazsa olmazları arasında yer almış. Tarihsel süreç içinde gün gelmiş emaye kullanılmış, gün gelmiş gümüş tercih edilmiş; platin gibi, krom gibi metaller de icadından kısa bir süre sonra mutlaka yüksük üzerinde denenmiş. Yüksük tasarımlarında zaman zaman süsleyici olarak yakut gibi değerli taşlar da kullanılmış.

5. **Bu parçadan** "yüksük" **ile ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?**

A) Eskiden günlük yaşamın ayrılmaz bir parçası olduğu
B) Müzelerde sergilenen en önemli tarihî gereçlerden olduğu
C) Yapımında çok farklı malzemelerin kullanıldığı
D) Zaman içinde farklı tasarımlarının geliştirildiği
E) İnsanın bir gereksinimi sonucu ortaya çıktığı

6. **Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?**

A) Neden-sonuç ilişkisine
B) İkilemeye
C) Tanımlamaya
D) Nesnel anlatıma
E) Sayıp dökmelere

Paraf Yayınları

7 - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Binlerce yıldır kitabı okunan, adı anıldığında matematik dünyasında içten bir saygı uyandıran Öklid'in kim olduğu hakkında hiçbir sağlam veri yok. Mısır'ın İskenderiye şehrinde I. Ptolemy hâkimiyeti döneminde yaşadığı düşünülüyor. O dönemlerde yaşamış olan pek çok matematikçi ve oyun yazarı hakkında ayrıntılı bilgiler ulaşmış günümüze. Ancak Öklid hakkında söylentilerden başka ve kitabı *Elemanlar* dışında bir bilgimiz yok. Kitap, kodeks formatına geçirildikten sonra tekrar tekrar elle çoğaltılmıştır. Pek çok okuyucu kitabın sayfa kenarlarına o sayfadaki konuları açıklayıcı notlar düşmüştür. Bu notlar hem içerik hem de tarihî değer açısından önemlidir. Bir de kitabı çoğaltırken Öklid'in hata yaptığını, bazı konuları eksik bıraktığını, bazı kavramları öyle değil böyle açıklamasının daha doğru olacağını düşünen yazarlar çıkmıştır. Bu "hataları" düzeltmek için kitabı yer yer değiştirmişlerdir. Orijinal papirüs kopyalar değiştiği için Öklid'in aslında tam olarak ne yazdığı da matematik tarihçilerinin tahminlerine kalmıştır.

7. **Bu parçadan** "Öklid"**le ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?**

A) Yaşadığı dönemde matematik alanında bir otorite kabul edilse de sonraki dönemlerde unutulmuştur.
B) İçinde bulunduğu toplumla yaşadığı bilimsel ve kültürel çatışma, dışlanmasına neden olmuştur.
C) Yaşamı ve dönemindeki etkinliğiyle ilgili bilgiler yetersiz olduğu gibi eldeki bilgiler de objektif kaynaklara dayanmamaktadır.
D) Farklı bilim dallarında yetkin çalışmaları olmasına karşın yalnızca matematik alanında adını duyurmuştur.
E) Bilgi seviyesinin, yaşadığı toplumun çok üzerinde olması, yazdıklarının ancak sonraları anlaşılmasını sağlamıştır.

8. **Bu parçadan** "*Elemanlar*"**la ilgili olarak**

I. Elle çoğaltılmasının bazı sorunları beraberinde getirdiği
II. Öklid'in hata yaptığını düşünen yazarlarca içeriğinde değişiklikler yapıldığı
III. Matematikle ilgili ilk bilimsel çalışma niteliği taşıdığı
IV. Öklid'e ait olan ilk nüshanın, tarihsel süreç içinde tamamen yok olduğu

yargılarından hangileri çıkarılamaz?

A) I ve II B) Yalnız III C) II ve III D) Yalnız IV E) III ve IV

1-C 2-E 3-D 4-E 5-B 6-A 7-C 8-E

1 - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kamuoyu pek de ilgiliymiş gibi görünmese de son yıllarda fizikle ilgili güncel çalışmalar ve kuramlar, kimi bilim kurgu eserlerinden bile çılgın bir gerçeklik sunuyor bize. Astrofizik alanındaki yeni gelişmeler; keşfedilen binlerce yeni gezegen, gök adamıza ve evrene dair inanılmaz veriler ve bulgular, en oturaklı bilim kurgu romanlarının ekstrem hikâyelerini bile sarsar nitelikte. Yani ilginçtir ki gerçek; kurgudan, hem de bilim kurgudan çok daha çılgın, aşırı ve akıl dışı; bunu artık biliyoruz. Bu noktada bir ön uyarı yapmalıyım: Kastım, bilim kurgunun işinin zorlaştığını, hareket alanının daraldığını söylemek falan değil. Böylesine bir yaklaşım, başka sanatçının yaratıcı zekâsına ve edebiyatın gücüne hakaret olurdu. Ayrıca içinde bir yerlerde küçük bir bilye misali savrulup gittiğimiz bu evrenin dinamiklerini çözmüş de değiliz. Özetle kara madde, kara enerji, büyük patlama, kara deliklerin doğası ve daha binlerce gizem hakkında yeterli bilgiye sahip değiliz. Ne var ki bunca bilinmezin içinde bilim kurgu türünün yeni bir işlev kazanıyor olduğunu söyleyebilirim.

1. **Bu parçadan**

I. Evrene dair yeni keşifler, edebiyatın ve edebiyatçının yaratıcılığına engel olamaz.

II. Evrenin insanlara sunduğu keşiflerin hepsi, daha önceden edebiyata konu olmuştur.

III. Yaşamdaki bilinmezliklerin sınırsızlığı, bilim kurgu türüne yeni alanlar açmaktadır.

IV. Bilim kurgu, her zaman gerçekten daha çok heyecan uyandırmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I B) I ve II C) II ve IV D) Yalnız III E) III ve IV

2. **Bu parçadan hareketle** "bilim kurgu" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?**

A) Ortaya koyduğu tasarımların gerçek bilimsel gelişmelerin gerisinde kaldığı

B) İnsanlarda bilime olan ilgiyi artırdığı

C) Üretilen yapıt sayısının dönemsel olarak farklılık gösterdiği

D) Aklın dışına çıkan kurmacaya izin vermediği

E) Bilimin gelişmesinde ortaya koyduklarıyla yol açıcı olduğu

3 - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kahve İran'da 9. yüzyılda içilmeye başlanmış ve ünlü hekim İbni Sina 1000 yılı dolaylarında, bir eserinde henüz nadir bir içecek olan kahveden söz etmiştir. Osmanlıların 1454'te İstanbul'a taşıdığı kahve 1500'e doğru Arap Yarımadası'nın yaygın bir içeceği hâline gelmişti. Arap tüccarların Yemen'in Muha Limanı'ndan gemilere yükleyerek kahve çekirdeklerini götürdüğü İslam dünyasında kahve, biraz tereddütten sonra coşkulu bir şekilde kabul görmüştür. Çünkü insanlara sosyal muhabbet ve eğlence için bir vesile sağladı. Kahvehaneler böyle buluşmaların mekânı hâline geldi. İlk kahvehane, toplumsallaşma gereksinimini sağlamak için İstanbul'da Boğaziçi ve Haliç arasında kalan yarımadada 15. yüzyılda açıldı. Onu Bağdat, Şam, Kahire'de benzer mekânların izlemesi de fazla sürmedi.

3. **Bu parçada verilen bilgilerden aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?**

A) Kahve içilen mekânlar, insanlara aynı anda sosyalleşme olanağı da sunmuştur.

B) İslam dünyasında insanlar başlangıçta kahveye çekingen bir tavırla yaklaşmıştır.

C) Osmanlılar, kahveyi İran'dan öğrenmiş; Arap tüccarlar yoluyla da tüm dünyaya ihraç etmiştir.

D) İstanbul'a kahvenin getirilmesi ve bu şehirde kahvehanelerin açılması aynı yüzyıl içinde gerçekleşmiştir.

E) Kahvehaneler kısa bir süre içinde İstanbul'un ardından Arap coğrafyasının önemli merkezlerinde de görülmeye başlanmıştır.

4. **Bu parçadaki altı çizili cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Amaç-sonuç ilişkisi vardır.

B) Mecazlı anlatım vardır.

C) Kesinlik söz konusudur.

D) Bir saptamada bulunulmuştur.

E) Yansız bir söylem vardır.

Paraf Yayınları

5 - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Edebiyatımızda büyük bir hareketlilik var ama kitap piyasasındaki bu hareketlilik, pazar payı büyütmeye çalışan yayınevlerinin yerli yazarlara yönelmesiyle ilgili bir durum. Çeviri kitaplara telif ödenmediği dönemlerde yayınevlerinin bütün gelirleri yabancı kitaplardandı. Ne zaman ki uluslararası telif yasalarına uymaya başladık, "Bizde kimler var, hiç olmazsa paramız ülkede kalsın?" demeye başladı yayınevleri. Türk yayıncılığının şu an en çok ihtiyacı olan şey, yazara akıl verebilecek dünya görgüsü almış editörler. Ciddi bir boşluk var bu alanda. Bir yazarın adı markalaştıktan sonra, her kitabı basılıyor. Oysa o yazarın kalemi yaşlanmış olabilir. Siz saygınızdan dolayı onu eleştiremiyor olabilirsiniz ama okurun önüne temcit pilavı koymaya hakkınız yok. Bir türün gereklerini yerine getirmeyi öğrenmeden türsüzlüğe yönelmiş birtakım eğilimler de görüyorum. Kendine fazla derinlik vermek amacıyla şiirsel cümlelerle muğlak metinler yazmak gibi. Postmodernizmin önümüze koyduğu yeni anlatım anlayışının kötüye kullanıldığını gösteriyor bu durum.

5. **Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

A) Türk yazarlara yabancı yazarlardan daha düşük telif ücreti ödendiğine
B) Yayımlanan kitap sayısının artmasında ekonomik gerekçelerin etkili olduğuna
C) Yayın dünyasında yazarlara yol gösterecek editörlere gereksinim duyulduğuna
D) Postmodernizmin sunduğu anlatım olanaklarını istismar eden yazarların olduğuna
E) Kendini kabul ettirmiş yazarların yeni yapıtlarının, niteliğe bakılmaksızın yayımlanmasının yanlış olduğuna

6. **Bu parçada geçen altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yazarlıkta belli bir olgunluğa ulaşmış olmak
B) Özgün yapıtlar ortaya koyma yetisini kaybetmek
C) Eski yapıtları yeni bir anlayışla tekrar yayımlamak
D) Yapıtlarının üretim sürecini uzun bir zamana yaymak
E) Çağın sorunlarını eski anlayış ve yöntemlerle ele almak

7 - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ben yazılarımı kısa sürede yazamam. Yeni bir şey yaratma hiç kolay değildir. Bu nedenle öykü olsun roman olsun bir şey yazarken geceli gündüzlü çalışıp çabalıyor, mücadele ediyor, yer yer büyük acılar çektikten sonra yazımı oluşturabiliyorum. Öncelikle kurguladığım yazının çatısını yaşayarak kurmam gerekir. Sonra o yazı etlenip butlanacak, yer yer budanacak. Bazen başa sarılacak, bazen de değişik yerlerinden başlayarak tekrar tekrar yazılıp bozulacak. Nihayet ortaya bir metin çıkacak. Bitti mi? Hayır! Yazı ortaya çıktıktan sonra en acımasız makaslamalarla yazı tekrar tımar edilecek. Metnin son hâli beni ikna ettiğinde yayımlanma aşamasına gelmiş demektir. Başlangıçtaki huzursuzluğum hatta mutsuzluğum yazım tamamlandığında yerini mutluluğa bırakır.

7. **Bu parçadan**

I. İyi bir metinde alışılmış anlatım biçimlerinden kaçınılmalıdır.
II. Kusursuz bir anlatıma ulaşmak hiç de kolay değildir.
III. Sadece üretken sanatçılar sanat yaşamında başarılı olur.
IV. Yazı yazmak acı veren ve insanı yoran bir uğraştır.
V. Yazarlık yoğun bir çalışmayı zorunlu kılan bir iştir.

yargılarından hangileri çıkarılabilir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve V
D) IV ve V E) II, IV ve V

8. **Kendisinden böyle söz eden yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

A) Yazma sürecinde sabırlı olduğuna
B) Zor beğenen biri olduğuna
C) Kendi eleştirisini kendisinin yaptığına
D) Anlatımda doğallığı benimsediğine
E) Yazdıklarının ilk biçimiyle yetinmediğine

1-C 2-A 3-C 4-B 5-A 6-B 7-E 8-D

Paraf Yayınları

1 - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Türkiye'de artık neredeyse her kentin, her bölgenin bir kültür-sanat festivali var. Bunların organizasyonunu sivil toplum kuruluşları, belediyeler veya üniversiteler üstleniyor. Sosyalleşmeyi sağlamak, bir kenti tanıtmak, bir ürünü pazarlamak, bir geleneğin kaybolmasını engellemek gibi düşüncelerle yola çıkılsa da hepsinin çıkış noktası toplumsal duyarlılık ve sorumluluk. Festivaller, sanatçıları yüreklendirip onların yeni projeler üretmesini de sağlıyor. Kentlerin kimliğini belirleyen, iç ve dış kaynaklı yatırım ile istihdamı artıran en temel araçlardan biri artık. İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya gibi büyük kentlerin adı düzenledikleri onlarca sanat festivaliyle anılıyor. Festivaller düzenlenirken bu kentlerin bir dünya kenti hâline gelmesi de gözetiliyor kuşkusuz. Oysa çok değil, yetmiş yıl önce Beylerbeyi Sarayı'nda düzenlenen ve ilk festivalimiz olan Balkan Oyunları Festivali'nin hedefi dünya kenti olmak değil, toplumsal etkileşimdi.

1. **Bu parçada festivallerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?**

A) Son dönemde yaygınlık kazanan bir etkinlik olduğuna
B) Hem özel hem de resmî kuruluşlarca düzenlendiğine
C) Düzenlenme gerekçesi farklı da olsa hedefin aynı olduğuna
D) Kentlerin imajının oluşmasında önemli rol oynadığına
E) Daha çok, düzenlenen sanatsal etkinliklerle öne çıktığına

2. **Bu parçadan**

I. Festivallere yüklenen anlamın ve bakış açısının zaman içinde değiştiği
II. Festivallerin, çağımızda ekonomik gelişmenin önemli unsurlarından biri hâline geldiği
III. Dünya kenti olarak bilinen şehirlerde düzenlenen festivallerin daha uzun soluklu olduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) II ve III

3 - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Günümüzde alışveriş merkezleri, atlıkarınca ve buz pateni pisti gibi eğlence; panoramik asansör ve yürüyen merdiven gibi teknolojik; kemer ve kubbeler gibi mimari ögelerin toplandığı yerlere evrildi artık. Mağazalardan lokantalara, sinema salonlarından kuru temizlemecilere, banka şubelerinden kitapçılara kadar ne ararsanız var. Her gün binlerce insanın girip çıtığı bu mekânlarda hayat bir düzen içinde akıyor. Giriş ve çıkış kapıları, inen ve çıkan merdivenleri güzel bir şekilde tasarlanmış. Bu yüzden bir semt pazarındaki curcuna yaşanmıyor pek. İklimlendirmesinden güvenlik kontrolüne kadar her şeyin düzenlendiği yerler oralar. Satış görevlilerinden güvenlik personeline kadar her çalışanın, müşterilere ne şekilde davranacağı, onlarla nasıl diyalog karacağı bile bir düzene bağlı. Bu merkezlerin, tüketicileri kendilerine çekme ve içeride tutma çabası ise dikkat çekiyor. Oluşturulan karmaşık tüketim sisteminin en etkili çalıştığı alanlar buralar. Kendilerine özgü tasarımları, insanların alışveriş yapma güdüsünü kamçılıyor. Göz boyayıcı tasarım, buraları tüketiciler için çekici kılıyor.

3. **Bu parçada alışveriş merkezleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?**

A) Birbiriyle ilişkisiz unsurların bir araya geldiği mekânlara dönüştüğüne
B) Fiziksel açıdan karmaşaya yol açmayacak biçimde tasarlandığına
C) İnsanlarda daha çok alışveriş yapma isteği doğuran bir yapısının olduğuna
D) Birçok alanda hizmet vererek tüketicinin zaman kaybetmesinin önüne geçtiğine
E) Tasarımlarının, müşteriler üzerinde büyüleyici bir etki uyandırdığına

4. **Bu parçadan hareketle alışveriş merkezleriyle ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?**

A) Sistemli yapı, insan ilişkilerinde de kendini göstermektedir.
B) Çok tercih edilmesinde güvenli ve sağlıklı mekânlar olmaları rol oynamıştır.
C) İlgi odağı hâline gelmesinde çağdaş insana hitap eden yapısı etkili olmuştur.
D) Nitelikli personel çalıştırılması, tüketicileri daha çok buralara yönlendirmektedir.
E) Geleneksel alışveriş merkezlerinin yerini almasında ekonomik sebepler etkili olmuştur.

Paraf Yayınları

5 - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Endüstri kaynaklı kültür, tüketimi artırmak ve bize bazı şeyleri ihtiyaç olarak hissettirmek için medya üzerinden inanç ve istekleri yönlendiriyor. Bunu popüler kültürü çoğaltarak, yeniden üreterek ve yaygınlaştırarak yapıyor. Medya yöneticileri için hava hoş, "Düğmeyi kapatın ve çocuklarınızı sunduğumuzu düşündüğünüz zararlı etkilerden koruyun." diyorlar. Oysa ekran bize sadece evimizden değil, sokaktan, iş yerinden, okuldan ve soluduğumuz havadan da nüfuz ediyor. Kültürel etkiler, gözle görülmeseler de yaygın ve güçlü. Endüstri kaynaklı kültür, çocukları giderek daha erken yaşlarda, ailelerinin izni olmadan karar vermeye zorluyor. Tüketici kimliğini çok erken yaşlardan itibaren edinen, çabuk büyümüş kuşaklar geliyor. Ebeveyn otoritesi de zayıflıyor ve çocukların geri kafalı olmakla suçladığı ebeveynler, onlara söz geçiremiyor.

5. **Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Bireyin bağımsız karar almasının engellenmeye çalışıldığı
B) Ailelerin, çocuklar üzerindeki etki gücünün giderek azaldığı
C) Medya aracılığıyla harcama alışkanlıklarının şekillendirildiği
D) Endüstri kültürünün yeni müşteriler üretme çabasında olduğu
E) Tüketicinin kendi ihtiyaçlarına ilişkin algısıyla oynandığı

6. **Bu parçada** "medya yöneticilerinin tavrı" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

A) İzlenme oranlarını artırmayı hedefledikleri
B) Çocukların tercihlerine saygı duydukları
C) Tüketiciye ürünlerle ilgili yanlış bilgi verdikleri
D) Kültürel yozlaşmadaki rollerini inkâr ettikleri
E) Çözümün bir parçası olmaktan kaçındıkları

7 - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Yalnızca kendi deneyimlediğimiz dünyaya değil, geçmişe merak duyar, tanıklık etmek isteriz. Bunu da çeşitli müzeler gezerek ya da çeşitli objelerin koleksiyonlarını yaparak sağlarız. Bir şeylerin koleksiyonunu yapmak, antika sayılabilecek versiyonlarını arayıp bulmak sanatsal bir faaliyettir ancak estetik görünmeyen, arka planında bir birikimi yansıtmayan türden biriktirmeleri koleksiyonerlikten ayırıp istifçilik olarak tanımlayabiliriz. Bir eve girdiğinizde adım atacak yer yoksa, etrafta işe yaramayan eşya yığınları gelişigüzel istiflenmişse bir sorun var demektir. Kişinin yaşam kalitesini ciddi anlamda düşüren bu durum psikolojik bir rahatsızlıktır ve tedavi edilebilirdir. Ancak çoğu zaman hastanın kendisi durumun farkında olmadığı için bu hastalıktan tedavi olanların sayısı çok azdır. Hastalık, birlikte yaşamayı zorlaştırdığı için hastalar, belli bir süre sonra yalnızlaşıyor. Uzmanlar psikoz, bunama, depresyon, sevgi eksikliği ve kariyer sorunları gibi nedenlerle bu hastalığın başlayabileceğini ifade ediyor.

7. **Bu parçaya göre koleksiyonerliği istifçilikten ayıran temel fark aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Geçmişe duyulan özlemin bir yansıması olarak ortaya çıkması
B) Günlük yaşamda gerekli olan eşyaların biriktirilmesine dayanması
C) Kişinin biriktirme eylemini, yaşamsal bir amaca dönüştürmesi
D) Yalnızca kişiye değil, o kişinin ilişki içinde olduğu çevre ve topluma da katkı sağlaması
E) Kültürel bir altyapısı olan, entelektüel bir motivasyonla yapılması

8. **Bu parçadan** "istifçilik" **le ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?**

A) Ortaya çıkmasında kişinin yaşadığı psikolojik sorunların rol oynadığı
B) Tedavi edilmesinde hastaların farkındalık kazanmasının önemli olduğu
C) Hastalığın, hastanın sosyal yaşantısına ciddi olarak zarar verdiği
D) Yalnızlığın, hastalığı tetikleyen önemli durumlardan biri olduğu
E) Değersiz ve gereksiz eşyaların biriktirildiği

Paraf Yayınları

1-E 2-C 3-D 4-A 5-A 6-E 7-E 8-D

1 - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kuşak veya jenerasyon, biyolojik ve sosyolojik (toplumsal) açıdan tanımlanabiliyor. Biyolojik olarak ebeveynlerin doğum tarihi ile çocuklarının doğum tarihleri arasındaki süre "kuşak" olarak ifade ediliyor. Ancak günümüzde ortalama çocuk sahibi olma yaşı geçmişteki ile aynı değil. Bu nedenle ortak bir kuşak tanımı yapabilmek için kuşak ifadesinin sosyolojik tanımını da dikkate almak gerekiyor. Sosyolojik açıdan kuşak; belirli bir zaman aralığı içinde doğmuş, benzer tarihî ve sosyal olaylara tanıklık etmiş, belirli olay ve olgulara yönelik ortak bir fikir, dünya görüşü ve deneyime sahip bir grup insanı ifade ediyor. Her toplum için standart bir kuşak tanımı yapmak hayli zor. Çünkü her ülkenin belirli dönemlerde yaşadığı deneyimlerin farklı olması ve ülke içinde farklı sosyal yapıların bulunması nedeniyle bu araştırmalarda tutarlı sonuçlar elde edilemiyor. Ancak bu durum Alfa kuşağı için farklı olabilir. Çünkü Alfa kuşağı için dünyanın fiziksel sınırları neredeyse ortadan kalkmış durumda. Onlar dünyanın farklı coğrafyalarında olsalar da aynı filmi izleyip, aynı müziği dinleyip aynı dünya gündemini takip edebiliyor. Dolayısıyla önceki kuşaklardan farklı olarak Alfa kuşağını tanımlamak için daha tutarlı öngörüler yapılabilir.

1. **Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Biyolojik ya da sosyolojik kuşak tanımlamalarındaki temel dayanak, doğum zamanıdır.

B) Her ülke için geçerli olan ortak bir kuşak kavramından söz etmek mümkün değildir.

C) Ebeveyn ve çocukların doğum tarihleri arasındaki süreç, "biyolojik kuşak" kavramıyla ilişkilidir.

D) Biyolojik kuşak tanımında kültürel ve sosyolojik ortaklıklar dikkate alınmamıştır.

E) Günümüzde yaşanan kimi değişimlerin etkisiyle kuşak kavramı klasik anlamından uzaklaşmıştır.

2. **Bu parçaya göre Alfa kuşağına yönelik tanımlamanın diğer kuşaklardan daha tutarlı yapılabilmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Aynı zaman aralığında dünyaya gelmeleri

B) Teknolojik gelişmelere çok hızlı uyum sağlamaları

C) Kendilerine özgü, kültürel ve ulusal değerlere diğer kuşaklardan daha bağlı olmaları

D) Küresel sorunlara karşı diğer kuşaklardan daha insancıl tepkiler vermeleri

E) Yerelliği aşan, evrensel bir beğeni ve kültürel birliktelik kurmaları

3 - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Teo Angelopoulos'un *Kumpanya* filmi, Yunanistan'ın önemli bir dönemini resmî anlatının dışına çıkarak anlatır. Filmi tam anlamıyla kavrayabilmek için Yunan mitolojisini ve tarihini bilmek gerekir. Ayrıca filmde hiçbir karakter ön plana çıkmaz. Tüm oyuncular kameraya dönerek kendi hikâyelerini anlatır. Yakın plan çekimleri neredeyse hiç yoktur. Bu, hikâyenin kişisel bir hikâye değil de bir halkın tanıklık ettiği toplumsal bir olay olduğunun altını çizmek için bilinçli bir şekilde yapılmıştır. İzleyici bir noktadan sonra taraf tutmasa bile resmî anlatıyı sorgularken bulur kendini. Ancak bu film, yönetmenin diğer filmi, *Ağlayan Çayır* kadar ilgi görmez. *Ağlayan Çayır*'ın çok fazla ilgi görmesinde yaşananların kişisel bir hikâyeye dönüşmesi, yoğun düşünsel içerik yerine Eleni ile Alexis'in yaşadıkları maceraların ele alınması, olayların okurun merakını kamçılayacak şekilde kronolojik bir biçimde sıralanması, seyircinin katılımcı değil; yalnızca izleyici olarak konumlandırılması etkili olmuştur.

3. **Bu parçadan Teo Angelopoulos'un *Kumpanya* adlı filmiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?**

A) Olay örgüsünün merakı kamçılayacak şekilde kurgulandığı

B) Hikâyenin belli kişiler ön plana çıkarılarak anlatılmadığı

C) Filmdeki göndermeleri anlamanın birikim gerektirdiği

D) İzleyiciyi dolaylı bir yoldan yönlendirerek ona farkındalık kazandırdığı

E) Yaşananlara, egemen görüşten farklı yaklaştığı

4. I. Kişilerin ve olayın gerçek yaşama yakın olması

II. İzleyicinin dikkatini canlı tutacak olayların belli bir sırayla anlatılması

III. Karakterlerin değil, görselliğin ve atmosferin öne çıkması

IV. Düşünsel nitelikli, yoğun bir toplumsal içerik yerine kişisel konuların ele alınması

Bu parçadan hareketle yukarıda verilenlerden hangileri Ağlayan Çayır'ın *Kumpanya*'dan daha çok ilgi görmesinin nedenlerindendir?

A) Yalnız I B) I ve II C) II ve IV D) Yalnız III E) III ve IV

Paraf Yayınları

5 - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Çocuklarda sosyal beceriler anne ile başlar; daha sonra kardeşler, akranlar ve diğer yetişkinlerle iletişim kurarak gelişir. Dolayısıyla çocuklar diğer insanlarla kuracağı iletişim becerilerini aile yaşamında öğrenirler. Bir diğer ifadeyle sosyal davranışların gelişimi ve diğer bireylerle ilişkilerde uyum sağlama bilinci, çocukların doğrudan anne-baba ve diğer aile fertlerinin davranışlarını kendilerine örnek almaları sonucunda oluşur. Sosyal becerisi gelişmiş çocuklar çevresine uyum sağlayan, çatışmalarda kendi iyilik hâlini koruyan, karşılaştığı problemlere çözüm arayan, kendi haklarını ve çevresindeki hakları gözeten, empati yapabilen, diğer insanlarla iyi iletişim kuran bireylerdir. Bir diğer deyişle sosyal beceri, uyumsuz davranışlardan uzak durarak uyumlu davranışlar sergileme hâlidir. Nitelikli sosyal beceriler, çocukların grup içerisinde kabul edilebilme seviyesini artırmakta ve duyguların ifade edilebilmesini kolaylaştırmaktadır. Sosyal becerileri güçlü çocuklar sahip oldukları yetenekleri de daha rahat sergilemektedir.

5. **Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?**

A) Aile dışında çocuğun gerçek anlamda sosyalleşmesi pek mümkün değildir.

B) Sosyalleşme, çocuğun bir gruba dâhil olarak farkında olmadan geliştirdiği bir davranış biçimidir

C) Dış dünyaya karşı ilgisiz ve duyarsız olan çocuklar, aile çevresinde sosyal ve mutlu bir yaşantı kurabilir.

D) Nitelikli sosyal ilişkilerin temeli, aile çevresinde karşılaşılan doğru yaşantıların örnek alınmasıyla atılmaktadır.

E) Çocuğun bir topluluğa dâhil olması ve o topluluğun değerlerini benimsemesi, her zaman sosyalleşme kavramı içerisinde değerlendirilemez.

6. **Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi sosyal uyum becerisi gelişmiş bir çocukla ilgili olarak söylenemez?**

A) Katılmadığı görüşleri rahatlıkla eleştirebilir.

B) Kendini başkalarının yerine koyarak onların duygularını anlar.

C) Karşılaştığı engellerden kaçmak yerine bu engelleri aşmaya çalışır.

D) İçinde bulunduğu toplulukla çatışarak değil, uyum içine yaşama eğilimindedir.

E) Akademik başarı açısından her zaman akranlarının önünde yer alır.

7 - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Maxime Chattam, eleştirmenlerce son dönemin en iyi polisiye gerilim romanı yazarları arasında gösteriliyor. Yapıtlarında başkalarını taklit ettiğine yönelik eleştirilere kulak tıkayan Chattam, polisiyenin dorukları olan Tess Gerritsen, Glenn Meade ve Jean-Christophe Grange'dan el aldığını saklamıyor. Yazarın başarısında dildeki ustalığının yanı sıra oldukça gerçekçi şiddet sahneleri yaratabilmesinin de payı büyük. Bu da aldığı kriminoloji eğitimi sayesinde. Seri katiller, büyü, cinler, periler, şeytan, otopsi ve cinayet yazmaktan en çok zevk aldığı temalar olarak öne çıkıyor. Kitaplarının asıl farklı yanı kuşkusuz sınırsız vahşetten çok, derinlikli felsefi görüşler ileri sürmesi. Chattam, dayanılması güç korkunç sahneler yaratırken bile insanın özündeki kötülüğü uzun uzadıya incelemekten geri kalmıyor. Ancak yazar, olay tam hızlanıp keyifli bir okumaya döneceği sırada bir aforizma ya da çok uzun diyaloglarla araya giriyor. Bu sözler, gürül gürül akan bir suyun önünü kapatan taşlar gibi duruyor. Bağlamına uygun olsa da okurun keyfini kısıtlıyor.

7. **Bu parçada Maxime Chattam'la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

A) Yapıttaki felsefi görüşlerin olayla anlamsal bağlantısının olmadığına

B) Gerçek dışı ögelerden yararlandığına

C) Aldığı eğitimin, yapıtın kurgulanmasında katkı sağladığına

D) Yetkin bir anlatımı olduğuna

E) Yazdığı türün başarılı yazarlarından etkilendiğine

8. **Bu parçadaki altı çizili sözle, sözü edilen yazar ve yapıtına yönelik aşağıdaki eleştirilerden hangisi dile getirilmiştir?**

A) Düşünsel açıdan yetkin olsa da anlatımsal açıdan başarılı olmaması

B) Görüşlerini kahramanları aracılığıyla anlatmasının olayın gerçekliğine gölge düşürmesi

C) Yaptığı düşünsel saptamaların yazarın dünya görüşünün bir yansıması olması

D) Düşünsel bir içerik sunma uğruna dile getirdiği sözlerin, yapıtın sürükleyiciliğini baltalaması

E) Yapıttaki özlü sözlerin, okurun anlayabileceği seviyede olması

Paraf Yayınları

1-A	2-E	3-A	4-C	5-D	6-E	7-A	8-D

1 - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Marjane Satrapi'nin son filmi *Radyoaktif*, çalışmalarıyla iki kez Nobel Ödülü alan Marie Curie'nin öyküsünü anlatıyor. Ancak film, yönetmeninden hiç beklenmeyecek şekilde biyografi filmlerinin alışılmış hikâye kalıplarının izinden gidiyor. Böyle olunca filmde Satrapi'nin imzasını ve dilini hissetmek zor oluyor. Satrapi, ana öykünün açılımlarına ağırlık verirken birkaç yan öykü de açarak anlatımı zenginleştirmeyi tercih ediyor ancak bu tercihin filmde karmaşadan başka hiçbir sonuca ulaşamadığını söyleyebilirim. Film zaten ana hikâyesini yeterince derinlikli işleyememişken; örneğin karakterlerin gelişimleri, aralarındaki ilişki yeterince ortaya çıkarılamamışken hikâyenin zamanda ve örgüde yerli yersiz sıçramalar yapması, yapının bütününe zarar veriyor.

1. **Bu parçada sözü edilen filmle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Özgün bir sinema tekniğine sahip olmadığı
B) Ana olayla yan olaylar arasında bir denge kurulamadığı
C) Türünün önceki örneklerinden ayrışamadığı
D) Anlatımı renklendirme adına yapılan hamlelerin tersine bir sonuç doğurduğu
E) Yaşanmışlıkların dışına çıkarak inandırıcılığını azalttığı

2. **Bu parçada yazarın Marjane Satrapi ve filmi Radyoaktif'le ilgili yaptığı değerlendirme için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

A) İçerikten çok, biçimsel ögelere yöneldiği
B) Pozitif bir yaklaşımda bulunmayı önemsediği
C) Eleştirilerinin bir kısmını dozunu azaltarak aktardığı
D) Okurların hissettiklerini anlamaya çalıştığı
E) Beklentileri karşılanmadığı için hayal kırıklığı yaşadığı

3 - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İnsanlık tarihinin en eski bilimlerinden biri olan matematik diğer bilim dalları gibi geçen zaman içinde büyük bir gelişme göstermiştir. Matematiğin nerede ve nasıl başladığı hakkında kesin bir şey söylemek mümkün değildir. Yorum gerektiren arkeolojik bulguları değil de yorum gerektirmeyecek kadar açık yazılı belgeleri dikkate alırsak matematiğin MÖ 3.000–2.000 yılları arasında Mısır ve Mezopotamya'da başladığını söyleyebiliriz. Matematik sözcüğü, ilk kez MÖ 550'lerde, Pisagor Okulu üyeleri tarafından kullanılmıştır. Heredot'a göre ise matematik Mısır'da başlamıştır. Yazılı literatüre girmesi, MÖ 380'lerde Platon'la olmuştur. Kelime anlamı ise "öğrenilmesi gereken şey" yani "bilgi"dir. Bu tarihlerden önceki yıllarda, "matematik" kelimesi yerine, "yer ölçümü" anlamına gelen "geometri" ya da eski dillerde ona eş değer olan sözcükler kullanılmıştır.

3. **Bu parçadan** "matematik" **ile ilgili olarak**

I. Tarihî geçmişiyle ilgili kesin bilgilere ulaşılamamıştır.
II. Kelime olarak ilk kullanımı, ortaya çıkışından yüzyıllar sonra olmuştur.
III. Diğer bilim dallarının hepsine kaynaklık etmiştir.
IV. Eski dönemlerde anlamı, farklı kelimelerle karşılanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III
D) Yalnız III E) III ve IV

4. **Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?**

A) Matematiğin tanımı tam anlamıyla yapılamayacağı için matematikçiler bu konu üzerinde fikir yürütmemelidir.
B) Matematik, insanlık tarihinin ilk zamanlarından itibaren fen bilimi ve tekniğin temel aracı olmuştur.
C) Arkeolojik bulgular, araştırmacıları ucu açık verilere ulaştırdığında tahmin değeri taşıyan bilgiler ortaya çıkmaktadır.
D) Bilim adına gerçekleşen yeniliklerin neredeyse tamamı, Mısır ve Mezopotamya'da gerçekleşmiştir.
E) Platon, Heredot'un matematik bilimiyle ilgili iddialarını kesin delillerle çürütmüştür.

Paraf Yayınları

5 - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Hitit tarihi MÖ 1650-1450 Eski Krallık ve MÖ 1450-1200 Hitit İmparatorluk Devri olmak üzere iki safhada incelenir. Hitit Devleti'nin kuruluşundan itibaren, sanattaki Mezopotamyalı unsurlar kaybolarak Anadolu'nun yerli sanatıyla birleşmiştir. Boyutları büyük anıtsal eserler ortaya koydukları gibi küçük boyutlu heykeller, kaya kabartmaları da oluşturmuşlardır. Heykellere ayrı bir göz atacak olursak Eski Hitit Krallık Dönemi'nden taş yontu ve maden eserlerin günümüze az sayıda ulaştığını söyleyebiliriz. Bu çağın maden eserleri daha çok Güneydoğu Anadolu kökenli adak-yapı çivilerinin oluşturduğu eserlerdir. Bunların görünümleri birbirine benzer. Yassı ve üst kısımları stilize insan biçimlidir. Alt kısımları ise çivi gibi bir yere saplamak, çakmak için yapılmıştır. Bunlar, çoğunlukla Hitit yapı ritüelleri ile ilgilidir. Eski Hitit Krallık Çağı'nda rölyefli kült kaplarına paralel olarak pişmiş toprak kült heykelciklerinin de geliştiğini görmekteyiz. Gün ışığına çıkan çok sayıda örneği bulunan bu heykelcikler, hayvan figürünün çokluğu, insan betiminin azlığı ile dikkati çeker.

5. **Bu parçadan hareketle** "Eski Hitit Krallık Dönem heykelleri" **ile ilgili olarak**

I. Daha sonraki dönem eserlerinden daha üstün olduğu
II. Toprak heykellerdeki figürlerin, maden heykellerden farklılık gösterdiği
III. Çivi tipi heykellerin toprak heykellerden daha az üretildiği
IV. Maden heykellerin belli bir bölgeye özgü özellikler içerdiği

yargılarından hangileri söylenemez?

A) Yalnız I B) I ve III C) I ve IV
D) II ve III E) Yalnız IV

6. **Bu parçadan hareketle** "Hititler" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?**

A) Heykelcilikteki sanatsal hünerlerini mimaride gösteremediklerine
B) Sanat yapıtlarının tamamında doğanın insan üzerindeki etkilerini yansıttıklarına
C) Tanıştıkları kültürleri kendi kültürleriyle sentezleyerek sanat eseri ürettiklerine
D) Günümüze ulaşmayan anıtsal yapılarının var olduğuna
E) Sanat alanında çok sayıda ilke imza attıklarına

7 - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) *Muhakemetü'l Lügateyn*, Orta Asya edebiyatının bir kolu olan Çağatay sahasının en önemli temsilcisi tarafından yazılmıştır. (II) Neredeyse koca bir Çağatayca Dönemi'nin klasik bölümünü tek başına oluşturan Ali Şir Nevayi, sadece şair değil, dönemin hem bir siyasetçisi hem bir aydınıdır. (III) Dile olan düşkünlüğü de daha çok, dönemin baskın dili Farsçanın, şiir diline hâkim olması ve Türk şairlerinin Türkçeyi bırakıp Farsça şiirler yazmasıyla ortaya çıkmıştır, denebilir. (IV) Kendi dönemindeki şairlere bir ders vermek, onlara Türkçeyle yazmanın bir aşağılık duygusu oluşturmaması gerektiğini ifade etmek için yazmıştır bu eserini. (V) Ali Şir Nevayi, son eseri olan bu değerli kitabı ölümünden bir yıl önce yazmıştır.

7. ***Muhakemetü'l Lügateyn*'e ilişkin bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) I.de, bir saptamada bulunulmaktadır.
B) II.de, yazarının edebiyat dışı özelliklerine değinilmektedir.
C) III., tahmin anlamı taşımaktadır.
D) IV., bir önceki cümleyi anlamca destekleyen bir yargı içermektedir.
E) V.de, içeriğiyle ilgili bir değerlendirme yapılmaktadır.

8. **Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Örneklendirmeye yer verilmiştir.
B) Açıklayıcı anlatımdan yararlanılmıştır.
C) Anlatıcı, duygularını yansıtmıştır.
D) Gerekçeli yargıya yer verilmiştir.
E) Karşılaştırmaya başvurulmuştur.

Paraf Yayınları

1-E 2-E 3-D 4-C 5-B 6-C 7-E 8-A

1 - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) II. Dünya Savaşı sonrası spor bilimindeki gelişmelerle beraber antrenman bilimi de gelişmiştir. (II) Burada, özellikle ülkelerin tanıtımlarını spor yoluyla yapmaya çalışması, spor müsabakalarını üstünlüklerini gösterme alanı olarak görmesi önemli bir etken olmuştur. (III) Dünyadaki ilk genel antrenman araştırmalarından sayılan Sovyet Matwejew'in "Spor Antrenmanının Periyotlanması" adlı kitabında antrenman şekilleri ve tanımlarına yer verilmiştir. (IV) Birçok spor türünün antrenman periyotları hakkında Matwejew tarafından yapılan araştırma genelleştirilmiş, tüm branşlar teorik bir sisteme oturtulmuş ve kuralları belirlenmiştir. (V) Bugün tamamen geçerli olan bu sistem, antrenman planlamasının temelini oluşturmaktadır. (VI) Daha sonra 1964'te Doğu Almanya'da D. Harre başkanlığındaki yazarlar topluluğu tarafından antrenman bilimi ile ilgili gelişmeler yeni bir boyut kazanmış, bilim dalı olmasının ilk adımları atılmıştır.

1. **Bu parçadan hareketle** "antrenman bilimi" **ile ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?**

A) Bilim dalı olmasının, aşamalı bir süreçte gerçekleştiği
B) Spor biliminin önem kazanmasıyla doğru orantılı bir gelişme gösterdiği
C) Sporun ülkeler arasında bir rekabet oluşturmasından olumlu etkilendiği
D) Matwejew'in ortaya koyduğu prensiplerin geçerliliğini koruduğu
E) Sınırlarının belirlenmesi sonucunda sporcuların başarılarına büyük katkı sağladığı

2. **Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) I.de, bir saptamada bulunulmuştur.
B) II.de, yargı gerekçesiyle verilmiştir.
C) III.de, karşılaştırma yapılmıştır.
D) IV.de, çıkarıma yer verilmiştir.
E) V.de, bir önceki cümlede geçen bilgiyi destekleyici bir duruma değinilmiştir.

3 - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kazuo, 1954'te Japonya'da doğmuş ama daha beş yaşındayken ailesiyle birlikte İngiltere'ye göçüp yerleşmiş bir yazar. Japonya'dan küçük yaşta ayrılması, içinde doğduğu kültürün kılcallarına inebilmesine engel olamamış. Bütün bunlar, onun bir önceki eseri *Yüzen Dünyanın Sanatçısı*'ndan rahatlıkla anlaşılıyor. Tamamen İngiltere'ye özgü bir insan tipi olarak tanıdığımız "butler"ı (konağın başuşağı) anlatırken de Japonların "kendini disiplin altında tutma" geleneğinden yararlandığını sanıyorum. Ama düşünce ve düş dünyası çok geniş. Kazuo'da bunu en iyi göreceğimiz yerlerden biri de son romanı *Beni Asla Bırakma*. Dünya görüşünün bu genişliğine karşılık, anlatım tekniği konusunda ilginç bir ısrar var: Bütün olayı, bir kişinin iç monoloğu yoluyla vermek. Yazar, çok iyi kullandığı bu yöntemiyle anlatısını sizlere sunarken size düşen iş, o anlatıda olmayanı yakalamak oluyor.

3. **Bu parçadan hareketle** "Kazuo" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Kültürel birikimini yapıtlarına yansıtabildiği
B) Başka uluslara ait kültür ögelerini Japon kültürünün bakış açısıyla yorumladığı
C) Hayal gücünü genişliğini son eserinde ispatladığı
D) Eserlerinde, okurlara tamamlama fırsatı verecek boşluklar bırakmadığı
E) Aynı tekniği kararlı bir biçimde kullandığı

4. **Bu parçadaki altı çizili sözle,** "Kazuo" **ile ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Eserleriyle Japon kültürünü dünyaya tanıttığı
B) Japon halkına özgü düşünce ve sanat birikiminin detaylarına hâkim olduğu
C) Japonya'ya dönme düşüncesinin kendine olumlu katkı sağladığı
D) Ulusal kimliğini İngiliz kültüründen daha çok önceliediği
E) Eserlerinde ayrıntılı kültürel çözümlemeler yaptığı

Paraf Yayınları

5 - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Sanal gerçekliğin daha ileri bir türevi olan artırılmış gerçeklik, çevredeki canlıların ve nesnelerin görüntülerinin, grafik, ses ve konum verileri gibi ek veriler ve görsel efektlerle zenginleştirilerek daha detaylı ve anlaşılır bir şekilde tanımlanmasını sağlıyor. Artırılmış gerçeklik kapsamında üretilen bilgi ve veriler, kuramsal olarak insanların tüm duyu organlarına hitap edecek şekilde organize edilebilecek olsa da daha çok, görsel bir hizmet olarak algılanıyor ve öyle kullanılıyor. Artırılmış gerçeklik sistemlerinde kullanıcılar dünyayı bildiğimiz Windows tabanlı klasik pencerelerden değil, gözlük benzeri bir cihaz üzerinden görüyor. Bununla birlikte artırılmış gerçeklik, birtakım riskler de barındırıyor. Kullanıcının kimseye fark ettirmeden bulunduğu ortamın fotoğrafını çekip kayıt yapması en başta bir mahremiyet sorunu çünkü diğer insanlarla ilgili bilgileri onların izni dışında elde edebiliyor. Ayrıca gözlük, diğer tüm bilgisayar destekli elektronik cihazlar gibi siber saldırılara karşı korumasız. Bu durum, kullanıcının gördüğü ve kaydettiği her şeyin bilgisayar korsanları tarafından da analiz edilmesine ve üçüncü şahıslara pazarlanmasına neden olabilir.

5. **Bu parçadan** "artırılmış gerçeklik"**le ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Klasik bilgisayarların değil, kendine özgü özellikleri olan bir aracın kullanıldığına

B) Çevredeki nesne ve canlıların daha gerçekçi ve ayrıntılı bir biçimde algılanmasını sağladığına

C) Yol açtığı riskli durumların, kullanımını sınırlandırdığına

D) Farklı duyulara seslense de daha çok, görsel amaçlarla kullanıldığına

E) Sanal gerçeklikten daha gelişmiş bir teknoloji olduğuna

6. I. Artırılmış gerçeklikte kullanılan teknolojilerin, bilgisayar sistemlerinden bağımsız hareket etmesine

II. Kişilerin artırılmış gerçeklik sayesinde gördükleri mekânlarla ilgili daha net bilgiler edinebilmesine

III. Artırılmış gerçeklik yoluyla elde edilen bilgilerin başkalarının yasa dışı kullanımına açık olmasına

Bu parçadaki altı çizili sözle, yukarıda verilenlerden hangilerine gönderme yapılmıştır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) Yalnız III E) II ve III

7 - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Çocukluğumuza ve o dönemlerde öğrendiklerimize dair çok az şey hatırlarız. Çünkü duyduğumuz ya da öğrendiğimiz çoğu bilgi, kendi deneyimlerimize dayanmaz. Hatırladığımız bilgilerse çoğunlukla kendimizle bir şekilde bağ kurduğumuz bilgilerdir. Yani deneyimlediğimiz bilgiyi daha kolay hatırlıyoruz. Bu durum, psikoloji literatüründe "öz referanslama etkisi" olarak biliniyor ve çok erken yaşlarda ortaya çıkıyor. Yani üç yaşından itibaren çocuklar bir bilgiyi öğrenirken kendilerini işin içine kattıklarında o bilgileri; başkalarıyla ilişkili olan ya da bir şekilde duydukları bilgilere göre daha net hatırlıyor. Bu konuda yapılan bir deneyde, 4-6 yaş arası çocuklardan, alışveriş sırasında satın alınan bazı ürünlerin yarısını kendi sepetlerine yarısını da başka bir kişinin sepetine koymaları istendi. Ardından, çocuklara ürünler tekrar gösterildi ve bu ürünlerden hangilerini önceki oyundan hatırladıkları soruldu. Çocukların "kendilerine" ait sepete koydukları nesneleri başkasının sepetine koyduklarına kıyasla daha doğru biçimde hatırladıkları görüldü.

7. **Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?**

A) Bireyler, belli bir yaşa kadar soyut düşünme yetenekleri gelişmediği için öğrendikleri bilgileri hatırlayamamaktadır.

B) Çocukların öğrendikleri bilgilerin kalıcı olması, bu bilgileri ne kadar tekrar ettiklerine bağlıdır.

C) Bilginin etkili bir biçimde öğrenilmesi için bireysel çalışmalar yerine grup çalışmaları tercih edilmelidir.

D) Günlük yaşamda pratik bir yarar sağlamayan bilginin öğrenilmesi hem çok güçtür hem de gereksiz bir çabadır.

E) Çocuklar, günlük yaşamlarına uyarlayıp kendilerinin bir parçası kıldığı bilgiyi daha kalıcı biçimde öğrenmektedir.

8. **Bu parçaya göre dört mevsimin özelliklerini öğretmek isteyen bir öğretmen, aşağıdakilerden hangisini yaparsa** "öz referanslama etkisi"**ni dikkate almış olur?**

A) Kimi öğrencilerinden dört mevsimi tanıtacak şekilde giyinmelerini istemesi

B) Dört mevsimin özelliklerini her fırsatta hatırlatması

C) Mevsimleri sembolize eden seslerden yararlanması

D) Mevsimsel farklılıkları gösteren etkileyici fotoğraflar göstermesi

E) Mevsimlerle ilgili şiirler ve hikâyeler okuması

1-A	2-D	3-D	4-B	5-C	6-D	7-E	8-A

Paraf Yayınları

1 - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Orta Doğu başta olmak üzere pek çok ülkede tarımı yapılan siyez, on bin yıllık uzun geçmişiyle, buğday türlerinin atası. Bugüne kadar korunan genetik yapısı, besin değeri, canlı ve cansız etmenlere karşı dayanıklılığı siyezi birçok ülkede araştırmanın odak noktası hâline getirdi. Ülkemizde ilk olarak Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde tarımı yapıldığı tahmin edilen siyez, bugün düşük verimli dağlık arazilerde yetiştirilerek o bölge insanının ihtiyacını karşılamaktadır. Siyez, morfolojik yapısı bakımından diğer buğday türlerinden farklıdır. Örneğin "kavuz" olarak adlandırılan en dış katmanının yapısı diğer buğday türlerine kıyasla daha dirençli olduğu için siyez, çevreden gelebilecek zararlara karşı daha dayanıklıdır. Siyezin ayırt edici bir diğer özelliği de düşük glisemik indeksidir. Karbonhidrat miktarı düşük olduğundan kandaki şeker oranını birden yükseltmez ve vücutta ani açlık hissinin oluşmasını engeller. Sert iklim koşullarına dayanıklı olmasına rağmen verim oranı günümüz buğdaylarından düşük olduğu için siyezin ticari açıdan geliştirilmesi gerekiyor. Islah edilmiş buğdayların ekim alanlarının artması, siyez ekim alanlarının azalmasına yol açıyor.

1. **Bu parçadan** "siyez buğdayı"**yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Günümüzde küçük alanlarda da olsa tarımı yapılmaktadır.
B) Ticari açıdan verimsiz oluşu, ekiminin sınırlı kalmasına yol açmıştır.
C) Günümüzde ıslah edilerek modern buğdaya dönüştürülmektedir.
D) Ülkemize özgü bir tür değildir.
E) Buğday ailesinin en eski üyesi olan bu tahıl, genetik özelliklerini korumaktadır.

2. I. İçerdiği besin değerleriyle açlık ve tokluk hissini dengelemesi
II. Sert iklim koşullarında ve tarıma çok elverişli olmayan bölgelerde yetiştirilebilmesi
III. Fiziksel yapısının, dış etkenlere karşı dayanıklı olması
IV. Üretiminin çok kolay ve masrafsız olması

Bu parçaya göre yukarıda verilenlerden hangileri siyezi diğer buğday türlerinden ayıran özelliklerden biri değildir?

A) Yalnız I B) I ve III C) II ve IV D) Yalnız IV E) III ve IV

3 - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kısa süreli bellek, isminden de anlaşılabileceği gibi, sınırlı birim miktardaki bilgiyi kısa bir süreyle tutabilen bir bellek türüdür. Bu konuda klasikleşmiş bir örneği biz de verelim. İlk ve belki de son kez arayacağınız bir telefon numarasına baktınız, aradınız ve sonra? Eğer özel bir çaba göstermezseniz numarayı bir daha hatırlamayacaksınız. Bu tür görevler tipik bir kısa süreli bellek etkinliğidir. Kısa süreli belleğin tutabildiği bilgi miktarının 5-9 birim aralığında olduğu bulunmuştur ve bu bilgi yaklaşık 30 saniye kadar tutulabilmektedir. Burada "birim" kelimesinin kullanıldığına dikkat ediniz. Bu tercih, kısa süreli belleğin daha etkin kapasiteyle kullanılmasını sağlayan kümeleme özelliğinden ileri gelmektedir. Kümeleme, birimleri bazı düzenleme ilkelerine dayanarak daha büyük birimler hâlinde birleştirip yeniden şekillendirmektir. Örneğin, arka arkaya dizilmiş birbiriyle ilgisiz 8 harfi hatırlamak mı daha kolaydır yoksa dörder harfli iki kelimeyi hatırlamak mı? Şüphesiz kelimeler daha kolay geri getirilecektir. Çünkü onlar aslında kümelenmiş oldukları için 2 birim bilgi hâline gelmişlerdir. Aynı şeyi, sayılar ve tarihler için de düşünebilirsiniz.

3. **Bu parçadan hareketle** "kısa süreli bellek" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Kümeleme, hatırlanmak istenen birim sayısını azaltmaya yaramaktadır.
B) Kümeleme, bilginin akılda tutulmasını kolaylaştırmaktadır.
C) Birimler, kümelemeyi oluşturan ögelerden biridir.
D) Sınırlı bir sürede işlevini yerine getirmektedir.
E) Kelimelere göre, sayılar daha uzun süre akılda tutulmaktadır.

4. **Bu parçaya göre kısa süreli bellekte birim kelimesinin kullanılma nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kapasitesinin kişiye göre değişkenlik göstermesi
B) İşlevselliğinin kişinin yapacağı bilinçli zihinsel faaliyetlere bağlı olması
C) Harf ya da sayıların bir araya getirilmesiyle hatırlamayı basitleştirecek kümeler oluşturulabilmesi
D) Harf ve sayıların fonetik değerlerini ortaya çıkaracak bir teknik olması
E) Problem türü işlemlerin çözümünü kolaylaştırması

Paraf Yayınları

5 - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Öykü yazıyor, fırsat buldukça öykü ve roman çevirileri yapıyorum. Zamanımın büyük bölümünü okumaya ayırıyorum. Okumayı planladığım çokça kitap var. Okunacaklar bir derya, okuduklarım onların yanında damla. Elimden geldiğince okuma planlarımı uygulamaya çalışıyorum. Okuyarak, yazarak edebiyatın içinde, akışta kalmaya; orada nefes almaya gayret ediyorum. Edebiyatın mutfağında vakit geçirmek, edebiyat sitelerini ve dergileri takip etmek mutlu ediyor beni. Çağdaşlarımızın ve ismini edebiyat tarihine geçirenlerin eserlerini, farklı coğrafyaların yazınlarını takip etmeye çalışmak zor ama ziyadesiyle faydalı. Eleştirel okuma yapmak da kendi yazdıklarına yabancılaşarak bakma yetisi kazandırıyor bana. Bu şekilde onları hak ettikleri koltuğa oturtabiliyorum. Bunun yanında felsefe, psikoloji, sosyoloji kitapları önüme yeni kapılar açıyor; hayal evrenimi genişletiyor.

5. **Bu parçada geçen altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Anlatımda kişiliğini gizlemek
B) Yapıtlarında anlattıklarıyla ters düşmek
C) Yapıtlarındaki olumsuzluklara dikkat çekmek
D) Yapıtlarını dışarıdan bir gözle değerlendirmek
E) Yapıtlarında anlattığı düşünceleri savunmaktan vazgeçmek

6. **Bu parçanın yazarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Okuduğu kitapları yeterli görmemektedir.
B) Edebiyatın gündeminden kopmamaya çalışmaktadır.
C) Hem güncel hem de geçmişteki yazarların eserlerini okumaktadır.
D) Farklı disiplinlere ait kitapları okumasının ufkunu genişlettiğini düşünmektedir.
E) Okuduğu kitapların büyük bölümünü, edebiyat dışı alanlarda yazılmış yapıtlar oluşturmaktadır.

7 - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Geçmişte gerçekleşen olaylarla ilgili "Şöyle olsa daha iyi olurdu, şöyle olmadığı için böyle oldu. Keşke öyle olmasaydı ya da iyi ki öyle oldu." gibi pek çok senaryo üretilebilir. Geçmişe dair bu tür alternatifler geliştirme durumuna "karşıolgusal düşünme" adı veriliyor. Bu, bir anlamda geçmişin yeniden inşa edilmesi, bir tür zihinsel simülasyon anlamına geliyor. Karşıolgusal düşünme iki yönde gerçekleşiyor. Bunlardan ilki, kişinin yanlış karar verdiğini düşünerek pişmanlık duyduğu yukarı yönlü karşıolgusal düşünce. İkincisi ise "Daha kötü olabilirdi ama olmadı." sözüyle ifade edilebilecek olan aşağı yönlü karşıolgusal düşünme. İlk düşünme biçiminde kişi pişmanlık duyarken ikincisinde bir tür teselli bularak kendini rahatlatıyor. Aynı zamanda bir psikoterapi yöntemi olan karşıolgusal düşünmenin psikolojide bir tedavi olarak kullanılması, 1970'lere dayanıyor. Yaptıkları terapilerde aşağı yönlü karşıolgusal düşünmenin hastayı rahatlattığını keşfeden psikiyatristler, hastaları bu şekilde düşünmeye yönlendiriyor.

7. **Bu parçadan hareketle** "karşıolgusal düşünme"**yle ilgili olarak**

I. Gerçekleşen olaylarla ilgili varsayımlara dayandığı
II. 1970'li yıllardaki psikoloji araştırmaları sırasında tanımlandığı
III. Kişinin düşünme biçimine göre farklı adlandırıldığı
IV. Kişideki psikolojik rahatsızlıkların bir göstergesi olduğu

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız IV B) I ve III C) I ve IV
D) II ve IV E) III ve IV

8. **Bu parçaya göre aşağıdaki sözlerden hangisi,** "aşağı yönlü karşıolgusal düşünme yöntemi"**ne başvuran bir psikiyatristin telkininden sonra bakış açısını değiştiren bir hastaya ait olabilir?**

A) Keşke memleketimden hiç ayrılmasaydım, o zaman bu sorunlar başıma gelmezdi.
B) Ailemle daha çok vakit geçirmediğim için çok üzgünüm.
C) Aracımı ağacın altına park ettiğim için aracım fırtınada bu kadar büyük zarar gördü.
D) O gün hiç dışarı çıkmayı düşünmüyordum aslında ama boş bulunup çıkmasam iyi olurmuş.
E) Bina yıkıldığında ailemden ya da sevdiklerimden biri de içinde olabilirdi.

1-C 2-D 3-E 4-C 5-D 6-E 7-D 8-E

Paraf Yayınları

1 - 3. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Yaz aylarında bazen sıcaklar yüzünden, bazen ertesi gün işe gitmeyecek olmanın verdiği rahatlıkla normal zamana göre geç yatıyor, geç kalkıyoruz. Bunu da en çok çocuklar ve gençler yapıyor. Akşamları sürekli bilgisayar kullanan, telefonuyla meşgul olan veya televizyon seyreden çocuklar uyumakta zorluk çekiyor. Bir araştırma, beyindeki uyku merkezinin, bilgisayar veya televizyondan gelen ışığı "Gündüz daha bitmedi." diye algılayarak uyku sinyalleri göndermediğini ortaya koydu. Son 5 yılda uyku problemi yaşayan çocuk sayısında görülen yüzde 26'lık artış, buna bağlanıyor. Geç saatlere kadar ekran başında kalan çocukların biyolojik uyku saatleri altüst oluyor. Bu çocuklar, yetişkinliklerinde de uyku problemleri veya sürekli bir uyku yoksunluğu yaşıyor. Ekran başında harcanan zaman arttıkça uyku süresinin azaldığı, uykusuzluk ve depresyona bağlı şikâyetlerin arttığı biliniyor. Öte yandan iyi ve yeterli uyku, beyni besliyor, güçlendiriyor. Yüksek notlar, erken yatmak ve yeterli uyumakla doğrudan bağlantılı. Erken yatıp yeteri kadar uyuyan çocuklar; öfkelerini, sevinçlerini, hüzünlerini dizginlemeyi bildiği gibi nerede, nasıl hareket edeceklerini de biliyor. Bu çocuklar, arkadaşlarıyla ve öğretmenleriyle neredeyse hiç çatışma yaşamıyor.

1. **Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Sayısal verilerden yararlanılmıştır.
B) Nesnel veriler kullanılmıştır.
C) Koşul bildiren cümleye yer verilmiştir.
D) Aşamalı bir durumdan söz edilmiştir.
E) Bazı düşünceler gerekçeli olarak sunulmuştur.

2. **Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?**

A) Çocukların zekâ kapasitelerini artırıcı bir işlev gören uyku, onların okul başarılarını da etkilemektedir.
B) Zamanında yatıp uykusunu alan çocuklar, duygu ve davranışlarını daha kolay kontrol edebilmektedir.
C) Ekran karşısında geçirilen süreyle depresif şikâyetler ve uykusuzluk arasında doğrusal bir bağlantı vardır.
D) Günlük uyku süresinde belirgin bir azalmaya yol açan depresyon, gençleri ekranlara daha fazla bağlamaktadır.
E) Elektronik cihazların yaydığı ışık, uyku düzenini gece ve gündüz sistemine göre ayarlayan beynin yanılmasına yol açmaktadır.

3. **Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?**

A) Çocuklardaki uykusuzluk problemi, çocuklar ekranlardan uzaklaşsa bile hemen geçmemektedir.
B) Çocuklardaki ekran bağımlılığı, yaşam boyu sürecek bir uykusuzluk problemine yol açabilmektedir.
C) Çocukların yetişkinlerden daha az uyumalarının nedeni teknolojiyle daha erken tanışmalarıdır.
D) Çocuklarda görülen uykusuzluk problemi, teknolojik cihazların yaygınlaşmasıyla ortaya çıkmıştır.
E) Ebeveynlerin ekran karşısında geçirdikleri zaman, çocukların uyku düzenini olumsuz etkilemektedir.

Paraf Yayınları

4 - 5. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Sosyal medya; Web 2.0'ın kullanıcı hizmetine sunulmasıyla birlikte, tek yönlü bilgi paylaşımından çift taraflı ve eş zamanlı bilgi paylaşımına ulaşılmasını sağlayan medya sistemidir. Aynı zamanda kişilerin internet üzerinde birbirleriyle yaptığı diyalogların ve paylaşımların bütünüdür. Devamlı olarak güncellenebilme imkânı, çok geniş kitlelerce çoklu kullanıma uygun bir yapıya sahip olması, kullanıcıların paylaşım yapmalarına olanak tanıması ile sosyal medyanın kullanıcı sayısı sürekli artış göstermektedir. Sosyal medya platformları metin, video, fotoğraf, fikir ve daha birçok farklı öge paylaşımına imkân tanıyan yapısı ile kullanıcılarının yalnızca içerik tüketici konumunda olmadan üretici pozisyonunda da yer alabildikleri, dolayısıyla gelir de sağlayabildikleri dijital bir platformdur. Günümüz ortamında işletmeler; ticari faaliyetleri çerçevesinde geliştirdikleri stratejilerini, reklam ve tanıtımlarını hatta ürün pazarlamalarını daha çok hedef kitleye, daha hızlı ulaşılabildiği için sosyal medya platformları üzerinden gerçekleştirmektedir. Hatta hedef kitlenin tercihlerini, gereksinimlerini, ilgi alanlarını öğrenerek bu bilgiler doğrultusunda reklam kampanyaları yapabilmektedir. Aynı zamanda sosyal medya; müşteri ve işletmeleri bir araya getirmekte, marka bilinirliğine katkı sağlamakta, ürün satışını artırmaktadır.

4. **Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi sosyal medyanın şirketlere sağladığı kolaylıklar arasında gösterilemez?**

A) Potansiyel müşteri kitlesine ulaşabilme
B) Ürünlerin tanınırlığına katkı sağlama
C) Hedef kitleyle ilgili daha somut bilgilere ulaşma
D) Reklam ve tanıtımları ücretsiz bir şekilde gerçekleştirme
E) Üreticiyle tüketiciyi buluşturma

5. **Bu parçadan sosyal medya ile ilgili**

I. İnsanların; aradıkları, ilgilendikleri içeriklere kolayca ulaşmasını sağlamaktadır.
II. Bir noktadan çok sayıda kişiye yayın yapan tek yönlü bir bilgilendirme ve yönlendirme sistemidir.
III. Sosyal iletişimin kelimeler, görseller, ses ve görüntü dosyaları yolu ile sağlandığı bir yapıya sahiptir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

6 - 7. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Latince "bakmak", "işlemek" anlamına gelen "colere" kökünden gelen kültür; bireysel olduğu kadar bireyüstü bir yapı olarak bir bakım ve bu bakımın sonucunda ulaşılan bir olgudur. (II) Kültürün oluşumu pek çok bireyin çabasına, kendilerine aktarılan kültürel ögeleri benimsemesine, işlemesine ve onu kendinin kılma yolundaki çalışmalarına dayanır. (III) Dolayısıyla kültür, kalıtım yoluyla değil, gelenek ve eğitim yoluyla gelecek nesillere aktarılır. (IV) Kültür, donmuş bir formlar şemasının kendisini gerçekleştirdiği bir yer değil, özgür yaratmaların dünyasıdır. (V) Kültür; dil, felsefe, ahlak, sanat, bilim, tarih, din, eğitim, hukuk, ekonomi ve siyasetle yakından ilişkilidir. (VI) Dil; kültürü kendisinden bağımsız olarak düşünemeyeceğimiz, kültürün her bir ögesine damgasını vuran, kültürel ortamın her yerinde etkisini hissettiren bir ögesidir.

6. **Kültür kavramının ele alındığı bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) I. cümlede, tanımı yapılmıştır.
B) II. cümlede, kolektif bir çaba sonucu ortaya çıktığından söz edilmiştir.
C) III. cümlede, büyüklerden çocuk ve gençlere iletilerek geleceğe kaldığı belirtilmiştir.
D) V. cümlede, değişik alanlarla olan ilişkisinden söz edilmiştir.
E) VI. cümlede, dil yoluyla sonraki nesillere aktarıldığı belirtilmiştir.

7. **Bu parçadan kültürle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?**

A) İnsanın kişiliğini aracısız olarak yansıttığı
B) Nesilden nesile aktarılarak varlığını devam ettirdiği
C) İnsanın eli, emeği ve düşüncesiyle ortaya çıktığı
D) Bilim ve sanattan ayrı düşünülemeyeceği
E) Canlı ve değişime açık bir yapısının olduğu

Paraf Yayınları

1-D 2-D 3-B 4-D 5-E 6-E 7-A

1 - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Hayatın en önemli gerçeği samimiliktir. Bu itibarla, hayat ile bağı olan edebiyat, mutlaka samimi bir edebiyattır denebilir. Hayatı en gizli, en karışık yönleriyle anlatmayan, birey ve toplum olarak duygularımızı tıpkı hayatta olduğu gibi saf ve derin bir şekilde duyurmayan; üzüntülerimizi, felaketlerimizi, açık açık yansıtmayan bir edebiyat, hayat ile ilgisiz ve sahte bir edebiyattır. Öyle bir edebiyat, kelimeleri dizip onları işleyen pek hünerli kuyumcular çıkarabilir. Belki onlar çok süslü, çok göz alıcı şeyler yapabilir. Fakat bütün bu sahte ürünler muntazam kış bahçelerinde yetişen iri yapraklı, parlak renkli çiçeklere benzer. Uzaklığından dolayı bize çok çekici, çok harikulade görünen o meçhul sıcak iklimlerin bu göz kamaştıran ürünleri nasıl açık bir havaya, sert bir rüzgâra dayanamazsa hayat ile ilgisi olmayan böyle bir edebiyat da zamanın yok edici kasırgaları önünde süpürülüp gitmeye mahkumdur.

1. **Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?**

A) Sanat eseri, birey ve toplum arasında bir denge kurarak var olmalıdır.

B) Yaşamın içinden çıkıp ondan beslenmeyen eserlerin ömrü kısa olur.

C) İnsana bir şeyler katmayan bir yapıtın geniş kitlelere ulaşacağı söylenemez.

D) Bir eserde aranan en önemli özellik, içerikle üslubun uyum içinde olmasıdır.

E) Yapıtlarında yaşama yer veren sanatçının, anlatım üzerinde çok durmasına gerek yoktur.

2. **Bu parçada edebiyatla ilgili olarak vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Edebiyatın, insana dolayısıyla topluma has bir uğraş olduğu

B) Toplum ile edebiyatı ayrıştırmanın mümkün olmadığı

C) Edebiyatın toplumsal ilişkiler ağının bir parçası olarak varlık kazandığı

D) Edebiyatın kendi yapısı içinde gerçek yaşamı ifade ettiği

E) Yaşamın keşfi ve yorumlanmasının edebiyatla gerçekleştiği

3 - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir dönemi kapatıp bir başkasını açan devletlerin kültürel birikimleri çağlar boyu varlığını korumuştur. Asurlular bunlardan biriydi. Kurdukları devlet düzeni, arkadan gelenlerce de uygulandı. Mezopotamya'da kurulan bu devlette kral, tanrıların yeryüzündeki temsilcisiydi. Onlardan aldığı güçle ülkeyi yönetiyordu. Kültepe başta olmak üzere yayıldıkları bölgelerde gerçekleştirilen kazılar, onlarla ilgili birçok tarihî bilginin ortaya çıkarılmasını sağladı. Kolay yıpranmayan kil ve taş materyaller üzerine işledikleri metinler, bize kadar gelebilmişti. Bu belgelere göre Asurlular, ticaret yolları üzerindeki devletlerle anlaşıyor; kervanlarının yol üzerindeki devletlerin bölgesinden geçmesi karşılığında onlara önemli miktarlarda ücret ödüyordu. Buna karşılık o devletler, Asurlu tüccarların kullanması için yol, köprü ve hanlar yapıyor; kervanlarının güvenliğini sağlıyordu. Değerli yükler zarar görürse veya yağmalanırsa olayın yaşandığı bölgeyi kontrolü altında tutan devletler tazminat ödüyordu.

3. **Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?**

A) Kendilerine ilahi bir güç atfedilen yöneticiler, ülkelerine daha da zenginleştirmişlerdir.

B) Ticaretin gelişmesi için gereken altyapı hazırlayan uluslar büyük uygarlıklar kurmuştur.

C) Tarihte ticarete önem veren uluslar, insanlığın gidişatını değiştirecek devletler kurmuştur.

D) Tarihin gidişine yön veren ulusların ortaya koyduğu uygarlıkların etkileri uzun sürmüştür.

E) Anlaşmaların yazıya dökülmesiyle birlikte devletler arası ticaret daha güvenli hâle gelmiştir.

4. **Bu parçada** "Asurlular"**la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?**

A) Diğer devletleri ekonomik olarak baskı altına aldıklarına

B) Devlet yönetimi anlayışına dinsel bir nitelik kazandırdıklarına

C) Dayanıklı malzemeler kullandıkları için yazılı metinlerinin günümüze ulaştığına

D) Komşu ülkelerle tüccarların mal güvenliğini garanti altına alan anlaşmalar yaptıklarına

E) Ortaya koydukları devlet yönetimi sisteminin daha sonra başka uluslara model olduğuna

Paraf Yayınları

5 - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Dilimizin kirlenmeye başladığı bir dönemdeyiz ve herkes bundan payını almaktadır. Radyo, televizyon, internet ve sosyal medya ne yazık ki dilimizi her geçen gün daha da içinden çıkılmaz bir hâle getirmektedir. Bu konuda birilerinin bir şeyler yapması zorunluluk hâline gelmiştir artık. Bu, "birileri" sözünün içine herkes kendisini koymalı ve kendisini kalan son mücadele insanı olarak düşünmelidir. Çünkü ancak böyle düşünürsek, sorumluluk alırsak toplumdaki dil kirlenmesinin, yozlaşmanın önüne geçebiliriz. Türkçe konuşan her insan, kökü binlerce yıl öncesine giden, atalarımızın emaneti güzelim dilimizi savunmak ve korumak zorundadır.

5. **Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Dildeki kirlenmeyi durdurmak için uzun vadeli planlar yapılmalıdır.

B) Toplumdaki kötüye gidişe dur diyebilmek için dildeki kirlenmeyi önlemek gerekir.

C) Basın ve yayın araçlarıyla başlayan toplumdaki bozulma, dilin kirlenmesine yol açmıştır.

D) İnternette ve sosyal medyada yapılacak bilinçli çalışmalarla dil kirlenmesinin önüne geçilebilir.

E) Dilimizdeki kirlenmenin önlenmesi için her bireyin harekete geçerek bir şeyler yapması gerekir.

6. **Bu cümledeki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?**

A) Büyük önderler, yolunu yitirmiş kalabalıklara kılavuzluk yapmış, onları düze çıkarmıştır.

B) Çalışmak için Almanya'ya giden Türk ailelerinin yaşadığı sorunlar hikâye ve romanlara konu olmuştur.

C) Ekonomik yapıdan kaynaklanan nedenler, bir toplumun bozulmasında en önemli unsurlardan biridir.

D) Batı toplumunda sosyal alanda yaşanan dönüşümler zaman içinde bütün dünyayı etkilemiştir.

E) İnternet ve sosyal medyada yapılacak bilinçli çalışmalarla toplumsal kırılmaların önüne geçilebilir.

7 - 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Gerek dünyada gerekse ülkemizde, enerjiye olan talebimiz azalmadığı gibi yıllara göre de sürekli artış gösteriyor. Talepteki artıştaki en önemli etken, gelişmekte olan ülkelerin sanayi sektöründeki artan ihtiyaçları. Bu anlamda, talep artışının büyük kısmının, Çin ve Hindistan gibi Asya Pasifik Bölgesi'ndeki ülkelerden gelmesi bizi şaşırtmıyor. Bu ülkelerde elektrik üretiminde en fazla kömür kullanılırken petrol, taşıma sektöründe; doğal gaz ise ısınma alanında talep görüyor. Son yıllarda, rüzgâr ve güneş enerjisi gibi yeni ve yenilenebilir kaynaklara yatırım ciddi şekilde artsa da bugün bu kaynakların toplam enerji sektöründeki oranı hâlâ oldukça düşük düzeylerde. 2017 yılı itibarıyla, tüm dünya olarak enerji gereksinimimizin yarısından fazlasını petrol ve doğal gazdan karşılıyoruz. Dünya petrol üretiminin neredeyse yarısını Orta Doğu ülkeleri karşılıyor ve tüm dünyada her gün yaklaşık 500.000 akaryakıt tankeri dolusu petrol tüketiliyor.

7. **Bu parçaya göre bir ülkenin aşağıdakilerden hangisini yapması, enerji gereksinimini diğerlerine göre daha çok artırır?**

A) Keşfedilmemiş bölgeleri turizme açması

B) Deniz taşımacılığına ağırlık vermesi

C) Yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırım yapması

D) Yeni otomobil fabrikaları kurması

E) Eğitim alanındaki istihdama ağırlık vermesi

8. **Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?**

A) Enerji gereksinimini karşılamada petrol ve doğal gaz en büyük paya sahiptir.

B) Birçok ülke, ulaşım kolaylığından dolayı Orta Doğu petrolünü tercih etmektedir.

C) Enerji ham maddesinin ağırlıklı olarak kullanıldığı belli sektörler olabilmektedir.

D) Asya Pasifik Bölgesi ülkeleri dünyada üretilen enerjinin önemli bir kısmını kullanmaktadır.

E) Yenilenebilir enerji kaynakları dünyanın enerji ihtiyacını karşılamaktan uzaktır.

Paraf Yayınları

1-B	2-C	3-D	4-A	5-E	6-C	7-D	8-B

1 - 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Önemli bir arkeolojik keşif olan Göbekli Tepe'deki kazılardan elde edilen bulgular; insanlık tarihinin yeniden yazılmasını ve insanın doğayla ilişkisi, yaşam biçimi, ürettikleri, inançları, mimarisi, sosyal ilişkileri, ortaya koyduğu sanatı gibi daha birçok yönünün tekrar gözden geçirilmesini sağladı. (II) Göbekli Tepe'nin keşfi ve kazılardan çıkan eserlerin değeri, bu alanı ulusal sınırlardan küresele taşıdı ve Göbekli Tepe, tüm insanlığın ortak mirası olarak önem kazanmaya başladı. (III) Özellikle uluslararası alanda Göbekli Tepe konusunda bilimsel çalışmaların artmaya ve çeşitlenmeye başlaması, arkeoloji bilimi yanında antropolojiden tarihe, coğrafyadan sosyolojiye, teolojiden mimariye kadar birçok bilim alanının konuya olan ilgisini artırdı. (IV) Ulusal düzeyde ise 2019 yılı Göbekli Tepe Yılı olarak ilan edilmiş ve resmî açılışın yapılması ile Göbekli Tepe, yerli ve yabancı turistler için gezilesi bir destinasyon hâline gelmiştir. (V) Geçmişte uzun yıllar tapınak olarak kullanılan ve önemli bir inanç merkezi olan Göbekli Tepe, günümüzde mekânsal olarak yeniden üretilmiş ve görsel tüketime dayanan bir turistik merkeze dönüşmüştür.

1. **Bu parçadan** "Göbekli Tepe" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?**

A) Günümüzde yapılış amacı dışında kullanıldığı
B) Turizmin tarihsel gelişimiyle ilgili ipuçları taşıdığı
C) İnsanlık tarihine olan bakışı değiştirdiği
D) Çeşitli disiplinlerin ilgi alanına girdiği
E) Etkisinin ulusal sınırları aştığı

2. **Göbekli Tepe'nin ele alındığı bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) I. cümlede, ortaya koyduğu yeniliklerle ilgili genel bir tespitte bulunulmuştur.
B) II. cümlede, kazandığı öneme dikkat çekilmiştir.
C) III. cümlede, yargı, gerekçesiyle birlikte verilmiştir.
D) IV. cümlede, kanıtlanabilir yargılara yer verilmiştir.
E) V. cümlede, eski önemini yitirdiği vurgulanmıştır.

3 - 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bitkiler ve hayvanlar gibi böcekler de günlük aktiflik-pasiflik döngüsüne sahiptir. Böcek türlerinin birçoğu ya sadece gündüz ya da sadece gece aktiftir. Kalan vakitlerde dinlenirler. Böceklerin uyku aşamaları bizimkine benzemez. Örneğin karasal memelilerle kuşlarda görülen ve uykunun rüya görme ile ilişkilendirilen bölümüne onlarda rastlanmaz. Uyku davranışı memelilerinkine en çok benzeyen böcek türü ise meyve sineğidir. Gece uykusuz bırakılan meyve sinekleri, gündüz telafi uykusuna yatar. Uykusuzken basit labirentlerden kolayca çıkamayan ve öğrenme güçlüğü çeken meyve sinekleri, uyku ilaçlarına karşı memelilerle aynı davranışı sergiler. Akşamları dinlenmeye çekilen kelebekler, sıcaklık belli bir noktanın altına düştüğünde hareket edemez. Dışarıdan uyku gibi görünen, fizyolojik faaliyetlerin kısıtlandığı bir dinlenme şeklidir bu. Uykusuz kalan arılar ise buldukları yiyecek kaynaklarının yerini kovanlarındaki diğer arılara bildirirken hatalı yön tarifi yapar.

3. **Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılabilir?**

A) Rüya görme bütün canlı türlerinde görülen bir özelliktir.
B) Uyku düzeni bozulan canlılar düzenli uykuya geçmekte zorlanmaktadır.
C) Yaşamsal aktivitelerini gece ve gündüze göre düzenleyen farklı canlı türleri vardır.
D) Hayvanlarda ve böceklerde görülen uyku dönemi bitkilerde görülmemektedir.
E) Bütün canlılar gündüzleri hareket ederken geceleri uyuyarak dinlenme eğilimindedir.

4. **Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılamaz?**

A) Böceklerin uyuma biçimlerinin insanlardan farklı olduğuna
B) Uykusuzluğun böceklerde aktivite bozukluğuna yol açtığına
C) Memeliler ile bazı böceklerin uyku ilaçlarına aynı tepkiyi verdiğine
D) Kelebeklerin, sıcaklığın yüksek olduğu ortamlarda uykulu gözüktüğüne
E) Gece aktif olan böceklerin gündüz, gündüz aktif olan böceklerinse gece dinlendiğine

Paraf Yayınları

5 - 7. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

2021 Nobel Edebiyat Ödülü'nün sahibi Abdulrazak Gurnah, bir yandan roman ve öykü gibi türlere diğer yandan üniversitede bilim alanında kalburüstü eserlere imza attı. Romanlarında basitleştirilmiş klişe tasvirlerden kaçınması, hakikatlere sımsıkı bağlılığı ve karakterlerinin iki medeniyet arasındaki hikâyesini karşıtlık içinde değil de bir renklilik olarak ele alması; onun bu ödülü almasında en önemli etkendir. Bu durum, onun evrensel bir yazar olarak değerlendirilmesini ve yapıtlarının daha geniş bir okuyucu kitlesinde karşılık bulmasını sağlamıştır. Romanlarında odağa koyduğu aynı konuyu farklı karakterlerin perspektifinden göstermeyi seven bir yazardır o. Kimlik, aidiyet, bellek ve göç konuları, "İnsan, geçmişini gerçekten de geride bırakabilir mi?" sorusuna bir yanıt gibidir. Romanlarının kişileri memleketlerinden, Zanzibar'dan, ayrılıp İngiltere'ye göç etmiş; orada bir yaşam kurmuştur ama geldikleri yer hafızalarında hâlâ capcanlıdır. Nitekim kendisi de yirmisine gelmeden ülkesinden ayrılmış olmasına karşın doğduğu Zanzibar, her zaman imgelemindeki varlığını bütün canlılığıyla sürdürür.

Paraf Yayınları

5. **Bu parçaya göre Abdulrazak Gurnah'ın Nobel Edebiyat Ödülü almasında**

I. Sıradan, kalıplaşmış betimlemelere yer vermemesi
II. İnsanlığın her çağda ve her yerde yaşadığı sorunlara dikkat çekmesi
III. Farklı kültürleri bir çatışma sebebi değil, bir zenginlik olarak görmesi
IV. Yapıtlarının dünyanın pek çok yerinde geniş biri okur kitlesi tarafından okunması

yargılarından hangileri etkili olmuştur?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

6. **Bu parçadan Abdulrazak Gurnah ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Roman kişileriyle kendi yaşamı arasında benzerlikler görülmektedir.
B) Romanlarında okura aynı konuya ilişkin çoklu bir bakış açısı sunmaktadır.
C) Göç olgusunun, insanlarda kimlik bunalımına yol açtığını savunmaktadır.
D) Hem edebiyatçı hem de akademisyen kimliğiyle önemli yapıtlar vermiştir.
E) Doğup büyüdüğü coğrafyanın etkisini yaşamını sürdürdüğü yeni coğrafyada da güçlü bir şekilde hissetmektedir.

7. **Bu parçadaki altı çizili sözcüğü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?**

A) Yayın hayatına 2000 yılında başlayan dergi, kısa sürede seçkin bir okur kitlesi oluşturmuştu.
B) Bu okul, her zaman başarılı öğrencileriyle dikkat çekmiştir.
C) Ne yazık ki eskinin özgün yapılarını yıkıp yerine apartmanlar dikmekle çok yanlış yaptık.
D) Bu, geçmişten günümüze yetkin çalışmalara imza atan bir sanat ve kültür insanıdır.
E) Dünyanın değişik yerlerinde yaşanan sıra dışı olaylar hâlâ çözülemedi.

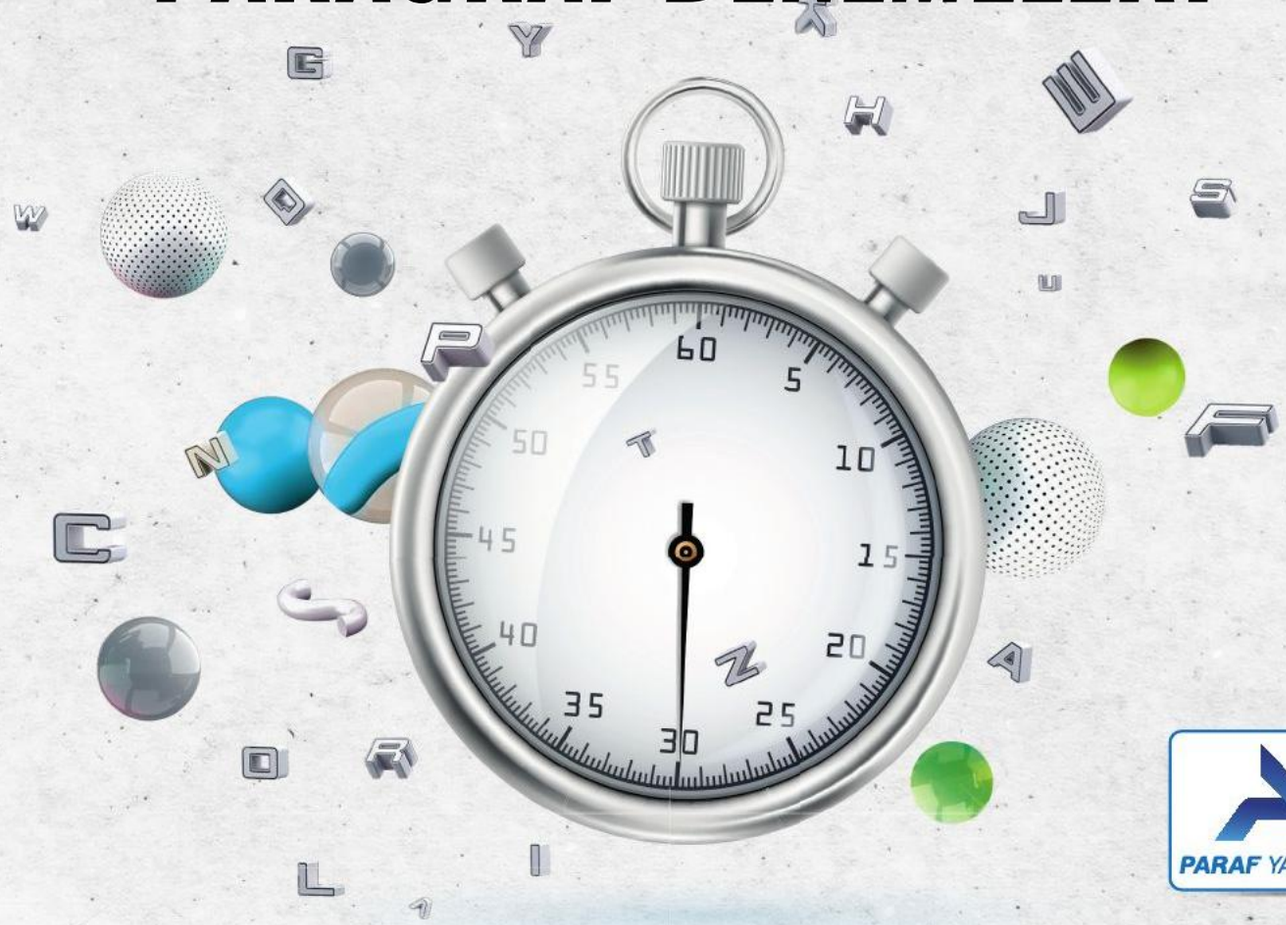
1-B	2-E	3-C	4-D	5-B	6-C	7-A

IQ

PARAGRAF

SORU KÜTÜPHANESİ

PARAGRAF DENEMELERİ

PARAF YAYINLARI

PARAF YAYINLARI

1. Çocuk kitaplarında biraz dolaylı bir anlatımla çocuğun kendisinin sonuç çıkarmasına fırsat verilmeli. Yetişkin de olsa çocuk da olsa okurun metni doğru okuyup değerlendirme yapacağına güvenilmeli. Günlük hayatta da çocuklara hep gelişmemiş insanlar olarak davranılıyor. Bazen aşırı korunuyor, bazen de görüş ve düşünceleri küçümseniyor. Çocuk kitaplarındaki en büyük sorunlardan biri bu. Basit bir dil tercih ediliyor. Çocuğun anlayamayacağı sanılıyor. Oysa çocukların algısı ve düşüncesi sanıldığından hızlı gelişir. Anlatım yetenekleri, dilleri genellikle düşüncelerinden geri kalır. Bu nedenle yani iyi anlatamadıkları için normal bir ifadeyi de anlayamayacakları sanılır. Oysa yetişkinlerden çok daha iyi anlarlar.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine karşı çıkılmaktadır?

A) Çocuk edebiyatı yazarlarının yetersiz pedagojik formasyona sahip olmasına
B) Çocuk kitaplarının, çocukların düş gücünü geliştirme yönünün ihmal edilmesine
C) Yazın dünyasında çocuk ve yetişkin edebiyatı ayrımının yapılmasına
D) Çocuklara yönelik eserlerde gündelik dilden farklı bir dil tercih edilmesine
E) Çocuk kitaplarında çocuklara hiçbir şey bilmeyen, eksik insanlarmış gibi davranılmasına

2. Okurlarımın eserlerimi beğenmesi ve takdir etmesi çok kıymetli. (I) Ancak salt okurlarımın beğenisini gözeterek benden beklenen yapıp güvenli alanımın dışına çıkmadığımda maalesef kendimi tekrar etmekten öteye gidemem. (II) Bu eşsiz hazineye ulaşabilmek için kendimi sınırları belirli bir alanda hapsetmekten hep kaçındım. (III) Bana yapılan övgülere ve yergilere eşit mesafede durmaya çalıştım. (IV) Bunların sanatıma yön vermesine asla izin vermedim. (V)

Bu parçada anlam akışının sağlanabilmesi için "Bir işi kendinizden ve değerlerinizden ödün verme yürekliliği göstererek daha da mükemmel hâle getirebiliyorsanız o zaman o işin verdiği tatmine paha biçilemez." **sözlerinin numaralanmış yerlerden hangisine getirilmesi gerekir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Fruktoz şurubu son yıllarda giderek artan oranlarda gıda endüstrisinde kullanılıyor. Fruktoz şurupları yaklaşık %50'den fazla fruktoz içeren, daha çok mısır nişasta glikozunun fruktoza dönüştürülmesi ile elde edilen şeker karışımlarıdır. Ayrıca %90 fruktoz içeren üçüncü bir ürün tipi de vardır ama kullanımı sınırlıdır. Fruktozun en önemli özelliği diğer basit şekerlere oranla daha tatlı olmasıdır. Meyvelerde daha fazla bulunduğundan meyve şekeri olarak da bilinir. Elma, üzüm, portakal, armut ve muz gibi meyvelerde doğal olarak mevcuttur.

Bu parçanın anlatımında aşağıda verilenlerden hangisi yoktur?

A) Açıklama B) Terimler
C) Olasılık D) Karşılaştırma
E) Sayısal veriler

Paraf Yayınları

4. (I) Süt, memeli hayvanların meme bezlerinde sentezlenen ve başta yeni doğanlar olmak üzere çocuklar, yaşlılar ve hastaların besin ihtiyacını karşılayan üstün özellikte bir gıda. (II) Bu nedenle gelişmiş ülkeler başta olmak üzere bütün toplumlar için süt, vazgeçilmez ve stratejik bir özelliğe sahip. (III) Gıda ve Tarım Örgütü istatistiklerine göre insanların toplam protein ihtiyacının Avrupa'da ve Kuzey Amerika'da büyük oranda sütten ve süt ürünlerinden sağlandığı görülüyor. (IV) Süt ile ilgili zaman zaman halka verilen eksik ve hatalı bilgiler süt tüketim alışkanlıklarında ve miktarında önemli değişikliklere yol açabilir. (V) Örneğin UHT teknolojisinin uygulandığı sütlerin sağlıksız olduğuyla ilgili yaygın ve yanlış bir kanaat var. (VI) Oysa teknolojinin gelişmesi ile birlikte UHT uygulaması birkaç saniye sürdüğünden, sütün fiziksel ve kimyasal özellikleri çok fazla etkilenmiyor. (VII) İşlem uygun şekilde yapıldığı takdirde ürün steril olduğundan sanılanın aksine herhangi bir katkı maddesine de ihtiyaç duyulmuyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

5. Sanatçı, ustaca kullandığı kalemi ve anlatımıyla edebiyatımızda seçkin bir yer edinmiştir. Bununla birlikte az rastlanır konu ve kurgu çeşitliliğiyle öyküsünü okurlar için çetin ceviz bir metin hâline getirmiş ama bu da ona farklılık kazandırmış tabii ki. Tam üçüncü okuyuşumda öykü kendini ele verdi, her şey aydınlandı kafamda en ufak detayına kadar. Yaşamda dikkat, farkındalık ve görmeyi bilmek aydınlığa ulaşmanın anahtarı ise bu kitapta da öyle. Bu öykü, bana çarpıcı bir ders verdi. Nasıl okumam gerektiğini bana bir kez daha anımsattı. Yazınsal ürünler çalakalem yazılmadığı gibi, üstünkörü okunmaz, okunmamalı da.

Bu parçada sözü edilen sanatçı ve yapıtıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Özgün bir kurguyla oluşturulduğu
B) Yetkin bir söyleyişe sahip olduğu
C) Evrensel mesajlarla okuru aydınlattığı
D) Özenli bir okuma gerektirdiği
E) Okurlarının anlamsal keşifler yapmasını sağladığı

6. Sosyoloji, insanların sosyal ilişkilerini ve kurumlarını inceleyen bir toplum bilimidir. Sosyoloji, insanların eylemlerinin sosyal ve kültürel yapılar tarafından nasıl şekillendirildiğini anlamaya çalışır. Toplum, aile, din, suç, devlet, ırk, kültür ve sosyal sınıflar gibi birçok konu sosyolojinin alanına girerken sosyoloji biliminin içeriğini de şekillendirir. Sosyoloji, içinde yaşadığımız ve hayatımızı şekillendiren sosyal dünyayı anlamak için farklı yollar ve bilgiler sağlar. Toplumsal yaşamdaki derin ve zor konuları irdeleyerek kabul görmüş gerçekliklerin ötesinde görüş açısı sunar. Özel analitik bakış açısı, sosyal teoriler ve araştırma yöntemleri sayesinde hem yaşamı hem de insanlık tarihini şekillendiren sosyal ilişkileri ele alır. Ayrıca kültürler ve kurumlar arasındaki farklılıkları analiz eden ve geliştiren bir disiplindir.

Bu parçadan "sosyoloji"**yle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Yeni bakış açıları ortaya çıkardığına
B) Farklı alanlardan etkilendiğine
C) Toplumsal ilişki içindeki insanı ele aldığına
D) Zamanla yöntemlerinde değişimlerin olduğuna
E) Ele aldığı konuların ne olduğuna

Paraf Yayınları

7. Montaigne, "Bugünüm yine boş geçti.", diyenlere kızar. "Daha ne olacaktı, yaşadın ya?" der. Evet, yaşadın. Anladığım yanlış değilse gördün, tattın, kokladın, acıktın, doydun, sevdin, hoşlandın, düşündün demeye getirir. Az şey mi bu? Hele sağlıklı olarak az şey mi? Acı çekebilirdik değil mi? İlle de bir iş yapmak mı gerekli yaşadım demek için? Bence de değil. Hep iş, hep çalışmak dayanılır şey midir? Etrafımızdaki bunca güzellik çepeçevre bizi kuşatmış dururken vaktin boş geçtiğini söylemek ne demek? Can sıkıntısı ne demek?

I. İyiliksever
II. Tez canlı
III. Yaşama sevincine sahip
IV. Elindekiyle yetinmesini bilen
V. İyimser

Bu parçada görüşlerine yer verilen kişi yukarıda verilenlerin hangileriyle nitelendirilemez?

A) I ve II B) II ve V C) III ve IV
D) Yalnız I E) Yalnız II

8. Bestseller şablonunun bir gereği olarak romanın, diliyle olduğu kadar, uğraştığı meselelerle de anlaşılır olması önem arz ediyor. Fazla felsefe yapar, fazla derinlere dalarsanız çok düşünmeye alışkın olmayan okuru kaçırırsınız. Bir yandan okura kendini "entelektüelmiş" gibi hissettirmeniz, bir yandan da kendini cahil gibi görmesine izin vermemeniz gerekiyor. Okur, "Amma ağır romanmış." deyip kitabı elinden bırakmamalı sonra.

Bu parçaya göre bestseller romanlarda bulunması gereken özellik aşağıdakilerden hangisidir?

A) İlgi görmesi için okurun istediği içeriğe sahip olması
B) Genel kabul gören konuları işlemesi
C) Rahat anlaşılır bir anlatımının olması
D) En eğitimsiz insana bile seslenebilmesi
E) Düşünsel yönünün belli bir kararda bırakılması

9. **Muhabir:**

(I) ----

Sinema Eleştirmeni:

— "Önemli olan duygudur." der Robert Bresson. Ben de belli bir yaşa kadar özensiz ve çok da seçici olmadan ne buldumsa izledim ve yazdım. Filmlerle ilişkimde duygular ön plandaydı hep. Benim gerçekten düşünmemi tetikleyen ve anlamak ihtiyacını duyguların önüne geçiren film bir Kieslowski yapıtı oldu. Bu filmi izledikten sonra sinemaya ve filmlere olan yaklaşımlarım değişti.

Muhabir:

(II) ----

Sinema Eleştirmeni:

— İnternet, başta okuma alışkanlığımız olmak üzere birçok alışkanlığımızı değiştirdi. Sinema üzerine yazabildiğimiz gazete sayfaları daralıp, dergiler kapandıkça yani hareket alanımız kısıtlandıkça internete yönelmek kaçınılmaz hâle geldi. Tercihten ziyade zorunluluk söz konusu yani. Esas olan, okura ulaşmak ve bunun için internette olmamız gerekiyorsa internette olacağız tabii.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Filmleri değerlendirirken duygularınız sizi yönlendirir mi?
(II) İnternette birçok kişiye hızlı ve kolay ulaşmak sizi nasıl etkiledi?

B) (I) Genellikle ne tür filmleri takip edip değerlendiriyorsunuz?
(II) İnternet, sinema dünyasına ne gibi değişimler getirdi?

C) (I) Sinemada izlediğiniz bir filmi hangi ölçütler doğrultusunda değerlendirirsiniz?
(II) Sizin için internette mi yoksa gazete ve dergilerde mi yazmak daha verimli oluyor?

D) (I) Sinemaya nerede ve ne zaman ilgi duymaya başladınız?
(II) İnternetin sinema seyircisini değiştirdiğini düşünüyor musunuz?

E) (I) Sinemaya olan bakışınızı kırılmaya uğratan bir film oldu mu?
(II) Sanal dünyadaki gelişmelerin sinema yazarları açısından ne tür etkiler doğurduğunu düşünüyorsunuz?

Paraf Yayınları

10. ----. Okuduğumuz bir klasiğin, ister *Suç ve Ceza* olsun ister *Madame Bovary*, genellikle taşıdığı anlamları ele alırız. Ancak o yapıtların anlatım biçimine, anlatıcıyı nasıl kullandığına, dil biçimine, cümle yapılarına bakarak okumak, okuma biçimimizi değiştirebilir ve okuduklarımıza farklı bakmamızı sağlayabilir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıda verilenlerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

A) Klasikler hep yüzeysel bir okumayla geçiştirilir, içerdikleri derin anlamlar görmezden gelinir
B) Her zaman klasiklerin içerik yönü, biçimsel yönünden önde tutulur
C) Klasikler, hep yazarının yazın dünyasındaki konumuyla değerlendirilir, onların yazınsal nitelikleri ele alınmaz
D) Klasiklerin anlatım biçimleri yazmaya yeni başlayanlarca ulaşılamaz görünür
E) Klasiklerde içerik anlatımın önüne geçmiş, yazarlar anlatımsal çeşitliliği önemsememiştir

11. Stres, kişinin hissettiği baskı ve gerginlik durumudur. Stressiz insan yoktur. İnsanlar olup bitenlere tepki verir ve bu, insanlarda stres oluşturur. Gereğinden fazlası, hastalıkların oluşmasının en büyük kaynağıdır. Kişinin çevresiyle uyumunu bozan stres, hastalık yapıcı etmenleri harekete geçirerek hastalıkların oluşmasını hızlandırır. Uyku problemleri, kaygı ve depresyon stresin sebep olduğu hastalıkların başında gelir. Stres, kalp-damar problemlerinin, diyabetin, yüksek kan basıncının, obezitenin, kalp krizinin en önemli nedenidir.

Bu parçada "stres" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

A) Her zaman zarar verici boyutta olmadığına
B) Kişinin zihinsel ve fiziksel gücünü azalttığına
C) Her insanda görüldüğüne
D) Hastalıkları tetikleyici etkisinin olduğuna
E) Kişilerle olan ilişkileri etkilediğine

12. Yirmi birinci yüzyılın başlarındayız ama dünyadaki gürültü, savaşlar, adaletsizlik, insan eliyle yaratılmış çirkinlik, umutsuzluk ve açgözlülük hâlâ can yakıyor. Kargaşa, sömürü ve haksızlıklar bitmiyor. Bütün bunları görmeyen, umursamayan ve dile getirmekle yaratacağı etkiyi küçümseyen yazar, sisteme bağlanmış, uysallaşmış demektir. Oysa yazmak, ----. Günümüzün yazara yüklediği sorumluluk budur. Onun sesi haklı, kararlı ve vurucu bir tona sahip olmalı; kesinlikle ucuzluk ve sıradanlığın dışında kalmalıdır.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıda verilenlerin hangisi getirilmelidir?

A) bugün her zamankinden daha fazla yaşamsal bir tepki ve sıradanlıktan kaçış olmalı
B) insanı rahatlatan ve yaşadığı ortamdan koparan sağaltıcı bir eylemdir
C) gerçek bir yazar için vazgeçilmez bir tutku ve mutluluk kaynağıdır
D) herkesin üstesinden gelemeyeceği zor bir uğraşıdır
E) yazarı gerçekler dünyasından düşler dünyasına taşıyan çok yönlü bir eylemdir

Paraf Yayınları

13. Sanat ürünleri, uzun yıllar tüketime direndi. Ustalar eserlerini, tüketmeye değil, emeğe adıyordu. Tüketimin ateş çemberi genişledikçe sanatın da bu çembere girmesi kaçınılmaz oldu ve sanat ürünleri de sonunda tüketime boyun eğdi. Önce romanlar, ardından hikâyeler, denemeler ve nihayet şiir... Kelimeler tüketilerek yazılıyor artık yazılar, şiirler ve şarkılar... Oysa kullanılan kelimelerin yazıda hayat bulması gerekirdi. Yazılı ürünü okuduğu zaman kişi, "Şu kelimeyi kullanmıyordum oysa bu kelime ne kadar zarifmiş, konuşmalarımda bundan sonra bu kelimeye de yer vereyim." demeliydi.

Bu parçanın bütününde aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?

A) Edebî eserlerde sözcüklerin yerli yerinde kullanılmamasından
B) Toplumsal yaşamdaki değişimin edebî ürünlere geç yansımasından
C) Toplumun sanat ürünlerine karşı ilgisizliğinden
D) Sanatçıların geçim kaygısıyla eserlerini çalakalem yazmalarından
E) Sanatçıların, yapıtlarını artık bir tüketim pazarı için oluşturmasından

14. Bizim çocukluğumuz, kendimizi bildiğimiz beş altı yaşlarına kadar olan evremiz, ebeveynimizin veya yakın çevremizin bize anlattığı hikâyelerden oluşur. Bize çocukluğumuzu anlatırlar; şöyleydin, bunu yapardın, bunu giyerdin, böyle gülerdin, misafir geldiğinde şunu yapardın... Hikâyeler anlatılır ve bizim çocukluğumuz bizden önceki kuşağın hafızasıyla oluşur aslında. Bir süre sonra bu hikâyeleri o kadar çok dinlediğimiz için "-miş" yerine "-di" ile anlatmaya, "Böyle bir çocukmuşum." demek yerine, "Böyle bir çocuktum." demeye başlarız. O hikâyeler bizi oluşturur çünkü. Ne zaman ki bizden önceki neslin hafızası yani bir annenin, bir babanın hafızası yok olursa o çocukluktaki bütün hikâyelerde boşluklar oluşmaya başlar. Çünkü artık bizi bize anlatacak kimse kalmamıştır.

Bu parçadan aşağıdaki sonuçların hangisine ulaşılamaz?

A) Çocukluk anıları yaşantıya değil, hayal gücüne dayalıdır.
B) Kişi, kendi çocukluğunu bütünüyle hatırlayamaz.
C) Bir kişinin belleğinin oluşumunda, başka kişilerin etkisi vardır.
D) İnsan, kendi geçmişiyle ilgili anlatılanları anı hâline getirir.
E) Çocukluk anıları, her kuşağın bir öncekiyle olan ilişkisi içinde oluşur.

15. "Yakın Dünya Yörüngesi" adı verilen bölgeye yerleştirilen uydular 500 km civarında bir yükseklikte, her 90 dakikada bir Dünya çevresinde döner. Bu yörüngenin Dünya'ya yakın olması nedeniyle uyduların yörüngeye yerleştirilmesi hem kolay hem de ucuzdur. Ayrıca iletişim ve veri aktarımı da nispeten daha kolay ve masrafsızdır. Dünya'nın radyasyon kuşağının altında kalan bir yörüngede olduğu için hassas algılayıcılar yüksek enerji yüklü parçacıkların etkisinden uzak kalır. Ancak bu yörünge uydulara yerleştirilen her teleskop sistemi için uygun değildir. Geniş algılayıcı alanına sahip, hızla yön değiştirebilen uydular bu yörüngede iyi performans gösterir.

Bu parçada sözü edilen "yörünge" **ile ilgili olarak**

I. Uyduların konumlandırılma masrafı düşüktür.
II. İletişimi engelleyen enerji partiküllerinin etkisinde kalmamaktadır.
III. Hiçbir teleskop için yüksek verimlilik özelliği taşımamaktadır.
IV. Uydu teknolojilerinin geliştirilmesine katkı sağlamaktadır.

yargılarından hangileri söylenemez?

A) I ve II B) Yalnız II C) I ve III
D) III ve IV E) Yalnız IV

Paraf Yayınları

16. I. Genişliği zaman zaman 50 santimetreye kadar daralan, tavan yüksekliği ise çoğu yerde 20 metreye ulaşan bir çatlak boyunca ilerlemeye çalışıyoruz.

II. Türkiye'nin en önemli doğa koruma alanlarından Küre Dağları Millî Parkı'nda, Topmeydanı Mağarası'na giriyoruz.

III. Yazın ortasında bile içindeki suyun sıcaklığı 10 derecenin altında olan "cadı kazanı", ıslandığımız takdirde bize hipotermi vakası yaşatabilir.

IV. Kış aylarında çok su çeken Topmeydanı birçok inişten oluşuyor ve neredeyse her inişin altında da çapı bazen iki metreyi bulan ve "cadı kazanı" denilen doğal havuzlar bulunuyor.

V. Mümkün olduğu kadar bu havuzlardan uzak durmaya çalışıyoruz çünkü mağara dev bir buzdolabını andırıyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

17. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Bir yazar, eserlerinde ihtiyaç duyarsa gerçeküstü unsurlara yer vermelidir." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Bir insanın gününün sekiz saati uykuda, gizemli bir karanlıkta, rüyalarla, kâbuslarla geçer. Bilinçaltının serbest kaldığı bu saatlerde bile insan kendi hayatını sürreal olay örgüleriyle, metaforlarla açıklarken hayatı ve insanı anlatmaya çalışan edebiyat nasıl olur da bu unsurları dışlama cüretinde bulunabilir?

B) Gündüz kurduğumuz düşler bile bizim gerçekliğimizin dışındadır. Bizim gerçekçi yazarların "Hepimiz Gogol'ün paltosundan çıktık." demesine neden olan *Palto*, finali itibarıyla bir hayalet öyküsüdür. O hayalet olmasa Gogol'ün mesajı yeterince etkili gelmeyecekti okurlara.

C) Yaşamımız boyunca düşle gerçek, iç içe geçer ya da yer değiştirir. Nedensiz değildir. Kurgusal yapıtta nedenlerini kahramanın geçmişinde, yaşadıklarında bulan masalsı tuhaflıklar olmalıdır.

D) Benim için önemli olan gerçek, o romanın kendi dünyasının gerçekliğidir. Dış dünyadaki gerçek beni çok ilgilendirmiyor. Ben bilmek değil, büyülenmek istiyorum. O metinleri her okuduğumuzda kendimizi olağan dışı bir yaşantıda hissetmeliyiz bence.

E) Dünya, onu algılayış biçimimize göre şekillenir. Neticede biz neye inanmak istersek gerçek odur. Hayat yüzde yüz emin olduğunuz gerçeklerden değil, birtakım ihtimallerden örülüdür. Hangisine inanmayı tercih ettiğimiz de bizimle ilgili değişkenlere bağlıdır. Gerçeklik zaten büyülüyken hayal gücü içeren ekstra ögeler kullanılması romanı yavanlaştırır.

Paraf Yayınları

18 - 19. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

I. Doktorlara göre fazla miktarda hayvansal protein tüketmek bizi hasta ediyor, özellikle de damarların ve kemiklerin yaşlanma sürecini hızlandırıyor. Fazla miktarda et tüketmek kanser riskini artırıyor ve ürik asit yükselmesine bağlı gut krizlerine neden olabiliyor. Özellikle yağlı etlere düşkünseniz damar hastalıklarına ve kalp krizine davetiye çıkardığınızı da unutmayın. Çünkü genlerimizde bu derece fazla et tüketmek yok ve genlerimiz bu hızlı değişime ayak uyduramıyor.

II. Kırmızı etin fazlası zararlıdır. Ancak doğru seçimler yaptığınız sürece kırmızı etin değerli bir besin olduğunu da unutmayın. Hayvansal proteinlerin en değerlisi kırmızı ettir ve bitkisel proteinlerde bulunmayan aminoasitler içerir. Ayrıca son derece önemli bir B12 ve demir kaynağıdır. Diğer taraftan önemli bir enerji kaynağı olan Koenzim Q-10 ve önemli bir yapı taşı olan karnitin kaynağı olarak da düzenli olarak et tüketilmelidir.

18. **I numaralı parçada geçen altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?**

A) Bu sanatçının kitapları, değişen okur kitlesinin beklentilerine uyum sağlayamadığı için artık okunmuyor.

B) Artık öznel eleştiri, yaşadığımız çağın gerisinde kaldı ve eleştirmenlerce bir yöntem olarak tercih edilmiyor.

C) Edebiyat dergilerimiz yeni ve farklı düşünceleri savunan yazarlara da kucak açmalı ve onları dışlamamalı.

D) Karikatüristlerin çizgilerinde değişik akımlardan izler görüyorum ve bu beni mutlu ediyor.

E) O, hep genç yazarların destekçisi olmuş; ilginç ve aykırı düşüncelerini her yerde söylemelerini istemişti.

19. **Yukarıda verilen II numaralı parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

A) I. parçada ifade edilen olumsuzluklara karşı alınması gereken önlemler dile getirilmektedir.

B) I. parçada görüşleri aktarılan doktorların, bazı bilimsel gerçekleri görmezden geldiği söylenmektedir.

C) I. parçada belirtilen uyarılara dikkat edilerek hareket edildiğinde elde edilecek kazanımlardan söz edilmektedir.

D) I. parçada anlatılan olumsuz durumların meydana gelme sebepleri ve çözüm yollarından bahsedilmektedir.

E) I. parçada değinilen düşüncelerin, bilimsel verilerle de desteklendiği gösterilmektedir.

20. Roman ya da öykü yazmanın, yazma sürecinde şekillendiğini düşünüyorum, daha doğrusu benim pratiğim içinde böyle. Tamamladığım dosyaların -yayımlanmamış olanları da var- hiçbirine öykü veya roman yazma dürtüsüyle başlamadım. Düş gücünü hareketete geçiren bir düşüncenin, bir olayın, bir sezginin, kavrayışın... roman veya öyküye dönüşmesini, o şeyin genişleyebilme veya bizim tarafımızdan genişletilebilme, yayılabilme becerisi belirliyor. Ben bu açıdan roman veya öykü yazma konusundaki gerilimi veya "roman"ın "öykü"den daha yukarıda konumlanışını -yazma sürecimin şu anki evresinde- hiç anlayamıyorum.

I. Roman mı yoksa öykü mü sizi daha çok zorluyor?

II. Yapıtlarınızı, belirlediğiniz bir tür doğrultusunda mı kaleme alıyorsunuz?

III. Yapıtlarınızın farklı türlere özgü nitelikler taşıdığı söyleniyor, bu konuda ne dersiniz?

Bu parçadan yukarıda verilen sorulardan hangilerine yanıt alınamaz?

A) I ve II B) Yalnız I C) I ve III D) Yalnız III E) II ve III

Paraf Yayınları

21 - 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Öykülerimde dilin resmetme işlevini önemsiyorum ancak bundan sadece göze yönelik çalıştığım anlaşılmasın. (II) Bir görüntü oluşturmak, bunu yaparken öteki duyuların çalışmasını sağlamak, yaşamda görünenin ardındaki görünmeyeni yakalamak için ne gerekiyorsa onu yapmaktır demek istediğim. (III) Bunun için de asıl görev, ayrıntılara düşüyor çünkü ayrıntılar öyküde atmosfer oluşturabilmek için olmazsa olmaz bir ögedir. (IV) Okur, ayrıntılar sayesinde bir öykünün atmosferine dahil olmuşsa, kişileriyle temas edebilmiş ve onlarda kendimizden bir şeyler bulabilmişse o eser, okurunun yüreğiyle buluşmuş demektir. (V) Başarılı bir öykücü, anlatısını güçlü gözlemleri ve kapsamlı araştırmalarıyla oluşturur. (VI) Bu yüzden öyküde bir atmosfer kurmak benim için her şeyin başında geliyor. (VII) Hikâyenin istediği bütün detaylarla kurulmuş bir atmosferde sözcüklerin de ötesine geçerek pek çok şeyin anlatılabileceğini düşünüyorum.

21. **Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi anlatımın akışını bozmaktadır?**

A) II B) III C) IV D) V E) VI

22. I. Vermek istediği mesajı sözcüklerin anlam alanını aşarak verme

II. Yaşamı ve insanları şaşırtıcı yönleriyle tanımaya imkân sağlama

III. Okurun duygu dünyasında güçlü dalgalanmalar oluşturma

IV. Olayların bilinmeyen, örtük yönlerini açığa çıkarma

Yukarıda verilenlerden hangileri parçada altı çizili bölümlerle anlatılmak istenenlerden biri değildir?

A) I ve III B) Yalnız II C) III ve IV D) II ve IV E) Yalnız III

23 - 24. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Sosyoloji, edebiyat kuramları ve özellikle de eleştiri alanındaki çalışmalarıyla 20. yüzyılın en büyük isimlerinden biri olan Roland Barthes, yapısalcılık kuramının önde gelen savunucularından biridir. (II) Gerek edebiyata daha genel bir ifadeyle yazıya bakışındaki sıra dışılığı gerekse göstergebilim anlayışıyla önemli bir konum edinmiştir. (III) Barthes, tüm hayatına yaymış olduğu dil ve göstergebilim çalışmalarıyla bir eleştiri dili, bir çalışma biçimi, bir bakış açısı geliştirmiştir. (IV) Bu bakış, 20. yüzyıl düşünce tarihini şekillendirecek derecede zengindir. (V) Barthes'in her biri başlı başına dikkat çekmiş birçok yapıtı hâlen ele aldıkları konulara yaklaşım biçimleri itibarıyla tartışma yaratıcı ve zihin açıcı olmaya devam ediyor.

23. **Bu parçadan Roland Barthes'le ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi kesin olarak çıkarılabilir?**

A) Farklı alanlarda eğitim almıştır.

B) Bir düşünce akımının kurucusudur.

C) Yapıtlarında ileri sürdüğü düşünceler günümüzde önemini yitirmiştir.

D) Kendinden sonraki araştırmacılar üzerinde etkili olmamıştır.

E) Yaşadığı yüzyılda eleştiri alanındaki çalışmalarıyla ön plana çıkmıştır.

24. **Roland Barthes'in ele alındığı bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?**

A) I. cümlede, karşılaştırma yapılmıştır.

B) II. cümlede, özgün bir yönü olduğu söylenmiştir.

C) III. cümlede, kişisel görüşler belirtilmiştir.

D) IV. cümlede, beğeni abartılı bir biçimde dile getirilmiştir.

E) V. cümlede, etkinliğini sürdürdüğü söylenmiştir.

Paraf Yayınları

1-E	2-B	3-C	4-C	5-C	6-D	7-A	8-E	9-E	10-B	11-B	12-A
13-E	14-A	15-D	16-D	17-E	18-A	19-C	20-C	21-D	22-B	23-E	24-D

1. ----. Böylece kendimizi konfor alanı içinde tutmaya çalışırken güvende hissettiğimiz bu alanda sıkışıp kalırız. Bu sıkışıklığın kendi döngüsünde yaşarken de mevcut sorunları görmek, başka bir yolun bize daha iyi geleceğini fark etmek zaman alır. Bu sadece bir iş yaparken, bir yere giderken gibi uğraşlarla ilgili değil; sosyal ve duygusal ilişkilerimizde de geçerlidir. Güvenli alanımıza dahil edeceğimiz kişileri de benzer özelliklerden seçeriz ki aslında ilişkilerimizin iyi gidenleriyle kötü gidenlerinin yolları aynı kaynaktan beslenir. Güvenli alanlarımızı inşa ederken de referansımızı ilk ilişkilerimizi edindiğimiz, içine doğduğumuz ya da ailelerimizdeki ilişki biçimlerinden alırız.

Bu parçanın başına, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Mutluluk ya da mutsuzluğun çıkış noktası, yaşamdaki tercihlerimizle doğrudan ilgilidir

B) Yaşamdaki her tanışma, her keşif gelecekte karşılaşacağımız yaşamsal zorlukların önünü açacak bir anahtarı yanında taşır

C) Kendimizi güvende hissettiğimiz ortamlarda bulunmayı istememiz, yaşama sıkı sıkıya bağlı olmamamızın bir göstergesidir aslında

D) Genellikle bizi en kısadan hedefe ulaştıracak, tanıdığımız yollardan gitmeyi tercih edip yeni keşiflerle aramıza mesafe koyarız

E) Ailemizin bize kazandırdığı her türlü alışkanlık, karakterimizin oluşmasına katkı sağlarken kendi kendimize ayakta durma yeteneğimizi de geliştirir

2. Yapılan araştırmalara göre ABD ve Kanada'da ağaçlar 30 yıl öncesine göre iki kat daha hızlı yok oluyor. Küresel ısınma sonucunda ortalama sıcaklıkların yarım derece artması buzların daha erken erimesine ve kuraklığın artmasına neden oluyor. Artan sıcaklıklar çam böceklerinin çoğalarak ağaçlara daha çok zarar vermesine de yol açıyor. Kuzeybatı Colorado'da 1,4 milyon hektar çam ormanı bu böcekler tarafından yok edildi. Bu gibi nedenler yüzünden seyrelen ve zayıflayan ormanların çok daha hızlı yok olduğu görülüyor. Ormanların yok olması atmosferdeki karbondioksidin artmasına yol açacağı için de küresel ısınmanın hızlanacağı düşünülüyor.

Bu parçadan hareketle

I. Ağaçlara zarar veren böceklerle mücadele ederken küresel ısınmanın önüne geçme çalışmaları ihmal edilmektedir.

II. ABD ve Kanada'da ağaçların yok olma hızı, Amerika kıtasındaki diğer ülkelerden daha yüksektir.

III. Küresel ısınmanın ormanların yok olma hızını artırması, kısır bir döngü oluşturarak küresel ısınmayı hızlandırmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) I ve III C) Yalnız II

D) II ve III E) Yalnız III

3. Ahmet Hamdi Tanpınar'ın *Huzur*'unda ve Yusuf Atılgan'ın *Aylak Adam*'ında İstanbul mekân olarak yer alır. Bu iki romandaki mekânı incelemek, Türk modernliğinin seyrinin izlenmesi açısından ayrıca önemlidir. Ahmet Hamdi Tanpınar'ın *Huzur*'unda İstanbul (özellikle de İstanbul Boğaz'ı), görkemli Osmanlı medeniyetini yansıtan bir ayna işlevine sahiptir. *Huzur*'da, İstanbul geçmişteki kültürel zenginliğiyle alımlanır. Bu anlamda İstanbul'un farklı yerleri, geçmişi yansıtan derinlikli bir içeriğe sahiptir. Romanda, İstanbul büyük ve ihtişamlı bir medeniyetin izlerini taşır şekilde betimlenir. Buna karşılık *Aylak Adam*'da İstanbul'un görkemli geçmişle ilişkisi tamamen kesilmiştir. Metropol olarak konumlandırılan İstanbul; motor gürültüsüyle, kalkık yakalı, hızlı yürüyen, kayıtsız insanlarla doludur.

Bu parçanın bütününde aşağıdakilerden hangisi anlatılmak istenmektedir?

A) İstanbul'un, *Aylak Adam* ve *Huzur* romanlarında kurguya konumlandırılış biçiminin farklılıklar içerdiği

B) Ahmet Hamdi Tanpınar'ın İstanbul'u ele almada Yusuf Atılgan'dan daha bilinçli davrandığı

C) İstanbul'un, Türk edebiyatının önemli yazarlarının romanlarında da mekân olarak yer aldığı

D) İstanbul'un modern yaşamının değişimini en iyi yansıtan romanların *Aylak Adam* ve *Huzur* olduğu

E) *Aylak Adam*'ın *Huzur* romanından daha gerçekçi bir anlatımla yazıldığı

4. Antakya'da 1932-1939 yılları arasında yürütülen çalışmalarda ortaya çıkarılan, çoğu Roma Dönemi'ne tarihlendirilen mimari ve diğer buluntular kentin zenginliğini ve ihtişamını ortaya sermiştir. Bulunan mozaikler sergilenmek üzere Hatay Arkeoloji Müzesi'ne taşınmıştır. Bu mozaikler, kronolojik olarak MS 2. yüzyıldan MS 6. yüzyıla kadar uzanan dört yüz yıllık dönemde üretilmiştir. Tema çeşitliliği açısından çok zengin olan bu mozaiklerde mitolojik konular, çeşitli inanç ve günlük hayat unsurlarının tasvirlerinin yanı sıra geometrik ve bitkisel süslemeler işlenmiştir. Mozaiklerin tamamı taban mozaiğidir ve dekoratif amaç ön planda bulunmaktadır. Antakya ve çevresinde bulunan mozaikler hem boyutları itibarıyla hem de konu ve yapım tekniği çeşitliliği nedeniyle dünya üzerinde haklı bir üne sahiptir.

Bu parçadan hareketle "Hatay Arkeoloji Müzesi mozaikleri" **ile ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenebilir?**

A) Her mozaiğin, kendisinden önce üretilenlerden sanatsal yönden daha üstün olduğu

B) Mitolojik tasvirlerin yer aldığı örneklerin sayıca daha fazla olduğu

C) Üretildikleri dönemde, bulundukları mekânları süsleme amacıyla oluşturuldukları

D) Bölge turizmine sağladığı katkıyla ekonomik bir değer taşıdığı

E) Sergilenenlerin tamamının, Roma Dönemi'ne ait olduğu

5. I. Şu anki durumun devam etmesiyle, bu tehdidin gelecekte artarak ciddi bir soruna dönüşebileceği öngörülmektedir.

II. Gıdanın korunması ve üretilmesine verilen önem her geçen gün artmaktadır.

III. Geçmişten günümüze kadar bu kaynağın güvenliğini sağlamak, onu iyi şekilde muhafaza edebilmek ve yeterince üretebilmek de hayatta kalmanın anahtarı sayılmıştır.

IV. Ancak günümüzde insanlık faaliyetleri sonucu ortaya çıkan küresel ısınma, plansız ve hızlı kentleşme, tahrip edilen tarım ve orman arazileri gibi pek çok sorun gıda güvenliğini tehdit etmektedir.

V. Gıda, insanlık tarihinin başlangıcından itibaren hayatın devamlılığı için en önemli kaynaklardan biri olmuştur.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler kullanılarak anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda hangi cümlenin yeri değişmez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Paraf Yayınları

6. Romanda mekân olarak seçilen sahildeki otel, üç boyutlu bir tablonun ilk bakışta görünen kısmı olarak karşımıza çıkıyor. O küçük çerçevenin içine üç kuşak insan manzarası yerleştirilmiş. Profildeki kişilerin soyağacı çizilirken bir yandan da onların yaşadığı dönem resmedilmiş. Bu yüzden yaşım gereği tanık olduğum ve büyüklerimden dinlediğim olaylarla örtüşen bir gerçeklik algısıyla okudum kitabı. Son derece akıcı bir dille yazılmış. Zaman da tıpkı mekân gibi şimdiden geriye doğru derinleşiyor. Kitabın yazıldığı 1980 sonrasıyla başlayan hikâye zamanı, otel sahibi İlhan Sacit'in Boşnak asıllı dedesinin, 1924 yılında Türkiye'ye göçmen olarak gelişine kadar uzanıyor. Oldukça uzun bir dönemi anlatması yönüyle Türkiye tarihinin bu kısmındaki insan ilişkilerine de ışık tutuyor. Köyden kente göç, tarım arazilerinin betona dönüşmesi, eko- nomik gelişmeler, politik çalkantıların günlük yaşama etkilerine, kişiler üzerinden değiniyor yazar. Bu bakımdan kitapta Orhan Kemal'in izlerini görmek kaçınılmaz oldu benim için.

Bu parçadan hareketle, sözü edilen yapıtla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Derinleştikçe anlam kazanan bir anlatımının olduğu
B) Olayların geçtiği dönemin, kişilerin serüvenleri üzerinden aktarıldığı
C) Olayların anlatımında kronolojik bir düzenin takip edilmediği
D) Türkiye'nin dönemsel gerçeklerine ışık tutarken başka bir yazara öykünüldüğü hissi uyandırdığı
E) Mekân tasvirlerinde yer alan imgesel söyleyişin kitabın genelinde varlığını hissettirdiği

7.
- Kilimlerde ağırlıklı olarak hangi malzemeler kullanılıyor?
- Kilimlerin sosyal yaşama dönük bir yönü de var mıdır?
- Kilimin kalitesi hangi şartlara bağlıdır?
- Kilimler hangi amaçla dokunur?

Aşağıdaki belirlemelerden hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

A) İyi bir kilim dokumak için dikkat edilmesi gereken birçok faktör olsa da iyi bir yün, düzgün eğrilmiş iplik ve renk; ana belirleyicilerdir.
B) Kilimler her ne kadar bir ihtiyacı karşılamak üzere üretilse de işin estetik boyutu da göz ardı edilemez; her kilim, güzellik tutkusunun bir dışa vurumudur aynı zamanda.
C) Motif zenginlikleriyle kilimler sadece kendi dönemlerine değil, modern çağda resim, şiir ve şarkılara da kaynaklık etmiştir.
D) Kilimlerde göze çarpan sık veya seyrek motifler ve renkler sembolik anlamları ile toplum içerisinde sessiz bir iletişim dili oluşturur.
E) Genellikle yün ve keçi kılından üretilen kilimlerde yün, bazen doğal hâliyle bazen de boyanarak keçi kılı ise doğal hâliyle kullanılır.

8. Kariyeri uğruna ailesini ikinci plana atmış olan dünyaca ünlü piyanist Charlotte ve kızı Eva arasındaki iletişimsizliği odak noktasına alan ve dünya sinemasının en saygın sinemacılarından olan Ingmar Bergman'ın yazıp yönettiği *Güz Sonatı* filmi, hem anne-kız yüzleşmesini hem de bireysel hesaplaşmalarının en sarsıcı hâlini tiyatro tadında ve tek mekânda bizlere etkileyici bir şekilde yaşatıyor. Yakın plan tekniğini sıklıkla sinemasında kullanan Ingmar Bergman, en başta bu yönüyle ve ayrıca etkileyici senaryosuyla 1978 yapımı bu filminde izleyicisinin hayranlık, korku, sevgi ve öfke gibi duygulara yakından temas etmesini sağlamıştır.

Bu parçaya göre sözü edilen filmde duyguların seyircilere geçebilmesini sağlayan etken aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yönetmeninin aynı zamanda filmin senaristi olması
B) Yetkin senaryosu ve dikkat çekilmek istenen objeye odaklanan kamera tekniğinin kullanılması
C) Filmde tiyatroya ait ögelere yer verilmesi
D) Filmin, çağının sanat anlayışının dışına çıkılarak çekilmesi
E) Filmin çekiminin, yönetmenin mesleğinin olgunluk dönemine denk gelmesi

Paraf Yayınları

9. Sizi ve eserlerinizi öven sözleri sıklıkla ve geniş kitlelerin ağzından duyuyorsanız hemen havalara girmemenizde fayda var. Bu şekilde okunmaktan korkmak gerekir. Çünkü yetkin bir edebiyat ortamına sahip olmadığımız gibi yetkin bir okur kitlesine de sahip değiliz. Okurların hoşuna giden şeylerin bol keseden varlığı, bizim gibi kurak edebiyat ortamlarında bir şeylerin ters gittiğinin delilidir kanımca. Yani ----.

Düşüncenin akışına göre bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) edebiyat dünyasındaki tozları halının altına süpürmenin yazarlara ve okurlara bir rahatlık sağladığını da inkâr etmemek gerekir

B) yazarlar olarak hepimiz, sığ bir okur kitlesi tarafından kabul görmek gibi bir tehlike altında ürün veriyoruz

C) yazarların yadırgandığı bir ortamda edebiyat, gitmesi gereken rotada yol almıyor demektir

D) edebiyat gerçeklerinin dışına çıkan her okur ve yazar, birbirleri arasındaki bağı koparır

E) yazarların kendilerini teşvik eden sözler duyması, kendilerine ve sanatçılıklarına yarar sağlar elbette

10. (I) İnsan, bir yönüyle psikolojik bir varlıktır. (II) Bu nedenle insan davranışları; o insanın sahip olduğu kişiliği, duyguları, korkuları, heyecanları ve ilgilerinin etkisi altındadır. (III) Hiçbir insan aynı değildir, her insanın psikolojisi birbirinden farklıdır. (IV) Bununla birlikte insanların bir olaya mutluyken verdiği tepki ile mutsuzken verdiği tepki de birbirinden farklıdır. (V) Zihinsel ve duygusal süreçler olarak adlandırılan psikolojik davranışlar, dıştan gözlenemeyen davranışlardır. (VI) Yani değişen psikolojik durumlarına göre insanların davranışları da çeşitlilik gösterir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

11. I. Röportaj yapacak kişide üstün bir görüş, anlayış ve gözlem yeteneği olmalıdır. Bir çeşit haber olan röportajda bilgiden başka, yazarın izlenimleri, düşünceleri, görüşleri de yer alır. Bu yüzden röportajı hazırlayan kişi, konuyu iyice öğrenmeli, yerinde ve gerekli incelemeleri yapmalı, gerekli belgeleri toplamalıdır.

II. Röportaj; içinde "kim, ne, nerede, neden, nasıl" ögelerinin olduğu, haber ileten bir türdür. Ancak aynı zamanda kelimelerle görüntü çizmektir. Yani yazdığınız zaman okuru oraya götürdüğünüz bir yazıdır. Bununla birlikte kendinizi öne çıkarmamanız gereken bir yazıdır. Onun için edebiyat yazısı da değildir.

III. Röportajlar ele aldıkları konular bakımından bir yeri konu alan röportajlar, insanı konu alan röportajlar ve eşyayı konu alan röportajlar şeklinde üç başlık altında incelenebilir. Ancak röportajları bu şekilde sınıflandırmak, bu konuların bir arada işlenemeyeceği ya da başka konuların ele alınamayacağı anlamına gelmez.

IV. Röportaj, her şeyden önce elbette bir gazete yazısıdır. Buna karşın gezi türüyle iç içe olması, bazen sanatsal kaygılarla kaleme alınması, sıradan bir aktarma değil de özel bir yorum ve değerlendirme değeri taşıması gibi özellikleriyle edebiyat türü olarak da kabul edilmelidir.

Yukarıdaki parçalardan hangileri "Haber özelliği taşıyan röportajların, edebiyatın bir türü olduğu görüşüne katılıyor musunuz?" **sorusuna cevap vermektedir?**

A) Yalnız I B) I ve III C) II ve IV D) III ve IV E) Yalnız IV

Paraf Yayınları

12.
- Bitki çayının fazlası vücut için zararlı mıdır?
- Bitki çaylarını kimler tüketebilir?
- Bitki çayları ne zaman tüketilmelidir?
- Bitki çayları ne kadar tüketilmelidir?

Aşağıdaki açıklamalardan hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

A) İçeceğiniz bitki çayına göre değişir. Eğer yeşil çay içmek istiyorsanız kafein içeriğinden ötürü yemek saatlerinde tüketilmemelidir. Yine akşam uyku sorunu yaşamamak içinde gece geç saatlerde tavsiye edilmez. Yeşil çayın öğle yemeğinden 1-2 saat sonra tüketilmesi daha uygundur.

B) Bitki çayları, metabolizmayı hızlandırır ve vücuttaki ödemi atar; ayrıca tok kalmayı sağlayarak az kalori alımına destek olup kilo verdirir.

C) Atalarımızın dediği gibi "Her şeyin azı karar, çoğu zarardır." Bitki çaylarının fazla alımı karaciğer enzimlerine zarar verip böbrek yükü artışına, hipotansiyona ve kalp çarpıntısına neden olacağından dolayı zararlıdır.

D) Gebelik, tansiyon, böbrek, kalp sorunu yaşayan ve birden fazla ilaç tüketen bireylerin dışında herkes düzenli ve kontrollü olarak tüketebilir.

E) Günlük en fazla 3 fincan bitki çayı tüketiniz. Bu 3 fincanın her birinin farklı bir bitkinin çayı olması daha çok tavsiye edilir.

13. (I) Bir kitapçı olarak tanınmamız, müdavimlerimizin oluşması zaman aldı. (II) Başlangıçta masrafları çıkaramadığımız anlar bile oldu. (III) Pandemi sürecinde beş ay kapalı olduğumuz zamanı hariç tutarsak artık masraflarımızı çıkarmakta o kadar zorlanmıyoruz. (IV) İşimizin güzelliklerine değinecek olursak en başta şüphesiz okurla kurduğumuz bağ geliyor. (V) Bu bağ, tek taraflı değil, karşılıklı birbirini besleyen bir yapıda gerçekleşmektedir.

Bu parçada düşüncenin akışına göre numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Çoğunlukla biz okurlara kitap öneriyoruz ama gözümüzden kaçıp onların sayesinde fark ettiğimiz kitaplar da azımsanmayacak bir yekûn tutmaktadır." **cümlesi getirilmelidir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Krater oluşumu Mars yüzeyinin şekillenmesi bakımından oldukça önemlidir. Mars'taki bu yapılanma, Merkür ve Ay'da gözlendiği gibi, çoğunlukla çarpma kraterlerinden oluşmaktadır. Diğer krater türlerine göre daha hacimli olan çarpma kraterleri, bir meteorit, asteroit veya kuyruklu yıldızın, bir gezegene veya uyduya çarpması sonucu oluşan, çanak şekilli jeolojik yapılardır. Kraterler, yapısal açıdan basit ve karmaşık kraterler olmak üzere iki gruba ayrılır. Basit kraterler, 10-15 km'den küçük çaplı, oldukça düzgün ve yüksek kenarlıdır. Karmaşık kraterler ise 100 km'den daha büyük çapa sahiptir ve merkez yükseltileriyle ve teras yapılı kenar duvarlarıyla basit kraterlere göre daha karmaşık yapılıdır.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

A) Merkür ve Ay, Mars'a göre daha büyük kraterlere sahiptir.

B) Çarpma kraterleri, gezegenler dışında başka gök cisimlerinde de bulunabilmektedir.

C) Çapı 15 kilometreden büyük olan basit kraterler, pürüzlü bir düzeye sahiptir.

D) Çanak şekilli kraterlerin tamamı, karmaşık yapılı krater sınıfına girmektedir.

E) Mars'taki basit kraterlerin sayısı, karmaşık kraterlerin sayısından fazladır.

Paraf Yayınları

15. Genelde görsel araçların, özelde de fotoğraf ve görüntünün, somut varlıklarla uğraşan diğer bilim dalları için olduğu gibi, jeoloji için de özel ve önemli bir yeri bulunmaktadır. Görseller; öğrenmeyi kolaylaştıran, öğrenilen bilgilerin daha uzun süreler hafızalarda saklanmasını sağlayan önemli araçlardır. Jeolojide inceleme nesnelerinin esası doğada olduğundan ve bunların büyük bölümünü laboratuvara getirme olanağı bulunmadığından, fotoğraf veya görüntüler daha bir önem kazanmaktadır. Ayrıca dünyanın uzak köşelerinde bulunan ve eğitim için önemli özellikler taşıyan nadir yer yapılarının öğrencilere sunulmasının yolu da nitelikli fotoğraf ve görüntülerdir. Uzaktan algılama, bu gereksinime yanıt veren önemli bir disiplindir.

Bu parçadan "jeoloji bilimi" ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

A) Laboratuvarda yapılan çalışmalara gerektiği kadar ağırlık verilmemektedir.

B) Teknolojik gelişmelere ayak uydurmada zorlanmaktadır.

C) Eğitim metotlarında başka bilim dallarını örnek almaktadır.

D) Öğreniminde görsel kanallar, yazılı kanallardan daha etkindir.

E) Ezber üzerine temellenen bir öğrenme yöntemi takip edilmektedir.

16.
- Tarih boyunca birçok medeniyet su kenarında kurulmuştur. Medeniyetlerin ve insanlığın gelişimine can veren suyun taşınması ve insanların hizmetine sunulması ise özel bir hesaplama ve teknoloji gerektirmiştir. Mimar Sinan tarafından İstanbul'un suyunun karşılanması için yapılan bentler ve suyun taşınmasında kullanılan kemerler ayrı birer teknoloji ve sanat harikasıdır.
- Su; türkü, şiir, hikâye ve romanların yazılmasında her zaman ilham kaynağı olmuştur. Su ile ilgili en önemli şiirlerin başında büyük divan şairimiz Fuzuli'nin yazmış olduğu *Su Kasidesi* gelmektedir. Ünlü şairimiz Necip Fazıl Kısakürek suyun önemini şu dizeleri ile anlatmıştır: Su duadır, yakarış, ayna, berraklık, saffet / Onu madeni gökte altınlar gibi sarf et.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

B) Farklı iki konunun ortak yönlerini açıklamaktadırlar.

C) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.

D) Aynı düşünceyi pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.

E) Farklı iki konunun birbiriyle çelişen yönlerini göstermektedirler.

17. (I) Bilimin gelişmesi, yazı ile olmuştur ve bundan sonra da yazı, bu konudaki öncü rolünü sürdürmeye devam edecektir. (II) Biçim ve içerik şeklinde iki ana unsurdan oluşan yazı, bilimin gelişmesine paralel olarak hem içerik hem de biçim olarak değişime uğramıştır. (III) Söz gelimi, doktora tezimi hazırladığım 1980'li yıllarınki ile 2000'li yılların yazım anlayışı çok farklıdır. (IV) Bu süre içinde içerik ve biçim, geliştirilen çok sayıda kural ile zenginleşmiştir. (V) Bilimsel yazım konusunda yayımlanmış eserlerin sayısı ülkemizde şu an ne yazık ki 10'u geçmemektedir. (VI) Bu kitaplar da bilim dalına özgü komisyon çalışmalarından çok, genellikle bireysel çabaların ürünü olarak ortaya çıkmıştır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

Paraf Yayınları

18. Nostalji; bize ölümlü olduğumuzu hatırlatan, bizi zamana ve mekâna karşı sürekli tetikte tutan en şiddetli duygulardan biridir. ----. Sıkıntısı çekilen ve özlemi duyulan şey ne kadar güzel olursa olsun, sonuç itibarıyla bir eksikliği, bir kaybı ve üzüntüyü işaret eder nostalji. Ama bundan da ziyade esas acı verici olan, geride bırakılan şeylerin (ev, dostluk, aşk vs.) asla aynı kalmayacaklarının bilinmesidir. Nostaljinin özündeki zaman-mekân birlikteliği işte burada devreye girer. Bir zamanlar yuva olarak bellediğimiz evleri, bir aşkı ya da bir dostluğu, paylaştığımız mekânları değiştiren şey zamandır. Çünkü zaman algımız, duygularımızı aşındırır ve bu noktada nostalji ortaya çıkar.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

A) İnsanın geçmişte bıraktıklarına duyduğu özlemin ve bu özlemi giderme adına karşılaştığı zorlukların adıdır bir bakıma

B) Nostalji, kültürel açıdan modern bir olgu olarak insanın karşısına her dönem çıkmaktadır

C) Günümüz medyatik kültür koşulları, nostaljiye olan eğilimi artırırken insanların, içinde bulunduğu zamanı değersiz görmelerini salık vermektedir

D) Geleceğe ait projelerin sahibi olan birey, geçmişin yani nostaljinin değerini anlamaya başladığında kafasındaki birçok soruya cevap bulur

E) İnsanın ruh hâlini iyileştirme gibi birçok psikolojik işlevi bulunduğu düşünülen nostalji, modern dünyada olumlu bir kavram olarak algılanmıştır

19 - 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Turgenyev; *Babalar ve Oğullar* romanında, kendi dönemindeki toplumun gelenekçi ve romantik kesimiyle onların nihilist, daha bireyci, yeniliklere açık çocukları arasındaki kuşak çatışmasını eğip bükmeden olduğu gibi aktarıyor. (II) Roman karakterlerinden Bazarov güçlü kişiliği olan, sorgulayan, otorite kabul etmeyen birisi olarak yer alırken yakın arkadaşı Arkadey ise biraz onun etkisinde kalsa da zayıf kişiliği ile bu dönüşümü yaşamakta zorluk çeken bir karakter. (III) Rus toplumunu bir karakter üzerinden anlatan Oblomov'a benzeyen roman, aynı olguyu iki karakter üzerinden anlatmasıyla Oblomov'dan ayrışıyor. (IV) Yazar; karakterlerinin arkasından aslında kendi görüşlerini belirtirken süslü, derin analizli, müthiş tespitli sözlerini kitaba öyle doğru bir şekilde serpiştiriyor ki tam sıkılma hissi belirecekken sizi şaşırtan bir sözle baş başa kalıyorsunuz. (V) Bu da kitabı elinizden bırakmayıp sizi yazıların içinde sürüklemeye yetiyor.

19. **Babalar ve Oğullar adlı eserin ve yazarının ele alındığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) I.de, içeriğiyle ilgili bilgi veriliyor.

B) II.de, karşıtlıktan yararlanılarak karakterlerle ilgili bir değerlendirme yapılmaktadır.

C) III.de, başka bir romanla benzer ve farklı yönlerine değinilmektedir.

D) IV.de, anlatımıyla ilgili olumlu bir eleştiride bulunulmaktadır.

E) V.de, bir önceki yargının gerekçesi belirtilmektedir.

20. **Bu parçada sözü edilen yazarla ilgili olarak**

I. İçinde yaşadığı toplumu gerçekçi bir dille aktardığına

II. Başka yazarların yapıtlarından esinlenerek roman yazmayı sorun etmediğine

III. *Babalar ve Oğullar* adlı romanında, önceki eserlerindeki sanat çizgisini devam ettirdiğine

IV. Etkili ve sanatlı söyleyişiyle eserine akıcılık kazandırdığına

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I B) I ve III C) I ve IV D) II ve III E) III ve IV

Paraf Yayınları

21 - 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir zamanlar evlerin başköşesinde radyo vardı. Bu küçük, gösterişsiz kutudan yayılan sesler, ulaştıkları insanları bulundukları mekândan çıkararak kimi zaman içli bir oyunun hazin atmosferine kimi zaman ise ajansların merakla takip edilen haberlerinin resmî gerçekliğine sürüklerdi. Sonra zaman değişti. Modern dünyanın bu sihirli kutusu, yerini çok daha gelişmiş bir aygıta bıraktı. Evlerin başköşesine kurulan televizyon, ekranından yansıyan görüntülerle hayalî bir dünya oluşturuyor, sıkıcı ve tekdüze yaşamlara heyecan, bunun da ötesinde anlam (!) katıyordu. İnsanların hayatının gitgide renksizleştiği, suni heyecanların revaçta olduğu bir dönemde TV ekranı, rüyalar âlemine açılan sihirli bir kapı oluverdi çoğu insan için. Giderek yaygınlaşan TV, insanların hayatında işgal ettiği alanı her geçen gün biraz daha artırırken bir yandan da daha önce yeri ve değeri olan birçok şeyi sinsice eritip yok etti.

21. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Radyonun, dış dünya ile evler arasındaki sınırları kaldırdığına
B) Radyo ve televizyonun, yaşamdaki payının azaltılması gerektiğine
C) Televizyonun, yaşamın monotonluğunu kıran bir işlevinin olduğuna
D) Televizyonun, yaşama getirdikleri yanında bazı güzel sosyal olgulara zarar verdiğine
E) Radyonun, insanları hem gerçekle hem de kurgusal olanla karşı karşıya getirdiğine

22. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Devrik cümleye yer verme
B) İronik anlatımdan yararlanma
C) Alıntıyla düşünceyi pekiştirme
D) Görsel ve işitsel ögelerden yararlanma
E) Benzetmeye başvurma

23 - 24. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Sanatçının müzik yaptığı dönem ikiye ayrılıyor: mimarlıktan önce ve mimarlıktan sonra. Müziğin daha fazla özgürlük alanı yarattığını görmüştü. Hayali elbette müzisyen olmaktı ama mimar olduktan sonra çıkarabilmişti albümünü. İTÜ Mimarlıkta öğrenciyken hep farklıydı yaptığı ödevler. Müziğe yaklaşımı da aynıydı; ezberlenmiş şeylerden, alışıldık yöntemlerden kaçıyordu. Okuduğu bölüm ağırdı, müzikle uğraşma fırsatı pek bulamamıştı. Mezuniyetten sonra herkesin kendini tekrar ettiği bir müzik ortamından rahatsız olmuştu. Müzik, bir endüstriye dönüşmüş, sevdiği müzisyenler de tüccar olmuştu. Fakat bu durum onda ters tepmiş; müziğe daha da çok sarılmıştı. İlk ve tek albümü *Musiki*, uzun bir birikimin, bu doygunluğun ve ruh hâlinin ürünüydü. Kafasının içinde gün ışığına çıkmak için sabırsızlıkla dolanan sesleri mimar gözlüğüyle ete kemiğe büründürmeyi amaçlamış ve bunu da başarmıştı.

23. Bu parçada sözü edilen müzisyenle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Müzik dışında başka bir meslek dalında eğitim aldığı
B) Müzikte özgünlüğü aradığı
C) Üniversite eğitimindeki zorluğun, müzikle olan bağını olumsuz etkilediği
D) Müzik dünyasında karşılaştığı yozlaşmaya tepki olarak müziğe daha çok yöneldiği
E) Başka müzisyenlerden yardım alarak albüm çıkarmayı yanlış bulduğu

24. Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Zihinde her an üretilmek için hazır bekleyen müzik notalarını mimari bakış açısıyla yapıta dönüştürmek
B) Mimarlığın, müzisyenliğe olan katkısına örnek olacak ürünler vermek
C) Yaşam deneyimlerini eksiksiz bir biçimde sanat yapıtına dönüştürmek
D) Mimarlık kimliğini yansıtan müzik ürünleri ortaya koyarak kalıcılığı yakalamak
E) Müzikle ilgilenirken alınan mimarlık eğitimini canlı tutmaya çalışmak

Paraf Yayınları

1-D	2-E	3-A	4-C	5-D	6-E	7-C	8-B	9-B	10-D	11-C	12-B
13-E	14-B	15-D	16-C	17-D	18-A	19-E	20-D	21-B	22-C	23-E	24-A

1. ---- Baudelaire, eşine az rastlanır bir resim eleştirmeniydi ama ressam değildi. Sainte-Beuve'ün büyük bir edebiyat eleştirmeni olmasına karşılık onun orta bir romancı, tatsız bir şair olduğunu kim görmezlikten gelebilir? Jules Lemaître büyük bir eleştirmendi. Çalışmaları bugün de zevkle okunuyor. Ama romanlarından ve piyeslerinden ne kaldı? Bu örnekleri çoğaltmak mümkündür. Eleştirmenin hakkını yalnız şairlere, romancılara ve piyes yazarlarına verirsek korkarım ki ortada eleştirmen diye kimse kalmaz. Çünkü genellikle yaratıcılar kendi sanat anlayışlarının oluşturduğu çemberin dışına çıkamazlar, eleştiri için gerekli olan tarafsızlığı kazanamazlar, çoğu zaman bu eksikliklerini sanatçı katına yükselemeseler de eleştirmenler giderir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Eleştirmenin, farklı sanatlarla ilgilenmesi onun eleştiri gücünü artıracaktır.

B) Eleştirmenin, aynı zamanda büyük bir sanatçı da olması gerekmez.

C) Şiir ile resim arasında sıkı bir ilişkinin olduğunu birkaç örnekle sıralayalım.

D) Eleştiriler olmasa sanatın hiçbir türünde sanatçılar ilerleme kaydedemez.

E) Sanatçıların büyük eserler verebilmelerinde eleştirmenlerin katkısı yadsınamaz.

2. Edebiyatın; bir sanat biçimi, bir sanat yapma eylemi dolayısıyla estetik bir düzlem içinde olduğu açıktır. Edebiyat ile estetik, çok yönlü ilişkiler sistemi kurar ve iç içe geçer. Diğer sanat dalları gibi edebiyat da sanatın temel unsurlarını kendi bünyesinde barındırmaktadır. Sanatın genel yapısında kendini inşa eden edebiyat, kendi alanını ve biricikliğini keşfederken sanatı temel noktası olarak görür. Sanat ne olarak kuruluyorsa edebiyat da onu arzular. Sanat üzerine yapılan her çalışma, edebiyatın doğasını kavrama adına da önemli ipuçları taşır.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Sanatın varlığı, biricilik üzerine temellenmediğinden edebiyatla bu noktada ayrışır.

B) Edebiyat ürünleri, estetiği öncelemediğinde de kalıcılığı yakalayabilir.

C) Sanat adına yapılan bilimsel araştırmaların sayısı, her geçen yıl artmaktadır.

D) Edebiyat sahasında yapılan çalışmalar, edebiyatçılara yol gösterici bir kimlik taşımaktadır.

E) Sanat ve edebiyatın temel kuramları, geniş bir paydaşlık özelliği gösterir.

3. Ekolojik sorunlar toplumsal sorunlarla birlikte, çoğu geri dönüşümsüz olacak biçimde ilerlemeye devam ediyor. İklim değişiyor; hava, toprak, su kirleniyor; toprağı yerle bir eden çölleşme, erozyon, ekolojinin en temel sorunları arasında yer alıyor. Bu sorunlar kadar ciddi bir diğer konu da özellikle kentlerimizde yaşamını sürdürmeye çalşan hayvanların durumu. Bu, hem ekolojik hem toplumsal çok önemli bir sorun. Ekolojik çünkü onlar karasal ekosistemin bir ayağı olan kentsel ekosistemin parçaları. Toplumsal çünkü onlar var olma, yaşamda kalabilme haklarını korumak için hak arama, mücadele etme gücüne bile sahip olmayan canlılar.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

A) Ekolojik sorunların ortaya çıkıp gelişmesinde insanlar en önemli faktördür.

B) Erozyon sonucu meydana gelen toprak kaybı, önemli ekonomik kayıpları da beraberinde getiriyor.

C) Ekosistemin bir parçası olan hayvanların yaşam alanlarını daraltmak, hayvan türlerinin ve sayılarının azalmasına neden olmaktadır.

D) Ekolojideki dengesizlikler ve bozulmalar, toplumsal yaşamı da olumsuz yönde etkileyebilmektedir.

E) Kent yaşamına uyum sağlamaya çalışan hayvanlar, insanların korumasına ve yardımına muhtaçtır.

4. Minimalizm, müzikte ve görsel sanatlarda yalın ve nesnel bir ifadeye sahiptir. Sanatın tarihsel ve duygusal yükünü geride bırakıp en yalın hâliyle nesneyi ele almayı hedefler. Bu yüzden minimalist sanat yapıtı, sanatçısından izler taşımaz; otobiyografik değildir. Süsten ve duygusallıktan arınmıştır. Sanat objesini ya da müzik eserini en yalın hâlinde görmemizi ister. Nesnellik, kültürel bağlardan kopuşla artar. Edebiyatta minimalizmi en iyi öykücüklerde görürüz. Ben bu gibi metinlere öykücük demek isterim. Bu kısa metinlerin başı ve sonu olmaz genelde, okura bırakır tamamlanmayı. Yaşamdan beslenen satırlar okurun hayal gücünü devreye sokar, zihni kışkırtır.

Bu parçadan, sözü edilen anlayışla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Sanatın birçok türünde görüldüğü

B) Sanatta gelenekten uzak durduğu

C) Yaşamı olduğu gibi aktarmadığı

D) Söz ve anlam oyunlarıyla okuru etkilediği

E) Okuyucuyu metnin yaratılma sürecine ortak ettiği

5. (I) Avrupa'da 20. yy. başında meydana gelen gelişmeler zaman ve mekânın anlamını değiştirdi. (II) Bazıları insanlık dışı, bazıları vaat dolu olsa da hepsi anlık olandan, yokluk ile varlık arasındaki katı ayrımdan bir özgürleşme sunuyordu. (III) Faraday'ın "uzaktan etki" olarak tanımlanan problemle boğuşurken öne sürdüğü "alan" kavramı, adı konmadan her türden planlama ve hesaplama hatta pek çok hissiyat türüne dahil oluyordu artık. (IV) İnsan gücü ve bilgisi zaman ve uzaya yayıldıkça yayılıyor, heyecan verici gelişmeler yaşanıyordu. (V) İnsanoğlu, ilk çağlardan günümüze düşüncelerini aşama aşama gerçekleştirerek yaşadığı çevreye ve doğaya üstünlük sağlamıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Paraf Yayınları

6. Rafta ilk gördüğümde sıradan bir roman olduğunu düşünmüştüm. Ama kitabı okumaya başlayınca hiç de öyle olmadığını gördüm, bir günde okuyup bitirdim. Çok az kitapta yaşadığım o soluk soluğa kalma duygusunu tattım. Balzac'ın *Vadideki Zambak*'ındaki çarpıcılığı hissettim. Aşkı en etkileyici ve vurucu biçimde anlatmış. Kitap kurgu olarak hatasız, olayların birbirini izleyişi ve geçişler mükemmel. Tek bir cümle fazladan yazılmamış ve her cümle dopdolu, anlam yüklü. Bir an önce diğer sayfaya geçme aceleciliğini ve heyecanını yaşatıyor okura.

Bu parçada, sözü edilen kitabın özellikleriyle ilgili olarak,

I. Okurlarda aynı duyarlılıkları oluşturduğuna
II. Duru bir anlatıma sahip olduğuna
III. Merak duygusunu harekete geçirdiğine
IV. Bölümler arasındaki ilginin ustalıkla kurulduğuna
V. Konunun etkileyici bir biçimde işlendiğine

yargılarından hangisine değinilmemiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Yunanistan'ın beşinci büyük adası Sakız (Chios), Türkiye'den ulaşımın en kolay olduğu Yunan adalarındandır. Çeşme'den 45 dakikalık bir feribot yolculuğu ile ulaşılabilen ada, dünyada damla sakızının üretildiği tek yer. Türk seyahatseverlerin ilgisiyle her geçen yıl turizmde gelişme gösteren Sakız Adası, el değmemiş masmavi plajları, Orta Çağ esintisi taşıyan köyleri, sıcakkanlı insanları, leziz narenciye çeşitleri, mis kokulu damla sakızı, taptaze deniz ürünleri ve huzurlu doğasıyla birkaç güne sığdırılamayacak kadar büyük.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Tarihsel değerler örneklerle açıklanmıştır.
B) Nitelendirmelerden yararlanılmıştır.
C) Değişik duyularla algılanabilen ayrıntılar vardır.
D) Öznellik vardır.
E) Pekiştirilmiş sözcüklere yer verilmiştir.

8. Seyrani, sanatının malzemesinde orijinal olmayı başaran, önceden çizilen sınırlara sıkışıp kalmayan, biçim olsun içerik olsun kendini yinelemeyen bir sanatkârdır. Onu basmakalıp bir şair olmaktan kurtaran taraflardan birisi çevresine bakmayı, onu görmeyi bilen biri olmasıdır. O, mücadele içinde ve sıkıntılarla geçmiş bir ömrün deneyimlerini şiirlerinde ustalıkta damıtmıştır. Haksızlıklar karşısında susmayan sanatçı, bu uğurda rahatını, refahını terk etmiş bir halk âşığıdır. Bugün bile okurlar onun şiirlerini okudukça yeni tatlara, yeni anlamlara ulaşmaktadır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı, aşağıdakilerin hangisiyle nitelendirilemez?

A) Yoruma açık şiirler yazan
B) Özgün eserler ortaya koyan
C) Zorluklarla dolu bir yaşamı olan
D) Kişiliğinde karşıtlıklar bulunan
E) Yaşadıklarını şiirlerine yansıtan

Paraf Yayınları

9. **Muhabir:**

(I) ----

Oyuncu:

Benim görerek üzüldüğüm şu ki tiyatro bugün Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu bir sanat değil. Çok küçük bir kesimin birbiriyle paylaşmak için uğraştığı pahalı bir hobi gibi. Bu; Türk tiyatrosu adına, serzenişle bırakılmayıp araştırılması gereken bir konu.

Muhabir:

(II) ----

Oyuncu:

Yaratım, önü kapalıyken de bir çatlak bulup yeşerebiliyor. Bunu çok gördük. Önemli olan o tohumu sevmek, koruyabilmek, sulayabilmek ve ona nefes aldırabilmek. Bu nedenle sorunun yanıtı, başlangıç seviyesinde bir dilek şimdilik: Kendini saklama zorunluluğunun olmaması ve en basit anlamıyla serbestlik.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) I. Türk tiyatrosunun bugünkü durumu hakkında ne düşünüyorsunuz?
II. Sanatçıları ürün verme konusunda en çok neyin motive ettiğini düşünüyorsunuz?

B) I. Tiyatronun belli bir kesime seslendiğini söyleyenlere neler dersiniz?
II. Oyunculuğu sevmek, bu alanda başarılı olmak için tek başına yeterli midir?

C) I. Tiyatroya ilgi duymak belli bir ekonomik düzeyde olmayı gerekli mi kılıyor?
II. Yeni yetişen oyunculara bu yolda ilerlemek için neyi salık veriyorsunuz?

D) I. Türk tiyatrosu araştırmalarında temel çıkış noktası ne olmalı?
II. Sanatçıların yaratıcılığını olumlu yönde etkileyen nedir?

E) I. Türkiye'de tiyatro seyredilmiyor, serzenişi söz konusu. Siz bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?
II. Oyunculuk açısından neyin önü açılsa yaratıcılığınızı özgürce gösterebilme şansına sahip olursunuz?

10. **Gazeteci:** Niçin herkesin el üstünde tuttuğu bir yazarımızın son romanını beğenmediğinizi söylediniz?

Eleştirmen: Yaşadıklarıyla yazdıkları bire bir örtüştüğü için.

Gazeteci: Bu, yanlış bir tutum mu?

Eleştirmen: Elbette yanlış. Sanat, yaşananları yeniden biçimlendirdiğinde asli görevini yerine getirir, tutanak görevi gördüğünde değil.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki eleştirmenin sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) Sanatın alanı ile insanın egemen olmaya çalıştığı alan aynıdır.

B) Yaşantıyı gerektiğinde onda olmayan renkleri de kazandırarak aktarmak, sanatçının ana amaçlarından biri olmalıdır.

C) Sanat deyince yalnız güzel sanatların anlaşılması bir rastlantı değildir.

D) Sanatçılar tarafından yaşam, uyanık iken görülen bir düş olarak tanımlanır.

E) Sanat yapıtı üretmek, sanatçıların gerçek yaşamdan kaçmak için başvurdukları bir yöntemdir.

Paraf Yayınları

11. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Edebî eserlerden hareketle toplumu okumak yahut toplumdan edebî eserlerin mantığına ve dünyasına varmak mümkündür." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Ünlü yazarın son romanında yakaladığı başarı, kahramanlarının ruhsal tahlillerindeki detaylı betimlemelerde gizlidir. O, bu yönüyle kendi bildiği yoldan ayrılmaması gerektiğini bir kez daha ispatlamıştır.

B) Ludwig Wittgenstein "Estetik yargı anlatımları dediğimiz sözcükler, karmakarışık olsalar da bir dönemin kültürü diye adlandırdığımız şeyin üzerinde belirli bir rol oynar." der. O, bu ifadesiyle edebiyat ve yaşam arasındaki önemli bir gerçeği ortaya koyar.

C) Edebiyat tarihçisi ve teorisyeni Gustave Lanson, edebiyatı toplumun yansıması olarak düşünür.Edebiyat tarihinin, edebiyat ve yaşam arasındaki bağlantısına sıklıkla vurgu yapar.

D) Edebî ürünler, ne kadar kurgu olsalar da çoğunlukla gerçek yaşamdan kesitler sunar. Bu yüzden onlar, gündelik yaşama ve sıradan insanlara veya büyük tarihsel dönüşümlerin geri planına ilişkin olguların ve ayrıntıların yansıtıcıları olarak ele alınabilir.

E) Bazı romanların yazım zamanı ile konu aldığı zaman örtüşür. Bu romanlar; döneminin giyim kuşam, eğlence vb. ile ilgili alışkanlıklarını veya zihniyetini sergileyen bir veri bütünü olarak okunabilmektedir.

12. I. Oysa yazınsal değeri olan romanlardan alınan edebî zevk, estetik bir heyecan odağında çoğalan ve uzun süre kalıcı olan bir duygudur.

II. Popüler romanlar kalıcı duygular oluşturmak bir yana, basit bir dille oluşturuldukları için yüzeyseldirler.

III. Bu yüzeysellik, aslında yeni bir şey söylemediği gibi, yeni bir sanatsal öz de sunmayan derinliksiz bir bakış açısının ürünüdür.

IV. Böylesine "keyif" veren bu romanlar çoğu zaman yaşanan hayatı sorgulatmadığı için okuru edilgen bir varlık durumuna indirger.

V. Ayrıca bu tür romanlar, okuyana yalnızca keyif ve geçici bir haz duygusu verir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulmak istenirse hangisi baştan dördüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

13. (I) Arıların olmadığı bir dünyada yaşamak zorunda kaldığımızı düşünelim. (II) Muhtemelen açlıktan ölmezdik ama çok sevdiğimiz bazı meyvelerden, hem insanlar hem de hayvanlar için besin kaynağı olan bazı bitki türlerinden mahrum kalırdık. (III) Elma, badem, pancar, soğan, kaba yonca, yaban mersini, üzümsü meyveler, fındık, kabak, salatalık, havuç, karpuz, kavun gibi bitkileri kullanma ya da tadına bakma şansımız belki de hiç olmazdı. (IV) Bu da üreticiler için yılda yaklaşık 15 milyar dolar değerinde ürün kaybı demekti. (V) Sadece gıda sektörü değil, hayvancılık işletmeleri ve tekstil sanayisi de yem bitkileri üretiminin, ihtiyacı karşılayamayacak kadar azalmasından dolayı büyük zarar görürdü.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra, düşüncenin akışına göre "Çünkü birçok bitki türü özellikle arıların sayesinde döllenyor ve meyve veriyor." **cümlesi getirilirse parçanın anlam bütünlüğü bozulmaz?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

Paraf Yayınları

14. Dil, hangi alanda çok kullanılırsa o alanda gelişir. Eskimoların dilinde kar yağışıyla ilgili yüzlerce sözcük vardır. Arapların dilinde de deve ile ilgili sözcükler çoktur. Tıpkı Türklerde at ile ilgili sözcüklerin çokluğu gibi. At üstünde doğup deyim yerindeyse at üstünde yaşayan Türkler, atın yürüme biçimlerini bile farklı sözcüklerle adlandırmıştır. "Yunt" dedikleri atların sürüsü için "yılkı" sözcüğünü kullanmışlar; atları yaşına ve cinsine göre ayırmışlardır. Aygır, kunan, dönen, besti, kısrak, tay, kulun, iğdiş gibi isimlerle ayrıntılı adlandırmalar yapmışlardır. Yürüyüş biçimleri içinse rahvan, eşkin, yorga, dörtnal, tırıs gibi terimler kullanmışlardır. Aynı ulus, Anadolu'ya gelip yerleşince biraz durulmuştur sanki. Yerleşik hayata geçişle birlikte durup kendini dinlemeye, efkârlanmaya başlamış gibidir. "Melal, hüzün, hicran, keder, elem..." sözcüklerinin Türk diline girmesi bu dönemde olmuştur. Anadolu kendi sözcüklerini katmıştır Türk diline.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Bir dilin gücünü, kelime hazinesinin zenginliği belirler.
B) Bir dilin gelişmesi için o dilin büyük topluluklarca kullanılması gerekir.
C) Geçmişi, tarihin eski dönemlerine kadar giden ulusların zengin bir dili vardır.
D) Yaşanan coğrafyanın ve yaşam koşullarının dil hazinesi üzerinde belirgin bir etkisi vardır.
E) Türkçeye yabancı sözcüklerin yoğun biçimde girmesi Türklerin Anadolu'ya yerleşmesiyle başlamıştır.

15. Her iki hâli de güzeldir bazı fiillerin
Sevmek ve sevilmek
Hatırlamak ve hatırlanmak
Bağışlamak ve bağışlanmak
Hep ilkiyle yetinmektir asıl güç olan

Bu dizelerin şairi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Sözlerin ilk anlamlarıyla algılanmasını eleştirmektedir.
B) Belirsizlikten endişe duymaktadır.
C) İlginin tek taraflı olmasından yakınmaktadır.
D) Sevgisizliğin unutulmaya yol açtığını düşünmektedir.
E) İletişimdeki samimiyetsizlikten şikâyetçidir.

16. Bize atalarımızdan gelen vatan gibi, bayrak gibi çok değerli bir mirastır dilimiz. Bizi biz yapan bu mirası bizden sonrakilere problemsiz bir şekilde teslim etmemiz gerekir. Bir dilci ve akademisyen olarak benim de yapabileceklerim, bana düşen sorumluluklar var bu konuda. Dilimizin imkânlarını yalnızca akademik alanda değil, sanatsal kulvarlarda da kullanmak ve geliştirmek bunların başında geliyor. Bu yüzden zaman zaman öyküler yazıyorum. Şimdi de bir roman yazdım. Bu yapıtlarımda seçtiğim konular da sadece yazmış olmak için yazılan konular olmuyor. Yazdıklarımın hem bir sanat değeri taşımasını hem de mesaj veren didaktik eserler olmasını önemsiyorum. Okuyanlar hem güzel bir roman ve öykü okusunlar hem de heybelerini doldursunlar, istiyorum.

Bu parçanın yazarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Dili ulusal kimliğin bir parçası olarak gördüğü
B) Estetik yönü olan öğretici yapıtlar vermeye çalıştığı
C) Hem bilim adamı hem de yazar kimliğinin olduğu
D) Dilin gelecek kuşaklara doğru biçimde aktarılmasını istediği
E) Dilimizde yaşanan sorunlara yönelik farklı çözüm yolları önerdiği

Paraf Yayınları

17. Çevre koruma uygulamalarında uzmanlar bazen doğal ortamları ya da doğal ortamdaki birimlerin tamamını incelemek ve bunların bütününe yönelik tedbirler almak yerine, bütünü temsilen, bazı "temsilci türler"e odaklanabiliyor. Genel bir başlık olan temsilci tür kavramı, farklı sebeplerle doğal ortamı temsil ettiği kabul edilen ortak özellikler barındırıyor. Temsilci türler, doğal yaşam alanlarının gitgide daha fazla işgal edildiği ve dolayısıyla doğa koruma çalışmalarının hem maddi hem de siyasi açıdan her geçen gün daha da zorlaştığı günümüzde, koruma çalışmaları için kolaylık sağlayabilen hedefler olarak karşımıza çıkıyor.

Bu parçadan hareketle temsilci türler ile ilgili

I. Doğal ortama ilişkin anlamlı veriler sundukları
II. Çevre kirliliğinden belirgin şekilde etkilendikleri
III. Korunması gereken öncelikli türlerden oldukları

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

18. Hiç kuşkusuz, gelmiş geçmiş herkeste geçerli olan ortak bir yaşama sevincini ölçüp biçip buyuracak bir ölçek yok, olamaz da. Bu yüzden "Yazıklar olsun bize, yıllarca çalış çabala, yine de şöyle hepimize toptan uygun düşen bir yaşama sevinci kotaramadık." üzüntüsüne kapılmayalım ama. Herkes kendine en uygun birimi, ölçeği bulup buluşturmakta özgür; başkalarına zararı olmadıktan sonra kim, kimin yaşama biçimine el atabilir? Atması yanlış olur zaten. Gelin, uyanmış kişiler, toplumlar gibi davranalım; insan olup insan gibi yaşamanın tadını çıkarmaya bakalım.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılamaz?

A) Her insanın kendi doğruları, beğenileri vardır.
B) Uzun deneyimler, bize ortak mutluluk yollarını benimsetir.
C) Başkalarına zarar vermeyen her yaşam biçimine saygı duyulmalıdır.
D) Yaşama sevincinin herkes için geçerli olan bir ölçütü yoktur.
E) Kimi kişiler ve toplumlar, olması gerektiği gibi bir yaşam modelini keşfetmeyi başarmıştır.

19 - 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Oğuz Atay, yedi yıllık kısa yazarlık hayatına sığdırdığı eserleriyle Türk edebiyatına damgasını vuran ve çok konuşulan, tartışılan biridir. Roman türüne konu ve biçem yönünden farklı yaklaşımıyla edebiyatımızın oyunbozan sanatçısı olarak görülen Atay'ın, ardında bıraktığı kitaplar, edebiyat geleneğimizde yepyeni bir Türk romanının habercisi olmuştur. Elinizdeki derleme kitap, *Tutunamayanlar* ilk çıktığı günden bugüne kadar Oğuz Atay hakkında çıkan yazı ve eleştirilerden; Oğuz Atay'ın yazdığı yazılardan ve gerçekleştirdiği söyleşilerden oluşmaktadır. Kronolojik olarak yerleştirilen yazılar, bugüne kadar Oğuz Atay üzerine söylenenler dışında "söylenmeyenleri" de yansıtmaktadır. Kitaptaki yazılar Oğuz Atay gibi hayatın bütün kılcallarını bilen bir kalemi anlama çabasını ortaya koyarken aynı zamanda geçen otuz yılın tarihî bir panoramasını gözler önüne sermesi bakımından da önemlidir ve Oğuz Atay'ı tanımak isteyen herkesin baş ucu kitabı olacaktır.

19. **Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Hakkında değişik tartışmalar yapılmıştır.
B) Getirdiği yeniliklerin benimsenmesi uzun zaman almıştır.
C) İçerik ve üslup yönünden özgünlüğü yakalayabilmiş yapıtlar vermiştir.
D) Eserleri alışılmış kalıplara sığdırılamayacak sanatsal nitelikler taşımaktadır.
E) Oldukça geniş bir yaşamsal bilgi birikimine sahiptir.

20. **Aşağıdakilerden hangisi bu parçada altı çizili sözlerle anlatılmak istenenlerden biri değildir?**

A) Vazgeçilmez bir başvuru kaynağı olmak
B) Roman geleneğini kökten değiştirmek
C) Özellikleriyle bir dönemi etkilemek
D) Yaşamla ilgili ayrıntılı bilgilere sahip olmak
E) Yapıtlarıyla toplum sorunlarına çözüm üretmek

Paraf Yayınları

21 - 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Çayın bünyesinde B, C, E ve K vitaminleri bulunur. Önemli ölçüde C ve K vitamini içermesine rağmen siyah çay elde edilirken uygulanan fermantasyon nedeniyle bunlar yok olur. Önemli minerallerden alüminyum, mangan ve flor bol miktarda yer alır. Böbrekleri çalıştırır, içindeki teobromin ve teofilin maddeleri vücuttan terleme yoluyla toksinleri atar. Karbonhidrat, protein ve yağ oranı çok düşüktür. Çayın çeşitli kanser türlerine karşı savaşta etkili olduğu, içeriğindeki kimi maddelerle kalp krizi riskini azalttığı konusunda ciddi çalışma ve uygulamalar mevcuttur. Çayla birlikte şeker de kullanılıyorsa şekerin olumsuz etkilerine maruz kalınır. Çay, açık yani demsiz içilmelidir. Günde sekiz bardaktan fazla içilmesi tavsiye edilmez.

21. Bu parçada çay ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Çeşitli rahatsızlıklara yönelik olumlu etkisinin araştırıldığına
B) Şekersiz içildiğinde vitamin değerinin arttığına
C) Tüketim miktarına dikkat edilmesi gerektiğine
D) Üretim aşamasında bünyesindeki kimi özelliklerin kaybolduğuna
E) Vücuttan zararlı maddeleri uzaklaştırıcı özelliği olduğuna

22. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Tanım
B) Açıklama
C) Gerekçeli yargı
D) Terimler
E) Koşula bağlılık

23 - 24. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Asıl gaye her ne kadar bilgiye ulaşmak olsa da son zamanlarda insanlar interneti daha farklı nedenlerle kullanıyor. (II) Bunların başında insanların arkadaşları ve sevdikleri ile haberleşmesini sağlayan sosyal ağlar geliyor. (III) İnternet, içinde barındırdığı bu sosyal ağlar ile genç yaşlı, kadın erkek, zengin fakir herkesi etkisi altına almıştır ve çok fazla kullanıcısı vardır. (IV) Böylece herkes, başkalarına ulaşabilme, oyun oynayabilme gibi seçeneklere sahip olmuştur. (V) Tüm bunların dışında internette bulunan bloglar ile kişiler, şahsi görüşlerini diledikleri gibi belirtebiliyor. (VI) Kişilerin arkadaşları ile bağlantı kurmalarına, çeşitli video, fotoğraf ve durum bilgisi paylaşımlarına olanak sağlayan sosyal ağlar, şirketlerin pazarlaması ve tanıtımı adına oldukça önemlidir. (VII) Sosyal mecralarda doğru stratejiler ile şirketlerce pazarlanan ürünlerin daha çok kitleye ulaşması sağlanabilir.

23. Bu parçada internetle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Belirli bir yaş grubunca daha çok kullanıldığına
B) İnsanların iletişim kurmasına olanak verdiğine
C) Düşüncelerin özgürce dile getirilmesine olanak sağladığına
D) Her kesimden insan tarafından ilgi gördüğüne
E) Bilinen temel amacının dışında kullanıldığına

24. Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II
B) III
C) IV
D) V
E) VI

Paraf Yayınları

1-B	2-E	3-E	4-D	5-E	6-A	7-A	8-D	9-E	10-B	11-A	12-D
13-B	14-D	15-C	16-E	17-A	18-B	19-B	20-E	21-B	22-A	23-A	24-E

1. Çift başlı kartal motifinin MÖ 2 bin yıllarından itibaren Anadolu'nun bilinen ve tanınan yerleşik bir arma motifi olduğu ve bu motifin bir moda olarak tüm Avrupa ve Ön Asya'da benimsenip yaşatıldığı bilinmektedir. Hititlerde kraliyet amblemi olarak yorumlanan bu motifin aslında IV. Tuthaliya zamanında yaygınlaştığı tespit edilmiş; dönemin siyasi olayları göz önünde bulundurulduğunda ise bunun, Büyük Hitit Kralı IV. Tuthaliya ile Tarhuntassa Kralı Kuruntа'yı simgelediği düşüncesi ağırlık kazanmıştır. Rusya'da çift başlı kartal, Çar ile kilise dayanışmasını, birlikteliğini ve bütünlüğünü simgelerken Avrupa'da özellikle Viyana'da çok sık ele alınan bu motifin Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun güç ve kudret birlikteliğini içeren Büyük Krallık yönetimini ifade ettiği düşünülmektedir.

Bu parçadan "çift başlı kartal motifi" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Anadolu toprakları dışında da bir motif olarak yer aldığına
B) Uluslar ve kültürler arasında ortak bir değer olarak kabul gördüğüne
C) Tarih içindeki durumuyla ilgili olası değerlendirmeler yapıldığına
D) Avrupa'da, Doğu ülkelerine göre daha uzun süre motif olarak kullanıldığına
E) Simgelediği anlamın, kültürlere göre değişiklik gösterdiğine

2. Yeryüzünde dili ele alan çalışmaların bilinen en eskileri Eski Hint'e, Eski Yunan'a kadar uzanır. Dil konusuna ve dilin işlenmesine yönelmede başlıca iki etken rol oynamıştır: Bunlardan ilki, dindir. Dualara ve dinle ilgili metinlere gösterilen özenin dil çalışmalarını kamçıladığını söyleyebiliriz. Bilindiği gibi, bir duanın yanlış okunması, yanlış değerlendirilmesi dinlerde hoş karşılanan, doğru bulunan bir şey değildir. Kutsal kitapların, dine ilişkin metinlerin kuşaktan kuşağa doğru aktarılabilmesi için çaba harcanmaya başlanmış, birtakım yazım ve okuma kurallarının konmasına çalışılırken de dil bilgisi kavramları belirmiş; bunlar üzerinde durmak gerekmiştir.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dil alanında yapılan çalışmaların geçmişinin çok eskiye dayandığı
B) Kutsal kitapların kendilerine özgü dil özelliklerinin olduğu
C) Dinî metinler üzerindeki çalışmaların dil bilgisi alanında gelişmeler sağladığı
D) Geçmişte dil konusundaki çalışmaların daha çok, din adamlarınca yapıldığı
E) Dinî metinlerin dil özelliklerinin korunmasına çok önem verildiği

Paraf Yayınları

3. Yazmak, benim için yaşamın vazgeçilmezleri arasında. Amacınız kitabınızın yayımlanmasıysa, ödül almaksa o zaman bunun olmadığı her durumda kendinizi yenik hissedersiniz. Ben hiçbir zaman böyle amaçlarla yazmadım. Sadece ve basitçe anlatmak istediğim şeyi nasıl daha iyi anlatabilirim diye düşündüm. Bunların yanında yazar olmanın en önemli koşulu, bence okumak. Hayatımın en mutsuz dönemleri de yeterince okuyamadığım zamanlar. Ben birkaç düzeyde okumalarımı sürdürüyorum, belirli bir şey yazıyorsam okumalarımı da ona göre şekillendiriyorum. Yeni bir kitaba başlamadan önce muhakkak klasikleri özellikle de yazacağım konuyla ilgili klasikleri okurum. Diğer yandan felsefeye meraklıyım, felsefe ile edebiyat arasında çok derin bir bağ olduğunu düşünüyorum.

Kendisinden böyle söz eden yazar, aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilemez?

A) Öğrenmeye açık, araştıran
B) Yazmayı tutku olarak gören
C) Yazmanın beklentisizliğine inanan
D) Yazdıklarıyla okuduklarını örtüştüren
E) İçerikte yeniliği önemseyen

4. Bizde çiçekler bir başka dile gelir ama lale, diğer anlamlarının yanında ihtişam ve debdebeyi de ifade eden bir çiçektir. En haşin ve soğuk metali şirinleştiriverir üzerine işlenen çiçekler ve ille de lale. Kaba bir döşemelik kumaşta açan çiçekler onu sevimli kılar. Halılar, kilimler dokuyanların ya da dokutanların duygularını ifade için envai çeşit çiçek motifleriyle süslenir. Sürahiden yemek tabağına kadar çiçeklerle bezenir porselenler, duvarlarda çiçekler açtırır çiniler ama çinilerde de yine ille de lâle!

Bu parçada "lale" **ile ilgili vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Günlük yaşamı derinden etkilediği
B) Birçok sanata esin kaynağı olduğu
C) Bütün çiçeklerden farklı olarak insan yaşamında özel bir yerinin olduğu
D) Kültür ve sanata kaynaklık ettiği
E) Türklerin yaşamının ayrılmaz bir parçası olduğu

5. I. Bu virüs, tespit edilebildiği kadarıyla dünya genelinde Türkiye de dâhil olmak üzere en az otuz ülkede hâlen etkin.

II. Nitekim virüsün tespitinin çok zor olması, çalışma tarzındaki profesyonellik ve yapısı gibi hemen hemen her teknik detay buna işaret ediyor.

III. Virüsün bir devlet tarafından geliştirilmiş olması ihtimalini güçlendiren bir diğer neden ise hedefleri arasında özellikle devlet kurumlarının olmasıdır.

IV. Yakın geçmişte ortaya çıkan bilgisayar virüslerinin izleri hafızalardan silinmeden bir bilişim firması tarafından Maske adlı yeni bir virüs keşfedildi.

V. Etkinlik alanı olarak seçtiği diğer ülkeler Cezayir, Arjantin, Belçika, Bolivya, Brezilya, Çin, Kolombiya, ABD olan Maske'nin bir devlet tarafından geliştirilmiş olması hayli yüksek bir olasılık.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturan sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) III - II - V - I - IV
B) IV - I - V - II - III
C) IV - V - II - I - III
D) V - I - III - IV - II
E) V - III - IV - II - I

Paraf Yayınları

6. Türk yazınında kitaplar üzerine yazılmış çok başarılı eleştiriler vardır. Ancak bunlar genellikle uzun yazılardır. Kısa kitap eleştirilerinden uzak durulur. Çünkü ----. Okuyacak, notlar alacak, karşılaştıracak, uzun bir eleştiri yazacak kadar emek harcayacak, sonra yazmak istediklerinizin birçoğundan vazgeçerek kısa yazacaksınız. Her sanatçının katlanıp başarabileceği bir şey değildir bu.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) yazın dünyasında nesnel eleştirinin iyi eleştiri olmadığı yönünde bir kanı vardır
B) kısa eleştiri, yazarını alanında acemi bir sanatçı gibi göstermektedir
C) eleştiride yalınlığa ulaşmak, benim diyen sanatçının başarabileceği bir iş değildir
D) öz ve duru yazmak her yazınsal türde olduğu gibi eleştiride de çok güçtür
E) gerçek eleştiri, eserle birlikte dönemini de dikkate almayı gerektirir

7. (I) Cep telefonunun veya internet olanağının, özgürlük deneyimini derinleştirdiği ileri sürülebilir mi? (II) Kuşkusuz cep telefonu veya internet ağı, bireysel özgürlüğün önünü açtı. (III) Sadece ev telefonunun mevcut olduğu günlerde, söz gelimi arkadaşınızı telefonla aramak, bugün cep telefonuyla aramak gibi pek sorunsuz değildi. (IV) Arkadaşınıza ulaşmadan önce, annesiyle veya babasıyla, ağabeyi veya ablasıyla ya da eşiyle karşılaşmak ve konuşmak gibi durumlarda kalınabilirdi. (V) Ancak gerçekçi bir sebep dile getirilebilirse evden aramak olağandı. (VI) Ev telefonlarının, cep telefonlarının yaygınlaşmasıyla birlikte pek bir işlevi kalmadı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi anlatımın akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

8. Bu yazarımız; son yapıtlarında birey-çevre ilişkilerini, değişen değer yargılarının insanoğlunun ruhsal durumu üzerindeki olumsuz yansımalarını ve oluşturduğu çatışmaları irdeliyor. Toplumsal değer yargılarının köhnemiş yanlarını dikkatli bir bakışla yeriyor. İnsanların, kendilerine ayna tutarak olumsuz yönlerini gözler önüne sermesini ve doğru diye bilinen düşüncelerin bir kez daha ele alınıp değerlendirilmesini istiyor. Problemlere yönelik tezler sunmuyor, sadece sorunları gösteriyor, okurdan anlattıklarını değerlendirmesini bekliyor.

Bu parçadan sözü edilen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Okurda öz eleştiri anlayışının yerleşmesini amaçladığı
B) Yer yer karamsar bir bakış açısıyla hareket ettiği
C) Toplumsal yaşamdaki değişimin kişilerin psikolojisine etkilerini ele aldığı
D) Yerleşik düşüncelere kuşkuyla yaklaştığı
E) Özgür düşüncenin önünü açtığı

Paraf Yayınları

9. Bisiklet turu, yapanın anlatamadığı, yapmayanın tam olarak anlayamadığı bir şeydir. Gezi tecrübeleriyle ilgili yeni ve özgün bir şey söylemek oldukça zor. İbni Batuta'ya, Marco Polo'ya, Evliya Çelebi'den modern gezginlere kadar binlerce seyahatname yazarı, içlerindeki coşkuyu, yolda olmalarının nedenini ve yaşadıkları olağanüstü anları ne derece kelimelere dökebilmiştir ki? Shakespeare'in dediği üzere "Hayat bir oyun sahnesi!" Biz bu sahnede figüran olmak yerine başrolde oynamayı ve uzun metraj bir yol filmi çekmeyi tercih ettik. İş-ev-alışveriş üçgeninde geçen hayatımızda hayaller hep erteleniyordu. 2005 yılında bu tekere bir çomak soktuk. Tüketim çılgınlığına ara verip Dünya'ya olan borcumuzu ödemek için ulaşım araçlarının en masumu olan bisikletle yollara düştük.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Koşul ileri sürülmüştür.
B) Deyime yer verilmiştir.
C) Sözde soru cümlesinden yararlanılmıştır.
D) Tanık göstermeye başvurulmuştur.
E) Niteleyici sözcükler kullanılmıştır.

10. (I) Toplu taşıma araçlarında kitap okuyan insan sıradan bir kitap okuru değildir; çoğu insanın gözünde bir gelişmişlik figürüdür, kitabı seven her insanın gönlünü çelen bir detaydır. (II) Üstelik insanların ne okuduğundan okuma tavırlarına, binip indikleri duraklara kadar pek çok yorum geçer aklınızdan. (III) Kısaca, gergin, rahatsız, dalgın suratlardansa herhâlde herkesin, özellikle de kitap okumayı sevenlerin tercihidir toplu taşımada kitap okuyan insanlar görmek. (IV) Geçen eylül ayından bu yana İstanbul'da toplu taşımada kitap okuyan insanları fotoğraflayıp yayımlayan İstanbul Okurken projesi, kitap okumanın güzelliğini gözler önüne seriyor. (V) Yurt dışından benzer örneklerin olması elbette fikir vermiş ancak asıl ortaya çıkma nedenlerini "kendi durumlarını belgeleme isteği" olarak tarif ediyor İstanbul Okurken ekibi. (VI) "Biz de toplu taşımada etrafımızda gördüğümüz okuyucuların ne okuduklarını merak ediyorduk; biraz da bu dürtüyle, okunan kitapların bilgisini de belgelememize dâhil ettik." diyorlar.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

11. Yeni kavramlar için yeni kelimelerin icat edilmesi ile Türkçeye girmiş, yerleşmiş yabancı kelimeleri dilden atmayı birbirine karıştırmayalım. Bugün bizim bilim, teknik, edebiyat, sanat ve felsefe alanlarında binlerce yeni kelimeye ihtiyacımız vardır. Bunların Türkçe köklerden türetilmesi elbette iyi olur. Bunu yapacak olanlar desteklenmelidir. Türkçede bulunmayan bir kavrama Türkçe karşılık bularak bunu Türk kültürüne mal etmek, övülmeye değer bir hizmettir. Böylece Türkçe, yeni bir kelime ve kavram kazanmış olur. Fakat bunu yaparken ----

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) sadece yeni kelimeleri kullanmak toplumun bu kelimeleri benimsemesini hızlandırır.
B) Türk dilinde yaşayan kelimeleri yabancı diye dilden atmak Türkçeye zarar verir.
C) eski kelimeleri bilinen anlamları dışında kullanmak anlam kargaşasına neden olabilir.
D) halk dilinin olanaklarından yararlanmak gerektiğini de hatırlatalım.
E) yeni kelimelerin halkta bir karşılığının olup olmadığı dikkate alınmalıdır.

Paraf Yayınları

12. Birçok okur ve yazar "Yapıtın dili, önceliğimizdir." sözünün arkasında durur. Bunu söyleyenler anlatılan hikâyenin konusuyla veya neyi anlattığıyla ilgilenmediklerini, asıl ilgilendikleri şeyin yapıtın dili, anlatım biçimi olduğunu yarım ağızla da olsa ifade etmek isterler. Elbette bu sözle kastedilen şey geniş bir kavramdır, içinde birçok anlamı barındırdığı için ipin ucu her tarafa çekilebilir. Ben kendi adıma, yapıtın anlatım dilinden ya da üslup denen taraftan çok, asıl odak noktasının olayın yaşandığı zaman olduğunu düşünenlerdenim. Konusu ister geçmişte ister gelecekte geçmiş olsun hikâyenin aslında tam da o "an"ı bize vermesi gerektiğini düşünürüm.

Bu parçanın yazarının bir yapıtta aradığı temel özellik aşağıdakilerden hangisidir?

A) İçerik ve biçim dengesinin iyi sağlanması
B) Olayların geçtiği dönemi çok iyi yansıtması
C) Anlatımın verilmek istenen iletiyi gölgelememesi
D) Anlatılanların gerçek yaşamla uyumlu olması
E) Okura bilgi vermekten çok, onda estetik bir haz uyandırması

13. Ormanlar, çeşitli fiziksel ve kimyasal süreçler yoluyla yerel iklimleri etkiliyor. Örneğin, "buharlaşma terlemesi" adı verilen bir süreç ile ağaçların yapraklarındaki gözeneklerden su buharı çıkması hem ağaçları hem de çevrelerini soğutuyor. Ormanların soğutma etkisinin yaklaşık üçte biri, su buharı ve aerosollerin serbest bırakılması gibi çeşitli sebeplerle gerçekleşiyor. Ayrıca ormanlar, atmosferdeki karbonu yakalama ve depolama kapasitesine sahip. Bu da ısı artışını engelleyici bir faktör. Gölgelikler bile üstten geçen sıcak hava cephelerini yukarı ve uzağa gönderebilen dalgalı bir yüzey sağladıkları için bir soğutma etkisine sahip olabiliyor. Dahası, ağaçlar güneş ışığını yansıtarak ve yağış getirerek sıcaklıkları düşürebilen aerosoller üretiyor.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

A) Ormanların azalmasının ısınmayı artırdığından
B) Buharlaşmanın ormanlara zarar verdiğinden
C) İklim değişikliğinin ormanlar üzerindeki etkisinden
D) Ormanların havadaki nem oranını artırdığından
E) Ormanların küresel ısınmayı azaltıcı etkisinden

14. Erich Kaestner'in yazdığı *Emil ve Dedektifler* 1929 yılında yayımlanmış ve kısa sürede dünya çapında ün kazanmıştır. Roman, olay örgüsünün neden bir şehirde gerçekleştiğini ve neden alışılmadık karakterler ve uzak yolculuklar yerine çocukların hayatını anlattığını açıklayan bir girişle başlar. Kitabı, dönemi açısından önemli ve öncelikli kılan, çocuk gerçekliğini ele alan ilk roman oluşudur. Metin, yazarın okurla söyleştiği bir bölümle başlar ve eğlenceli bir okuma sürecine evrilir. Yazar, çocuklara aktarmaya çabaladığı evrensel değerleri buyurgan olmayan bir tavırla ve hayatı tamamen kuşatacak biçimde aktarmaya çalışır. İyinin ve kötünün özelliklerini vurgularken iyiden yana yer alsa da kötünün kazanma ihtimalini hiç de gözden uzak tutmaz. Çünkü yaşam bir masal sahnesi değildir ve bu sahnede her zaman iyiler kazanmaz. Yazarın bu yaklaşımından dolayı yapıt, yıllar içinde eğitimcilerce en çok tavsiye edilen yapıtlardan biri olmuştur.

Bu parçadan sözü edilen yapıt ve yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Yapıtta, yazılma gerekçelerinden söz ettiğine
B) Öğretici bir yaklaşımdan uzak durduğuna
C) Yazarın kendi hayatından izler taşıdığına
D) Yaşamı tüm yönleriyle yansıttığına
E) Eğitim açısından önemli görüldüğüne

Paraf Yayınları

15. Modernizmi esas alan bir anlayışı benimseyen sanatçı, her zaman var olanı yeni olana uyarlama çabasında olduğunu belli eden eserler ortaya koymuştur. Son romanında, bir grup Türk aydınının, içinde bulunduğu toplumla yaşadığı uyumsuzlukları merkeze alarak buradan çağdaş bireyin kendi ve çevresiyle olan problemlerini işliyor. Yani romanın ana figürü, aydınlardır. Bu aydınlar, Doğu ve Batı'nın kültürel ögeleri arasında sıkışmış kişilerdir ve bilinçaltları bu kültür kargaşasının çelişkileriyle doludur. Sürekli bir arayış, bir iç hesaplaşma ortamında hayatlarını sürdürürler. Kahramanlarının çelişkilerini okurlarına aktarmayı amaçlayan yazar da onların iç dünyalarını keşfetmeye aracılık yapacak roman tekniklerine başvurur.

Bu parçada sözü edilen sanatçı ve eseriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İnsan psikolojisinin, edebiyatın temelini oluşturduğuna inandığı
B) Çatışma ögelerinden yararlandığı
C) Toplumun belli bir kesiminin yaşadıklarına odaklandığı
D) İçeriğine uygun bir anlatımla oluşturulduğu
E) Geleneksel olanı modernizm içinde eritmeyi amaçladığı

16. Önümde bir mermer blok var. Bu yekpare mermere elimde çekiçle var gücümle girişiyor, onu şekillendirmeye çalışıyorum. Bazen kırılıyor, kaldırıp yenisini koyuyorum. Bazen de incecik bir iğneyle, uzun süren bir emekle küçük küçük yontuyorum. Bu sayede mermer, heykele dönüşüyor; ışığı, gölgeyi daha iyi yansıtıyor veya bir bütün hâlini alıyor. Yazarlık da böyle. Her kelime bir çekiç darbesi oluyor. Bazen yazdıklarım bozuluyor, atıp yeniden yazmaya başlıyorum. Yazdıktan sonra ince işçiliğe girişip dil ve üslup üzerinde çalışıyorum. Sonuçta bir öykü ortaya çıkıyor. Bu, bazen bir günümü bazen bir haftamı bazen de bir ayımı alıyor. Öykü bittikten sonra yorgunluktan eser kalmıyor.

Bu sözleri söyleyen yazarla ilgili olarak özellikle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Yazacak bir konu bulmak için çok uğraşır.
B) Sözcükleri işleyerek güzel bir metin ortaya çıkarır.
C) Kısa ve yoğun yazılar kaleme alır.
D) Yazılarını herkesin anlayabileceği bir dille yazar.
E) Sürekli kendini yenileme çabası içindedir.

17. Üstün zekâlı çocukların özelliklerinin iyi bilinmesi, üstün zekâlı olmayan akranlarından ayrılan yönlerinin farkında olunması ve doğru bir tanılama süreci onların eğitiminde önemli noktalardır. Bununla birlikte üstün zekâlı tanısı konan bireylerin üstün zekâlı olmaya ilişkin algılarının doğru yönlendirilmesi gerekmektedir. Üstün zekâlı öğrencilerin; öğretmenlerinin ve ailelerinin hatta tüm sosyal çevrenin onlardan beklentilerinin fazla olması, bir sınıf arkadaşlarının onları geçmesi durumunda çevrelerinden olumsuz tepkiler alma, akranlarından farklı özellikleri sebebiyle onlarla uyum zorluklarıyla karşı karşıya kalma gibi sorunlar yaşadıkları belirlenmiştir. Bu sorunlara getirilen öncelikli çözüm ise ailelerin ve öğretmenlerin üstün zekâlı öğrencilerin özelliklerini iyi bilmeleri ve bu konuda eğitilmeleri olmuştur.

Bu parçadan "üstün zekâlı çocuklar"**la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Eğitimleri sırasında diğer çocuklardan farklı yönlerinin tespit edilmesinin doğru olacağına
B) Yaşıtlarından farklı özellikler taşımalarının olumsuz sonuçlar doğurabildiğine
C) Bireysel farklılıkların yaşamları boyunca onları bir mücadele içine soktuğuna
D) Çevreleriyle ilgili yaşadıkları sıkıntıların ilgili kişilerin eğitimli olmasıyla aşılabileceğine
E) Zekâ durumlarıyla ilgili farkındalıklarının doğru yönetilmesi gerektiğine

Paraf Yayınları

18. Benim yazıya oturmam için çok fazla koşulun bir araya gelmesi gerekiyor ya da uzun süre ben öyle zannediyordum. Çocuklar evde olmayacak, ev derli toplu olacak, evin içinde yapacak çok fazla ev işi olmayacak, yazı dışında bekleyen acil işlerim olmayacak vs. Uzun bir dönem kendime ait bir odam ve o odanın içinde de kocaman, dilediğim gibi dağıtabileceğim bir çalışma masam olmasının hayalini kurdum. Bu hayalin gerçek olmayacağını anladığım noktada, yatak odamın köşesine iliştirdiğim küçük yazı masamın, çocuklarım içeride oynarlarken kulağıma taktığım son ses müziğin eşliğinde, ideal olmasa da yeterli olduğuna kanaat getirdim. Kimseye nasıl yazabileceklerini söyleyemem ne yazık ki çünkü bence bu herkese göre değişen bir şey. Ancak yazmak isteyen çocuklu insanlara tavsiyem, mükemmel koşulların oluşmasını beklemesinler.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine yanıt olarak verilmiş olabilir?

A) Çocuklarınızın varlığının, yazarlığınızın şekillenmesinde etkili olduğuna inanıyor musunuz?

B) Yazmak isteyen ama o motivasyonu sağlayamayan ebeveynler için neler önerirsiniz?

C) Yazma uğraşı içindeyken yaşamda ıskaladığınız şeylerin var olduğunu düşünüyor musunuz?

D) Bir ebeveyn olarak çocuk edebiyatına ilgi duyduğunuz anlar oldu mu?

E) Yazma tekniğini örnek aldığınız bir yazar var mı, varsa onunla ne gibi ortak noktalarınız var?

19 - 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Genel olarak psikolojik teoriler incelendiğinde sorunların ortaya çıkardığı semptomları ve rahatsızlıkları tamamen ortadan kaldırmaya ya da azaltmaya yönelik işlemlerle meşgul olunduğunu görmekteyiz. Oysaki geriye kalan yani sağlıklı olarak atfedilen önemli bir kesimin; iyilik hâlinin arttırılması ve iyilik hâlinin devamlılığının sağlanması adına da birtakım çalışmalar yürütülmelidir. Pozitif psikoloji de işte tam bu bağlamdan yola çıkarak oluşmuştur. Pozitif psikolojinin amacı negatif durumlardan ziyade, olumlu olana yönelmektir. Bu olumluya yöneliş esnasında olumsuz taraf da tamamen yok sayılmamaktadır. Pozitif psikoloji, yaşamı değerli kılan şeylerin ne olduğu ile ilgilenir ve insanları mutluluğa, psikolojik iyi oluşa ve memnuniyete götüren etkenlere odaklanır. Yani pozitif psikoloji bireyin zayıf yanlarından ziyade güçlü yönleri, probleminden ziyade çözüm gücünün üzerine odaklanan bir yaklaşımdır.

19. **Bu parçaya göre aşağıdaki sorulardan hangisini soran kişi,** "pozitif psikoloji"**nin ilgi alanına girer?**

A) Başkalarının mutluluğuna üzülmem, beni kötü bir insan yapar mı?

B) Kendimi iyi hissediyorum ama hayatımı daha iyi ve anlamlı yaşayabilir miyim?

C) Neden yaşadığım hiçbir zorlukla baş edemiyor, başarısızlığa hemen teslim oluyorum?

D) Üzüntülerimi ve acılarımı kimseyle paylaşmamam bana zarar verir mi?

E) Diğer insanlardan farklı olmak, kendimi özel hissetmek için neler yapabilirim?

20. **Bu parçadan** "pozitif psikoloji"**yle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?**

A) İlgi alanını büyük ölçüde normal dışı davranışlar ve ruh sağlığı bozuklukları oluşturur.

B) Bireylerin eksik ve sorunlu yönlerini tespit ederek en doğru çözüm yolunu geliştirmeyi amaçlar.

C) Psikolojik yaklaşımlara yeni bir alternatif olarak ortaya çıkmış ve kısa zamanda önem kazanmıştır.

D) İnsanların daha karışık, anlaşılması güç ruh hâllerine odaklanır.

E) İnsanların etkin özelliklerini, erdemlerini ve potansiyellerini öncelikli olarak ele alır.

21 - 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Nobel ödüllü yazar John Steinbeck'in ilk kez 1937 yılında yayımlanan *Fareler ve İnsanlar* adlı romanında olaylar, George Milton ile Lennie Small etrafında şekillenir. Hayallerini gerçekleştirmek için para biriktirmeye çalışan bu iki arkadaş, aynı zamanda gerçek bir dostluk hikâyesini de gözler önüne serer. Kendisi de bir dönem gezici çiftlik işçiliği yapmış olan, yapıtlarında bu yaşanmışlıklardan yararlanan John Steinbeck'ten izlerin görüldüğü roman, realist yaklaşımıyla dikkat çeker. Trajik sonu, okuyucuda biraz hayal kırıklığı yaşatsa da geriye, insanların dostlukları için verdikleri tavizleri ve insanların hayallerine ulaşma çabalarını yeni baştan sorgulatacak güzel bir hikâye bırakır zihinlerde. Başlandı mı bitirilmeden bırakılamayan roman, büyüleyici üslubuyla da okuru kavramakta gecikmez. Dünya edebiyatına yön veren isimler arasında gösterilen yazarın bu romanı, bugün de kitapçılarda sıkça karşılaştığımız o listenin başlarındaki yerini korumaktadır. Sadece bu romanı değil, yazdığı eserlerin her biri liste başı olmuş; çoğu sinemaya aktarılmış bir yazardır o.

21. **Bu parçadan *Fareler ve İnsanlar*'la ilgili**

I. Romancılıkta açtığı çığırla yazarının dünya çapında tanınmasını ve edebiyatçılar tarafından örnek alınmasını sağlamıştır.

II. Oldukça sürükleyici ve etkileyici anlatımıyla günümüzde hâlâ en çok okunan kitaplar arasındadır.

III. Çiftliklerde çalışan iki yakın arkadaşın başından geçen olaylar ve onların hayallerine sıkı sıkıya bağlılığı anlatmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

22. **Bu parçaya göre John Steinbeck ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Bazı yapıtlarının otobiyografik özellikler taşıdığı

B) *Fareler ve İnsanlar* adlı romanıyla ödül aldığı

C) Yapıtlarının filme aktarılmaya uygun olduğu

D) Bütün yapıtları büyük ilgi gören bir yazar olduğu

E) Edebiyattaki etkisinin kendi ülkesinin sınırlarını aştığı

23 - 24. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İlk olarak 2009'da Japonya'da bir hastanın dış kulak yolu akıntısında tespit edildiği için "kulak" manasına gelen Latince "auris" ismi verilen candida auris, bakterilerden sonra, çok sayıda ilaca dirençli olma unvanı olan ilk ve tek maya mantarıdır. Dünyada üç kıtada ve başta ABD olmak üzere dokuz ülkede hastanelerin yoğun bakımlarında ölümcül enfeksiyonlara neden olan bu mantarın özellikle bağışıklık sistemi baskılanmış kişilerde neden olduğu enfeksiyonlarda ölüm oranlarının %20-%60 arasında olduğu tespit edilmiştir. Ölüm oranının yüksek olması, ağırlıklı olarak laboratuvarlarda candida auris enfeksiyonu tanısı koyulamadığı için etkin ilaç tedavisinin gecikmesi ve çoklu ilaç direncinden kaynaklanmaktadır. Ayrıca bilim insanlarına göre candida aurisi diğer candida mantarlarından ayırmak standart koşullarda mümkün değil. Bu mantarlar ancak DNA baz analizleriyle tam olarak ayırt edilebiliyor. Bu enfeksiyonun tedavisinde ümit verici sonuçların alındığı SCY-078 adlı ilaç ise henüz araştırma aşamasındadır.

23. **Bu parçadan** "candida auris"**le ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine kesin olarak ulaşılabilir?**

A) DNA'da yol açtığı değişimlerden dolayı farklı kuşakları etkilemektedir.

B) İlaca dirençli olma yönüyle kimi bakterilere benzemektedir.

C) İlk kez Japonya'da tespit edilmiş ve oradan dünyanın her yerine yayılmıştır.

D) Maya mantarları içinde hastalığa yol açan tek mantardır.

E) İnsanın yalnızca kulağını etkilediği için adlandırmasında kulak sözcüğünden esinlenilmiştir.

24. **Bu parçadan hareketle** "candida auris"**in yol açtığı enfeksiyonda ölüm oranının yüksek olmasında,**

I. Diğer mantar türleri arasında fark edilmesinin zor olması

II. Tedavide etkin olabilecek bir ilacın henüz üretime başlanmaması

III. Bilimsel açıdan tehlikeli görülmediği için standart bir tedavi sürecinin planlanmaması

IV. Bağışıklık sisteminin işleyişini bozarak vücudu savunmasız bırakması

durumlarından hangileri etkili olmaktadır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV D) Yalnız IV E) III ve IV

Paraf Yayınları

1-D	2-C	3-E	4-C	5-B	6-D	7-E	8-B	9-A	10-C	11-B	12-B
13-E	14-C	15-A	16-B	17-C	18-B	19-B	20-E	21-E	22-B	23-B	24-A

1. Bir süreden beri, üzeri tozla kaplanmış eserlere ve gölgede kalmış yazarlarına yönelen bir keşif yolculuğuna çıkmanın heyecanını yaşıyorum. Onlardaki hazineleri gün ışığına çıkaran yayınları yoğun ilgiyle okuyorum. Edebiyatın, şiirin, tiyatronun anlamı değişiyor benim için. Okuruyla, yazarıyla, eleştirmeniyle hep birlikte yokluğa mahkûm etmişiz her birini. Sis perdesi altında kalmış o yitik metinlerin, zamanın acımasız çarkları arasında kalan kimi eserlerin, dönemine göre ne denli nitelikli, öncü ve değerli olduğunu fark ettiğimden beri içimde bir ses, onlar için yazılar yazmaya teşvik ediyor beni. Yazdıkça mürekkebi kurumamış yapıtlarda duyuyorum onların kokusunu. Bundan habersiz bir okuma eylemi ne büyük bir şanssızlık olurdu benim için! Okuduğum her kitap yarım kalırdı pek çok okurda olduğu gibi.

Bu parçanın yazarının aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenmez?

A) Başarılı yapıtların hak ettiği ilgiyi görmemesinde herkes sorumludur.

B) Farklı sanat dallarının birbiriyle olan yakın ilişkisini keşfettikçe edebiyata ilgim daha da arttı.

C) Unutulmuş kitapların güzelliğini fark ettikten sonra sanata bakış açım önemli ölçüde değişti.

D) Edebiyat tarihinin tozlu sayfalarında kendi döneminde ilgi görmeyen nice nitelikli yapıt gizlidir.

E) Bugünün yapıtlarını tam olarak anlamak için onları etkileyen yapıtlar hakkında bilgi sahibi olmak gerekir.

2. Tapir, Güneydoğu Asya ile Güney ve Orta Amerika'nın tropik ormanlarında yaşayan memeli bir hayvandır. İlginç vücut yapıları ile dikkat çeken tapirlerin boyları bir eşek kadar büyük olabilir. Vücutları yuvarlak, bacakları ve kuyrukları vücutlarına göre kısadır. Tapirlerin kulakları beyaz uçlu ve ovaldir. Amerika'da yaşayan tapirler, tek tip koyu kahverengi veya gri renktedir. Asya'da yaşayan tapir türünün ise arka ayakları ve vücudunun tamamı siyah olup orta bölümü boyunca kremsi beyaz renk görülür. Tüm tapirlerin burun ve üst dudaklardan oluşan kısa ve etli bir hortumu vardır. Kürkü ve kürkünün benekli deseni, kendilerini kamufle etmelerine yardımcı olur ve onları yırtıcı hayvanlardan korur. Ön ayaklarında dört, arka ayaklarında üç toynak bulunan tapirler otçuldur. Gündüz çalılıklarda gizlenir, gece olunca ise beslenmek için ortaya çıkar.

Bu parçada "tapir"**le ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

A) Kürklerinin, kamuflaj özelliği olduğuna

B) Türün kendi içinde kimi farklılıkları olduğuna

C) Nerede yaşadığına

D) Güneş ışığına karşı duyarlı olduğuna

E) Neyle beslendiğine

3. Eski sözcük kullanımı noktasında çok fazla kutuplaşmanın olduğunu söyleyebilirim. Eğer bir sözcük yaşamaya devam ediyorsa eski diye onun önünü kesmeye çalışmak bana doğru gelmiyor. Ölmediğini hissettiğim sözcüğü can çekişiyor da olsa kullanıyorum ama ölmüş sözcüğü de canlandırmaya çalışmıyorum. Söyleyişi tıkamaması benim için önemli olan. O sözcüğün diğer sözcüklerle arasındaki uyumu yani. Ben gündelik yaşamda da farklı sözcükleri öğrenmeye, kapmaya, duymaya zihni açık bir insanım. Bir sözcüğü seviyorsam, hissedebiliyorsam ve o sözcüğün güncel hayatta da karşılığı varsa hayatımın ve yazımın içine akmasına izin veriyorum.

Bu parçadaki gibi konuşan bir yazarın, aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenebilir?

A) Eski sözcüklerin günümüz modern dünyasında ihtiyacı karşılamaktan uzak olduğunu görüyorum.
B) Bir sözcük kullanımdan düşse de onu tekrar konuşma ve yazı diline kazandırmak biz yazarların birinci görevidir.
C) Yazarken belli ilkelerim yok, bir sözcüğün tınısı kulağıma hoş geliyorsa hemen yazılarımda ona yer veriyorum.
D) Sanatlı ve süslü söyleyişleri doğru bulmadığım için eski sözcükleri yazılarımda pek tercih etmiyorum.
E) Benim için bir sözcüğün yeni veya eski olması değil, yaşayan dil içinde aktif olarak kullanılıyor olması önemlidir.

4. Türkiye'nin etkileyici antik kentlerinden Kaunos, ihtişamlı mermer yapılarla donatılmış Efes kentiyle rekabet edebilecek bir mimariye sahip değilse de konumu, oluşturduğu kültürel çevre ve özgün yapısıyla öne çıkıyor. Muğla'nın Ortaca ilçesine bağlı Dalyan Mahallesi'nde yer alan 3 bin yıllık tarihe sahip bu yapı, kaya mezarları, kesme taşlardan örülü yapılarıyla geniş bir alana yayılıyor. Buraya tekneyle ya da orman içinden yürüyerek varmak kaçırılmayacak bir deneyim. Köyceğiz Gölü ile Akdeniz'i birleştiren ana kanal üzerinde bulunan Dalyan'ın manzarasını akropolden seyretmek de cabası. Dalyan; tekne gezileri, çamur banyoları ve caretta carettalarla birlikte anılan görkemli İztuzu Plajı'yla turistik açıdan büyük cazibeye sahip bir yer. Kaunos antik kenti de bu gezinin en önemli ayaklarından biri.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) İkilemelere yer verilmiştir.
B) Tahminde bulunulmuştur.
C) Devrik cümlelerle anlatımda doğallık sağlanmıştır.
D) Kişisel görüşlere başvurulmuştur.
E) I. kişili anlatımla oluşturulmuştur.

5. Kariyeri boyunca *Da Vinci Şifresi, Melekler ve Şeytanlar* ve *Fidye* gibi çok kazandıran filmler çeken Ron Howard; *Akıl Oyunları, Cinderella Man ve Apollo 13* gibi Oscarlı yapımlarla da sinema dünyasında ses getirmiş bir yönetmen. Başarısının altında yatan sır, Hollywood'un o "tutan film" formülünü, türü ne olursa olsun filmlerinde ustalıkla uygulayabilmesi. *Denizin Ortasında* adlı son filminde de sahneye koymakta ustalaştığı o formülü beyaz perdeye taşımış. Bu film özellikle görsel anlamda izleyenleri hayal kırıklığına uğratmayan bir çalışma. 1820'de balina avlamak amacıyla denize açılan Essex isimli geminin başından geçen deniz felaketini konu alan film, Nathanial Phillbrick'in araştırma kitabından sinemaya uyarlanmış. Essex'in başından geçen olayların Amerikan edebiyatının temel taşlarından Herman Melville imzalı Moby Dick'e ilham verdiğine yönelik bilgiler ise filmde Phillbrick'in araştırmasının Moby Dick'in kurgusuyla iç içe geçmesine neden olmuş.

Bu parçada Ron Howard ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Ödül alan bazı filmleriyle adından söz ettirmeyi başardığına
B) Her filminde izleyicinin ilgisini çekecek bir tarzının olduğuna
C) Ekonomik açıdan yapımcılarını mutlu eden filmler çektiğine
D) Yeni filminin görsel açıdan izleyicilerin beklentisini karşılayacak nitelikte olduğuna
E) Son filmindeki kurgunun, kitabın aslını gölgede bırakan bir başarıya imza attığına

Paraf Yayınları

6. Bazı eleştirmenlerin son dönemde takındığı tutum, edebiyatımız için kaygı verici. Genelgeçer yargılara sığınmayı bir alışkanlık hâline getirmiş durumdalar. Ele aldıkları metinlerle ilgili yargılarını somut bir düzleme çekmekten kaçınıyorlar. Metinle ilgili karara varmama kararlılığı içindeler. Çünkü karar almamanın yarattığı belirsizlik, onların manevra alanını genişletiyor. Eğer ortaya somut örnekler konsa tartışma tam anlamıyla herkese açılmış olacak. Onlar için haksız duruma düşme riski doğacak. Ortada sözünü ettiği somut bir durum olmadığında eleştirisinin sınanması da zorlaşıyor; en azından sınandığında, kolaylıkla aslında yanlış anlaşıldığını ya da iddiasının o olmadığını öne sürebiliyor. Dolayısıyla ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) yazarlarla çok iyi geçinen, onlara her konuda yardımcı olan bir eleştirmen grubu var
B) doğruları öne çıkarmak isteyen, daha işlevsel bir eleştiri anlayışı hâkim edebiyat dünyasına
C) edebiyatımız, yapıtların değerlendirilmesinde köşeli sözlerin çokça kullanıldığı yeni bir döneme girdi
D) yazarla eleştirmen arasındaki ilişki, kişisellikten yapıt odaklı bir yöne evrilmiş oluyor
E) sorumluluk almaktan kaçınmak, eleştirel anlamda edebiyat dünyasının bir açmazı hâline geliyor

7. **Daima Genç ve Zinde Kalmak İçin Kahvaltı Şart!**

Kahvaltı, günün en önemli öğünüdür. Sabahları kalktığınızda kahvaltıda tükettikleriniz önemlidir. Çok cazip gelen şekerli soğuk içecekler, içerdikleri tatlandırıcılar nedeniyle size fazladan kalori aldıracaktır. Bu kaloriler, dengeli bir öğündeki gibi size uzun süreli ve sürekli bir enerji sağlamaz. İlk içtiğinizde kendinizi çok enerjik ve zinde hissedebilirsiniz. Bu his, yerini kısa zamanda yorgunluğa bırakır. Pastırma ve sosis gibi yiyecekler kahvaltıda iştah açıcı bir tercih gibi gözükür. Ancak içerdikleri nitratlar nedeniyle vücutta strese, yeterince lif alamamanıza neden olur. Ayrıca bunlar yüksek doymuş yağ oranına sahiptir. Ölçülü olarak tüketilmediğinde erken yaşlanmaya neden olabilirler. Bu yüzden kahvaltının tehlikeli olduğunu iddia eden uzmanlar bile vardır.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Toplumun farklı kesimlerinin bakış açılarını yansıtmaktadır.
B) Ortaya atılan görüşler kanıtlanamadığı için bilimsellikten uzaktır.
C) Kendi içerisinde birtakım çelişkileri ve yanlılıkları bulunmaktadır.
D) Başlıkta ortaya konan görüş somut verilerle desteklenmektedir.
E) Güncel bir konunun toplum üzerindeki etkilerine değinilmektedir.

8. Birkaç arkadaş, dağın zirvesine çıkmışlar. Aşağıda deniz gibi bulutlar... Şahane bir manzara, ruhsal bir deneyim... İçlerinden biri peynir kesiyor, diğeri çay koyuyor. O ortamda kahvaltı ediyorlar. Ne deneyim, ne deneyim! Ve elbette görmediğimiz bir diğeri de telefonu almış eline, devamlı fotoğraf çekiyor. Bu anları ölümsüzleştirmeden olmaz çünkü. Fotoğraf çekecek ki "biz" de bu metafizik kahvaltıyı sosyal medyada göreceğiz. Ya imrenerek yahut hayret ederek bakacağız ona. Zaten ----?

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) bozulmamış bir doğal güzelliği kim görmek istemez
B) teknolojiden bir an bile olsa uzak kalmak değil mi amacımız
C) bu tür özgün bir organizasyonun ne sakıncası olabilir ki
D) gerçek hayat pek çok yönden bizi bunaltıp yormuyor mu
E) bir deneyim sosyal medyada kendine yer bulmamışsa ne işe yarar ki

Paraf Yayınları

9. Yazar, yapıtında "labirent"te yolculuğa çıkarıyor bizleri. Bu yolculukta terk edilmişliğin hüznü içerisindeki başkarakter yani yazar, zamanda ve mekânda inşa edilmiş bir labirentte; bir yandan kendi geçmişine, hayatına dair bir anlatı oluştururken öte yandan başka birçok kişinin, bir ailenin, toplumun hikâyesini bizlere sunar. Bu sunum kesinlikle doğrusal bir çizgide gerçekleşmez. Zaman geriye, ileriye, daha da geriye zikzaklar çizer. Bazı "mola yerleri"nde yazar, okuyuculara "ipin ucunu" verir. Bu sayede okuyucu labirentte yolunu bulabilir. Labirent teması akla Jorge Luis Borges'i getirmektedir. Borges'in sesi, roman içerisinde sadece labirent aracılığıyla değil; başka temalar aracılığıyla da duyulmaktadır.

Bu parçadan sözü edilen yapıt ve yazarıya ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Okura kimi işaretler verdiğine
B) Sürpriz yönleri olduğuna
C) Tema yönüyle özgün olmadığına
D) Bir dönemin toplumsal yapısı hakkında bilgi verdiğine
E) Zamanın kronolojik olarak akmadığına

10. Polen analizleri, botanik biliminin bir alt dalı olan palinolojinin çalışma alanına girmektedir. Bu bilim dalı, bitkilerin polen ya da sporlarının araştırılmasına dayanmaktadır. Dış etkenlere karşı oldukça korunaklı olan polenlerin, birikim gösterdiği çökel havzalarındaki tortullar içinden bulunarak analiz edilmesiyle o sahaya ait bitki örtüsü ve yetişme ortamları hakkında bilgi edinilmektedir. Her bitki türünün kendine has olan poleninin bulunmasıyla o alanda hâkim olan bitki türleri tespit edilmekte ve oradaki bitki örtüsü hakkında verilere ulaşılabilmektedir.

Bu parçaya göre "Polenler, rüzgârlarla birlikte çok uzağa taşınabilmektedir." **diyen bir araştırmacıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

A) Polenlere dayalı bitki türlerinin tespitinde karşılaşılabilecek riskli bir duruma dikkat çekmiştir.
B) Karşılaştırma yaparak parçada sözü edilen yöntemin sağlıklı bir biçimde kullanıldığına değinmiştir.
C) Parçada anlatılanlarla ilgili istisnai durumlardan söz etmiştir.
D) Polen analizi yönteminin bilimsel açıdan güvenilir sonuçlar verdiğini belirtmiştir.
E) Parçada anlatılanların kendi içinde tutarsız olduğunu belirtmiştir.

11. Gençlerin bazı motor aktivitelerdeki başarısı meslek seçiminde etkili olmaktadır. Elini iyi kullananların kuaför, hassas dokunuşlarla desenler ortaya çıkaranların mücevher işi yapmaları bunun bir sonucudur. Kimi sporcuların çocuklarının başarılı birer sporcu olması, müzisyen anne veya babanın çocuğunun müzisyenliği seçmesi ise soya çekimin rolünü ortaya koyar. Gelecek kaygısının yüksek olduğu ülkelerde ise gençler kendilerine sempatik gelene değil, garantili gözüken mesleklere yönelir. Açılma amacı fizik, kimya, biyoloji, astronomi, matematik gibi alanlara yönelecek bilim insanları yetiştirmek olan fen lisesi öğrencilerinin büyük oranda, gelecek garantisi var diye tıp fakültelerine gitmeleri bunun bir sonucudur. Anne ve babaların ille de doktor olmalarını istemeleri de çocukların kararında etkili olmaktadır elbette.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi gençlerin meslek seçimini etkileyen unsurlardan biri değildir?

A) Öne çıkan kişisel beceriler
B) Eğitim görülen okulun nitelikleri
C) Anne ve babadan gelen genetik özellikler
D) Ülkenin ekonomik şartları ve kalkınmışlık düzeyi
E) Ebeveynlerin çocuklar üzerinde oluşturduğu baskı

Paraf Yayınları

12. 77 yaşında bir kadının 7 yaşında bir erkeğe resmî olarak rakip olduğu bir turnuva maçı izliyorsanız muhtemelen bu bir satranç maçıdır. Satrançta rakipler katıldıkları turnuva sayısına göre birbirleriyle eşleştirilir. Bunun için yapılması gereken ise sürekli turnuvalara katılıp rakipleri yenerek Dünya Satranç Federasyonu (FIDE) tarafından tanınan puanı (ELO) yükseltmek. Satrançta iyi oyuncular arasında yer almak istiyorsanız sırasıyla "aday usta", "FIDE ustası", "uluslararası usta" ve "büyük usta" unvanlarını almanız gerekir. Bunun için de FIDE tarafından tanınan turnuvalara katılarak belirli puan limitlerini aşmalısınız. Satranca yeni başlayan bir oyuncu birkaç yıl içinde dünya klasmanında yarışacak seviyeye gelebilir.

I. Yaşın ya da cinsiyet farklılıklarının belirleyici bir kriter olmadığına
II. Turnuvalarda başarılı olmanın zor olmadığına
III. Maçların düzenlenmesinde sporcuların deneyimlerinin belirleyici olduğuna
IV. Kademe atlamanın, uluslararası bir otoritece verilen puana bağlı olduğuna

Bu parçadan "satranç"**la ilgili olarak yukarıda verilenlerden hangilerine ulaşılamaz?**

A) I ve II B) Yalnız II C) I ve III D) II ve IV E) III ve IV

13. (I) Son yıllarda yayımlanan şiir antolojileri dikkati çekecek kadar çoğaldı. (II) Doğrudan doğruya şiirle uğraşmaya, şairleri teker teker okumaya pek vakit bulamayanlar için büyük bir kolaylık sağlayan bu antolojilerin her gün bir türlüsünü görüyoruz. (III) Bunlardan bazıları belli bir zaman içine giren, bazıları da şu veya bu konuyu işleyen şiirlerden derlenmiş. (IV) Ama beğenilerek alınan bu şiirlere bakınız, ne kadar birbirinden uzaklar! (V) Söz gelimi Orhan Burian'ın *Kurtuluştan Sonrakiler* adındaki antolojisinde yer alan bir Necip Fazıl Kısakürek ile bir Selâhattin Batu arasında yaştaşlıktan başka ne bulabilirsiniz? (VI) Her biri başka bir iklimin şairi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra düşüncenin akışına göre, "Bu ve buna benzer antolojilere elbette hazırlayıcılarının beğendiği şiirler girecektir." **cümlesi getirilirse parçanın anlam bütünlüğü bozulmaz?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Aristo, *Metafizik* adlı eserinde "Bilim, hayret etmekle başlar." diyor. Şaşıran insan bir şeyleri merak eder ve bu merak da onu "bilgi"ye götürür. Hepimizin bilgiye ulaşma sistemi bu şekildedir ancak herkesin doyum eşiği aynı değildir. Söz gelimi ben bilgi obeziyim. Bunun için de birçok kaynağa başvurup karşılaştırmalı olarak okuma yapıyor, kendi düşüncelerimi de devreye sokup imbikten geçirerek yazıya döküyorum. "Yeni" bir şey söylemeyeceksem o konuda kalem oynatma gereği duymuyorum. Mesela Munch'un *Çığlık*'ına dair çoğu aynı yorumlardan ibaret olan yüzlerce okuma yapmışımdır. Benim yaptığım çıkarsamayı herhangi biri yapmış olsaydı elbette kitaba koymazdım.

Bu sözleri söyleyen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Yapıtları yoluyla okuru uyarmayı ve bilgilendirmeyi amaçlamaktadır.
B) Çalışma ve araştırmalarını sanatsal değeri olan yapıtlar üzerine yoğunlaştırmıştır.
C) Yaptığı değerlendirmelerde yan tutmamaya özen göstermektedir.
D) Bir yapıtla ilgili yaptığı kurgusal planlara sonuna kadar bağlı kalmaktadır.
E) Yoğun araştırmalara dayanan analizlerinin özgün olmasını önemsemektedir.

Paraf Yayınları

15.
- Ekmek, insanların hayatına ne zaman girmiştir?
- Sağlıklı ekmek tüketimi için nelere dikkat etmek gerekir?
- Bir ekmekte katkı maddesi olup olmadığı nasıl anlaşılır?
- Bir ekmeğin tam tahıl ekmeği olup olmadığı nasıl anlaşılır?

Aşağıdaki açıklamalardan hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

A) Hem daha uzun süre tok kalabilmek hem de tam tahılların içerdiği besinlerden yararlanabilmek için daha az öğütülmüş unlardan yapılan, tam tane tahılları içeren ekmekleri tercih etmek gerekir.

B) Ekmek alırken içerik listesindeki ilk kelimenin "bütün" ya da "tam" olmasına bakmak gerekir çünkü bu terim, tahılın üç parçasının da yani kepek, tohum ve endospermin üründe mevcut olduğunu gösterir.

C) Karbonhidrat bakımından yüksek ancak protein, yağ, lif ve birçok vitamin ve mineral bakımından düşüktür çünkü işlenmiş karbonhidratlar çok az miktarda lif içerir.

D) Ekmeğin yumuşak olması, bastırıldığında sünger gibi esneyip sonra eski hâline gelmesi, içi çıkarılıp sıkıldığında hamurumsu bir kıvama gelmesi o ekmeğin doğal olmadığını, una birtakım maddelerin eklendiğini gösterir.

E) İnsanların Neolitik çağlarda ekmeğimsi bir ürün elde ettikleri; 12.000 yıl önce un ve suyu karıştırıp güneşte pişirerek ilk ekmekleri yaptıkları, Mısır piramitlerinin yalnızca ekmek ve soğan yiyen işçiler tarafından yapıldığı tarihî kaynaklarda geçmektedir.

16. İzlanda, Avrupa'nın en uzak ülkesi, buz diyarı, soğuğun yurdu, bir doğa harikası. İsmi okunamayan yanardağların ev sahibi. Derler ki vakti zamanında buraya yerleşen Vikingler, başkaları işgal etmeye kalkmasın diye bu ismi vermiş bu topraklara. Yılın altı ayı isminin hakkını vererek beyaza bürünen bu ada ülkesinde, güneş batmayan yazları da bir o kadar yeşil ve hayat dolu oluyor. Ülkenin ortasında zaten yerleşim yok sayılır, belli başlı kentler yol çevresinde kurulmuş. Kent dediğime bakmayın, başkenti 120.000 nüfuslu bir ülkeden bahsediyoruz. İzlanda'nın toplam nüfusu İstanbul'un Sarıyer ilçesinden daha az, yüz ölçümü ise Akdeniz Bölgesi kadar. Böyle olunca İzlanda'da beton yerine sadece doğanın nimetlerine tanık oluyorsunuz.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İzlenimlerden yararlanılmıştır.

B) Değişik yapılı cümleler kullanılmıştır.

C) Örneklendirmelere yer verilmiştir.

D) Değişik duyularla algılanan ayrıntılar vardır.

E) Karşılaştırmalardan yararlanılmıştır.

17. (I) Dergiler, edebiyat metinlerinin okura ulaşmasındaki etkinliği ölçüsünde, yazarlar için önemli bir geçim kaynağıdır edebiyatımızda. (II) İlk dergilerin yayımlanışını başlangıç saydığımızda hiç olmazsa yüz yıllık bir sürede yazarların kalemiyle geçinebilmesi, olabildiği ölçüde dergilerle sağlanmıştır. (III) Kitabın henüz yaygınlık kazanmadığı dönemlerde dergiler, yazar için de ekonomik bir kazançtır. (IV) Ne var ki dergicilikle geçinen yazarların, yazmaktan okumaya vakit bulamadıkları için yüzeysel kalmış olmak gibi bir nitelik sorunları da vardır. (V) Ekmeğini kalemiyle kazanan yazarların ağırlıklı olarak toplumsal konulara yönelmeleri, yazdıkları romanların da bir toplumsal içerik kazanmasında etkili olmuştur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Paraf Yayınları

18 - 19. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Masallar, halk masalları ve sanatsal masallar olmak üzere iki grupta değerlendirilebilir. Halk masallarının ne zaman, nerede doğduğu bilinmemesine karşın, sanatsal masallar bir yazar tarafından yazıldığı için ne zaman ve nerede yazıldığı bellidir. Sanatsal masalda yazarın hayal gücünü, kendi felsefesini aktarmaktan hoşlandığı ama bununla birlikte esin kaynağının halk masalının imajları, sembolleri ve tipleri olduğu da bilinir. Sanatsal masallarda halk masallarında olduğu gibi basit bir dil değil, aksine girift ve estetik bir dil kullanılır. Masal kahramanlarının sadece iyi ya da kötü olarak sınıflandırılmasıyla birlikte ortaya çıkan tipler, sanatsal masallarda farklılık gösterebilir. Yer, zaman ve kişi belirsizliğinin aksine sanatsal masallarda bunlar biraz daha belirgindir. Halk masalları gibi içinde fantastik ögeler bulundurur ve olağanüstü, büyülü nesnelere, motiflere de yer verir. Halk masallarında olduğu gibi "bir varmış bir yokmuş", "sonsuza kadar mutlu yaşadılar" gibi kalıp cümleler ve her zaman mutlu son yoktur.

18. **Aşağıdakilerden hangisinin sanatsal masalları örneklendirdiği söylenebilir?**

A) Soğuk bir yılbaşı akşamında çıplak ayaklarla kibrit satan küçük bir kızın sattığı kibritlerle ısınmaya çalışırken yaşamını yitirmesi

B) Kendine kötü davranan üvey kardeşlerine ve üvey annesine saygıda kusur etmeyen genç kızın, bir prensle tanışıp kendine yepyeni bir hayat kurması

C) Bir köyü esir alan devin doymak bilmemesi ve köylülerden birinin devi tatlı sözle ikna ederek bir anlaşmaya varması

D) Yakalandığı bir hastalıktan küçümsediği, ezdiği bir hayvanın yardımıyla kurtulan aslanın hatasını anlayıp ormandaki hayvanlara iyi davranması

E) Dürüst bir oduncunun kızının yolda kalmış, yaşlı bir adama yardım etmesi ve karşılığında hiç ummadığı bir iyilik görmesi

19. **Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?**

A) Sanatsal masallarda halk masallarında tekrar eden klişe ifadelere her zaman yer verilmez.

B) Sanatsal masallar, halk masallarına ait unsurlar içerse de yazarının dünya görüşünden izler taşır.

C) Halk masallarında sanatsal masallara göre daha yalın bir dil tercih edilir.

D) Halk masallarında öğreticilik ön plandayken sanatsal metinlerde öğreticilik kaygısı yoktur.

E) Halk masalları da sanatsal masallar da gerçek dışı ögeler barındırır.

20. I. Depremler yalnızca doğal nedenlerden kaynaklanmıyor, sanayi faaliyetleri ve çevre kirliliği "yapay depremlere" neden olabiliyor.

II. Bu çalışmayı dikkate alan yetkililer, pompalanan atık sıvıların basıncını ayarlayarak yapay depremleri kısmen de olsa kontrol etmeyi başardı.

III. Bu kapsamda ilk bilimsel çalışmalar, ABD'nin Ohaio Eyaleti'nde bilim insanlarının yeraltına pompalanan atık suları incelemesiyle başladı.

IV. Araştırmanın sonuçları, atık sıvıların pompalanmasında belirli bir eşik değer aşıldığında depremlerin meydana geldiğini, sıvı basıncı bu eşik değerin altında kaldığındaysa depremlerin oluşmadığını gösteriyordu.

V. Bu depremleri engellemek ya da kontrol altına almak için bilim insanları 1960'lı yıllardan beri çalışmalarını sürdürüyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi sonuncu olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Paraf Yayınları

21 - 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Biraz dağınık yazdığımı söyleyebilirim. Bir dönem sürekli şiir yazıyorum. Sonra öykü yazıyorum birkaç tane. Arada bir bakmışım, dünya edebiyatının klasiklerini dilimize aktarmaya başlamışım. Masamın üzeri ve çekmecem, bölük pörçük metinlerle doludur hep. Yazıp bir kenarda unuttuğum, sonradan bulduğum şiirlerim, öykülerim çok olmuştur. Şiir bir anda yazılıyor ama öykü hele roman, aylarımı alıyor. İyi yazar olmanın iyi okur olmaktan geçtiğini iyi biliyor, bunun gereğini yerine getirmeye çalışıyorum. Okurken yazarın hangi milletten ya da kültürden olduğuna değil, ortaya koyduğu yapıtın niteliğine bakıyorum. Yazmam için yanımda kâğıt ve kalemin olması yeterli benim için. Geceleri daha rahat yazıyorum çünkü gecenin sessizliğinde dikkatim dağılmıyor, kendimi daha iyi verebiliyorum metne. Yazdıklarımı bir süzgeçten geçirmek için bir süre demlendiriyorum çekmecemde. Bir süre sonra eksikleri gedikleri tamamlayıp son noktayı koyuyorum.

21. **Bu parçanın yazarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

A) Şiirlerinin öykü ve romanlarından daha başarılı olduğu
B) Yapıtlarını bir hazırlık döneminin ardından yazmaya başladığı
C) Düzenli ve sistemli bir yazma ve çalışma alışkanlığının olmadığı
D) Yazarken çevrenin etkisinde kalmamak için kendisini toplumdan soyutladığı
E) Yarım kalmış yapıtlarını tamamlamak için özel çaba harcamak zorunda kaldığı

22. **Bu parçanın yazarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Çevirmenliğinin, daha çok yapıt vermesini engellediğine
B) Yapıtlarının yazılış süresinin, türüne göre farklılık gösterdiğine
C) Kitap okurken yerli veya yabancı yazar ayrımı yapmadığına
D) Gürültülü ortamlarda metne odaklanmakta güçlük çektiğine
E) Yazdığı bir metin üzerinde daha sonra düzeltmeler yaptığına

23 - 24. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Tarımda kullanılan böcek ilaçları, hem önemli ekosistem hizmetleri sunan böceklerin sayısını azaltıyor hem de insan sağlığı için risk oluşturuyor. Aslında bitkileri böcek ilaçları kullanmadan da korumak mümkün. Organik ürünler yetiştiren çok sayıda çiftçinin eski yıllarda uygulanan yöntemlere geri döndüğü gözlemleniyor. Örneğin, ürünlerinin aralarında çiçekler yetiştirerek zararlı böceklerin doğal "düşmanlarının" yaşayabileceği bir ortam oluşturuyorlar. İsviçre'de araştırmacılar; buğday, kişniş, dereotu ve başka bitkilerden oluşan bir karışımı ekerek olumlu sonuçlar elde etti. Bu bitkilerin çiçekleri, buğday yiyen böceklerle beslenen böceklerin, özellikle de uğur böceklerinin çoğalmasını sağladı. Bir başka yöntem ise Fransa'da uygulandı: Yumurtalarını mısır köklerini yiyen böceklerin yumurtalarının içine bırakan Trichogramma brassicae türü parazitoid böcekler, mısır tarlalarına getirildi. Böylece mısır kökü yiyen böceklerin sayısı azaldı. İngiltere merkezli bir biyoteknoloji şirketi ise bitkileri yiyen zeytin sineklerinin genlerine müdahale ederek sadece erkek yavruların hayatta kalabileceği bir program geliştirdi.

23. **Bu parçadan zararlı böceklerle mücadeleyle ilgili olarak aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşılabilir?**

A) Temel amaç, ekonomik maliyeti düşürmektir.
B) Geçmişte kullanılan bazı yöntemlerden yararlanılmıştır.
C) Uygulamada Avrupa ülkeleri diğer ülkelerden açık ara öndedir.
D) Tarımda böceklere karşı yeni teknolojilerin kullanılmasıyla birlikte başarı artmıştır.
E) Elde edilen başarının yanında, farklı riskler de ortaya çıkmıştır.

24. **Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı yoktur?**

A) Böcek ilaçları niçin tercih edilmemektedir?
B) Böcek ilaçları ile ilgili çalışmalar nerelerde yapılmıştır?
C) Böcek ilaçlarının alternatifi sayılabilecek mücadele yöntemleri nelerdir?
D) Zararlı böceklerden arındırılan tarım alanlarında ürün kalitesi arttı mı?
E) Böceklerle mücadelede teknolojinin olanaklarından yararlanıldı mı?

Paraf Yayınları

1-B	2-D	3-E	4-D	5-E	6-E	7-C	8-E	9-B	10-A	11-B	12-B
13-C	14-E	15-C	16-C	17-E	18-A	19-D	20-B	21-C	22-A	23-B	24-D

IQ

PARAGRAF

SORU KÜTÜPHANESİ

HIZ'LI DENEMELER

PARAF YAYINLARI

PARAF YAYINLARI

1. Edebiyat dünyasına yeni adım atmış genç bir yazar arkadaşımız yanıma geldi, benden yazdığı öyküler için tavsiyelerimi istedi. Ben de yeni yazdığı bir öyküyü okudum. Öyküde şöyle bir kısım geçiyordu:

"Kapıyı arkasından hızla kapadı, odaya çok kızgın bir şekilde girdi. Herkes bunu fark etti."

Bu ifadelerin yanına şu tavsiyeyi yazdım: "----."

Tavsiyelerimden sonra genç yazar aynı cümleleri aşağıdaki gibi değiştirdi:

"Kapıyı vurdu, odada fırtına gibi esti. 'Kahretsin, bu ne hâl!' diye haykırdı."

Bu parçadan hareketle genç yazara verilen tavsiye aşağıdakilerin hangisi olabilir?

A) Okurunu duygusal açıdan yönlendirmek, doyurmak istiyorsan kahramanlarını belli yönleriyle değil, iyi-kötü tüm yönleriyle aydınlatmalısın.

B) Her şeyi açıkça söylemek yerine bazı şeyleri göstererek okura metni anlamlandırma noktasında hareket alanı bırakmalısın.

C) İyi bir yazar olmak istiyorsan olayı önemsemeyerek durumlara ve olgulara odaklanmalı, bunların anlatımını işlevsel kılmalısın.

D) Olayın geçtiği mekânı öyle anlatmalısın ki okur da kahramanla mekânı özdeşleştirebilsin, böylece olay somutluk kazansın.

E) Anlattıkların ne kadar yerel özler taşısa da evrensel tema ve duygulara gönderme yaparsan daha geniş kitlelere ulaşma şansın olur.

2. ----. Sanat her zaman öncelikli olarak "doğa-insan birlikteliği"ni ön planda tutmuştur. Model olarak alınan doğa nesneleri, çoğu zaman idealleştirilerek yüceltilmiştir. Bu bakımdan doğadan alınan gerçeklerin hayal gücüyle birleşiminden sanat eseri doğmakta, insan emeğinin ürünü olan sanat eseri de yine insanın ancak sanat yoluyla gerçekleştirdiği, düşüncesinde biçimlendirdiği ve yaratma süreciyle sonlandırdığı bir olguya dönüşmektedir. Bilim ise doğaya nesnel bir gerçeklikle yaklaşmış, onu anlayıp çözümlemeye çalışmıştır. Bilim, doğanın haritasını çıkarmamızı, biyolojik ve fiziksel alanları yönlendiren temel yasaları ayırt etmemizi sağlamıştır.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Günümüzde bilim ve sanatın birlikteliği insanları daha üretken kılmıştır

B) Bilim ve sanat, doğa kavramını farklı açılardan ele alıp değerlendirmiştir

C) Bilimin anlayamadığı veya çözümleyemediği doğa olayları, sanatçıların eliyle çözümlenmiştir

D) Sanatın öncülüğünde gelişen bilim, doğayı daha iyi anlamada insanlara yardımcı olur

E) Bilim adamları, doğa olaylarını açıklamaya çalışırken sanatçılara göre daha geniş imkânlara sahiptir

Paraf Yayınları

3. Ben çocukluğumda da bugün de her yaz gittiğim köyümü, o coğrafyayı, o coğrafyada yaşayan insanları seyretmeyi gerçekten çok seviyorum. Dolayısıyla benim içimdeki doğa sevgisi, yazarken hep yanı başımda durdu; kulağıma bir şeyler fısıldadı. Öyküde mekân ararken sevgiyle baktığım, bildiğim bir coğrafyaya yönelmem son derece doğaldı. Ayrıca o bilinen ama tanınmamış coğrafyaya öykülerimle katkıda bulunup onun tanınmasını sağlamak istedim. Mekân elimde hazırdı. Kitaptaki tüm mekân isimleri gerçek. Bana sadece kurguyu yapmak düştü.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine verilmiş bir cevap olabilir?

A) Doğaya ait betimlemelere sıkça yer vermeniz okurlar tarafından nasıl karşılandı?
B) Kitabınızda doğa, vermek istediğiniz mesajlar için bir araç mı yoksa doğrudan amaç mı?
C) Doğanın, bir yazar olarak duygu ve düşüncelerinizi şekillendirmede nasıl bir işlevi var?
D) Doğa sevgisini aşılamaya çalıştığınız bu öykü kitabından istediğiniz sonuçları elde edebildiniz mi?
E) Öykülerinizde doğaya ait unsurların ön planda olmasını neye bağlıyorsunuz?

4. Rönesans; Avrupa'da Orta Çağ sonrasında; siyaset, kültür, edebiyat, bilim, sanat, mimari, eğitim gibi alanlarda etkisini gösteren bir tarihî dönemdir. Günümüzde Rönesans hakkında bilgi veren kaynakları incelediğimizde resim, müzik, mimari gibi alanlardaki gelişmeler öne çıkarılırken edebiyata az değer verildiğini görüyoruz. Oysa Rönesans'ın en önemli ürünü edebiyattır. İlk Çağ'ın üstün sanat yapıtlarının çevirisi, edebiyatın önem kazanmasından sonra hızlanmıştır. Rönesans'tan sonra aydınlanma dediğimiz gelişim süreci edebiyat aracılığıyla birçok ülkede etkili olmuş, düşüncenin bir değer olduğuna inanılmaya bu sayede başlanmıştır.

Bu parçada "Rönesans Dönemi'ndeki edebiyat"**la ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Resim, müzik, mimari gibi sanat dallarına göre daha çok ilgi gördüğü
B) Çeviri yoluyla birçok ulusun edebiyatında kendini gösterdiği
C) Birçok yönüyle bilimsel gelişmelerin başlatıcısı olduğu
D) Yeniliklerin yaygınlık kazanmasında önemli rol oynadığı
E) Öğretici ve yol gösterici bir anlayışla oluşturulduğu

5. Çocuklukta bir eğlence ve oyun aracı olan bisikletler, bizler büyüdükçe, farkındalıklarımız arttıkça bir ekolojik taşıt oluyor. Özgür olduğumuz, kendimizi dinlediğimiz, kolektif hareket ettiğimiz, tüketmeyen, sağlık veren bir ulaşım aracı... İş yaşamından zaman buldukça sürülen bisiklet bazen işe bile bisikletle gidilen-gelinen bir yaşam tarzına dönüşüyor. Çocukken yer eden algı başkalaşıyor ve yaşanılabilir bir dünya için bisiklet yeni bir kimlik kazanıyor nazarımızda.

Bu parçada özellikle aşağıdakilerin hangisi üzerinde durulmaktadır?

A) Bisikletin çocukların yaşamındaki yeri ve önemi
B) Bisikletin ulaşımda sağladığı avantajlar
C) Modern dünyada bisikletin tercih nedenleri ve kullanım amaçları
D) Bisikletin sosyal yaşamı kolaylaştıran yönleri
E) Yaşla birlikte insanların bisiklete yüklediği anlamlardaki değişim

Paraf Yayınları

6. Umberto Eco 1992-1993 yılları arasında verdiği bir dizi seminerde "örnek okur" tanımını tartışmaya açmıştır. Bu tanım, okuduğu edebiyat eserinin ve yazarının ne yapmaya çalıştığını fark edebilen, metinle ve yazarıyla bir dereceye kadar iş birliğine gidebilen bir okur profilini ortaya koymuştu. Fakat, bir edebî tür olarak barındırdığı olanakları göz önüne aldığımızda, şiirin çeşitli katmanlardan oluşan ve okurunun değişik okuma yöntemleri kurmasını sağlayan yapısı, yazarın eserini üretirken karşısında bulmayı tasarladığı o "örnek okur" profilinin oluşmasını zorlaştırıyor. Hem şairin hem de okurun önünde açılan bu özgür ama gizemli alan, şiirin, kat ettiği bunca zaman boyunca okurlarca tekrar tekrar üretilerek çoğalmasının, bu sayede de okurlarıyla buluşabildiği her çağa dair dikkate değer izleri bünyesinde taşıyarak yeni zamanlara aktarabilmesinin önünü açtı.

Bu parçaya göre şiir okurunun, Umberto Eco'nun örnek okur profiline uymamasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şiirin anlaşılması zor, kapalı bir anlatıma sahip olması
B) Şiirde dile getirilen duyguların düzyazıya göre daha nitelikli olması
C) Şiirin farklı anlamlara açılan, yorumlanmaya uygun özellikler barındırması
D) Şiirde anlatılanların okurun beklentilerinin dışında gelişmesi
E) Şiirde birikim ve kültürel altyapıyı gerektiren bir okumaya ihtiyaç duyulması

7. Endüstriyel faaliyetler sırasında veya sonucunda ortaya çıkan, bir işlemden geçmeden kullanılamayan veya tamamen kullanılmaz hâle gelen maddelere katı atık denir. Endüstriyel sektörlerde ürün tipine bağlı olarak farklı atıklar üretilebilmektedir. Katı atıklar, gerek içeriklerindeki hastalık yapıcı veya bulaştırıcı maddelerle doğrudan gerekse fare, sinek vb. diğer canlılar için beslenme ve üreme kaynağı olması nedeniyle çevre ve insan sağlığını olumsuz etkileyebilmektedir. Katı atıkların çevreye etkileri biyolojik, kimyasal ve fiziksel nitelikte olabilmektedir. Direkt veya ara hayvanlarla bulaşabilen cüzzam, veba, kolera, dizanteri, tüberküloz, kuduz, sıtma gibi hastalıklar biyolojik olumsuzluklara örnek olurken çöp depolama alanlarında oluşan sızıntı suları ve gazlar, kimyasal ve biyolojik olumsuzluklara neden olmakta; çevreye sorumsuzca bırakılan atıklar insanlara fiziksel zararlar verebilmektedir.

Bu parçada "katı atıklar"**la ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İçerdiği zararlı maddeler yüzünden çok tehlikeli olarak görüldüğü
B) Sanayinin gelişmesine paralel olarak çevresel bir soruna dönüştüğü
C) Yol açtığı zararlara karşı eldeki imkânlarla mücadele etmenin mümkün olmadığı
D) Sebep olduğu hastalıkların insan sağlığını ciddi boyutlarda tehdit ettiği
E) Atık döngüsü içinde, çevreyi ve insanı doğrudan ya da dolaylı olarak etkilediği

Paraf Yayınları

8. Dağlık bir bölgede adam küçük oğluyla yürürken oğlan ayağını taşa çarpar ve acısıyla, "Ahh!" diye bağırır. Dağdan "Ahh!" diye ses gelir ve bu sesi duyan çocuk hayret eder. Merakla "Sen kimsin?" diye bağırır ama aldığı yanıt "Sen kimsin?" olur. Çocuk bu yanıta kızar ve "Sen bir korkaksın!" diye bağırır. Dağdan aldığı yanıt "Sen bir korkaksın!" olur. Babasına bakar ve "Baba ne oluyor?" diye sorar. "Oğlum dikkat et!" diyen baba, vadiye doğru, "Sana hayranım!" diye bağırır. Ses, "Sana hayranım!" diye cevap verir. Baba, "Sen harikasın!" diye bağırdığında "Sen harikasın!" diye cevap gelir. Sonra baba oğluna döner, şöyle der: "Bak evlat, buna yankı derler ve yankı da yaşam gibidir. ----."

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Yaşam senin davranışının bir aynasıdır, yaşama ne verirsen aynısını sana geri verir

B) Yaşamda yapıp ettiklerimizin bir bedeli vardır ve bunu er geç misliyle öderiz

C) Yaşam, insanın ruh güzelliğinin bir yansımasıdır; hayatı güzel görürsek hayat birden güzelleşir

D) Yaşamımızda çevremizdekilere kızıp bağırmak yerine, onları eğitmenin yollarını aramalıyız

E) Yaşamımız boyunca yaptığımız iyi veya kötü davranışlar, bizim asıl kimliğimizi oluşturan olgulardır

9. Statü, bireyin toplumdaki yerini, konumunu, mevkisini belirtmek için kullanılan bir kavramdır. Öğrenci, marangoz, milletvekili, yaşlı, genç, kadın gibi. Bu yeri belirleyen bizzat toplumun kendisidir. ----. Bir erkek; baba, eş, amca, dayı, kuzen, kardeş, memur vb. statülere sahip olabilir. Bu statüler, bireylere birtakım haklar sağlar ve sorumluluklar yükler.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Statülerin saygınlıkları toplumdan topluma ya da aynı toplumda zaman içinde değişikliğe uğrayabilir

B) Toplumsal statüler kişiyi belirli toplumsal kurallara uymaya zorlar

C) Ekonomik değerlerin ön planda olduğu toplumlarda bireylerin meslekleri genellikle kritik önemde statülerdir

D) Bazı statüler doğuştan vardır, bazıları sonradan kazanılır

E) Toplum, karmaşık sosyal ilişkiler barındırdığından birey, aynı anda birden fazla statüye sahip olabilir

10. (I) Covid virüsünün yayılmasını önlemek için tüm dünya uzun zamandır karantina, sosyal mesafe, kendi kendine izolasyon ve seyahat kısıtlamaları gibi önlemler aldı. (II) Tüm bu kısıtlayıcı önlemler sadece fiziksel sağlığı etkilemekle kalmayıp aynı zamanda ruh sağlığı üzerinde de zararlı bir etki yarattı. (III) Araştırmacılar insanları etkileyen bulaşıcı hastalıkların görülme sıklığındaki ve dağılımındaki artışın, doğanın tahribi ile ilişkili biyolojik çeşitlilik kaybından kaynaklanmış olabileceğini düşünüyor. (IV) Azalan sosyal etkileşimlerin ve artan yalnızlığın majör depresyon, anksiyete, travma sonrası stres bozukluğu ve şizofreni dâhil olmak üzere çeşitli ruhsal bozukluklar için risk faktörleri olduğu bilinen bir gerçek artık. (V) Diğer yandan, kişinin kendisinin ve sevdiklerinin sağlığı ile ilgili endişe duyması ve gelecekteki koşullarla ilgili belirsizlikler; yaşadığı korku, depresyon ve kaygıyı şiddetlendirebiliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Paraf Yayınları

11. Popüler romanlarda iyiler hep iyi, kötüler hep kötüdür. Olaylar sırasında duygu ya da düşünce değişimi yaşamazlar. Düz karakter niteliğine sahip olan bu kişiler, yazarın söylemek istediklerini tek bir hamlede ifade edebilmesini kolaylaştıran unsurlardır. Bu açıdan onlar; duygu, düşünce ve davranış yönünden özgür değildir. Onların varlığı tamamen yazara bağlıdır. Romanın başından sonuna değin de yazarın amaçlarına hizmet ederler. Popüler romanların adlarının duyulmasında medyanın önemli bir payı vardır. Popüler romanların reklamı hem sosyal medya hem yayınevi hem de yazarların katıldığı söyleşilerle yapılır. Bu durum son dönemlerde öyle bir hâl almıştır ki okuyucu, sanki tanınmış yazarın en son çıkan eserini almazsa büyük bir kayıp yaşayacakmış gibi hissetmeye başlamaktadır.

I. Okurun beklentileri doğrultusunda oluşturulduğu
II. Kahramanların, yazarın sözcülüğünü üstlendiği
III. Medya yardımıyla bilinirliklerinin artırıldığı
IV. Kişilerin tek boyutlu olarak ele alındığı

Bu parçadan "popüler romanlar"**la ilgili olarak numaralanmış yargılardan hangileri çıkarılamaz?**

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) III ve IV

12. Beslenme şekli, yetersiz fiziksel etkinlik, kullanılması gereken ilaçlar ve genetik nedenler çocuklarda obezitenin oluşumunda etkili olan unsurlardır. Bunun yanında medyada çocukları ve gençleri hedef alan yüksek kalorili, şekerli, yağlı, tuzlu ve besleyici olmayan yiyeceklerin reklamları, sağlıklı besinlerin reklamlarına göre çok daha fazla yayımlanıyor. Restoranlarda ve marketlerde sağlıklı olmayan yemekler ve içecekler büyük porsiyonlarda sunuluyor. Araştırmacılar, çocukların kendilerine daha büyük porsiyonlar servis edildiğinde farkında olmadan daha çok yediğini söylüyor. Diğer bir etken ise anne sütü. Her ne kadar mekanizması henüz açıklanamamış olsa da anne sütüyle daha uzun süre beslenen çocuklarda obezite görülme ihtimali düşüyor.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi çocuklardaki obeziteyi tetikleyen etkenlerden biri değildir?

A) Doğuştan gelen yatkınlık
B) Kilo yapan yiyeceklerin özendirilmesi
C) Anne sütünden yeterince yararlanmama
D) Psikolojik problemler
E) Hareketsizlik

13. I. Polimer yapıdaki selüloz ise binlerce glikoz molekülünün uç uca eklenmesinden oluşan düz bir zincir biçimindedir.
II. Bu sayede, bir kıyafet düzgünce katlanıp dolaba yerleştirildiğinde glikoz birimlerinin komşuluk pozisyonları artık değişmeyeceği için, kırışıklıklar oluşmaz.
III. Bitki temelli pamuk ve keten gibi kumaş lifleri ağırlıklı olarak selülozdan oluşur.
IV. Bu selüloz zincirleri hareket ettikçe glikoz birimleri arasındaki bağlar kopar ve yeni komşularıyla tekrar oluşur.
V. Ama kıyafetler yıkandığında, su molekülleri zincirlerin arasına girerek glikozlar arasındaki hidrojen bağlarını bozar ve kırışıklıklara neden olur.

Bu parçada numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Paraf Yayınları

14. El ve ayaklardaki kan akımının, özellikle soğukla temastan sonra azalmasına Raynaud hastalığı deniyor. Oldukça sık görülen bu rahatsızlığın toplumun yaklaşık %5-10'unu etkilediği tahmin ediliyor. Raynaud hastalığı olanların %75'ini 15-40 yaş arasındaki kadınlar oluşturuyor. Bu hastalık kendiliğinden başlayabildiği gibi, romatizma ve damar sertliği gibi hastalıklardan sonra da görülebiliyor. Soğukla temas sonrasında ciltteki damarlar aşırı tepki göstererek daralıyor ve buna bağlı olarak da kan akımı azalıyor. Sadece soğukla temas değil, duygusal değişimler ve stres de atak başlatabiliyor. Ataklar genellikle birkaç dakika ile sınırlı ancak soğuğa uzun süre maruz kalınırsa saatlerce de sürebiliyor. Raynaud genellikle parmakları, kulakları ve burnu etkiliyor.

Bu parçadan "Raynaud hastalığı"**yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine kesin olarak ulaşılamaz?**

A) Hastalığın etkilediği kişi sayısı tam olarak bilinmemektedir.
B) Atakların oluşmasında psikolojik faktörler de etkili olabilmektedir.
C) Soğuğa maruz kalınan süre, vücutta oluşan hasarın büyüklüğünde belirleyici olmaktadır.
D) Ortaya çıkmasında bazı hastalıklar rol oynayabilmektedir.
E) Kadınlarda görülme olasılığı, erkeklerden daha yüksektir.

15. Baygın kekik kokusu, havanın saflığına karışıyor, genzimizi dolduruyordu. Hiç konuşmadan, ağır ağır yürüyorduk. Tam tepede yarım bırakılmış bir yapının yakınına geldik. Artık etrafımızda ne bahçe ne ev ne de ses vardı. Burada, tabiatla baş başa, her şeyden uzaktık. Hisarlardan Sarayburnu'na kadar bütün Boğaz ayaklarımızın altındaydı. İstanbul uzakta koyu bir kütle hâlinde, pırıltılar içinde yanıyor; daha yakınlarda Beylerbeyi, bütün azamet ve ağırbaşlılığıyla gecenin koynunda uyuyordu. Uçsuz bucaksız görünen tarlalar arasında, etrafı beyaz duvarlarla çevrilmiş bahçeler ve köşkler vardı.

Bu parça ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

A) Yer yer öznel bir anlatımdan yararlanılmıştır.
B) Öyküleme ve betimlemeye başvurulmuştur.
C) İkilemelerden yararlanılmıştır.
D) Görme ve işitme duyularıyla algınan ayrıntılara yer verilmiştir.
E) Bir doğa olayı, oluş sırasına göre verilmiştir.

16. Ünlü psikolog, bazı duygu ve kavramları çocuklara öğretmesi bakımından etkili olan fabların eğitimsel işlevi ile ilgili şunları söylemiştir:

- Çocuklar fabl kurgularının öngörülebilir yapı ve kalıplarını öğrenerek bunları özgün yazı yazmada kullanabilir.
- Fabllardaki etik davranışlara yönelik tartışma yoluyla çocuklar birbirlerini dinlemeyi ve kendilerini ifade etmeyi öğrenirler.
- Fabllarda metaforu yorumlama, çıkarımda ve yargıda bulunma ve problemlere alternatif çözümler üretme durumu çocukların üst düzey düşünme becerisini geliştirir.
- Çocuklar hikâyelerdeki olaylar hakkında eleştirel düşünmeyi geliştirir ver fabllarda geçen veciz söz ve atasözlerini gerçek hayatla bağdaştırabilirler.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi fabların işlevlerinden biri değildir?

A) Çocuklara anlatılanları gerçek yaşamla ilişkilendirme imkânı sağlama
B) Çocukların yazarlık becerilerini geliştirilme
C) Çocukların hayal dünyasını zenginleştirme
D) Çocukların sosyal ilişkilerini düzenleme
E) Çocuğa, yaşayacağı sıkıntılarla baş edebilme yollarını gösterme

Paraf Yayınları

17. Üslup bir yazar için çok önemli bir olgu. Bir yazının içeriğini açık veya sanatlı bir biçimde yazıya dökmek için başvurulan tüm yollar, kişisel bir renk kazandığı sürece üslup içinde düşünülebilir. Bir yerde biçimi de kuşatır. Ne var ki biçimin belirli bir üsluba yaslanması, onun havasıyla beslenmesi gerekir. Aynı olayı, aynı dilde, aynı türde biçimlendirmelerine karşın iki yazarın ortaya koydukları ürünlerdeki benzemezlik sadece üslupla açıklanabilir.

Bu parçadan "üslup"la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Yazıların sanatlı ve süslü olmasının üslup içinde ayrı bir yeri olduğuna
B) Bir yazının biçimiyle üslubunun ayrılmaz bir bütünlük gösterdiğine
C) Yazarların kendine özgü bir yazınsal kimlik kazanmasında belirleyici olduğuna
D) Kişisel farklılıklarla oluşsa da çoğu zaman ortak nitelikler taşıdığına
E) Oluşmasının zaman ve emek isteyen bir süreci zorunlu kıldığına

18. Bazı okurlara şiir zor geliyor, bir okuyuşta anlamadığı, kavrayamadığı bir şiiri atıveriyor bir kenara. "Ben bundan bir şey anlamadım." diyor. Oysa aynı şiiri tekrar tekrar okuma dayanıklılığını gösterse zamanla onun kendisine bir şey verdiğini, gizlerini yavaş yavaş önüne serdiğini görecektir. Zamanla bir şiir okuma alışkanlığı kazanacak, şiirden tat almasını öğrenecektir.

Bu parçada şiir okurundan aşağıdakilerden hangisini yapması beklenmektedir?

A) Şiir karşısında sabırlı ve ısrarcı bir tutum sergilemesi
B) Sağlam bir altyapıyla destekleyerek okuması
C) Farklı bakış açılarıyla şiire yaklaşması
D) Hemen fark edilemeyen ayrıntılara odaklanması
E) Öncelikli olarak zevk aldığı şiirleri okuması

19 - 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Mehmet Rauf, *Son Yıldız*'da iç içe geçmiş çok katlı bir yapı inşa eder. Bu yapının her katında yepyeni şeyler yaşar ve duyumsarsınız. Anlatılanlar kimi zaman sizi derinden etkiler, kimi zaman da şaşırtır. Görünürde bir aşk üçgenini olay örgüsünün merkezine alan metinde yazar, romandaki şahıs kadrosunun zihninin derinliklerine girerek insan psikolojisine dair önemli çıkarımlarda bulunur. Karakterlerini büyük bir ustalıkla tahlil eden yazar, insanların karşı karşıya kaldığı ikilemler karşısında yaşadığı tereddüt ve iç sorgulamaları da büyük bir açıklıkla ve konuşma dilinin akıcılığıyla gözler önüne serer. Cumhuriyet'in ilk yıllarında geçen romanın arka planındaysa yapılan devrimler sonucu açığa çıkan toplumsal değişim ele alınır. Yeni cemiyet hayatının, baloların, dansların, içkili davetlerin yer aldığı bu arka plan üzerinden yazar, toplumsal hayatta yaşanan değişimdeki yüzeyselliğin altını çizer.

19. **Bu parçadan sözü edilen eserle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?**

A) Kahramanların iç dünyasının başarıyla yansıtıldığı
B) Okur üzerinde sarsıcı bir tesir bıraktığı
C) Toplum yaşamında etkisi sınırlı olan değişimlere dikkat çekildiği
D) Yalın bir dille yazıldığı
E) Verilmek istenen mesajların simgesel bir dille gizlendiği

20. **Bu parçada altı çizili sözle, *Son Yıldız* romanıyla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Birbirinden bağımsız konuların birlikte ele alındığı
B) Farklı anlamlara açılan, yoğun bir anlatımla yazıldığı
C) Yazıldığı dönemin sanat anlayışına uygun olduğu
D) Zengin bir şahıs kadrosuna sahip olduğu
E) Yazınsal birikimden geniş ölçüde yararlandığı

Paraf Yayınları

21 - 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Protezler ve ortezler, engelli kişilerin ve giderek artan kullanımlarıyla diğer canlıların biyomekanik ihtiyaçlarını karşılamalarına yardımcı olan yaygın yardımcı araçlara deniyor. Protezler ve ortezler, kullanıcının hareket kabiliyetini iyileştirmek, ağrıyı hafifletmek, doğal görünüm sağlamak, eklemleri korumak, deformasyonları önlemek/düzeltmek ve ikincil bozuklukları engellemek için kullanılıyor. Tekerlekli sandalyeler, koltuk değnekleri ve yürüme çerçeveleri gibi araçlar da bunların arasında sayılıyor. Dünya nüfusunun artması ve yaşlı nüfus oranının yükselmesi, çeşitli hastalıklar, kazalar, çatışmalar, savaşlar gibi etkenlerle kullanan sayısı sürekli artıyor. Protez veya ortez kullanımı; resmî sağlık bakımı, destek hizmetleri, uzun süreli bakım ve bakıcılara olan ihtiyacı azaltmakta önemli rol oynuyor. Ama bazen kullanıcılar, dış görünüş ve farklılıklar içermeleri nedeniyle toplumdan dışlanabiliyor .

21. **Bu parçada** "protez ve ortezler"**le ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

A) Kullanımının yaygınlaşma nedenlerine
B) İş hayatı üzerindeki etkisine
C) Kullanım amaçlarına
D) Kullanıcıların sosyal hayatına etkilerine
E) Sağlık hizmetlerindeki iş yükünü hafifletmesine

22. **Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Örnekleme
B) Tanımlama
C) Gerekçeli yargı
D) Benzetme
E) Çoğullaştırma

23 - 24. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Masa başı işlerde çalışmak gibi uzun süre hareketsiz kaldığımız durumlarda bazen hızlıca gelen yerimizde duramama hissiyle bacak sallama hareketleri sergileyebiliriz. (II) Bazen de kaygılı dönemlerimizde uykuya dalmaya çalışırken huzursuzlanıp benzer hareketler yapabiliriz. (III) Çoğumuz için nadiren gerçekleşen bu durum, bazı insanlarda sıkça tekrarlanarak yaşam ve uyku kalitelerini düşüren bir rahatsızlık olan huzursuz bacak sendromuna dönüşebiliyor. (IV) Huzursuz bacak sendromunu deneyimleyenler otururken ya da yatarken gelen karşı koyamadıkları ve tanımlamakta zorlandıkları his yüzünden bacaklarını hareket ettirmeden rahatlayamıyor. (V) Çoğu kişi bu hisse karşılık olarak sadece bacaklarını hareket ettiriyor. (VI) Bazı vakalarda ise kişiler kollarını, kafalarını ve gövdelerini de sallayabiliyor. (VII) Bu durum genellikle otururken veya uzanırken akşam veya gece saatlerinde gerçekleşiyor.

23. **Bu parçadan** "huzursuz bacak sendromu"**yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Birtakım fiziksel hareketlerle tedavi edilmesi mümkündür.
B) Her bacak sallama hareketi huzursuz bacak sendromu olarak adlandırılamaz.
C) Günün belli saatlerinde görülme olasılığı daha yüksektir.
D) Hastalığın belirtileri bütün hastalarda aynı değildir.
E) İnsanların günlük yaşantısını olumsuz yönde etkiler.

24. **Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?**

A) II B) III C) IV D) V E) VI

Paraf Yayınları

1-B	2-B	3-E	4-D	5-E	6-C	7-E	8-A	9-E	10-C	11-A	12-D
13-B	14-C	15-E	16-C	17-C	18-A	19-E	20-B	21-B	22-D	23-A	24-C

1. Yediğimiz besinlerde bulunan karbonhidrat, yağ ve proteinler sindirim sürecinde yapı taşlarına ayrılır ve yaşamımız için gereken enerjiyi sağlar. Ancak bir süre sonra bu yapı taşlarının kandaki oranı azalmaya başlar. Özellikle karbonhidratın temeli olan glikoz, beynimizin işlevlerini yerine getirmesi açısından önemlidir. Uzun süre aç kaldığımızda vücudumuzun direnci azalır. Kandaki şeker seviyesinin düşük olması dikkatimizi toplamamızı zorlaştırır, konuşurken sözcükleri karıştırmamıza neden olur. Bunların yanı sıra beynimiz, kandaki glikoz miktarını yükseltmek amacıyla bazı organlara adrenalin ve nöropeptid Y hormonları salgılamaları için emir verir. Bu hormonlar, açlık sırasında kandaki glikoz düzeyinin korunması ve beynin sağlıklı işlemesinde görev alır. Ancak bir süre sonra hormonal denge iyice sarsılır ve bu durum bizim olmayacak şeylere kızmamız şeklinde ortaya çıkar.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Açlık, bireyin ruhsal dengesini bozarak onu agresifleştirmektedir.

B) Kısa süreli açlığın insan için kimi yararlı yönleri vardır.

C) Kandaki şeker düzeyiyle beyin fonksiyonlarının sağlıklı işlemesi arasında önemli bir ilişki vardır.

D) Vücut, açlık sırasında farklı hormonlar salgılayarak beynin çalışma düzenini sürdürmeye çalışır.

E) Yağ ve karbonhidratlar vücut için önemli enerji kaynakları arasındadır.

2. Şiir, aslında ön kabulü reddeden bir sanattır. Üç beş şairin bir araya gelerek yazdıkları reçeteler doğrultusunda "iyi" olmaktansa hiçbir sınırlandırmanın ve sınıflandırmanın olmadığı özgür bir ortamda, hayatın içinde nefes alarak daha doğal yollarla ve kendiliğinden iyi olmayı önceler. Geriye dönüp baktığımızda büyük şiir diye nitelendirdiğimiz yapıtların, kurallar silsilesiyle oluşturulan bir anlayıştan çok, kendi anlayışına yaslanan şairlerin yarattığı ayrıksı şiirler olduğunu görürüz.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada konuşan şairin görüşleriyle örtüşür?

A) Yetkin bir şiir toplumsal duyarlığı geliştirip okurları bilinçlendirir.

B) Belli bir geleneğin toprağında yeşermeyen bir şiirin köklerinin sağlam olması mümkün değildir.

C) Başarılı olmak isteyen bir şair, dilsel ve kültürel bir birikim edindikten sonra şiir yazmalıdır.

D) Bir şairden beklenen, kendi kültürünü ve temsilcisi olduğu medeniyetin kodlarını tüm insanlığa duyurmaktır.

E) Bir şiir, kalıplara ve yaygın anlayışlara başkaldırıp kendi yolunu özgürce çizdiği zaman gerçek bir sanat eseri olur.

Paraf Yayınları

3. Bugün kullandığımız biyolojik isimlendirme ve sınıflandırmanın mucidi, Carl Linnaeus'tur. Tıp biliminin botanik ile iç içe olduğu yıllarda, doktorlar uzun ve değişkenlik gösterebilen Latince bitki tanımlamalarını kullanıyordu. Linnaeus, bu karmaşayı *Systema Naturae* adlı yapıtıyla çözdü. Linnaeus'un önerdiği sınıflandırma terimleri için sadece iki Latince kelimeden ibaret ikili isimlendirme sistemi, biyoloji bilimini temelli değiştirdi. Bu basit ve tutarlı sistem, bugün hâlen kullanılıyor. 2014 yılında iki kişi, en çok kullanılan 24 dildeki tüm Wikipedia makalelerini tarayarak sayfalar arasındaki bağlantı miktarına göre insanlık tarihinin en etkili isimlerini sıraladılar. Carl Linnaeus, insanlık tarihinin en etkili ismi olarak liste başında yerini aldı.

Bu parçadan, Carl Linnaeus'la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Bilime sağladığı katkılardan dolayı insanlık tarihinin en tanınan kişisi olmuştur.

B) Geliştirdiği ikili sistem, bilimsel karmaşaya son vererek sınıflandırmaları kolaylaştırmıştır.

C) Canlılarla ilgili modern sınıflandırmalardan sonra çalışmaları geçerliliğini yitirmiştir.

D) Çoğu hastalıkla ilgili ilk tedavi yöntemlerini bularak tıbbın temellerini atmıştır.

E) Tıbbın botanikten ayrı bir bilim olmasını sağlayarak hastalıkların tedavisinde tıbbi gelişmelerin önünü açmıştır.

4. Birkaç yıl önce bir yazarın 16. yüzyılda yaşayan meşhur bir mimarı anlatan otobiyografik romanı yayımlanmıştı. Romanın ardından bir mimar, romanda kullanılan 16. yüzyıl mimarlık terimlerinin hatalı olduğunu gösteren bir yazı yazmış ve bu yazı bir hayli beğeni toplamıştı. Bu süreci şaşkınlıkla izledim. Çünkü roman yazarı tarihçi olmadığı gibi anlattığı her şeyi, bilimsel bir kuram kitabı gibi sunmak zorunda değil. Kurmaca bir metin, adı üstünde zihinde kurulmuş bir metindir ve edebiyatçı da vakanivüs olmadığına göre, geçmişi farklı biçimlerde yeniden ele alabilir. Bir edebî metnin niteliğini belirleyen de tarihe ne kadar çalışıldığı değil, kurmacanın taleplerine ne kadar cevap verildiğidir.

Bu parçada konuşan kişinin asıl anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Edebî yapıtların içeriksel değil, biçimsel niteliklere odaklanması gerektiği

B) Yazınsal niteliklere dikkat eden bir yazarın istediği konuyu anlatmakta özgür olduğu

C) Edebî metinlerdeki kurgusal hataların, edebiyat alanında uzman olan kişilerce değerlendirilmesinin daha doğru olacağı

D) Kurmaca yapıtlarda sorgulanması gerekenin içeriksel tutarlılık değil, yazınsal nitelikler olduğu

E) Kurmaca yapıtlarda yazarların okurun ilgisini çekmek için kimi yazınsal oyunlara başvurmasının doğal olduğu

5. (I) Çamaşırların arasına ya da yastıkların içine yerleştirdiğimiz lavantaların işlevi yalnızca çevrelerine güzel koku yaymaları değil. (II) Otuzdan fazla farklı türü olan bu çiçekli bitkiden banyoda ya da masaj sırasında kullanılan lavanta yağı da elde edilir. (III) Bu yağın başlıca bileşenleri ise linalol ve linalil asetattır. (IV) Daha rahat bir uyku sağlayan bu kimyasal maddeler derimiz tarafından hızla emilip kana karışır. (V) Öyle ki lavanta yağı masaj yoluyla vücudumuzun belli bir bölgesine uygulandıktan sadece 19 dakika sonra kandaki en yüksek seviyesine ulaşır. (VI) Yağ gibi sıvı maddeler, merhem gibi jelimsi maddelere göre deri tarafından daha hızlı emilir ve kana daha hızlı karışır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

Paraf Yayınları

6. Tarihsel eleştiri yönteminde, dış dünya ile yapıt arasındaki bağlara ağırlık verilir. Eleştiride temel ilke, yapıttan çok yapıtın oluşturulduğu çağı anlamaktır. İzleyicinin ya da okurun bir yapıtı anlayıp tadına varabilmesi için, o yapıtın üretildiği dönemdeki koşullar, inançlar, dünya görüşü, sanat anlayışı ve gelenekleri hakkında bilgi sahibi olması gerekmektedir. Bu yöntemi benimseyen bir eleştirmen, tarihsel güçlerin, toplumsal koşulların sanatçıya nasıl etkiler yaptığını araştırır.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi tarihsel eleştiri yöntemini kullanan bir eleştirmenin, *Goriot Baba* romanını eleştirirken soracağı sorulardan biridir?

A) Goriot Baba'nın yaşadığı sefalete rağmen iç dünyasının huzurlu olması bir çelişki değil mi?

B) Yazarın Goriot Baba'yı sempatik gösterirken Madam Vauquer'e acımasız davranması, haksızlık değil mi?

C) Yazarın Goriot Baba'ya odaklanırken pansiyondaki diğer kişileri daha sığ anlatması olayın gerçekliğine gölge düşürmüyor mu?

D) Romandaki konumu düşünüldüğünde Eugene de Rastignac'ın yazarı temsil ettiği söylenebilir mi?

E) Goriot Baba'nın kızının Paris sosyetesinin haberi olmadan babasıyla gizli görüşmesi, yazarın o dönemin Fransız zenginlerine sert bir eleştirisi olabilir mi?

7. I. Arkeologlar, bir süre çömleklerden bazılarının üzerindeki yüz çizimlerinin savaşçı insanlara ait olduğunu düşündü.

II. Farklı türden kanıtları bir araya getirerek elde ettikleri bulgularsa bu yüz çizimlerinin kutsal sayılan kaplumbağalara ait olduğunu ortaya çıkardı.

III. 1950'li yıllarda Pasifik ülkelerine gezi yapan turistler, tarih öncesi "Lapita" çömlekleri olarak adlandırılan çanak-çömlek parçalarını Papua Yeni Gine'den Samoa'ya uzanan adalarda buldu.

IV. Günümüzden 3000 yıl önce yapıldığı düşünülen bu çömleklerin üzerindeki tuhaf yüz resimleri, gizlerini uzun bir süre korudu.

V. ABD'deki Field Museum arkeologları, 2021 yılı boyunca bu çömlekler üzerinde çeşitli incelemelerde bulundu.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı ve kurallı bir bütün oluşturduğunda hangisi baştan dördüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Bir ekip, minyatür karaciğer üretti. Bu karaciğerler, yaklaşık olarak ceviz boyutunda. Bir toplantıda duyurulan haberde, insana nakli mümkün olabilecek boyutlarda sağlıklı karaciğer üretilmesi yolunda önemli bir adım atıldığı vurgulandı. Projenin mühendisi, "Daha önce bir karaciğerin işlevlerinin hepsini yerine getiren bir karaciğer üretilmemişti. Bu açıdan farklı ve öncü bir çalışma oldu." açıklamasını yaptı. Ekip, işe bir gelinciğin karaciğerindeki tüm hücreleri çıkararak başlamış. Geriye protein dokusu kalmış. Sonra bu yapıyı insan karaciğer hücreleri ile doldurmuşlar ve karaciğer oluşmuş. Bu çalışmanın nihai hedefi "hastaya özel" karaciğer üretmek. Daha büyük hayvanların karaciğerlerinden elde edilecek dokuların içinde hastanın sağlıklı hücreleri çoğaltılarak yeni bir organ oluşturulabileceği düşünülüyor.

Bu parçada "minyatür karaciğer"**le ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

A) Her hayvanın dokusunun kullanılmaya uygun olmadığına

B) Bir karaciğerin tüm fonksiyonlarını taşıdığına

C) Boyut itibarıyla henüz insanlarda kullanılabilecek nitelikte olmadığına

D) İnsanın ihtiyaçlarına ve fizyolojik yapısına uygun olarak üretilmesinin hedeflendiğine

E) Karaciğer üretimi için bir ilki oluşturduğuna

Paraf Yayınları

9. Edvard de Bono, beyni bir arazi parçası olarak tanımlar. Bu arazi parçasının kurak bir bölümüne yağmur yağdığını düşünelim. Yağan bu yağmurlar zamanla, ufak yollar oluşturur. Sık yağan yağmurlar zamanla bu yolu belirginleştirir. Yağış, sürekli olursa burada bir akarsu yatağı bile oluşturabilir. Bu yatak, yağmur damlalarının düştüğü yerde değil, daha önce oluşmuş olan küçük yollarda oluşmaktadır. Yağmurların devam etmesi hâlinde zamanla burada bir vadi oluşur. Beynin sınıflandırma sistemi de aynı şekilde çalışmaktadır. Gelen algılar, yağmur damlaları gibidir. Yeniler, daha önceden açılmış olan yollara yerleşir ve orada akmaya başlar. Yeni anlamlar ve sezgiler, eskilerinin daha etkin ve derin olması için kurban edilir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Benzetme yapılmıştır.
B) İkilemelere yer verilmiştir.
C) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
D) Koşul ileri sürülmüştür.
E) Varsayım dile getirilmiştir.

10. (I) Şiirler, bestelenerek şarkı hâline getirilebilir, nitekim son yıllarda birçok şairimizin şiiri şarkı formunda dinleyicilerin beğenisine sunulmuştur. (II) Fakat bestelenen bütün bu şiirler, yine de şiirdir; bunları şarkı ya da türkü olarak adlandıramayız. (III) Şiirler, şarkı sözlerine göre daha derin anlamlar içerir ve şiirlerde dil, günlük dilden oldukça farklı kullanılır. (IV) Şarkı sözü yazarlarının temel amacı, şarkının kısa sürede geniş kitleler tarafından benimsenmesini sağlamaktır. (V) Bu nedenle geniş kitleleri yakalayacak duygusal temalar; tok, güçlü uyaklarla ifade edilir şarkılarda. (VI) Şarkı sözlerinin bölümleri arasındaki içeriksel geçişler, bu uyaklar üzerinden kolayca yapılır; duygu ve düşünceler, reklam metinlerinde olduğu gibi vurucu bir dille aktarılır dinleyicilere.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragrafın hangi cümleyle başlaması uygun olur?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

11. Bir deneyde 155 katılımcı beş gruba ayrıldı. Bunların dördüne farklı birer müzik türü eşliğinde testler yapıldı. Beşinci grup ise testleri sessiz ortamda tamamladı. Testler iki tür düşünme türünü belirlemek üzere tasarlanmıştı: Yeni fikirler üretme sürecini tanımlayan ıraksak düşünme ve bir problem için en iyi çözümü bulmaya yönelik yakınsak düşünme. Araştırmacılar katılımcıların neşeli olduğunu düşündükleri müzikleri dinledikleri zaman daha yaratıcı olduğunu gözlemledi. Hüzünlü, kaygılı ve sakin bulunan müziklerde ise böyle bir etki gözlemlenmedi. Bu, ıraksak düşüncede ---- gösterdi. Hiçbir müzik türü yakınsak düşünmeye yardımcı olmadı. Bu ise ---- ortaya koydu.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisinde verilenler sırasıyla getirilmelidir?

A) müzik dinlemenin yaratıcılık için gerekli olduğunu - problem çözerken müzik dinlemenin insanın beynini dinlendirdiğini
B) müzik dinlemek yerine sessiz olmanın önemini - soyut işlemler yaparken müziğin faydalı olduğunu
C) sadece müzik dinlemenin değil, müziğin türünün de önem taşıdığını - problem çözmek için sessizliğin daha uygun olduğunu
D) neşeli müzik dinlemenin, hüzünlü müzikten daha yararlı olduğunu - müziğin soyut düşünme yeteneğini geliştirdiğini
E) müzik dinlemenin değil, sessizliğin yararlı olduğunu - müziğin matematiksel işlemlerde kolaylıklar sağladığını

Paraf Yayınları

12. İnsanlarda gebeliğin on yedinci haftasında şekillenmeye başlayan parmak izi desenleri, eşsiz olmaları sebebiyle 1920'lerden bugüne adli vakalarda kanıt olarak kullanılıyor. Aşınma, yanma, asit dökülmesi veya bazı deri hastalıkları nedeniyle zarar gören ya da kaybolan parmak izi yaklaşık bir ayda kendini yeniler. Yapılan uzun vadeli incelemeler, parmak izi alınan kişinin yaşına ve parmak izi alma işlemleri arasındaki sürenin uzamasına bağlı olarak cihazların eşleştirme skorlarında düşüş olduğunu gösteriyor. Yaşlandıkça parmak uçlarındaki derinin esnekliğinin kaybolması, parmak izi desenlerindeki çıkıntıların kalınlaşması gibi sebeplerle parmak izi biraz değişse de adli kayıtlar için hâlâ güvenilir biyometrik veri olarak kabul ediliyor.

Bu parçadan "parmak izi"**yle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Zamanla kimi değişimler olsa da bu değişim, biyometrik veri olarak kullanımını etkilememektedir.

B) Cihazlara kaydedilen izler, bazı nedenlerden dolayı sonraki yıllardaki kayıtla tam olarak eşleşmeyebilir.

C) Dış etkenlerden dolayı zarar görse de bir süre sonra eski hâlini almaktadır.

D) Her insanda farklı olduğu, 1920'deki çalışmalarla ortaya çıkarılmıştır.

E) Anne karnında şekillenmekte ve bireyi diğerlerinden ayıran bir kimlik işlevi görmektedir.

13. ----. Bundan dolayı biz okuduğumuz romanlardan, öykülerden, şiirlerden ve oyunlardan ayrımına varmadan bir şeyler öğreniriz. Salt bilgisel değildir bu öğrendiklerimiz. Duyarlığımızı da kuşatır. Bizde birtakım özlemler, düşler, tutkular uyandırır. Bilincimizi biler, keskinleştirir. Okuduğumuz bir romanda ya da izlediğimiz bir oyunda kahramanın eylemleri, düşünceleri büyülüyor bizi; bizde bir saygı uyandırıyor. Bunun etkisiyle kendimizi kahramanla özdeşleştiriyoruz. Daha doğrusu onun duyarlığının, kişiliğinin etkisi altına giriyoruz.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Her yazınsal yapıt, içinden çıktığı kültürden etkilendiği gibi kendi kültürünü de etkileyerek zenginleştirir

B) Sanat yapıtları gerçeği, sanatın yasa ve ilkelerine göre değiştirerek ele alır

C) Edebiyat ürünlerinin etkisi, derinliğine bir nitelik taşıdığı gibi dolaylı bir nitelik de taşır

D) Yazınsal yapıtlar, ister açık ister gizli olsun mutlaka yazıldığı dönemden izler ve etkiler barındırır

E) Bir yazar, dünya görüşünü ne denli gizlemeye çalışırsa çalışsın, bir şekilde okura hissettirir

14. Çocukların maruz kaldıkları önemli adaletsizliklerden biri, yetişkinlere oranla çok daha kolay bilinebilir ve kategorize edilebilir yapıda olduklarını varsayan bir yanlış kanıdır. Bu kanı, çocukların psiko-sosyal gelişimlerine indirgemeci bir bakışla yaklaşılmasına ve onların kolayca birbirleriyle karşılaştırılabilmelerine yol açar. Oysa çocuklar, biyolojik olarak yetişkinlerle aynı çeşitlilikte gen haritalarına sahiptir; zihinsel olarak ise olağanüstü bir hızla gelişen bilişsel kapasiteleri sayesinde, doğayı ve toplumu yalın bir biçimde değerlendirebilmeyi başarır. İnsanlar hakkında yeterince deneyimi olan herhangi bir kişi yetişkinlerin karakter olarak birbirlerine olan benzerliklerinin, çocukların kendi aralarındaki benzerliklerinden çok daha fazla olduğunu kabul edecektir.

Bu parçada yetişkinlerin aşağıdaki davranışlarından hangisi eleştirilmektedir?

A) Çocukları kıyaslarken onların zihinsel kapasitesini dikkate almamaları

B) Kendilerinden beklenen kimi davranışları çocuklarda da görmek istemeleri

C) Çocukların bireysel farklılıklarını göz ardı ederek onları toptancı bir yaklaşımla sınıflandırmaları

D) Çocukların gelişimini destekleyecek koşullar oluşturmamaları

E) Çocuklar üzerinde baskı ve yönlendirmeye dayalı bir otorite kurmaları

Paraf Yayınları

15. Sinematerapi, hem bireysel terapilerde hem de grup terapilerinde kullanılabilen bir yöntemdir. Sinematerapi yaklaşımında öncelikle hastanın durumuna göre bir film seçilir. Ardından filmin, hastayla birlikte izlenmesinden sonra film üzerinden tartışma yürütülerek hastanın düşünceleri irdelenir. Sinematerapinin ardındaki temel fikir basittir: Filmlerdeki karakterler tıpkı bizim gibi sorunlarla mücadele ederler. Onların başarılarını ve başarısızlıklarını izleyerek sorunlarımızı çözmek için yeni yaklaşımlar öğrenebiliriz. Bu süreç psikolojide "modelleme" dediğimiz sürecin bir benzeridir.

Bu parçaya göre sinematerapinin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsanlara farklı bakış açıları kazandırarak onların sanatsal beğenisi geliştirmek
B) İnsanlara çeşitli örnekler sunarak onların, yaşadıkları sorunlarla yüzleşmesini sağlamak
C) İnsanların sinemaya ve görsel kültüre dair bilgi eksikliklerini gidermek
D) İnsanların kültürel ve sanatsal etkinliklere ilgilerini artırmak
E) İnsanları günlük yaşamın stresinden uzaklaştırarak rahatlatmak

16. (I) Antarktika'da yüzey buzuyla deniz tabanındaki buz kristalleri arasındaki soğuk sularda, sahip oldukları proteinlerin adıyla anılan ilginç bir balık türü yaşar. (II) Normal koşullarda bu balıkların yuttukları buzlu deniz suyu yüzünden vücutlarına giren mikroskobik buz kristallerinin büyümesi ve balıkların ölmesi beklenir. (III) Ancak balıklar vücutlarındaki özel bir proteinle ayakta kalır. (IV) Balıklar, proteinlerin yapıştığı buz parçalarını dalaklarında kimyasal bir işleme tabi tutarak sıvıya dönüştürür. (V) Böylece balıklar, vücutlarındaki donma noktasını, okyanus suyunun donma noktasının altına çekerek soğuk sularda güvenle yaşamını sürdürür.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Bu protein, buzlu suyun yüzeyine tutunarak buz moleküllerinin büyük kütlelere dönüşmesini engeller." **cümlesi getirilirse parçanın anlam bütünlüğü sağlanmış olur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

17. Uzmanlar bağırsak bakterilerinden en yaygın iki grubun, obez insanlarda, normal kilolu bireylere göre farklı miktarlarda bulunduğunu gösteriyor. Bu bakterilerin hem obez hem de normal kilolu bireylerden alınan örnekleri üzerinde yapılan genetik çalışmalar, obez bireylerdeki bakteri topluluklarının, besinlerden kalori alma yetilerinin çok daha fazla olduğunu ortaya çıkarmış durumda. Bağırsak bakteri nüfusunun %90 kadarını oluşturan Bacteroidetes ve Firmicutes bakteri gruplarının ele alındığı çalışmaya göreyse bu toplulukların bağırsaklardaki nüfusları bakımından bireyler arasında görülen farklar, her birimizin bir öğünden ne kadar kalori alabileceğimizi belirlemekte. Obez bireylerde, Bacteriodetes nüfusu normal bireylere göre %50 daha az; Firmicutes nüfusuysa daha fazla.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Aynı yiyecekleri tüketen kişilerin bu yiyecekten aldığı kalori miktarı her zaman aynıdır.
B) Vücuttaki bakteri miktarının saptanmasında dikkate alınacak ilk değişken kişinin yaşıdır.
C) Zararlı bakteriler, insanların yiyeceklerden kalori alımını etkilemektedir.
D) Obezlerin vücutlarındaki kimi bakteriler, onların normal kilolu bireylerden daha çok kalori almasına neden olmaktadır.
E) Obezlerde Bacteriodetes nüfusunun az olması, sağlık açısından ciddi bir risk oluşturmaktadır.

Paraf Yayınları

18. **Aşağıdaki parçalardan hangisi birlikte verilen soruya yanıt vermemektedir?**

A) — Flyboard, ne zaman ve kim tarafından tasarlandı?

— Fransız uçak mühendisi, dünya şampiyonu Franky R. Zabata tarafından 2012 yılı sonbaharında üretildi. Kendi adını taşıyan firmasını kurup patentini alarak flyboardın, kısa sürede dünyanın dört bir yanına yayılmasını sağladı.

B) — Flyboard, nasıl kullanılıyor?

— Suyun basınçla püskürtülmesi sonucu insanı havalandırıyor veya denizin içinde ilerlemesini sağlıyor. Hassas manevra kabiliyeti olan bu aleti hareket ettirmek oldukça kolay. Sadece dengede durup vücudunuzu ve ayaklarınızı senkronize hareket ettirmeniz yeterli.

C) — Flyboard standart bir modelden mi oluşuyor?

— Farklı versiyonları var. İlki, amatör kullanımlar için ideal. Bu versiyon, aracı kullanmayı kolay öğrenmek için ayak ve vücut dengesi ve eğimleri ile ilgili hareket özgürlüğü sağlıyor. İkincisi ise kişinin yeteneklerine bağlı olarak hareket ve uçuş hassasiyeti sağlıyor.

D) — Flyboard kullanmak ne gibi riskler barındırıyor?

— Bu alet, deniz motosikleti veya jetski gibi deniz araçlarına bağlanan özel bir mekanizma ile çalışıyor. Bu spordan keyif almak biraz da deniz motosikletini kullanan kişinin deneyimine bağlı.

E) — Flyboard kullanmak için eğitim almak gerekiyor mu?

— Daha önce hiç kullanmamış kişiler için yarım saatlik bir antrenman yeterli oluyor. Ancak bu alıştırmadan önce kişilerin deniz korkusunu yenmiş, yüzmeyi bilen kişiler olması gerekiyor. Aksi durumda pek çok risk ortaya çıkıyor.

19 - 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Richard Wagner, Johannes Brahms gibi sanatçılardan etkilenen Richard Strauss, kariyeri boyunca yazdığı ve yönettiği birçok opera ve oratoryo ile 20. yüzyıla damgasını vurmuştur. Büyük yeteneği ve aldığı kaliteli eğitim onun kısa sürede sanat camiasında adını duyurmasını sağlamıştır. Sanatçıların haklarını korumak için yaptığı çalışmalar, genç sanatçıların yapıtlarını sahnelemede gösterdiği cesaretiyle pek çok sanatçıyı etkilemiştir. Birçok eseri, yaşadığı dönemde soyut ve saçma bulunmuştur. Bunlardan biri olan *Don Kişot, Bir Şövalye Üzerine Fantastik Çeşitlemeler* adlı yapıtı da eleştirilerden nasibini almıştır. Sanatçının, yapıtı Cervantes'ten farklı olarak olayları kendi bakış açısından yansıtıp kara komedi değil, bir trajedi biçiminde sahneye uyarlaması, kişileri kendi görüşlerini yansıtan bir araç olarak görmesi, hayvanların rahatsız edici düzeydeki karışık sesleri, eserdeki sembolik dilin ortalama düzeydeki sanatseverlerce anlaşılamaması bu eleştiriler arasındaydı. Strauss'un entelektüel bir kitleyi hedeflediğini, yapıttaki hayvanların bir sembol olduğunu açıklaması tartışmaları bitirmemiştir.

19. **Bu parçadan** "Richard Strauss"**la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Etkilendiği sanatçılardan daha başarılı ve ünlü olduğuna

B) Aldığı sanatsal eğitimin ve birikiminin, opera sanatında söz sahibi olmasını sağladığına

C) Belli bir düşünsel altyapısı olan sanatseverlere seslendiğine

D) Yaşadığı dönemde yapıtlarının tam olarak anlaşılamadığına

E) Sanatçıları maddi ve manevi yönden desteklediğine

20. I. Yapıtın kimi mesajlar vermek için kullanılması

II. Kapalı bir anlatımının olması

III. Uyarlandığı romanı bire bir yansıtmaması

IV. Hayvanların insanlardan daha çok öne çıkarılması

Bu parçaya göre yukarıda verilenlerden hangileri *Don Kişot, Bir Şövalye Üzerine Fantastik Çeşitlemeler* adlı yapıtın eleştirilmesinin nedenlerinden biri değildir?

A) Yalnız I B) I ve III C) II ve IV D) Yalnız IV E) III ve IV

Paraf Yayınları

21 - 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Yapıtlarıyla adından söz ettiren yazar, anlatacaklarını çoğunlukla bir hikâyenin, bir alegorinin içine saklar. Belki de gerçekliğin ne olduğunun en iyi bu şekilde ortaya çıkacağına, bir hikâyenin ancak başka bir hikâye vasıtasıyla anlaşılacağına inandığı için yapar bunu. Onun ironisinin altında insanoğlunun acımasızlığına karşı hissettiği derin öfke vardır. Ama bu öfkeyi anlatırken hoyrat değildir asla. Dünya onun metinlerinde sevecen ve anlayışlı bir bakışla resmedilir. Sevinçler, acılar, umutlar, kendi kafesine sıkışmış insanın trajedisi müspet bir dille anlatılır. Yapıtlarında hayatın bir tür masalsı simülasyonunu kurar ve bunu kurarken o dünyayı nasıl kurduğunu da okuyucuya anlatır. Yapıtın pek çok bölümünde okurla söyleşerek işin içine okuru dâhil eder. Bu kısımlar damakta sıcak bir sohbet yapmanın tadını bırakır. Ayrıca o, bazı bölümlerde sesini her bir satırda muhatabına duyurur. Bu bölümler onun, içinde yaşadığı toplumun sorunlarını çözmek için bir kılavuz olduğunu hissettirdiği kısımlardır.

21. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu parçadaki altı çizili sözlerden herhangi birini karşılayacak bir kullanım yoktur?**

A) Onun kırıcı ve kaba davranışları hepimizi canından bezdirdi.
B) Sanatçı, belgeselleri aracılığıyla yaşadığı toplumu tanıtmayı ve diğer kültürlerle ilişki kurmayı düşünüyor.
C) Müdürün yeni yapılacak projede beni de ekibe katması, çok hoşuma gitti açıkçası.
D) Onu hepimiz çok severdik, bir dediğini iki etmez; gücendirmemek için elimizden geleni yapardık.
E) Başvurduğunuz krediyle ilgili olumlu bir gelişme olursa size haber veririm.

22. **Bu parçada sözü edilen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Okurla iletişim kurarak içten bir yaklaşımı benimsediğine
B) Yazdıklarının ilgi görmesinde güncel konulara yer vermesinin etkili olduğuna
C) Karamsar ve yıkıcı bir bakış açısının olmadığına
D) Görüşlerini gülmeceden yararlanarak dile getirdiğine
E) Anlatacaklarını hikâyelere başvurarak dolaylı yollardan sunduğuna

23 - 24. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Hacker, ağlar üzerinden yasal olmayan işlemler yapan kişi olarak tanımlanıyor ancak "ahlaklı hacker" dediğimiz kişiler de son yıllarda popülerleşmeye başladı. (II) Ahlaklı hacker, bir sistem ya da elektronik cihazda bulunan güvenlik açığını tespit ederse buradaki bilgileri kötü amaçlarla kullanmak yerine, yetkili kişileri bilgilendiriyor. (III) Ahlaklı hackerı, kapısı açık bir ev gördüğünde içerde ne var ne yok diye kurcalamak yerine ev sahibine haber veren kişi olarak düşünebilirsiniz. (IV) Tespit edilemeyen bir güvenlik açığından sızan bilgilerin bir firmaya maliyeti milyonlarca doları buluyor; böyle olunca birçok firma, güvenlik açıklarının tespit edilebilmesi için ahlaklı hackerlardan yardım istiyor. (V) Güvenlik açıklarına konulan ödüller bu alanla ilgilenen birçok bilişim uzmanından rağbet görüyor hatta bu alanda çalışan kişilerin uzmanlık düzeyini belirleyen uluslararası sertifikalar ve kısa süreli eğitimler bile var.

23. **Bu parçadan** "ahlaklı hacker"**larla ilgili olarak**

I. Firmaların olası risklere karşı önleyici bir tedbir olarak başvurdukları
II. Farklı ülkelerde, yetkinliğini belgeleyen kurumların olduğu
III. Standart bir maaşla değil, ödül sistemiyle çalıştıkları
IV. Diğer hackerların aksine düzenli bir eğitim aldıkları
V. İş yerlerinde istihdamının ülke yönetimlerince teşvik edildiği

yargılarından hangileri çıkarılabilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV D) III ve IV E) IV ve V

24. **Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir** "somutlama" **yapılmıştır?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

Paraf Yayınları

1-B	2-E	3-B	4-D	5-E	6-E	7-A	8-A	9-B	10-C	11-C	12-D
13-C	14-C	15-B	16-C	17-D	18-D	19-A	20-D	21-D	22-B	23-A	24-C

1. Yazmanın hayalini sevmek ile yazmayı gerçekten istemek arasında gözden kaçırılan, belki de akla hiç gelmeyen farklar var. Kuşkusuz, bunlar arasında en önemli olanı yazma eyleminin kendisi. Yazmanın hayalini seven kişi genellikle yazmaz. En iyi ihtimalle ilham geldiğinde, bir duygu tarafından tetiklendiğinde yazar. Ancak yazma işi böyle rastlantısal biçimde yapıldığında kişiyi bir yere götürmez. Yazma yolculuğunda sonuç almak için yapılması gereken en önemli iş yazmaktır. Sadece saman alevi gibi parlayıp sönen arzularla yazmak yetmez, sistemli ve sürekli biçimde yazmak şarttır. Yazarlık hayali olanlar buna dikkat etmelidir. Başarılı yazarlık, geçici tutkuların değil, sürekli çabanın ürünüdür.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Başarılı bir yazı hayatı için yalnız çalışma değil, esin perisini yakalamak da gerekir.

B) Bir yazarı yazma eyleminin kendisinden çok, yazmaya duyulan güçlü istek başarılı kılar.

C) İyi bir yazar olmanın yolu yetenekten çok, disiplinli ve sabırlı bir çalışmadan geçer.

D) Büyük bir istekle yazılan bir yazı, isteksizce yazılan onlarca yazıdan daha önemlidir.

E) Yazma işinde başarılı olmak için anlık heveslerle değil, düzenli bir şekilde yazmak gerekir.

2. ----. Kimileri, anlattığı sorunların hâlâ geçerli olmasına bağlar bu durumu. Gerçekten de insanlık henüz yabancılaşma sorununu aşamamıştır örneğin. Hatta geçmişe göre daha kötü bir durum söz konusudur. Bu görüş doğru olmakla birlikte eksiktir. Sanatçıların yapıtlarını sadece içeriği ile değerlendirmek doğru olmaz. Sanatçı, söyleyeceklerini sanatsal bir biçim içinde söyler. Bir sanatçının zamana karşı dayanıklılığı, seçtiği içerikten çok, kurduğu estetik yapıda saklıdır. Bir sanatçıyı ve onun yapıtlarını zamanın yıpratıcılığına karşı koruyan, öz değil, biçimdir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Sanatçıların belli konularda duyarlı olması, sık görülen bir durumdur

B) Edebiyat tarihinde aynı temayı işleyen birçok eserle karşılaşmak mümkündür

C) Zaman değişse de edebiyat eserlerinde işlenen bazı konular hiç değişmemiştir

D) Yüzyıllar önce yazılan bazı eserlerin güncelliğini hâlâ koruması ile ilgili farklı görüşler vardır

E) Yapıtlarıyla kendi dönemine damga vurmuş sanatçılarla ilgili farklı değerlendirmeler yapılır

3. (I) Kent mekânının oluşumunda, düğüm noktalarının dağılımı ve yolların durumu çok önemli rol oynar. (II) Yollar, kentteki farklı işlevlere hizmet eden bölgeleri birbirine bağlar ve kentteki hareketliliği sağlar. (III) Düğüm noktaları ise kentin sosyallaşmesine yardımcı olan ve odak noktası oluşturan toplayıcı mekânlardır. (IV) İnsanların toplanmalarına, beklemelerine ve orada herhangi bir sosyal etkileşime katılmalarına olanak sağlarlar. (V) Çağdaş alışveriş merkezleri içerisinde bulunan bazı alanlar, genellikle insanların birbirleriyle iletişime geçtikleri, sosyal mekânlardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Paraf Yayınları

4. Bizi yazmaya iten sorular, o sorulara verdiğimiz veya okuyucuya bırakmak istediğimiz cevapların zorunlu kıldığı türler var. Duygularımız, o duyguları anlatma biçimimiz, bazen şiire uygun düşüyor, bazen romana, bazen öyküye. Bu açıdan tek bir türe bağlı kalmak doğru değil. Kaldı ki böyle bir tercih, ----. Oysa ben hayallere sınır çizmeyi doğru bulmadığım gibi türleri birbirinden kesin çizgilerle ayrı görmeye de karşıyım. Yazdıklarımı kesin olarak bir türe bağlamam ben. Bunun yazarların değil, kitapları raf düzeni için kategorilere ayıranların işi olduğunu düşünüyorum.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) yazarı belirli bir alana hapsederek onun yaratıcılığını sınırlandırma anlamına gelir

B) yazarların belli türlerde kendilerini daha iyi geliştirmelerini sağlar

C) yazarlara yapıtlarının yazılış sürecinde inanılmaz bir özgürlük alanı kazandırır

D) yazarların elini rahatlatmak açısından son derece önemlidir

E) yazarların seçtiği türlerde ustalaşarak yetkin ürünler vermeleri için bir zorunluluktur

5. (I) İnsanlık, ilk günden bu yana, gelecekte neler olabileceğini merak etmiş; tahminlerde bulunmak istemiştir. (II) Gelecekte neler olabileceği ya da sırrı çözülemeyen olaylarla ilgili tahminlerde bulunurken çok çeşitli yollar üretmiştir kendince. (III) Astroloji ve falcılık, geleceği tahmin etmede binlerce yıldır insanlar tarafından yaygın olarak başvurulan yollardır. (IV) İnsan doğasının niteliği hakkında sorulan soruların geçmişi, insanlık tarihi kadar eskidir. (V) Birbirinden çok farklı alanlar tarafından cevaplandırılmaya çalışılmıştır, "İnsan nedir?" sorusunun cevabı. (VI) Psikoloji ve felsefe onun ruhsal boyutunu, biyoloji ve tıp ise maddi varlığıyla ilgili bilinmezleri araştırmıştır çağlar boyunca.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

6. I. Çünkü kamera olayları kaydederken olaya tanıklık için o an orada bulunma zorunluluğunu da ortadan kaldırmıştır.

II. Ancak o biricik anların ve görüntülerin yok olmasını engellemede en büyük pay sahibi, kameralara aittir.

III. Fotoğrafın icadıyla birlikte insan hayatının çok özel anlarının ya da unutulmaz anlık görüntülerin yok olmasının önüne geçilmiştir.

IV. Kaydedilen görüntülerin defalarca gösterilmesi ve milyonlarca insan tarafından izlenmesi ise olaya tanık olmanın verdiği heyecanı ve ayrıcalık duygusunu yok etmiştir.

V. Söz gelişi, güneş tutulmasının eskisi kadar ilgi çekici olmamasının nedeni, o görüntülerin televizyonlarda yayımlanmasının yanı sıra daha önce o görüntülerin benzerlerine rastlamış olmamızdır.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Paraf Yayınları

7. Öykü yazmak ve sonrasında gelen yayınevi süreci, birçok yazar için çok sıkıntılı günler demek. Öncelikle elimizdeki öyküyü yayımlamaya uygun yayınevlerini tanımanız gerekiyor. Öykü kitabı yayımlayan her yayınevi size uygun olmayabilir. Bu ayrımı doğru yapmak hem öykünüzün şansını artırır hem de sizi boşa geçecek bir zaman diliminden kurtarır. Bu süreçte reddedilmeyi kabullenmeniz, bunun bir son olmadığını bilip başka yerlerde şansınızı denemeniz gerekebilir. Öykülerinize güveniyorsanız asla umutsuzluğa düşmemelisiniz. Çünkü ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) herkesin sevdiği, kendine yakın bulduğu yazarlar vardır
B) her yazar, dergilerde öyküleri yayımlandıkça gerçek kimliğini bulur
C) yayınevlerinin size neden olumlu yaklaştığını siz de anlayacaksınız
D) iyi bir öykü kitabı, eninde sonunda bir yayınevi tarafından fark edilir ve hak ettiği değeri görür
E) gün gelecek, kendi öykünüzü kendiniz yayımlamak durumunda kalacaksınız

8. Karadeniz, yer üstü güzelliklerinin yanı sıra, yer altı güzellikleriyle de doğaseverleri kendine çekiyor. Tipik Karadeniz bitki örtüsünün yeşiline boğulmuşken yeri göğü kaplayan bitki topluluğunun altında başka güzelliklerin olduğunun farkına varmak pek kolay değil. Ama altta on binlerce yılın sabrıyla oluşan mağaralar var. Çarpıcı güzellikleriyle doğanın insanoğluna bir armağanı aslında onlar. Usta bir ressamın, yaratıcı bir heykeltıraşın elinden çıkmış birer sanat eseri gibi her biri. Deniz seviyesinden 1070 metre yükseklikte İnaltı Mağarası da bunlardan biri. Şimdilik sadece ilk 400 metresi ziyarete açık olan mağaranın uzunluğu 2200 metreyi buluyor. Bu kadarcık alan bile mağaranın ne kadar güzel olduğunu anlamaya yetiyor. Girişteki ferahlatan genişlik, birkaç yüz metre ilerleyince iyice daralıp bir metrenin altına düşüyor. Tavan yüksekliği değişiklik göstermekle birlikte hiçbir yerde geçişi engelleyecek derecede alçalmıyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Benzetme yapılmıştır.
B) Öznellik söz konusudur.
C) Tartışmacı bir havası vardır.
D) Sayısal verilere yer verilmiştir.
E) Karşıt anlamlı sözcükler kullanılmıştır.

9. (I) Hareketli görüntülerin büyük boy perdede bir anlatı oluşturacak biçimde art arda gösterilmesi, yüzyıllardır bilinen bir uygulamaydı. (II) Asya'dan çıkarak dünyanın çeşitli yerlerine dağılan gölge oyunu, bizde de Karagöz gösterileri hareketli görüntülerin ilk örnekleriydi. (III) Avrupa'da ise sinema öncesi ışık kullanılarak yapılan ilk gösteri, Hollanda'da gerçekleştirildi. (IV) Güneşin ya da mum ışığının kullanıldığı düzenek, birkaç yıl içinde görüntünün, merceğin ve ışık kaynağının birlikte bulunduğu taşınabilir bir aygıta dönüştü. (V) Sihirli Fener adı verilen aygıtla düzenlenen ilk gösteri, Robertson takma adıyla bilinen, Belçikalı Etienne Gaspar Robert tarafından geçekleştirildi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "17. yüzyıl ortalarında, yansıtıcı bir yüzey üzerine yapılan resimler bir mercek yardımıyla duvara aktarıldı." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

Paraf Yayınları

10. Gülmek, hayatımızın her alanında yer almalı bence. Bu sebeple fırsatını yakalayınca birtakım komik sözleri ya da olayları kitaba yansıtmaktan geri durmadım. Tarih, edebiyat, halk bilimi ve çok çeşitli alanlara kaynaklık eden, oldukça ağır bir konuyu anlatırken okuru gülümseten anekdotlara özellikle yer verdim. Bu kitabı okuyanlar hem bir kitap okumanın keyfine varıp eğlensinler hem de kültürümüzle ilgili önemli bilgileri kavrasınlar istedim. Kuru bir didaktizmden kurtulmak için mizahın kapısını çaldım sık sık. Okuru bilgiye boğup bunaltmak istemediğim için yaptım bunu.

Bu parçada yazarın, sözünü ettiği kitabıyla ilgili olarak anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gülünç olayları ciddi bir kitabın konusu yaptığı
B) Esprili kişiliğinin yapıtlarında da etkisini gösterdiği
C) Ciddi bir konuyu esprili bir dile anlatarak okurun sıkılmasını önlediği
D) Yaşamın komik yanlarını öne çıkararak okurları eğlendirmeyi amaçladığı
E) Önemli konuları mizahi bir yaklaşımla ele alarak yaşamı güzelleştirmeye çalıştığı

11. Yüksek dağlardan hızla akan su genellikle geniş bir düzlüğe ya da az eğimli bir araziye varır. Arazide ilerlerken nehrin doğal bir engelle karşılaşması, bazı hayvanların nehir yatağının yakınına yuva yapması ya da nehir kanalının bir yanındaki tortul malzemenin yapısının farklı olması gibi doğal nedenler sonucunda, nehir yatağının yönü hafifçe değişebilir. Suyun hızla çarptığı yerin aşınarak genişlemesi, daha yavaş aktığı yerin ise tortul birikimi sonucu daralması kavisin daha kıvrımlı hâle gelmesine neden olur. Böylece nehir yatağı yanlara doğru kayar ve tıpkı bir yılan gibi ilerler.

Bu parça aşağıdakilerden hangisine açıklık getirmek için söylenmiş olabilir?

A) Bazı nehirlerin neden kıvrılarak aktığına
B) Bazı canlıların niçin nehir kenarında yaşadığına
C) Nehirlerdeki su seviyesinin neden sık sık değiştiğine
D) Nehir çevresindeki toprakların neden verimli olduğuna
E) Nehirlerin akış hızının mevsimlere göre neden değiştiğine

12. Sosyal medya mecralarında beğenilmeme, ihmal edilme, yalnızlaştırılma ve görmezden gelinme korkusu nedeniyle kişilerin kendilerini başka biri veya ideal kişi olarak gösterme çılgınlığı yaşanıyor. Bu çılgınlık hâli cehaleti körüklüyor aslında. İlgi çekmenin, öne çıkmanın, takipçi artırmanın ve kimliği profesyonelleştirmenin bilgiden daha önemli hâle gelmesi, cehaleti ve inkârı katlıyor. Neoliberal düşüncenin "Herkes yapabilir." ve "Başarana dek taklit et." biçimindeki iki önermesi bu süreci hızlandırıyor.

Bu parçadan hareketle sosyal medya ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) İnsanları sosyal hayattan uzaklaştırıp yalnızlığa sürüklediği
B) Kişinin gerçek kimliğini gizleyerek var olmaya çalıştığı bir ortama dönüştüğü
C) İnsanların bilgisizliklerinin başkalarınca fark edilmesini sağladığı
D) Birçok bilgiyi bir arada sunarak kişilerde öz güven eksikliğine yol açtığı
E) Kişinin, kendisini başkalarının yerine koyarak empati yapmasını sağladığı

Paraf Yayınları

13. Mayalar, astronomi ve matematiğe meraklı bir topluluktu. Yıllarca çoğu kimsenin adını bile duymadığı bu topluluk 21 Aralık 2012'de dünyanın sonunun geleceğine ilişkin kehanetleriyle bir anda insanlığın gündemine oturdu. Kehanete göre, Mayaların yaradılış ve savaş tanrısı Bolon Yokte, Tortuguero kentindeki bir tapınakta hüküm sürmek için bu tarihte Dünya'ya dönecekti. Mayalar için sembolik bir değeri olan bu tarih, gizemli tanrıların dönüşünü simgeliyordu. İşin doğrusunun, söylendiği gibi olmadığı daha sonra anlaşıldı. Meğer işin aslı öyle değilmiş. Bu tarih kıyamete değil, yeni bir çağın başlangıcına işaret ediyormuş.

Bu parçadan Mayalar ile ilgili olarak

I. Yakın zamana kadar varlıklarından pek haberdar olunmayan bir topluluk olduklarına

II. Astronomi ve matematik biliminin gelişmesine çok önemli katkılar yaptıklarına

III. Kıyametin kopacağı tarihle ilgili kehanetlerinin bir yanlış anlamadan kaynaklandığına

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

14. Sonbaharın ilk günlerindeyiz. Küçük bir akarsuyun etraftan gelen yıkıntılarla tıkanması sonucu oluşan Borabay Gölü'nün etrafında inanılmaz bir renk cümbüşü... İlkbahar ve yaz boyunca yemyeşil olan dağların yamaçları, sonbaharın gelmesiyle sarı, yeşil ve kırmızının birbirinden farklı tonlarına bürünmüş. Allı morlu bahar çiçeklerinin yerini sonbahar günleri almış. Doğaseverler ve fotoğrafçılar için muhteşem görüntüler oluşuyor göl ve çevresinde. Bu eşsiz manzarayı çektikleri fotoğraflarla ölümsüzleştiriyor buraya gelenler. Ziyaretçiler bir yandan manzaranın tadını çıkarırken diğer yandan bol bol oksijen alıyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Benzetme yapılmıştır.

B) Betimleyici ögelere yer verilmiştir.

C) Öznellik ağır basmaktadır.

D) Eksiltili cümleye yer verilmiştir.

E) İkileme kullanılmıştır.

15. Yazarın son romanı, onun artık aşina olduğumuz aşk romanlarından biri değil. Havasından suyuna, toprağından taşına, kuşundan balığına, yeryüzünden gökyüzüne, kentinden köyüne kadar doğa konusundaki duyarlılığın kendini gösterdiği bir roman bu. Köyden kente göçe, çarpık kentleşmeye, yeşil alanların hızla azalmasına, değerini bilmediğimiz verimli topraklarımıza, hızla tükettiğimiz ve kirlettiğimiz su kaynaklarımıza dikkat çekiyor. Dahası, küresel ısınma söylemine sığınarak suçu üzerimizden atmanın yanlışlığıyla yüzleştiriyor okuru. Kurgunun ana ekseni çekilen, kirlenen sular üzerinde ilerlese de biricik dünyamızın günden güne nasıl da eksildiğini anlatıyor. Bir belgesele konu olacak onca çevre sorununu kurgusuna başarıyla yediren, okurun ilgisini roman sonuna kadar diri tutan yazarın, yazmaya başlamadan önce sıkı bir dönem geçirdiği, irdeleyeceği konuları iyi araştırdığı, kısacası dersine sıkı çalıştığı çok belirgin.

Bu parçada sözü edilen romanla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Ayrıntılı çalışmalar içeren bir hazırlık döneminin ürünü olduğu

B) İçeriği bakımından yazarın diğer romanlarından farklı özellikler gösterdiği

C) Doğal kaynakların azalmasının toplum üzerindeki etkilerini ortaya koyduğu

D) İnsanların suçu başkasına atarak sorumluktan kurtulamayacaklarını anlattığı

E) Bir çevre sorunundan yola çıkarak daha geniş sorunlara dikkat çektiği

Paraf Yayınları

16. Uzun yıllar yurt dışında görev yaptıktan sonra emekli olmuş, İstanbul'a yerleşmiştik. Can sıkıntısını giderecek bir şey yapmam lazımdı. Ortaokul yıllarımdan beri en sevdiğim uğraş olan çeviri, tam bana göre bir işti. Yayınevlerine gidip çeviri yapabileceğimi söylüyordum ama pek ilgilenmiyor, "Gerekirse biz sizi ararız." diyorlardı. Bir gün bir yayınevi yöneticisi, beni sınamak için küçük bir kitap verip çevirmemi istedi. Kübalı yazar Lisandro Otero'nun, tipik bir Güney Amerika diktatörünün bir gününü esprili bir dille anlattığı *General İş Başında* adlı eseriydi bu. Bu sınavı alnımın akıyla geçince o günlerde yeni çıkan *Labirentindeki General*'i verdiler bana. İşte, bu kitabıyla tanıdım ben Garcia Marquez'i. Onun eserini çevirmek benim için çok ilginç olmuştu çünkü altı yıl çalıştığım Venezuela Büyükelçiliğinde bu ünlü generalin portresi hep karşımda asılı dururdu.

Bu parçanın yazarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Çeviriye olan ilgisinin çocukluk yıllarında başladığı

B) İlk çevirisindeki başarısının yeni çeviriler yapmasını sağladığı

C) Çeviri için gittiği yayınevlerinden ilk zamanlar olumlu bir yanıt alamadığı

D) *General İş Başında* adlı kitapta anlatılan kişi hakkında önceden bilgi sahibi olduğu

E) Emekli olduktan sonra kendisini meşgul edecek bir uğraş olarak çeviri yapmayı seçtiği

17. **Gazeteci:**

(I) ----

Yazar:

— Yazmaya başladığımda ileride nasıl bir kimlik kazanacaklarını, benimle bağlarının nasıl olacağını bilmiyordum. İlerledikçe her biri tanıdığım kanlı canlı insanlar gibi gelmeye başladı bana. Epey uzun süre, yaklaşık dört yıl kadar, birlikte yaşadım onlarla. Benimle seyahat edip karantinaya girdiler. Rüyalarım da dâhil yaşantımın bir parçası oldular. Yazıp bitirdiğimde, tanıdığım, gerçek hayatta ilişki kurduğum insanlardan farksızlardı benim için.

Gazeteci:

(II) ----

Yazar:

— Bir yayınevinde editörlük de yaptığım için yayımlanan romanlar hakkında bilgi sahibiyim. Çok roman yazılıyor son zamanlarda ama yazıldığı kadar çok okunuyor mu, bundan emin değilim açıkçası. Çok iyi romanlar olduğu gibi vasat olanlar da var. Çok yazılması kötü bir şey de değil. Nicelik artışı niteliğe de yansır, diye düşünüyorum. Bazen de adını sanını bilmediğimiz yazarlardan çok iyi romanlar geliyor, çok heyecanlanıp umutlanıyorum o zaman.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) I. Romanınızda gerçek kişilere yer vermeniz bilinçli bir tercih miydi?
II. Editörlük, romanlara olan yaklaşımınızı nasıl etkiledi?

B) I. Roman kişilerinizin gerçeğe bu kadar yakın olmasını nasıl sağladınız?
II. Son dönemde romana olan ilginin artmasında yayınevlerinin katkısı var mı?

C) I. Romanınızdaki kişileri tanıdık çevreden seçmek size bir avantaj sağladı mı?
II. Romanların az okunmasında yayımlanan roman sayısındaki artış etkili oldu mu?

D) I. Son romanınızdaki karakterlerle olan ilişkiniz hakkında neler söylersiniz?
II. Günümüzde yayımlanan romanlar hakkında ne düşünüyorsunuz?

E) I. Romanınızdaki karakterlerin sizin kişiliğinizden izler taşıdığını söyleyebilir misiniz?
II. Romanlardaki nitelik kaybının okurların bu türe olan ilgisini etkilediğini düşünüyor musunuz?

Paraf Yayınları

18. Şairlerin, yazarların neler yazdığından haberdar olmanın en kısa yoludur edebiyat dergileri. Bu yüzden özellikle, çiçeği burnunda yazarlar, tek dergiyle yetinmemeli. Yazdıkları dergilerde çıkmasa da çıkacağı günü ısrarla beklemeli, hemen küsüp vazgeçmemeli. Bunun kolay olmadığını biliyorum ama edebiyat uzun soluklu bir uğraş. Herkes kendi yönünü belirler, kimsenin kimseye yol gösterdiği bir yer değildir burası. Bir de metin üzerinden yapılan eleştirileri, kendilerine yapılmış olarak görmesin hiç kimse. Ellerindeki metni daha iyi hâle getirebilecek her sözü, duygularından arınarak değerlendirsinler.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Genç yazarların, ürün yayınlatma konusunda sabırlı hareket etmesi gerektiğine

B) Dergilerin edebiyat dünyasında olup bitenler hakkında bilgi sahibi olmayı sağladığına

C) Yazmaya yeni başlayan yazarların birkaç edebiyat dergisini takip etmesi gerektiğine

D) Yapıtlara yönelik eleştirileri kişiselleştirmek yerine onlardan yararlanmak gerektiğine

E) Gençlerin deneyim kazanmasının en iyi yolunun edebiyat dergilerinde yazmak olduğuna

19 - 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Toplumda resim sevgisi ve estetiği birden ortaya çıkmıyor. Yani büyük dedenizden bir kültür kalacak, o kültürü dedeniz, babanıza; o da size aktaracak. Şu an bizde koleksiyonculuk bile bu zincirin daha birinci evresinde. Yine de bir sirkülasyon var. Ancak bu sirkülasyon 500 kişiyi geçmeyen bir grubun içinde dönüyor. Onların da tamamına yakını resmi, estetik bir yaratım ürünü değil de bir yatırım aracı olarak görüyor. Alıp satıyorlar. Bir de son dönemde genç kuşak, evine resim satın almaya başladı. Ancak bu kuşak genelde resmi, evini güzelleştirmek için alıyor. Türkiye'nin ilk galericilerinden biri, bizdeki alıcılar daha çok, evine perde ve koltuk seçip ona uygun resim alan insanlar derken pek de haksız değil.

19. **Bu parçadan**

I. İnsanlarda resim sanatına duyarlık oluşması için birkaç nesil gerekmektedir.

II. Resim sirkülasyonunun artması, genç kuşak arasında resme olan ilgiyi artırmıştır.

III. Ülkemizde resim alan kişilerin çoğu, resmi ekonomik bir kazanç aracı olarak görmektedir.

IV. Resmin maliyetinin yükselmesi, çok dar bir çevrede ilgi görür hâle gelmesine yol açmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

20. **Bu parçada geçen altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Resmi, bir dekor ögesi olarak görmek

B) Resmi, bir statü göstergesi kabul etmek

C) Resim alırken ekonomik kaygı taşımak

D) Resim seçimini uzmanlara bırakmamak

E) Resim beğenisi yeterince gelişmemiş olmak

Paraf Yayınları

21 - 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Sokrates, cehaletin kişide mutluluk; şüphenin ise tedirginlik yarattığını söylemişti yüzyıllar evvel. Ona göre bu iki ruh hâlinin tam ortasında "bilgi" duruyordu. Bilgisizlik ya da bilgi sahibi olmama, huzurlu bir yaşama denk geliyordu. Bilgi sanılanın doğruluğundan kuşkulanmak ise tehlikeli bir işti. Nitekim kendi sonunu getiren de "şüphe" olmuş, yetmiş yaşında sonsuzluğa gönderilmişti. Atinalılar kısa süre sonra hatalarının farkına varıp dizlerini dövdüler ama Sokrates yoktu artık. Mahkemeye veren ve aleyhinde savunma yapanların bazılarını sürgüne göndererek bazılarını da idam ederek kendilerini rahatlatmaya çalıştılar. Heykelini dikerek onu kendilerince ödüllendirdiler. Sokrates'in söyledikleri, bugün de yaşamımızın merkezinde yer alıyor. Bilginin ve bilgi olmayanın birbirine karıştığı ortamda cehalet büyük bir güce dönüşüyor. Böylece gerçek ve yalan arasındaki makas kapanırken bilmemenin mutluluğu, bilmenin tedirginliğinin önüne geçiyor.

21. Bu parçadan Sokrates ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

A) Bilgiyi sorgulamaya yönelik tutumu,hayatına mal olmuştur.
B) Kendisini ölüme gönderen bazı kişiler, o öldükten sonra cezalandırılmıştır.
C) Bilgi ve cehalete yönelik tezleri günümüzde de geçerliliğini korumaktadır.
D) Atinalılar, kendisiyle ilgili verdikleri karardan pişman olup vidan azabı çekmiştir.
E) Her şeye kuşkuyla yaklaşması yüzünden yaşamı boyunca iç huzuru yakalayamamıştır.

22. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Kuşkuculuğun yaygınlaştığı çağımızda doğru bilginin değeri daha da artmıştır.
B) Günümüzde gerçek bilgiye ulaşmak, Sokrates'in yaşadığı dönemden daha kolaydır.
C) Günümüzde bilgisizliğin verdiği rahatlık, bilmenin verdiği kaygıya baskın gelmektedir.
D) İnsanlar günümüzde cehaletin gücü karşısında bilgisini ortaya koymaktan çekinmektedir.
E) Sokrates'in cehalet olarak ifade ettiği kavram, günümüzde yalan kavramıyla karşılanmaktadır.

23 - 24. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Hapşırma, burna ulaşan partiküllerin (parçacıkların) sinir hücrelerini uyarmasıyla başlar. Mesajı alan beyin, yabancı maddenin vücuttan uzaklaştırılması için yüz, boğaz ve göğüs bölgesindeki kasları harekete geçirir. Uyku için vücudumuz yatay konuma geldiğinde burnumuz dış uyaranlara karşı daha açık duruma gelir. Ancak bu hassasiyet, uyku sırasında daha az hareket etmemiz ve yatak odamızdaki hava akışı azlığından dolayı burnumuza girebilecek partiküllerin sayısının azalmasıyla dengelenir. Kesintisiz bir uyku deneyimi yaşamak isteyen beynimiz de uykumuzun rüya gördüğümüz REM evresinde motor nöronları uyarılamaz hâle getirir. Bu süreçte hapşırmanın da dâhil olduğu tüm refleksif tepkiler bastırılır. REM evresi dışında kalan ve uykumuzun çoğunluğunu oluşturan bölümlerde ise kaslarımız çalışabildiği hâlde, burnumuzda hapşırmayı tetikleyen motor nöronları baskılanmaya devam eder. Uyku esnasında burun fazlasıyla uyarılırsa beynimiz baskılamayı sonlandırarak kasları ve motor nöronları çalışır duruma getirir. Anlık bir hapşırma gerçekleşir ve uykuya devam edilir. Bitkisel hayattaki hastalar ise uyku ve uyanıklık döngülerinin sadece uyanıklık döngüsünde hapşırabilir.

23. Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Hapşırmadan sonra bazı kaslar gerilmektedir.
B) Uyku hâlindeki hapşırmalardan kişinin haberi olmamaktadır.
C) Bitkisel hayattaki kişiler ancak iyileştikten sonra hapşırabilir.
D) Burun fazla uyarılırsa uyku anında kısa süreli hapşırma görülebilir.
E) Beynin uyku anında baskı altına aldığı reflekse dayalı tepkiler hapşırma ile sınırlı değildir.

24. Bu parçadan hareketle "hapşırma" **ile ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?**

A) Dış etkilere karşı vücudun tepkisel bir hareketi olduğu
B) Hava akımının çok olmasından olumsuz yönde etkilendiği
C) Uyku sırasında daha az görülmesinin birden çok gerekçesinin olduğu
D) Ortaya çıkmasında veya engellenmesinde beynin önemli rol oynadığı
E) Uykunun REM evresinde gerçekleşmesinin rüya görmeyi engellediği

Paraf Yayınları

1-E	2-D	3-E	4-A	5-C	6-A	7-D	8-C	9-C	10-C	11-A	12-B
13-B	14-A	15-C	16-D	17-D	18-E	19-B	20-A	21-E	22-C	23-D	24-E

1. Avrupa Türk edebiyatının en önemli isimlerinden olan Sevgi Özdamar'ın, Almanca yazılmış romanlarını okurken bende satır aralarında Türkçe okuyor hissi uyanmaktadır. Bunun nedeni, Türkçe bilmeyen okurlar için neredeyse birer imgeye dönüşmüş olan kalıp sözlerin, benim için dilimizdeki kalıp söz niteliklerini koruyor olmalarıdır, diye düşünüyorum. Alman akademisyen Heidi Rösch, kendisinin verdiği göçmen edebiyatı seminerinde bu durumu test eder. Türkçe bilen bir bayan öğrencisine sunusunda Sevgi Özdamar'ın Almanca yazılmış eserinden pasajlar okutur, Türkçe bilen öğrencilerin güldüklerini, eğlendiklerini; bilmeyenlerin ise metni tam olarak anlayamadıklarından, şaşkınlık içerisinde biraz da öfkelendiklerini görür. Metindeki anlaşılmayan pasajların açıklanmasıyla birlikte Türkçe bilen grubun metni "hiciv" olarak okuduklarını, bilmeyen grubun ise metni Türk göçmenliğinin bir belgesi olarak değerlendirdiklerini tespit eder.

Bu parçadan hareketle Heidi Rösch'ün; verdiği seminerdeki deneyimle, "Sevgi Özdamar" **ile ilgili aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşmayı amaçladığı söylenebilir?**

A) Okurlardan duyacağı destekleyici sözlere ihtiyaç duyarak roman yazdığından okurlarının bir kısmının saygısını kaybettiğine

B) Türkçe bilmeyen okurlar tarafından okunacağını hesaba katmadan yazdığı romanlarının sanatsal niteliklerden yoksun olduğuna

C) Romanları farklı kültürlere sahip okurlar tarafından okunduğunda her okurun edebiyat tadı alacak kadar romanlarından haz duyduğuna

D) Romanlarındaki Türkçe söyleyişlerin Almancaya aktarıldığında bunların sadece Türkçe bilen alımlayıcılar tarafından çözümlenebildiğine

E) Almancayı edebiyat dili olarak kullanacak kadar iyi bilmediğine

2. I. Buhar makinesinin keşfi ile başlayan sanayileşme, üretim yöntemlerini topyekûn değiştirmiştir. Bu büyük ölçekli kitlesel üretim, yepyeni ekonomik yaklaşımlar ortaya çıkarmıştır. Sanayileşen ülkelerin kalkınması, sanayileşmenin farklı oranlarda olsa da tüm dünyada yaygınlaşmasına yol açmıştır. Bu durum da hava kirliliği gibi ciddi çevre sorunlarını ortaya çıkarmıştır.

II. Doğanın sunduğu imkânlar içinde binlerce yıldır süregelen tarımsal faaliyetler, doğa ile uyumlu olarak sürdürülürken başlarda çevre için bir risk oluşturmamıştır. Zenginleşen dünya ve artan nüfus ile birlikte mevcut üretim alanları ve tekniklerinin yetersizliği insanoğlunu yeni arayışlara itmiş ve suni gübreler, aşırı sulama gibi yöntemler önemli çevre sorunlarına yol açmıştır. Sayıları gün geçtikçe artan et ve süt üretimi için büyüyen mega çiftlikler, burada oluşan hayvansal atıklar, toprak, hava ve su kirliliğini tetiklemektedir.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) II. parçada; I. parçada olumsuz bir yönünden söz edilen olgunun, olumlu bir yönüne değinilmektedir.

B) Çevre sorununun farklı iki alanda nasıl ortaya çıktığına dair bilgi vermektedirler.

C) II. parçada, I. parçada ele alınan konuyla ilgili bir öneride bulunulmaktadır.

D) II. parçada, I. parçadaki saptamanın doğruluğuna dair bir şüpheden söz edilmektedir.

E) Aynı düşüncenin çelişen yönlerini örneklerle belirtmektedirler.

Paraf Yayınları

3. ----. Çevre ise çocuklardaki potansiyelin nasıl kullanılacağını belirler. Çünkü insandaki kişilik gelişimi esnek yapıdadır. Çevreye göre şekil alır. Kişilik gelişiminde anne babanın en önemli rolü ise çocuklarına karşı olan tutumlarıdır. Örneğin otoriter, aşırı serbest ya da aşırı koruyucu aile tutumları kişilik gelişimini olumsuz etkiler. Çocuğun kişilik gelişiminde en olumlu etki bırakan aile tipi ise demokratik ailedir. Demokratik ailede çocuklar hem denetlenir hem de tüm ihtiyaçları karşılanır.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Karakter, kişiye özgü davranışların bütünüdür
B) İnsanın kişilik özellikleri, bir olay karşısındaki tepkileriyle belirlenebilen bir olgudur.
C) Doğuştan gelen özellikler, kalıcıdır ve onların geliştirilmesi oldukça zordur
D) Ailenin tutumu, çocukların yaşamı algılama biçimlerinde o kadar etkili değildir
E) Genetik özellikler, çocuğun potansiyelinin belirlenmesinde etkilidir

4. İyi bir tiyatro oyuncusu, rolünü sahnelerken zorlanmaz. İyi oyuncu, düşünmekten yorulur. Oyunculuk doğum yapmak gibidir, derler. Doğum gerçekleştiğinde doğum sancıları, acıları nasıl biterse oyuncu sahnede rolüne başladığında doğum gerçekleşmiş olur. Her sıkıntı, onun öncesindedir. O oyundaki performans, sizin çocuğunuzdur artık. Ben bunun farkında olarak şimdiye kadar "çocuklarımı" iyi yetiştirdiğimi, insanların takdirini alacak bir yetkinliğe eriştirdiğimi düşünüyorum.

Bu parçanın yazarıyla ilgili olarak

I. Aldığı eğitimin, oyunculuk performansını belirlediğine
II. Oyunculuğunu beğendiğine
III. Beğendiği oyunları oynamayı tercih ettiğine
IV. Oyunculuğun sahne öncesi aşamalarını daha zor bulduğuna

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Yazarlığını, yaşananları deşerek vermeye çalışmasıyla tanımlayan sanatçının hikâyelerinin iskeletini oluşturan sorgulamalar, onun yaşamdaki haksızlıklara karşı gelişinden ileri gelir.Yazarın yazmaya başladığı dönem, Sartre ve Camus etkisindeki varoluşçu felsefenin öne çıktığı ve okurları sarstığı bir dönemdir. O yüzden onun ilk hikâyelerinde Varoluşçu anlayışın izlerini az da olsa görmek mümkündür. Hikâyeye ve bireye bakışın yeniden şekillendiği sonraki yıllarda, *Yakın Gelecek* adlı hikâye kitabı büyük ilgi görmüş, ondaki yeni ses hemen fark edilmiştir. Dilindeki sadelik ve anlaşılırlık onu kolay okunan bir yazar yapmasının yanı sıra, sadeliğinde yatan derinlik ölümsüzleşmesini sağlamıştır. Ayrıntıları okurun gözüne sokar gibi vermeyip sezdiren bir yazardır, bu yüzden gözlemciliği oldukça başarılıdır.

Bu parçadan hareketle sözü edilen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Öykülerinin bir bütünün parçası olma özelliği taşıdığına
B) Yalınlık içinde yoğun bir anlatımı yakalayabildiğine
C) Öykünün detaylarını okura doğrudan sunmadığına
D) Öykülerini eleştirel bir tutumla oluşturduğuna
E) Dönemindeki bir düşünce akımının etkisinde eser verdiğine

Paraf Yayınları

6. Konuşulan bir dili anlamak için şüphesiz o dille ilgili fonolojik, morfolojik ve semantik bilgilere sahip olmak gerekir. Ancak pragmatik bilgi de önemlidir. Tek bir sözcük bile belirsiz anlamlara işaret edebilir. Çünkü bir kelimenin birbirinden farklı anlamları olabilmektedir. Örneğin "Çaydan geliyor." cümlesinde "çay" hangi anlamda kullanılmıştır? İlgili kişi çaylı bir toplantıdan geliyor olabileceği gibi akıp giden bir çay kıyısından geliyor da olabilir hatta onun çay toplamaktan gelmesi de mümkündür. Bu belirsizliği çözümleyebilmek ya da sözcüğü belirsizliğinden arındırabilmek için bağlamsal özelliklerden yararlanırız.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bir dilin konuşulması, onun bütün yapısal özelliklerini bilmeyi gerektirmez.

B) İnsanlar arasında iletişimi sağlayan bir dil, onu konuşan insanların kültürel geçmişinden etkilenir.

C) Bir sözcüğün farklı anlamlarda kullanılması, o dilin sözcük dağarcığı için bir zenginliktir.

D) Dillerin yeni sözcükler oluşturma eğiliminde, insanların birbirleriyle doğru ve eksiksiz anlaşabilme isteği yatmaktadır.

E) Konuşulan dilin anlaşılması, bazı durumlarda onun anlamını belirleyen birimlerin bir bütün olarak bilinmesine bağlı olabilmektedir.

7. (I) Antibiyotiklerin keşfedilmesinden önce zararlı bakteriler, ölümcül canlılardı. (II) Bugün birçok bakteri enfeksiyonu kolaylıkla antibiyotikler ile tedavi edilebilmektedir ancak bakteriler bu duruma karşı savaşmaktadır. (III) Antibiyotikler karşısında zararlı bakteriler, daha dirençli hâle gelebilmektedir. (IV) Bu da bakteriyel enfeksiyonların tekrar ölümcül tehdit oluşturabildikleri anlamına gelmektedir. (V) Antibiyotikler, insan ve hayvan hastalıklarının tedavisinde ve hayvanlarda büyümeyi destekleyici olarak yaygın biçimde kullanılmaktadır. (VI) Dünya çapında antibiyotik tüketiminin 100.000-200.000 ton arasında olduğu tahmin edilmektedir. (VII) 1996 yılında Avrupa Birliği'nde yaklaşık 10.200 ton antibiyotik tüketilirken bu miktarın yaklaşık %50'si veteriner ilaçlarında ve büyümeyi destekleyici maddelerde kullanılmıştır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

8. Olimpiyat Oyunları'nın sembolü Olimpiyat meşalesi, antik ve modern olimpiyatlar arasındaki bağlantıyı gösterir. Diğer bir sembol Olimpiyat halkalarının renkleri ise dünyadaki her ülkenin bayrağında en az biri bulunan renklerden seçilmiştir. Madalyalara gelince birinciye verilen altın madalya, 1912 yılından bu yana artık saf altın olarak takdim edilmemektedir. Günümüzde altın madalyanın sadece adı altındır çünkü içeriğinin %1,34'ü altın, %92,5'i gümüş, %6,16'sı bakırdır. 1936 yılında Berlin'de yapılan Olimpiyatlar, televizyonda naklen yayınlanan ilk olimpiyat olarak tarihte yerini almıştır. Bu arada 2020 Olimpiyat Oyunları'na yeni eklenen golf ve ragbinin sahalara geri döndüğünü söyleyebiliriz. Çünkü golf en son 1904 yılında, ragbi ise en son 1924 yılında yapılan Olimpiyatlar'da kendine yer bulmuştu.

Bu parçadan hareketle "Olimpiyat Oyunları" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Dünyadaki bütün ülkelerin en az bir yarışmacıyla temsil edildiği

B) 1936 yılından önce canlı olarak ancak yapıldığı yerde seyredilebildiği

C) Ara verdikten sonra tekrar müsabakalara dahil olan spor dallarının olduğu

D) Birinci olan yarışmacılara verilen madalyadaki altın oranının düşük olduğu

E) Meşalesinin geçmişle gelecek arasında bir bağı simgelediği

Paraf Yayınları

9. **Gazeteci:**

(I) ----

Koleksiyoner:

— Elinizde biraz fazla paranız var ve geçen yılı evinizin boş duvarlarına endişeyle bakarak geçirdiyseniz çok paraya sahip olmak, otomatik olarak bir sanat eserine sahip olacağınız anlamına gelmez. Sanat dünyası pikniğe gitmeye benzemez ve bir galeriye girerken kendinizi yabancılaşmış veya gözü korkmuş hissettiyseniz yalnız olmadığınızı bilerek rahatlayın. Bu konuda size söyleyeceğim tek şey şu olur: Öncelikle birçok galeri ve müze sergisini gezin ve sanatçılarla tanışın.

Gazeteci:

(II) ----

Koleksiyoner:

— Hukuk üzerine çalışmaya başladığımda bunun benim için olmadığını fark ettim. Beni heyecanlandırmıyordu. İlk yapmaya başladığım şey sergi açılışlarına gitmekti. İş çıkışı gidiyordum ama bilirsiniz, bu alana biraz uzak hissediyordum kendimi. Siyah takımımla köşede duruyordum. Ama o noktada aslında yaptığım şey öğrenmekti. Gözümü geliştiriyordum, bir şeyler görüyordum, neyin sık sık karşıma çıktığını fark ediyordum. Fiyatlandırmayı da öğreniyordum. Cesurdum ve bu cesaretim beni buralara getirdi.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) I. Sanat dünyasının para ile olan ilişkisini değerlendirir misiniz?
II. Sanat eserlerinin maddi açıdan gerçek değerini tespit etmek için bir eğitim almak gerekir mi?

B) I. Doğru sanat eseri satın almak isteyenlere neler tavsiye edersiniz?
II. Sanat koleksiyonerliğine başlama serüveninizden söz eder misiniz?

C) I. Sanat galerilerini ziyaret etmek, sanat birikimlerini artırmak sanatseverlere çok şey kazandırır mı?
II. Yaşadığınız şehirde sanat ve kültür etkinliklerini takip edebiliyor musunuz?

D) I. Sanatçılarla tanışmak için sanat galerilerini ziyaret etmek doğru bir yöntem mi?
II. Hukuk alanındaki bilgileriniz, sanat koleksiyonculuğunuzda size fayda getirdi mi?

E) I. Maddi gücü olan herkes, sanat eseri satın alabilir mi?
II. Başka bir işte profesyonel olarak çalışırken sanat koleksiyonerliği yapılabilir mi?

10. İnsan beyni, 30 yaşından itibaren sinir dokularını kaybetmeye başlar. Günlük yaşamda yapılan egzersizler, bilgi transferini gerçekleştiren nöronların diğer nöronlardan aldıkları elektriksel sinyalleri hücre gövdesine ileten "dendrit" adındaki sinir uzantılarının sayısını artırır. Bu da sinirler arası bağlantıları güçlendirir. Böylelikle daha yoğun bir ağ oluşturarak beynimizin bilgiyi daha iyi işlemesini ve saklamasını sağlar. Bu da nöron kaybına bağlı olarak gelişen alzaymır ve parkinson gibi hastalıklara karşı koruyucu ve iyileştirici etkiye sahiptir. Nitekim parkinson hastalığı olan fareler üzerinde yapılan bir çalışmada egzersizin, dopamin içeren nöron kaybını azalttığı gözlenmiştir.

Bu parçadan hareketle "egzersizler" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?**

A) Sağlık açısından belli bir yaştan önce yapılmasının daha önemli olduğuna
B) Günlük yaşamın getirdiği stresi azalttığına
C) Beynin yapısal ögelerine etki ederek zihnin iyi çalışmasını sağladığına
D) Nörolojik hastalıkların ortaya çıkmasını engellediğine
E) Sinir dokularının ölümünü ortadan kaldırdığına

11. (I) Güller, dayanıklı bitkiler olduğu için drenajlı toprakları sever. (II) Drenajlı toprak ortamı hazırlandıktan sonra gül fidelerinin dikiminde dikkat edilmesi gereken hususlar bulunmaktadır. (III) Bunlardan ilki, dikilecek gülün türüne göre fidelerin aralarındaki mesafenin ayarlanmasıdır. (IV) Bu mesafenin; kısa dallı güller için 50 cm, orta boy dallı güller için 75 cm, büyük dallı güller içinse en az 1 metre olmasına dikkat edilmelidir. (V) Bu mesafenin altında daha sık dikilen güllerin bakımı zor olacağı gibi mantar ve benzeri hastalıklara yakalanma olasılığı da daha yüksektir. (VI) Hiçbir üretimin gerçekleştirilmediği topraklar, gül yetiştiriciliğinde tercih edilmemelidir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

Paraf Yayınları

12. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Bir ülkenin edebiyatında, o ülke tarihinde yaşanan siyasi, sosyal, kültürel olayların ve değişimlerin sanatsal yansımalarını görebilmek mümkündür." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Sanatçılar, kendi iç dünyasında var olanla daha çok ilgilendiği için sanat yapıtlarını da bu bağlamda üretirler. Bunu bilen eleştirmenler, sanatçıların yapıtlarına bu gözle bakarak onların yaşadıkları ruhsal fırtınaları yakalarlar.

B) 26 Nisan 1937 tarihinde İspanya'nın küçük bir kenti olan Guarnica, Alman uçakları tarafından saldırıya uğrar. Guarnica ile ilgili haberlerin etkisiyle Pablo Picasso *Guarnica* adlı yapıtını üretir.

C) Rollo May "Herhangi bir tarih döneminin psikolojik ve tinsel mizacını anlamak istiyorsanız bunu o dönemin sanatının derinlerinde aramaktan daha iyisini yapamazsınız." der. Bir sosyolog olarak da bu görüşünü doğrulayan çalışmalara imza atar.

D) Çağımızda dünya düzeninde değişen dengeler, sosyal yaşama etki etmiştir ve etmektedir. Sanatçılar da doğası gereği sosyolojik değişimler içerisindeki çelişkileri, kendilerine özgü bir yolla biçimlendirerek farklı sanatsal ifadelere ulaşmıştır.

E) Her sanatçı, ait olduğu toplumsal sınıfın kültür kodlarını ve davranış biçimlerini zorunlu olarak taşır. Bu kodları da eserlerine yansıttığını göz önünde bulundursak içinde yaşadığı toplum kodlarını da eserlerinde görebileceğimizi söylemek mümkündür.

13. Peformans sanatçısı olarak tek başına çalışmaya alışkınım. Sanat üretimi süreci açık uçlu olsa da yalnız çalışırken olaylar üzerinde daha fazla kontrolüm olduğunu düşünürüm. Fakat yerinde saymaktan korkan bir sanatçı olarak da kabuğumu kırmaya hep gayret ederim. Bu yüzden daha önce hiç yapmamama rağmen bu gösteride iki performansçıyla beraber çalışmayı kabul ettim ve bundan çok memnun kaldım. Çünkü bu, bana yeni bakış açısı kazandıran bir deneyim oldu. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

A) Farklı kişilerin yöntemlerini deneyimlemek, tarzlarını anlamak benim için heyecan vericiydi

B) Günümüz sanat anlayışından uzak kalmam gerektiğinin iyice farkına vardım

C) Her değişimin, sanat insanına katkı sağlamayacağını daha iyi anladım

D) Performans sanatçılarının, önceki kuşakların sanatsal yönelimlerini takip etmesini yanlış buluyorum

E) Yeni çalışmalara başlayabilmemin, bu performansımın başarısına bağlı olacağını düşünmemiştim

14. I. Bu yüzden müzik kavramı, sadece bir eğlence aracı ya da keyifli bir boş zaman faaliyeti olarak tanımlanamaz.

II. Müzik, insanoğlunun varlığı ile birlikte ortaya çıktığı düşünülen, insan hayatının en vazgeçilmez unsurlarından biridir.

III. Bu o kadar güçlü bir bağdır ki müzik günümüz sanayi çağında hemen hemen her ülkede endüstriyel bir sektör hâline gelmiştir.

IV. Çünkü müzik, içinde doğduğu toplumla bağı olan hatta ona yön veren önemli bir kültür ve sanat ögesidir aynı zamanda.

V. Vazgeçilmez bir olgu olarak bu süreçte sadece duygu ve hislerimize tercüman olmakla kalmayıp hayatımızın hemen her alanına tesir edebilecek kadar etkili bir yapıya bürünmüştür.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Paraf Yayınları

15. "Yemeklik tane baklagiller" içerisinde yer alan mercimek, içerdiği yüksek protein miktarı sayesinde insanların beslenme öğünlerinde öncelikli bir yere sahiptir. Kurak bölgelerde ekim nöbetine (farklı bitkilerin bir düzen içinde birbirinin peşi sıra ekilmesi) girerek hem üreticiye hem de ülke ekonomisine ek gelir sağlamaktadır. Kışlık ve yazlık ekime uygun çeşitleri de bulunan mercimek, hem aile tüketimi için hem ticari amaçla yetiştirilmektedir. Bulunduğu bölgeye göre piyasada tutulan türü yetiştirildiğinde mercimek üreticileri daha rahat pazar bulmaktadır. Bununla birlikte mercimek, ilkbaharın ilk günlerinde ince olarak hazırlanmış bir toprağa ekilip iyi bakım yapıldığında verimliliğini artıran bir ürün olarak dikkat çekmektedir.

Bu parçadan hareketle "mercimek" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Başka bitkilerin arkasından aynı yerde yetiştirilebildiğine
B) Yetiştirilmesindeki avantajın, ticari değerini artırdığına
C) İnsanlar için önemli bir gıda maddesi olduğuna
D) Gerekli işlemlerden geçirilmiş topraklarda daha iyi verim elde edildiğine
E) Yağışı az olan bölgelerde üretilmesi için ek çalışmalar yapılması gerektiğine

16. (I) Enerji; endüstri, ulaşım ve binalar olmak üzere üç temel sektörde tüketilmektedir. (II) Binalar, %40-60 payla enerji tüketiminin büyük bir kısmını oluşturmaktadır. (III) Bu nedenle günümüzde "enerjinin optimize kullanılması" sorunu, kentleşme ve bina tasarım alanındaki en önemli sorun hâline gelmiştir.

(IV) Kentleşme sonucu enerji tüketiminin artması, enerji olarak dışa bağımlı ülkelerde ekonomik sorunlara da sebep olmaktadır. (V) Geçimini güçlükle sağlayan toplumlar da barınma ihtiyacını düzgün bir şekilde karşılayamadıklarından gerekli altyapı çalışmalarını yapamamaktadır.

Bu parçada düşüncenin akışına göre numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Çünkü dış ticaret dengesini bozan enerji gereksinimi, ülkelerin ve toplumların fakirleşmesine yol açmaktadır." **cümlesi getirilmelidir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

17. Duygusal zekâ (EQ); duyguları, davranışları ve iletişimlerimizi yönetmenin, başarılı ve tatminkâr bir yaşama sahip olmamızın anahtarıdır. Bu durum, bilimsel araştırmaların ortaya koyduğu önemli bir bulgudur. Duygusal zekâ (EQ), kendimizdeki ve diğer insanlardaki duyguları daha iyi algılamak, anlamak ve yönetmekle ilgili bir grup yetkinlikten oluşur. Bütünsel olarak duyguları daha yapıcı bir şekilde ele almamızı ve daha iyi kullanmamızı sağlar. Bu yetkinlikleriyle, özel yaşam ve iş yaşamındaki başarınızda bilişsel zekânıza yardımcı olmasının yanında tek başına sağladıklarıyla da söz konusu başarılarda önemli bir yere sahiptir. Duygusal zekâ (EQ), bilişsel zekâdan (IQ) farklı olarak geliştirilebilen bir zekâ türüdür. Bunun için birincil ihtiyaç; istekli, kararlı olmak ve pratik yapmaktır. Göz ardı edilmemesi gereken çok önemli bir nokta vardır ki o da duygusal zekânın ancak bilimsel yöntemlerle geliştirildiğinde sürdürülebilir bir fayda sağladığıdır.

Bu parçada "duygusal zekâ (EQ)" **ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

A) İnsanların yaşamlarındaki hedeflerine ulaşmasında etkin bir rolünün olduğuna
B) İnsana empati yapma yetisi kazandırdığına
C) Olumsuz duyguların olumluya dönüşmesini sağladığına
D) Bilişsel zekânın insana sağladığı katkılara destek oluşturduğuna
E) Kapasitesi artırılabilir bir özelliğe sahip olduğuna

Paraf Yayınları

18. İnsanlar, tarih boyunca doğayı gözlemlemiş ve ondan ilham almıştır. Yaşamı kolaylaştırmak için onu taklit etmiş; bu yolla yeni ürünler ve yöntemler geliştirmiştir. Bir çevre sorunu olan atık konusuna gelince insanoğlunun, doğadan ilham alma ve ondan ders çıkarma noktasında bir ihmalinin olduğunu söyleyebiliriz. Çünkü kullanım sonrası istenmeyen ve zarar oluşturabilen maddeler olarak tarif edilen atıkların varlığı, evrende her maddenin bir varlık için yaşamsal olduğu bilgisi ile çelişir. Doğada bir varlığın çıktısı, başka bir varlığın girdisi olarak devridaim eder. Esasında doğada atık madde yoktur. Sadece aşırı tüketimin oluşturduğu ölçek problemi vardır. İnsan doğadan ölçüsüzce almakta, doğanın kendi dengesi içinde bertaraf edeceğinden daha fazla atık ve çöp üretmektedir.

Bu parçanın bütününde aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?

A) Doğayı taklit etme noktasında insanların isteksiz olmasından
B) Atık maddelerin, taşıdıkları tehlikenin derecesine göre sınıflandırılmamasından
C) İnsanın, doğanın kendisine sunduğu nimetlerden yeterince yararlanmamasından
D) İnsanların, doğanın ekolojik döngüsüne ayak uyduramayarak bir çevre problemi oluşturmasından
E) İnsanoğlunun tüketim yönünün daha çok ön plana çıkmasından

19. - 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Bundan altı yıl önce oğlumun kaydı için Galatasaray Lisesine gitmiştim. (II) Okulun duvarlarında bana bakan gencecik delikanlıların fotoğraflarını gördüğüm ve fotoğrafların altlarında onların 18 yaşlarında Çanakkale'de şehit olduklarını okuduğum anda okul kaydını falan unutmuştum. (III) Yüzlerce delikanlının çok iyi eğitim koşullarını bırakıp bir savaşa gönüllü gidişleri kadar, bu kadar iyi eğitimli genci yitirmenin ne büyük bir beyin kaybı olduğunu düşünerek o duvarın önüne çakılmıştım. (IV) Aslında tam o sırada ben bir Çanakkale romanı yazmaya karar vermiştim ama o anda bunun pek farkında değildim. (V) Bu hep böyle olur, bir virüs gibi bir ayrıntı kanınıza girer ve eğer uygun bir yer bulmuşsa yayılır, çoğalır. (VI) Yazar bir tür hastalık olan bu durumdan ancak yazarak kurtulur.

19. **Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?**

A) Herkesçe kabul görecek bir konuda eser vermek, kişinin yazarlığına daha çok katkı sağlar.
B) Ülkece duyarlı olduğumuz konular, yazarların yapıtlarında yeterince yer almamaktadır.
C) Eğitim kurumlarının edebiyatla olan bağı her zaman daha güçlüdür.
D) Yaşamdaki küçük ayrıntılar, yazarların yazma eylemini ve sürecini etkiler.
E) Geleceğe kalacak yapıtların yazarları, hep araştırma içinde olan kişilerdir.

20. **Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) I.de, amaç-sonuç ilişkisi söz konusudur.
B) II.de, yargı, gerekçesiyle birlikte verilmektedir.
C) III.de, önceki cümledeki duyguyu destekleyen bir yoruma yer verilmektedir.
D) IV.de, şaşkınlık yaşamanın insanı kararsızlığa ittiğinden söz edilmektedir.
E) V.de, bir olgu, benzetme yoluyla anlatılmaktadır.

Paraf Yayınları

21 - 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

En az 100 milyon yıldan beri bazı örümcek türleri ağ örüyor. Muhtemelen ilk zamanlarda bu ağlar örümceklerin vücutlarını ve yumurtalarını korumaya yarıyordu. Ancak zamanla avlanma amacıyla kullanılmaya başlandı. Örümcek ağlarına takılan böcekler ve diğer ufak canlılar örümceklere yem olur. Örümcekler, ağ örmek için kullandıkları ipeği karınlarının ucundaki düzelerinde (iplik borularında) bulunan salgı bezlerinde üretir. Bir örümceğin hayatı boyunca sekiz farklı türde ipek üretmesi mümkündür. Yapıtaşı protein olan ve farklı türde salgı bezleri tarafından üretilen bu ipek iplikler değişik amaçlara hizmet eder. Örneğin bazı iplikler yapışkandır ve ağa takılan canlıları yakalamaya yarar. Bazı ipliklerse avları sarmalayarak etkisiz hâle getirmek içindir. Örümcek ağlarının avları yakalamasını sağlayan, ipek iplikler üzerindeki yapışkan damlacıklardır. Ayrıca örümcek ağları elektriksel olarak iletkendir. Bu sayede yakınlarından geçen statik elektrik yüklü varlıklara doğru esneyebilir.

21. Bu parçada "örümcekler" **ile ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir?**

A) Ağlarının, iletken özelliği sayesinde esneyebildiklerinden
B) Ağlarını beslenme amaçlı kullandıklarından
C) Ağ ipliklerinin yapısal özelliklerinden
D) Ağlarındaki avlarını yakalamadaki etken olan maddeden
E) Ağ örme sürelerinin ağın türüne göre değişkenlik gösterdiğinden

22. Bu parçaya göre örümcek ağlarının, birden fazla amaçla kullanılmasını sağlayan özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) İpek böceklerinde olduğu gibi bir kozada üretilmeleri
B) Örümceklerde avcılık genlerinin çok güçlü olması
C) Yapısındaki salgı türünün farklılık göstermesi
D) Suya ve sıcağa dayanıklı bir yapıda olmaları
E) Örümceklerin yumurtalarının yapısına benzemeleri

23 - 24. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Jules Verne'in 1800'lü yıllarda yayımlanan ve hemen başka dillere de çevrilen kitapları âdeta medyumların ellerinde tuttukları birer sihirli küreydi. Sıcak hava balonu, roket, denizaltı, helikopter, elektrik motoru ve daha birçok şey henüz icat edilmemişken Jules Verne'in kitaplarında yer bulmuştu. Fransız Felix Nadar'ın geliştirdiği sıcak hava balonu, *Balonla Beş Hafta*'da, İngiliz mucit Robert Fulton tarafından geliştirilen denizaltı da *Denizler Altında Yirmi Bin Fersah*'ta karşımıza çıkar. Ancak 1969'da gerçeğe dönüşen Ay'a ulaşma hayali de *Ay'a Yolculuk* ve *Ay'ın Çevresinde* romanlarında 1860'lı yıllarda okurlarıyla buluşur. Ne ilginçtir ki adını *20. Yüzyılda Paris* koyduğu ve kentin geleceğine yer verdiği kitabı, yazıldığı dönemde yayımlanmayıp ilk kez 1994'te yayımlandığında Jules Verne'in birçok öngörüsünün yine şaşırtıcı bir şekilde gerçekleştiği ortaya çıkmıştır.

23. Bu parçadaki altı çizili sözle, "Jules Verne'in yapıtları" **ile ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Edebiyat tarihindeki yerinin çok önemli olduğu
B) Gelecekte olacakları öngören bir içeriğe sahip olduğu
C) İçeriğindeki olayların, nedenleriyle birlikte açıklandığı
D) Okur dünyasında gördüğü ilginin devam edeceği
E) Bilimsel anlatıma yakın bir dille oluşturulduğu

24. Bu parçada yazar, anlattıklarını inandırıcı kılmak için özellikle aşağıdakilerden hangisine başvurmuştur?

A) Tanık gösterme
B) Tartışma
C) Örnekleme
D) Tanımlama
E) Karşılaştırma

1-D	2-B	3-E	4-B	5-A	6-E	7-D	8-A	9-B	10-C	11-E	12-A
13-A	14-D	15-E	16-D	17-C	18-D	19-D	20-D	21-E	22-C	23-B	24-C

Paraf Yayınları

1. Müzik, sanatın soyut bir dalı olduğu için çocuğun yaratıcı ve soyut düşünme yeteneğini de geliştirir. Müzikal etkinlikler, birden çok katılımcıyı gerektirdiğinden çocuğun arkadaş edinmesini ve sosyalleşmesini destekler. Şarkı ve tekerlemeler, çocuğun dil gelişimini hızlandırır ve kelime dağarcığını zenginleştirir. Herhangi bir müzik enstrümanı çalan, müzik parçalarını çok iyi seslendiren veya müzik eşliğinde çok iyi ritim tutan çocukların öz güvenleri yükselir. Dolayısıyla çocuklar, birçok alanda sahip oldukları öz güven sayesinde başarı kazanabilirler. Kısaca müzik, ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) özellikle okul öncesi dönemde çok daha etkin bir öğretim aracı olarak kullanılabilir

B) pek çok insanın boş zamanlarını değerlendirdiği bir eğlence kaynağıdır

C) çocuğun sosyal yaşama sorunsuz bir şekilde katılmasına olanak sağlar

D) duyguları harekete geçirir; müzik dinlemek, bir enstrüman çalmak, kişilere büyük zevk verir

E) estetik temelli olup bireysel, toplumsal, kültürel, dilsel ve eğitimsel nitelikler taşır

2. **Gazeteci:** Tekrar tekrar okuduğunuz kitaplar var mı?

Eleştirmen: Var elbette. Zaten ikinci kez elime almaya gerek görmediğim bir eserin ilk okumayı da hak etmediğini düşünmüşümdür hep.

Gazeteci: Bir romanın ilk okunuşta kendini her yönüyle ifade edebilmiş olması başarı değil midir?

Eleştirmen: Bir okunuşluk ömrü olması başarısı değil, başarısızlığıdır o romanın.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki eleştirmenin sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) İlk okunuşta bile değerini hissettiren bir sanat eseri, "başarılı" sıfatını hak ediyor demektir.

B) Bir sanatçının her eserinin okurların beğenisini aynı ölçüde kazanması beklenemez.

C) Sanat eseri, bir kez okunup tüketilen değil; farklı okunuşlarda da zevk alınan eserdir.

D) Sanat eserini değerli kılan asıl özellik, kolay okunabilir olmasıdır.

E) Gerçek sanat eserinin kendini zamanla unutturmak gibi bir zaafı vardır.

3. (I) Bir toplumu oluşturan bireyler, duygu ve düşüncelerini en iyi, dille ifade eder. (II) Bir milletin sosyal ve maddi anlamda üretkenliği ne kadar ileri düzeyde ise dil zenginliği de o derecede mükemmel sayılır. (III) Bu durum sadece kelime zenginliği olarak değil, aynı zamanda farklı anlatım biçimlerini de içeren bir zenginlik olarak değerlendirilir. (IV) Dil zenginliği, büyük oranda kültür zenginliğine dayandığı, onu yansıttığı için dilin anlam içeriğiyle parçası olduğu kültürün içeriği arasında tam bir örtüşme vardır. (V) Bir bakıma diyebiliriz ki dil, kültür içeriğinin aynası, onun simgelerle yansıtılmış hâlidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Paraf Yayınları

4. Edebî eser, ayrım yapmaksızın sosyal bir olay ya da olguya dayanır. Diliyle, konusuyla, şahıs kadrosu, toplumsal zemini ve mekânıyla sanatçı tarafından oluşturulan eser, sonuçta toplumsal bir yansıma olarak karşımıza çıkar. Edebiyatın uygarlık tarihi içindeki duruşu ve diğer bilim dallarıyla olan ilişkisi, edebiyat ürünlerinin aydınlatma kapsamını da genişletmiştir. Nitekim edebiyat çatısı altında yer alan ürünler, toplumların inanç, yaşayış tarzıyla duygu ve düşüncelerini açığa çıkarır. Bunun dışında, insanlar arasındaki sosyal ilişki, din, mitolojik değerler, davranış biçimleri ve her türlü tabiat olayı da edebiyata yansıyarak kendine yer bulur.

Bu parçanın yazılış amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Toplumun edebiyatla kendini biçimlendirdiğini göstermek
B) Edebiyatın toplum bilim için elverişli bir gözlem alanı olduğunu kanıtlamak
C) Edebiyat ile toplum arasındaki ilişkiyi göstermek
D) Sanatsal yapıtların toplumların gelişimine katkı sağladığını ortaya koymak
E) Edebiyat yapıtlarının bireyler arasında köprü işlevi gördüğünü belirtmek

5. Hikâye olsun roman olsun yapıtlarında yaşamını kurmacalaştıran Vüs'at O. Bener, çağdaş Türk öykücülüğünün önemli yazarlarından biridir. Yapıtlarında anlatım ustalıkları ve konuyu işleyişte kendinden önceki örnekleri aşan yenilikler sergileyerek öykücülüğümüze yeni bir soluk getirmiştir. Sözcükleri kuyumucu titizliğiyle işlemiş, en basit olayı bile edebî metne dönüştürebilmiştir. Öykülerinde art alanı alabildiğine geniş tutarak okuru yokuşa sürse de sıradan olguların ardındaki yaşantı zenginliklerini, bilinçaltında saklı kalmış yaşama parçalarını, topluma yabancılaşmasını, korkularını başarılı bir şekilde vermiştir. Ne anlattığı kadar nasıl anlattığına önem veren yazar, alışılmış öykücülüğün dışına çıkmıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Öykücülüğümüzün havasını değiştirdiği
B) Özgün bir üslubunun olduğu
C) Anlaşılmasının, okurun çabasını gerektirdiği
D) Üsluptan çok, içeriği öne çıkardığı
E) Kendi yaşamından yararlandığı

6. En çok satan kitaplar listesi, yalnızca satış rakamlarını yansıtmaz; aynı zamanda okurları belirli kitapları almaya teşvik eder ve bir tür "sürü psikolojisi" oluşturur. En çok satan kitapları herkes okuduğu için siz de okumak istersiniz. Sürü psikolojisine sahip bir kitle harekete geçtikten sonra olağan "ayırt etme" ve "seçme" mekanizmaları hükmünü yitirir. *Da Vinci Şifresi* romanı, 2005 yılında yayımlandığında neredeyse evrensel olarak olumsuz değerlendirmelere konu oldu. Ancak aynı zamanda iki yıl boyunca en fazla satılan kitap oldu. Sürü psikolojisiyle hareket edenler her zaman kendi tercih ettiği yönde gürültüyle ilerler ve tercihlerini cüzdanıyla ortaya koyar.

I. Bir okurun, içeriğini bilmediği hâlde o günlerde popüler olan bir kitabı satın alması
II. Bir öğrencinin, sırf ödevi olduğu için konusunu beğenmediği hâlde bir romanı okuması
III. Ahmet Bey'in, beğenerek izlediği bir dizide reklamı yapılan bir kitap hakkında ertesi gün bir eleştiri yazısı okuması

Yukarıdakilerden hangileri sürü psikolojisiyle hareket edenlerin davranışına örnek olabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

Paraf Yayınları

7. Plasebo etkisi; tıbbi olarak etkisiz bir ilacın ya da ilaç niteliği taşımayan ancak görünüşü ilaca benzeyen şeker, vitamin gibi maddelerin ilaçla aynı biçimde kullanılması ve telkine dayalı bir etki ortaya çıkarmasıdır. Aslında plasebonun fiziksel anlamda tedaviye yönelik bir gücü yoktur. Olsa bile bu etki genelde kısa süreli olur. Plasebo, hastalığa etki etmese de insanların nasıl hissettiği noktasında etkili olur. Fakat bazen de plasebo tam ters etki yapar ve sevimsiz semptomlara sebep olur. Bunlar; baş ağrıları, sinirlilik, mide bulantısı ya da kabızlık gibi bazı olumsuzluklardır. Her üç insandan birisinde bu durum yaşanır. Sahip olduğu tedavi gücünü de tamamen hastanın, verilen ilacın işe yarayacağını düşünmesinden alır. Kişiler plasebodan ne kadar pozitif etki alacaklarını düşünürlerse büyük olasılıkla bundan o kadar pozitif yararlanacaklardır.

Bu parçaya göre "plasebo etkisi"**yle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Kimi insanlarda yan etkilerinin ortaya çıktığı
B) İnsanların, istemeleri hâlinde kendi kendilerini iyileştirme gücüyle ilgili olduğu
C) Yararlı olmasında insanların pozitif bakış açısının etkili olduğu
D) Plasebo ilaç alan kişilerin, her zaman beklentileri doğrultusunda sonuçlar yaşadığı
E) İlaca benzeyen ancak gerçek bir ilaç olmayan maddelerden yararlanılabildiği

8. ---. Zaman zaman duyduğumuz "Filancanın romanında veya öyküsünde kendimi buldum." ifadesi, edebiyatın insanı anlamada gösterdiği başarının en yalın ifadesidir. Sanat eserinde insan olarak kendimizi buluruz. Çünkü her sanat eseri, ne kadar imge ve tasarım yüklü de olsa varoluştan türer ve yine varoluşa döner. Bütün bu yönelimler insandaki farklı ögelerin açılımı ve ifade bulmasıyla varlık kazanır. Bilim, felsefe ya da ahlak bunu doğrudan gerçekleştirirken sanat, dolaylı olarak estetik bir duyarlıkla ve haz vererek yapar.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Sanat ve edebiyat; insanı anlamada bilim, felsefe ve ahlak kadar önemlidir
B) Edebiyat eserlerinde insan, hem iç hem dış dünyasıyla verilmeye çalışılır
C) Sanat-edebiyat-insan ilişkisi ilk çağlardan beri birlikteliğini korumaktadır
D) İster toplumsal ister bireysel anlayışla yapılsın edebiyat yaşama renk katar
E) Sanat ve edebiyatın değiştirici ve dönüştürücü bir özelliği vardır

9. Sinema eleştirilerimde pek çok unsuru birlikte değerlendiririm. Ama gözettiğim öncelik, daima filmin yaşadığımız dünyayı yani gerçek sahneyi, hangi yönleriyle yansıttığı olur. Bu noktayı göz ardı eden yapıt, benim gözümde daha baştan olumsuz bir yargıya mahkûm olacaktır. Çünkü bir filmi anlamanın yolunun, onu oluşturan kültürel iklimi anlamaktan geçtiğine inanırım. Ardından, kendinden önceki film geleneklerine yeni bir katkı sunup sunmadığı ve benim yaşam felsefemde yeni düşünceleri filizlendirip filizlendiremediğidir baktığım. Ancak bunlardan sonradır ki oyuncuların oyunculuk kalitesine; nesnelerin, figürlerin, ışık ve renklerin organizasyonuna dikkat ederim.

Aşağıdakilerden hangisi bu yöntemi kullanan bir sinema eleştirmeninin süreç içinde soracağı sorulardan biri olamaz?

A) Filmdeki ögeler arasında bir uyum var mı?
B) Film, senaryosu bakımından tutarlılık taşıyor mu?
C) Film, sosyolojik yapımızı hangi düzlemde yansıtıyor?
D) Film sayesinde ufkum genişliyor mu?
E) Film, orijinal bir bakış açısı sunuyor mu?

Paraf Yayınları

10. Absürt tiyatro; konudan, gelişen ve çözümlenen olaylar zincirinden, belli bir başlangıç ve sondan yoksun bir tiyatro türüdür. (I) Bu özellikleri, onun genellikle anlamsız ve saçma olarak değerlendirilmesine yol açmıştır. (II) Hâlbuki buradaki saçmalık, maksatlıdır. (III) Absürt tiyatroda, insanın içinde bulunduğu bunaltısı, açmazı, varoluşu ve dünyadaki tuhaf varlığı ekseninde, kişilerle, çevresiyle, zamanla, mekânla uyumsuzluğu üzerinden bir anlam yaratılır. (IV) Çünkü insana sunumu yapılan gerçekler aslında birer aldatmacadır. (V) İşte absürt tiyatronun amacı da bu aldatmacaya son verip, insanları bilinçlendirerek kendi trajedilerini seyrettirmek ve avunmanın yerine uyumsuz olanın bilincine vardırmaktır.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine düşüncenin akışına göre "Bu açıdan absürt tiyatro, insanın durumunun anlamsızlığı ile bu duruma mantıksal yaklaşımın yersizliğini ifade eder." **cümlesi getirilmelidir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Minik bir göçmen kuşun çığlığında yakaladım sabahı. Ne gece ne sabahtı zaman. Bulutların gri örtüsünü açmak üzereydi güneşin ilk ışıkları. Öylesine bir günü kucaklamak üzereyken aydınlık evrenin sonsuzluğunda bir nokta gibiydim. Başımı pencereye çevirince göz göze geldik denizle ve denizin eşsiz mavisi ile. Henüz uyanmamıştı martılar, insanlar, gemiler, balıkçı tekneleri, kayıklar... Her şey, her yer uykudaydı. Güneşin ilk ışıkları, karşı tepeleri aydınlattı birer birer. Homurtulu bir motor sesi duyuldu ana yoldan. Sabahın alaca kanlığında yitip gitti. Ansızın sokak ışıkları söndü. Sessizliğin içinde, sessizce otururken buldum kendimi.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) Günün belli bir zamanı anlatılmıştır.
B) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.
C) Doğaya, insana özgü nitelikler yüklenmiştir.
D) Soyutlamaya başvurulmuştur.
E) Sözcükler arasında sessel yinelemeler kurulmuştur.

12. Süper yapay zekâ ile ilgili birçok teori gündeme gelmektedir. Bu teorilerin ortak noktası, kontrolden çıkan süper yapay zekânın, insan soyunu yok edecek olmasıdır. Bu teorileri savunanların çoğu, Stephen Hawking'in bu konuda söylediklerinin bir kısmını alıp kendilerine dayanak noktası yapıyor. ----. Hawking "Etkili yapay zekâ yaratmadaki başarı, uygarlığımızın tarihindeki en büyük olay olabilir ya da en kötüsü. Bu nedenle, yapay zekâ tarafından sonsuz bir şekilde yardım edilip edilmeyeceğimizi; onun tarafından görmezden gelinip, bir kenara atılıp atılmayacağımızı veya yok edilip edilmeyeceğimizi bilemeyiz." dedikten sonra, şimdiden, yapay zekâ yaratmanın ve kullanmanın kurallarının konması gerektiğine dikkat çekmektedir.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Fakat bugün hâlâ tam anlamıyla yapay zekâ üretebilmek için gereken algoritmaları geliştirebilmiş değil insanoğlu
B) Halbuki Stephen Hawking, yapay zekânın insanlığın sonunu getirebileceği uyarısında bulunuyor
C) Çünkü Stephen Hawking'e göre yapay zekâ kendisini geliştirmeyi sürdürebilir hatta kendisini yeniden biçimlendirebilir
D) Ne var ki yapay zekâ konusunda bilim insanlarının hepsi Hawking kadar karamsar değil
E) Oysa Hawking, bu konuda kesin hükümlerde bulunmayıp iyi ve kötü olasılıkları ortaya koyuyor

Paraf Yayınları

13. Yazar, son dönem öykücülüğümüzün nitelikli imzalarından biri. Öykülerinde geç kalmışlığın, yitirilmişliğin, ayrılıkların hikâyesini anlatır. Bireyin sarsıcı duygularını; rüya atmosferinde, lirik bir dille, kısa kısa cümlelerle ama bütünlüklü şiirsel bir tablo oluşturacak bir kurguyla işler. Arabeske, abartıya, melodrama düşmeden insanların en melankolik, yenik anlarını, hüzünlerini öyküleştirir. Onun öykülerinde insan yalnızlığının yansımaları aktarılırken etkili, sahici ve iç burkan bir dünya kurulur. Etraftaki her şey bu yalnızlığı simgeler, büyütür, derinleştirir. Dil, hep şiirseldir; içli, lirik bir akıcılığa ulaşır.

I. Yaşam gerçeklerini olduğu gibi anlattığına
II. Karamsar konuları işlese de iyimser bir bakış açısı olduğuna
III. Aşırı duygusallıktan kaçınan dengeli bir yaklaşım sergilediğine
IV. Sözcüklerin ahengine yaslanan sürükleyici bir anlatımı olduğuna

Bu parçadan sözü edilen yazarla ilgili olarak yukarıda verilenlerden hangilerine ulaşılamaz?

A) I ve II B) Yalnız II C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

14. (I) Biyofloresan, canlının ışığı soğurması ve farklı renkte tekrar yaymasıdır. (II) Biyofloresan, canlıların derilerinde veya dokularında bulunan ve ışığı soğuran proteinler sayesinde gerçekleşir. (III) Bu proteinler mavi ile morötesi dalga boyu aralığındaki yüksek enerjili ışınları soğurur ve daha uzun dalga boyundaki düşük enerjili ışınlar şeklinde geri yayar. (IV) Bu sayede biyofloresan üreten canlılar morötesi ışık altında yeşil, turuncu veya kırmızı renkte görünür. (V) Önceden biyofloresanın sadece bazı mercanlar ve denizanaları tarafından gerçekleştirildiği düşünülüyordu. (VI) Araştırmalarda okyanustaki bazı balık türlerinin parlak kırmızı, yeşil ve turuncu ışık yaydığı yani biyofloresan ürettiği keşfedildi.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

15. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Halkın dili, her yönüyle sanat eserine yansır; sanatçının görevlerinden biri de halktan aldığı bu zenginliği yeniden ve en güzel şekliyle halka sunmak, bu söz varlığının unutulmasına engel olmaktır." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Toplumcu romanın usta ismi Yaşar Kemal; yaptığı röportajlar nedeniyle uzun yıllar iç içe bulunma fırsatı yakaladığı Anadolu insanına ait türküleri, ağıtları, ilençleri, tekerlemeleri roman kahramanlarının ağzından dile getirmiştir.

B) Sokağı şiire taşıyan şair olarak bilinen Orhan Veli, herkesin anlayabileceği bir şiir yaratmakla kalmamış; kimi şiirlerinde sözlü kültürün önemli söyleyiş kalıplarından, deyimlerden de yararlanmayı bilmiştir.

C) Orhan Kemal, nasıl anlattığından çok ne anlattığını önemsediğinden üslubu, eserlerinin içeriğinin gölgesinde kalmıştır. Şive taklitlerine çokça yer veren ve her karakteri kendi ağız özelliklerine göre başarıyla konuşturan yazarın canlı bir anlatımı vardır.

D) Sait Faik, öykülerinde Burgazada'nın yoksul balıkçılarını anlatırken hem balıkçılara özgü pek çok terime hem de onlardan duyduğu argo sözcüklere yer vermiştir.

E) Şiirleriyle folklorik ögeler arasına mesafe koymayı gaye edinen Cemal Süreya, bazı şiirlerinin adına varıncaya kadar kelimelerin günlük kullanımları üzerinde oynar. Bu tutum, bazen kelimeleri deforme etmeye, anlamsızlığa büründürmeye kadar varır.

Paraf Yayınları

16. **Gıda ürünlerinde bitmeyen oyun!**

Market raflarında ürünlerin gramajları farklı farklı. Bu da tüketicilerin, ürünleri rakipleriyle karşılaştırmasına mâni oluyor. Ayrıca etiketleme işinde de tuhaflıklar var. Kiminde "doğal", diğerinde "hakiki" yazıyor; kiminde "el yapımı" yazısı çarpıyor gözümüze, kiminde "organik". Bu laf kalabalığı arasında müşterilerin kafaları nasıl karışmasın? "Koruyucu yok, katkı yok." etiketi kullananların yüzde doksanı kelime oyunu yapıyor. Çünkü etiketin küçük harflerle yazılan detayına baktığınızda bir sürü katkı maddesi ve koruyucu sıralanmış oluyor. Tüketici dernekleri, kıyas hakkı için "Gramaj keyfiyetine son verilsin. Ambalajlara 50 gr, 100 gr, 250 gr, 500 gr, 1 kg ve katları şeklinde standart getirilsin." açıklamalarında haklılar. Ama kıyas hakkı gramajla bitmiyor ki. Etikette ve içerikte de bu hakkın devam etmesi şart.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Ekonomiyle ilgili yersiz bir endişenin söz konusu olduğu örneklerle dile getirilmiştir.

B) Mevcut hâliyle bir çıkmaza girmiş olan, toplumu ilgilendiren ticari bir soruna değinilmiştir.

C) Uzun süre devam etmekte olan bir araştırmanın sonuçları paylaşılmıştır.

D) Halkı yanlış yönlendirmeye dönük kimi girişimlere karşı kamuda alınan önlemler sıralanmıştır.

E) Tüketim alışkanlıklarındaki kimi tutarsızlıklar hakkında uzmanların görüşleri aktarılmıştır.

17. İslamiyet öncesi ve sonrası Türk süsleme sanatlarında kullanılan nar, görsel etki ve estetik kaygılardan daha çok, taşıdığı sembolik anlamlarla önem kazanmış ve genellikle bu yönüyle ön plana çıkmıştır. Nar, İslamiyet'ten önceki Türk kültüründe ve buna bağlı olarak gelişen süsleme sanatlarında, genellikle bolluk sembolü olarak ele alınmıştır. İslamiyet öncesinde, aynı zamanda yaşamın, süreklilik ve sonsuzluğun da simgesidir nar. Çok taneli bir meyve olması, çekirdeklerinden çok sayıda tekrarlarının yetişmesi, narı doğum, çoğalma ve yeniden yaşama dönüşün sembolü durumuna getirmiştir. Ayrıca taneler biçiminde olması bireyselliği, tanelerin bir arada olması da bütün olmayı temsil eder.

Bu parçaya göre "nar"

I. Bereket,

II. Hükümdarlık,

III. Birlik,

IV. Uzun ömür

kavramlarından hangilerini simgelememektedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve IV E) III ve IV

Paraf Yayınları

18. **Aşağıdakilerden hangisi** "Yakuşima'nın UNESCO'nun Dünya Miras Listesi'ne girmesinin bölge üzerindeki etkisi ne olmuştur?" **sorusuna cevap vermektedir?**

A) 1993 yılında UNESCO Dünya Miras Listesi'ne giren ve haklı bir ün kazanan Yakuşima, Japon Takımadaları'nın güneybatı sınırında, ülkenin en büyük adalarından Kyuşu'nun güneyinde konumlanıyor. O büyük adanın o kadar dağlık bir yapısı var ki ona neden "okyanusun Alpler"i dediklerini anlamak güç değil.

B) Büyük Okyanus'un sularıyla çevrili Yakuşima'yı UNESCO Dünya Miras Listesi'ne dâhil eden ana unsur, sahil bölgelerindeki subtropikal iklimle adanın dağlardaki subalpin iklim arasındaki farkın yarattığı eşsiz ekosistem. Dünya'nın eski çağlarına özgü yağmur ormanlarını da kapsayan bu ekosistem, adayı Japonya'nın en cazip bölgelerinden biri kılıyor.

C) UNESCO'nun Dünya Miras Listesi'ne giren Yakuşima'ya dünyanın ilgisi de bu olayla birlikte arttı. Ada 13 bin kişilik nüfusa sahip. Yerleşim genellikle adanın en yüksek dağına da adını veren Miyanoura çevresinde yoğunlaşıyor.

D) Yakuşima, 1993 yılında UNESCO'nun Dünya Miras Listesi'ne girmeden önce yüz ölçümünün beşte birinin ana geçim kaynağı ormancılık ve balıkçılıktı. Yıllar içinde katlanarak artan ziyaretçi sayısıyla turizm, ada halkının ekonomisinin lokomotifine dönüştü.

E) "Yakuşima'da ayın 35 günü yağmur yağar." sözü bir abartı sayılmaz. UNESCO'nun Dünya Miras Listesi'ne alınan bu şehri uçaktan ilk kez görenler, nedense buraya güneşten çok yağmurun yakışacağını düşünüyor.

19 - 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

19. yüzyılın ortalarında İngiltere'de başlayan ve yarım yüzyıl kadar devam eden eğrelti çılgınlığı, kısa bir sürede ülkenin tamamına bulaşıcı bir hastalık gibi yayıldı. İngiltere'de 1837-1918 yılları arasında eğrelti otları konusunda tam yüz kitap yayımlandı. Eğrelti çılgınlığının etkisi, bitkilerin somut varlıklarıyla da sınırlı kalmadı. İngiltere'de eğrelti desenleri her türden nesnenin üzerinde görülmeye, insanlar olur olmaz her şeye eğrelti motiflerini işlemeye başladı. Mobilyalar, kıyafetler, mücevherler, cam, tekstil, çanak çömlek, ahşap, kâğıt, çaydanlık, mezar taşları hatta kremalı bisküviler bile bundan payını aldı. İster canlı yetiştiriliyor isterse de kurutulmuş hâlde albümlerde sergileniyor olsun, kendi eğrelti koleksiyonuna sahip olmak aranan bir statü hâline geldi. Başından beri eğrelti toplama, o dönemde sınıf engellerini aşabilen çok az hobiden biriydi. Fabrika işçileri ve çiftçiler, aristokratlar ve bilim insanları kadar hevesli koleksiyonculardı.

19. **Bu parçada sözü edilen** "eğrelti çılgınlığı" **ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Yaşamın neredeyse her alanında etkisini gösterdiğine

B) Farklı toplumsal katmanları etkisi altına aldığına

C) Sınıfsal farklılıkları ortadan kaldırdığına

D) Bireylerin toplum içindeki konumuna katkı sağladığına

E) Toplumsal etkisinin elli yıl kadar devam ettiğine

20. **Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Sayıp dökmelerden yararlanılmıştır.

B) Benzetmeye başvurulmuştur.

C) Açıklama yapılmıştır.

D) Kesinlik bildiren cümlelere yer verilmiştir.

E) Koşul bildiren cümleler vardır.

Paraf Yayınları

21 - 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kendi adıma denemenin kıymetini, düzgün bir edebiyat okuyucusu hâline geldikten sonra anladım. Elime geçen her şeyi okuduğum "aslan okuyuculuk" dönemini geride bırakıp "kurt okuyuculuk" dönemine geçtikten sonra yani... Bunu yapmaya başladıktan sonra hem edebiyat eleştirisi hem de deneme, hayatımda çok önemli bir yer tutmaya başladı. Birileri benim okuduğum metinleri ya da dünyanın kendisini bambaşka yerlerden okuyor, o vakte kadar görmediğim şeyleri gösteriyordu ve bunda çok heyecan verici bir taraf vardı. Bu yönüyle günümüzde denemenin güdükleştiği fikrini doğru bulmuyorum. Bence dünyada da Türkiye'de de hâlâ çok zevkle okunan bir tür bu. Belli bir tez üzerine kurulu olduğu için "fikir yazısı" diye nitelenen makale gibi akademik türler ile bütünüyle kurmacaya dayalı diğer edebiyat türleri arasında kalan gri alandan konuşabilmesi, her iki tarafla da kolayca buluşabilmesi ve düşünceye özgürlük alanları açabilmesi onun en büyük üstünlüğü bence.

21. **Aşağıdakilerden hangisi** "deneme"**nin bu parçada sözü edilen özelliklerinden biri değildir?**

A) Yeni bakış açıları kazandırması
B) Gözden kaçan kimi ayrıntıların önemini vurgulaması
C) Farklı yazı türlerinin olanaklarından yararlanması
D) Seçkin bir anlatımla kaleme alınması
E) Okurun hoşuna giden bir yazınsal yönünün olması

22. **Bu parçadaki** "kurt okuyuculuk dönemi"**yle ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İlgi çekici konulara yönelmek
B) Nesnel ölçütlerle hareket etmek
C) Metinlerle ilgili seçici olmak
D) Kişisel gelişimi önemsemek
E) Uzun metinlerden uzak durmak

23 - 24. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Oyun; yetenek ve zekâ geliştirici, belli kuralları olan, iyi vakit geçirmeye yarayan eğlence; fizyolojik ve sosyolojik bir yansımadır. İnsan sadece oyunda gerçek insan olduğunu, hür davranmanın ve hayal gücünü gerçekleştirmeye çalışmanın orada mümkün olduğunu anlar. Başlangıçta tamamen kendiliğinden ve özgürce başlayan oyun, zamanla kurallara bağlanarak sembolik nitelikler kazanır, zaman içinde hiçbir iz bırakmadan kaybolup gider. Oysa sanat, oyun değil, bir etkinliktir ve genel anlamıyla yaratıcılığın ve hayal gücünün estetik ifadesidir. Düşünceler ve hoşa giden duygulanmalar hem sanata kaynaklık eder hem sanatın amacını ortaya koyar. Sanat, oyundan oldukça farklı olarak taklit etmez; değiştirir ve yaratır. Bunu düş gücünü aktif hâle getirerek herhangi bir kısıtlamaya ve zorlamaya bağlı kalmadan gerçekleştirir. Sanat sayesinde sanatçının hayal gücü, tekniği, aklı sanat eserinin yapıldığı madde üzerine işlenir; böylece sanat eseri, aradan asırlar geçse de ayakta kalır.

23. **Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?**

A) Oyun geçici, sanat ise kalıcı nitelikler taşır.
B) Oyun, sanata kaynaklık eden bir etkinlik alanıdır.
C) Haz duygusu, sanatın doğuşunda etkili olmuştur.
D) Sanat yapıtının kalıcılığı yakalamasında birçok niteliğin bir araya gelmesi gerekir.
E) Sanat, akıl ve kalpten beslenir.

24. **Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisinin, oyun ve sanatta ortak olduğu söylenebilir?**

A) İnsanın iç dünyasını ortaya koyma
B) Evrensel nitelikler taşıma
C) Nesnel gerçekliği estetik imgelerle anlatma
D) Varlığını uzun süre devam ettirme
E) İnsanı özgürleştiren ve onun hayal gücünü geliştiren bir nitelik taşıma

Paraf Yayınları

1-E	2-C	3-A	4-C	5-D	6-A	7-D	8-A	9-B	10-C	11-D	12-E
13-A	14-D	15-E	16-B	17-B	18-D	19-C	20-E	21-D	22-C	23-B	24-E

1. Yaratıcı eylem birkaç evreden oluşur. İlk evrede kişi görünürde çözümsüz bir problem üzerinde kafa yorar. Daha sonraki kuluçka döneminde dikkatini bilinç düzeyinde başka konulara kaydırırken bilinç dışında yeni fikirler filizlenir. Ve bir gün, genellikle kişi rahat ve dinlendirici ortamdayken ani bir "buldum" yaşantısıyla çözümün ışığını görür. Ama bu ışık çözümün kendisi değildir, daha sonra kişinin bu fikri geliştirmesi bilimsel, estetik ve toplumsal ölçütlere göre sınaması gerekir.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

A) Yaratıcılığın esinle birlikte disiplinli bir çabanın ürünü olduğundan
B) Yaratıcılıkta anlık ilhamın başarıya ulaşmada önemli olduğundan
C) Yaratıcılığın sadece sanatçılara özgü bir yetenek olmadığından
D) Doğuştan gelen yaratıcılığın uygun çevresel koşullarla geliştirilebileceğinden
E) Sanatsal yaratılarda önemli konuları seçmek ve onları titizlikle işlemek gerektiğinden

2. Bu günlükleri okuyanlardan bazıları, gerek öykülerinden gerek eski günlüklerinden tanıdıkları sanatçının sesinde belli belirsiz bir çatallanma, satır arası hıçkırıkları, biraz üstten alan bir ton sezip benim gibi bu değişik sesi hafifçe yadırgayabilir. Kimi okur ise tersine, yazardan artık tam da bunu bekliyor olabilir. Ama ne olursa olsun, hangi izlenim ağır basarsa bassın, kusursuz bir Türkçe ile dilin tadını çıkararak zekâyla ve duyarlıkla yazılmış bu günlükler; düşünsel bir ferahlamanın yanı sıra, yazınsal bir doyum da kazandıracak okuyana.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

I. Yazarın üslubunda önceki eserlerinden farklı bir yol izlemesi
II. Eserin, okuru dil inceliği ile örülmüş bir metinle buluşturması
III. Sanatçının ele aldığı konularla okuru şaşırtması

durumlarından hangilerine gönderme yapılmamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. Behçet Çelik'in *Gün Ortasında Arzu* kitabındaki öykülerin belirgin özellikleri vardır. Öncelikle okura dilsel bir şölen sunar öyküler. Okurken anlaşılmayan hiçbir şeyin kalmadığı duygusunu veren yalın anlatımla yapar bunu. İlk okumada tanıdık gelen ilişkilerin ardından kendilerini açan saklı anlamlar, gücünü sıradanlığın içtenliğinden alan öykü dünyasıyla karşılaşır okur. Süssüz, söz sanatlarına çok az yer veren, doğrudan anlamla var olan dil; ucu kapalı görünen tümcelerin okurda yarattığı çağrışımların çokluğuyla kendini belirgin kılar.

Buna göre, aşağıdaki ifadelerden hangisiyle söz konusu öykülerin özellikleri arasında bir bağ kurulamaz?

A) Sözcüklerimin okuru hatıraların ve hayal âleminin zengin bahçesinde gezintiye çıkarmasını isterim.
B) Bu metinleri okurken size kapalı gelen hiçbir söyleme rastlayamazsınız.
C) İyi bir romancının kahramanlarıyla arasına koyduğu mesafe ne çok uzak ne de çok yakın olmalı.
D) Günlüklerinizin etkileyiciliği, duygularınızı samimi bir şekilde dile getirmenizden kaynaklanıyor.
E) Sözü sanata feda etmeyen, gösterişten kaçan bir şairin elinden çıkmış bu şiirler.

Paraf Yayınları

4. Psikoloji, temelde insan davranışlarını inceleyen bir bilim dalıdır. İnsanı bir bütün olarak görür; fiziki davranışlarının, içsel kökenlerle yakından ilişkili olduğunu ortaya koyar. Zihnin bilimi olan psikoloji insanların eylemde bulunmalarını sağlayarak duygu, davranış ve düşüncelerini anlamaya ve açıklamaya çalışır. Doğrudan gözlenebilen davranışlardan çok, dolaylı olarak gözlenebilen davranışlar üzerinde durur. Psikolojinin esas amacı, insana dair araştırmalar yapmak, sonuçları bilimsel yollarla irdelemek ve elde ettiği bilgileri tasnif ederek insan ve davranışları hakkında kanaatler üretmektir. İnsanın doğasını tanımaya çalışan psikoloji, sadece "İnsanlar nasıl olmalıdır?" sorusunun cevabını aramamaktadır. Aynı zamanda insanların duygu durumlarını, gelişimlerini, algı ve zekâ yeteneklerini, öğrenme sürecindeki etkinliklerini, çevreyle ilişkilerini, kişilik yapılarını ve bireysel farklılıklarını bulma ve anlama amacı da gütmektedir.

Bu parçadan hareketle psikolojiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İnsanı anlama ve biçimlendirme çabası içinde olduğu
B) Zihin-davranış ilişkileri üzerinde durduğu
C) Somut olarak algılanamayan davranışları gözlemlediği
D) Davranışların daha iyi anlaşılmasına yarayacak prensiplerle kanunları bulup ortaya koymaya çalıştığı
E) İnsanı fizyolojik ve ruhsal cephesiyle bir bütün olarak ele aldığı

5. Beyin araştırmalarında elde edilen veriler beynin iki yarısının, yani iki hemisferin bilgiyi iki ayrı sistemle işlediğini gösterir. Sol hemisfer mantıksal, analitik düşünce ve iletişimin sözel kısmından sorumludur. Daha az baskın olan sağ hemisfer ise bütüncül düşünce ve kavrayış, metaforik yaklaşımlar, duygulardan oluşur. Bu hipoteze dayanarak hikâye ve masalların psikoterapide kullanımı yeni bir değer taşır: Kişinin var olan yaklaşımlarında yapması istenen değişiklikler ancak sezgi ve düş gücünün serbest bırakılmasıyla gerçekleşir. Akıl ve mantık tek başına bunların üstesinden gelemediğinden bu yol terapötik olarak (kişinin kendine ve değerlerine yönelik farkındalığını artırması açısından) önem kazanır. Böylece kişi, düş gücünü harekete geçirerek hikâyelerin sözel imgeleri içinde düşünmeyi öğrenir.

Bu parçanın yazılış amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanat eserlerinin tıbbi tedavide kullanılabileceğini ortaya koymak
B) Bilimle sanatın ayrılmaz iki bütün olduğunu göstermek
C) Psikoterapinin gelişiminde masal ve hikâyelerin önemini vurgulamak
D) Edebî anlatıların yaşama anlam kattığını kanıtlamak
E) Sanatsal metinlerin özünü kavrayanların psikolojik sorunlarla daha iyi mücadele ettiğini belirtmek

6. (I) Cevat Şakir Kabaağaçlı; *Diken, Güleryüz, İnci* gibi dergilerde resimleme ve karikatür çalışmaları yaparken 1920'de işgal kuvvetleri İstanbul'a girer. (II) Sanatçı, bu zorlu dönemin güçlüğüne tanık olur. (III) Tam da bu yıllarda minyatür ve tezhip sanatlarına iyiden iyiye merak sarar. (IV) Bu olasılığı, anılarını anlattığı *Mavi Sürgün* adlı kitabından çıkarabiliyoruz. (V) Yazar, bu kitabında halkın işgal kuvvetlerine duyduğu çekinik öfkeden söz eder. (VI) Kaosun hâkim olduğu böylesi dönemlerde insanlar birbirlerine ve kendilerini oluşturan kültüre daha sıkı sarılma gereksinimi duyarlar. (VII) İşte Cevat Şakir'in de minyatür ve tezhibe yönelişi; bu sanatlara olan hayranlığından öte, kimliğine sarılarak gösterdiği üstü kapalı bir tepki gibidir.

Bu parçada, numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Bu geleneksel sanatlara ilgi duymasında belki de işgal kuvvetlerine, İstanbul'un işgal altında olmasına pasif bir tepki söz konusudur." **cümlesi getirilebilir?**

A) II B) III C) IV D) V E) VI

Paraf Yayınları

7. **Şair:**

— Şiirlerimden kimi örnekler verdiğiniz yazıda neden "Gökten kavunlar yağdı / ben sarı bir hüzünle doldum / kuşlar kanıyor / bak mutsuzum" dizelerimi alıntılayarak bunların başarısız olduğunu söylediniz? Sizce başarılı bir şiir nasıl olmalı?

Eleştirmen:

— "----"

Şair:

— Siz imgeye inanmıyorsunuz o hâlde. Size göre yaşamdan seçilen sıradan cümleler şiir yazmak için yeterli sanırım.

Eleştirmen:

— Şiir tam olarak bu iki uç noktanın ortasından doğar. Yani ne gerçeklik zemininden kopan soyut imgelerle oluşturulmalı ne de şiirselliği gölgeleyen sıradan söyleyişlerle doldurulmalıdır.

Bu diyalogda boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

A) Gerçek bir şiir, günlük dili eğip bükmeli; anlaşılması çaba isteyen imgelerle kurulmalı

B) Şair, alışılmış bağdaştırmalarla dilin bilinen sınırlarını zorlamalı, okuru şaşırtıcı bir dünyaya çağırmalı

C) Bir şiir her okunduğunda farklı anlamlar, farklı çağrışımlar yaratmalı ki onun başarılı olduğundan söz edebilelim

D) Bana göre şiir, yaşamın sıradanlığına ve dilin tekdüze yapısına karşı bir başkaldırı niteliğinde olmalı; okur, anlamak için üstün bir gayret sarf etmeli

E) Yaşamın sıcaklığını yansıtmalı, salt soyutlaştırmaya dayanan imgelere yer vermemeli

8. Sanatçıyı yalnız bir çeşit fikre, ülküye, inanca, anlayışa uygun eser vermeye zorlayan, bu sebeple de sanatçının düşünme, yazma, eser verme özgürlüğünü sınırlayan her türlü karışma, bir çeşit emir verme; "güdümlü edebiyat" yaptırmaktır. Sanatçı, yalnız "Sanat, sanat içindir." anlayışına uygun eser vermeye mi zorlanıyor, bunun dışında bir görüşle yaptığı çalışmalardan ötürü suçlanıyor mu? Bu, güdümlü edebiyattır. Sanatçıya, yalnız "Sanat toplum içindir." fikrine uygun eser vereceksin; öbür türlü çalışmaların yasaktır, sanat değildir mi deniyor, bu fikre mi zorlanıyor sanatçı? Bu, güdümlü edebiyattır.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi güdümlü edebiyat olarak değerlendirilemez?

A) Sanatçının özgürlüğüne karşı yapılan her türlü girişim

B) Sanatçının eserinin konusunu seçerken hür bırakılması

C) Sanatçıyı, yalnız bir düşünce ve ülkü çerçevesinde eser vermeye mecbur etme

D) Sanatçının eser verme özgürlüğünü sınırlayan her türlü müdahale

E) Sanatçının, başı sonu belli, sınırlı bir ülkünün emrinde çalıştırılmak istenmesi

9. İstanbul'dan uzak düşenler için İstanbul'un kaldırımları bozuk değildir, sokaklarda çamur ve süprüntü yoktur; tramvaylarda ve vapurlarda azap çekilmez. Musluklardan Terkos suyu yerine "Kevser" akar. Sersemletici lodosu ılık bir buse, dişleyici poyrazı bir serin nefestir. Bilhassa çölde onu konuşurken hep beyaz yelkenlerin kayıp gittiği şurup renkli denizler, avize gibi şıkırdayan pınarlar, çınar ve çitlembik gölgeleri, çilek tarlaları, fulya bahçeleri, ağızlarından şekerleme kadar tatlı sözler dökülen insanlar görürsünüz.

Bu parçada;

I. hayıflanma,

II. özlem,

III. çaresizlik

duygularından hangileri belirgindir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) II ve III

Paraf Yayınları

10. Son zamanlarda önü gitgide açılan tarihsel roman, geçmişin açık uçlu bilgisine yaratıcı düşünce ile edebiyatın yaptığı radikal bir katkıdır. Daha baştan verili tarihin kesin bilgisine bağlı olduğunu belirtmeyen, dolayısıyla kişileri ve yaşantısıyla tarihi yeniden yaratan roman, içerdiği bilginin doğruluğunun ya da yanlışlığının sorgulanmasını dışlar.

Bu sözleri söyleyen bir tarihî roman yazarından aşağıdakilerden hangisini yapması beklenebilir?

A) Eserini oluşturmadan önce, gerçeklerle bire bir uyum sağlamak üzere araştırmalarda bulunmak
B) Yazdıklarının bir kurgu olduğunu okura özellikle hissettirerek bir tarih kitabıyla karşı karşıya olmadıklarını göstermek
C) Romanını dipnotlarla ve kaynakçayla destekleyerek okurun tarih bilgisine katkı sağlamak
D) Kitabının ön sözünde tarihi öğrenmenin bir yolunun da böyle tarihî romanlar okumaktan geçtiğini vurgulamak
E) Kahramanlarını özellikle birinci dereceden tarihî figürler arasından seçerek tarihsel gerçeklerle paralellik kurmak

11. Nehar Tüblek, kendisiyle yapılan bir söyleşide mizahı "halkın ızdırabından gelen bir karşı koyma" olarak tanımlar. Mizahı ve karikatürü yalnızca bir güldürmecilik olarak kabul edenleri mizah sanatına ihanet etmekle itham eder. Ona göre mizah, aslında daima acıdır, buruktur, iğneleyicidir. Bazen en büyük insan dramını bile içtenliğin süzgecinden geçirir, hoşgörüyle karşılar. Bazen öfkelenir, isyan eder.

Bu parçaya göre Nehar Tüblek'in eleştirisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Toplumun mizaha ve ince eleştiriye tahammülsüz olması
B) Acı ve üzüntü verici olayların da mizah malzemesi yapılması
C) Mizahın asıl niteliğinin yadsınarak basit bir güldürme aracı olarak sunulması
D) Öfke ve isyan gibi duyguların güldürü kalıbı içinde ifade edilmesi
E) Bazı yazarların mizah konusunda yeterli donanıma sahip olmadıkları hâlde bu tür eserler vermesi

12. Çok eski dönemlerden itibaren şiir, insanları bir arada tuttuğu gibi, "ruhsal haz" ve "düşünsel ivme" açısından da vazgeçilmez olmuştur. İnsanoğlunun birçok gereksinimi neredeyse şiir tarafından karşılanmıştır. Öfkesi, umudu, aşkı, direnci, sevinci, mutlu mutsuz yaşantısı, hak arayışı, örgütlenmesi, savaşması veya barışmasında şiirin katkıları çok olmuştur. ----. Yıllar boyu insan dünyasında onu besleyip yönlendiren de hep bu olgu olmuştur.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Bu bağlamda insan, yaşamın her alanında şiire ihtiyaç duymuştur
B) Şiir herhangi bir insani durumu, konuyu hakkını vererek işlemiştir
C) Şiir, duygu ve düşünceleri kendine has, etkileyici dille ortaya koymuştur
D) Yeni yaşantı ve duyuşların baskısı şiiri öne çıkarmıştır
E) Şiir; insanın sevinçlerini, öfkelerini, umutlarını, yalnızlıklarını etkili bir şekilde yansıtmıştır

Paraf Yayınları

13. Cezanne'ın resimlerinde birbirinin ardından devam eden düzlemler görürsünüz. Böylece hem derinlik sağlanmış olur hem de görüntünün yapısı net olarak ortaya çıkar. Bu betimlemeler sayesinde nesneleri çok geniş bir perspektif içindeki konumlarıyla belirgin bir şekilde görmüş olursunuz.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi sözü edilen tarzda bir betimlemedir?

A) Üzerinde bir kamyonun gitmekte olduğu beyaz yol, ormandan çıkıp tepelerin sırtı boyunca devam ediyordu. İlerdeki tepeler, ağaçlı değildi ve koca sarı katırtırnağı tarlaları vardı. Ta uzaklarda ağaçlarıyla, kurşuni kayalarıyla keskin sarp yarları görebiliyorduk.

B) Sis, gitgide bastırıyor. Bir iki metre uzağımızı göremiyoruz. Sağımızdan, solumuzdan vapur sesleri geliyor. Yakınlarda, pek yakınımızda bir hışırtı da duyar gibi olduk ama hiçbir şey göremedik. Bir vapur sanki burnumuzda gibi acı acı öttü.

C) Marmara surlarının en önemli yerleri kapılarıydı. Otuz altı sur kapısı vardı. Kapılar, yaşam ile ölümü, güven ile korkuyu da birbirinden ayırırdı.

D) Güneş batmasına rağmen hava serinlememişti. Bu nedenle ter içindeydiler. Hava ağır, yapış yapış. Gece, koyu karanlık. Pirinç tarlasından kurbağaların gürültülü sesleri geliyor.

E) Birkaç at, kenardaki kısa bitkileri, otları yemeye başladı. Geyik de uzanıp küçük bir ağaçtan bir filiz kopardı, çiğnedi. Sürübaşı, kendisinden daha kısa ve çelimsiz olan bu hayvana bir kez daha baktı; yumuşak bir ses çıkardı.

14. ----. Bu bağlamda Türk edebiyatı, Türk toplumunun yaşadığı değişimlerin tanıklığı bakımından zengin bir geçmişe sahiptir. Toplumumuzun yaşadığı coğrafya ve medeniyet değişimlerinin içten yansımalarını anlayabilmek için edebiyat eserlerini de takip etmek gerekir. Bu çerçevede bütün medeniyet buhranlarına rağmen cemiyet fikrinin oluşumu ve devamı ile cemiyet değerlerinin korunması ve aktarımına dayalı medeniyet inşasında Aprın Çor Tigin'den Yunus Emre'ye, Fuzuli'den Namık Kemal ve Mehmet Akif'e uzanan edip ve şair hazinemizin edebî ürünleri daha bir anlam kazanmaktadır. Tarihimiz boyunca medeniyet değişimlerinin ve inşa sürecinin zihnî arka planı hatta bazen aksiyonları, temsilcilerini edebiyatımızda bulmuştur.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Edebiyat, toplumların değişim ve gelişimlerinin estetik kaydı hükmündedir

B) Edebiyat, toplumsal huzurun en temel dinamikleri arasında yer almaktadır

C) Edebiyatın toplumların geçmişi kadar geleceğine de ayna tutan bir yönü vardır

D) Bir ulusun edebiyatı, o ulusun yaşamını şekillendiren en önemli ögelerden biridir

E) Edebiyatın estetik haz kadar ulusal bilinç kazandırma gibi bir işlevi de vardır

Paraf Yayınları

15. I. Bu toplumsal olgunun gelişmesinde bilgiyi topluma hâkim kılmaya aracılık eden başlıca unsur ise teknolojidir.

II. Aynı zamanda bilgi toplumu; teknolojik, ekonomik ve siyasal bütün boyutlarıyla bilgiyle sağlanan değişimi anlatan toplumsal bir olgudur.

III. Kısacası sanayi toplumunda sermaye neyse bilgi toplumunda da bilgi odur.

IV. Bilgi toplumu, toplumsal gelişme çizgisinin son aşamasında yer alan ve bilginin toplumun her alanında hâkim değer olduğu yeni bir toplum tipi olarak tanımlanmaktadır.

V. Dolayısıyla sanayi toplumlarında makine ve sermayenin işgal ettiği yeri, bilgi toplumunda teknoloji, özellikle bilişim teknolojileri doldurmaktadır.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler kurallı ve anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

16. (I) Bugün müthiş bir ileti ve enformasyon bombardımanı altındayız. (II) Medyadan, internetten bilincimize her gün milyonlarca görüntü, ses, enformatik bilgi durmaksızın akıyor. (III) Bu akışkanlığın içinde doğrunun ve yanlışın ne olduğunu takip edemeyecek denli şaşkınlığa uğratılıyor bilinçler. (IV) Hıza ve tüketime dayalı bu yeni yaşam tarzı en başta insan yaşamlarını ve bellekleri tüketiyor. (V) Kişisel ve toplumsal bellekler zayıfladıkça her şeye "unutmak" egemen oluyor. (VI) Teknolojik gelişmeler insan yararına olduğu kadar insanlığa zarar veren tarzda kullanılabiliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

17. **Gazeteci:** Son yazınızda "Acemi marangozun talaşı tahtasından çok olur." atasözünü kimler için kullandınız?

Eleştirmen: İş bilmez kişiler için. Çok gayret gösterip de ortaya hiçbir iş çıkaramayanlar için.

Gazeteci: Bu tespitiniz yazın dünyası için de geçerli mi?

Eleştirmen: Şüphesiz. Yıllardır yazdığı hâlde hâlâ acemi olanlar da çok. Sözcük israfı yapanlar mı dersiniz, sıfat bolluğu içinde söylemek istedikleri güme gidenler mi... Yerli yersiz betimlemeler, ruh çözümlemeleri... Şiirimizde bol bol rastlanıyor bu acemilere.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki eleştirmenin sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) Şairin pes etmek gibi bir lüksü olamaz, dikkat etmesi gereken tek şey ilham geldiğinde buna hazır olmaktır.

B) Her şairin acemilik dönemi olacaktır, şaire hakikati gösterecek olan "biraz daha zaman"dır.

C) Sözü lüzumsuz detaylara boğmadan meramını ifade etme becerisi ancak usta şairlere has bir iştir.

D) Yalınlık peşinde koşarken sanatsal etkiyi göz ardı etmek, bana kalırsa şair için en büyük talihsizliktir.

E) Fazla eser vermenin bir şairin yaratıcı gücünün zamanla körelmesine yol açması kaçınılmazdır.

Paraf Yayınları

18. **Aşağıdakilerden hangisi** "Bazı eserlerde çekirdek ya da ana olay belli bir sona bağlanmadan kesilir, bununla yazarın amacı çoğu kez eseri okuyucunun tamamlamasıdır." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) *Tutunamayanlar* romanında kahraman Turgut Özben, büyük bir merakla araştırmaya koyulduğu Selim'in macerasını aydınlattıkça kendisi de aydınlanır. Ama roman bittiğinde büyük sorulardan hiçbiri karşılığını bulmamıştır henüz. Turgut bir trene binip gider, okur onun arkasından bakakalır yalnızca.

B) Samuel Beckett, *Godot'yu Beklerken* adlı oyununda Gogo ve Didi adlı iki karakterin eserin sonuna kadar sürecek olan bir bekleyiş serüvenini anlatır. Önceleri belirgin olan umut, yavaş yavaş yerini umutsuzluğa bırakır; hâlâ ne gelen vardır ne de giden. Kimdir bu Godot? Bir cevabı yoktur, daha doğrusu tek bir cevabı.

C) Albert Camus, *Yabancı* adlı romanında dünyaya yabancılaşmış Mersault'nun hikâyesini anlatır. Hayata karşı alabildiğine alakasız Mersault istemeden bir cinayete de karışır ve mahkemede yargılanarak ölüme mahkûm edilir. Ancak infazın gerçekleşip gerçekleşmediği belirtilmez.

D) Sait Faik, *Lüzumsuz Adam* kitabındaki öykülerinde alışılmış olay öykülerinden farklı olarak serim, düğüm, çözüm bölümlerine ağırlık vermez. Bir yaşam kesitidir okura sunduğu sadece. Öykünün kalanını okur yazacaktır ne de olsa.

E) Rus yazar Gogol, *Ölü Canlar* adlı romanını bitirdikten kısa bir süre sonra bunalıma girerek büyük emekler verdiği kitabını yakmıştır. Bugün elimizdeki *Ölü Canlar* romanı, aslında yazarın bir süre sonra oturup yeni baştan kaleme aldığı kitaptır.

19 - 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Aslında hukuk eğitimi almış ve bir Avukat olan Henri Matisse, 21 yaşına kadar resimle hiç ilgilenmemiş ve geçirdiği ağır hastalık sonucu annesinin nekahet döneminde oyalanması için hediye aldığı yağlı boya takımları ile resme başlamıştır. Akabinde birçok sanatsever ve sanatçıdan dersler almış, sabırla ve titizlikle sürekli çalışmış, bununla da yetinmeyip Paris'te resim üzerine eğitimler almış, kurslara katılmış, sürekli kendini geliştirmiş hatta Moureau'un öğrencisi olmuştur. Belki onda kabiliyet vardı ama o, çalıştıkça kendi çizgisini bulmuş, akademi eğitimlerine ara vermeden kendini geliştirmeye devam etmiştir. Sürekli ve planlı çalışarak tarihin en iyi ressamlarından olacağı zirveye kendini emin adımlarla taşımıştır.

19. **Bu parçada anlatılanları en iyi özetleyen söz aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bilginin efendisi olmak için çalışmanın kölesi olmak şarttır.

B) Aşılmasına imkân olmayan hiçbir duvar yoktur.

C) Dünyada birçok kabiliyetli kişi, küçük bir cesaret sahibi olmadıkları için kaybolup gitmiştir.

D) Dehanın yüzde biri ilham, yüzde doksan dokuzu terdir.

E) Başarı bir yolculuktur, bir varış noktası değil.

20. **Bu parçada** "kendi çizgisini bulmuş" **sözüyle Henri Matisse ile ilgili vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kalıcı olmayı amaçladığı

B) Kendi anlayışını her şeyin üstünde tuttuğu

C) Özgün bir resim anlayışı ortaya koyduğu

D) Sıradan şeylerden sıra dışı ürünler yarattığı

E) Gizli yeteneklerinin gün ışığına çıkmasını sağladığı

Paraf Yayınları

21 - 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Okur karşısına aksak bir dille çıkmak istemem asla. Güzel yazmak bir yetenek işi ama aksak yazı ortak özümüze değer vermediğimizi gösterir ya da bu öze yabancı olduğumuzu. Benimki konuğunun karşısına en düzgün kılığıyla çıkmak isteyen yoksulun durumuna benziyor. Söylemimi, görmemişler gibi süsleyerek gülünç düşmek bana yakışmaz. Yazarken yüzüm kızarıyor ama belli mi olur, bu kitapta doğru sözler de ederim; olur ya, belki yeni şeyler bile söylerim. Böyle olağanüstü bir şeyin gerçekleşmesi durumunda yazdıklarım, kitaplarımı alanların peşin hükümlerine takılıp kalmasın. Eserim ve düşüncelerim onlara gerçekten ulaşsın, onların dünyasına dokunsun isterim. Bu nedenle, dilimde ve düşüncemde çağıma tutsak olmamak, aynı zamanda ondan çok da uzak düşmemek için kılı kırk yararcasına çalışıp çabalıyorum.

21. **Bu sözleri söyleyen bir yazarla ilgili**

I. Ne kendi dönemiyle sınırlı kalmak ne de döneminden bütün bütün uzaklaşmak ister.

II. İnsan yaşamını değişik boyutlarıyla yansıtmayı amaçlar.

III. Okurların, eserine ön yargılı bir tutumla yaklaşmasından kaygılanır.

IV. Doğru sözler söylemeyi, yenilik peşinde koşmaya yeğler.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

22. **Bu sözleri söyleyen yazar, aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilemez?**

A) Alçak gönüllü
B) Açık sözlü
C) Zor beğenen
D) Dikkatli ve özenli çalışan
E) Süssüz ve özentisiz bir anlatımı önceleyen

23 - 24. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Öykülerinin her birinin, üzerinde uzun süre düşünülmüş kurgulardan örüldüğü çok açık. Ancak öykünün bugüne kadar tür olarak gelişiminin olanaklarını kullanmıyor sadece; yeni olanakların, anlatım biçimlerinin ve farklı türlerin izini sürüyor, onları birbirine bağlıyor. Öykü; bir yerde deneme ile, bir yerde anı ile, bir yerde gezi yazısı ile kesişiyor. Öykülerinde görülen olay örgüsünün ardındaki temel fikre odaklanıyor. Bu yüzden de başta felsefe, sosyoloji, psikoloji, sosyal psikoloji gibi disiplinlerin belli başlı kavramlarına çok sık başvuruyor. Bu da ortaya katmanlı bir yapıya sahip çok boyutlu öyküler çıkarmış. Tabii, sadece konu onun için değer taşımaz; konuyu biçimle değerli hâle getirir. Bunun için, yazarın dildeki ustalığına, şiirsel söylemine, cümlelerinin ahengindeki çekime değinmemek onu eksik anlatmak olur. Şiir ve öykü serüvenini yan yana sürdüren, öykücülüğümüze yeni bir soluk getirmiş olan yazarın öykülerini, şiir olamamış metinler olarak okumak da mümkün.

23. **Bu parçada öykülerinden söz edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Öykülerinin, devingen yapısıyla türler arası yolculukta bir köprü işlevi gördüğü
B) Öykülerini şiirsel bir dille kaleme aldığı
C) Öykülerinde farklı bilimlerin olanaklarından yararlandığı
D) Öykücülüğün havasını değiştirdiği
E) Sade ve sürükleyici bir anlatımının olduğu

24. **Bu parçada sanatçı ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?**

A) Okurların anlatılanlarla özdeşleşmesini sağlıyor mu?
B) Öykülerini kaleme alırken dil ve anlatımda yeni arayışlara girdi mi?
C) Öykülerinin düşünce ağırlıklı olduğu söylenebilir mi?
D) Anlatımını yoğunlaştırdığı söylenebilir mi?
E) Biçim ve içerik dengesine önem veriyor mu?

Paraf Yayınları

1-A	2-E	3-C	4-D	5-A	6-B	7-E	8-B	9-B	10-B	11-C	12-A
13-A	14-A	15-E	16-E	17-C	18-E	19-D	20-C	21-B	22-C	23-E	24-A

1. Yanınızda sürekli kıpırdayan, yerinde duramayan birinin olduğunu hayal edin. Bu, sizin için can sıkıcı, olur mu? *Science Reports* dergisinde yayımlanan yeni bir araştırmaya göre, insanları bu şekilde görmenin tetiklediği stresli duyumlar, her üç kişiden birini etkileyen son derece yaygın bir durum. Misokinezi diye adlandırılan ve tam kelime karşılığı "hareketten nefret etmek" olan bu garip durum, birinin el veya ayağını sürekli hareket ettirmesi gibi küçük ve tekrarlayan hareketlerine karşı güçlü bir olumsuz duygusal tepki. Misokinezi, ilk olarak, insanların belirli tekrarlayan sesleri duymaktan rahatsız oldukları bir bozukluk olan misophonia ile ilgili bir araştırmada fark edildi. Üzerinde henüz kapsamlı bir çalışmanın yapılmadığı misokinezide tetikleyiciler misophoniada olduğu gibi sesle ilgili değil, görsel oluyor.

Bu parçadan "misokinezi"**yle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Psikolojik bir sorun olduğuna
B) Misophoniadan daha yaygın olduğuna
C) Tesadüfen keşfedildiğine
D) Hakkında yeterli araştırma yapılmadığına
E) Ortaya çıkmasında hareketin, konuşmadan daha etkili olduğuna

2. I. Görsel olarak Yunan mozaiklerine kıyasla daha basit yapıda olan yer döşemesinin acemice yapılmış bir tür "ilk deneme" olabileceği düşünülüyor.

II. Bej, kırmızı ve siyah renkli 3.000'den fazla taşın üçgenler ve kavisler çizerek döşendiği mozaiğin en eski Yunan mozaiklerinden 700 yıl daha eski olduğu belirtiliyor.

III. Bundan dolayı yapımı sonraki dönemlerdekine göre biraz özensiz dursa da üzerindeki motiflerden bu mozaiklerin Hititlerin fırtına tanrısı "Teşub"a adandığı anlaşılıyor.

IV. Mozaiklerdeki kutsal sayılan figürleri ve rüzgâr motiflerini inceleyen araştırmacılar, mozaiklerin Hitit tabletlerinde Zippalanda olarak geçen ibadet merkezinin keşfine ışık olabileceğini dile getiriyor.

V. Uşaklı Höyük'te yakın zamanlarda bir sarayın kalıntıları ve Akdeniz mozaiklerinin atası olarak nitelendirilen bir yer döşemesi keşfedildi.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı ve kurallı bir bütün oluşturduğunda hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Paraf Yayınları

3. Antibiyotik aldığımızda, genetik yapısı ilaca karşı duyarlı olan bakteriler büyük ölçüde zarar görür ya da ölür. Ancak bu durum tüm bakteriler için geçerli değildir. Kimi bakteriler, böyle durumlarda anlık mutasyonlar geçirerek antiboyitikleri etkisiz hâle getiren enzimler üretir ya da antibiyotiklerin hücreye girmesini sağlayan yolları kapatabilirler. Diğer yandan antibiyotiğe dirençli genlerin virüsler yoluyla başka insanlara geçmesine neden olabilirler. Koşullar değiştiğinde bakterinin antibiyotiğe karşı direncini kaybetmesi ve bakteri popülasyonunun eski hâline dönmesi de mümkündür. Ancak bu süreç, direncin oluşma sürecinden çok daha yavaştır. Bu nedenle uzmanlar hastalıklarla mücadelede tamamen göz ardı edemesek de en azından antibiyotik kullanımını sınırlamamız gerektiğini belirtiyor.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

A) Virüsler, antibiyotiğe dirençli genlerin farklı bireylere geçmesine neden olabilmektedir.

B) Hastalıklara karşı antibiyotik ihtiyacının ortadan kalkması mümkün değildir.

C) Antibiyotik kullanımını azaltmak, bakterilerde direnç oluşmasını engelleyebilir.

D) Bakterilerde antibiyotiğe direnç geliştirme süresi, bu durumun tersine dönüşünden daha kısadır.

E) Antibiyotiğe karşı dirençli kimi bakteriler, zaman içinde tekrar bu direncini yitirebilir.

4. Kazuo Ishiguro'nun zengin göndermelerle ve kendine özgü bir üslupla yazdığı tüm yapıtlar, Türkiye'de de karşılığını bulmuş ve dilimize çevrilmiştir. Üstelik nitelikli bir topluluk tarafından da sıkı sıkıya takip ediliyor tüm dünyada olduğu gibi. Ishiguro, ele aldığı mesele her ne olursa olsun yoğun duygusal katmanları metnin her sayfasına dağıtmayı çok iyi başarıyor. Okuduğumuz ister *Gömülü Dev* gibi fantastik bir masal olsun isterse de *Öksüzler* gibi polisiye denebilecek bir hikâye olsun Ishiguro'nun peşine düştüğü, kahramanlarının psikolojik dünyası oluyor hep. Üstelik yeni şeyler denemeyi de seviyor. Okurlarını her romanında farklı bir duygu evreni karşıladığı gibi yine farklı teknikler karşılıyor.

Bu parçaya göre "Kazuo Ishiguro" **hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

A) Yaptığı bilimsel ve içeriksel yenilikler, okurlarınca hemen benimsenmiştir.

B) Yapıtlarında olay akışına müdahale etmediği gibi kendi yaşamına ilişkin ayrıntılara da yer vermemiştir.

C) Dar bir çevrede, sınırlı bir okur kitlesince takip edilmiştir.

D) Yapıtlarındaki zengin göndermeler ve anlatımsal çeşitlilik yapıtların çevirisinde de korunmuştur.

E) Romanlarının türü ne olursa olsun daha çok kahramanlarının iç dünyasına eğilmiştir.

5. Kırk altı yılına gönüllü tanıklık ettiğim Ankara'nın psikolojisi böyle işte. Gönüllü tanıklık diyorum çünkü bu kentte yaşamayı kendi isteğimle seçmiş biriyim ben. Ankara'yı neden bu kadar sevdiğimi aklımdan bile geçirmedim hiç. Yıllar geçtikçe daha da samimiyeti ilerlettik biz. Çok sıkı iki dosta dönüştük. Her sokağında, her köşesinde başka bir anımı saklayan sırdaşım oldu. Zayıf noktalarını, hassas ve güçlü yanlarını keşfettim kentin. Beklentilerimle bana sunabileceklerini gördüm. Sakin zamanlarını, sinirli, yorgun anlarını öğrendim. Bu kurak bozkır kentinin suyuna gitmeyi öğrendim kısacası.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Deyimlerden yararlanılmıştır.

B) Kişileştirmeye yer verilmiştir.

C) Karşıtlıktan yararlanılmıştır.

D) III. kişili anlatım vardır.

E) Gerekçesi belirtilen yargı vardır.

Paraf Yayınları

6. Bir yazarın ne kadar kötü olduğunu kanıtlamak ya da ona"ayar vermek" için eleştiri yazmayı sevmiyorum. Elbette bir eleştirmen, itiraz etmek, değiştirmek ya da yıkmak için yazabilir. Ama kendini yalnız olumsuz şeyleri görmeye şartlayan, elindeki baltayla kesilecek ağaç arayan, dahası bundan zevk duyan bir eleştiriden iyi bir şey çıkmıyor. Çünkü ----. Kendimize uzak yazarlar üzerine düşünürken bile onda doğru yönleri görmek hem daha doğru bir yaklaşım hem de yazarların eleştiriye karşı olan peşin hükmünü kıran bir bakış.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

A) yazarlarda eleştiriyi kendine kılavuz edinecek bir olgunluk görülmüyor

B) salt yazarları pohpohlayan bir eleştiri, çoğu zaman o yazarın eksikliklerinin gözden kaçmasına neden oluyor

C) eleştirmenin yapıcı tavrı yazarlar üzerinde belirgin bir etki oluşturmuyor

D) saldırgan bir üslup beraberinde katı bir savunmayı getiriyor, bu da eleştirinin işlevsiz kalmasına neden oluyor.

E) yazarların eleştirinin niteliğine bakmaksızın ön yargılı bir yaklaşım sergilemeleri, eleştiri doğrultusunda kendilerini geliştirmelerine ket vuruyor

7. Bizler, zekânın yalnız insana özgü bir nitelik olmadığını uzun süredir biliyoruz. (I) Yaklaşık yetmiş beş yıldır kendi zekâmızın bir kısmını taşıyan yapay zekâlı bilgisayarlar geliştirmeye çalışıyoruz. (II) Hatta pek çok kişi yapay zekânın insan kültürünü yok edeceğine dair endişe duymaya başladı bile. (III) Oysa kendi suretimizde makineler üretmek, tahmin edildiğinden daha zor çünkü insan zekâsına yaklaşmak için bir sistemin sadece bir görevi modellemesi değil, aynı zamanda görevin yer aldığı dünyayı da modellemesi gerekir. (IV) Ayrıca yapay zekâ, çevresini hissetmeli ve buna göre eyleme geçmeli; kendi eylemlerini buna göre ayarlamalıdır. (V) Bilim insanları bilgisayarların zeki olabileceğini kabul ederken şefkat ve bilgelik gibi nitelikleri asla kazanamayacağını söylüyorlar.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine "Fakat yapay zekâ ve insan zekâsı arasındaki paralellikler, hayranlığın yanı sıra huzursuzluk da getiriyor." **cümlesi getirilirse parçanın anlam bütünlüğü sağlanmış olur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. **Aşağıdakilerden hangisi** "Gündelik yaşantımızda, önemli olan kimi kavramlar üzerine düşünmüyoruz ama bu kavramlar, ne zaman önümüze roman, öykü ya da bir resim şeklinde geliyor, işte o zaman bunların farkına varıyoruz." **görüşünü destekler niteliktedir?**

A) Akira Mizubayashi "Can Kırığı"nda klasik müzik tutkunu dört amatör müzisyenin yaşamını romanlaştırır. Kişilerin tüm olumsuzluklara karşın sanatlarını icra etmesini başarılı bir dille anlatır.

B) Milet'in, natürmortlarında kadınları erkeklerden daha uzun boylu çizmesi şaşırtıcıdır. Kişilerin olduğundan daha üstün gösterilmesine dayanan bu tarz, Milet'ten sonra pek çok takipçi de bulmuştur.

C) Kerem Eksen ürpertici bir atmosfer kurduğu *Uyku Krallığı*'nda, baba-oğul ilişkisi, aile, inanç ve ölüm üzerine ilginç saptamalarda bulunuyor. Yapıtı okuduktan sonra bu konulara bakış açımızı kökten değiştiriyor.

D) Javier Marias, *Zamanın Karanlık Yüzü*'nde Birinci Dünya Savaşı'ndan sağ çıkıp Mexico'da serseri kurşuna hedef olmuş bir yazarın yaşadığı trajik olayları ele alıyor. Farklı kültürlere özgü renkleri barındıran yapıt, okuyanı etkisi altına alıyor.

E) Faruk Duman, *Pîr*'de Yusuf'un, komutasındaki gemiyle Karanlık Deniz'de yaptığı gerçeküstü yolculuğu anlatıyor. Yapıt, eğlenceli dili ve gerçeği dönüştürme gücüyle de dikkat çekiyor.

Paraf Yayınları

9. Et talebi nüfusa bağlı olarak sürekli artarken bu durum, hayvan besiciliği kaynaklı çevresel ve ekonomik kayıpları da artırıyor. Bu soruna alternatif bulmak isteyen araştırmacılar, et analogları geliştirdi. Bu ürün, gerçek ete benzer duyusal ve fizikokimyasal özellikte olmanın yanı sıra fonksiyonel açıdan da et gibi işlev görüyor. Farklı üretim teknikleri ile üretilen et analogları ekonomik olarak kolay elde edilen su, yapılandırılmış bitkisel protein, bitkisel yağ, aroma vericiler, bağlayıcılar ve renk maddeleri gibi bileşenlerden oluşuyor. ABD ve Almanya gibi gelişmiş ülkeler başta olmak üzere kimi ülkelerde satışa sunulan bu ete şimdilik ilgi az. Bunda etin neden olacağı sağlık risklerinin henüz ortaya çıkarılmamasının da etkisi var. Ancak yaygınlaşmasının ileride hayvanlara ihtiyacı azaltacağı düşünülüyor.

Bu parçadan "et analogları"**yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Bileşiğini oluşturan maddelerin maliyetinin düşük olduğuna
B) Gelişmiş ülkelerde tüketiminin teşvik edildiğine
C) Sağlık üzerindeki etkilerinin tam olarak tespit edilmemesinin, tüketimini olumsuz etkilediğine
D) Görüntü olarak normal eti andırdığına
E) Hayvansal üretim kaynaklı sorunlara çözüm olarak ortaya çıktığına

10. (I) Dünya, her gün farklı nedenlerle çeşitli kirleticilere maruz kalıyor. (II) Bu sorun, çevre kirliliğini azaltmaya çalışmak ve doğaya salınan kirleticileri toprak veya sudan uzaklaştırmakla çözülmeye çalışılıyor ancak bu yöntemler verimli değil. (III) Bu sorunun çözümünde daha verimli olan farklı yöntemler hatta canlı organizmaları bile kullanmak daha iyi bir alternatif olabilir. (IV) Zararlı kirleticilerin etkisini ortadan kaldırmak veya uzaklaştırmak için canlı organizmaların kullanıldığı yönteme biyoremediasyon adı veriliyor. (V) Biyoremediasyonda atıklar başka organizmalar tarafından kullanılabilen biçimlere dönüştürülüyor. (VI) Bu amaçla bakteri, maya, bitki, solucan gibi farklı organizmaların yanında mikroorganizmalar da kullanılıyor çünkü mikroorganizmalar, çok zorlayıcı koşullarda bile hayatta kalıyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragrafın hangi cümleyle başlaması uygun olur?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

11. Bir çevirmene şu sorular yöneltilmiştir:

- Çeviride sizi en çok zorlayan nedir?
- Çevirmenin yapıta müdahale etmesini doğru buluyor musunuz?
- Çeviri yapmanın çevirmene katkısı var mı?
- Yaptığınız çeviriler arasında çok uzun bir dönem var, bu titiz olmanızın bir sonucu mu?

Aşağıdaki yanıtlardan hangisi yukarıda verilen sorulardan herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

A) Çevirmenlik dışında asıl mesleğim öğretim üyeliği olduğu için derslerden ve idari işlerden fırsat buldukça çeviri yapabiliyorum. Çok seri çeviri yapamamamın nedeni bu.
B) En çok patinaj yaptığım konu şive kullanımı. Söz gelimi Koreli yazarlar Korecenin şivelerini dilin zenginliği olarak gördüğü için çokça kullanıyor. Bu durum beni sıkıntıya sokuyor.
C) Çevirmen, kendisine emanet edilen metni hiçbir değişim yapmaksızın çevirmekle yükümlüdür. Aksi durumda yapıta ihanet etmiş olur.
D) Bir yapıtı başka bir dile aktarmak yaratıcı bir eylem. Kendi dilinizi çok iyi öğrenmenizi sağlıyor. Ayrıca hedef dildeki hâkimiyetinizi de ciddi olarak artırıyor.
E) Çeviriye, okuyacak nitelikli çeviri yapıt bulamadığım için başladım. Otuz yıldır da ara vermeden çeviri yapıyorum. Ömrüm oldukça da yapacağım.

Paraf Yayınları

12. Vücuttan dışarı atılırken katlanması zor acılar çektiren böbrek taşlarının görülme sıklığı her geçen yıl artıyor. 17 santimetre çapa ve bir kilogramı aşan kütleye kadar büyüyebilen böbrek taşlarını insan popülasyonunun yaklaşık yüzde onluk kısmı, yaşamlarında en az bir kez tecrübe ediyor. Tüm böbrek taşı türlerinin oluşum sebeplerinde liste başında yeterince sıvı tüketmemek yer alıyor. Hatta bilim insanları, küresel ısınma yüzünden insan vücudunun daha sık suya gereksinim duyması nedeniyle görülme oranlarında artış yaşanacağından endişeleniyor. Ayrıca kalsiyum, taş oluşumunu azalttığı için kalsiyumlu besinlerin belirli bir doza kadar tüketilmesi tavsiye ediliyor. Besinlerdeki kalsiyum, bağırsaklarda taşa neden olan oksalat bileşenine bağlanıp bu bileşenlerin böbreklere ulaşmasını engelliyor.

I. Kişilerdeki böbrek taşının büyüklüğü, kalıtımsal ve çevresel nedenlere göre değişmektedir.

II. Bir kişide yaşamı boyunca birden fazlaböbrek taşı oluşabilir.

III. Günümüzde böbrek taşı vaka sayısının geçmişe göre çok daha yüksek olması, büyük oranda küresel ısınmadan kaynaklanmaktadır.

IV. Kalsiyum içerikli besinlerin aşırı tüketiminin taş oluşumu üzerindeki olumsuz etkisi, su tüketimi artırılarak giderilebilir.

Bu parçadan yukarıda verilenlerden hangilerine kesin olarak ulaşılabilir?

A) I ve II B) Yalnız II C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

13. Karbon ayak izi, üretilen sera gazı miktarı açısından insan faaliyetlerinin çevreye verdiği zararın ölçüsüdür. Devletlerce denetlenen bu durum, şirketlere önemli yükümlülükler getirmektedir. Ancak karbon ayak izini hesaplamak oldukça karmaşık bir işlemdir ve bu hesap sonunda kesin sonuçlara ulaşmak mümkün değildir. Bunun en önemli nedeni, herhangi bir nesnenin ya da üretilen bir ürünün ortaya çıkardığı karbon hesaplanırken çeşitli yanıltmacaların yapılması. Söz gelimi bir rulo tuvalet kâğıdı üretilirken ne kadar karbon ayak izi bırakıldığı hesaplanarak belirtilir. Fakat o tuvalet kâğıdını çevreleyen plastik ambalajın veya tuvalet kâğıdının taşındığı kolinin üretimi genelde hesaba katılmaz. Bu durumda tuvalet kâğıdının karbon ayak izi daha kabul edilebilir bir seviyede görünür ama gerçek, farklıdır.

Bu parçada "karbon ayak izi"**yle ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Çevreye verdiği zararı saptamanın mümkün olmadığı

B) Azaltmaya yönelik tedbirlerin sonuç vermediği

C) Hesaplamaya yönelik, kapsamlı ve etkili bir denetimin yapılamadığı

D) Çevresel sorunların temel nedeni olarak görmenin doğru olmadığı

E) Üretim ve pazarlama sırasında kayıt altına alınan miktarının gerçekleri yansıtmadığı

14. (I) Birçok insan, Ay'ın yer çekimine bağlı olarak Dünya'da yarattığı gelgitlerin, insanları ve diğer canlıların yaşam döngülerini etkilediğini biliyor. (II) Ay'ın hareketleri sonucunda oluşan gelgitler, her yıl on binlerce kişinin evsiz kalmasına, tarım ve yerleşim alanlarının zarar görmesine neden oluyor. (III) Oysa çoğu insanın Ay'ın, çekim kuvveti dışında ışığıyla da canlı yaşamını etkilediğini pek bilmiyor. (IV) Şehirde yapay ışık kaynaklarıyla aydınlanan insanlar, Ay ışığının yaşamı ne kadar dramatik olarak değiştirebileceğini fark etmiyor olabilir. (V) Ancak ay ışığının varlığı veya yokluğu, Ay döngüsü boyunca parlaklıktaki öngörülebilir değişikliklerle birlikte hayvanların üreme, yiyecek toplama, iletişim gibi faaliyetlerini şekillendirebiliyor. (VI) Ay ışığı, sığ denizlerdeki birçok balık türünün larvalarının gelişimini hızlandırıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

Paraf Yayınları

15. İşsizlik, yoksulluk, yolsuzluk, çarpık kentleşme küresel iklim krizi… Saymakla bitmeyen felaket sağanağı altında yaşıyoruz. Edebiyatın bu sorunları anlatması ve ezilenlerin sesi olması gerektiğine inanıyoruz. Bunları dile getiren yazarların yakasına "meselesi olan yazar" rozeti takıveriyoruz. Ancak bu meseleleri anlatmak için masanın başına geçildiğinde yazılanlar çoğu zaman o derdi göstermenin, sempati uyandırmanın, aynı tarafa bakmanın verdiği müttefiklik hâlinin ötesine geçmiyor; çabucak demode oluyor ve unutuluyor. Bu sorunla karşılaşmak istemeyen yazarın, sulu gözlü bir melodrama kaymak yerine özlü bir dil ve soğukkanlı bir bakış açısı geliştirmesi gerekiyor.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dünya görüşünü dile getiren yazarların kalıcı olamayacağı
B) Yalnızca sorunlara odaklanıp yaşanan güzellikleri görmemenin yazarı tek yanlı bir bakışa ittiği
C) Yapıtlarında belli bir görüşü dile getiren yazarların yalnızca o görüşü paylaşan kişilere ulaşabileceği
D) Her dönemde ses getirmenin, toplumsal sorunlara çözümler bulmaya bağlı olduğu
E) Dili başarıyla kullanmayı başaramayan yazarların salt ele aldığı meselelerle kalıcılığı yakalayamayacağı

16. Oxford Üniversitesinde yapılan bir araştırmaya göre uyurken ışığa maruz kalanlar daha yüksek vücut kitle indeksine ve karanlık odada uyuyan insanlara göre daha kalın bel ölçüsüne sahip. Hafif bir ışık bile vücudu kanserden koruyan uyku hormonu melatonin üretimini etkiliyor. Bu da metabolizmanızı ve yeme alışkanlıklarınızı bozuyor. Geceleri fazla ışıkta uyuyan kişilerin, karanlık odalarda uyuyanlara göre daha yüksek tansiyona sahip oldukları 2014 yılında geniş çaplı bir araştırmada ortaya kondu.

Bu parçaya göre "İnsan, kırmızı ışığa diğer ışıklara göre daha az duyarlı olduğundan kırmızı ışıkta uyumak, sağlık açısından ciddi bir tehdit değildir." **diyen bir araştırmacı için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

A) Parçada dile getirilen olgunun sonucunu ortaya koymuştur.
B) Parçada anlatılanlarla ilgili bilgi yanlışlarını düzeltmiştir.
C) Parçada dile getirilen bilgiyle ilgili istisnai bir duruma değinmiştir.
D) Parçada ortaya konan durumların kimi nedenlerinden söz etmiştir.
E) Parçada sözü edilen durumun koşulunu belirtmiştir.

17. Avluları ve kapıları gizleyen duvarların yarattığı sarı sokaklardan birinde bir köşeyi dönüyorum ve mıh gibi kalıyorum! On metre ötede, iki kız çocuğu uçlarından tuttukları ipi çeviriyorlar. "Çocuklar ip atlıyor." diye düşünüyorsunuz değil mi? İpi çevirenler iki küçük kız ama ip atlayan, başka bir çocuk değil, bir güvercin! Kızlar ipi çevirirken yerde duran beyaz güvercin ipin yere dokunuşundan saniyeler önce neşeyle kanatlanıyor ve yarım metre kadar yükselip ipi savuşturuyor. Sonra ipin dönüşünü bekliyor yeniden havalanmak için. Çantamdan makinemi çıkarmaya yelteniyorum ama akıllı güvercin hemen kaçıyor beni görünce. "Ne yaptığınızın farkında mısınız?" diyorum kızlara heyecanla. Üzerindeki mor entarisi çiçek açmış olan kız, gülerek yanıt veriyor: "Biz bir şey yapmadık amca! Güvercinin canı ip atlamak istedi!"

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Karşıtlıklardan yararlanılmıştır.
B) Nitelendirmelere yer verilmiştir.
C) Devrik cümlelerle anlatımda doğallık sağlanmıştır.
D) Kişileştirme yapılmıştır.
E) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.

Paraf Yayınları

18. Bir çalışmada 82 katılımcıdan sağlıklı yiyecekler yeme, sağlıklı içecekler içme ve egzersiz yapma alışkanlıklarından birini seçmeleri istendi. Katılımcılar 12 hafta boyunca kazanmak istedikleri alışkanlıkla ilgili hangi davranışları ne sıklıkla sergilediklerini bir form üzerine not ettiler. Bahsi geçen form meyve yeme, günde 15 dakika yürüyüş yapma, günde 2 litre su içme gibi seçilen alışkanlıklarla ilişkili davranışları içeren on ikişer maddeden oluşuyordu. Çalışmanın sonuçlarına göre, bir davranışın alışkanlığa dönüşmesi 18 ila 254 gün arasında değişen sürelerde gerçekleşti. Araştırmacılar bu sürecin uzunluğunun edinilecek alışkanlığın gerekllilikleri ve kişinin öz denetim düzeyinden etkilendiği sonucuna vardılar.

Bu parçada sözü edilen araştırma aşağıdaki tezlerden hangisini geçersiz kılmaktadır?

A) Ortalama 18 günde oluşan alışkanlıkların terk edilmesi 21 günü bulmaktadır.

B) 12 haftalık süre, alışkanlık edinmek için gereken değişimlerin yaşanması için yeterlidir.

C) Her gün tekrar edilmeyen davranışların alışkanlığa dönüşmesi 18 değil, ortalama 200 gün sürmektedir.

D) Bir davranışın alışkanlığa dönüşmesi için 21 gün boyunca tekrar edilmesi yeterlidir.

E) Alışkanlıkların değiştirilmesinde sürenin uzaması, kişinin öz denetim yeteneğiyle yakından ilişkilidir.

19 - 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Tenten, dünya çapında oldukça sevilen ve bilinen bir çizgi roman serisidir. Belçikalı çizer Herge tarafından 1929 yılında yaratılan bu dizi, 20. yy. Avrupa çizgi romanlarının en ünlülerindendir. Serinin kahramanı, genç bir gazeteci ve gezgin olan Tenten'dir. Maceralarında ona köpeği Milu, arkadaşı Kaptan Haddock ve pek çok renkli karakter eşlik eder. Bu çizgi roman serisi, kendine özgü teknikleri, sürükleyici öyküleri ve zengin bir altyapıya dayanan içeriğiyle yayımlandığı dönemde geniş bir hayran kitlesi edinmiştir. Öykülerde fantastik, polisiye ve bilim kurgusal ögeler başarıyla bir araya getirilmiştir. Tüm öykülerde zeki bir hiciv anlayışı ve politik eleştiri bulunmaktadır. Yazar, Tenten'i kötülerin karşısına çıkan bir "süper kahraman" olarak çizmiştir. Ancak Herge'nin Tenten'i geri kalmış, bilgisiz ve kültürsüz olarak söz ettiği Afrikalılara ve Asyalılara karşı bir alternatif kahraman gibi sunması, hümanist düşünürlerce topa tutulmuştur.

19. **Bu parçadan *Tenten*'le ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?**

A) Bir döneme damga vurduğu

B) Anlatılan olayların gerçeğe dayandığı

C) Eleştirel yönler barındırdığı

D) Başkarakterinin, idealize edilerek kurgulandığı

E) İlgi çekici bir içeriğinin olduğu

20. **Bu parçaya göre *Tenten*'in kimi düşünürlerce eleştirilen yönü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Düşünsel ve eğlenceli içerik dengesinin sağlanamaması

B) Ele alınan konuların dönemin koşullarıyla tutarlı olmaması

C) Kişilerin ötekileştirici ve yanlı bir bakışla çizilmesi

D) Farklı kültürlerden seçilen kişilerin aynı davranış kalıplarıyla sunulması

E) Kişilerin yüzeysel bir biçimde ele alınması

Paraf Yayınları

21 - 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Hector Abad'ın yazdığı *Agnosta*, modern bir distopya olarak değerlendirilebilir. Yapıtı okuyunca yazarın büyülü gerçekçiliğin öncülerinden olan Marquez'e kimi göndermeler yaptığını fark ediyorsunuz. Pikareskten tutun da hicve, maceraya kadar pek çok türe göz kırpan ve gazeteci kimliğini de işin içine katan Abad'ın romanını türleştirmek zor olabilir. Hikâyesinin yoğunluğu, anlatılanların ardındaki toplumsal, tarihsel ve insani araştırmanın ciddiyeti ile Hector Abad, klasik yapıtlara taş çıkartan başarılı bir roman yazmış. Çağdaş Kolombiya toplumundan, yakın tarihin kirli savaşından, egemen sınıfın adaletsizliğinden esinlenerek yazılan bu roman toplumsal bir panorama çiziyor. Yazar başkalarının gördüğü hâlde söylemediklerini korkusuzca dile getirdiği için şaşırtıyor. Ayrıca gerçekliği sunarken kalem dokunuşlarını hissettirmiyor. Söz konusu gerçekler öylesine keskin gözlemlere dayalı ki Abad, aynasını kendi toplumuna değil, insanlığa tutarak az gelişmişliğin küresel kaderini yazıyor.

21. **Bu parçadaki altı çizili sözle, sözü edilen yazarla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yapıtlarının hem anlatıcısı hem de kahramanlarından biri olduğu
B) Anlattıklarının anlatmak istediklerini bütünüyle içermediği
C) Yaşam gerçekliğini farklı bakış açılarından yararlanarak ele aldığı
D) Kendi yaşamına dair ayrıntılara yer vermediği
E) Yaşananları olay akışına müdahale etmeden doğallıkla sunduğu

22. **Bu parçada sözü edilen yazar ve yapıtıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?**

A) Mesleğinin sağladığı deneyimlerden yararlanmıştır.
B) Konuları detaylı bir araştırma sonucunda kaleme almıştır.
C) Özgün ve cesur bir yaklaşımı olduğu için yapıtları çarpıcıdır.
D) Yapıtını bir yazınsal yöneliş doğrultusunda kaleme almıştır.
E) Yaşadığı toplumdaki sorunları ele alsa da bakış açısı evrenseldir.

23 - 24. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bugün kullandığımız birçok ürün yazılım içeriyor. Yazılımların çalışması için de mikroçip adı verilen işlemcilerin olması zorunlu. Bu nedenle dünya genelinde birçok endüstride mikroçiplere yoğun olarak ihtiyaç duyuluyor. Şarj aletinden kameraya kadar hemen her alet bir ya da birden fazla çip içeriyor. Günümüzde üretilen mikroçipler işlem kapasitesi açısından o kadar ileri düzeyde ki bir oyuncak arabada bulunan mikroçip, yirmi yıl önceki bilgisayarlardan daha güçlü diyebiliriz. Bu kadar küçük boyutlarda yüksek işlem kapasitesi, karmaşık ve ileri düzey teknolojiler anlamına geliyor ki bu da çip üretimini zorlaştırıyor. Fabrika açmak için milyarlarca dolar yatırım, uzun bir süreç ve bu işin tüm süreçlerine hâkim olmak gerekiyor. Üstelik bu alanda fabrika açmak yeterli olmuyor çünkü açtığınız fabrika yaklaşık beş yıl içerisinde teknolojik olarak geri kalıyor. İnsan kaynağı açısından da güncel gelişmeleri takip eden kişileri bulmak kolay değil. Bu alanda uzman bir kişinin yetişmesi yirmi yılı bulabiliyor.

23. I. Kullanım alanının yaygın olduğuna
II. Son yıllarda üretiminde yaşanan kimi sorunların çözülemediğine
III. Klasik bilgisayar sistemleriyle aynı mantıkta çalıştığına
IV. Bir yazılımın işlevini yerine getirmesi için mutlaka bulunması gerektiğine

Bu parçadan mikroçiplerle ilgili olarak yukarıda verilenlerden hangilerine ulaşılamaz?

A) I ve II B) II ve III C) Yalnız III D) II ve IV E) III ve IV

24. **Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi mikroçip üretimini zorlaştıran etkenlerden biri değildir?**

A) Arz-talep dengesinin doğru kurulamaması
B) Ciddi bir ekonomik kaynağa ihtiyaç duyulması
C) Teknolojideki hızlı ilerleme
D) Deneyim ve bilgi birikimi eksikliği
E) Uzmanlaşmanın, hızlı ve kolay olmaması

1-B	2-A	3-B	4-E	5-D	6-D	7-B	8-C	9-B	10-C	11-E	12-B
13-E	14-A	15-E	16-C	17-A	18-D	19-B	20-C	21-E	22-D	23-B	24-A

Paraf Yayınları